Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dd 10
AN 134

X

0

= Johannes Junior, O. P., Scalr. celi. Arg. (Inc. Eber. 1483. = Hain 9407
156 Bl. (Bl. 1 leer)

Einziges Exemplar in Deutschland
mit gut erhaltenem Holzschnitt.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Spectat. pnus libe p dno
petro de Tehingl

Hans Bock Kiefer zu
Strasburg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Abstinentia.
Accidia.
Adulatio
Adulteriuz.
Aduocatus.
Ambitio.
Amicicia.
Amor.
Angelus
Aspectus
Auaricia.
Auditus
Baptismus
Baliuus
Bellum
Beneficia.
Blasfemia.
Cantus van⁹
Caritas
Castitas
Clericus.
Cogitatio
Compassio.
Commumo.
Confessio.
Cōfessor
Consiliarius.
Consuetudo
Consolatio mortuoꝝ
Contemplatio
Contritio.
Conuersio
Chorea. Correctio
Corpus xp̄i. Crux
Cruce signatis.
Deceptio.
Decime.
Delicie.
Desperatio.
Detractio Diabol⁹.
Diligere.
Discursus Diuicie.
Ebrietas.
Elemosina
Eukaristia
Executor.
Excommunicatio.
Exemplum.
Fatuus.
Femina.
Fides. Filij
Furtum
Gloria del
Gratiaꝝactō
Gula.
Heresis.
Histrio.
Hospitalitas
Humilitas.
Iactantia
Incarnatōis
virt⁹ Indul
gentie. Inuidia.
Ira. Nom̄ jhūs.
Judicium extremuz
Locutio īordi
nata Lud⁹
Luxuria.
Virgo dei gemitrix.
Matrimoniū
Medicus.
Mendaciuz.
Mercator. Miles
Misericordia.
Missa.
Orare pro mortuis.
Mulier.
Mors.
Murmur.
Mundus.
Regligentia.
Obedientia
Ornat⁹ van⁹
Oratio.
Patientia
Pax.
Passio xp̄i
Paupertas.
Peccatum.
Penitentia.
Peregrinatio
Periurium.
Perseuerantia
Predicator Prelat⁹
Principes Reges
Comites. Impato
res. Barones.
Puer.
Purgatorium.
Questor.
Rapina.
Religiosus.
Restitutio.
Sacerdos.
Sapientia.
Satisfactio
Socius
Sortilega.
Suspitio
Sensus Tactus
Temptatio
Testimoniū
fl̄m
Vana gloria
Verbum dei.
Virginitas
Vsura

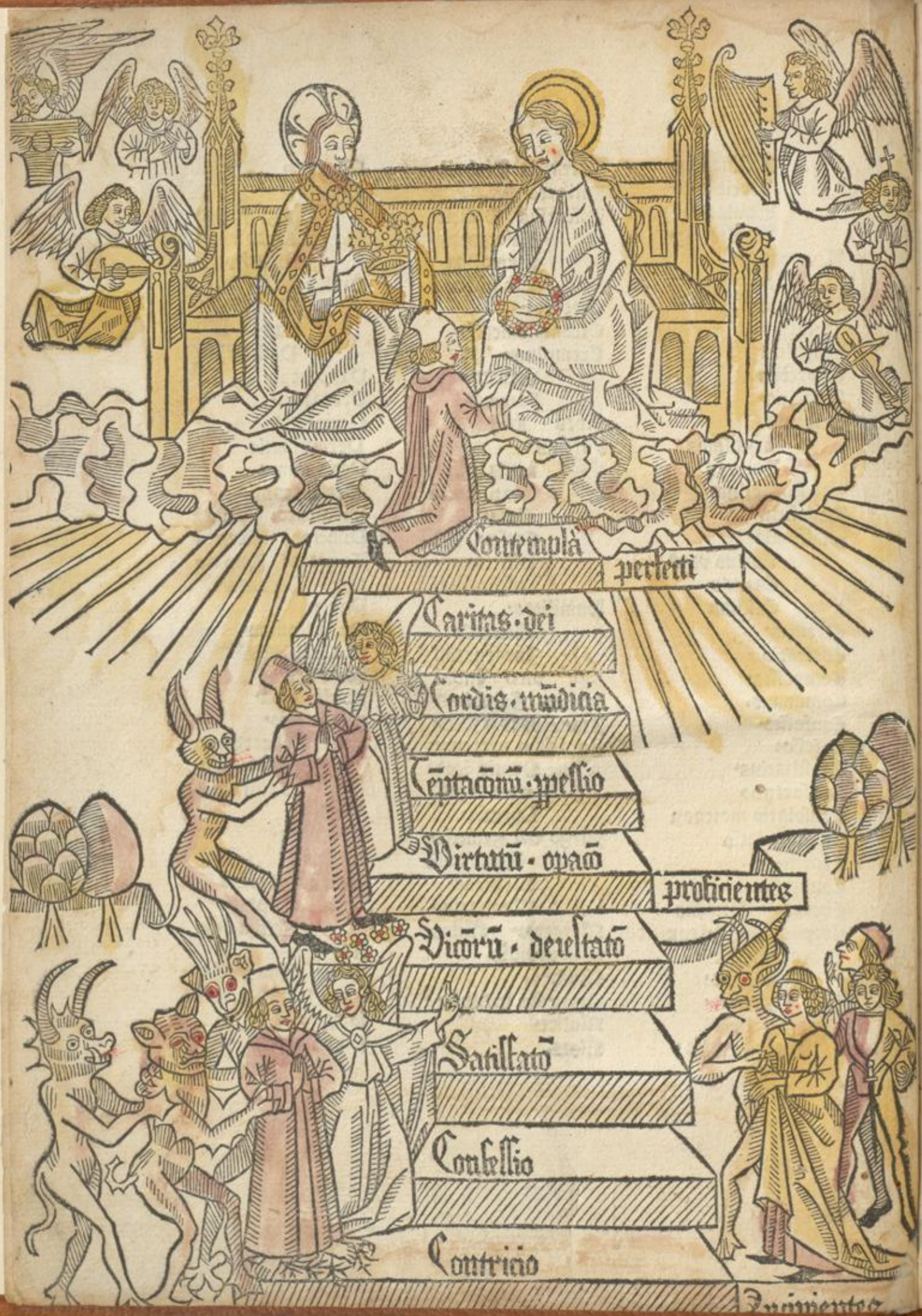
Contemplā
perfecti
Caritas · dei
Cordis · mūdicia
Tēptacōnū · pessio
Virtutū · opacō
proficientes
Vicōrū · deuestatō
Satisfactō
Confessio
Contricio
Incipientes

Prologus

Monry SS. Aplorum Petri & Pauli Schwartach.

Incipit prologus in Scala celi

Venerabili ac karissimo i xpo pri Hugoni de coluberijs sacte Aquensis Ecclie preposito frater johannes iunior ordinis frm predicatorum filius vester humilis seipm cum recomendatione humili et deuota. Cum enim reuerende pri impossibile sit nobis suplucere diuinum radium nisi sub velamine similitudinis et figure vt testatur in angelica jerarchia. Hinc est quod mentis nostre ro in tam excellenti luce non figitur nisi eam aspiciat per similitudines et exempla. Unde vnigenitum dei verbum vt sedentes in tenebris et i vmbra mortis ad celestia eleuaret in exemplis et parabolis loquebatur. eo quod fortius moueant. auidius audiantur. firmius retineantur. et a terrenis mentem erigant ad eterna. vt Augustinus attestatur. Qui vero noster animus videtur ad celestia inhiare eo quod delectetur narrationibus et sanctorum exemplis. idcirco ad gloriam et honorem omipotentis dei et beatissime virginis matris eius beati Dnici pris mei ac beatissime marie Magdalene hanc scalam celi composui vt per eam interdum postposito alio studio terreno et curioso ascendamus ad contemplanda aliqua de eternis. Latera autem huius Scale sunt duo. videlicet cognitio supnorum et amor eorum. Ex quibus excludunt diuersa pctam et fecundantur virtutes. Gradus huius Scale sunt diuerse materie que secundum alphabeti ordinem contexuntur. Que ne contemnantur a legentibus expono libros a quibus floes elegi secundum quod a deo est mihi donatum. Ex glo. Hieronimi super Bibliam. Ex summa fris Vincentij. Ex libro magno de vij. dois spus. Ex Mariali magno. Ex libro de vita et perfectione frm predicatorum. Ex alphabeto narrationum. Ex vita spatrum. Ex libris dyalogorum Greg. Ex floribus sanctorum jacobi de voragine. Ex historijs scolastic. Ex historijs ecclasticis. Ex Speculo exemplorum jacobi de vitriaco. Ex gestis summorum pontificum. Ex historia tripartita. Ex gestis lombardorum. Ex gestis karoli magni. Verum aliquando interdum inserui applicando ad mores vel recitando que ita oscripta non reperi. sed in predicationibus aliorum audiui. Suscipiat ergo vra benignitas meos labores et hanc recollectionem exemplorum breuem. et supplico vobis et cuicumque legenti vt pcant mee ignorantie. et me participem faciant in spualibus bonis. vt attingere possim terminum eterne beatitudinis. vbi non in exemplis sed in luce splendida contemplabimur infallibilem veritatem. Gradus vero huius partis patebunt in processu. Explicit prologus.

De Abstinentia

Abstinentia multa bona facit. ¶ Primo em̄ saciat. Legitur ī vitaspa. ꝙ quidaꝫ hēmita fugiens ꝯsortiuꝫ hominuꝫ ingressus ē hēmum vt ꝑ abstinētiam maceraret corpus. qui priuatꝰ ibidē omni cibo deus dedit sibi in porta celle fontem vnum dulcissimum ꝛ palmam qua vtebatur ad cibū. Heremus est pn̄ia. fons ē plenitudo gr̄e. palma est crux. q̄ reficiūt pctōres sepatos a delicijs mūdanis. ¶ Item ad idē. Quidā sanctꝰ hēmita summe diligēs mel. fugit ad hēmum in quo n̄ repiūtur insicente ꝛ tribuli. Dū aūt fame molestatus in via poma pulcerrima nō inuenissꝫ. scissitabat' intra se si comedēt. ꝛ ꝯgnito ꝙ forte cibꝰ allicēt eum comedē ꝯtempsit. sed ꝑ angelū non derelictꝰ docuit eum vti radice herbe mire dulcedinis ꝛ fonte mire suauitatis. Hēmita pctōꝝ. mel pcti delectatio. hēmus pn̄ia sepata a ꝯsolatione mundana. fructus repti honoris. diuicie laus ꝛ amicicia ꝑentum. quibꝰ cōtemptis deus ꝓuidet radicē virtutū scꝫ caritatem ꝛ fontē dulcissimū lacrimaꝝ. ¶ Scdo abstinentia sanat. Dicitur ꝙ quidā fugiēs ad hēmum fame vexatus incepit comedē radicem quaꝝdā herbarum nimis laxatiuaꝝ ita ꝙ fē viscera emittebat. Dū aūt deum rogaret vt virtute abstinētie eū iuuaret. subito qd̄dam animal noīe dorcax affuit eum docens discernere sibi vtiles a nociuis. Fugiēs est religiosus. hēmus religio. radix laxans ꝑentum affectio ꝛ secularium negociatio que laxant ad trāsgressionez regule. ꝛ ad dimissionem deuotionis. animal ē mundus vel diabolus. q̄ si aspiciātur ꝑ eos eligetur bonum ꝛ refutabitur malū. ¶ Ad idem. Quidaꝫ p̄latus fuit qui delicijs affluēs efficiebat' lāguidus. nec medicinis poterat curari. Cum aūt semel legisset ꝙ abstinētia essꝫ medicina corporis ꝛ anime. ꝛ ip̄e totus essꝫ corruptꝰ. ꝛ in corpore ꝛ ī mente. ꝛ ex bona medicīa vtriusqꝫ recuparet sanitatē. diuersꝭ delicijs ꝛ pōpis ꝯtemptis intrauit ordinez Cistercien̄. Qd̄ audiēs quidā archiep̄s ad eum visitandū accessit. et repiens ip̄m totum curatū dixit ei. Miror multum qūo delicie et medicine nocebāt. ꝛ fabe ꝛ olera vos curauerunt. cibaria abhorrebatis delicata ꝛ nūc comeditis sicut lupꝰ. Tūc ille rn̄dit. Dn̄e verꝝ dicitis. sꝫ ego feci sicut lupꝰ. sicut etiā facit aquila ꝓpens ꝛ caruus. q̄ dum grauātur corruptis humoribꝰ ꝛ volūt vetustatem deponē. abstinent ꝛ ieiunant. sic ego feci. aliter sicut illa a veneno ꝛ vetustate fuissꝫ ꝯsūptus. ¶ Tercō deū placat. Legit' ꝙ diabolꝰ in principio ordinis fr̄m p̄dicatoꝝ frēs

multis doloribus ꝛ afflictōnibus
vexabat·ideo statuerūt vt in fine
matutinaꝝ cantaretur responso-
rium·Te sanctū dn̄m·vt sic ꝑ bea
tos spūs·spūs maligni reprimerē
tur·Tūc diabolus ꝑ os cuiusdam
demoniaci vno mane incepit cla-
mare·O miseri quid cantatis·nec
q̄ sublimes sunt illi quoꝝ adiuto
riuz postulatis·ego hoc noui qui
de eoꝝ ꝯsortio corrui·Et cum non
habeam in qua possim facē absti
nentiā non possuz illuc vltra ascē
dere·sed si tm̄ hr̄em de carne q̄n-
tum est in pollice manꝰ·tm̄ face-
rem de abstinētia ꝙ adhuc ad al
tiorem statū ascenderē· ¶ Item
ad idem·Fuit quidaz diues q̄ q̄n-
tum poterat d̄ corpe suo curabat
d̄licias in cibis ꝛ potibꝰ·in vngē-
tis ꝛ balneis· in lectis indumētis
ꝛ ornam̄tis auidissime req̄rebat·
Qꝛ vero erat sapiens quo ad mū
dum·factꝰ est senasculus Regis
francie ꝛ itm̄ delicijs affluere ꝙ
vix pinguedo eiꝰ ꝑ cutez poterat
restringi·Coquus aūt suus qui ei
cū magno studio ꝯuiebat dixit ei
semel·O q̄nta magna inflāmatio
erit dn̄e mi kmie qn̄ ista pingue-
do vr̄a erit ꝯiūcta igni īferni·Qd̄
cōsiderans incepit dicē intra se·
Vere iste dixit verum·naz et caro
mea erit cibus vermiū ꝛ lardꝰde
monū·sed sic non erit·ꝛ assumpta
pn̄ia deū ꝑ carnē placauit ꝑ quā
offensus ꝛ ꝯtēptꝰ fuerat. Quar-
to abstinentia gratificat· Legit'

q̄ quidā habuit semel ꝑuū canez
ꝛ nobilē in curia cuiusdam nobil
quē tradidit nutriendū cuidaz di
uiti volens eum sic ex inuidia ex-
hēditare·Qui canem suscipiēs eū
inclusit in camera nutriēs de fur
fure·Qd̄ canis olfactꝰ incepit flē
ꝛ eiulare inimis· Tandem ieiunio
maceratꝰ incepit cū dolore gusta
re·postea bn̄ comedē·sic asuescēs
palatim factus est pinguis· Cum
aūt predictus nobil canez requi-
sisset cum aspectu suo pulcrior et
gratiosior est p̄sentatꝰ· Nobilis
est deus·canis caro inimicus dia
bolus·diues aīma·q̄ dum ī came-
ra abstinentie·in abstinētia tenet
corpus gratissimū reddit ip̄m d̄o
¶ Item ad idem·Quidā moāchi
accedētes ad abbatem Helyam·
impleti cogitatōnibꝰ curioꝝ dixit
eis·Frēs mei erubescite·qꝛ quāto
corpꝰ vr̄m est magis albū pulcrū
ꝛ rubicūdum·tanto aīa plus iacz
mortua ꝛ fetida apd̄ deum·Non
em̄ pinguedo est grata apud d̄m
¶ Quinto dulcorat· Tn̄ quidam
ꝓpter aspitatē ordinis exiens ha
buit q̄ndam obuium sibi dicētez
Quare miser exiuisti ordinem·re-
spōdit·Puriciā panis ꝛ lecti acer-
bitatē ꝛ vilitatē vestiū sustinē nō
poterā·Tūc ille·veni ostendā tibi
optimā medicinā ꝯtra omia ista·
Tūc oñdit sibi vulnera xp̄i ꝛ dixit
intinge panē in hoc brodio·adiū-
ge sangnez tuo vino·lectū cruci·ꝛ
vestes nuditati xp̄i·Qui cū fecissz

deuotōne repletus ad moāsteriuz
est reuersus. ¶ Sexto opa dia-
boli z efficaciā extinguit. Vñ duz
quidā discipulus requirēt a quo
dam sancto pr̄e qūo posset demo-
nez supare. carnis desideria refre
nare. z cogitatōnes mūdanas vi-
tare. rñdit. respice ad ollā. ad ig-
nē. ad lupū. ad castr̄. Nam olla
cessat bulire subtracto incendio.
ignis extinguit' subtractis ligni s
lupus expellit' subtracto cibo. ca-
strum subijcitur subtracto ppl̄o.
Cor humanū est olla buliens per
corrupta desideria. Est ignis ar-
dens p cogitatōnes varias. est ca
str̄ rebellans p diuersa d̄sideria.
Et ideo subtrahēda sunt alimēta
cuiuscūqz male societatis. delcāti
onis. euagatōnis. z inordinate co-
mestionis. ¶ Septimo nobilita
tem cordis demonstrat. Vñ legit'
q̄ cum Alexander interrogasset
in quo essz magna nobilitas. Re
spondit quidā sapiens. jn p̄ua cu
ra cibi z potus z multiplicitate v̄
tutum. qd̄ oñdit exēplo. Aues q̄
sunt nobiliores plus hñt de plu-
ma min⁹ de carne z min⁹ bibunt
Qd̄ attendēs Alexāder licet siti
ret multum aquā frigidā bibere
noluit. eo q̄ ip̄e solus de ea pote
rat saciari. ¶ Octauo humiliat.
In vitaspatr̄ dicitur q̄ cū q̄daz
sanctus volens oñdere abstinen-
tie v̄tutem dicebat q̄ licz leo eēt
animal ferox capt⁹ p gulaz semp
est humilis z verecūdus. Hoc idē
patz de lupo. z ideo ieiunat mlt tū

p⁹ talē captōez. nos sum⁹ capti p
gulā. z jo dēm⁹ ieiunare. ¶ Nono
hostes supat. Le' i historia tripti-
ta q̄ q̄daz draco pessim⁹ deuora-
bat hoīes nec p v̄tutē armor̄ vel
hoīz expelli potat. Qd̄ attēdēs q̄
dam sanct⁹ dixit. Carissimi virtus
draconis nō est fortior q̄ virt⁹ de
monis. sed virtus demonis expel
litur p ieiuniū z p orōnem. et ido
affligam⁹ carnem nr̄am z corpo-
ra nr̄a p ieiunium vt de⁹ miserea
tur nr̄i. Qui cū p decē dies fecissz
cōuocato vniuerso ppl̄o dixit. Vt
om̄s ognoscatis q̄nta sit virt⁹ ie-
iunij volo vt om̄s expuatis in pel
uim. Tūc ip̄e accipiēs sputa fecit
circuluz circa draconē. qui nō va-
lens ingredi extunc mortuus est.
Tūc ille sanct⁹ incepit clamare z
dicere. Sicut virt⁹ ieiunij corpo-
ralis interfecit draconē hunc. sic
virtus ieiunij spūalis expellit oēz
virtutem z temptatōnē demonis
Non ieiunetis vt demones q̄ nū
q̄ comedūt sed volūtatem malaz
seruant. nec ieiunetis vt judei q̄ de
die abstinent z de nocte crapulis
z imundicijs vacāt. non sicut me-
dici qui ad salutē corporis tantuz
non sicut auari q̄ conātur bursaz
implere. ¶ Decimo sapiam d̄mō
strat. Legitur q̄ semel fuit quidā
qui habuit duas domos. vnā ple-
nam pallea. aliā plenā diuicijs z
auro repletā. Accidit autez q̄ in
vtraqz erat ignis accēsus. Qd̄ au
diens dñs dom⁹ cucurrit ad illaz
que erat palleis plena omittēs il

lam q̄ erat plēa auro·ꝛ sic vtraq; erat igne ꝯsumpta·dom⁹ plēa diuicijs aīa·ignis ē pctm̄· ille aūt ē prudēs qui ieiunijs ꝛ afflictōnib⁹ corpus macerat·ꝛ fatuus ē ille q̄ ad delectabilia mūdi tm̄ intēdit·

¶ Undecimo ꝯgnitōnē mādatorū dei p̄stat·Vn̄ in vitaspatꝝ legitur ꝙ cū quidam requirēt q̄ esset via celi·ei ē responsuꝫ· Sta ī medio vie abstinētie attiges ad d̄m Qd̄ cū ille requirēt latera h⁹ vie respōsum est ꝙ quidaꝫ sunt sicut porci q̄ ipinguati comedē nō pn̄t Quidā sicut lupi qui de die ieiunant·de nocte vero deuorāt·q̄daꝫ sicut onagri qui vento pascūtur· quidā sicut timidi qui p̄ tristicia comedē nolunt·quidam sicut frenetici vel blasfemātes· quidaꝫ sicut lunatici vt choreizātes·ꝛ tl̄es om̄s stant iuxta latera viaꝝ·et iō ad xp̄m nō attingunt ¶ Duodecimo coronat ·Legit' in vitaspa·Q, cū q̄dā sitiebat ponebat an̄ oculos suos ampulā aque splēdētis· Qui cū fuissꝫ interrogat⁹ q̄re hoc facēt·Rn̄dit vt d̄ maiori desiderio maiorē coronā hēam· ¶ Tredecimo illuminat·Legitur ꝙ q̄dā sapiēs Romulus nomīe stetit ad tres dies a potu·q; accedē deberet ad ꝯsilium vt clarius ꝛ discretius rn̄derꝫ ꝛ euidentius· quid g° debꝫ facē pctōr qui coraꝫ deo est responsurus· ¶ Quartodecimo castitatē seruat·Vn̄ dicit' ꝙ dum Hōratus abbas ꝯuiuiū facēt carnes cuidā ad coēdēdū dedit puero·q̄s cū ille respuēt ꝓpt̄ castitatē·dū fuissꝫ missus ad hauriēdum aq̄s cuꝫ vrna piscis pulcerrimus visibl̄r ītrauit· Qui cū effūderet aq̄ ī ꝯuiuiū piscis ī medio saliēs pat⁹ ꝛ coct⁹ datus ē puero· q̄ de eo coēdens p v̄tutē abstinētie extincti sūt ī eo om̄s mot⁹ carnales ¶ Quitodecimo regulat·Vn̄ dicit' ꝙ duo sil̄ fuer̄t ī mēsa ꝛ vn⁹ ꝯmedebat paꝝ ꝛ alt̄ mltuꝫ· Cū āt ille q̄ coēdebat mltū rep̄hēderꝫ aliū rn̄dit se meli⁹ eo coēdisse· Qd̄ ille p̄ponēs cuidā sapiēti·dixit ꝙ verū dicebat·nā q̄ nutrit aīaꝫ ꝛ auget v̄tutes· jō meli⁹ coēdit q̄ qui nutrit v̄mes ꝛ vicia mltiplicat·q; v̄o gulos⁹ erat ꝛ hmōi·jō ille male coēdit ꝛ alt̄ bn̄· ¶ Sextodecīo ē rapiaꝝ restitutiua·vn̄ dī ꝙ q̄dā p̄lat⁹ sel̄ erat q̄ n̄ comedebat carnes·tn̄ faciebat mltas rapīas ꝛ ī iustas exactōnes ꝛ alia mlta mala·Cū aūt sel̄ exhēditasset vnā viduā cū oīb⁹ filijs suis·accessit ad eū dicēs·Dn̄e tu n̄ coēdis carnes mortuas ꝛ coctas·sꝫ viuas·q; īiuste dep̄daris nos· deuorā g° nunc duos filios meos ꝛ coēde eos· qd̄ ille audiēs ꝛ ꝯpunct⁹ restituit ei oīa· Decimoseptīo ē diuiciaꝝ d̄i donatiua·vn̄ q̄dam senex dixit ꝙ erat clauis paradisi si essꝫ discreta·ꝛ addidit exemplum· Semel quidā hō fuit hn̄s gallinā a qua hūit diuersos pullos ꝛ oua ꝛ ꝯsid̄rās secū ꝙ cū oua nascēnt' ex gallina ꝙ infra gallinā oīa essent fut'a·ꝛ apiēs gallinā ꝑdidit oua et

gallinaz· Gallina ē caro· oua sunt operationes· Qñ ergo ī vno actu vult elicē omnē opationez v̄tutis sepelitur z corrūpitur· ¶ Itez ad idem· Quidam sanctꝰ hēmita rogabat deū vt sibi regulaz oñderz abstinentiam faciendi· Cui apparens angelus dixit· Miles cū pōderosꝭ armis non potest bñ vl̄ recte pugnare· Equus sine freno pūctus calcaribꝰ ad p̄cipitiuz vadit infirmitas de calida materia p̄iculosior ē q̄ de frigida· nauis onerata piculolius regitur in medio maris q̄ nō onerata· Equus fatigatus ī mane nō complet dietaz· Tene g° mediū in abstinētia· quia est regula dei talis

De Accidia·

Accidia multa mala facit· Primo est opis dei neglectiua· Dicit' q̄ quidā hūit vineam plenā diuersꝭ herbis corruptis· bonam tñ ad p̄ductōez vini· Et ideo misit filiū suū ad vineā p̄dictā vt eradicaret malas herbas· Qui ꝯsiderās magnitudinez z mltitudinē herbaꝝ fuit visum sibi īpossibile q̄ possz eam purgare· quare sub vmbra ad dormiēdū se p̄iecit· Pr̄ vero eius veniēs iterrogauit q̄re dimiserat opari· Cui ille· Vidi tantā mltitudinez q̄ viginti homies nō suffecissent· Cui pr̄· Si mō amouisses vnā herbaz· cras aliā· z iteꝝ post cras aliā· fialiter purgasses vineā· sed q̄r nūq̄ incepisti nunq̄ finies· Iste pr̄ est deꝰ· filius hō· vinea est aīa· male herbe sunt pctā mortalia· q̄r vero homo nunq̄ incipit p̄fecte euellē has herbas corruptas· ideo nūq̄ finietur purgatio pctōꝝ sz magis crescunt· ¶ Scdo accidia est rōnis absorptiua· Pñ in vitaspatruz dicit' q̄ quidaz iuueis semel iterrogauit in morte q̄ndam sapiētez vt dicēt verbum edificatōnis· cui ille· Fili respice ad solez· terrā· formicā z gallū· Nam sol quēcunqz actū ingtitudinis videat nō tam̄ abscondit bñficium sue claritatis nec retrahitur ab ordine suo vel cursu· Sic nec tu opa pietatis amittas p̄pter cuiuscunqz magtudinē nec regulā nec ordinez caritatis· Scdo respicias formicaz q̄ ī estate ꝯgregat meliora g̃na d̄ q̄bꝰ ī hyeme viuit· sic tu ī vita opari ne necessitatē ī morte patiaris Tercō attēde ad terraz q̄ cū mag̃ intēpie z aduersitate oīm creaturaꝝ p̄ducit arboēs z fructꝰ earuz q̄bꝰ ablatis sñ oī retributōne meliora z sikia p̄ducit ad vsuz· Tu g° fili sikia faciēs thezauꝝ sapie possidebis· Quarto respice ad gallū q̄ verberādo se cum alis suis horas noctis ñ obliuiscit' · Tu g° fili zc̄·

¶ Tercio est maloꝝ culpe donatiua· Dicitur q̄ semꝭ fuit vnꝰ q̄ habebat comitatū pulcerrimum· ne ergo hēdes sui diuerterēt ad alias regiōes pinguioribꝰ· de suo ge

nere voluit comitatū legare. Fuerūt aūt quinq; multuz pigri. Prīꝰ em̄ p̄ pigritia claudēdi os in quo panez hēbat sinebat vt aues auferrent sibi. Scd̄s hēbat pedem iuxta ignē z p̄ pigritia retrahendi sinebat tibiam ꝯburi. Tercius sedebat z veniebāt mures z rodebant sibi aures vsq; ad cerebruz z solū p̄ pigritia recedēdi d̄struebatur. Quartꝰ hēbat funem ī collo z gladiū in maū z stabat supra cellam que ꝯtinue sibi subtrahebatur z p̄ pigritia eleuādi manū et scindēdi cordam ꝑmittebat se suspēdi. Quintꝰ iacebat in lecto z duo stillicidia cadebāt sup faciez z oculos suos z ex pigritia vertēdi caput ꝑpetuo excecabat'. Spiritualiter loq̄ndo. Comes iste est diabolꝰ z ꝑentes sunt quinq; genera pctōꝝ. Primus est pctōr cui deꝰ dedit v̄buz gr̄e z correctōnis z nihilominꝰ sustinet ꝙ aues. id ē adulatores vel homies diabolici auferūt z arripiūt sibi. Scd̄s est pctōr sequēs malaz societatez qui cōburitur ꝑdendo bonaz famam. z bona tempalia solū ꝑ pigritiam trahēdi se ab illis. Terciꝰ est qui se occupat ꝯfabulationibꝰ. de subtractōnibꝰ. īmundis locutōnibus ac fallacijs corruptis. nec deficit sibi nisi v̄tus recedēdi. Quartus est viuēs in trāsgressione pctōruz stans supra cellaz subtractibil' vice hn̄s gladiū posse ꝯfitēdi ī manu z ꝑmittit se suspendi ꝑ cordaz pctī ꝓpter pigritiam cōfitendi. Quintus est desꝑans de mīa dei. Naz stillicidia diuini timoris iudicij z terroris z mltitudinis peccatoꝝ ꝑcutiunt oculos mētis sue z solū ꝓpter pigritiam ꝯuertendi se ad mīam dei excecat' dānatione eterna. Quarto ē doloris corporis augm̄tatiua. Dicit'. Quidaz q̄drigariꝰ de q̄driga cadens in lutum ꝓfūdissimū petebat adiutoriū a trāseūtibꝰ. Cum igit' quidaz manum sibi porrigēt in auxilium iste manꝰ tenēs infra lutum nec extrahē nec alteri porrigē volebat. Qd̄ ille attēdēs dixit illi. Tu nō iuuas te nec ego te iuuabo. et sic remane in loco piger. Ista q̄driga ē pn̄ia z habz duas rotas. vna est amor boni. alia odiū mali. Equus aūt huius q̄drige est mīa d̄i. ex ista cadit pctōr in lutū pctī nihilominꝰ os clamat interdū ad v̄ginem vt adiutoriū p̄stet. sed qz ip̄e se nō iuuat manifestādo pctm̄ in pctō moritur z dimittit' tanq̄ piger. Quinto ē bonoꝝ omnium priuatiua. Dicit' ꝙ quidā sanctus pr̄ rogauit deuz q̄ essz vita ꝑ quaz attingēt ad gl̄iaz btōꝝ. vidit aūt angelū dei stantē in angulo celle qui ex diuersis filis cōposuit funem. quo completo iteꝝ recipiebat. tūc ait angelꝰ ad eū. fuge vīculū pigritie q̄ inducit pauꝑtatez vilitatem z afflictionem. z opare instanter viues vita eterna.

¶ Sexto est fatuitatis z stulticie

obſuatiua· Pñ dicitur ꝙ quidam
ſanctus pr̄ nolens corrigi ꝑ ange
lum· eo ꝙ diligebat ocioſitatem·
duxit eum ſemꝫ ꝑ vnū moāſteriuz
godiardoꝝ in quo erāt multe ca-
mere· In prima erāt quidam mi-
lites qui ſolo timore deijciebātur
de equo qñ audiebāt nomē vnius
militis qui nondū erat· ꝙ cū ille
querēt qui eſſent illi· Reſponſuz
eſt ei· Iſti ſunt qui ꝓpter timorem
mūdanum z temp⁹ futurū deijci-
untꝫ pigricia z timore· In ſecūda
erāt quidā detenti qui nullo alio
vinculo ſed ſola pigricia erant li-
gati· z iſto querēti qui eſſent iſti·
reſponſum eſt ꝙ qui ex tedio bñ-
faciendi ꝯtemnebat precepta· In
tercia erāt quidā qui tenētes pa
nes ī maīb⁹ rodebāt lapides pa-
ne dimiſſo· z iſti ſunt q̄ in manib⁹ v̄-
bis adherētes ſmones dimittūt
In q̄rta erat infirmus medicinaz
ſalutiferā iuxta ſe hñs· nec atten
debat ad g̃uitatem infirmitatis·
nec ad medicinam ſanātem· z iſti
ſunt ignorantes· In quinta erat
vn⁹ loq̄ns cū alio ſine quo bonuz
neceſſariuz ſibi nō obtinebat niſi
ip̄m reſpicēt· nec tñ reſpicē cura-
bat· z iſti ſunt īdeuoti qui negli-
gēter horas dicūt· In ſexta erat
vn⁹ mgr̄ docens ſcolares· q̄ q̄nto
pl̄a oſtendebat· tanto pl̄a obliui
ſcebātur· z iſti ſunt diſſoluti reli-
gioſi· In ſeptima erāt quidā· qui
q̄nto plus calefaciebāt· tanto pl⁹
frigidi erāt· z iſti ſūt tribulati· In
octaua erāt q̄daz q̄ q̄nto pl⁹ īpin-
guebātꝫ tāto macilētiores fiebāt·
iſti ſūt auari· In nona erāt q̄dam
q̄ q̄nto ī maiori pic̄to belli latro-
nū ignis z aq̄ erāt tanto ſuauius
dormiebāt· z iſti ſūt q̄ ꝯfidētes in
lōgitudīe vite firmāt ſe ī delicijs
mūdi· Septimo accidia ē diuīe 7.
laudis īpeditiua· Quidā moāch⁹
tēptabatꝫ pigricia q°tiēs erat ad
maturinas ſurgēduz· vñ ex timoē
vigiliaꝝ ꝑfūdebatꝫ ſudore· putās
aūt h° eſſe ex īfirmitate veſtibus
coopiebat· Cū āt q̄daz nocte cetis
dormiētib⁹ ip̄e vellz ſurgē· diabo
l⁹ ſub lecto ei⁹ clamauit· noli ſur-
gē noli corrūpe ſudorē tuuz q̄ ti-
bi nō expedit· Qd̄ ille illuſionem
diaboli attēdens de cet̄o ad diui
nas laudes ſtudioſius anhelauit·
Octauo ē ignis demoīs accen- 8.
ſiua· Pñ in vitaſpa· legitꝫ ꝙ cuz q̄-
dam nō poſſz ſtare in cella ꝓpter
calorē z ociū· dixit q̄daz pr̄· Fili ig-
nis d̄moīs ē duplex ꝑu⁹ z magn⁹
Paru⁹ ignis ē accidia z ociū· z ex
iſto īducitur maior q̄ eſt ignis dā
natoꝝ· Si g° vis extinguē z a te
expellē maiorē ignē· expelle ocio-
ſitatē z pigritiā a mēte tua· Itē
ad idem· Ad judicē q̄ndam vene
rūt pauꝑ z diues qui ſemīauerūt
fabas ꝯiūctim· Pauꝑ p̄ pauꝑtate
comedebat folia fabaruz z pueri
ſui· z iō q̄ non poterant ita bene
fructificare· diues petebat totuz
granum· Tunc iudex· folia ſūt ad
mittendū ſz granū ad diuidēduz

¶ Item ad idem. Quidam hūit pigrum seruitorem. quem vocās ait. Est ne dies. respōdit non. Cui dn̄s. pluit ne. tunc ille vocauit canem quem madidum sentiens. respondit sic. Cui dn̄s. est ne ignis ī domo. tunc ille cattum vocans ꝛ calidum repiens ait sic. Cui dn̄s Surge ꝛ sterne equuꝫ. si dies est date nobis comedere. si nox sinite nos quiescere.

De Adulatione.

Adulatio mlta mala facit in nobis. Primo est dceptiua. Vnde dicitur ī fabula ꝙ coruus semꝫ stabat ī arbore ꝛ tenebat in rostro peciaꝫ carnis vel caseum. ad quē vulpis properans adulādo dixit. Vn̄e ego amiciciam ꝛ familiaritatē magnā habeo. ꝛ audiui ꝙ īter ceteras aues vos optime cantatis. ꝛ ido placeat vobis ꝙ audiam vocem vr̄am. vt possim verꝫ testimoniū dicere. Ad qd̄ ille attēdens incepit clamare. pecia carnis dimissa. quam ille arripiens comedit ꝛ dixit. Domine in veritate diu est ꝙ nō audiui vocem magis gratam mihi. Coruus est nobilis. vulpis est hystrio ꝛ adulator. pecia carnis sunt bona tempalia ad que habenda fingunt dolos ꝛ mendacia. ¶ Secundo est diaboli attractiua. Legitur in historia Romanoꝝ ꝙ semel fuit disputata q̄stio. quis fuerit peior hoīcida. an adulator vel interfector hoīm ꝛ fuit determiatum ꝙ adulator. quia adulatio ē nutrix filiorum demonis. ꝛ venenum anime ꝓditorium. qꝛ rep̄sentat placida. licet nociua dissentit. ¶ Tercio est dei oditiua. Legit' in historia triptita ꝙ cum quidā princeps ad spectaculum vnū cū veste aurea ꝛ ornamētis insignibus ꝓcessisset. videntes eum sui q̄ in excessu eum amabant ei dixerūt. Non est congruum de cetero vt te honoremꝰ vt hominē. sed tanq̄ deo reuerētiam exhibeamus. Qd̄ ille non abhorrens subito supra arborem iuxta quā sedebat vidit bufonem summe horribilis magtudinis. Quo viso dixi. ira dei sup me est ꝛ deceperūt me v̄ba adulatoria vestra. non suꝫ deꝰ sꝫ lutū Qꝛ venenum illiꝰ bufonis iaꝫ penetrauit vltima mea. quo dcō expirauit ¶ Quarto ē maloꝝ oīm augm̄tatiua. Duo homies ꝛ alter mendax accesserunt ad regionez symeaꝝ. Quos vidēs symea superior inter ceteras stans supra cellam dixit. Hi hoīes sunt īsidiatores. ꝛ ideo volo ꝓbare eos q̄ sint ꝛ vocato mēdacōso dixit ei. Quis sum ego. Cui ille dixit. Vos estis jmpator. ꝛ isti sunt comites vestri Quo dicto iussus est p̄miari. Verax aūt mtra se dixit. Iste mēdax q̄ sic remuneratus est. qꝛ dixit falsitatem. maiora munera mihi dabūtur si dixero veritatē. Cū autē

iterrogasset quis sum ego rñdit verax. Tu es symea et oms isti sūt sikes tui tūc iussus ē dētib9 et vnguib9 lamari et expelli de regiōe illa.

De Adulterio

Adultiuz mkta mala facit. Prio em est demois sacrificiū. Leꝛ ꝙ cū beat9 Andreas ocubmā cuiusdā ꝓpositi cōuertissz tradidit ei Euāgeliū i memoriā passionis xpi et vt pctm ardenti9 vitarz. Qr vo vxor ꝓpositi adhuc hiet eā suspectā. tradidit eā ribaldis vt cū ea oplerēt vicia Cū aūt duo vestes ei9 frāgerent et vi vellēt eā opprimē subito ipa clamāte ad dm mortui ceciderūt Cū aūt vxor ꝓpositi se balnearet cū vno adultero a diabolo suffocat. Mkr āt liberata fuit et cōfortata ꝑ āgelū rogabat deū vt eos suscitarz a mortuis et narrarēt q̄ntū erat odibile a do adultij pctm Qua exaudita et illi resuscitati icl ꝑent clamaē ꝙ adulteriū erat sacrificiū dmois in q° furtū ꝑiuriuz et duo carnis vicia sik offerebātur demoni i vitupiū dei. Scdo est adulterāti obꝓbriū. Dicit ꝙ q̄dā scūs fuit sek q̄ hūit vxorē adulteraz deduxit eā ad q̄ndaz fōtem et dixit ei. Si es adultera rogo dm vt ista aq̄ frigida oburat mā9 tuas si ñ rogo vt maneat i suo esse Cū aūt itra aq̄m posuissz man9 sicut ab igne retraxit obustas suaz g° ofusionē ferre ñ valēs fecit interfici virū suū qr vero ꝓ iusticia passus fuit cepit facere miracka vxore icredula ꝑmanēte et asserēte ꝙ ñ credēt nisi anus su9 cantaret qd et fcm ē in cōfusionez sui et reuelatōz pcti. Tercio ē demois mediū. Quidā hns pulcerrimam vxorē mane surgēs iuit ad negocia sua. qd vicin9 ꝑcipiēs ad vxorē ꝓximi ē ingressus q̄ ognita statim exiuit. Mediēs aūt vir ei9 dū ofabularet cū vxore ipe ognouit ꝙ ab alio q̄ a se fuerat violata q̄ flens rogabat dm vt suā iusticiaz oñderz sup illū q̄ maculauerat lectū suū. Cū āt adulter vellz ingredi ecclia3 subito a demone est arrept9. Cū āt cuz capite ꝑcutēt lapides subito expirauit. Quarto ē mortis suppliciū. Dicit ꝙ q̄daz rex hūit vxorē adulterā. Cū āt requirēt osiliū q̄ puniret pena. rñdit q̄dā sapiēs in domo mea erat mid9 ciconiaꝝ. Cū aūt femella adkterata fuissz et ei9 masculꝰ adulteriū ognoscēs ipaz subito iterfecit Si g° natura ifert mortē adulteranti q̄d dz facē rō q̄ pl9 sepata a carne est.

De Aduocato

Aduocat9 mkta mala facit et mkta ipis accidūt. Prio est eterna dānatio. Dicit ꝙ q̄dam princeps fuit visus i pena iferni vbi i q°daz loco erāt olle plene auro liq̄fcō. in medio āt erat balneū feruētis auri i q° ipe balnebat et cruciabat clamans. Venite aduocati mei qui vilioēs estis q̄ meretrices vendentes viliorem partem vos aūt meliorem

¶ Item viliores vsurarijs qui lucrant' in temporalibus· vos aūt sapientiam ꝛ intelligētiaꝫ vendidistis· viliores estis omni creatura empti xp̄i sanguine cuꝫ res venerabiles exhibueritis ad omnē iniusticiā· ¶ Item ad idem· Quidaꝫ habuit filium et venit cum eo ad q̄ndam sapientem ·ꝛ dixit ei· Dñe paup sum ꝛ vellem ditari· ꝛ quia aduocati summe ditātur· si consulitis vellem filiū meū fieri aduocatū· Cui sanctꝰ senex rn̄dit ·Quicūqꝫ fit aduocatus statim poīt sibi ad collum vnaꝫ scalam duodecim graduū· qua mediāte descendit ad damnatōnem eternā· Cuiꝰ latera sūt honor ꝛ auaricia· et primus gradus huiꝰ scale est· nō subuenire miseris· quia qui non subuenit tollit· Scd̄s gradus est iniustam causam suscipe ꝛ defendere despatam· Tercius gradus est sustinere causam quaꝫ in ꝓcessu cognoscit iniustam· Quartus est inducere ad ꝯpromissum qn̄ sciunt iniustam causam· Quintus est per ignorātiam vel negligentiaꝫ ꝑdē causam iustam vel detestandam · Sextus est imoderatum lucrum accipe ·Septimus est obtinē iniustas dilationes· Octauus est odiū ꝯtra aliam ꝑtem· Nonus est fl̄a allegatio testiuꝫ instrumētoꝝ vel legum· Decimus est venditio scie Undecimus est inanis gl̄ia· Duodecimꝰ est infidelitas· Et ideo cū isti talibꝰ malis sint onerati cōsulo tibi ꝙ damnatōnē eternā non p̄ponas saluationi anime filij tui ¶ Scd̄o est eccl̄ie destructor· Legitur ꝙ quidam aduocatus mortuus portabatur ad eccl̄iam· Cuꝫ aūt essꝫ iuxta portam eccl̄ie porte clauserūt se· nec poterant ip̄m introducē ad eccl̄iam· Cum aūt quidam sanctus rogaret deum vt reuelaret causam huiꝰ· appuit beatus Petrꝰ ꝛ dixit· Isti sunt d̄structores eccl̄ie ꝛ plus nocēt eccl̄ie q̄ raptores om̄s vniꝰ terre· qꝛ auferūt prelationē a iusto ꝛ a bono ꝛ dant alteri indigno· Plꝰ nocēt eccl̄ie q̄ demones· quia omēs illi non pn̄t facere ꝙ regimen eccl̄ie subderetur seruo diaboli ꝛ ꝑ ōn̄s diabolo· sed hoc facit malꝰ aduocatus· fideles expellit ꝛ introducit demones· machinaꝫ fregit ad destructōneꝫ eccl̄ie ꝛ tanq̄ sagittarij demonis cum arcu falsitatis veritati nocꝫ· Peior est vel eq̄ malus sicut hereticus· Naꝫ ille corrumpit fidem· Iste opa fidei· ille peccat ignorāter credēs se bene credere· iste sciēter· quare nō est dignum vt tales bn̄ficia eccl̄ie recipiant· ¶ Terciū est lingue precisio· Pn̄ in saxonia quidā nomiatꝰ aduocatꝰ mortuus est· cuiꝰ lingua nō est inuenta in ore eius in hora mortis· ¶ Quartū est mīe dei depriuatio· Pn̄ jacobꝰ d̄ vitriaco dicit ꝙ quidam aduocatꝰ in morte exn̄s petebat a deo inducias peītendi· tūc vox audita ē· aduocatꝰ

summe similis est demoni· quia si
cut ille vult litigiū ꝛ odit pacem
sic tu in cauſ inducias nō dedisti
nisi vt aduersarium grauitate tē-
poris fatigares· q̄re vade ad tuuz
sil'ez· q̄ non es dignus mia· ꝛ tūc
mortuus est ꝛ a demonib⁹ depor-
tatus· ¶ Quintū est ꝓximi decep
tio· Duo hoies tradiderūt cuidaz
mulieri depositum· cū ista oditio
ne ꝙ nulli reddēt nisi ambo eēnt
simul ꝓcessu tempis· alter acces-
sit ad eam· quā verbis decipiens
recipiebat depositum· Cum autez
secūdus venissz post multos dies
requisiuit pecuniā traditam· que
stupefacta ad vnū aduocatum ac
cessit· tūc ille dedit talē respōsiōz
jn pactis est ꝙ simul ambo debe-
atis esse qn̄ reddetur depositum·
ꝛ ideo adduc sociuz tuū ꝛ restitue
tur tibi· Qui nō potuit adducere
socium· q̄ iam depositum habue-
rat· ¶ Sextum est pctōꝝ cumu-
latio· Quidam aduocat⁹ solēnissi-
mus intrauit ordinem cistercien̄·
ꝛ facto ꝓcuratore moāsterij om̄s
causas ꝑdebat· Cum autē interro
gassent eum monachi q̄ essz racio
q̄re om̄s causas ꝑderet ex q° esset
in monasterio· cū iam nullam per
didisset causam exn̄s in seculo· re
spondit· Qn̄ iam eraz in secto vte
bar mendacijs ꝛ fallacijs· ꝛ ideo
lucrabar mūdi ꝑtem· Q̄ vero di-
misi mundū ꝛ adhesi veritati· nō
est mirum si perdo ea q̄ sunt falsi
tatis· ¶ Septimū est i morte in-
fatuatio· Legitur ꝙ q̄dam aduo-
catus iacebat in lecto egritudis
dum eukaristia sibi p̄sentaretur·
dixit· volo vt iudicetur an debeā
recipe an non· Cum aūt sacerdos
moneret eum ad pn̄iam· dixit· ap
pello· tunc diabolus accedēs suf
focauit eum· ¶ Item ad idē· Ad
uocatus q̄dam tante supbie erat
ꝙ vix loq̄batur cū homibus· ꝛ h°
ꝓpter subtilitatē suaz· qui diuino
iudicio ad tantā deuenit miseriā
ꝙ infirmatus venietib⁹ ad viden
dum eū dicebat se esse cattuz po-
nendo se subt⁹ scamnū ꝛ bancas·
¶ Item ad idem· Quidā aduoca-
tus tempe caristie ne audiret vo
ces pauperuz accessit ad q̄ndaz hē-
ditatem suā iuxta aquaz vbi nec
defuit ppl's clamans fame opp̄s-
sus· quoꝝ voces cū audiret rn̄dit
Nō durabo cū istis cambus· ꝛ fe
cit poni mensam i alia camera· et
statim quidā armat⁹ in porta pul
sauit ꝛ dixit· nūcius dei sum ꝛ vo-
lo loqui cū dn̄o vestro· ꝛ statim ꝑ
u⁹ de mādato dn̄i asserēt euz ibi
non esse· ait· mētiris· jn illa came-
ra se abstulit ne audiret voces
pauperꝝ· ꝛ nūc cito eū vt ꝯpareat
coram deo reddē rōnem de ꝯmis-
sis· ꝛ statim īfirmabat' ꝛ exhorta
batur ab amicis vt cōfiteatur· rē
nuit· ꝛ finaliter ad eternā dānati
onē ꝑuenit· ¶ Item ad idē· jtez
rusticus quidam aduocatū roga-
uit vt docerz eum quid essz meli⁹
v̄bū iuris ꝛ ille daret par anseꝝ·

tūc aduocatus· Dñe non est verū
Cum aūt petēt ab eo qđ ꝓmisissz·
respōdit rusticꝰ·dñe non ē verum

De Ambitione·

Ambitio multa mala facit· Primo ē virtutuz euacuatiua· Dixit alexander cuidaz Comiti suo·Heu q̄ terribilis pena est pena ambitiosi· Naz nō respicit deū· non se·non alios·sed ꝑ infinita ꝑicula ad dignitatē ꝑuenit· Vñ si ꝑtes mūdi eēnt miserrimꝰ essem cū vno adhuc potitus non sim· Scđo est ꝑictoruz armatiua· Legit' q̄ fuit dictū alexādro ꝑ q̄ndam sapiētem· si deꝰ ꝑm habitum corporis tui animi volūtatem parem fecissz orbis te non caperet· sed fatuus est qui videt arbores crescē· z vna hora extirpare nō timet· Stultus est q̄ fructus expectat siluaꝝ z altitudīes non timet·vide ne dū ad cucumē ꝑueneris decidas ad radicē· Nā leo fortissimus bestiaꝝ vermium est pabulū· Si deꝰ es tribue mortalibꝰ beneficia z noli defraudaē eoꝝ bona· Si hō sꝑ cogita tu q̄d es· Tercio ē religionis corruptiua· vnde cū a quodam sancto viro fuissz interrogatuz vt dicēt v̄bum edificatōnis·rñdit· attende ad rubedinē religionis q̄ est ambitio· Naz ambitiosus sꝑ timidꝰ est z timz ne dicat vel faciat qđ ī oculis hoīm displiceat·hoēstatez mentitur·huīlitatē simulat·cūctis adulatur· cūctis inclinat· oīm est seruus z retributarius·z grādem intra se pugnam hz· Quarto ē pauperꝝ depauꝑtiua· Vñ legit' in libro judicū·q̄ oms arbores fecerūt capitl'm simul z voluerūt eligere regem· Qꝛ vero ficus hēbat fructꝰ dulcissimos ipam voluerūt hīe vl' vngē regē· Et qꝛ ī regimīe oportebat dimittē dulcedinē fructuū·noluit·venerūt ad vitem·et illa etiā noluit· tercō venerūt ad ramnū q̄ sub ambitu ambitionis sue illas oplectēs suscepit regnū Ficꝰ est vir otemplatiuꝰ qui fecit honores z dig̃tates esse trāsitorias· Ne g° ꝑdat dulcedinē cōtemplationis exeundo ad negocia tēporalia omnē prelatōnem fugit· Vitis aūt est vir succēsus caritate q̄ implicatꝰ tēporalibꝰ timet ꝑdere deuotionē·pietatē ꝑfectam· amorē diuinū·z ideo non vult recipe regimē alioꝝ· Ramnꝰ qui đ se emittit aculeos z pūgit tāgentes se ambitiosus ē qui oms torquet·acerbiꝰ cruciat·molestiꝰ inquietat·subditos oburit incēdio īfernali·vel rixatū aut īhoēste cōuersationis oms spoliat z nl'li miseret' Quinto ē amicicie demonis ofirmatiua· Fuit quidaz Robertus noīe qui ambitiose viuēs homagiū fecit diabl'o vt ipm sublimaret ad dig̃tates terrenas ꝓcurāte diabolo·prīo factus ē eps remens·deīde archieps rauēnēs

tercio papa romanus. qui stās in sublimitate pastorali. requisiuit diabolū qndiu viuet. rndit diabolus qp ñ moriet q° usq; celebrassz in hierlm. cū ãt p?ea modico tēpore imposito venissz ad qndam ecclia; q dicit hierlm se iducerz. sub pedib? eius sensit mltitudinē demonū z mortē adesse. Confisus aūt de dei mia licz essz sceleratissim? in pnitia oim suā malicia; reuelauit z pscindi iussit oia mēbra qb? diabolo fuerat mācipat?. z vltra oia ista iussit vt aialia venenosa ponentur i ei? sepulcro vt deuorarēt trūcum ei? corpis. qi vero ex tāta ottitione fuerat miam osecutus. ossa ei? sudorez suauissimū emiserunt cū magno strepitu et etiā nunc qñ debz mori sūmus pontifex illa ossa strepitū z sudorem emittūt. Sexto est homicidij causatiua. in theutonia fuit qdam archidyacon? q ambiēs episcopatū collocauit lapidē gndez sup portā p quā eps ingrediebat oratoriuz bndicte vginis Marie. Dū igit mane more solito igredētur oraculū ad salutāduz btām vginem. lapis cecidit. z eo infecto archidyacon? loco ipi? eps ē osecrat?. Dū aūt facēt ouiniū canonicis z principib? qdaz deuot? raptus ē coram diuina pnitia z vidit vginē bndictaz ostēdentē caput sāguinolētū Epi illi? filio suo dicēs Fili adhuc recens ē sangs capellam nri. z ille horicida crudet gaudet de digtate illi?. Tūc filius videns eius fuitorē adesse ei iussit vt pemptorie eū citaret. cū igit h° Epo referret coram oibus subito expirauit. Septimo ē abnegationis di ichoatiua. Fuit i Cecilia qdaz Theophil? noie. q dilect? p vnū Epm honorabatur a cūctis. illo aūt mortuo fuit osecrat? ali? cui erat Theophil? odiosus. Qui ofusionē suā ferre nō valens. vocauit dmonē z pmisit se facē velle suū si eū ad honorem z digtatez vellz p mouere. Facto aūt homagio dmoni. z xpo abnegato firmauerūt amicicia. quā ille suo sangne scripsit z suo anulo sigillauit. Tand ad pcuratōnē demonis pdictis honoribus restituit. Sz inde corde pungit diuinit? pnia ductus cū fiducia accessit ad miaz vginis bndicte z resolut? i lacrimas ei? intercessione gre filij sui ē restitutus. Cū aūt acriter essz redargut? a vgine tradidit sibi cirographuz. qui guiter accipiēs coram omi ppto miraculū enarrauit. Octauo ē mortis prenūciatiua. Fuit qdam Ganfred? noie qui elect? in Epm cornaceñ. q attēdens ad piculi eminentia recipe noluit sz fugiēs. Post breue tps in clara valle miguit. Apparēs ãt cuidā amico suo cui in vita h° pmiserat. dixit qp saluatus erat. addens si fuissem de nuro platon eēm de nūo dānatozuz

Amicicia vera multa bo-
na facit in nobis· Prio est
mortis liberatiua· Dicit
q̄ q̄daz comes fuit ī Ro-
ma· qui hn̄s vnicū filiū ip̄m ī mor
te hēdem ɔstituit· Quo mortuo fi
lius se male societati vniēs omīa
bona sua cū trib⁹ amicis cōsūpsit
z socijs ad ɔfusionē suā· Depaupe
ratus tandē ɔmisit homicidiū· et
rōne sui generis fuit sibi data ele
ctio· vel q̄ suspendētur· vel q̄ da-
ret quinqz marcas puri auri · jlle
aūt ɔfisus de trib⁹ amicis quib⁹
tot bona fecerat· z cū q̄b⁹ tantaz
hēditatem suā ɔsumpserat· elegit
solutōnez auri· z mittens ꝓ princi
pali dixit· Amice nūq̄ te offendi
nec mādatum tuū ɔtempsi· omne
qd̄ tibi placuit ɔpleui· nunq̄ fati
gat⁹ de tuo ꝓuicio ꝓ quo nec la-
borem mortez vel ꝑiculum timui·
dūmodo tibi possem satisfacē oīa
pulcra iocalia q̄ poterā dabaz ti-
bi· z omīa bona mea tua erāt· sꝑ
oēs amicos meos dimisi propter
te· z ip̄os offēdi p̄ amoris mag̃tu
dine· dormiēdo· comedēdo· orādo
cor meū tecū erat· Et ideo cuz tm̄
dilexerim te· rogo vt nūc ostēdas
amiciciā tradens quinqz marcas
ad liberatōnem meā· Cui ille· scio
q̄ vera sunt oīa q̄ dicis· sz plus te
neor mihi q̄ tibi· z sum grauatus
familia z nō possum tradē qd̄ pe
tis· Sz vt nō possim redargui de
ing̃titudine· faciā tibi hāc gr̄am·
vt cū duceris ad suspendendū da
bo tibi vnū pannū q̄ cooꝑiantur
oculi tui· jllo recedēte misit ꝓ se-
cūdo· z expositis omib⁹ q̄ dixerat
primo dixit scd̄o· vera sūt omīa· sz
qr aur̄ tradē nō valeo· hāc gr̄am
tibi faciā q̄ sociabo te ad patibu-
lum· jllo recedēte vocat⁹ ē terci⁹
Cui p̄ponēs omīa q̄ dixit prio· re-
spondit terci⁹ vera esse oīa· Ne
igit̄ ing̃tus reputaret̄· dixit q̄ si
nō essz alius q̄ sibi vertēt scalam
hoc facē ip̄e essz ꝑat⁹ z nō tradē
quinqz marcas· jllo vero receden
te ī carcē flere īcepit· z in dolore
recordat⁹ est qūo ī terra sua erat
vn⁹ bonus hō q̄ ex dilectōne pa-
rentū suor̄ sꝑ rep̄hendebat ma-
la sua· licz ip̄e par̄ curassz· z d̄ sua
boītate ɔfisus misit ꝓ eo· z facta
vera z huīli recog̃tione corā illo
de omībus mal̄ suis · jlle ɔpatiēs
q̄nqz marcas tradidit z eū a mor
te liberauit· Comes est de⁹ pr̄· co
mitat⁹ sūt bona spūalia· sacr̄a ec-
clesie z opa mīe· filius est hō qui
adherēs pctis homicida efficitur
imaginis dei· z ideo adiudicatus
est morti nesciēs temp⁹ moduz et
statū· qr vero oīa bona dissipauit
cū trib⁹ amicis scz cū mūdo ꝑen-
tib⁹ z diabolo ad istos recurrit ī
morte· Et prim⁹ scz mūd⁹ dat tm̄
sudariū auferēs om̄s hōres· omīa
bona tꝑalia oblit⁹ oīm labor̄ fa-
ctor̄ ꝓpter eū· Scd̄s amic⁹ scz p̄-
sentes associāt vsqz ad patibuluz
sepulture· Terci⁹ amic⁹ scz diabo
lus v̄tit scalā· i· spem a se ꝓmissaz

auferendo gliam· z dãdo damna
tionẽ eternã· Quartus qui ẽ otẽp
tus est xp̃s q̃ est plen⁹ bem̃ĝtate
z mia accedit ad ottitu⁹ ex̃ntez ĩ
carcẽ pcti z sibi qm̃qz vulnera
tradit ĩ redẽptionẽ z mortis libe
ratõnẽ ¶ Itẽ ad idez· Fuerũt duo
milites sũmo amore ocordes· Cuz
igit' vn⁹ illo⁹ ognouissz q̃ aliqui
mortez alteri⁹ pcurabãt z h° pdi
tore· q̃libz nocte istũ ad lectũ suũ
ducebat· z m̃dutus vestib⁹ illi⁹ q̃
hẽbat m̃imicicias pperabat· q̃dã
igit' nocte irruẽtes emuli z dcep
ti m̃terfecerũt ñ emulũ sed aliuz·
Mane fcõ videt istũ viuẽ z aliuz
occisuz ogm̃tuz z pum̃tuz fuit ma
lum illo⁹· z laudata fidelitas mi
litis q̃ mori voluit vt amicũ libe
raret· Miles vnus ẽ fili⁹ dei· alter
est hõ· m̃undi sũt vij· pctã mortkia
z p̃mcipes eo⁹· lect⁹ ẽ arbor ĩ q̃
Adaz peccauit et m̃ q̃ crucifixus
fuit xp̃s· vestis ẽ hũam̃tas· Voluit
igit' xp̃s occidi vt hõ viuẽt ¶ Itẽ
ad idez· Fuerũt duo amici fideliss
simi q° o⁹ vn⁹ vocabat' Damianus
alter Phisiac⁹· Cũ aũt tirãn⁹ vel
let vnũ occidẽ obtinuit vt posito
vno m̃ carcẽ p loco suo possz ire
ad domũ suã p̃riã z ordiare ꝺ fa
milia z vxore· z m̃si veniret statu
to tpe z hora· Damian⁹ amic⁹ ei⁹
qui ĩ carcere remanebat m̃terfi
cer' p eo· Appp̃m̃q̃nte vo die z
reuersiõis termio Phisiac⁹ non
oparuit· a tirãno Damian⁹ mole
stabat'· qui rñdit se non diffidẽ sz
summã ofidẽtiaz hie de socõ· Qui
hora statuta subito sibi oparuit·
req̃rens amici ereptionẽ z sue sẽ
tentie executõz· Cui pcens jmpa
tor p̃ fidelitatez ei⁹ z eo⁹ socie
tati petijt applicari ¶ Secdo est
pauptatis subleuatiua· q̃dã phũs
hũit q̃ndã amicũ pauperẽ z egro
tum· sz p̃ m̃mia verecũdia suaz ne
cessitatẽ z egritudm̃ẽ nolebat m̃
dicare illi· Qd ille cõpiens m̃ ve
ste vilissima ei⁹ domũ est ĩgress⁹·
Et cõsiderans oĩs egritudies et
necessitates pecum̃ã z oia medi
cinalia occulte sibi dimisit· dicẽs
q̃ ille nõ est amic⁹ qui nõ sentit
z osiderat doloẽs amico⁹· Amic⁹
dines est fili⁹ dei· paup z egrot⁹
est hõ qui erubescit ofitendo po
stulare dei bñficiuz· Qd attendẽs
fili⁹ assumpto hitu vilissimo nre
hũam̃tatis m̃gressus ẽ hospiciuz
vite p̃sentis· z dimissis thezauris
sue passiõis z salutiferis medica
mẽtis sacro⁹ oñdit sensisse tanq̃
verus amicus nras pauptates z
doloẽs· Tercõ est ifirmitatis cõ
passiua· Legit' ĩ gestis karoli ma
gm̃ q̃ tempe regis Pipm̃i comes
auerm̃e z vn⁹ miles fuerũt romã
z m̃ via firmãtes societatẽ nõ so
lũ m̃ter se dilectõnez habuert· sz
filij eo⁹ tãq̃ frẽs fuerũt· Bapti
zati vero a papa filio Comitis im
posuit nomẽ Amelius· z filiũ mi
litis vocauit Amicum z dãs eis
duos ciphos oino sikes ad p̃ria
firmata amicicia redierũt· z mor

tuo pr̄e· amici ciues illius patrie
eū de tota hēditate paterna tur-
piter eiecerūt · Qd̄ ille attēdens
accepta vxore sua in via accessit
Amelium vt eū iuuaret · qr vero
Amelius audiuerat mortē patris·
Amici p aliā viā accesserat ad o-
solādum eū· z sic ambo errātes ī
via p biēnium se mutuo q̄siuerūt
Et qr put plimuz in famos ciuita
tibus stant pbi milites ambo iue-
runt pisius·sz Amelius p̄cedēs de
dit tunicā stanti in porta cuidam
pauperi vt possz repire suū sociuz
Amicū qui ī vesperis ciuitatē in
grediēs·z paupem interrogās de
Amelio·qr ambo erāt oīno sil̄es
paup credit eū derisorie loq̄·Cuz
aūt agnouissz q Amelius essz in ci
uitate·ambo posuerūt se in seruicō
Regis eo inuēto· Quia vero rex
hēbat vnā filiā pulcerrimā quam
amabat Amelius·Amicus vero vo-
lens ire ad visitandū vxorē z ad
ordināduz familiaz·dixit Amelio
vt nō ofidēt in Anderichо milite
non corrupto amore diligēt filiā
regis·Eo aūt recedēte totū oppo
situ fecit Amelius·Qr z ognouit
carnaliter regis filiā· z hoc notifi-
cauit illi militi·tūc Anderichus
miles accusauit Ameliū corā re-
ge·Et statuto duello ad purgan-
dū crimē·interim veit amicus suus
recupata tota terra sua z addu-
cta iuxta pisius sua vxore·z audi
to fcō ab Amelio ad mortez tur-
batus p̄ dolore flere cepit·z mu-
tatis īdumētis misit Ameliū ad
domum suam clam·z ipe ac si essz
Amelius ingessit se ad seruiciū· Pe-
nit statuta dies duelli· armantur
ambo·z iurat Amicus q ipe non
violauerit Regis filiā· sz Ande
richus asserit oppoītum·Et facto
bello Anderichus victus ē z mor-
tuus·Qr vero rex pmiserat q vin
centi daret filiā suā· dedit eā A-
mico z mittens p Amelio· vesti-
bus mutatis ꝓpis indumētis Ame
lius eā accepit vxorē· Amicus ve-
ro ad domū rediēs· ognouit p v̄-
ba vxoris q Amelius iacens cum
ea ponebat ensem int̄ ipm z eam
ne frangēt fidē Amico·Tandem
Amicus leprosus efficit' z ab vxo
re z suis ex̄ suā hēditatē expelli'
Qui p̄ dolore accepto cipho sibi
dato a papa ad ciuitatē Amelij
accessit·z ducēs cabellas coram
pallacio·p̄cepit Amelius dari illi
leproso panē z vinū·sz nuncius vi
dens ciphū oīno sil̄em cipho dn̄i·
stupore cōmotus retulit hoc Ame
lio·Qui surgēs z statim eū agno-
scēs·osculādo z flendo ītroduxit
ad camerā suā· Qr vero angelus
dn̄i p̄cepat in somnis vt ī sang̃ne
filiorum suorum amicū lauarz·ille ma-
ne osurgēs·acceptis filijs cū ma-
ximis lac̄mis int̄ficit z pauit bal
neū·q° lauato z aspso dixit Ame
lius·Dn̄e jhū xp̄e q̄ p̄cepisti hoībus
fidē seruare z leprosos tuo v̄bo sa-
nasti·sana hūc cuius amoē sang̃nē
fudi filiorum meorum·q̄ sanatus z mun-

datus indat? est optimis indum̃tis. Quē agnoscēs filia regis ex ꝰ bis Amelij osculās z amplectēs pauit letissimū festū exñs i conui uio. pcepit vt portarētur filij ad maiorē leticiā Amici. iz Amelius phibebat. Cū g° vict? pcibus vxo ris camerā ingredētur vt fleret sup filios vidit eos multū osola ri simt. z gaudēs pntauit Amico z vxori narrans miraclm fcm̃. et in signū hui? cicatrices ad modū fi li rubei in collis eoꝝ appuerūt. ac cepta g° pecunia ab Amelio re diens ad ꝓpa. Tandē rebelles si bi subiecit. z pcessu tpis cū defū cti eēnt ambo. subito i eodē sepl cro sunt inuēti. Item ad idē. Qui daz scūs hēmita rogabat deū vt sibi oñderet meritū passionis xpi Vidit pratū pulcerrimuz z in me dio vnū infirmū tāte feditatis q̃ oia mēbra ei? caderēt. Quē cū me dic? visitarer. rñdit q̃ nō curare possz nisi p eo alter fidelissim? a mic? biberet amarissimā medicinā Affuit vn? q̃ opatiēs infirmo me dicinā recepit. z ea recepta infir m? ē curat?. Cū g° curat? z amic? sit icederēt p pratuz. z i fine pra ti essz pallaciū. vidit fulgur egre di de pallacio ad destructōnē or bis. Cū aūt angel? dñi hēmite vi sionē declararz z dixit q̃ i firmus erat pctōr corrupt? oi spē pctōrū Medic? de? pri. amic? dei filius q̃ dibit medicinā passionis acerbis simā. virtute cui? sum? omis curati z ianua celi apta. Fulgura āt sāt ira z iudicia di q̃ mūdū destruūt ꝓt vitupia q̃ ei faciunt in Dñicis dieb? z festiuis. Quarto est ho nestis vel hoēstatis amatiua. Refert Valeri? q̃ duo fuerūt se mu tuo diligētes. Cū aūt vn? illoꝝ se pe aliū rogarz d̃ re inhoēsta z iiu sta. dixit q̃ rogabat. Dilige iusti ciaz z hoēstatē. qz vna ē tanq̃ cla uis celi. altera tanq̃ dom? dei. et ideo ñ acq̃escaz pcib? tuis. cū ille irat? dixit. Quid mihi pficit a micicia tua cū nō vis facē qd̃ vo lo. cū amicoꝝ idē sit velle z nolle Tūc rñdit rogat? p d̃o. Quid mi hi pficit amicicia tua si p ea ali q̃d iniustū vt inhoēstuz fecero. cer te nihil. ymo poti? erit mihi noci ua q̃ vtilis. qz ille ñ est amic? sed inimic? q̃ ad malū inducit. Quin to ē d̃tractōni obuiatiua. Refert Valeri? q̃ cū Platoni relatū fuis set q̃ q̃daz discipls ei? otra eū di xissz z fecissz. ita q̃ p testimoia cō starēt vera. rñdit Plato. Nō est credēduz q̃ ille me nō amet quē tāto tpe sic fidelr amauiz qz otra naturā ē odire amātez z bñfaciē tē sibi. Sexto ē doloris mitiga tiua. Refert pri alphōsus q̃ duo mercatores erāt. vn? de egipto. z alt de baldaco agnoscētes se no mine tm̃. ille de baldaco egiptia cū visitauit. a q° recept? hōrifice z festiuat? firmātes amicicia z re ceptis muneribꝰ. ille de baldaco ad ꝓpria ē reuersus. pcessu tēpis

egipciac⁹ ē depdat⁹ pauꝑ efficit'
Et ſāpta fiducia ex amico iuit ad
baldacū z pūctus nocte ⁊ domo
rumosa qeuit. Cū āt ⁊ citate fem
fuiſſz hoicidium. et actor ſceleris
p vias qētur. iſte ⁊uēt⁹ p miſia
ſui ifortumij z vite ofeſſus ē h° ho
micidiū feciſſe. Cūqz ad patibl'm
ducēt' ogmit⁹ ē a baldaco. q̄ mori
peligēs p amico clamās ſe obtu'
lit ḡtis dicēs. Ego ſuz q̄ h° hoici'
diū ppetraui ñ ille. Tūc actor cri'
mis opūct⁹ ꝓitatē ofitēdo ptroſ.
qz liberauit. Cui etiā mortē judex
ḡtis remiſit. Mercator de balda'
co ē filij dei. mercator de egipto
pctōr. receptio ē ⁊carnatio. loca'
lia ſūt ꝓtates. depaupatio pcti cō
miſſio. hoicidij ofeſſio. dſpacō di'
ume mie quā tollēdo xp̄us morti
ſe obtulit p nobis. Septimo ē
nocumtor defēſiua. Vn refert pī
Alphōſus q̄ q̄daz ⁊trogauit q°t
amicos filij ſuus acq̄ſiuiſſz ſibi ī
vita. Qui rñdit ⁊ktos. Cui pī. A'
mic⁹ ñ eſt q̄ amico ñ opatur' ⁊ ne
ceſſitate ſed recedit. Vt g° ogno'
ſcas re amicū ñ hīe ſz poti⁹ ⁊mimi
cos. jō accipe vitulū mortuū q̄z ⁊
ſacco icludas z vade ad omīs aī'
cos z dic eis ſecrete q̄ abſcōdāt
qm occidiſti hoiez. quez ſi occtāt
z recipiūt facit veri amici ſūt. ſi
āt illud reuelāt z nocumtuz p̄ſtāt
ſunt ⁊mimici. qd z fecerūt. amplius
eū obiurgātes cū clamoē. Tūc re
diēs ad pīez flens totū dixit. Dē
omīs ⁊mimici ſūt. q̄ me cōfundere
voluerūt. Tūc pī. Vade ad vnū aī'
cū meū q̄z xl. annis mihi acq̄ſiui.
cui dices ex pte mei q̄ cetis dixi
ſti. Qd cū feciſſz. ille gaudēs acce
pit vitulū mortuuz z ſepeliuit ſe'
crete claudēs hoſtiū. Pī ē dei. fi'
lij pctōr. cuij amici reputāt'. mū'
dus caro demoia q̄b⁹ ofūdim' cō
tinue. ſz ver⁹ aicus ē xp̄s q̄ ſepeli
uit pctā nra z remittit. Octauo
eſt delīq̄ntib⁹ remiſſiua. Refert
Valeri⁹ q̄ q̄daz iuueis athenen'.
exardēs ī filie pricipis amorē eā
oſculās ei obuiātez. vñ idīgta mr
ei⁹ req̄rebat vt capite puīret'. cui
priceps. Si illos q̄ nos z filiā no
ſtraz diligūt oñdētes ſīg amoris
ſic ⁊ficim⁹ quā penā dabim⁹ ⁊mi
micis nris. opati dēm⁹ iuuem. z ñ
furere p iuſticiā otra eū. Nono
eſt o cordie obuatiua. refert Vale
ri⁹ q̄ q̄dā priceps fuit athenen
q̄ lacerat⁹ iurijs z cōuicijs irā ñ
oñdit ſz gaudiū. Qd illi attēden'
tes expuerūt ī ei⁹ faciē. q°s tamē
ñ eſt paſſus occidi a filijs ſiue pa
rentib⁹ ſz dixit. Quo ē ver⁹ aicus
q̄ neſcit ſupportare aici ſubitā fu
riā quā expedit ſupportaē. q̄ illi
ſe p⁹ea recognoſcētes peipiūt li
gatos ſe fuiſſe vincto duplici ſcz
amoris z legalitatis qd z iſtis cō
uenit q̄ ctpa recogmta ſe vellent
xp̄is maib⁹ interficē. occurrit eis
rex cū ſuis filijs dicēs. nolite vo'
bis nocē. Qz fruſtra fuiſſetis ami
ci ſi nō pta ſuſtinuiſſez q̄ ⁊mimic⁹
z q̄ ituliſtis. Decimo ē ſtitatis
oñſiua. Vñ dicit' ⁊ li. de do ſpūſſ.
q̄ quidaz habuit diſcipl'm valde

dilectū quez cū multis documtis
z seruicijs obligasset· dixit mgr̄o
discipls· Si eēm diues vobis bo-
na īfinita facerē· Quē mgr̄ pbās
p q̄ndaz ṁcātationē oñdit sibi ꝙ
essz jmpator· q̄m mgr̄ rogabat vt
sibi pmissuz implēt qr mlta bñfi-
cia vacabāt· q̄z discipls se sciē ne-
gabat· cui mgr̄· Hec oīa vobis de
di z oīa etiā auferā· z ṁcātatōne
sufflata remāsit nud9· Mgr̄ ē de9
Discipls est diues q̄ ṁ pauptate
exñs pmittit z ppoṁt p d̄o facē
mirabilia· Assecut9 aūt g̃dib9 ho
noris z diuiciaꝝ· nec deū nec xp̄i
paupes agnoscit· jō de9 q̄ dedit z
dat omib9 oīa· ip̄m finalit̄ priuat
ad mortē· Itē ad id̄· Quidā mgr̄
fuit ī arte dimicatoria hñs disci-
pulū vnū valde dilectū· q̄z cū do-
cuissz sufficiēter omnē spēm artis
illi9 z mod̄· dixit mgr̄o suo ꝙ sup
oīa eū diligebat· q̄z pbare volēs
fecit duellū p̄comizare· Cū āt am-
bo bellū īgressi fuissēt cū ensib9
ad ludēduz· dixit mgr̄ discipl̄o· ro
go te vt nūc oñdas mihi verā a-
miciciā· vt velis esse victus z ego
victor· cū sis iuueīs et ego senex·
pbo te agiliorē esse· Cui discipls·
Nō faciā qr si te pituz vicero p-
petuū acq̄raz hōrez· z jō mgr̄alez
dig̃tatez ascēdaz· Cui mgr̄· Cur g°
ɔtra me duo veṁtis tu z ille q̄ re
tro te est· Cum g° discipulus se v̄-
tisset magister ense sibi tibiā am
putauit dicens· Hunc ictuz mihi
adhuc ꝯuaui· nec te docturū quo
usqz fidelitatē tuā pbassez· z qr ī-
fidel fuisti tibiā pdidisti·

De Amore·

Amor ē q̄druplex· Primus
est pfectissim9· De q° īfra
de caritate· Scd̄s ē de
ceptiu9 De q° īfra de mū
do· Terci9 ē ɔsūptiu9 q̄ est amor
pentū nobis mlta mala faciēs·
Prīo eī est ecclie destrctō · Vñ le-
de vij· do· ss· ꝙ q̄daz noīe Alexan
der dixit ꝙ de9 a p̄latis abstulit
filios · sz diabolus dedit eis nepo
tes q°ꝝ dilectio ē vt pix ꝓhibens
v̄tutez spūssācti a naue ecclie· Est
etiā cathena diaboli q̄ trahūtur
z ligātur ṁterdū boi Scd̄o est
pene accumulatīa· vñ narrat Vm
bert9 ꝙ q̄dā abbas moriēs roga
bat moāchos vt p eo suū nepotē
eligerēt· qd̄ cū fecissēt z abbatiā
pacifice possidēt deābulabat per
ortuz ṁ q° erat fons pulcerrim9·
vñ audiuit voces lacrimabil̄ gei
tus· Cū igit̄ sub astrictōne passio
ṁs xp̄i requirēt vt ītimarz q̄d h°
essz· rñdit· Ego suz aīa tui auūculi
q̄ ṁextinguibili ardoē ī hac vita
aq̄ cruciar· Qr rogaui vt tu mihi
succedēs ī hac dig̃tate· nā sūme
d̄o est odibile ꝙ onus angelis ī-
portabile sup humeros pueri po-
nat̄· ꝙ castꝝ sup baculū arundi-
neū fundat̄· Et qñ cl̄ic9 ꝓpter pa
rētes xp̄m dimittit q̄ vere sūt mi
mici · Nam tunc judas est z re z
nomine qui propter parentum
amiciciam dissipat ea que sunt

sanguinis jhū xp̄i crucifixi. Tunc
ille hoc audiens ꝛ stupens dixit.
Nō videt' mihi sic ꝙ ardeas in
h° fonte. Tūc ad mādatuꝫ mortui
candelabꝝ cupreū ī fonte ꝓijcit'.
in instāti liq̄scit. Qd̄ vidēs abbas
dimisit abbatiaꝫ. ꝛ sic illi gemit⁹
cessauerūt. Tercio ē infidelita
tis occasio. Pn̄ dicit' in eodē ꝙ q̄
dam sanct⁹ hō semel comedebat
cū q°daꝫ p̄lato. Cū āt comedebat
pira dulcissima sibi missa p̄cepit
p̄latus q̄ remāserāt diligēti⁹ sibi
custodiri. Qꝛ vero ibi pn̄s erat q̄
dam nepotū ei⁹ vt nepoti suo bn̄
decēmilia aīaꝝ curaꝫ crediderat
pira ad custodiā tradēnt'. Cui p̄
latus turbat⁹ rn̄dit ꝙ nō vnū pi
ruꝫ sibi ꝯmittēt. Cui sanct⁹ rn̄dit
Vos p̄posuistis eū custodē decez
miliū aīaꝝ. in q° nō ꝯfiditis de cu
stodia vni⁹ piri. jdeo nūc ꝓbatur
vr̄a magna īfidelitas vt qd̄ vobis
a deo ē traditū filijs dei dare. e
cōuerso sibi subtrahitis dando fi
lijs diaboli ꝓ q° xp̄m ꝯtemnitis.
mūduꝫ diligitis. domos depīgitis
ꝛ eleōsinas dep̄datis. stabuluꝫ e
quis repletis. ꝛ pauꝑes mori fa
me ꝑmittitis. nobilior ē vr̄a mēsa
q̄ xp̄i. cui⁹ vestes altaris īmūdio
res sūt ꝛ vr̄is viliores. Quart⁹
amor est carnal' ꝛ est corruptiu⁹ ī
nobis multa mala facit. Prīo ī
ducit ad dei abnegatōneꝫ. Dn̄ in
vita beati Basilij le' ꝙ quidā cui
dam nobili seruiens cui⁹ filiā ad
amauit supra modū. quā nō valēs
decipe domis blandicijs vl' polli
citatōnib⁹. Hīto aūt a q°daꝫ incā
tatore ꝯsilio ꝛ lr̄a q̄ demoni diri
gebātur. Qui cum missa lr̄a q̄daꝫ
nocte ad cimiterium judeoꝝ veīt
ad cui⁹ prauam inuocatōneꝫ dia
bolus apparēs. ꝛ lr̄a sibi ostensa
declarauit ei omnia que in corde
habebat. Cui demō dixit. Si vis
vt tuam compleaꝫ volūtatem. fac
mihi lr̄am vel scriptum maū tua
ꝓpria in quo xp̄m abneges ꝛ eius
ꝑfectōnem necnon omniū sancto
rum eius. Quo facto diabol⁹ cor
puelle in tam magnū amorem iu
uenis ardere fecit vt ꝓstrata in
terram clamare cepit. Pr̄ miserē
mei qꝛ nimis crucior p̄ amore tui
scutiferi. Qd̄ pr̄ attendens pre do
lore eiulans dicebat. Heu me q̄d
accidit filie mee misere. naꝫ ego
te disponebam ꝯiūgere sponso. et
per te saluari putabam. ꝛ tu ecō
uerso in amorem lasciuie insanisti
Tunc illa amplius clamare cepit
Nisi dederis quod opto moriar.
Habito autem consilio ip̄am ma
ritauit eidem cū multa substācia
Et qꝛ ille dederat se diabolo mis
sam non audiebat. nec signū cru
cis videre poterat ꝛ min⁹ eo mu
nire. Qd̄ cū vxori notificatuꝫ fuis
set ꝛ ille negaret. jlla ait. Si vis
vt tibi credaꝫ ambo simul intrem⁹
eccl'iam ꝛ pariter signabis te si
gno crucis. Videns ille ꝙ latere
nō potat narrauit ei totū ordineꝫ
rei geste. ac illa rn̄dit igemiscēs
Cōfide frater de misericordia d̄i.
Qꝛ potens est deus te iustum fa

cere·quē ducēs ad btm̄ Basilium
ei oīa ꝑ ordinē est ꝯfessus·ꝛ facta
absolutōne eū benigne exhortās
ei tradidit signum scē crucis·qđ
diabolꝰ visibilit̄ rape conatꝰ est·
de maū beati Basilij clamauit·O
Basili tu p̄iudicas mihi·nā ego n̄
iui ad eū sꝫ ipse potiꝰ veīt ad me
xp̄m negādo·ꝛ sic mihi ꝓfessus ē
Quē beatꝰ Basiliꝰ in domo reclu
dēs ꝛ signo crucis muniēs·licꝫ ꝑ
q̄ttuor dies horribiles demonum
illusiōes passus ē·tn̄ die q̄rto vir-
tute sang̃nis xp̄i quē cōtinue sibi
inuocauerat liberat̄·in presentia
mktoꝝ exn̄s subito cedula appuit
in maū beati Basilij apta·q̄m ad
ecclīaꝫ reducēs mīam dei p̄dica-
uit· ¶ Scđo inducit ꝓximi đcep
tionē·Vn̄ legit̄ ꝙ Heraclides ex
ardescēs in amorē cuiusdā mulie
ris quā ꝑ lasciuiam nō poterat si-
bi attrahē fecit ꝑ incātationē vt
azimo apparēt ꝛ sic de domo abie
cta ea abutētur·Qđ scūs Macha
rius audiēs eam introduxit in ec-
clesiā ꝛ celebrata missa v̄tute sa-
cram̄ti incantatio euanuit·ꝛ sic ī
figura sua omnibꝰ appuit· tūc sā-
ctꝰ Macharīꝰ dixit·O fili diaboli
cur sic ꝓximo tuo nocē voluisti·a-
ge nūc p̄niaꝫ ꝛ deꝰ miserebit̄ tui
Qui ꝯtemnēs statim accessit dia-
bolꝰ ad modū militis q̄ sup iuue
nē equitās ꝯpellebat eū descēdē
in infernū· ¶ Tercō inducit mor-
tis ꝓcurationē·vn̄ legit̄ in gestis
lōbardoꝝ ꝙ q̄dā iuueis pulcerri
mꝰ a mr̄e sua tm̄ dilectus fuit vt

eū ad nep̄hariū ꝛ īmundū opꝰ im
petēt·Cui cū iuueis nullatenꝰ cō
sentirꝫ·mr̄ iō euꝫ apđ iudicē accu
sauit·asserēs ꝙ eā conatꝰ ē viola
re·sꝫ ille mori potiꝰ eligēs q̄ ita
turpiter agē·postulauit sibi bea-
ti Andree adiutoriū·Cū āt judex
iratꝰ eū in carcerē reclusissꝫ·pari
p̄cipiens saccū linitū pice in quo
submergēt̄ in flumīe·subito bea
tus Andreas affuit ꝛ mr̄e rep̄hē
sa de libidīe ꝛ crudelitate·eo orā
te terremotꝰ factꝰ ē ita ꝙ judx ꝓ
strat̄·ꝛ mkr a fulgore scindit̄ ꝛ iu
uenis liberat̄·vindicta ꝯpleta tē
pestas cessauit ¶ Quarto inducit
ad fkam accusatōeꝫ·Refert Ces·
ꝙ cū mkr q̄daꝫ fāiliaꝫ seq̄ret̄ cuiꝰ
dam dn̄i ·ꝛ sic mktos īduceret ad
peccandū secū· Hoc q̄daꝫ sacđos
attēdens supplicauit dn̄o vt illa
ab eoꝝ societate discedēt·qđ illa
audiēs sacerdotē đ carnis crimi-
ne accusauit·Qđ ꝛ asseruit se pos
se ꝓbare·q̄ se ꝯtritā fingēs ad sa-
cerdotem ꝑ ꝯfōne accessit·vbi se
asseruit ī sui amorē sic ardē ꝙ ni-
si sibi ꝯsentirꝫ se īterficēt·Cuiꝰ ne
q̄ciaꝫ ille agnoscēs·statuit ei locū
ꝛ tps peccādi·quā cū p̄ueniēs pa
rauit sibi lectū de lignis siccis et
stram̄tis sartaginē cū igne suppo
suit·q̄ oīa opuit lintheo valde mū
do·Cūqꝫ illa insidiās totā fāiliaꝫ
illiꝰ principis ꝯuocassꝫ sit ad locū
statutum accesserīt· Tūc sacerdos
suppoīto igne lecto stās sup illuꝫ
illesus ī medio flāmarum in pre-
sentia omnium clamauit ad eam·

Veni ad me z nūc amor tuus probet·q̄ ofusa pniaz egit de fta accusatone·

De Angelis·

Angeli multa bona faciunt ī nobis·Primo viā salutis demōstrant· Qn̄ legim̄ li·de vij·domis spūss·q̄ qdā sanctus hēmita deuz rogauit vt sibi ostendēt viā vite padisi·Qz vero lōgiq̄ m̄ hēmo fuerat· jō nūc exiē voluit vt eū m̄uenirz· Qui cū optatū docēt·vn̄ m̄ exitu celle eiq̄ q̄daz iuueis pulcerzimq̄ ei appuit· dicēs se a deo missum vt ei ostendēt q̄ diu optauerat·Cū igit' simt irent z fecissent dietaz bonam et vellēt vnū castu ī gredi apparuerūt ciues illiq̄ q̄ fecerūt onera q̄ portari nō poterāt·tūc ait ad angelū hēmita·Heu q̄ fatui sūt homines q̄ tm̄ ligna diligūt q°z importabilia onera humeris suis īponūt·nec m̄de ptē subtrahūt vt eo faciliq̄ portare possēt·Cui āgelus·Si vis vitā m̄gredi·uita horū societatē q̄ sunt cupidi z auari·m̄ordinate z otinue augm̄tātes diuicias z pctā q̄bq̄ opprimūtur· Cū g° vlteriq̄ pcessissent z ī nocte venissent z vellēt castu ī gredi viderāt ppli multitudīnē trabē longissimā portātem·quā ex trāsuerso m̄ castu m̄ducē m̄rebātur nec poterāt·Tūc hēmita ad angeluz· Heu q̄ stulti hi sūt q̄ conātur ad īpossibile·cui angelq̄·Si vis vitā īgredi hoz societatē fuge supbe timētes scia plationibus pōpa et digtatibq̄ mutuo se impediūt ad vitā m̄trare·cuiq̄ porta est humilitas cū māsuetudie firmata cū caritate·Cūq̄z mane surzexissēt z m̄ meridie vnā ciuitatē vellēt īgredi ibi puteū pulcerzimū m̄uenerīt a q° duo aquā hauriētes cōtinue m̄ vas pforatū fūdebant·jō nō pficiebāt·Dup q° rn̄dit angelq̄ hēmite·Si vis ad deū perare hos fuge·Dūt ei īmūdi īmisericordes z iracūdi q̄ otinuo volūt ō puteo passionis xpi haurire miaz·cū pximis ipi offēsa nō remittūt m̄ltiplicātes pctā·Cū aūt m̄ via pcessissent circa nonam viderūt ī via ortū pulcerzimū q̄ īgrediētes petierūt ab ortulano cām tāte pulcitudīs· quibq̄ rn̄dit q̄ q̄ttuor eēnt Prima malaz herbaz eradicatio Secda erat bonaz plātaz enutrimentū·Tercia erat dulcis aq̄ irrigatio·Quarta vigilie solicitudo· Qz vbicūqz bonā plātā repiebat m̄ orto suo trāsplātabat·Tūc āgelus ad hēmitā·jam vides hic paradisi viā z vite·scz vt priq̄ peccata eradices·z postea vtutes plantes·irriga lacrimis deuotionis et passionem xpristi z sanctorum cōtemplare iugiter· ¶ Secundo demones fugant · Vnde legitur vbi supra q̄ quidam peccator religionem m̄trauit z post breue tēpus m̄firmatus mortuus est· Cuz autem fratres ante lectum suum psalmos dicerent·Abbas vidit

quattuor demones deteriores cō
surgētes a q̄ttuor pedibus lecti·
Prim⁹ dixit hūc versuz· Dixit iiu-
stus vt nō delinquat ꝛc̄· Scd̄s di
xit· Quā dolose egit ꝛc̄· Terci⁹ di-
xit· Verba oris ei⁹ ꝛc̄· Quart⁹ cla-
mando dixit· jm̄q̄tatē meditatus
est· Et ecōtra q̄ttuor angeli ex ad
uerso ɔtra q̄ttuor demones exur-
rexerūt· ꝛ q̄ttuor v̄sus seq̄ntes di
xerūt· Prim⁹ dixit· Dn̄e ī celo mīa
Scd̄s dixit· Homīes ꝛ iumēta ꝛc̄·
Terci⁹ dixit· jnebriāt' ab ꝛc̄· Quar
tus dixit· Dn̄e apud te ē fons vi-
te ꝛc̄· Quo audito demones reces
serūt ɔfusi dicentes· m̄hil hic fa-
cim⁹· ¶ Tercō a p̄iculis corp̄is li-
berāt· vn̄ refert Ces· ꝙ q̄daz puel
la sociata cuidam latrom̄ ꝛ igno-
rans ei⁹ furtū qd̄ latro portabat
Cuz aūt latro m̄seq̄ret' ꝛ audiret
strepitū ɔtra se vem̄ētium diuer-
tit a via· At illi puellā capiunt ꝛ
ad iudiciū ducūt vbi suspēdio ad
iudicat'· Cū aūt ex v̄bis ꝛ allega-
tione sacerdotis ɔfessoris eius di-
latata fuissz snīa· ꝛ ip̄a seriez rei ɔ
fitētur· ei talis examīatio dat' vt
si accepta massa ferri cādentis n̄
exurētur eius īnocentia ꝓbaret'·
Qd̄ cū factū fuissz ꝛ nulla adustio
apparēt· p̄entes latrom̄s ne ipse
suspēdētur dixerūt ꝙ h° v̄tute d̄-
mois ɔtigerat· ꝛ corrupto iudice
illa suspēdētur· quā angel⁹ domī
sustētans ɔtinue ab omī molestia
eaz ꝓuauit pascēs mag̃ melodia
ꝛ ɔsolatione celesti· quaz pastores

mortuā credentes ei⁹ funē p̄reci-
derunt vidētes angeluz dn̄i eam
paulatim ad terrā dimittē ꝛ ei di
cere· Vade nūc qꝛ libera es ·q̄ de
siderās m̄ cītate esse veroma sta
tim ibi fuit· licet distaret ad sex
dietas ¶ Quarto act⁹ n̄ros nume
rant· vn̄ legit' m̄ vitaspa· ꝙ cuz q̄
dam ī hēmo h̄iet cellaz ab aq̄ re-
motam· jō fatigat⁹ ex itinere vo-
luit iuxta aquā sibi cellā cōstruē
Cūqz deambularz vidit iuuenem
q̄ndaz numerātē oīa sua vestigia
Qui req̄situs quis essz· rn̄dit· ego
sum angelus dn̄i ad numerādum
tua vestigia missus vt ꝓm tuū la-
borē merces tibi detur· ¶ Quinto
dei iudiciū declinant· Vn̄ recitat
jacob⁹ de vitriaco ꝙ q̄dam here
mita rogauit deū multis āms m̄-
tellectū hui⁹ v̄sus ꝓphete· judicia
tua abyssus multa· Cū aūt lacrīa-
biliter deū rogarz vidit iuxta cel
lam suā iuuenē pulcerrimū p̄atū
ad viā· Cui se hēmita adiungens
eo ꝙ volebat p̄egrinatōnez facē·
ambo simul de mōte descēderūt·
Et ecce vn⁹ mercator p̄ viaz tran
siens· cui⁹ mantica plena thezau
ro subito cecidit· quā vn⁹ pastor
m̄uem̄ēs· assūpta pecunia m̄uem̄t
aliū mercatorē a quo pecuniā re
quisiuit· quā se nō hūisse asserens
mot⁹ ꝛ m̄dig̃tus abstulit sibi pe-
dem· Cū autē m̄de descēdissent ꝛ
ad primam ciuitatez vem̄ssent ho
spitati sunt ī domo cuiusdaz prin
cipis q̄ eis omīa necessaria reue-

rentius exhibuit. Cum aūt mane vellent recedē vnicū eius filium angelus submersit. In nocte vero seq̄nti hospitati sūt in domo cuiꝰ dam diuitis. qui p̄ gaudio ciphū p̄ciosum aureū extrahēs. quē hēmite sociꝰ furatus ē. Et mane surgentes ad aliā ciuitatē accesserūt vbi hospiciū n̄ inuenientes. vix obtinuerūt ab vno diuite vt i domo porcoꝝ q̄escerent. cui ꝑ mercede sociꝰ hēmite ciphuꝫ dedit ꝛ abijt Qui inde ad q̄ndam abbatiaꝫ venerūt ꝛ caritatiue fuerūt recepti Cūqꝫ oēs quiescerēt. surrexit sociꝰ hēmite ꝛ combussit i area totum bladum moāsterij ꝛ clā reuersus est ad camerā hēmite. Cum igitur om̄s excitati fuissent ꝛ hēmita p̄ ꝯpassione fleret et plangēt. dixit ei socius suus. Pr̄ cur fles de istis infortunijs q̄ nobis acciderant i via. scias me esse angeluꝫ dei qui pueꝝ interfeci ꝛ ciphum furatus sum. qui etiā nunc bladū cōbussi. Hec aūt facta sunt vt preces tue exaudirētur. Nā dn̄m rogasti vt declararet tibi verbum ꝓphete. Vt ergo ꝯgnoscas ꝙ omīa ista a d̄o sunt facta declaro tibi. Primꝰ qui ꝑdidit pecuniā dep̄datꝰ fuerat possessiones eiꝰ q̄ inuenit. ꝛ jō iustū fuit vt ille recuparet. alter ꝑdidit pedeꝫ q̄ ꝑcussit mr̄em eiꝰ p̄gnanteꝫ. Primū interfeci ne parentes eiꝰ dānarētur ꝓpter nimiuꝫ amorē illiꝰ. ciphum furatꝰ fui q̄ domus eius deum ꝛ orationem ꝑ debat. intentus in eo dedi alteri ne posset ꝑtem petere ex bn̄ficio nobis collato in vita eterna. bladum combussi Q̄ de eo volebat abbas ditare suos ꝑentes.

De Aspectu.

Aspectꝰ irregularis ꝛ specialiter mulieꝝ mlta mala facit in hoīe. Primū est mētis corruptio. vn̄ legitur in vitaspa. ꝙ quidā sanctꝰ ifirmitate grauatꝰ ꝑdidit visum. ad queꝫ cū aliqui venissent ad ꝯsolādum. ipe potiꝰ bn̄dicebat deum dicēs Bn̄dictus deꝰ qui abstulit mihi duos emulos pessimos mētis mee Cū igitur querētur a circūstātibus qui essent illi. rn̄dit ꝙ oculi. Nā iniciū cuiuscūqꝫ corruptōnis mētalis vel corꝑalis intrat ꝑ eos vt patꝫ in Euāgelio. Iteꝫ fetidissime corruptōnis q̄ est lepra a īme fit ꝑ oculos. Itē terminꝰ cuiuscūqꝫ mali sunt oculi qui ꝑiunt malā cogitatōneꝫ. cogitatio delectatōnem. delectatio ꝯsensum. ꝯsensus opus Opus ꝯsuetudinē. ꝯsuetudo necessitatē. Has g° portas mortis clausit mihi deus qui est bn̄dictus

Scd̄o est ꝑuersa illaqueatio. Tn̄ refert Valeriꝰ ꝙ q̄daꝫ phūs vidit q̄ndam aucupem ioculātez cum q̄daꝫ muliere. tūc icepit clamare. Tu qui auibus leonibꝰ ꝛ feris aīalibus tendis ꝛ paras laq̄os. Attende ne capiaris nunc in

mulieris aspectu· quidq̄d enim in ea est laqueus est siue sint v̄ba siue aspectꝰ· siue tactꝰ· siue motus est sicut ignis ifernalis solo aspectu oburens· ¶ Tercio ē diaboli associacō· vñ legit' in vita Marie de oginis ꝙ cū q̄dam mkr morēt' vidit p̄dicta Maria maximā mkti tudinē demonū occurrētem conātes eā rape otra bonos angelos pugnādo· Cuz igitur dicta maria oīone sua impetrassz vt liberaret' z in purgatorio torq̄ret' vidit ibidem torqueri p̄dictaz trāseūdo ab aquis inuiū ad calorē nimiū z hꝰ ꝓpter aspectꝰ iordinatos· ¶ Quarto est oīm bonoꝝ dep̄datio· vnde legit' in Barlaam ꝙ rex osilium q̄siuit de vita filij sui· Cui a sapientibꝰ dictū est ꝙ si vidēt in decem annis lumē lumīe priuaret'· Cum aūt ꝑ decēniū inclusus fuisset· postea fuerūt sibi ostensa omīa que eū inducē poterāt ad visus oplacentiam· inter cetera fuerūt sibi mulieres ostēse· idō quesiuit quo nomīe vocarētur· cui rñsum ē· Hi demones q̄ seducūt homīes· Qui cū querēt vbi maiorē oplacētiam inueniret· rñdit in aspectu demonū istoꝝ· Tunc sapiēs· Nūc vidō ꝙ oculi añ omīa sunt raptoēs velocissimi· osiliatores turpissimi· ꝓditores neq̄ssimi· z sunt porte mortis z ianue inferni· ¶ Quinto est luxurie incitatio· Vñ legit' ꝙ cuz rex anglie moāsterium qd̄daz sāctimonialiū intrassz· z ibi vidisset pulcerrimā sanctimonialez· dedit optionem abbatisse· vel ꝙ monasteriū comburēt· aut illam quam appetebat obtinēt· Qd̄ cū audissz monialis rogauit vt dicēt· quid i ea plus placuissz· z audiēs ꝙ oculi sui eū illaq̄auerant· sibiipi eos eruens in vase regi misit dicens· Mitto tibi balistarios corruptionis· duces sceleꝝ qui longiꝰ feriunt z ꝑtibus armis nocēt· Qd̄ rex attendēs ofusus pñiam egit·

¶ Sexto rōnis excecatio· Vñ in vitaspatꝝ dicit' ꝙ beatꝰ Anthoniꝰ visitauit sanctū Didimū qui i ꝓfūditate sciencie z sacre scripture expositione sikem nō habebat Qr vero priuatꝰ est lumīe ockoruz q̄siuit eum Anthoniꝰ an tristaretur· Cui ille· Potiꝰ gaudē debeo· qr oculos āgelicos dedit mihi dꝰ qui mihi innocētiam z vltimā vitam custodiūt z demōstrant· non sicut oculi corporis quibus sikes sumꝰ vermibꝰ z ꝓpētibꝰ· angelis autem oculis mentis

De Auaricia·

Auaricia multa mala facit Primo est nature destructiua· Refert Gregor' in libro dyak· ꝙ cū quidam messem cuiusdam viri dei p̄ malignitate incēdisset in area in quā vir dei ꝑ se deportauerat· z p̄ pauꝑtate nihil amplius restaret victꝰ ꝑ annuz nec suis ministris cuiꝰ erat Ep̄us

ideo ei quidam denūcians dixit·
Pech vech pr̄ quid tibi contigit·
Cui ille statim nihil motus sz pla
cida mente rn̄dit·Fili ve illi q̄ fe
cit·nam mihi nihil accidit·muta
uit em̄ ordinem nature· Nam cū
terra sit vilior z ifirmior omī ele
mento rem terrenā dignior em fa
cit homī z deo· z aīam q̄ est vt di
celum vnire vult terre· ¶ Secun
do est diuine maledictionis exci
tatiua· Vn̄ legitur in vitaspatruz
q̄ cū beatus Arsenius fuisset ma
gnus princeps in curia imparoris
considerans q̄ z quot mala eueīe
bant p auariciam intrauit hēmū
heremita factus· Qui requisitus
a sanctis patribus·que mala in di
uicijs viderat·rn̄dit Arsenius· Si
vnus cibus essz maledictus p san
ctū virū non libēter comederet
ab amico·q̄ntomagis z vtēs z ci
bus sunt a deo maledicti·Et quia
auari z diuicie in sacra scriptura
sunt decies maledicti·ideo ne eis
associer qui pituras diuicias con
gregāt z pdentes eternas· Ideo
deuz glorifico z benedico qui me
huc traxit ad se· ¶ Tercio est iniq̄
tatis pductiua·Vnde legitur ī li
dyalogoꝝ q̄ quidam sepultus fuit
in ecclia quadaz· vbi cū de nocte
voces audirētur ·ardeo ardeo·ad
adiuratus quis essz·rn̄dit ego suz
iniquus in deum in meip̄m z in pxi
mum·in deum qr p nihilo iurādo
dedi eum·in meipsum·qr inimicis
capitalibus non tm̄ eos sed z me
ip̄m vendidi ad ogregatōnē the
zauri·iniquus in pximum dep̄dan
do paupes·nec iuuādo ip̄os·Hec
omnia vxor audiēs apiri fecit eius
sepulcꝝ vbi eius vestimenta inta
cta·corpus vero non est reptum·
¶ Quarto est infidelitatis demō
stratiua·Legitur in vitaspa·q̄ cuz
quidam senex venissz ad q̄ndaz ci
uitatē ad vendēdum quedā vasa
que fecerat· z sedēt in porta cuius
dam diuitis laborātis in extremis
vidit equites in equis nigris ha
bentes in manibus igneos backos
Helictis aūt equis ad ianuaz in
trauerūt·quos videns infirmus ce
pit clamare dicens· Dn̄e adiuua
me·quē illi irridentes z acceden
tes dixerūt· Tu magis infidel fui
sti q̄ gentilis·qr ille ignorāter·tu
sciēter dedisti creature vilissime
fidem spem z amorem·Et qr obli
tus es dei sole lucente·nunc dum
in obscuritate es eum velles·nec
prius ꝓpter tuam auariciā· ideo nūc
priuatus eris eius adiutorio ·nam
deus in adiutoriū non dicitur ī fi
ne horaꝝ sed in principio·Cuius mi
seram animā mox rapientes ad ī
ferni claustra deduxerūt· ¶ Qui
to est infirmitatis incurabilis in
ductiua· refert Valerius q̄ cuz qui
dam Phūs pdidisset omnia bona
sua in igne·vocatus p regē vt cō
solaret·respondit·O rex attende
quid abstulit mihi deus·non enim
mea bona vera q̄ sūt sensus racio
z sapientia·sed abstulit q̄ sunt ad

nocumentū· Nam in bonis tem-
poralib⁹ diuci⁹ hominibus ꝑmanē
tibus fundatur infirmitas auari-
cie que est ḡuissima ex ꝑte mate-
rie·ex ꝑte sollicitudīs que nulli ꝑ
cit etati q̄ etiam ad mortem indu
cit·vbi omnia viscera diffūdunt'
cui⁹ grauitatez nec infirmus ag-
noscit·cum tñ omnem infirmitatē
pcti contineat· ¶ Sexto est diui-
ciaꝝ dei diminutiua·vnde narrat
Ces· ꝙ fuerunt duo abbates q°ꝝ
vnus erat epularius z abūdabat·
alter auarus z indiguit·cui⁹ cāz
a quodam sancto viro requirens
audiuit·Duo fratres fuerūt simꝫ
quoꝝ vnus vocabatur date·z al-
ter vocabatur dabitur· Quia ve-
ro tu repulisti date· ideo ꝑdidisti
dabitur·Reducas ergo primum
z habebis secūdum· quod z fecit
z abūdauit· ¶ Septimo est bo-
noꝝ omnium absorptiua·Legitur
ꝙ duo clici simul itinerantes in
bursa equales expensas posuerūt
quoꝝ vnus in duplo comedebat
amplius alio ī prandio ·similiter
in cena idem comedebat in q̄dru-
plo·vlterius in crastinum idē am
plius comedebat in decuplo·Qđ
alter admirās causam requisiuit
alter respondit·Q, quidq̄d come
debat in ventrez v̄tebatur·qui re
quisitus·quomō vocaretur·rñdit
ꝙ auaricia cui⁹ venter desideriū
Nam habens frumētum statim
affectat horreum· z habēs vnum
semꝑ affectat pl⁹ z plus·vnde est

sicut ignis · sicut aq̄ salsa· z sicut
vas plenum vento· ¶ Octauo ē la
boris accumulatiua·Vnde refert
pater Alphonsus ꝙ fuit quedaz
regina habens filiam turpissimā
in cui⁹ seruicium attraxit nobili-
ores z potētissimos·qui omēs spe
regine remuneratōnis ei diligen
tius seruirent·ideo nimis accepti
ne a seruicō fugerent z incepta ꝑ
ficerent·habuerūt z in manib⁹ et
ī pedibus compedes quos ad vi-
lissima cogebat seruicia·subtrahēs
eis alimenta· qui si vellēt recedē
spoliabantur z exequebantur de
curia· Hec regina ē auaricia cui⁹
filia est bursa·cui homo seruit le
tatur z gaudz·seruitores sunt di-
uites compediti solicitudībus et
more occupati ī vilissimis huma-
nis actibus z nociuis scz đcipere
mentiri·p̄dari·dicere falsum testi
moniū·homicidium facere·nō co
medens nisi cum timore z dolore
Cui⁹ oculi excecātur ne deum ag
noscant·sed in morte bonis operi
bus spoliantur· ¶ Nono est stul
ticie causatiua· Vnde idez refert
ꝙ quidam imꝑator fuit qui cōuo
cauit omnes sapientes voluit di-
sputaē q̄ eēt vita nobilior an pau
peris an diuitis auari· Licz autez
om̄s duodecim sapiētes concordi
ter dixerūt ꝙ vita pauperis·Qui
libz tñ ꝓbauit q̄ꝫ stultus sit auar⁹
z q̄ꝫ ꝑnitiosa sit eius vita·vñ Pri-
mus dixit ꝙ auarus stulto ē silis
q̄ lambens credit saciari spinas

terens ꝛ multiplicius eas sugat·
spine mentem dilacerãtes sũt di-
uicie ex quo mel non sugitur sꝫ do
lores·quibꝰ auarus nõ saciat' sed
lambit eas tangendo ꝛ amando·
Scdꝰ dixit ꝙ sikis erat illi stulto
qui se cũ massa ferrea interfecit·
Sikiter ꝛ filios et ꝑentes amicos
socios ꝛ cõfessores·Hec massa fer
rea sunt diuicie ꝛ rapina qua oẽs
interficiũtur auari ꝛ in crimine ꝑ
ticipes·Tercius dixit ꝙ erat sikis
illi stulto·cuiꝰ domus succendit'·
Et licꝫ habeat aquã ad extinguẽ-
dum stipulam ad accẽdenduꝫ ma
gis quieuit·Domus hec est ꝯscia·
ignis cupiditas·aqua dei gr̃a·sti-
pule sunt honores· applica sicut
vis Quartus dixit ꝙ erat similis
illi stulto qui ꝑ spinas ꝛ lutũ trã-
siens discalciauit se· plus volens
pedum lesionem q̃ sotulariũ cor-
ruptionem·Sotulares sunt diui-
cie·pedes amor dei ꝛ ꝓximi·spine
ꝛ lutum sunt rapine·furtũ·violen
tie ꝛ inuidie·quibꝰ hõ potius eli-
git seip̃m ledẽ deũ ꝛ ꝓximum q̃m
temporalia dimittẽ·Quintꝰ dixit
ꝙ erat sikis illi stlto qui credidit
ꝙ aqua maris est fluens sicut jor
danus preter ip̃m quo sistũt ꝛ re-
manent ceteris ꝑtrãsitis· Aque
fluentes sũt diuicie ꝛ honores q̃
non remãserunt cũ homibus mor
tuis·nec remaẽbũt nobiscũ·Sex-
tus dixit ꝙ erat sikis illi stulto q̃
inuitatus a rege comedẽs de va-
sis argenteis·credidit ea sibi per
petuo remanere ꝛ tñ omnibus in
porta spoliatur·Vasa sunt diuicie
comestio vsus·inuitator deꝰ·Sep
timꝰ dixit ꝙ erat sikis illi stulto q̃
ex vmbra arboris expectabat fru
ctus futuros· Vmbra diuicie·fru-
ctus societas caritatis·redemptõ
pctõꝝ·subuentio pauperꝝ·emptio
regni dei· Octauus dixit ꝙ erat
sikis illi stulto qui ad querenduꝫ
acum ꝯbussit cereũ pulcerrimum
Cereũ est rõ·lumen est sapiẽtia q̃
in bonitate excedit omia lumina-
ria celi· acꝰ duricia corporis·No
nus dixit ꝙ erat sikis illi stulto q̃
p̃elegit denarium fodiẽdo lutum
q̃ florenũ·colligendo flores·Fo-
dere lutuꝫ est ꝯgregare diuicias
cum omi ꝑiculo ꝑ denario susten
tationis vite· flores cogitationes
sancte sunt·florenꝰ amor dei· De-
cimus dixit ꝙ erat sikis illi stulto
qui transiẽs inter p̃dones onerat
se pecunia·ꝛ coram iudice vẽturꝰ
portat in collo furtum cõmissum·
Predones sunt mors mũdꝰ ꝛ dia-
bolus · Vndecimꝰ vero dixit ꝙ a-
uarus erat sikis illi stulto qui de
nocte vadẽs ꝑ loca ꝑiculosa ꝛ il-
laqueata fossatis plena·vult ꝙ si
bi portetur lumẽ retro·noluit ãt
añ se portari·Lutum est restitutõ
fossatum mors·laquei accusatões
oim creaturarũ ·Qꝛ vero diuites
nolunt restituẽ foresta in vita sꝫ
post mortem· ideo merito tali cõ-
parãtur·Duodecimꝰ dixit ꝙ erat
sikis illi fatuo qui ĩgrediẽs bellũ

pedes portat armatos · caput vero discooptum · Pedes sunt bona temporalia · ornata z armatura sũt vestes z cibaria z hmõi · caput ẽ mens siue rõ · ¶ Item ad idem · Refert Barlaam q̃ fuit auceps qui cepit philomenã · quã cũ noliet dimittẽ data est ei vox · z ait · Quid tibi pficit me retinere · naz de me ventrez tuum implere non poteris · Si me liberare volueris osilia tibi dabo que si seruaueris nũq̃ deficiat tibi bonum · qui ex eius loquela stupefactꝰ pmisit q̃ si osilia darz eã liberarz · Cui auis Primũ documentum est q̃ nunq̃ conaris ad impossibile · Secdz est q̃ de re pdita z irrecupabili nũq̃ doleas · Terciũ q̃ verbo icredibili nunq̃ credas · q̃ mox dimissa voluit probare eiꝰ sapientiã dixit O q̃ malũ osilium habuisti vt me dimisisti · Nam in viscerib9 meis habeo margaritã precõsissimã et virtutis eximie · in magtudine excedẽs ouũ struitionis · Qd ille audiens z dolẽs mtebatur eã capere arte z pmissionib9 · Cui illa · Nũc pbaui te esse stultũ · q̃ doles d̃ re pdita z irrecupabili · jtez conaris me apprehendẽ cum non possis · Credidisti iterũ vbo euidẽtissime fto · z sic fugiẽs dimisit eum cõfusum · Philomena est mũdi psperitas · venator auarꝰ qui eam apphendẽs · tria hec dicta pbat · Primũ q̃ impossibile apprehendere non conetur ad ptes hñdas · Secundũ vt non doleat de re irrecupabili · z ideo q̃ diuicie sunt labiles eis pditis non est dolendum. Terciũ q̃ nõ credat verbo icredibili · Ad quoꝝ oppositꝰ conatur auarus sez diuicijs delicijs z honoribus saciari z in eis ppetuo viuere qd̃ est ipossibile · Item conãtur otra sedm documentũ · q̃ d̃ re pdita · nam diuitie ad hoc cõgregant' vt ad necessitatez expẽdantur · Item otra terciũ peccant · q̃ cũ psperitas mundi dicat z pmittat se hãe margaritam · i · diuitias dantes stabilitatẽ · dñium securitatem · sacietatẽ · suauitatẽ · pulcritudinẽ · z regnũ dei acq̃sitõnem · z alia multa cũ ecõuerso patz totũ oppositũ z omino sunt mstabiles dãtes seruitutẽ z vendẽtes xpm · ¶ Decimo est victorie pnunciatiua · Vñ dicitur q̃ Alexãder habita vna victoria multas alias perdidit · cuiꝰ cãm cum quereret rndit vnus sapiens · Q, huiꝰ causa erat auaricia q̃ est causa oim vicõꝝ superbie inuidie zc · ¶ Undecimo ẽ sapientie ipeditiua · vñ dicit Hieronimꝰ q̃ quidã phũs hñs multitudine auri quã in mare piecit z se includẽs in dolio quo p hospitio vtebatur dixit · q̃ hoc ideo fecit vt meliꝰ possz ad sapiam attingere · Nam auarus est canis custodiẽs fenum · est sicut talpa · est sicut bursa tm̃ ostricta z p nũmos deturbata · ¶ Duodecimo est ifirmitatis causatiua · Unde in vitaſ

patrū legitur ꝙ quidā ortulanus laborem suum in epulis diffundebat· qui diabolo istigante epulis dimissis congregauit magne pecunie quantitatem sibi preuidēs contra senectutem· cui⁹ pes subito computruit ita vt p̄scindētur pecunia consumpta in medicinis Cui angel⁹ dixit· Vbi est nūc spes pecunie tue· qui multum contrit⁹ ingemuit dicens· Peccaui· cuius pedem angel⁹ tangens restituit pristine sanitati· ¶ Tredecimo ē epularuz retractiua· Vnde refert Jacobus de vitriaco ꝙ mulier q̄dam hospicij curam a viro suo ipetrauit· que nihil bonum pauperibus faciens pre auaricia· Tandem defuncta est pro qua duz peteret suffragia vt moris est a viro· Respondit disponens se d̄ secundis nuptijs· domina omnium fuit· ideo in vita sibi de omnibus prouiderit· ¶ Item duo fratres erant quorum vnus fuit bonus licet auarus· alter vero judex mal⁹ Tandem ambo moriuntur z ad judicium trahuntur· judex autem d̄ predatus fuit ecclesias viduas z pupillos· sed multas epulas fecit vnde per orationem pauperuz obtinuit vt per triginta dies penitētiam ageret· Secundus vero scilicet auarus visus est torqueri in purgatorio propter nimiam tenacitatem ¶ Quarto est honoris z dominationis refutatiua· Vnde legitur in epistola Adriani ꝙ cum Alexander misisset legatos ad pragmanas vt se gratis eius dominationi subijcerent· responderunt ei dicentes· Libenter tibi seruiem⁹ si tria nobis concedis priuilegia· ne exteriores hostes spolias vt interiores nutrias qui sūt amici parentes consiliarij· corpus z eius sanitas quos nutrias dep̄dans exteriores· Secundo ne sis seruus seruorum nostrorum q̄ sūt vicia nostra· Tercio vt nobis z tibi des immortalitatem· quorum sapientiam miratus in pace quieuit z dimisit· ¶ Item ad idem· Refert joseph⁹ fabulam ꝙ equ⁹ freno ornatus aureo z sella decora occurrit azino onusto ex parte altera veniente· Qui quia fessus non dedit locum equo· Cui dixit equus· vix cōtineo tua viscera pedibus meis frangere· Quia contempsisti mihi cedere in via donec transissem· ideo azellus miser ingemuit pre timore· non multuz post equus impetu currens corruptus est· z ideo cepit fimuz portare· quem azellus in prato z pascuis agnoscēs dixit ei· Quid modo profuerunt tibi preterita ornamenta tua z indebita audacia cū iam nobis similis factus es portans fimum z alia vilia officia et rusticana exercens· Ad que equ⁹ seip̄z ag°scēs qd̄ sibi n̄ ꝓfuit· Equ⁹ iste ē diues ornat⁹ diuersis diuicijs delicijs ptātib⁹ z hōrib⁹· azin⁹ ē paup qui iō ꝑsequit' z ꝯtemnitur

a diuite·sed ꝫ mortē erūt eq̃les
cum vtriq; fimum portant ꝓpriꝰ
cadaueris corporis ¶ Quitode-
cimo est ꝫuidie prouocatiua· Dñ
fuit quidaꝫ rex sub cui⁹ dominio
erat diues·qui ideo multos otra
se habebat ꝫuidos·vnde eū apd
regem accusantes dixerunt Q, ī
eius ore non repiebatur veritas·
cui⁹ signum tale dederūt·Dñe ī-
terrogate eum q̃ntum habet ⁊ ꝓ
habitis q̃ verum non dicet·Qui
ꝫterrogatus·rñdit se nō habere
ꝫsi trecentas libras· quez emuli
ex falso econtra vꝫcere conaban
tur·Qui respondit· Dñe mi rex il
lud non reputo meum qd vos vel
fortuna vel malicia auferre pōt·
Habeo em̄ trecentas libras ī ma-
nu·dei ꝓ cui⁹amore dedi q̃s meas
reputo·Cetera autem quib⁹ hi ꝫ
uidēt mea nō sunt sed vestra·cui⁹
prudentiam rex multū ponderās
liberum dimisit· ¶ Item ad idē
Miles quidā pre auaricia frequē
tans curias vt burse pceret acces
sit ad curiaz magnam vbi ceteris
repetentibus vestes ꝓprias vt re-
cederēt·ipse sititer a suo suo cap-
pam suam repetijt· ⁊ ꝓpter ei⁹ ve-
tustatem erubescens ꝫ presentia
alioꝝ reprehendit famulum dicēs
illa non est mea·ymo dñe dixit fa
mulus·quam bene debetis agno-
scē quia eam bene ꝓ viginti ānos
possedistis· qui multum confusus
recessit ¶ Ad idem ·Fingitur fa
bula q̃ cam̄s fluuium transiēs ꝓ
tem carnis ꝫ ore tenebat·quam
ꝫ aqua videns resultare vmbraz
aperuit os vt eam caperet·⁊ tūc il-
lam perdidit quam tenebat· Sic
auari habētes bona nature etiaz
perdunt ꝓpter vmbrā bonoꝝ tē-
poraliū que nec possidere possūt
semp· ¶ Item fingitur fabula
Q, semel symea rogabat vulpem
vt magnitudinē caude sue sibi ꝓ
uideret· eo q̃ videbatur grauari
ex eius magnitudine·Cui vulpis·
Plus volo per lutum spmaz ⁊ pe
tras trahere q̃ tu tale bñficium
possideres·Tandem vulpis ꝓ cau
daz trahitur ⁊ capitur·⁊ tunc di-
xit·vtinam nunc symea caudā me
am possideraz· Symea est pauper·
vulpis auar⁹ · cauda sunt diuicie
cum quibus capiūtur· ⁊ finaliter
prochdolor perdūtur·

De auditu

Auditus ꝫordinatus mul
tum nocet· ¶ Primo am
maz vicijs corrodit·Legi-
tur ꝫ libro de vij domis spūssan·
q̃ quidā demoniac⁹ vidit q̃ndaz
iuuenem lasciuū·quē salutādo di
xit·Bñueneritis frater·Qui inter
rogatus cur eum fratrem vocassz
respondit·Quia omnino erat sibi
similis·tali exemplo ꝓbans· Ego
inquit demoniacus sum vt porc⁹

in luto pcti requiescens ⁊ tenens aures aptas vt sic musce vsqz ad cerebꝝ intrare possint·qꝛ ꝑ aurē sic aptus sum· Similiter vt hic cuiꝰ cor iam occupāt musce oīm viciorum ⁊ cerebꝝ·ideo ꝯueniēter nominaui eum frēm· ¶ Scdo eam affligit· Vnde refert Valerius ꝙ quidā sapiens voluit amicū suuz corrigere vicōsum·fecit per fenestras in eius domū proijci feces· Qui cōquestus·rn̄dit ei alius·Q, cum fimo nō putrefacto conabatur fimuz putrefactum destruere ⁊ cōoꝑire·qui quotidie erat in lecto in mensa ⁊ in locis ceteris domus sue·qd̄ hic non intelligēs·ei alius dixit·Fimꝰ est verbū detrahentium·luxuriātium·⁊ adulātiuz susurrantium·blasfemātiū·litigātium·q̄ continue ꝓijciuntur infra cor tuū ꝑ fenestras auriū aptarū Vt ergo fimus exterior interiorez expellat te ꝯtinue aggrauantem· ideo hoc feci ¶ Tercō maledictioni subijcit·Refert Valeriꝰ ꝙ cū quidam sapiens nauigaret·clausit sibi aures ne vocez syrenis audiret· Sup quo interrogatus respondit·ꝙ non erat serpente insipientior qui claudit vnam aurez cum cauda ⁊ aliaz cū terra ne audiat vocem incātatoris ⁊ ab eo d̄cipiatur· Similiter vulpis que aurem glaciei applicat vt eius fortitudinē sic experiatur· Similiter natura que ex parte superiori nares sibi aperit q̄s a parte posteriori claudit·

De Baptismo·

Baptismus multa bona continue operatur Primo eniz viuificat Vnde legitur de beato Basilio ꝙ cum ad mortem īfirmaretur fuit visitatus a quodaz judeo perito medico·qui prenosticans·dixit eum mori oportere in solis occasu· Cui Basilius· Quid tunc erit si tunc non morior· Cui judeꝰ·impossibile est domine·tūc Basilius·Quid si deꝰ vsqz ad sextam me viuificet vt tu per baptismum viuificeris·Cui judeꝰ in hoc consensit·Cum autem in crastinuz venissz ad Basilium eum viuentē reperit· vnde extunc deum veruz adorauit relicta ꝑfidia·⁊ surgens Basilius ecclesiam cum eo ingreditur ⁊ in nomie dn̄i baptizauit.

¶ Scdo deo recōciliat·Vnde legitur in cronicis ꝙ quidā Episcopus arelatens errās ī forma baptismi voluit quendaz puerꝝ baptizare·cuiꝰ pr̄ vt sub forma romane ecclie baptizaret postulassz Ep̄m ⁊ noluit·subito aqua disparuit·q̄ inde ꝯunctꝰ ⁊ penitens reportata aqua ī ecclia puerꝝ baptizauit·

¶ Tercio ianuaz reserat·vt patet in baptizatis a beato Gregorio·

De Baliuo

Baliuus siue rector mltas bonas ꝯditiones debz habere. Primo debz esse antiquꝰ. Vñ refert Helmandus ꝙ Adrianus tantam graciã obtinuit a senatu vt rogaretur ꝙ filiũ quẽ habebat cesarẽ appellaret. Cui rñdit. Sufficit ꝙ ego ĩiustus regnauerim. nam principatꝰ debet' meritis non sanguini. Vñ ille ꝑentis amorẽ euacuat q̃ ꝑuulos honore ĩportabili suffocat. vñ priꝰ enutriendi sunt ⁊ exercitãdi prius viuens ĩ v̄tutibus anteq̃m regnent vt ꝓbentur virtutibꝰ añcedẽ. quos debẽt dignitatibꝰ añire. ¶ Scd̄o debz esse coĩs. Refert Valeriꝰ ꝙ ꝯtentio facta ẽ in senatu. quis de duobus ꝓ magno negocio mittẽtur. sup quo ꝯsultus est Cypio affricanꝰ. qui ad condiditiones amboꝝ attẽdens vtrũqz refutauit. Nam primꝰ erat diuessz auarus. scd̄s paup sed ditari in mis auidus. vñ dixit. Diues ñ placet qꝛ nihil sibi sufficit. Paup q̃a nihil habz. ideo qꝛ regnũ est commune. nõ placz qui ꝓprias vtilitates q̃rit. ¶ Tercio debz esse iustꝰ. Legit' in cronicis ꝙ cum quidaz phũs vidẽt q̃ndam latronem duci ad suspẽdendum ꝑ Baliuuz. rñdit. Maior latro ducit mĩorez ad suspẽdẽdum. qd̄ vtiqz est iniustuz ꝙ minor latro ꝑ maiorez iudicet' ⁊ ꝯdemnetur. ¶ Item refert Helinãdus ꝙ Cambises rex persarũ cum rep̄hendissz q̃ndam iudicem ꝓtulisse iniustam sententiam. fecit eũ excoriari. de cuiꝰ ossibus fecit fieri lata sedis iudiciarie. Cunqz sedes predicta coopta eẽt pelle eius. voluit vt om̄s iudicãtes ⁊ filij eoꝝ succedẽtes eis sederẽt sup eam. vt agnoscãt q̃ malũ est iusticiã dimittẽ. Sedes est crux xp̄i pellis huĩlitas sancta ⁊c̄. ¶ Quarto debz esse muneꝝ refutator. vñ legit' ꝙ quidaz Baliuꝰ fecit nupcias filio suo. Qui aũt hẽbãt apd̄ eum negocia miserũt ei donaria. ⁊ vnus misit sibi bouem pulcruz. cuiꝰ vxori misit aduersariꝰ vaccã pinguem. Cũ igitur cã amborum agẽtur in iudicio. et ille qui miserat bouem videns ꝙ ꝓ eo nulluz facẽt verbum ait. O dñe deꝰ bos meus qñ loquet'. Respondit aduersariꝰ. bos tuus nõ põt loqui. qꝛ vacca mea eiꝰ gulam stringit.

¶ Item refert Valeriꝰ ꝙ Marcus cyciꝰ Romanoꝝ nobilissimꝰ fuit rogatus a quodã vt catinum auro plenum benigne susciperet Qui subridens. rñdit se paupem malle locupletibus imperare q̃m fieri locupletem. ¶ Item ad idẽ Legitur ꝙ cum Tyberiꝰ imperator rogatus fuissz vt tributa regionũ augeret. respondit. Boni pastores debent oues defendẽ non deglutire. Nam ctudelissimũ est sub pretextu celsitudĩs regie exigere quod suum non est. ¶ Itez refert Augustinus de ciuitate dei Q, cum Alaxander magnus

mare nauigaret cepit piratam in
puo nauigio. Qui cū iterrogaret
quis essz respondit. Ego existens
hic in paruo nauigio vocor latro.
Tu vero qui cum magnis nauib9
totum mūdum euacuas vocaris i
perator. ¶ Scdo debz eē humil
Vnde refert Helinādus q fuit q̄
dam pastor in regno judeoꝝ qui
ꝓpter pluuiaz descendens in hya
tum terre. inuenit q̄ndaz hominez
mortuū sup equū. i cui9 maū erat
anulus. virtute cui9 ad dig̃tatem
ascēdit regiā. qui ido p̄ superbia
ab Appolline q̄rens sibi imortali
tatē. rn̄dit. Maiorem securitatez
habz tugurium turris tuti9 z for
tius custodiūtur thauri expositi
q̄ aula. Pastor est p̄latus vel hō
fouea terre est memoria passionis
mortis vel seruiciū ecclie. hō mor
tu9 sup equū est peccator. appol
lo est xp̄s in cruce. anulus est de
mon vel cōuersatio qua homo ad
dignitatem ascendit in quib9 ma
nere cupit. sed eis priuatur ꝓpter
eius incredulitatem. ¶ Ad idem
Refert Barlaam q quidam rex
fecit fieri quattuor capsas quarū
duas cooptas auro scz vndiqz fe
cit repleri fetidissimis cadaueri
bus mortuoruz. alias autem duas
pice z bitumine linitas fecit im
pleri inestimabilib9 margaritis.
zc. Cunqz multa fuissent requisi
uit rex que illaꝝ maioris esset va
loris. om̄s respōderūt deauratas
Quib9 rex ait. sciebam ego bene
vos talia dicturos. Vt ergo vr̄am
om̄s agnoscatis stulticiaz volo q
omnes apiantur. z subito ex dau
ratis exalauit fetor intollerabilis
sed ex alijs odor z splēdor. Rex
ille est deus. capse deaurate sunt
principes z diuites vite fetidissi
mi. capse pice linite sunt paupes
qui fetidis induti vestibus interi
orem animaꝝ seruant pulcritudi
nem. ¶ Sexto debz esse miseri
cors. Vnde refert Valerius q q̄
daz rex fuit maximus tirannus et
inhumanus. cui9 mortem cū om̄s
optarent. quedam tamen mulier
maxime deū orabat vt incolumis
seruaretur. Quod cū ille compiēs
iterrogauit hui9 causam. Rn̄dit
Cum essem puella z grauē tiran
num paterer eius mortem cupie
baz. cui successit peior. z similiter
orabam eius mortem. cui tu tercō
successisti. quem ceteris peiorē ex
perior. ideo timeo ne tibi deterior
succedat. caput meum ꝑ tua salu
te deuoueo. Qd ille audiens mise
ricors est effectus. ¶ Ad idez. re
fert Valerius q Solertus legis
lator iustissimus s̄m iura legē cō
didit. vt qui adulterium omittēt
vtroqz oculo priuaretur. in quod
crimē filius eius cecidit. cui9 pri
uationem oculoꝝ ciues non ꝑmit
tebant. Quorum precibus pater
deuictus se priuauit oculo ꝓprio
z filium alio vt sic iusticiam per
misericordiam temperaret. ¶ Itē
ad idem. Legitur in libro dyalo.

Gregorij ꝙ quidam rex raptꝰ ad iudicium vidit ꝯuissima pena torqueri iudices ⁊ rectores. qꝛ fuerẽt imisericordes erga suos subditos

¶ Septimo requiritꝛ ꝙ sit beiuolus. vñ refert Suetonius ꝙ Tytꝰ jmpator attẽdẽs ꝙ nihil bñficiorũ de tota die amicis ꝑstitissꝫ dixit. Q, talem diem sibi esse ꝑditã reputarꝫ. de quo cũ reꝑhendẽtur ꝙ nimis erat beniuolus ɔtra suã maꝗficentiam. rñdit ꝙ non oportet quẽcũqꝫ a vbo vel vultu principis tristem recedere. quia talẽ oportet esse jmpatorem subditis q̃lem sibi sine imperio exoptassꝫ.

¶ Octauo debꝫ esse discretꝰ. refert Josephus tanta discretione vsus est circa mutatõnem officialiũ vt eos nisi raro imutarꝫ. Tali exemplo motus. Quidam vulneratus iacebat in via semimortuꝰ innumeris muscis occupatꝰ q̃s a se nõ repellebat. Cũ aũt quidam inde transiẽs credẽt eũ nõ posse defendere ab eis ꝑ imbecillitate ille muscas remouit. Cui ille. nocuisti mihi qꝛ iste iam plene erãt sanguine. jdeo minꝰ molestabant nam noue supueniẽtes ampliꝰ me torq̃bunt. Vulneratꝰ ille statꝰ est pauperꝝ. musce plene sanꝗne sunt officiales impiguati ex eoꝝ deꝑdatõnibꝰ. qui vbi citius mutãtur succedũt sibi peiores ⁊ vacui qui maiores exactõnes extorquẽt.

¶ Nono debꝫ esse diligẽs. Vñ refert justinus ꝙ Longinus legislator fecit leges hoẽstissimas. q̃s cum diligentiꝰ obꝑuaret vt a ceteris obꝑuarentur rogatus est a ꝑpto vt circa leges aliq̃d imutaret. Qui attendẽs aliter nõ posse euadẽ. ꝓmisit vt eas i suo regressu temparet ad placitum. qui ido ne frangerẽtur leges elegit ꝑpetuum exilium. vbi in alia ciuitate moriẽs. precepit ossa sua in mare proijci.

¶ Decimo debꝫ esse prouidus. Vnde refert Barlaam ꝙ in quadaꝫ ciuitate ɔsuetudo erat vt sibi assumerẽt extraneũ in regeꝫ. oĩno ignaꝝ consuetudĩbus ciuitatis. cui potestatẽ tribuebãt faciẽdi absqꝫ omni timore oĩne qd̃ sibi placẽt ꝑ totum annũ. eo sic in delicijs ⁊ desiderijs viuente. subito anno completo ciues illiꝰ ciuitatis irruebãt in eum. quẽ stola regia expoliãtes eũ ꝑ totã ciuitatẽ irripiebant. ⁊ sic nudũ exulantes in insulam trãsmittebãt. vbi cibo ⁊ vestitu carens ꝑ afflictõne ⁊ miseria moriebatꝛ. Que oĩa quidam regnaturꝰ eis ꝑsciuit. Appendẽs ꝑuidit sibi d̃ necessarijs. ne sicut ceteri in insula miserie ꝑdẽtur. Ciuitas est mundꝰ. ciues clici. rex ẽ homo. insula diuinũ iudiciũ Ad idem. Vñ refert pr̃ Alphonsus ꝙ quidaꝫ diues saccũ ꝑdidit plenum florenis in qᵒ erat ꝑpens aureus. Cũ aũt essꝫ preconizatũ ꝙ q̃cũqꝫ eum inueniret darentur sibi centum talenta. Vñ eum quidam pauꝑ. repiens in presentia regis

eum addūxit· Diues autē dolens de centum talētis sibi dādis ice-pit paupem de furto arguere·as-serens q ꝫ in sacco erāt duo ꝓpen-tes aurei·Et q ꝫ omīs erant p diui te accusabāt ostanter paupem re gi· Qui eor ꝫ ogmita malicia rndit dicens·q hic diues verax sit cre dendū est· q ꝫ tot sustētatores hz· Similiter q hic paup verax sit z iu stus credēdum est etiā· q ꝫ cū tlia inuenisset noluit sibi retinere cuz possz·sed omnia libere tradidit·z ideo iste saccus nō est huiꝰ diui-tis·q ꝫ non sunt duo ꝓpentes sicut habz saccus suus· jdeo p̄comizet' vt quicūqz saccuz iuenīret in quo sunt duo ꝓpentes sibi restituat· Tūc diues ofusus in oīm p̄sentia patefcā sua malicia·dimisit pau-peri licite centū talēta· ¶ Vnde-cimo baliuꝰ debet esse liberalis· Vn̄ refert Tulius q quidaz athe-niensibꝰ denūciauit·p re publica se hīe salubre osilium·jdo petuit sibi dari auditorez z datꝰ ei Ar-stotiles·qui dixit· Nauis lacede-monor applicuit·cuz multis q̄m retinere facile est· qd cōsilium se audiuisse dixit putile·sed inhone-stum consilio z pricipi retulit· cū principuz z rector virtus non sit rapina·sed potiꝰ liberalitas·

¶ Item ad idez· Refert Seneca q ꝫ regi macedonuz occurrit iocu-lator talentū ab eo petēs·cui rex Plus peris q ꝫ meatis·cuz aūt ille peteret denariū·rex ait· Non pe-risti donuz qd debebat dari p re-gem·Cūqz principes instarēt pro nūmo·rndit· Liberalitas regis dz se extēdere omi diligenti bonum otinue·z q ꝫ tles magis nocēt·eis dare est malū nutrire· ¶ Item ad idem· Refert Petrꝰ damianꝰ Qz mortuo quodā comite bone fame z vite innocētis ꝓm iudiciū hoīm Hūc quidā religiosus vidit i som no gradu cuiusdam scale q̄ erat erecta inter ardentes fauillas·de cuiꝰ quolibz gradu ad eū ascēde bat nouū genꝰ pene·z hoc ꝓpter suā impietatem z auariciā vt au-diuit·non q ꝫ ipe talia omisissz sed vnus qui processione sui generis erat decimꝰ· ¶ Duodecimo debz esse sobrius· Vn refert Helmādus q ꝫ Eps beluacenꝭ phūs nomie p̄-cepit cuidam religioso vt eū exci taret ad missam matutinalē·quez in crastino dormiētez repiens ex-citauit dicens· Dne iam passeres surrexerūt ad bndicendū deum z vos adhuc i lecto iacetis·ad cuiꝰ vocem ille indignus rndit· Vade miser et interfice pedicos tuos· Cui ille subridendo rndens dixit Vide tu p̄ ne interficiant te ver-mes tui· q ꝫ meos iam interfeci·q̄ confusus venā postulauit· ¶ Item ad idez· Refert Helmādus q ꝫ cū tirānus quidam pfecturꝰ ad bel-lum iam equū ascēdissz·qnedā vi-dua apprehēso eius pede iusticiā sibi fieri postulauit miserabiliter de occisoribꝰ filij sui·Tūc priceps

Satiffaciam tibi cū rediero· Tūc illa· Quid erit dñe si nō redieris· Tunc ille· Successor meus faciet Tūc illa· Vnde sciē potero ꝙ ille faciet· Tu em̄ debitor meꝰ es· ⁊ si ille bñfecerit quid tibi ꝓficit ille ꝓ se erit· nec liberabit te iusticia aliena· Qui descēdens de equo ⁊ examinata cā reddit iusticiam

De Bello

Bellum debet hr̄e aliquas bonas cōditiones· Primo requiritur ꝙ sit iustū· Legitur in libro de vij· donis spūss· Quidam habuit hēditatez valde dilectā· quā sibi abstulit fraudulentꝰ ⁊ malicōsus· Dum aūt negociū deducētur coram rege ⁊ litigarēt adinuicem ex p̄cepto regis duo pugiles eligūtur· ⁊ cuiꝰ v̄tus essz fortior illi hereditas donaretur· Cū igit' pugrent inuicez pugil iniuste alium p̄cipitauit ⁊ sub se eum opprimens· tamdiu em̄ tenuit vt putaret' mortuus· Cū aūt p̄ dolore clamaret· iustus respiciens suuz pugilem sic oppressuz cū dolore clamauit· Cuiꝰ vocem sub audiens q̄ suus pugil credebatur mortuꝰ eleuās oculos ⁊ aures aduersarij arripiens versa vice esse sibi subiecit ⁊ vicit· ⁊ restituta hēditate regi pauperi ad ꝓpria cuz gaudio est reuersus· Hēditas illa est vita sanctoꝝ· exhēdatus autez est hō viator· judex vero est deus pr̄· sed nequitiosus ⁊ malꝰ aduersariꝰ est diabolus· pugil hoīs fuit xp̄s· pugil diaboli concupiscētia carnis· xp̄s vulnerat' deprimitur ⁊ supponit'· sed tandē victor carnis efficitur· ⁊ calcato pctō hoīez restituit pristine libertati· ¶ Secundo debz esse discretū· Refert Suetoniꝰ ꝙ cesar Augustus sic stricte recipiebat bella· nisi emolimentū essz maius damno futuro Vñ ꝓponebat tale exemplū· Quidam piscator piscari voluit cū hamo aureo· Cū autē rumperetur in piscatione dixit intra se· Heu qūo fui fatuus· qꝛ non ꝯgnoui ꝙ tāta pisciuz captura nō potat restituē hami fracturā ⁊ ꝑditionez· Hamꝰ aureus sunt discrete ꝑsone vel iusticia· ⁊ qꝛ captura cuiuscunqz rei temꝑalis non attingit ad valorez iusticie vel ꝑsone· ¶ Itez ad idē Refert Helmādus ꝙ Alexāder nō iuuenes robustos sed veteres ⁊ magistros eligebat ad bellum· vt nō fugam sed victoriam cogitarent· ¶ Item ad idem Refert Helmandus ꝙ Heinricus imꝑator audiens missam cum mirabili deuotōne audiuit magnā effusionē sanguinis ⁊ magnū bellū immere inter gētes cuiusdaz epi ⁊ cuiusdam abbatis· Cūqz rogaretur vt se īterponēt tanto malo ⁊ tam magno ꝑiculo· rñdit· Virtus dei non potest dimitti ꝓpter indiscretōnem actꝰ hoīm· Cōuictꝰ aūt p̄cibus illoꝝ· ⁊ restituta pace· vox

dmoīs audita est·jndiscretis bel-
licis se implicāt· Nā ego feci h⁹
bellū vt ꝑderetur missa· Tūc īpa-
tor in ꝯfusionez demonis fecit re
iterari missam· ¶ Tercō bellū de-
bet esse pium· Vnde legitur in vi
taspatꝝ ꝙ duo frēs quondā fue-
rūt qui multis annis simꝫ hītan-
tes ⁊ nunq̄ vnā brigaz simul ha-
buerūt· quadaz vice dixit vn⁹ al-
teri· Faciam⁹ nos litem ⁊ bellū si
cut homīes de mūdo faciūt· alter
rn̄dit· nescio q̄liter fieri debeat·
Cui prim⁹· accipe tegulam ⁊ dic
ꝙ tua est· ⁊ ego ecōtra dicam nō
sed mea est· Cū autez hoc fecissēt
in tercia reiteratōne cum iam ai-
mus calefieret· rn̄dit minor frat·
Tua sit ⁊ stemus in pace· ¶ Itez
ad idem· Refert Helinādus ꝙ q̄
dam volens inducē bellū in ciui-
tate troyana· fecit fieri vnum po
mū aureum· jn cui⁹ circūferentia
erat scriptum· pulcriori detur· Cū
aūt om̄s nobiliores mulieres fuis
sent congregate in quodam festo
ꝓiectus est pomū in medio· ⁊ ꝑle-
cta scriptura q̄libz dicebat ꝙ suū
erat extollens suā pulcritudinez·
Cū aūt jmꝑator req̄situs de iusti-
cia fuissz intueret' eaꝝ pulcritudi
nē· vnā pauꝑem a ceteris distan-
tem vidit excellētioris forme licz
ipa non iungēt se inter pulcras·
⁊ huic datū est pomū in ꝯfusionē
aliaꝝ· Pomū est filius dei· ꝓijciēs
spūssāct⁹· mlieres v̄tutes vel scie
q̄ precesserūt in veteri testamēto·

pauꝑ est virgo bn̄dicta vel humi
litas· ¶ Quarto debz esse ꝯtinuuz
Legit' in libro de septez donis· ss·
ꝙ q̄ttuor reges mouerūt bellum
ꝯtra quinqz· Cū g° illi quinqz opti
mas hīent ciuitates ⁊ fortitudīez
summā in armis ⁊ ī necessarijs· et
alij non possent itrare nisi ꝑ tra-
ditōnē clauiū ꝯtra q̄ttuor accesse
rūt ad bellū· Cū āt isti q̄ttuor ap-
propinq̄ssent· isti miseri ꝯfidentes
ꝙ eis inclusis in ciuitate eos ibi
occiderēt· aꝑtis portalib⁹ eos in-
tromiserūt· sed isti q̄ttuor tāq̄ di-
screti tm̄ in portalib⁹ steterūt q°
usqz exercitus eoꝝ fuissz īgressus
⁊ bellātes ꝯtinue depredati sūt ci
uitatem· jsti q̄ttuor reges sunt va
nitas· cupiditas· voluptas· ⁊ mali
gnitas· quinqz reges sunt ieiuniū
deuotio· disciplina· ꝑegrinatō· ele
mosina· ⁊ honesta ꝯuersatio· ⁊ hn̄t
om̄s armaturas dei ⁊ spūssancti·
sed ꝓditor ꝯsiliarius scz p̄sumptio
aꝑit portalia quinqz sensuū· ⁊ stā-
tib⁹ q̄ttuor regib⁹ in eis introdu-
cūt omne gen⁹ vicōꝝ·

De Beneficijs·

Beneficia ecclesiastica debēt
exhiberi illis qui hn̄t cō-
ditiones seq̄ntes· ¶ Prio
gratis· refert Damian⁹ ꝙ quidaz
venere dū applicuissēt ad q̄ndaz
insulā· viderūt in q̄dā spelūca leo
nem inuolutū in cauda draconis·
Cum igit' draco molestarz leonez

ꝛ stringeret ac vellet interficere
isti ꝯpatientes leoni draconez au-
dacter inuadunt·ꝛ liberato leone
ab eo q°libꝫ die pellē aīalis ꝑ mu
nere recepūt·Leo ē pctōr·draco ē
diabolꝰ·cuiꝰ cauda ē pctm̄ ꝯstrin
gens omnē affectōꝫ hoīs·insula ē
mundꝰ·liberator ē xp̄s· ¶ Itez ad
idem·Legit' em̄ ꝙ lupus ꝯsiderā
do forefcā sua q̄ fecerat·posuit se
in q°dā nemore ad agēduꝫ pn̄iaꝫ·
Oues aūt h° audiētes mittebant
sibi de lana sua ꝑ vestibꝰ ꝛ de la-
cte suo ꝑ cibo· credētes ꝙ ꝓpter
abstinētiā nō ꝯmedēt carnes·Cuꝫ
aūt q̄dam die venissent ad visitā
duꝫ eū ꝛ laudassent multū eiꝰ cō-
uersionē·ipe fraudulēter ꝛ q̄si cū
lacrimis petiuit indulgētiaꝫ d̄ oī-
bus forefactis suis·cum accessissꝫ
ad vnū arietez valde pinguē ince
pit amplexari eū ꝛ dicē· Multum
placꝫ mihi pn̄ia vr̄a ꝛ multū estis
mihi gratus· ꝛ iō remaēbitis me
cum·Cū aūt om̄s rep̄henderēt eo
ꝙ essꝫ in p̄iudiciū sue religionis·
rn̄dit lupus· Ego suꝫ nimis ad h°
ad petēdum eleōsinas·ꝛ iō est ne
cessariū vt istū arietem mecū reti
neaꝫ ꝑ cibo·Lupꝰ est ꝑuersus hō
qui simulat sanctitatē vt attingat
ad copiosiorē predam· ¶ Scd̄o di
gnis·Refert Seneca ꝙ in colla
tione bn̄ficōꝝ vtenduꝫ est exēplo
pile quā cadē dubiū non ē·si īde
bitus ordo sit ex ꝑte mittētis vel
recipiētis·Tūc aūt cursuꝫ suū ser-
uat cū apte iactata ꝛ accepta fue
rit vt aliter distanti aliter ꝓpinq°
mittatur·Pila ē bn̄ficiū ꝛc̄· Ter
cio iustis· Legit' in li·de vij·doīs
spūss·ꝙ quidā rex p̄ꝑans nuptias
inuitauit omnē ꝑsonā·Cum autez
vnus cecꝰ ꝛ vnus claudꝰ vellent
accedē·nec possēt ꝓp̄t mltitudinē
inimiā·Claudꝰ dixit ceco·Accede
ad me vt portes me in humeris
tuis ꝛ ego dirigā te cū sim vidēs
vt tua fortitudo suppleat claudi-
tatē meaꝫ·ꝛ mea ꝯgnitio dirigat
cecitatē tuam·Cūqꝫ sic fecissent ꝛ
ingressi fuissent pallaciū·audita
eoꝝ iusticia bn̄ficiari sunt ꝑ regē
Claudꝰ est pauꝑ religiosus q̄ ꝑdi
dit pedē reꝝ tempaliū·Cecꝰ ē hō
deditꝰ diuicijs·ꝯuiuiū est gr̄a d̄i
Qn̄ em̄ diues sustinet religiosum
ꝛ religiosus dirigat seclarem tūc
ambo bn̄ficiātur ꝑ deū· ¶ Quar-
to humilibꝰ·Refert Damianꝰ ꝙ
cū in Burgūdia essꝫ quidā clicus
valde humil·ꝛ ī ecclia audiret fi
nem euāgelij·Qui se humiliat ex
altabitur·incepit omēdare huīli-
tatis v̄tutem·tūc prior iuꝰ ecclie
īcepit ridē ꝛ dicē · flm est quia si
ego meis hostibꝰ me huīliassem·
hūc prioratū nec tot diuicias ha-
berē·Et ecce subito fulgor instar
gladij eiꝰ os intrauit·ꝛ eo suffoca
to alteri prioratus est dotatus·
¶ Quinto lr̄atis· Legit' fabula ꝙ
q̄uidā azinꝰ oneratꝰ plumis ascē-
debat q̄ndam mōtem·Cū vidisset
aues eleuari sup arbores interro
gauit dn̄m q̄re ille aues sic dele-

habiliter volarent ⁊ ascenderēt
Cui dñs·qꝫ hñt alas·tūc azm⁹·nō
ne ego sum oneratus plumis·q̄re
g⁹ nō possum ascendē ⁊ volare sic
cut ipe·rndit dñs·qꝫ nō hēs alas
nat'ales nec pmitas sicut ipe·ipse
aūt puipendēs verbū sui dñi duz
vellz ascendē ⁊ volare fregit col-
lum· Iste azm⁹ ē clicus ignorans
hñs diuersos libros nobilitatem
gen⁹·⁊ multitudmē diuiciaꝝ·aui
cule sunt paupes clici ornati vtu-
tibus scia ⁊ honestate vite· Qꝫ ve
ro tales hodie eleuātur ⁊ exaltā-
tur· inquirūt diuites ⁊ potentes
hun⁹mūdi q̄re isti sic volāt·⁊ quia
hoc facit pfectio vtutuz· ideo pri-
uati ⁊ ñ hñtes frangūt sibi collū

De Blasfemia·

Blasfemia multa mala fa-
cit m nobis· Primo iducit
demois dñationez · Legit m
li·de vij·doms spūss·q dū i dyoce
si ysissuntina qdaz ludēt ad taxil-
los·omib⁹ bois suis pditis excep
to vno denario aiaz ⁊ corp⁹ dedit
diabolo·⁊ m signū hui⁹ denariuz
piecit Cūqz solus p vias mcederz
m spē hūana occurzit ei diabolus
reqrens q̄ tanq̄ ku⁹ veniret cuz
eo· Cū ille querēt q̄s essz·rndit de
mon dicēs · Ego suz dñs tuus·cui
m signum kuitutis vere obtulisti
hūc denariū ·⁊ nunc veni ad te vt
ducaz te ad domū ⁊ hitatōz meaz
Cū igit' ille miser cū magna istā-
tia vix obtinuissz·q̄ p duos dies i
domo sua possz stare cū sua familia
⁊ extūc seqretur eū q⁹ vellz· Tran
siuit prima dies sibi lacrimabilis
⁊ dolorosa· Cū aūt scda dies mce-
pissz occurzit ei mulier tenens m
gremio puuluz petēs ab eo eleōsi
nam· Cui ille·q̄cquid hēo libēter
dabo tibi si cōuocatis oibus ami
cis tuis ⁊ meis custodieritis me p
totam diē· Cūqz illa vocasset ⁊ cu
stodissent vsqz ad vespam·ille in-
uenis mcepit clamare· Ecce veni-
unt cū equis igneis simte me ire
ne violērer me rapiāt· Cūqz eū ō-
tinerēt pentes mē man⁹ eoꝝ pcu
tientes eū demones occiderūt·

Secdo iducit bñficōꝝ ecclie pri
uatōnez· Legit' m li·de vij·doms
spūss·q dū quidā cū difficultate
calciaret se dixit·q̄ isti sotulares
essent facti i vitupiū dei·⁊ q̄ da-
bat eos diabolo· Cūqz vellz mgre
di ecclias ad audiēdaz missaz dia
bolus retinebat eū p pedes· Cūqz
rediēs ad seipm ⁊ oteret' de blas
femia dicta misit ad sacerdotem
vt possz ofiteri· Tūc ille sanct⁹ hō
rephēdit eum sic dicēs· Fili maxi
mum pctm cōmisisti otra deū· Qꝫ
non i familia·nō m principe sed i
dño ⁊ m pie·abstines em a male-
dictōne gartioms·⁊ festina refre-
nare blasfemiā dei·in signū ergo
tue malicie discalcia te ⁊ pijce so
tulares extra· quib⁹ piectis sine
vlla difficitate ecclam mtranit·
⁊ sotulares visi sunt p aerē a dia
bolo differri· Tercio iducit blas
femia passioms xpi maledictōnē

Ilñ legitur ñ li· de vij· domis spi·
q̃ quidã ribald⁹ ĩ taberna ludẽs
cũ alio p̃didit tabulã suaz· q̃ mox
irruens ĩ dei blasfemiaz iurauit
q̃ de primo lucro emẽt sibi arma
turas cũ quibus vindicaret se de
deo ꝛc· Accidit casus vt lucrata
pecunia emẽt sagittam ꝛ arcum·
ꝛ in otumeliã dei· ac si possz deuz
percutere sagittã proiecit ad ce-
lũ· Cũ aũt sagittaz diu expectasszꝛ
nec reuetẽtur more solito ad ta-
bernam accessit· ꝛ dũ ibi luderet
ꝛ iterꝫ blasfemaret deũ subito sa
gitta cruenta appuit· ꝛ cum pene
traret ĩferiora terre vehementer
ꝛ cũ impetu iste ꝺ ludo q̃si amẽs
surrexit ꝛ dixit· Oportz me seq̃ me
am sagittã· ꝛ subito raptus nõ cõ
paruit· ¶ Quarto iducit mẽbrorꝫ
priuatõnez· Dñ dicit q̃ cũ quidã
miles ludẽs ad aleas blasfeman-
do iurauit p oculos dei· subito o-
culi eius ceciderũt· Qñ aũt iura-
bat p q̃dcũqz mẽbrꝫ illo ĩ istanti
priuabit· Cũ aũt iurasset per ven
trem· subito ĩflatus crepuit per
mediũ· ¶ Item ad idẽ· Dicitur q̃
q̃dã nauta nauẽ ducẽs deũ blas-
femare ĩcepit· Cũqz cadens ĩ aq̃
suffocat⁹ fuisszꝛ ꝛ extract⁹ lingua
eius appuit fuisse precisa· ¶ Quĩ
to ĩducit creaturarꝫ psecutõnez·
Dñ refert Damianus q̃ Bonome
duo cõpatres ĩ cõuiuio discũbe
bant· quib⁹ presentat⁹ est gallus
coctus· quẽ vnus illorꝫ arripiens
ꝛ cum cultello ĩ frustra diuidẽs
cum salsamento circũfuso vndiqz
p̃sentauit· Tũc alter dixit· ita bñ
diuisisti gallũ q̃ si beat⁹ Petrus
vellz non possz reuiuiscẽ· Tũc ille
qui gallũ diuiserat ita rñdit· Dic
certe diuisi eum q̃ nec xp̃s posset
viuificare illũ· Ad hãc vero vocẽ
gallus cũ plumis surrexit pcussis
alis cãtauit· Cũqz ex motõne ala-
rum gallus iste effudisszꝛ salsamẽ-
tum· blasfemi ex aspsione sunt le-
prosi effecti ꝛc· ¶ Item ad idem·
Pũ quidã pisius blasfemarz vgi-
nem Mariã· subito fulgor de ce-
lo cecidit ꝛ illo pcusso alios ille-
sos dimisit· ¶ Item ad idem· ĩ p
tib⁹ Equitame duo macellarij cõ
sueuerãt sicut canes carnes xp̃i
lacerare· Cũ aũt ĩ q̃dazꝛ villa ĩ-
trassent· canes ĩcredibil magnĩ-
tudĩs occurrerũt eis· ꝛ alijs ĩtra-
ctis dimissis mẽbra eorꝫ totaliter
lamauerũt· ¶ Sexto ĩducit mor-
tis subitame pcussionẽ· Qñ refert
Cesꝫ· q̃ cũ duo ludẽtes maledice-
rent ꝺo· ꝛ alter reprimẽt malicia
blasfẽmãtis· tũc alter magis ĩpor
tune ĩ blasfemiã virginis ĩcepit
irrumpẽ· ꝛ vox audita ĩ de celis·
Mea ĩiuriam q̃dãmodo sustinui
sz mris non dissimilabo· ꝛ mox super
tabulã lusoriã pcussus expirauit
¶ Septimo iducit dãnatõnez· re-
fert Greg· q̃ q̃dazꝛ bẽbat filiũ an
norꝫ quiqz· q̃ ĩmis carnaliter di-
lect⁹ ꝛ male nutrit⁹ maiestatẽ di
didicit blasfemare· Cũ aũt starz ĩ
gremio ꝛ vidẽt malignos spirit⁹
ad se venire clamauit· Serua me
pr· ꝛ dũ more solito blasfemarer·
sũptus de medio p ꝺmones ẽ ad
ĩfernum ductus ꝛc·

De Cantu vano.

Cantus van⁹ mlta mala ī
ducit ī nobis. Pro est de-
ceptiu⁹. Pñ refert jacob⁹
ō vitri. q ādā sacerdos credebat
se cātare optime. z tñ pessime cā-
tabat. Cū aūt ādam die ādā mlr
audirz eū cantātez ex horribilita
te vocis flē icepit. Cū aūt ille esset
marz q ex suauitate sue vocis il-
la excitata ad deuotōez essz forti⁹
cātabat. z illa āpli⁹ plorabat. Qd
attēdēs sacerdos āsuit a mlere
āre tm̄ plorāet. Cui illa. Pñe ego
sum illa īfelix mlr cui⁹ azm̄ū lup⁹
alia die comedit. z qñ vos audio
cātantē statiz inouat' dolor ī cor-
de meo. qr oino sic cātabat azm̄⁹
me⁹. Secdo ē demonis aduocati
u⁹. Pñ refert Cesl. q cū ādaz clicī
cū cantib⁹ tumultuos cantarēt. q
daz religiosus vir vidit āndā de-
monē ī loco emmētiori ecclie sac-
cū tenētez. q cū maū dextera can
tus z voces dissolutas ī sacco po
nebat. Cū igit' opletuz essz officiū
diabol⁹ cātāter icepit clamāe. Pñ
cārasl. q qr saccū meū hēo plenuz
Item ad idē. Refert Cesl. q q-
daz iuueis m q⁹daz moāsterio cā-
tus mmis exaltādo eleuarz. sic q
semōres ñ possent attingē. licz h⁹
dissuadaret ꝓpt scādalum. tūc mox ex
ore ym⁹ demō visus ē q scintillas
ferri candētis ad oēs q eum iuua
rent mittē mrebat'. Tercō ē dā-
natōmis pnūciatiu⁹. Pñ refert Cesl
q q daz moāch⁹ fuit m mōte cassi
no hns vocē dulcissimā. Cū em m
vigilia pasce cereā bndicēt et vo-
ce suauissima bndictōis melodiā
resonarz atz vox musica ī cōuiuio
ī aurib⁹ audiētiuz psonarz. simta
bndictōne rapt⁹ nūq cōpuit.
Itē ad idē. refert Cesl. q ādam
clic⁹ tā egregiā z dulcē vocē hē-
bat q eū audiē ādaz felicitas pu
tarer'. Die āt ādā vir ādā religio
sus supuenīēs vocis illi⁹ dulcedi-
nē auro pcipiēs dixit. Hec vox nō
est hois sz diaboli. Cunctis vo ad
mirātib⁹ dꝫmonē adiurauit. q sta
tiz de corpe illo exiēs mcepit cla
mare. q qr vox ē pdicatio demois
z sibil⁹ deceptōmis ac via rume-
jdo m illo cadauere qd corruerat
ipo ingrediēte se mtromiserat ad
formatōz vocis Quarto ē pēaꝫ
accumulatiu⁹. Legim li. de do. spi.
q ādaz ī visu vidit āndaz hōrabi
lē viꝫ seclarē. q cū excessissz ī glo
ria mūdi. ī gula. ī lasciuia. z preci-
pue ī vais cantib⁹ duct⁹ ē ad au-
lā iferm. z ecce priceps demonuz
surgēs ō cathedra sua z ei occur-
rēs collocauit eū ī ipa dicēs. Se
de ī hac cathedra ignea p hōre
qz hūisti m mūdo. z accepto vase
dabat ei potū amarissimū fetidis-
simū z imūdū z cū rēnuēt bibē co
gebat' p potib⁹ delcābilib⁹ susti
nē hāc penā. Tūc surrexerūt duo ō
mones cū tubis maxis. z insufflā
tes m aurib⁹ ei⁹ flatus. ignis exi-
bat per oculos eius per nares p
os et per omnes meatus toti⁹ cor
poris. z hoc fiebat ꝓpt cātilenas
z cantus lasciuos. Tunc duo ser-
pētes circūdabāt eū z cū dētib⁹

discerpebāt ·ꝛ hꝰ fiebat ꝓpter am
plexus mulierꝝ·nec hēbat requiē
ꝓpt̄ transitoriaꝫ delectatōꝫ mūdi·

De Caritate·

Caritas multa bona indu
cit ī nobis· ¶ Prīo ditat
Legit' ꝙ fuit q̄daꝫ iuueīs
qui appetēs diuicias accessit ad
q̄ndaꝫ sapiētez qui nocte ꝛ die in
qꝰdā viridario sub arbore pl'cerri
ma q̄escebat· Cuꝫ gꝰ eū req̄siuissꝫ
qūo possꝫ ditari·rn̄dit· ꝙ si posset
hr̄e vnaꝫ bursam regis illiꝰ terre
tūc essꝫ diues potētissimꝰ·cui ille
q̄re hoc essꝫ·tūc sapiens rn̄dēs di
xit·Hec bursa kmīe nunq̄ potest
euacuari thezauris ·ꝛ illi thezauri
nunq̄ ꝑdūtur sꝫ ī se ꝯtinēt omnē
v̄tutez·ꝛ q̄dq̄d rex habꝫ in illa po
suit·nec pōt habeti ꝑ aliquaꝫ pe
cuniā quin hō ꝑtē hēat hn̄do hāc
bursam·Cū igit' ille querēt ꝑ q̄m
modū possꝫ haberi·rn̄dit·ꝙ iuitā
do ꝛ hospitādo regez qui summe
est benignꝰ ī tuo hospitio ꝛ absqꝫ
dubio hēbis hāc bursam· Hic sa
piens est spūsscūs·viridariū ē ple
nitudo gr̄e·arbor bonitas iuueīs
pauꝑ est hō·bursa aūt ē caritas ī
q̄ est thezaurꝰ optimꝰ tutissimꝰ ꝛ
copiosissimꝰ· ꝛ ī se omnē v̄tutez ꝛ
donū ꝯtinet·Omīa bona alioꝝ fa
cit sua·ꝛ hꝫ lucrū oīm q̄ fiūt in ec
clesia ea hīta·hoīem deꝰ hꝫ ꝛ ecō
2. uerso ¶ Scd̄o fructificat·Auctor
Diues quidā fuit semt̄ hn̄s mt̄tas
possessiōes hōrabiles ꝛ mt̄tos fili
os·Cū em̄ illi peterēt diuisiōez bo
noꝝ·sicut eoꝝ erāt q̄ttuor· jta de
oībꝰ boīs fecit q̄ttuor ꝑtes· ex v
na ꝑte posuit oīa molēdina ꝛ ho
spicia·ex alia ꝑte furnos ꝛ cēsus·
ex alia āt vineas ꝛ cāpos· ꝛ ex a
lia vnū ortuꝫ tm̄·Cū igit' ꝯtemne
rent ꝑtē orti eo ꝙ ignorabāt eiꝰ
v̄tutes iunior ꝯfisus de legalitate
pr̄is ortū elegit·Tūc pr̄·Ditior es
oībꝰ ꝛ ꝑfectōri bn̄dictōne ditatꝰ·
jn hꝰ orto sūt arbores nūq̄ fructꝰ
ꝑdētes sꝫ sꝑ augētes·ventꝰ n̄ no
cebit ei·ꝛ oīm fructuū spē hꝫ abū
dantiaꝫ·nec īdiget nisi recto ꝛ bo
no custode·Qd̄ alij audientes re
putauerūt se illusos ꝛ deceptos
esse·Iste pr̄ est deꝰ pr̄ mīaꝝ ꝛ to
tiꝰ ꝯsolatōnis· ꝛ iste pr̄ hꝫ q̄ttuor
filios·Primꝰ ē suꝑbꝰ·scd̄s ē auarꝰ
terciꝰ ē lasciuꝰ·q̄rtꝰ āt est iustus·
Sicut gꝰ pr̄ iste hꝫ q̄ttuor filios·
jta etiā bona sua diuidit q̄drupli
citer·In vna ꝑte poīt hōrez cū oī
bꝰ boīs ītellectualibꝰ·cū scīa·cuꝫ
ingenio·cū rōne·cū nobilitate·cū
potētia·jn scd̄a ꝑte poīt oīa bona
corꝑalia·iuuētutē·pulcritudinem
sanitatez· In tercia ꝑte poīt om̄s
diuicias·oīa genera vestim̄toꝝ ci
boꝝ·ornam̄toꝝ·deliciaꝝ· In q̄rta
ꝑte poīt ortū caritatis ·in qꝰ sunt
om̄s arbores v̄tutū·ventꝰ mortis
nūq̄ nocet·pestilentia ire dei nū
q̄ ibi ꝑcutit· nunq̄ folia flores ꝛ
fructꝰ ꝑdūtur ibi·ꝛ sic qui minus
credit habere plus habꝫ·ꝛ q̄ plꝰ
credit habē turpiter est illusus·

3. Tercō demonem fugat· Legitur ꝙ fuit quidam demoniacꝰ ḡuatus mirabili modo a quodā demone· Cum em̄ fuisset adductꝰ q̄dam sanctus homo ad expellendum eum dixit· vt in virtute caritatis xp̄i exiret· Cum em̄ interrogasset quare sic festināter exisset respondit demon· Exiui tam cito quia vidi in eo qd̄ plꝰ odio scz caritatem· quia non timeo castitatē cum sim virgo· non abstinentiam quia nunq̄ comedi· non distributionē rerum· quia hanc facio· sed caritatem perfectam cuiꝰ nomen summe abhorreo· Et quia iste sanctus vir eam portat perfecte· ido statim exiui· Tunc diabolus incepit clamare· O ceci quare nō vidistis ramū pulcerrimum quem portat iste cū quattuor floribus sine quibus non potestis saluari ⁊ statim euanuit· Tunc vir exponēs dictuz demonis dixit· Carissimi iste ramus est caritas ⁊ amor dei· Primus flos est non diligere qd̄ nō debz diligi· Secundꝰ est diligere quod debz diligi· Tercius est non equaliter diligere qd̄ est minꝰ et amplius diligendum· Quartꝰ eq̄liter diligere qd̄ non est minꝰ vt amplius diligēdum· sine quibus homo non potest beatificari·

4. Quarto subleuat· Legitur ꝙ q̄dam pegrinus fuit semel dep̄datus ⁊ vulneratus in via· Cuz fuisset portatus ad domum pauperū dum aliq̄ntuluz ante diem vires sumpsisset incepit reminisci quanta opera pietatis pegrinis ⁊ pauperibus impendisset· Tunc vidit claritatem maximam ⁊ in medio luminis vnam reginam coronatā cum septem puellis· Que cum accessissent ad eum interrogauerūt an cognosceret eas· Tunc ille respondit ꝙ non· dixit regina· Ego sum caritas per te inuitata freq̄nter· ⁊ iste socie mee que veniūt ad seruicium tuum· Nam patientia sanabit vulnera tua· benignitas restituet tibi omnia ablata· Compassio induet te· veritas lauabit te· fides dirigat te· pax portabit te· Perseuerantia custodiet te· Et ego maiestati dei presentabo te· Qui sanus ⁊ curatus mane cōsurgens omnia ablata ad caput suū reperit· Et sic ille lascitudine ad propria rediens· post aliquot annos est per caritatem deo presentatus·

Quinto conseruat· Legitur ꝙ semꝫ regi syrie fuit quoddam vngentum precōsum presentatum· Tunc vocatis sapientibus interrogauit ī quo vase perfectiꝰ ⁊ nobiliꝰ custodiri possit· Hoc vngentum sanabat lepram ⁊ omne genus apostematis et vlceris qd̄ exterius apparebat· ⁊ omnez humorem venenosum de interioribꝰ ad exteriora trahebat· Tunc fuit sentēcia potior vniꝰ ꝙ fieret vas de lapide adamantino in q° ꝓuaretur· Nam illud vas nō frangitur nec dissoluit' igne sicut aurū

argentuz vitrum z cristall⁹ Nō
frangit' malleo sicut vasa alaba-
stri marmoris z ligni· nec lapide
nec ferro nec casu frangi pōt z ef
fūdi vngētū·Cūqz h° regi placuis
set i illo fuit positū tanq̄ i excel-
lentiori· Iste rex ē de⁹ pr̄·hoc vn-
gentū est meritū sang̃nis z passio
nis xp̄i·vel gr̄a q̄ omnē corruptō
nē pcti curat·z intiorez morbū ai-
me ad pfectā pñiaz deducit· Ali-
qui aūt dixerūt q̄ istud vngentū
optime ɔseruaretur i vase cristalli-
no iusticie· Aliqui i vase vitrio v̄-
ginitatis· aliq̄ i vase alabastrino
tempātie· aliq̄ in vase marmoreo
prudētie·aliq̄ in vase ligneo hui-
litatis· sz spūssanct⁹ dicit· q̄ i va-
se adamātino caritatis optime cō
seruatur· Qz nō timet malleuz pcti
corruptōnez inuidie·ignez ire·fer
rum auaricie·lapidez ambitōnis·
lignū ꝓprie exaltatōnis·casuz ven
dicatiue cogitatōnis·nec liquorē
calidū inhoēstatis· ¶ Sexto ho-
6 norat·Legit' in historia troyana·
q̄ cū quidā nobilis multitudinez
dñaꝝ ad solēne festuz inuitassz·q̄
dam clicus qddaz pomū aureum
jn cui⁹ circūferētia circūscriptuz
ꝓiecit in medio·z tenor illi⁹ scrip
ture talis erat·pulcriori det'·Cun
qz pomū istud aureū in medio fe-
stiuitatis z leticie fuissz reptum z
essz lecta scriptura·orta est q̄stio i
mulieres·eo q̄ q̄libz eaꝝ profere
bat suaz pulcritudinē esse excellē
tiorem z postulabat pomū·Cunqz

fuissz ꝑuentum ad iudiciuz regis
z ille iudicassz hñti faciē pulcrio-
rem z hoēstiora vestim̄ta daretur
Repta est vna p̄electa z in hitu
hoēstissima· cui pomū ē datuz ·H°
em̄ festū est curia celestis·jste no
bilis ē spūssanct⁹· domicelle aūt
v̄tutes·pomuz fili⁹ dei· sz pulcrior
est caritas induta raubis p̄ciosis-
simis nō ex pilis ouiū vel aīaliuz
sed ex visceribꝰ xp̄i sic ɔtexta vt ñ
possz diuidi·sic colorata vt omnis
bonitas dei rep̄sentaret' in ea·sic
honorata vt veneret' in curia dei
z opiret multitudinē pctōꝝ·z jdo
merito sup oēs v̄tutes h° fecit ad
xp̄i incarnatōnē z ad nostrā salu-
tem ¶ Septimo secure portat·Le
gitur i historia trāsmarina q̄ cuz
Alexāder vellz inuadē q̄ndam ꝓ
uinciā·nec possz comode ꝓpt̄ mul-
titudinē leonū cōmorantiū in vijs
illis·Hito ɔsilio fecit fieri currus
ferratos z laminas ferreas i ma-
gna mltitudie· Cū igit' traherēt'
ꝓijciebātur lamie añ currus·z ex
strepitu vtroꝝqz territi leones di
missis vijs fugiebāt· Pia hec est
mund⁹·leones sūt pctā · prouicia
acquirēda ē gl̄ia ·lamie ferre sūt
dolores passionis xp̄i·currus ē ca
ritas portans plani⁹·ducēs recti⁹
currens citius· ¶ Octauo placat·
Legitur i historia Romanoꝝ q̄
cū quidā jmpator ꝓhibuisset sub
pena mortis tactū cuiusdam ima
ginis z filius suus illam penam
omnino voluit vt interficeretur·

Cum em̄ ad preces ppli mitigata fuisset sentēcia· ⁊ pena exilij sup iuuenē fuisset inducta· hoc attendens mr̄ ad tactum auem· i· papagay sic nutriuit· ⁊ sic ad loq̄nduz informauit vt ꝯtinue in p̄sentia ī-patoris clamaret· O jmpator pce filio tuo pbissimo ⁊ reduc euz ad ꝯsortium Romanoꝝ· Qui placatꝰ ex dulcedīe auis filiū cum honore reduxit· jmpator ē deꝰ pr̄· imago pbibita in tactu est appeticꝰ equalitatis sue sapiētie· filius tāgens est hō· q̄re morte ⁊ exilio dānatus· Dn̄a mr̄ nostra est caritas q̄ sic nutriuit dei filiū ī gaba nostre hūanitati· vt cōtinue clamat ad pr̄ez dicens· Pr̄ ignosce eis qr nesciūt quid faciunt· Ad cuiꝰ vocem deꝰ pr̄ placatus nos reuocet ad consortium angeloꝝ·

De castitate·

Castitas mr̄ta bona facit inducit in nobis· Prīo em̄ est doloris mitigatīa· Refert Rufinus q̄ cū Gregor̄ nazāzenus cū castitate in philosophia studēt athenis· vidit duz legeret duas decoras ⁊ pulcerrīas domicellas· quaruz vna ad dexteram· altera ad sinistraz erat posita· Cūqz ille diligēter inspiceret ⁊ interrogarz q̄ essent ⁊ q̄d vellēt ꝑquirebat· Tūc ille familiariꝰ amplectētes dixerunt· Ne moleste capiatis· Nam familiares et note tue sumꝰ adeo tibi hītaculum p̄parasti vt in omī dolore labore ⁊ anxietate tibi ꝯtinue assistemus·

Scd̄o est piculoꝝ liberatiua· Legitur in quadā historia regum francie q̄ quidā Comes fuit in pictauia qui ex vxore sua nobili et bona filiū ⁊ filiā habuit· Cū igit̄ quadā die mortua vxore ꝯtemplaretur pulcritudinē filie ꝯsensit in eius corruptōnem· Cum aūt molestaret eā blandicijs ⁊ terroribus· jlla aūt in castitate ⁊ in mūdicia ꝯfirmata non tanq̄ mulier· sed sicut vir repulit maliciā pr̄is· Pr̄ instat cōtinue p facinore· ⁊ illa clamat viriliter· Qr vero frater vterinus suus Bonomiā siuerat ad scienciā acquirēdam· nec hr̄et de q̄ possz plene ꝯfidere· Nutricē vocat ⁊ maīfestat sibi hoc lacrimabile secretū· q̄ stupefacta· tuz ꝓpt̄ maliciam pr̄is· tum ꝓpter constantiam puelle· ⁊ nutrix ei ꝯsuluit vt fugerent hāc occasione peccati· Et acceptis iocalibus ⁊ pecunia de nocte fugerūt· Et tandem apd̄ sanctū Egidium venerūt· vbi idē filius regis arelatens nutriebat̄ per Comitem sancti Egidij· Quia vero iā deficiebat nutriti ⁊ puelle pecuīa· accedētes ad comitissā supplicauer̄t p sustētatōne vite· q̄ attendēs ad eiꝰ pulcritudinē ⁊ īnocētiam q̄ relucebat in sua facie ip̄am nutriuit tanq̄m filiam· retēta etiā nutrice sua p societate sua

Cum igitur ista continue mstaret
apud deū z beatam virginem vt
suā pudiciciam custodirēt·filij re
gis arelatensis cum honestate tñ
summe dilexit eam·Cū aūt tracta
ret' mrimoniū inter filium regis
arelatensis z filiā regis francie· z
hoc p reginam arelatēsem mrem
iuuenis que morabatur in quibꝰ
dam castris ppriis·Rañdit iuue
nis q nunq̃ habet vxorē nisi Mar
garetā domicellaz sancti Egidij·
Cū igitur omis amici ogregati cū
magnis lacrimis instarēt p otra
rio nec possz frangi·vocat' pdicta
domicella z filio regis pdicto in
mrimonio copulatur·vñ ppter hꝰ
mortalis inimicicia fuit facta int
reginaz arelatēsem z vxorē sui fi
lij·ingressus ergo ad eā concepit
Et dum approximarz ptus fuit ne
cesse vt iste rex nouus arelatensis
iret ad qdam preliū sibi arduuz
Et qz summe ofidebat de Comite
sancti Egidij qui eum nutrierat·
Margaretam suā vxorē pgnātem
sibi humiliter omendabat·vt na
ta ple nunciarz sibi ptus rumoēz
necnō circūstantias·Recedit rex
vxor pit filiū pulcerrimuz·Comes
aūt sancti Egidij cursorez dirigit
ad denūciandū regi·Tūc nuncius
cupiente ductꝰ transiēs p reginā
turpiter deceptꝰ est·Nam falsa
tis lris in psonam Comitis sancti
Egidij scripsit vxorem comitis sci
peperisse filium cū capite camino
Perlectis lris a rege victꝰ amore
vxoris·licz rumores mādati eēnt
mltū lacrimabiles·scripsit vt mr
cuz puero nutrirētur z custodirē
tur pfecte·Reuertitur nunciꝰ et
itez visitat mrem regis·z iebria
tus secūdo p eam·subtractis lris
alias sub tali tenore in pixide sup
posuit·Talis rex tali comiti salu
tem·Cū certam sciam habuerimꝰ
de ignobilitate z vilitate nostre
consortis mandamꝰ tibi sub pena
nostri amoris vt mrem z filiū iter
ficias vt dum reuersus fuero ho
norifice possim nobilem z pulcrā
sponsam hre·plegūtur lre a comi
te dolor z fletus ipm militem in
uadūt· z apto facto dñe iacenti i
puerperio adhuc sibi pcipitur vt
surgat z se ponat in manibꝰ hoi
cidarū·Tūc dña illa surgēs·flexis
gembus incepit clamare ad dñm
dicēs·Deꝰ amator castitatis z ve
ritatis serua me ab omni pctō et
ab isto dolore·Cunqz Margareta
p carnifices vnacū filio suo fuissz
ducta nocte illa ad interficiēduz
ad qdam nemus·Carnifices per
brachia sumentes puerū·q gina
to ense cuz vellēt eum trucidare·
tūc puer incepit congaudē·q pie
tate victi dixerūt ad inuicem·Si
modo mtficimꝰ mrem z fuamus
puerū puer fame pibit·cum nō va
leamꝰ eū tradē alteri nutrici z hꝰ
p timore mortis inferēde·Et quia
horror erat eis mtficere vtrqz di
xerūt mri secrete·Si velles fugē
z ad longinquas terras transire i

quibus esses ignota ꝓpter puerum
seruabim⁹ vitam tuā· Que gracias
referens bn̄dictione accepta ab
eis hostiatim elemosinas petēdo
cū pegrinis spacia terraꝝ ꝑtrāsi-
ens· Bonomie tandem deuenit vbi
frater suus qui illuc ꝑ scīa vene-
rat· erat Ep̄us ordinat⁹· jp̄a vero
quiescēte ibidē ⁊ elemosinas re-
cipiente ab ipso qui quotidie pe-
grinātib⁹ ꝓuidebat· jntuita est a
quodā sancto viro· ⁊ attenta eius
pulcritudie ⁊ elegantia filij sup-
plicauit Ep̄o vt in necessarijs pro
uidēt huic iuuēcule in domo cui⁹
dam dn̄e ne vagando ꝑ mundum
essꝫ in scādalum alioꝝ· quib⁹ pre-
cib⁹ annuens Ep̄s necessaria vite
g̃tissime ministrauit· Tandē reuer
titur a prelio marit⁹ suus· req̄rit
a Comite sancti Egidij vxorem et
postulat filium · Qui stupefactus
lr̄am de interfectōne vtriusqꝫ mō
strauit· Vocatur cursor· via req̄ri-
tur· ⁊ reptum est ꝙ mr̄ regis are-
latens falsauerat lr̄as p̄sentatas
Vocātur carnifices cū merore vo
ces lacrimabiles effundūtur· rex
querit locū sepulture vxoris ⁊ fi-
lij vt ibi morētur cū eis· Cum ergo
duct⁹ fuissꝫ ad nem⁹· nec possꝫ la-
tere veritas· carnifices ꝯfessi sūt
ꝙ ꝯpatiēdo filio absqꝫ lesione ab
ire dimiserant mr̄em cum eo· Ad
hanc vocē cor regis letatur· ⁊ iu-
rat nunq̄ ingredi suū regnū quo
usqꝫ sciuissꝫ certos rumores d̄ eis
⁊ solus viam aggreditur· vestes
regales pauperibus erogātur· jpse
aūt induitur vilib⁹ vestimētis· et
hostiatim petēdo elemosinam· re
quirit de filio ⁊ mr̄e· exprimendo
signa indicātia figuraꝫ vxoris· Qui
vero repiebat certitudinē cū pau
pib⁹ ꝙ illā viā fecerat· sic secut⁹
est vestigia sui itineris vt Bonoi-
am ducētur· Cuꝫ aūt quadam die
elemosinā Ep̄i recipet· nec appa-
rēt debilitas seu necessitas· sꝫ so-
la humilitas in susceptōne huius
elemosine· vocatur ꝑ Ep̄m ⁊ cām
sui itineris ꝑquirit· Qui reuelans
ꝑ ordinē seriem rei geste· ꝯgnouit
ep̄s ꝙ illa erat vxor sua q̄ suis ele
mosinis nutriebat· Vocat· matro
na cū iuuenculo· interrogat prin-
cipiū sue originis· ⁊ mediū sui sta
tus· ⁊ ꝯgnouit ꝙ soror sua esset et
vxor arelatens· jn crastinum pran
dium p̄patur· ambo vestibus re-
galibus induūtur· ⁊ cōuocatis om-
nibus cū suo filio marito suo est p̄
sentata· Qui pre gaudio in oscula
ruēs· ⁊ nō possꝫ diuidi ī amplexu
vxoris· Ep̄s incepit clamare cum
fletu· karissime dimitte· dimitte
eam mihi aliq̄ntulū q̄ soror mea
est· ⁊ ego frater suus Vterinus fi
lius Comitis pictauie· Qui inuen
ta veritate ꝯgaudēs simul dedit
sorori sue in dotem Comitatuꝫ pi
ctauien̄· in quo ip̄e successerat· et
cū magno gaudio ⁊ comitatu re-
misit eos ad suū regnū ¶ Tercō
est honoris subleuatiua· Vn̄ legit·
in quibusdā historijs Romanoꝝ

ꝙ quidā rex fuit in Cicilia qui fi-
liam jmpatoris ꝯstātinopolitani
vxorē habuit. Que cū essz castissi-
ma. cui⁹ castitati inuidēs diabol⁹
zelocipiā induxit in virū suū ⁊ sō-
nia mala de ea. Nā videbat' sibi
in somnis ꝙ q̄daz judeus cōmisce
bat' cū ea. Cū g° hoc sibi pluries
ad ꝓcuratōnez demoīs accidisset
ꝯuocatis cōiectorib⁹ ⁊ suo cōsilio
q̄d essz faciendū req̄rit. Et qꝛ con-
siliatores erāt ꝟui diaboli ⁊ odie
bāt castitatē dn̄e. cōsuluer̄t vt cū
illo judo de q° erat suspitio expo-
nētur marinis fluctib⁹ sine guber
nacto sine velo sine cibo ⁊ sine ali
q° adiutorio. vt a beluis marinis
deuoraret' ⁊ non innotescēt apud
ꝑentes suos. Hec punitio fcā. cōsi
lium executioni mādat'. dn̄a cū ju
deo in naui destituta ponit'. nō d-
sperat tn̄ de eo q̄ castitati cōgau-
det. sz deuz elegit in patronū bea-
tam v̄ginez Mariā in adiutricem
⁊ beatā katherinā in aduocatam
Marie intumescit vn̄ scaturiūt. sz
deo gubernāte. v̄gine ꝓtegēte sn̄
aliq̄ lesione venecijs applicauer̄t
Et qꝛ malicia judei est instr̄m dia
boli. jude⁹ oblitus hoc miraculuz
eā ligauit in ripa ⁊ venalē expo-
nit tanq̄ seruā. Cui⁹ pulcritudinē
⁊ cōuersatōnez attendēs quidam
Tholozan⁹ mercator. eā emit. xxv.
florenis. ⁊ emptā duxit ad suū ho
spicium. nō sine dolore ⁊ lacrimis
maximis isti⁹ dn̄e sancte somnus
fugit ab oculis ei⁹. lacrime fluūt
ab oculis eius. cibuz non recipit.
naz die noctuqz ieiunauit se casti
gans. amatori castitatis deuote ⁊
humiliter se offert. subsidiū virgi
nis Marie ⁊ katherīe expostulat
Et duz sic in dolore manēt causa
requiritur a Tholozano eius emp
tore. Cū igitur ꝯgnouisset ꝙ esset
nobilis. non tm̄ illi⁹ generis cui⁹
erat ꝯsolatōnem eius desiderio af
fectans. ꝯcessit ei omnē petitōnez
vt deponēt illū dolorē. Tunc illa
Tria pero a dilectōne tua. Primū
est ne p̄sumas violare castitatem
meā. Scd̄m est ne deducas me in
hītu mulieris sed in hītu viri. ne
dem materiā scandali. Terciū ne
nomīes me noīe meo katherinaz.
sed nomīes me sociū tuū. Qui cō-
sentiēs libēti aīo ⁊ firmauit iura-
mento. induitur vestib⁹ hoīs no-
minat' socius. nauē cū mercib⁹ su
is ingrediūtur ⁊ portui massiliēsi
applicauerūt. in q° erat archiep̄s
lugduneñ. q̄ se ad trāsfretādū pa
rabat. Pecunia deficit. mercatori
ꝯsiliuz req̄rit a socō. qui extrahēs
anuluz sue despōsationis sibi tra-
didit ad vendēdum. Qꝛ vero mer
cator ignorabat virtutez anuli a
diuersꝰ comperit ꝙ ciuitas massi-
liensꝰ nō possz sufficiēter estimaē
v̄tutem ei⁹. multi emptores cōcur
rūt. ⁊ p̄ntauit mutuū solis ꝙ anu
lum dimittat'. Cūqz ille ꝑrexisset
vt ꝯsoletur sociū. i. dn̄am q̄ reman
serat in portu ꝑ custodia rer̄ eaz
non reꝑit. Et dū requirēt vbi essz

a circūstantibus fuit responsum·
archiep̄s Lugdunēs cū oīb⁹ suis
ꝓpter ꝓspitatez venti suā nauē in
trauit· Dū g° ꝯpassione moti nos
om̄s z soci⁹ tuus vna nobiscū iu-
uarem⁹ ad recollatōnē victualiū
velū est eleuatū ip̄a adhuc exn̄te
in naue z ignorāter ducit' cū fai
lia archiep̄i lugdunens· Ille hoc
audiēs p̄ dolore scindit vestim̄ta
cadit ad terrā·obliuiscit' merces
currit ad mōtana vt saltim possit
vidē vestigia eius z ip̄m ꝯgnosce
ret·q; clamaē p̄ fletu nō poterat
eleuata maū ostēdebat ei anuluz
eo ꝙ nauis nō mltū distaret·subi
to venit coru⁹ z surripiēs anuluz
secū portauit· corruit hō ꝑcussus
vtroqz dolore·Et soci⁹ suus fuit g̃
cia dei amat⁹·vt fact⁹ de raubis
z domo archiep̄i ab eo tanq̄ fili⁹
nutriretur·nec v̄tute fuit ꝯgnitū
ꝙ essz mulier·sz vt scutifer ab oī-
bus hēbat'· Reuertit' mercator
massiliaz z om̄s merces vēditōni
exponit nauē remplarioꝝ īgredi-
tur vt seq̄tur sociū tam benignuz
sz via sua fuit lam̄tabil· Nam eo
eūte fuit reuersus archiep̄s vna
cū socio z etiā ꝑ aliā viam·Cuz g°
terra recepta ꝯgnouissz recessam
nec nauis essz ad redeūduz ꝑata·
despans vltra de īuentione socij·
infirmitate z lāguore grauat⁹·cō
sumptis oīb⁹ bonis suis ꝑ quīqz
ānos ī anchori ꝑmāsit·archiep̄s
p̄dict⁹ ꝯstātinopolim ꝑuenit·z in
uitatus ab jmꝑatore·s·a p̄re isti⁹

dn̄e ei tanq̄ scutifer apte s̄uiuit·
Et q; sanguis trahit hic scutifer
fuit īꝑatori g̃tissim⁹ ab archiep̄o
postulat'·nō sine turbatōne ip̄ius
Ep̄i·Et fcā lōga altricatōne ī ele-
ctione scutiferi ponit' s̄uiciū īꝑa-
toris elegit·archiep̄us recedit·z
ip̄e sic amatur ab jmꝑatore ꝙ eū
sibi successorē ordinat z disponit·
Cū em̄ rēnueret·z soluz castꝝ pro
sustētatione vite petēt· vocantur
principes z comites ad jmꝑatoris
ꝯsiliū·jmꝑator declarat ꝓpositu·
oēs ꝯsentiunt z ꝯgaudēt propter
strēnuitatē scutiferi·Qui recipiēs
iuram̄tum fidelitatis ab omnib⁹·
sub secreto p̄ri z alijs reuelauit
ꝙ filia jmꝑatoris esset imponens
sub pena capitis ꝙ nusq̄ reuela-
ret' nisi de eius licētia ꝙ mulier
essz·Tandē morit' p̄r·z ipsa vt hō
in imꝑium sublimat'·vacat elemo
sinis z fecit edificaē hospitale mi
re magnitudis ad hōrez btē v̄gi-
nis z btē katherine· z ꝑ aīa socij
sui·q̄m credebat mortuuz· De no-
cte surgebat p̄co z clamabat sic
dicēs·H° hospitale fecit fieri dn̄s
jmꝑator·ad hōrez beate v̄ginis z
beate katherine z ꝓpt̄ suū bonuz
sociū·Tūc ille mercator Tholoza-
nus qui ꝓpter d̄sideriuz recuꝑādi
nā omīa bona sua ꝑdiderat de vl
tra mare rediēs petendo elemosi
nas ꝯstātinopolim est reduct⁹·in
hospitali illo ꝑ mltos dies z mē-
ses remāsit· z tandē ad vocē pre-
conis attendit aīmus eleuatur z

seip̄m iugiter ad videndū faciem
jmpatoris·z licz nō statim finalit̄
tn̄ ognouit·z ex facie z ex mō ve-
niendi q° venerat ad ꝓuicium jm
patoris mortui ꝙ essz illa quā ip̄e
emerat·z accedēs ad milites z ꝓ
uitores ei⁹ dixit· ꝙ si vellēt eū p̄-
sentare jmpatori ip̄e p̄sentarz sibi
vnum anuluz tante v̄tutis z nobi
litatis ꝙ vix estimari possz·Cōtem
nitur ꝓpter vilitatē vestium z ex-
pellit' extra domū·sz ip̄e sic opor-
tune deduxit negociū vt jmpato
ri dicētur·Qui non ingrat⁹ nec i-
memor bonitatis socij ad ip̄m ac-
cedit amplexātur·fletus maximi
emittūtur·jnduit' vestibus regijs
nutritur recreat' z lauat'· jterum
principes z Barones cōuocātur·
festū maximū p̄conizat' z disponi-
tur·Quib⁹ omībus adunatis·in p̄
sentia roti⁹ ppli iste fit miles z in
ambone leuat'·Est ibi jmpator cū
principib⁹ q̄ sciebāt ip̄az nō hoi-
nez·sz filiaz jmpatoris esse·Decla-
rat' ꝓcessus ip̄a predicat oīa sua
infortunia z fidelitatē amici·Tā-
dem in signū z in retributōnē la-
boris sibi offert impiuz z despon
sat' p euz ita ꝙ ip̄a fuit impatrix
z ille Tholozan⁹ fuit fact⁹ jmpa-
tor·¶ Item ad idē·refert Pincen
ti⁹ ꝙ i egipto i finib⁹ eliopoleos
fuit q̄daz princeps ꝯsiliari⁹ Pha-
raonis·z iste hēbat filiaz pulcerri
mā nomīe Assenech pulcraz sup
om̄s v̄gines·castaz sup om̄s mlie-
res·z sic nobile z mūduz cor ei in

erat vt omne despicēt viri cōsor-
tium·z nulli vnq̄ se p̄sentauerat
aspectui viroꝝ·Et erat turris con
iūcta domui p̄ricipis p̄ris sui ma-
gna z excelsa z tam mire magni-
tudīs decem thalamos infra sua
cenacula ꝯtineret·Primus thala-
mus magn⁹ z decorus ex lapidi-
b⁹ porphireticis ꝯstruct⁹ in se cō
tinebat deos egiptioꝝ·pietes ei⁹
erant īduti lapidib⁹ p̄ciosissimis
z laq̄aria aurea ibi erāt· z quoti-
die ibi Assenech nec sacrificia i-
molabat·In secūdo thalamo ser-
uabātur Assenech ornam̄ta q̄ ex-
cedebāt i p̄ciositate z nobilitate
quidq̄d potest repiri ad mulieꝝ
decorem·In tercō halamo erāt
omnia bona terre·jn alijs aūt sep
tem morabātur virgines pulcer-
rime q̄ ꝯtinue assenech ꝓuiebant·
Nam om̄is masculꝰ erat priuat⁹
z fugiebat a circūferentia turris
illi⁹·In thalamo Assenech tres
erāt fenestre·in meridie ad orien
tem z ad aquilonē·jbi erat lect⁹
aureus stratus peplis purpureis
auro textis iacincto z purpura et
bysso i quo dormiebat ip̄a·nec ve
ro vnq̄ tetigit ip̄az·Et in circūitu
turris erat atrium nobile z viri-
dariū pulcerrimū oīm diuersita-
te arboꝝ z pulcritudīe p̄muītum
Claudebat' etiā illud viridarium
muro altissimo ac fons magnus
clarissim⁹ scaturiebat in eo amei-
tas cant⁹ auiū·excedebat omnia
mīstroꝝ genera·z diuersitas fru-

ctuū ornabat ⁊ pulcrificabat eū
Dū aūt joseph regnum egipti gu
bernās vellz diuertere ad domuz
principis·gauisus princeps sue fi
lie hoc exp̄ssit ⁊ insinuādo q̄ gra
tum hīet si vellet eū habere ī vi-
rum·Que indig̃ta ex verbis audi
tis affirmauit se nunq̄ hīe virum
captiuū·sed regē vel regis filium
Dū ergo hec agerētur joseph īce
pit ingredi domū principis·filia
ad cenaculuz fugit ⁊ de fenestra
veniētez aspexit·Erat joseph pul
cerrim⁹ sup omēs homīes mundi
⁊ sedebat sup currū Pharaonis d̄
auratū·trahebat' a q̄ttuor equis
albis q°ꝝ frena erāt totaliter de
aurata·⁊ ip̄e joseph erat indutus
tunica alba ⁊ splēdidissima ⁊ pal
leo purpureo ⁊ auro texto erat p̄
cinctus·corona aurea erat sup ca
put eius cū xij· lapidib⁹ p̄cios·et
cū figuris astroꝝ in gyro·in maū
tenebat virgā aureā·in cui⁹ sum
mitate erat ramus oliue cum fru
ctu pinguissimo·⁊ occurrēs ei prī
ceps ⁊ vxor sua adorauerūt eum·
⁊ cum intrassent atriuz clausa sūt
ostia· Assenech v̄o viso joseph cō
turbata ē refutatōne facta dixit·
Ecce sol de celo veīt ad nos ī cur
su suo·nesciebam q̄ joseph essz fi-
lius dei·nec q̄ virtus hoīm tātaz
potuerit generare pulcritudinez
nec vēter mulieris tm̄ portare lu
men·Cū ergo loti fuissent eius pe
des ⁊ oc'los eleuassz requirit que
erat illa mulier q̄ appuit in cena
culo·Cui rn̄dit princeps · Dn̄e fi-
lia mea est virgo purissima ⁊ dili
gens puritatē·virū nunq̄ vidit p̄
ter me ⁊ te hodie· si tibi placeat
veniat coram te ⁊ salutet te ⁊ re-
uertat'·Qui assentiēs dictis eorū
Puella vocatur ⁊ ad p̄sentiā eius
adducit'·⁊ a p̄ie adducta sic loq̄-
tur·Filia saluta frēz tuū qui odit
om̄s mulieres sicut tu om̄s viros
⁊ inclinauit se ⁊ dixit· Aue bn̄di-
cte a deo excelso· ⁊ ait joseph mu
lieri·Bn̄dicat te deus qui viuifi-
cat omnia·Tūc dixit princeps As
senech filie sue vt oscularetur jo-
seph·Qd̄ cum illa vellz facere·jo-
seph manū posuit sup pectus suū
dicens· Non decz viꝝ colentem
deū veꝝ ⁊ viuentem osculari mu-
lierē alienigenā ⁊ osculātē ydola
surda ceca ⁊ muta·Qd̄ cū audissz
puella ꝯfusa plorauit· ⁊ misertus
eius joseph manū posuit sup ca-
put eius ⁊ bn̄dixit eaz·Que gaui-
sa ascendit cenaculum ⁊ egit pei
tentiā p honore ydoloꝝ cū ꝓposi-
to ab hmōi abstinendi· ⁊ ꝓstrata
in lecto cepit flere amare· Facto
prādio recessit joseph·octauo die
reuersurus· Cui⁹ recessum respici
ens Assenech· in signū tristicie ē
īduta vestib⁹ nigris·clausit ostiū
sup se·ydola proiecit·cinerem po
suit super caput· ⁊ ꝓstrata super
pauim̄tum p septez dies fleuit a-
mare·octauo āt die joseph reuer-
titur· ip̄a quoqz velociter surgit·
ornat se p̄ciosissimis ornam̄tis·Et
tandē hec v̄go casta castissimo jo
seph ī vxorē donat'·⁊ sic joseph p

castitatē sublevatus ē ꝛc. Quar
to castitas ē cōsolatiua. Vñ legit
ur in historia Joānor. q̃ rome fuit
q̃dam hoēsta mtr Macidiana noie
mr̄ sancti Clemētis. ⁊ q̃ Macidia
na erat pulcerria ⁊ decora nimis
fuit sollicitata p frēm viri sui ad
actū imundū. Qd Macidiana rē
nuens ne materiā scādali pstaret
finxit se vidisse somnium vt p ali
qd tps possz se absentare a terra.
vñ viro suo sic dixit. appuit mihi
iuuenis splēdidissimus ⁊ pcepit q̃
cum duobus filijs meis Faustino ⁊
Fausto hāc terrā dimittā. alioq̃n
subito morēmur. Tūc maritus cre
dulus sensit vxori. ⁊ eā cū mag̃ co
mitiua misit athenas retēto Cle
mente. nauigātibus illis nauis frā
gitur ⁊ mr̄ amissis filijs q̃ os sub
mersos credidit. sup q̃ndam rupez
euasit. ⁊ i vicina terra hitans pa
litica ē effecta p dolore filiorum hi
to. Tandē maritus suus p̃ ānuz nū
cios misit athenas. ⁊ nūlos d vxo
re ⁊ filijs rumores audiēs. dimisso
Clemēte iub custodia tutoris na
uem ascēdit. ⁊ discurrens p xx. an
nos de vxore ⁊ de filijs rumores ñ
potuit audire. Iterū Clemēs btō
Petro adhesit q̃ sex annorum erat
qñ p̃ eius recesserat. ⁊ narrās Pe
tro q̃d p̃ri ⁊ mri ⁊ frib̄ accidisset
fleuit Petrus. Cū aūt discurrēdo p
p̃dicatōis officō. Petrus ⁊ Clemēs
venerūt ad locū vbi erat Macidi
ana mr̄ Clemtis. ⁊ eā fuisz Petrus
intuitus. facta bñdictōne curauit.
⁊ accepta p manū dicebat. Dei ⁊
ostendā tibi Clemētez filiū tuum
Clemēs p̃uidit Petrum mtieris ma
nū tenētem. ridē cepit. sz mox illa
dimisso Petro ruit sup collū filij
⁊ crebris osculis cepit āplexari.
qm̄ ille tanq̃ isamētez mtierē re
pellebat. Cui Petrus. q̃d agis o fili
clemēs noli repellē mrez tuā. Qd
cū Clemēs audisz lacrimis pfusus
sup mrez cecidit ⁊ eā recognoscē
cepit. Dū āt duo discipli Petri re
quirēnt q̃ essz illa mtr. rñdit Cle
mens. mr̄ mea ē. Petro āt narran
te totū pcessuz inuentū est q̃ illi
duo discipli erāt Faustinus ⁊ Fau
stus etiā cū gaudio hōrauerūt ma
trē. Tandē d̄o ordināte p̃ eorum re
pit. ⁊ sic i scitate pfcā osolatōne
deo pfectissime fuierūt. ¶ Itē ad
idē. Refert Vincentius q̃ q̃dā ro
manus ipator vxorē hūit pulcerri
mā mūdā ⁊ castā nimis. quā sum
me diligēs. gubernatōez dimisit
totius impij. eo q̃ voluit ire ad re
giōes lōginq̃s p venerātōne scō
rū. Pergēs g̃ ⁊ frēm suū iuuenez
illi omēdans. i eius amore iuuenis
exardet. cor ei apit ad actū imun
dū eā sollicitat. illa āt totalit rē
nuēte. Pū āt totr istaret iuuenis
molestarz eā sub ptextu cuiusdam
visitatōis i vna turri icludit ur ⁊
ipa pacifice ipiuz rexit. Quiq̃z an
nis elapsis ipator reuertit. ciuitas
ppat. de mādato ipatoris turris
apit. iuueis expedit ⁊ occurrēs i
patori suā vxorē grauissime accusa

bat·z q̃ ꝓsentire noluerit suis ne
fariꝰ actib⁹ q̃b⁹ erat totkr ꝑdita
eũ sic ĩ carcẽ tenuit·z iõ sic maci
lẽtus z pallid⁹ ꝓspiciebat·jmpa-
tor ãt nimis credens ꝓbis fr̃is ta
ct⁹ dolore fẽ exaimis ĩ terraz cor-
ruit· resũptisq̃z viriḃ⁹ reginã occ-
rentẽ z eũ ãplecti volẽtez ita g̃ui
ter ꝑcussit q̃ eã ad trã ꝓstrauit·
p̃cepitq̃z dñs famuk vt deducẽtes
eã ad nem⁹ decollarẽt·q̃ ad locuz
ꝑcollatõis pueientes·dũ vi vel-
lent eã ꝓgnoscẽ· illa clamauit· Et
ecce ad ei⁹ vocẽ miles cũ multis
adest·z ilk iterfectis·liberauit re-
ginã ·quã vxori sue recõmẽdãs z
vnici filij sui nutricem ꝓstituẽs a
fr̃e dicti militis adamat' corrup-
re·z dũ solicitata ab eo ip̃z repel-
lẽt·jp̃a dormiẽte·ille filiũ fr̃is inx
eã gladio iugulauit·gladio iuxta
eã dimisso·ad riuũ sang̃nis decur
rẽtis ꝑ lectũ·excitatur mkr·z viso
fcõ horribili clamat·surgit miles
z oĩs familia·Qui attẽdẽtes ad fa-
ctũ·dũ vellẽt reginam iterficẽ ꝑ
militẽ ẽ saluata· sz ne ex ei⁹ p̃ntia
ĩnouaret' dolor·tradita ẽ nauis
ad lõgin q̃ regiõz portãdaz· q̃ soli
citãtes eaz de carnali pctõ·z illa
virilit repellẽt vt submergẽt' pro
iecta ẽ ĩ mare ·Tãdez peitẽtes z
ip̃am eleuãtes ĩ rupe circũdata
mari eã deponẽtes recesserẽt· Cui
appens ꝓgo btã p̃cepit vt herbã
q̃ erat sub capite colligẽt·z custo
dita diligẽti⁹ oẽs lepsos sanaret
trãseũt naute·clamat mkr·illi cõ-
patiũt' z ad portũ deducũt·z ĩ p̃
sentia eoꝝ vnũ lepsuz sanauit·Cũ
qz fama hec ꝑ totã regiõz diuul-
gaẽt' hec ad locũ militis ꝓpauit
vbi fr̃ militis iacebat·lepsus ĩtro
ducit' regia ad eũ nec ꝯscit' ab
aliq° saitatẽ ꝓfectã ꝑmittit·sz oĩa
pctã ĩ p̃ntia sua z fr̃is reuelat·le
psus ꝓsẽsit·sz dũ pueiss ad pctm̃
hoicidij fr̃is sui z fke accusatõis
regie·ille tacebat·tũc illa·adhuc
hẽs pctm̃ ĩ corde·tãdez tremẽs z
a fr̃e assecurat⁹ oĩa ẽ ꝓfess⁹· Cũqz
regia maifestass se eis z ꝯscẽt'
ab oĩb⁹·lepsuz sertigit z curauit·
nec fuit ibi pua effusio lacriaruz
ꝑmo flexis geib⁹ veiaz petẽs ro-
gabãt vt manẽt cũ eis·sz illa ren-
nuẽs romã ꝓexit vbiq̃z curãs le-
psos·accepta decenti comitiua a
milite s̃ dcõ·Qr vo fr̃ ipatoris ef
fect⁹ erat lepsus·hec ab ipatore
vocat' vt frẽz suũ curarz·nec ꝯ-
scebat' ab aliq°· Cũqz asserẽt se ñ
posse facẽ misi ĩ p̃ntia sua z ĩ p̃sen
tia ipatoris oĩa pctã sua ꝓfitẽtur
rogat⁹ ab jmpatoẽ oĩa exp̃ssit ex
cepta solicitatõne z ĩpositõne fka
ipatricis·Cũqz illa asserẽt eũ ñ di
xisse oĩa·flexis gemib⁹ ab ipatore
rogat' z assecurat' de idulgẽtia·q̃
replicãs veritatẽ ꝓfess⁹ ẽ ordĩez
rei geste z maliciã ꝓpetratã· q̃b⁹
dictis cecidit ipator z cũ maximis
lacris aiebat·heu mis q̃ bonã q̃
scãz q̃ castã q̃ prudẽtẽ vxorem ꝑ
didi·heu bona vxor vbi te inuemã
cur ñ sum mortu⁹ vt tu viuẽs ·Cũ
3° a nullo ꝓsolatõez vellet recipe

illa extracta herba sanauit frēm
Et depositis velis dixit marito·
Ego sum jmpatrix vxor tua· Cūq
eā cuz mirabili gaudio recepissz·
z oia q̄ sibi acciderāt en assz·d
licētia pape diu deo ī re giōe ꝓ
uiuit· ¶ Quito ē scandali motiua·
Refert Heraclio·q̄ q̄dā iuuēcka
noie Alexādrina q̄ summe cupie
bat castitatē ꝓuare· z hiet sūmaz
pulcritudinē·fecit se īcludi īm q°
dā magno sepulcro nec īm x.ānis
fuit visa ab hoīe· nec ipsa pulcri
tudinē hoīs respexit· sz p exiguuz
foramē recipiebat necīa vite· Cū
qz req̄rētur cā tante pñie·jpa vo
rñdit·jn h° sepulcro volo esse īclu
sa ne violet castitas mea·z ne pol
luam aias ad similitudīez dei fcās z
creatas·Cūq q̄rētur qūo possz vi
uē·rñdit·a pricipio diei oīom va
co·op? ex īmo facio· Pr?ea p scōs
priarchas ꝓphās·apłos·martires
ofessores·vgines cogitādo discur
ro·cetis horis cibū capio·vespere
deū glrifico·z ex aduētu tenebrarꝫ
et pditōne lucis agnosco q̄ bonū
sit adherē deo·z dānatōez vitare
¶ Sexto ē mortis supariua·refert
jacob? de vitri·q̄ cū leodiēꝗ ciui
tas a brabātinis deuastaret' mul
te mlieres z vgines z alie zelo ca
stitatis·diuerꝗ supplicijs z picut
gtis se exposuerūt· Dū āt vna illa
rum fuissz pecta īm flumē·duo ex
hostib? ppt ei? pulcritudinē leuā
tes violare conati sūt·Cū illa vtuo
sissime resistēt nec possz corrūpi
eā īm fluuio pecerūt· Dū aūt ex ī
petu pectōīs subuertētur nauis
illi duo submersi sūt· z hec illesa
euasit· ¶ Septimo est mēbrorum
deo sacrificatiua· Refert Hiero·
q̄ quidā vir xpianus deo deuot?
a sarracenis captus crudelissime
torq̄bat' ab eis· Cūq pl? ofitētur
xpm osultū est jmpatori vt a tor
mētis deponētur·ī delcātiombus
z gaudijs exponētur·z dū recrea
tus essz pfecte·ad viridariuz īm q°
essent cibaria dlicata·vna electa
virgo pulcra z leta·z allect?amo
re mulieris castitatē pdēt z fidez
negaret· Cūqz oia fuissent sic im
pleta·z īm orto exīs mlierē fugēt
ligat'·z ab ea īportune impedit'
jlle volens se aliq° mō defendere
ꝓpriā lingua momordit z ofregit·
z spuens eā īm faciē mlieris totaz
sangne cruētauit· Tūc illa cōfusa
a viro sancto recessit ¶ Octauo ē
deo purificatiua· Legitur īn vitas
pa·q̄ cū duo hēmite rogarēt dm
vt oñderz q̄nti meriti essent apd
eū· Vox diuina rñdit·Est hō īn vil
la hñs vxorē ad cui? merituz non
dū puenistis· Qui dū reqsissent z
inueissent·de vita eius req̄runt·q̄
rñdit·possessiones a pentib? nris
z q̄dq̄d dñs dat·facim? tres ptes
Vnā dam? paupib?·alterā hospi
talib?·alia est p nro vsu· nūq̄ fui
pollura a viro· nunq̄ fui polluta
a viro meo·nec ego eā pollui·nun
q̄ simt dormiuim?·sed sepati sac
cos portā? vt vicini nri ogscerūt

Clericus debet habere ad hoc ꝙ sit perfectus cõsequentes conditõnes. Primo em̃ debet esse virtuosus. Refert Mercuriꝰ ꝙ quidam Philosophus fuit nomine Platinus qui sic erat ornatus virtutibus vt non solum verbo doceret. nec alieno ostẽdebat exẽplo. sed ꝓprie virtutis ymaginẽ ostendebat. Vt ergo clerici normaꝫ virtutis in eo aspicerẽt. locum quietis elegit saparatus ab omni conuersatõne humana. Vnde hic omnibus clericis ramum cuꝫ tribus virgulis offerebat. Prima virgula rami dabat intelligere. vt sicut erat designatus determinato signo. sic virtutibus prepolleret. Secunda virgula rami signabat vt ad illos adhelaẽt honores q̃s perfecte sciencie ꝛ sapientie conferebat. Tercia ramũculi virgula sig̃ficabat vt illis diuicijs clericus intenderet. quibus animꝰ ornatus possꝫ actorem proprie originis inuenire. Secundo debet esse studiosus. Refert Valerius. ꝙ athenis fuerunt septem sapiẽtes. Primus vocabatur Solonius qui tantum intebatur ad habendam sapientiam. vt dum infirmaretur ꝛ essꝫ in periculo mortis audiuit aliquos de sciencia colloq̃ntes. Qui hoc aduertens dum caput verteret ꝛ paululum erigerꝫ. dixerunt astantes. si aliquo indigeret. Respondit nihil. sed ideo eleuaui caput vt cũ desiderio hꝰ de q° disputatis letꝰ moriar. Secundꝰ sapiẽs vocabat' vaspenus. Et iste in foribꝰ scolaꝝ suaꝝ depixit sapiẽtiaꝫ tenẽteꝫ i maũ archã aureã ꝛ porrigẽtem eã pauperi. ꝛ erat suꝑscriptio illiꝰ imagis ista. Nulli dabit' thezaurꝰ ideficiens nisi obliuiscẽdo puluerẽ. amet scienciã nõ pituram ꝑ mortẽ. Terciꝰ dixit. Scia est splẽdor lumis irradicatiua erroris. ꝛ ideo q̃ncũqꝫ legebat candelabꝝ aureuꝫ. xij. brachioꝝ añ eum stabat. ꝛ in capite cuiusdaꝫ brachij erãt. xij. insignes ꝛ fulgidi lapides precõsi denotãtes ꝛ ꝯtinẽtes. xij. sciencie fructꝰ. Quartus dixit ꝙ scia erat mũdicie ꝯseruatiua ꝛ doctrix. ac repressiua passionũ mẽtis. ꝛ idcirco i foribꝰ sue scole rosariũ erat ꝺpictũ cuiꝰ flores imarcessibiles apparebãt. Quintꝰ dixit ꝙ scia erat honoris subleuatiua. ꝛ ꝓuitutis anullatiua. ꝛ in signũ huiꝰ in facie suarũ scolaꝝ pẽdebat corona aurea. miris opibus fabricata. Sextꝰ dixit ꝙ erat contemptiua doloris. ꝛ gaudij ãplexatiua. ꝛ idcirco i foribꝰ scolaꝝ suaꝝ erat statera enea in multis figuris. q̃ hẽbat duo capita. vnũ argenteũ ꝛ aliud aureũ videbat' hr̃e opposita respiciẽtia Septimꝰ dixit ꝙ erat iusticie fũdatiua. ꝛ ṽtutũ generatia. ꝛ idcirco i foribꝰ scolaꝝ liber pẽdebat. cꝰ postes erãt eburnee foris ꝛ itꝰ stellate. Tercio dꝫ esse sobriꝰ. Re

fert Hieronim9 ꝙ Epicur9 licz m̄
cibarijs ꝛ delectatōnib9 poneret
summā btitudinē sup om̄s libros
suos ymagies oleꝝ ꝛ ciboꝝ viliū
depinxerat. Cunqz reqnirētur ab
eo cā. Rn̄dit ꝙ sicut lumē cāde-
le extinguit' ex nimia abūdantia
cere ꝛ oculi excecātur ꝑ fumū et
puluerē ꝛ aīalia gulose comedē-
tia sicut sunt lup9 ꝛ canis ꝛ sic d̄
alijs faciebāt fetus excecatos sic
homies seip̄os nutriētes vicō gu-
le ꝟuientes nūq̄ pn̄t ad ꝑfectōez
sciencie ꝑuenire sed lumen rōnis
excecatur in eis. ¶ Quarto debet
esse pius. Refert Seneca ꝙ so-
crates habuit mltos discipulos.
Cūqz transacto studio diuites sco
lares ꝑ pecuniaz ei satiffacerent.
cū inter eos essz vn9 paup nec ha
beret qd̄ offerrz dixit mgr̄o. Mgr̄
paup sum. nec terrenas diuicias
hēo. ideo meip̄m velis offero cuz
sciencia acq̄sita a vobis. cui mgr̄.
Hoc munus optimū est excedens
p̄cedentiuz donaria. Naz illi dā-
tes aliqua meliora te timuerunt.
hic autē seip̄m dedit q° nihil me-
lius habz. ꝛ dirigens vocē ad di-
scipl'm dicit. pius es. ꝛ ideo rogo
vt hoc donnm tua pietas quolibz
die meliorādo g̃tifices. Hic mgr̄
est de9 pr̄. discipl'i sunt ꝓphete ve
teris testam̄ti. sz paup discipulus
fuit xp̄s ꝟm qd̄ homo q̄ seip̄m de
dit ꝛ deo pr̄i se obtulit ꝑ nr̄a sa-
lute. ¶ Quinto debz esse solicitus
Refert Angeli9 ꝙ q̄dam phūs

fuit Democritus noīe. qui sic solli
citus fuit de acq̄sitōne scie. ꝙ ne
res exteriores ꝛ pulcritudies reꝝ
ip̄m distraherēt. fecit sibi erui o-
culos. Cūqz ab alijs sapiētib9 fuis
set rep̄hensus. rn̄dit. Non inquit
tm̄ ꝓpter me hoc feci. sz vt studen
tibus det' ꝯgnitio suaꝝ p̄uaricati
onū. ip̄i nāqz suis nepharijs exē-
plis ignorātes excecāter ꝛ cū tri
bunis celsitudinē honoris cōten-
dūt. Qz vero ad q̄ndā excecatōez
ꝑtinet. ego excecatus doceo ꝛ ad
disco. ¶ Sexto debz esse deuot9.
Legit' i vitaspatꝝ. ꝙ q̄daz abbas
fuit nomie pambo. Qui cū sn̄ lr̄is
essz. accessit ad vnū vt addisceret
aliq̄m lectōnez. Cūqz ille p̄sentas-
set sibi psalteriū. ꝛ apto libro oc-
currit ps̄. Dixi custodiā vias me-
as. recessit ꝛ ampli9 audiē noluit
Req̄situs aūt a mgr̄o q̄re in sex
mēsib9 v̄sum cordi nō reddidissz.
rn̄dit. qz nonduz ope ꝯpleui. ymo
vix de xlix. annis ꝯplē illū voluit
¶ Item ad idez. Fuit pisius q̄daz
scolaris q̄ de terra lōginq̄ veniēs
ingressus ē scolas cuiusdaz Mgr̄i
q̄ legebat euāgeliū Math. Cūqz
prio die q° ei9 scolā itrauit legēt'
illd̄. Diliges dn̄m d̄m tuū ex toto
corde ꝛc̄. ille subito surrexit. ꝛ duz
inciper recedē cūctis mirātib9. in
terrogat' a mgr̄o. si essz sibi dcm̄
vel fcm̄ q̄re dimittēt scolas suas.
ille respondit nihil. nā anteq̄ pl9
audiam. istud volo opere ꝯplere.
ꝛ egressus religionem intrauit

¶ Septimo debz esse elemosina-
rius. Legit' i historijs anglorꝝ ꝙ
fuit quidā clic⁹ canonic⁹ i diuersꝭ
ecclesijs. ⁊ decan⁹ i vna. Cūqz ifir
maret' grauiter visitat' a q°dam
scō viro faīliari suo. Cūqz icepissz
eū monē d' via salutis. mox obscu-
rata ē camera ⁊ vox mirabil' ter-
roris audita ē. Surge surge sacri
lege spoliator xpi. ⁊ ĩtfector pau
perꝝ. ⁊ accipe iudiciū tuū. Cūqz il-
le subito expirassz. ⁊ corp⁹ eius m̄
grum tanq̄ carbo fuissz dimissuz
Sāct⁹ vir cū horrore ⁊ timore ad
suū moāsteriū est reuersus. ⁊ cum
maxīs lacrimis ꝑseuerāter roga-
bat deū vt sibi dig̃ret' oñdē iudi
ciū illi⁹ clici. Et vno die illo oran-
te. illi appuit sub tali figura. duo
equi ignei cū sellis stabāt iux̄ euz
vn⁹ añ ⁊ alter retro ⁊ firmabant
pedes anteriores sup humeros ei⁹.
⁊ cū dentib⁹ frāgebāt ossa ⁊ omīa
mēbra ei⁹. ⁊ ĩ q̄libz sella equi sta
bat vna mātica. i. maleta. Cūqz sā-
ct⁹ corruēt ꝑ horrore visionis. ille
decanus incepit dicē. q̄re vocasti
me miserꝝ ex q° non vis mihi loq̄.
Cūqz resūptis viribꝰ iterrogasset
q̄s essz. rñdit. Ego sum tal' decan⁹
maledict⁹ ⁊ dānatus quōdaz faī-
liari⁹ tuus. Tūc sanct⁹. Que ē ista
horribil' pena tibi data a deo. rñ-
dit dicēs. Hi equi mēbra mea ote
runt ⁊ frāgunt oīa ossa mea. sicut
equus me⁹ comedebat substācias
pauperꝝ. vn⁹ portat pctā mea. ⁊ al
ter pctā pplorꝝ ꝑ q̄b⁹ oblationes
decimas ⁊ āniuersaria ⁊ p̄bendas
recepi. Tūc sanct⁹ hō. Miror cum
fueris mūd⁹ hō discret⁹ ⁊ eccl'ia-
stic⁹. q̄re sic es dānat⁹. Tūc deca-
nus. nō mireris de h°. sz mirari q°
mō clicus hñs eccl'iaz pōt saluari
Cūqz ille admirās adiurassz eū vt
dicēt cām. dixit. attēde ad stabu-
lum clicorꝝ ⁊ ad eccl'iam. illud cō-
ꝯseruatur a pluuia ⁊ a ꝯtrarijs ec-
clesia ruit. Attēde ad porticas ⁊
ad vestes clicorꝝ. ⁊ ad vestes sac-
dotales. numer⁹ primarꝝ ꝑ multi-
tudīe ignorat'. scde aūt nulle sūt.
aut sic fracte ⁊ fetide ꝙ vix pñt
portari. Attēde etiā mensaz eorū
⁊ ad altare xpi. in mēsa eorꝝ vasa
aurea ⁊ argētea ad emiscēdā cra
pulā ⁊ ebrietatē. ⁊ ĩ altari d'i vix
calix stāneus repit'. Scutiferos ⁊
mētrices induūt. paupes spoliāt.
hospitalitatē fugant. p̄dicatōnē
abhorrēt. sz lasciuiā ⁊ mundanuz
gaudiū amplexātur. obliuiscūtur
aūt diuinū officiū. ⁊ remeōrantur
cantilenas. hec est porta dānatio
nis ⁊ p̄cipicij. Tūc flāma fetidissi
ma decanū ⁊ equos eleuās cū mi
rabili dolore de p̄sentia sancti vi
ri euanuit ¶ Item ad idem. Vñ
legit' ꝙ fuit quidaz de ordīe frm
predicatorꝝ qui hēbat frēz clicuz
seclarē deuotū ⁊ gratū cuidā ma
gno archiep̄o. Cūqz predicator il-
le ifirmaret'. de q̄ ifirmitate mor-
tu⁹ ē. visitauit euz alt' fr̄ su⁹ clic⁹
ac diligēt' sibi ꝯuiuit. Et q̄r iste p̄
dicator scissime vixēat i suo ordīe

Dum appropinq̄ret morti frater
suus clicus rogabat eū. vt qn̄ essz
coram deo illū rogaret vt nunq̄
daret sibi bn̄ficium ecclīasticū si
ꝓpter illud possz damnari. Tūc in
firmus sibi ꝓmisit ꝙ si deo place
ret z clico expediret ipse rediret
ad eū. Tandem moritur frater p̄
dicator. z i crastino mortis sue fr̄i
suo appuit sic dicens. Frater si af
fectas bn̄ficium ecclīasticuz. istis
tribus cathenis ligaberis a dmo
nibꝰ quibꝰ ligātur z multi ad in
fernum trahūtur. Cūqz clericꝰ q̄
rēt que essēt ille cathene. z quid
significabatur in eis. Rn̄dit mor
tuus. Prima ponit' in collo. secun
da ponit' in manibꝰ. Tercia autez
ponitur i pedibꝰ eoꝝ qui non re
cte regūt ecclīastica bn̄ficia. Pri
ma cathena ē malicia. z hec stat
in collo z in capite. Nam summa
malicia est ꝙ mutatoria stent in
porticis z i areis. z pauꝑes quorū
sunt. nuditate z frigore cruciētur
Cibaria corrūpuntur. z pauperes
fame ꝑeūt. vane effūdūt. z a pau
peribus crudeliter repetūt. ima
ginē dei ꝯteminūt. z inimicos dei
nutriūt. ꝑietes z muros auratos
induūt. de sumptibꝰ egenoꝝ. z fi
lios dei abire nudos ꝑmittūt. ad
lacrimas viduaruz. nec ad voces
pauperꝝ attendūt. z ad ornanduz
mētrices de bonis crucifixi conti
nue studēt. Et hec ē cathena ma
licie demonis prima. Scd̄a cathe
na diaboli ponit' i manibꝰ. z hec
cathena vocatur rapina q̄ est pes
sima. z sup omnē crudelitatem ra
pinaꝝ. Nam aufert' bonū paupe
ris z egeni z dat' diuiti. auferunt
de ore dei z ponūt i ore porci dia
boli. Tondēt oues. z induūt lupuz
z diabolū. ꝓijciunt in lutū z occi
dūt pauꝑem. Tercia cathena po
nit' in pedibꝰ rōnis z volūtatis. z
hec vocat' ignorātia. qz nō ꝑcipi
unt se teneri ad restōnez oīm que
dederūt mētricibꝰ. z expēderunt
i vanitatibꝰ. z subtraxerūt paupe
ribꝰ. Dū ergo istis tribꝰ cathenis
tenētur ligati efficiūtur raptores
simoniaci. oppressores pauperꝝ. z ex
coriatores subditoꝝ. Quare fr̄ ka
rissime fuge redditꝰ ecclīasticos
Qz cū istis tribꝰ cathenis diabo
lꝰ mltos clicos ad ifernū deducit
Octauo clicꝰ debz esse sapiens.
Vn̄ refert Angeliꝰ ꝙ om̄s mgr̄i
athenaꝝ ad Arestotilē accesserūt
Et qz morti appropinq̄bat. roga
uerūt eū vt iudicaret q̄m mgr̄m i
determiatione veritatis deberēt
sequi. Tūc arestotiles precepit si
bi afferri vinum claꝝ z vinum ru
beum. Cunqz vtꝝqz gustassz. z sic
cōmendauit vtꝝqz. nec extollen
do vnū vituꝑare voluit reliquum
vt ex hoc rn̄deret vtꝝqz esse per
fectū. Item ad idē. Dicitur ꝙ
ꝙ clici athenaꝝ ꝑ ripā maris ac
cedētes. a quodā piscatore emerūt
fortunam tractꝰ. Cūqz piscator re
cia ꝓiecissz z eleuassz ac extraxissz
ex̄ capta ē lamia aurea pulcrima

Et ideo qꝛ septē sapientes erant
ibi p̄sentes· isti qui fortunā eme-
rant iudicauerūt illi esse donan-
dum· qui inter plꝰ ceteros sapiē-
tia p̄pollebat·qui eā eleuans suo
deo humiliter cōsecrauit·Hic pi-
scator est spūssanctus·conducens
est genus humanum·lamina siue
massa aurea est virgo bn̄dicta·sa
pientes sunt p̄riarche·prophete·
martires·doctores· ꝯfessores·vir-
gines·ꝛ septimꝰ cui data eam cō-
secrauit sanctissime trinitati·Hoc
etiam ad sanctam Magd̄·optime
pōt applicari· ¶ Item ad idem
Dicitur ꝙ quidā volens probare
vtꝝ filius suus in studio ꝓfecissꝫ·
duxit eum ad sacerdotē vt ab eo
examinaret·Sacerdos igitur eū
volens ꝯfundere ·fecit pōpacita-
te q̄stionem seq̄ntem ·Quare· Cui
clicus· Quare mq̄t ꝑ se nihil sig-
ficat·ꝛ ideo ꝓponatis q̄ stionez si-
gnificatiuā·Cui sacerdos q̄stionē
p̄dictam replicauit·Clicus etiam
sicem respōsionem dedit· Tūc sa-
cerdos omino volens eum cōfun
dere·vocauit vnū nepotē quez in
psalmodia optime instruxerat·et
ait ei·Quare fremuerūt gētes·et
ppli meditati sunt inania· Tūc sa
cerdos ait ad p̄rem·melius rn̄dit
nepos meꝰ ad q̄stionem proposi-
tam q̄ filius vester· Ille aūt con-
fusus discessit·ꝛ volēs se vindica
re de sacerdote· dixit ꝙ vna die
vellet sibi ꝯfiteri·Qui dum ꝯfitē-
tur ait·Maximuz inquit pctm̄ cō-
misi dn̄e·ꝛ hoc pctm̄ nullo modo
vobis dicerē·nisi vnamecum ꝑge
retis ad Ep̄m·Cui promittenti ꝙ
faceret ait·Freq̄ntissime commisi
vnum pctm̄ in scolis·nam frequē-
ter reduxi baroco ad barbara ꝑ
īpossibile·Cui sacerdos·maximuz
pctm̄ est hoc· ꝛ ido consulo vt ad
Ep̄m ꝑgamus· Cui cuz rem gestā
ꝛ q̄stionem factam a sacerdote si
militer enarrassent·itelligēs epi
scopus aptitudinē clici·ait sacer-
doti·ꝛ vos sacerdos cōmisistis ne
vnq̄ tle peccatū·Qui ait·absit a
me dn̄e· Et ip̄e· qꝛ nō fecistis istd̄
pctm̄·aufero vobis ecclam ꝛ do
isti clico·Cum igitur in possessiōz
intraret p̄sente eius p̄re ꝛ sacer-
dote de hoc q̄ꝑlimum cōtristāte
clicus ait sacerdoti·Quare·ꝛ hoc
freq̄nter replicabat· ¶ Itez ad
idem·Refert Valeriꝰ·ꝙ cū alex-
ander accedēt ad destructōnem
quarūdam ciuitatuz·occurit ei q̄-
dam clicus perfectus de familia
sua·ꝛ qꝛ ip̄e semꝑ reprimebat im
petuosos motus ip̄ius alexandri·
Dum ingredētur ad Alexandruz
tunc alexāder iurauit·Nihil fa-
ciam qd̄ tu petas·Tunc ille· Ego
peto vt destruas tales ciuitates·
Tūc alexander miratꝰ de tā subi
ta sapientia·ꝛ tenēdo iuramentū
ciuitatibꝰ remisit offensaz· ¶ No
no debz esse honestꝰ·Legitur i li-
de vij·doms spūss· ꝙ quidā clicꝰ
fuit qui q̄ndam mulierez corrup-
to amore amauit· Cuz autem diu

continuasset peccata·iuit ꝑisius
ꝓ sciencia·Cũq3 in deuotõne ⁊ sci
entia ꝓfecissꝫ ad suam terram re-
uertit'·⁊ a muliere fortissime ĩfe-
statur·Cũq3 ille non posset tẽpta
tiones eius effugẽ· duxit eam ad
plateam cõmunem· ⁊ dixit sibi vt
in presentia oĩm ad pctm̃ se para
ret·Qd̃ illa rẽnuens ·dixit cl'icus
ei·In scolis in quibus fui tres le
ctiones vtiles didici · Prima ẽ vt
plus timeã deuꝫ q̃ homĩes· Et iõ
si in p̃sentia hoĩm non peccarez·
nec in p̃sentia dei· qui vbiq3 pñs
est·Scd̃a lectio vt attendam a q̃
auferam ⁊ furor meã castitatem·
⁊ cui eaꝫ offero ·⁊ q̃ ꝓ vili precio
aufero a deo ·cui eam voui ex su-
sceptione ordinis·Et tunc ꝯmitto
sacrilegiũ·furtum· trãsgressionez
voti ⁊ ĩmundicie pctm̃·offero eaꝫ
diabolo ꝓ mĩma ⁊ momẽtanea d̃
lectatõne·Tercia lectõ est ꝙ attẽ
dam qd̃ sequitur·Est pctm̃·scãda-
li proximi·cõfusio mundi·et pena
inferni·Hec audiẽs mulier·pñiaꝫ
egit·⁊ ambo diuisim sanctã vitaꝫ
duxerũt· ¶ Item ad idẽ· Fuit q̃
dam mgr̃ ꝑisius·qui omnibus sco
laribus suis qui euꝫ ꝯtinue audie
bant·quolibꝫ anno dabat florem
lilij·Cum querẽtur quare hoc fa-
ciebat·Rñdebat· q̃ttuor sunt in
lilio· Est ibi triplex color·qui de-
notat triplicem honestatẽ·cordis
corporis·⁊ ĩtentõnis·Est ibi odor
qui q̃ndiu non tangitur redolet·
et si tangatur fetet· Sũt ibi sep-
tem folia ⁊ septem grana· Vt er-
go cl'ici ⁊ mei discipuli habeant
plenariam honestatez fugiãt con
sortia mulierꝝ·ornant se septem v̄-
tutib9·⁊ odiunt septem pctã mor
talia·⁊ ideo do eis hanc florẽ·De
cimo debꝫ esse humilis·Vñ legit'
in libro de septem donis spũssan-
cti·ꝙ fuit quidaꝫ mgr̃ ꝑisius qui
habens scolarez suꝑbissimũ·Qui
credebat ex sua presumptõne ꝙ
aliquis non posset eum superare
instabant autem alij scolares cõ-
tra eum·questio disputatur ad ĩ-
stantiam cl'icorum·clerico huic ꝑ
magistrum cõcluditur·qui tristis
⁊ confusus·⁊ ad cameram suaꝫ re
uersus infirmabatur·⁊ tercia die
moritur·plorat magister ⁊ eũ plã
git·nec egrediebatur cameraꝫ p̃
dolore·credens interfecisse ex di
sputatione illa·⁊ se reum putans
mortis illius · Et cum diligenter
confessus imploraret diuinaꝫ cle-
mentiam·vt statum illius ostẽde-
ret·apparuit ille in magno ⁊ mi-
rabili tormento· Cunq3 post mul-
ta verba petiuisset Magister de
quadam controuersia ⁊ opinione
quarundam questionum·Respõ-
dit clericus · O miser ⁊ insensate
in inferno nulla versatur questio
nullus est locus ĩ mundo qui tor
mentis careat·⁊ qui flammis eti-
am jehennalibus non vexetur
¶ Item ad idem· Fuit quidam
cl'icus parisius oriũdus de huili
loco societati magnoꝝ se ĩmiscuit

Cũqꝫ pater illius cum bona q̃nti
tate pecunie venisset ad euꝫ·ipse
hoc presentiens occurrit ei·ꝛ mo-
nuit vt non dicẽt ꝙ essꝫ pr̃ suus·
sed famulus. pr̃is illius· Tandem
venerunt ad hospiciuꝫ·mense po-
nũtur·pr̃ cum gartionibꝰ ponitur
ꝛ sic filius segerebat ad eum·ap
petens videri de nobilitate·ac si
essꝫ famulus gartio pr̃is sui·Ter-
minato prando ambo secrete in-
trant cameram·filiꝰ petit adiuto
riuꝫ ꝛ pecuniã· Tunc pr̃·Vilissime
in publico negasti me esse pr̃em
tuũ· ꝛ hoc ꝓpter honorem quez q̃
ris·Et ido ego hic ĩ secreto ꝛ etiã
in publico nego te esse filiũ meuꝫ
ꝓpter vtilitatem meaꝫ·nec nunc
nec alias hẽbis adiutoriũ meum
ne hẽas materiam negandi pr̃eꝫ
tuũ·ꝛ rediens pecuniam reporta
uit· ¶ Item ad idem·Legit' em̃
Q, clicus quidam paup in domo
militis hospitatꝰ· requiritur·q̃d
pisius didicisset· Qui respondit·
sciam naturalẽ ꝛ diuinitatis. tũc
dñs habens anseꝝ·ꝛ voluit ꝙ cli
cus diuideret eum ꝑm sciam na-
turalẽ·Qui rẽnuens·sed coactus
ita diuisit·caput dedit dño·collũ
ꝛ alas filiabus·pedes famul·ctu
ra filijs·ꝛ ait·mihi clico debetur
ecclia·Tunc in crastino retentꝰ a
dño·Cum in prandio quinqꝫ hr̃et
ꝑdices· voluit vt ꝑm sciam diui-
nitatis eas diuidẽt Tunc clericus
jn diuinitate trinitas ẽ principiũ
ꝛ ideo vobis ꝛ dñe do vnam ꝛ sic
estis tres· duabꝰ filiabꝰ vnã·ꝛ sic
sunt tres·duobus filijs vnã·ꝛ sic
sunt tres·mihi soli duas ꝛ sic su-
mus tres· ¶ Item ad idem· Cle-
ricus quidã hospitatus in domo
cuiusdam militis·Cuiꝰ vxor habe
bat amasiũ ex hoc grauis essꝫ si-
bi presentia clici·milite recedẽte
vinũ acetosum·panis durus cleri
co ministratur·ꝛ inducitur ad itrã-
dum lectum·Cũqꝫ intrasset came
ram·ꝛ amasius cũ multis generi
bus ferculoꝝ venissꝫ·dum posuis-
sent mensaꝫ·miles rediẽs ad por-
tam pulsauit·Tũc dña monachuꝫ
inclusit subtus scamnũ· ꝛ vidẽte
clico cibaria abscondit·jngredit'
dñs·vocatur clicus·ꝛ dum come-
derent·interrogatur clicus quaꝫ
sciam didicissꝫ·Tũc ille·nigromã-
ticam ·Et cum rogaretur de dño
ꝛ dña·vt aliquod expimentum fa
ceret·ait·Dabo vobis bonã cenã
Et fictis incantationibꝰ dixit·Vo
lo vt in tali loco sint talia ac tlia
cibaria·ꝛ in tali talia· nec timea-
tis·qꝛ ego expellaꝫ de ista domo
demonem qui portauit·Sꝫ qꝛ est
horribilissime figure·aperientur
om̃s porte· ꝛ claudatis oclos ve-
stros·ꝛ ego cõiurabo euꝫ·vt in fi-
gura moãchi exeat de domo ista
Cũqꝫ omia fuissent completa·cla
mauit clicus· Demon qui es sub
illa banca exi statim·Tunc mona-
chus surgens velociter exiuit ho
spicium sine aliqua ꝯfusione.
¶ Item ad idem·Quidam iuueis

factus mgr̃ ím artibus·dum redis
set ad ppria·a pie traditus est sa
cerdoti ad examinãdum·Tunc sa
cerdos volés euz ofundere·dixit
sibi solum istud·q̃re· Tunc cleric9
attendens ad maliciaz suã rñdit·
Qz iacuistis cum tali amasia via
a qua habuistis filium·

De Cogitatione·

Cogitatio peruersa multa
mala índucit ím nobis·
Primo est oz̃oms impedi·
tiua·Vnde legitur ím libro ꝗ sep·
tem doms spũss· ꝙ quidam bon9
homo fuit qui vt liberi9 oz̃om va
caret omnib9 reb9 tempalib9 re·
nunciauit· retento sibi tm̃ azimo ĩ
quo portaretur· Cũ aũt essz ĩ vna
ecclia vbi oraret vel p̃dicaret vt
missam celebrarz·cogitatio ꝗ suo
azimo ĩuadebat eũ·z dicebat· Si
modo furaret' tibi vel a lupo co·
medẽtur·z sic impedit9 a cogita·
tione·venit ad azmũ z dixit ·Dñe
azime plus volo vos pdere q̃ si p·
derem coz meuz·Et eo vendito p̃·
cium dedit paupibus· z libere ex
tunc oz̃om z predicatiom vacauit
¶ Item ad idem·Refert Magr̃
jacob9 de vitriaco· ꝙ quidã cleric9
de suis cogitatiomb9 dq̃rebatur·
eo ꝙ impedirent coz suũ ab attẽ·
sione oz̃oms · Qd̃ cum audiuisset
alius·dixit ꝙ erat ex pigricia re·
sistendi·z non ex vehemẽtia cogi
tationũ·tunc clicus molestatus a
cogitatiomibus· dixit sibi·si tu po
tes dicẽ vnum pr̃ noster absqz eo
ꝙ aliquid cogites·ego dabo tibi
equũ·Qui cũ gaudẽs acceptasz·
statim cogitatio postq̃ mediã p
tem pr̃ noster dixisz ímuasit eum·
z incepit cogitare·Vtz sella itel·
ligẽtur ím oblatione equi· z redi·
ens ad seip̃m·ognouit ꝙ diuerte·
rat·z cõfessus est veritatem·z ex
hoc pdidit equũ alterius z sellaz
¶ Sedo est cordis macularia·
Legitur ím vitaspatz ꝙ quidam
impugbatur puersis z ímũdis co
gitatiomb9 carms· Cuz aũt senex
oraret p isto vt tles cogitatões
remouerẽtur ab co·null9 effectus
seq̃batur índe· z admirans senex
flere cepit·z ím visione ospexit iu
uenem illum sedere z añ ip̃m mu
lieres ím diuersis formis ludere·
Cum aũt iuuenis nõ repellẽt sed
delectaretur·vidit otra eum ãge
lum iratum·eo ꝙ non fugiebat·z
pstratus ím oz̃one adiutorium po
stularet·Tunc dixit senex iuuem·
Frater culpa tua est·qz non pfici
unt tibi oz̃ones p te facte·Delcã·
ris em̃ ím cogitatõmb9 tuis mat·
Et ido ipossibile ẽ te alioz p̃cib9
liberari·stante z pseuerãte volun
tate tua ĩ malo·sicut ifirmus nisi
abstineat a noxijs non põt curari
ex diligẽtia medicãtis· ¶ Itez ad
idem· Legit' ím vitaspa· Quidam
fuit molestat9 a cogitatõib9. fuit
dq̃stus cuidã sem·qz cogitatõnes
polluebãt coz suum· Tunc abbas

pastor rndit· Exeamus ad aerem·
z cū exiuissent·dixit abbas pastor
Expande sinum tuū z comphēde
ventum ne recedat a te· Tunc in-
uenis·non possum· Tūc abbas·sic
nec cogitatōnes poteris phibere
ne mtroeant·sz tuuz est resistē ne
polluāt· Tercō est ad culpaz p-
uocatiua· Eln legit' m vitaspatr
q duo frēs vacantes cogitatōm-
bus imundis sunt impugti a spū
formicatōms·z ideo recedētes ad
secklm·accepūt vxores·postea vn?
illor dixit alteri· Quid mō lucra-
ri sum? ex istis imundicijs nostris
Alter rndit·dānationez eternam
z dimisim? osortium angelor·re-
uertūtur ad hēmum z ortiti z pe
mtentes recipiūtur a se· Et cū an
nualem pniaz miūxisset āno elap
so visitauit eos · z facies vm? ap-
paruit pallida· z alteri? rubicun
da·reqritur causa a sene hui? di-
uersitatis· Tūc prim? rndit· Cōti-
nue cogito acerbitatem penar i-
ferni·q mihi debētur ex enormi-
tate pctōr meor· z ideo hēo faci
em pallidā· Deōs vero dixit· Ne
colo bnficiuz dei qō mihi misero
itulit·retrahēdo a pctō z auferē-
do penam mferni·z ex hoc sum m
otinuo gaudio ·quare facies mea
est rubicūdior·tūc ognouit senex
q essent viri pemtentes z dilexit

Item ad idem· Quidā fatu? co
gitabat semel de quadam puella
pulcra· Cum aūt m illa cogitatio
ne mmiū delectaret'·z ad formica
tionem mclmaretur·occurrit ei q
dam puella ei oino sikis· Que cuz
vellz se ponē sup genua ei? ·z ille
repelleret eam cū manu illa eua-
nuit·sed tant? fetor remāsit i ma
nu illi? q fere suffocauit eum·

Quarto est supbie iductiua· Le
gitur m vita Bern· q cū ipe set
denote z ardenter predicaret co
gitatio muasit cor eius· optime p
dicas· Qr multi flent cōuertūtur
z libēter te audiūt·prudētez z sa-
pientem te reputāt·z m sanctita
te pfectū· Qui attēdens ad miciū
z ad termmū puerse cogitatōms
dixit itra se·nō ex me sz ex do sūt
hec oia·nec p te mcepi·nec p te
dimittaz·tūc cogitatio recessit·p-
secut? est pmonē suū·

Quinto ē
litigij causariua· Legit' i vitaspa-
q quidā frater vemt ad qndā se-
nem cā visitatioms·z cū audisset
maximū litigiū itra cellā· z fuissz
mgressus nemmē vidit misi senez
solū· Cūqz qsiuissz ab eo cū q° liti-
garet·rndit cū cogitationib? suis
q volebāt auferre oionē z deuotō
nem·z sic acriter euz muaserāt q
cū xiiij·libros meōrie tradidisser-
nullū vbū de eis i ope dei occur-
rebat misi vba ociosa q extra au-
dierat·

Itē ad idez· Legit' m vi
taspa·q qdam accessit ad abba-
tem syrum cōqrendo de molestia
suar ogmtionū·eo q exrnz i secko
nō fuissz sic impugtus ab eis· tūc
abbas rndit· Frater tu vides q
palus z rupis posit? m aq faciūt

strepitum ex repugnantia facta·
Si aūt palus aque nō resistēt· sz
flueret cū aqua nullꝰ essz ibi stre
pitus vel litigium · Sic dico tibi
illi qui non hn̄t cogitatōnes·non
hn̄t spem vite eterne·qꝛ non resi-
stunt·molestātur ab eis·z hoc to-
tum fit ad augm̄tum corone·
Item ad idē· Legitur in vitas.
patꝝ ꝙ quidam senex interroga-
uit q̄ndam peritum·qūo itellige-
bat illud ·arta est via q̄ ducit ad
vitam· Rn̄dit ille· Strictum est
illud qđ repellit aliud a transitu
Et ideo qꝛ cogitatio debz repelli-
mens vel cor repellens vel eijci-
ens ꝑuersas cogitationes dicitur
arta via z stricta·vel aliter·q̄nto
homo magis ambulat ꝓpe terraz
z in infimis·tanto minꝰ timet am
bulare ꝑ strictam viam· Sed qn̄
ambulat i altis sicut in ponte al-
tissimo tunc req̄rit maiorez latitu
dinē· Altus locus est superbia·in
fimus locus est humilitas·idō ar
ta est via humilitatis q̄ ducit ad
vitam·sed lata est via suꝑbie que
ducit ad mortem· Item ad idē
Legitur in vitaspatꝝ ꝙ quidam
frater vexatus ꝑ x·annos ab imū
dis cogitationibꝰ· videns ꝙ non
posset expellere voluit redire ad
seclm·Cum aūt iam viam icepissz
vox de celis facta est ad eum· isti
anni decez sunt tibi numerati ad
coronaz·eo ꝙ fuisti in ɔtinuo bel-
lo z pugna· Et ideo reuertē z au-
xilium tibi dabo· Qui rediens li-
beratus est z deo ꝯuiuit· Sex-
to est penaꝝ accumalatiua·Legi-
tur in li·de vij·donis spūss·ꝙ fuit
q̄dam mulier castissima corꝑe tn̄
imunda mente·eo ꝙ ꝑuerse cogi-
tationes diligēntur ꝑ eam· Cum
autē morētur z post multos dies
mortis sue apiret' sepulcrū a pe-
ctore erat supra tota combusta·z
a pectore infra remāsit intacta.
Item ad idem· Refert jaco-
đ vitriaco·ꝙ quidaz mirabili mō
z ɔtinue molestabat' a cogitatio-
nibus imundis·Cum autē ꝑuersa
ɔsilia petiuissz vt possz vitare z in
hil ꝓfecissent·ꝑ oppositas cogita
tiones voluit liberari·z expellē i
mundas· Vn̄ incepit dicere intra
se·anime damnatoꝝ qui fecerunt
hec pctā liberabūtur de mille ā-
nis· Et respondebat sibi cogitatō
Certe nō·nūq̄d post centuz milia
ānoꝝ·Certe non· nūquid pꝰ mille
milia·Certe non· Nūquid pꝰ tot
mille milia quot sūt gutte aque i
mari·Certe non· Tūc ɔclusit secuz
Fugiamꝰ pctm̄ qđ est via inferni
z adhēamꝰ deo.

De Compassione·

Compassio ꝑfecta mlta bo
na iducit i nobis Prio
nutrit· Refert valeriꝰ ꝙ
q̄dam mulier fuit seml ad iudica
ta morti ꝑ jmꝑatorē romanū·Cuz
aūt tenētur i carcere z absqz ali-
quo nutrim̄to dimittētur ibi due

mulieres ꝯpatientes eiꝰ necessita
ti rogauerūt custodē vt p̄dictam
miseram possent libere visitare·
Cūq; ille factus precibus·ꝛ facta
diligenti examinatione ·an aliqd̄
nutribile vel alim̄tum portarent
Dum ꝯgnouisset eas nihil portaē
nisi solū ꝑmisit eas ingredi iuxta
votum·ꝛ attēdentes qūo hec mu
lier fuerat magne ꝯpassionis duꝫ
in ꝓspitate essꝫ·q̄libꝫ illaꝝ extra·
xit mamillas·ꝛ de lacte illaꝝ fuit
nutrita ꝛ ꝓuata a morte· Dum āt
dies iudicij instaret ꝛ hec sn̄ mu·
tatione speciei fuissꝫ inuenta·req̄
ritur vn̄ sumpsissꝫ nutrimētuꝫ·Cui
illa·Cōpassionē semꝑ habui ī cor
de·Et ideo deus misit mihi duas
dn̄as q̄ me nutriuerunt lacte suo
Tūc imꝑator audiēs nouū cōpati
endi modū ip̄am a morte libera·
uit·Spūaliter loquēdo·Hec mlr
ꝯdemnata morti est aīa q̄ cōmisit
offensam dei· Carcer vero in quo
inclusa manet est ꝯditio pcti in q̄
exn̄s priuatur omī bn̄ficio ecclie·
ꝛ omni dono celesti·Hoc attēden·
tes due dn̄e ꝑadisi·scꝫ mīa ꝛ cari
tas dant nutrimētuꝫ lactis·ꝛ vna
dat lac cōpūctionis ·ꝛ altera dat
lac deuotionis·scꝫ mīa·quibꝰ nu·
trita anima ·deo grata efficitur ꝛ
a dānationis ꝑicto liberat' ¶ Se
cūdo xp̄m recipit·Refert jacobꝰ
de vitri·ꝙ q̄daꝫ nobilis dn̄a fuit
semel·q̄ multū ꝯpaciebat' ifirmis
ꝛ precipue leprosꝰ·totum aūt erat
oppositū de viro suo·Cū aūt qua·
dam die leprosum q̄ndaꝫ horribi
lē inueissꝫ ꝛ vellꝫ ei p̄bere eleōsi·
naꝫ·ille dixit·nunq̄ comedā neqꝫ
bibā neqꝫ subsidiū aliqd̄ recipiā
nisi me duxeris ad domū tuā·Cū·
qꝫ illa exp̄ssissꝫ qūo vir suus odie·
bat leꝓsos· ille p̄ debilitate ruēs
ad terrā flē incepit·Cui ꝯpatiens
p̄dicta dn̄a ip̄m ꝓprijs maībꝰ ele·
uans ad hospiciū suū duxit· Cūqꝫ
gemens ꝛ flēs supplicarꝫ dn̄e vt
ī camera ꝛ ī lecto ꝓp̄o ad q̄escen·
dū ponēt·illa ꝯpassione victa·licꝫ
reuerti virū suuꝫ de venatione ci·
to credēt·suā petitōnem ꝯpleuit·
quo q̄escēte in ꝓp̄o lecto ꝛ ī ꝓprijs
pānis vir eiꝰ reuertit'·ꝛ fessus ad
camerā ꝛ ad q̄escēdū accessit·Cū·
qꝫ dn̄a vellꝫ eū retardare timens
de leprosi morte ꝛ sua·ille cū idi·
gnatione camerā īgredit'· lectus
ornatꝰ ꝯspicit'·camera redolꝫ sup
omīa aromatica·Cūqꝫ req̄siuisset
cām· inuētuꝫ est ꝙ xp̄s ꝯpassioneꝫ
diligēs ꝑ dn̄aꝫ fuerat receptus·
¶ Itē ad idē· Le' in li·de vij·do·
spūss·ꝙ fuit q̄dā religiosus Mar
tinus noīe·ꝑ obedientiam ad lon
ginquas ꝑtes accedēs· dū redirꝫ
inuenit in via vnum hominem sic
destitutum ꝙ omnia menbra fue·
runt putrefacta ꝛ corrupta·Cum
autem cū lacrimis rogaret Mar·
tinū vt subueiret ei·illa ait·equū
non habeo in quo istum portem·
vestes non hēo in quo ip̄m inuol·
uam· sed ne compassione caream
eum in ꝓpria cappa muoluaꝫ ꝛ in

scapulis portabo· ⁊ cū appropinq̄
ret moāsterio angelꝰ dixit abba-
ti· occurrite fr̄i martino qꝛ portat
deū in scapulis suis· Cunqꝫ occur
rissent ei· infirmꝰ saltauit in aerez
cū splēdore mirabili· ⁊ dixit sibi
alijs audiētibꝰ· Martine bn̄dicta
est ꝯpassio tua q̄ īuoluit me ī cap
pa· ⁊ portauit ī humeris ꝓpter q̄
dabo tibi gl̄iaz meā ⁊ coronā ful-
gentē· ¶ Tercō mortem excludit·
Legit' in li· de vita ⁊ ꝑfectō· fr̄m
p̄dicatoꝝ ꝙ fuit q̄daz fr̄· qui duz
ꝑ viaz incedēt q̄ndaz nudū q̄ nau-
fragiū passus fuit cū magno fri-
gore vidit deficē· Cuz g° expolias
set se ⁊ dedissz sibi vestē meliorez
quā hr̄et· jlle aliq̄ntulū recreatꝰ
vestē vendidit· ⁊ iteꝝ nudꝰ mēdi
care incepit· Qd̄ cernēs fr̄ īcepit
dicē cuz fletu· nō sum dignꝰ vt ve
ste tanti pctōris ossa pauperꝝ ꝯte
gant'· nō sum dignꝰ vt mei meōri
am faciet· ⁊ ꝑ me apd̄ saluatorez
intercedat· Cū igitur flēt vidit jhm̄
xp̄m veniētez ad se inducū sua ve
ste sibi dicētem· Cōsolare frater
kmīe· qꝛ vestez tuaz habui ⁊ mihi
ꝯpassionē impēdisti· ac in mēbro
meo me ꝓuasti a morte· ¶ Itē ad
idē· Le' in li· de vij· do· spūss· ꝙ pa
pa alexāder in q°daz ꝓmōe dixit·
ꝙ oīa mēbra totiꝰ corpis insurre-
xerūt ꝯtra stomachū· ⁊ ꝯtra cor· eo
ꝙ videbat' eis ꝙ oīa alim̄ta reti-
nerēt sibi· ⁊ ideo retraxerūt se ne
eis impēderēt nutrimētum· Tunc
mēbra incepunt lāguescē· Qd̄ at-
tendentes inuenerūt stomachum̄
⁊ cor nutrim̄ta prestando· et tunc
ab eo accepunt bn̄ficia prima· Lo
quendo spūaliter· stomachus est
ecclia· Cor aūt dans vitā est xp̄s
sed mēbra sunt diuites ⁊ potētes
huiꝰ mundi· Qn̄ ergo cōpassio re
trahitur fidelibus· tūc deus sua
beneficia retrahit· sed qn̄ hō im-
pendit deus etiā augm̄tat· ¶ Itez
ad idem· Compoīt' fabula· ꝙ mu
res currētes circa leonem· vna ce
cidit iuxta eum· qui eā accipiens
⁊ deuorare volēs· dixit mus· Dn̄e
in vobis est summa ꝯpassio· nō de
cet vt nutriamī tam vili ⁊ tam ꝑ-
uo cibo· Cum ergo illam dimisissz
⁊ leo venaretur in nemore in pe-
disseca fuit captus· Qd̄ ꝯgnoscēs
mus dicens· Dn̄e pietas vestra ⁊
ꝯpassio quā habuistis in me libe-
rabit vos· Et accedens ad cordu-
las cum dentibꝰ fregit· laxato in-
strumento liberauit leonem· Leo
est princeps· mus est paupcula ꝑ-
sona· que īterdū ex leui causa est
capta ꝑ eum· Si ergo compatit'·
in pedisseca mortis habebit libe-
rationē· Si aūt non compatitur
capietur ꝑ demones· ¶ Quarto
penitentiam incipit· Refert An
gelius ꝙ semel quidam sapiens
ibat ꝑ mare· dum autem tempe-
stas maris irruēt vnde inualesce-
rent· nauis quasi verteretur· jste
sapiēs mirabili modo timē cepit
⁊ flere· Transacta autem tempe
state vnus nauta eum vituꝑare ī-
cepit eo ꝙ timuisset· Tūc ille ait·

Si ista nauis fuissz plena cambꝰ
ꝯpassionē hūissem· ⁊ ideo non est
mirū si ꝯpassionē habui de aīabꝰ
xp̄i sanguine redēptis·q̄ ita viles
apd̄ vos reputāt'·nō sicut digne
deo·sz maledictōne eterna· Tunc
illi ꝯpūcti ex ꝯpassione viri sancti
pn̄iaz egerūt· ¶ Quinto augmen
tum corone inducit· Refert He-
raclius·ꝙ dū quidā Eugelius noīe
oīa bona sua ꝓpter xp̄m ex ꝯpassi
one paupibꝰ erogassz· vidit q̄ndā
elephanticū sic destitutū ⁊ priua
uatū omni ope mēbroꝝ suoꝝ ꝙ ñ
remāserat sibi nisi loq̄la· Tūc Eu-
gelius dixit deo· Dn̄e vt tua ꝯpas
sio ⁊ pietas me recipiāt·hūc acci-
pio vt toto tempe vite mee ei ser
uiam· Cū aūt ꝑ xl·annos ꝟuiuisset
illi·ex instinctu diaboli eū ꝯtinue
cū v̄bis ꝯtumelioꝝ dehoēstare ce
pit·qui ꝓpter hoc nō emittēs ꝟui-
cium·infirmꝰ furiose clamabat vt
ī platea ponētur· Tandez in naui
ductꝰ ad btm̄ Anthoniū·dixit an
thoniꝰ·xp̄s, mistrauit tibi o infir-
me·⁊ ideo filij nolite ab inuicē se
pari· Qr virtꝰ cōpassionis p̄parat
vobis coronam in celis·

De Communione·

Accedens ad coīonez debz
hr̄e has ꝑfectōnes sequē-
tes· Prīo em̄ debz esse cō-
tritus· Legit' in vita ⁊ ꝑfect· fr̄m
p̄di·ꝙ quidā frēs boni intrantes
q̄ndam ecclesiam vt missaz audirēt
Vnus illoꝝ vidit ꝙ dū sacerdos
illiꝰ ecclie se indueret in suppel-
licio erant implicati duo ꝟpētes
Cū aūt celebrata missa vestes de
poneret·appuerunt tres dracoēs
ip̄m cingentes·Cum autez ille bo
nus frater horrore ꝑterritꝰ secre
te ⁊ ad ꝑtem sacerdoti indicasset
ille ꝓstratus ad eius pedes exp̄s-
sit sibi q̄uo habebat pecuniam ī-
mundicie de quo non erat contri
tus·Cui frater· Quotiēs celebra-
sti cum eo·Cui ille bis·Tunc ille·
Draco vnus est peccatum īmun-
dicie quod cōmisisti· Secundus
draco est peccatū mortale qd̄ he-
ri celebrando fecisti ·Tercius dra
co est peccatuz mortale quod ho-
die factum est·Et sic contritus et
confessus d̄o deuote ⁊ humiliter
seruiuit· ¶ Item ad idem· Legi
tur etiam ꝙ fuit quidam religio
sus qui adherens cuidam pecca-
to mortali·licet confiteretur fre-
quenter quando celebrabat non
habebat tamen propositum absti
nendi·Cum igitur vna die missaz
diceret· ⁊ facta eleuatōne corpis
xp̄i dum venissz ad agnus hostia
disparuit·⁊ ille īquirēs circa om-
nes partes altaris· ⁊ eā non repe
riens conscius de sua malicia īce-
pit flere·Tūc vox insonuit de me-
dio altaris· Supra dorsum meum
fabricauerunt pctōres·ꝓlongaue
runt iniquitates suas·Tūc sacer-
dos ꝯtritꝰ plenarie ⁊ cū maximis
lacrimis deo se humilians hostia

apparuit sicut prius· ⁊ ꝯfessus est
omnia· ⁊ pñiam plenariam agens
deo ꝑfecte ꝯuiuit ¶ Scdo debz
eē ꝯfessus· Refert Ceꝝ· ꝙ fuit q̄-
daz sacerdos qui in nocte natiui
tatis dñi de villa accedens ad ec
clesiam inueniēs mulierē carnali
ter cum ea peccauit· Cū autem di
ctis matutinis se induisset ad ce-
lebrationē misse· ꝑ verecūdia no-
luit hoc pctm̄ ꝯfiteri· Cum autem
facta ꝯsecratione ad coīonem ve-
nisset· venit columba ⁊ corpꝰ xp̄i
secum portauit· Cum aūt ꝑplexus
quid facerz missaz renūciauit· Cū
secūda ⁊ tercia die hoc idem ac-
cidissz· postposita verecundia cuz
maximis lacrimis cuidaz abbati
ꝯfessus est suum pctm̄· Qui iniun-
cta sibi pñia· vt ꝑ mare transiret
⁊ ꝑ tres annos ibi infirmis serui
ret· ⁊ nihilominꝰ ꝙ in crastinū ce
lebraret· ille mundatꝰ missam in-
cepit· ⁊ facta consecratione· ecce
columba descendit ⁊ tres hostias
in altari posuit· ac tm̄ de liquore
in calicem expressit· q̄ntum ille ꝺ
tribꝰ diebus de vino in calice po
suit· ¶ Item ad idē· Refert Ceꝝ
ꝙ quidaz sacerdos turpissime vi
uens· ad celebrationem misse ac-
cessit· Cuz autem distincte vestes
accipet· tot ꝯpentes exiebant de
sinu eius quot vestes assumpsit·
⁊ quot serpētes exiuerant· tot re-
dierūt cum vno maiori· Qui visio
nem ei declarātes· territus mrta
pctā mortalia est ꝯfessus· de q̄bꝰ

alias non fecit mentionē· tūc mo-
nachi qui visionē viderant glifi-
cabant deū ¶ Item ad idez· Re-
fert Ceꝝ ꝙ in Colonia fuit q̄dam
sacerdos qui īmunde viuens ra-
rissime ꝯfitebatur· Et ideo duz ce-
lebraret quadā die· post ꝯsecrati
onem corpus ⁊ sanguis disparuit
Et dum q̄rēt circum circa· cōcubi
na que eius missam audiebat· vi-
dit iuuenem descēdentem de ce-
lo· corpus ⁊ sanguinē accipiētem
⁊ ad celum portantem· Qd̄ cū sa-
cerdoti retulissz· ille contritꝰ emē
dauit vitam suam ¶ Tercio debz
esse deuotus· Refert Ceꝝ ꝙ que-
dam mulier fuit q̄ ex deuotione
coīcabat freq̄nter· Cum ergo te-
diosus sacerdos coīonem semꝫ ne
garet· ⁊ ipa cum lacrimis reman
sit in ecclia· ꝺo humiliter excusa-
ret· subito vidit quendā sacerdo
tem fulgidum de celo descēden-
tem· ⁊ accepta pixide· in qua cor-
pus xp̄i tenebatur ad coīcanduz
eam accessit· ⁊ ꝑcepta coīone sa-
cerdos ad celū ascēdit· ⁊ relicta
mirabili deuotione in corde illiꝰ
¶ Item ad idem· Legitur ī libro
de vita ⁊ ꝑfect· fratꝝ ꝑdicatoruz
Q, cum frēs non sacerdotes coī-
cauerunt quadā die· visa est mul
titudo magna angeloꝝ a quodaz
sancto fratre· quoruz aliqui duce
bant eos qui debebāt coīcare· et
alij tenebant añ altare lintheum
deauratū coram eis ¶ Quarto coī
cans debz esse mundꝰ· Legit' em̄

in quibusdaz miraculis de corpe
xpi·q quidā hō immūde vite ad
sacrā coionez accessit· Tūc q̄dam
sācta mlr vidit duos sacerdotes
circa eū·prochialē z aliū fulgidū
z sibi ignotū·Cūqz ꝓpriꝰ sacerdos
vellz coicare illū hominē imūduz
sacerdos fulgidꝰ accepta hostia
posuit i ore cuiusdaz fidel z sācti
xpiani·Cū interrogaret' sacerdos
ab illa muliere q̄re hꝰ fecissz· Re
spōdit·nō est bonū sumē deū z po
nere i carcere fetido z obscuro· z
hꝰ dicto dispuit· Item ad idem
Legit' in vita z pfect·frm p̄·q q̄
dam fr̄ in die pasce qꝰsdaz hoies
laicos coicabat·Et iter alios fuit
ibi vnꝰ·cui datuz corpꝰ xpi statiz
resilijt z resaltauit ad patenā·Cū
qz hꝰ ter sibi accidissz rediens ad
seip̄m traxit frēm ad ptem z con
fessus ē q illo mane suā vxorez li
bidinose ognouerat· Cōfessus igi
tur hoc pctō statiz corpꝰ xpi rece
pit· Itez ad idē·Le' in li·de vij·
donis·ss·q quidam sanctꝰ Eps in
die pasce suos subditos coicabat
z dū instaret apd deū vt sibi dig̃
retur ostendē q̄lis pfectōis eēnt
vidit quosdā nigros sicut pix· ali
os ignitos sicut ferꝝ ·alios sang̃
nolētos·alios fulgidos vt sol· cui
apparens angelꝰ dixit· nigri sunt
luxuriosi·ignīti auari·sang̃nolēti
iracūdi·q nō sunt digni tanta p
ceptione sacri·Sz lucidi sunt pei
tentes z mūdi inuitati per deum
Quinto debz esse pseuerans z

z firmꝰ·Le' in gestis sūmoꝝ pōti
ficū·q q̄daz ciues i die pasce·sūp
ta coione·dederūt se coreizatōni
bꝰ z ebrietatibus· tūc ira dei ceci
dit sup eos· Naz de ore eoꝝ prio
exibat sanguis fetidꝰ z reflexꝰ ad
interiora subito suffocauit eos ·aq̄
sn̄ pluuia aliq̄ sic iundauit vt di
scurrēs p omnē terrā eoꝝ oia virē
tia vel penitꝰ euertit aut oino suf
focauit·dracones pestiferos i via
dimisit·sic q nullꝰ potat ingredi
vel egredi sine morte·Cū gꝰ q̄daz
sanctꝰ orarz vt deꝰ placaret' huic
ppto·vel saltē demōstrarz cāz tā
ti flagelli·appuit ei angelꝰ z ꝓpo
suit ei talē q̄stionē· Si aliq̄s acci
pet filiū jmpatoris z ponēt in fe
tidissimo z obscurissimo carcē· et
hꝰ ꝓditorie·q̄d debēt tli facē jm
pator·Cui bonꝰ hō·talis debēt in
terfici z mutilari mēbratiz·jteruz
dixit angelꝰ·ꝓpono aliud dubiū·
Vnus accipit pixidē in q̄ seruatur
corpꝰ xpi·z i fetidissimo luto in p̄
sentia multoꝝ eā proijcit z abscō
dit·Quid gꝰ dz fieri tali·rn̄dit sā
ctꝰ· Dz cremari tanq̄ hēticꝰ· Tūc
angelꝰ dixit· tles sūt ciues illius
terre·nā filiū dei posuerūt in feti
dissimo z obscurissimo carcē·z vl
teriꝰ pixidez·i·corpa eoꝝ in q̄bus
fuit positū z ꝯseruatuz corpꝰ dn̄icū
piecerūt i luto z i fimo fetidissio
vaitatuz·coreizationū·imūdiciaꝝ
Et iō nimiꝝ si istis l maioribꝰ pu
mātur·Qui cū audissēt a scō pōti
fice pn̄iaz agentes liberati sunt·
Sexto debet esse credens·

Habetur i gestis beati Gregorij· ꝙ cũ quedam matrona coicaret' ab eo· ⁊ in porrigendo diceret ꝙ corp⁹ xp̄i custodiret eam· jlla icepit ridere· Tunc sanctus manũ retrahens sub cõinratõne requirit causaꝫ sui risus· Tũc illa· heri hũc panem manibus meis paui· ⁊ nũc miror qũo potestis dicẽ ꝙ sit corpus xp̄i· Tunc flens bear⁹ Greg· vnacũ ppto ceperunt dn̄m rogaẽ vt dignaretur suã potentiã ostendere· statim spẽs panis mutata ẽ in spẽꝫ carnis· Qd̄ videns mulier cõuersa recognouit suũ peccatũ· Item ad idem· Fuit quidã monachus· qui cũ cõmisisset vnuꝫ pctm̄ mortale· illud fuit confessus btõ Bernardo· sine ꝯtritione tam̄· Cũ ergo exhortatus fuissꝫ euꝫ ne ad sacram comuionez accederet· ille hesitans circa hoc sacramentum temerarie cũ alijs accessit· Qd̄ attendens beatus Bern· dixit silenter· judicet dn̄s iter me ⁊ te· ⁊ mi strato corpore xp̄i· statim guttur monachi recipientis scissum est ⁊ corpus dn̄icum exiuit illesum·

De Confessione·

Confessio multa bona iducit in nobis· ¶ Primo est pctõꝝ occultiua· Dicitur ꝙ quidam miles habuit scutiferum suspectum ne adulteriũ committẽt cũ sua vxore· Et ideo duxit eum ad q̄ndam demoniacum qui reuelabat peccata occulta· Cum autez scutifer hoc ꝑpendissꝫ· nec habere sacerdotem cui confiteri possꝫ fuit confessus suo socio· Cuꝫ ergo demoniacus requirẽtur an illud opus nepharium cõmisisset Respondit· jstum non cognosco· nisi ꝙ fortiter fleuit· ¶ Item ad idem· Fuit quidam clericus sãcte vite· cui diabolus assumpta hũana specie eum accusat de illo crimine coram suo Episcopo· Et citatus ad respõdendum· Cum cõparuisset· ⁊ factuꝫ simpliciter negasset· diabolus instrumẽtum ꝓtulit in quo· temp⁹· locus· ⁊ persone explicate fuerunt· Qui ad hoc attẽdens· ⁊ habita dilatione respõdẽdi· plenarie omnia est confessus· Cum ergo comparuisset· ⁊ diabolus instrumentũ vellꝫ producere· omnia sunt repta deleta oĩmode· Cum ergo diabolus ad hoc attẽdisset confusus recessit· ¶ Item ad idem· Legit' in miraculis beate virginis· ꝙ quedaꝫ vidua fuit in Roma· que habẽs filium sibi valde dilectum· concepit ab eo ⁊ conceptum peperit filium· ac in partu ip̄m suffocando interfecit· Cum ergo diu ⁊ per multos annos in peccato mansisset penitus inconfessa· ⁊ diabolus hũana specie assumpta eam coram jmperatore malicõse accusauit· ⁊ i signũ veritatis instrumentuꝫ in q° erat dies temp⁹· hora· ⁊ loc⁹ in quo erat sepult⁹ filius ꝓtulit i mediuꝫ

Cum autem ad diem assignatum
hec cum suis amicis compareret
cuz lacrimis ad ofitendū accessit
Cum ergo diabolus p̄dictam car
tam in mediū ptulissz dum fuissz
apta nihil penitus in ea est inuē-
tum· Tūc confusus diabolus subi
to euanuit· z dn̄a fuit laudata·
4. ¶ Item ad idem· Refert Ces·
q̄ cū quidam monach⁹ Euāgeliū
cum pctō mortali legēt diabolus
intrauit in eū· qui omnib⁹ aduen
entib⁹ sua improbrabat pctā· Cū
aūt quidā accedens fuissz ofusus
p eum· jlle cum otritione accedēs
ad sacerdotē ofessus est plenarie
pctā sua· z cum p̄teriret an̄ euz et
iterꝝ a circūstantib⁹ incitaret' vt
quis essz· respondit demoniacus
sanctus z iustus est z amicus dei·
Cum ergo requirētur· q̄re primuz
malū de eo dixerat· dixit nūq̄ eū
1 nouisset· ¶ Scdo est demois de
ceptiua· Legitur in li· de vita z p
fectione frm p̄dicatoꝝ q̄ duo boī
frēs oberrantes in mōtib⁹ vber-
nie· qui viam inuenire nō valētes
dū aspicerēt an̄ se viderūt q̄ndaz
hominē pue stature· quē cum vo-
cassent fugē eos cepit· Qui cū eū
secuti fuissent z attingissent· req̄-
sita via noluit respōdere· Sz cuz
multū instassent z inquirētur q̄s
essz· Rn̄dit triginta annis demo
nibus hic seruiui homogiū eis fe
ci· z sigillum in manib⁹ meis por-
to· visitant me in diuers figuris·
z quicq̄d precipiūt facio semper·

Cunqz vn⁹ illoꝝ s̄monem ei facēt
z tangēt acerbitatem penarn̄ in-
ferni· vilitatem pcti· z infinitatez
diuine mie· jlle compūctus req̄rit
consilium· q̄uo possz saluari· Tunc
fr̄ confitere omnia pctā tua· quia
virtus ofessionis tanta est vt frā
gat omnem ptātem diaboli· miti-
gat omnē iram dei· z induat te oī
virtuti· Cum ergo ille cum pfecta
otritione fecissz· statim sigilluz de-
monis de suis manib⁹ abrasum ē
Tūc frēs vt ognoscatis magis ple
narie adhuc virtutem ofessionis·
Sta hic in nemore ofidenter· z si
diabolus cui homogiū fecisti· dū
venerit te nō ognouerit· Deus in
dulsit tibi pctā tua· Qui confisus
de diuina mia· demonez expecta-
uit· z cū magnis eq̄taturis p⁹ re-
cessum fratris· venissz demō inter
rogasset hominē si suū seruum vi
dissz· Cui respōdit ille· Ego sū ille
qui· xxx· ānis seruiui tibi· Cui dia-
bolus· mentiris· nunq̄ vidi te· sz
quero illum qui sigillum meū hz
in manib⁹ suis· Jlle ergo hec au-
diens accedens ad frēs pseuerā-
ter deo s̄uiuit· ¶ Item ad idez
Legitur in li· de septem do· spūs·
q̄ quidam flagitiosus· qui erat d̄
ditus volūtati demonis· vt demō
in humana spē euz associaret· Cuz
autem q̄dam die eum inuitasset
ad balneum vt suffocarz eū· dum
irent· z iste iuuenis timerz· inuito
diabolo z eo phibente ingressus
est ecclīaz· et sacerdoti ibi inuēto

cum magna cōtritione fuit omia
peccata sua ofessus · extra ecclia3
diabolo expectante · Et q3 demon
ingredi non audebat om̄s intrā-
tes rogabat vt suum sociū festia-
rent · jlle tandem ofessus ⁊ exiens
Cum iam ignot9 apparēt · demon
interrogat9 si vidiss3 socium suu3
Cui iuuenis · ego sum · tūc demon ·
mentiris · Nam video angelū d̄i
iuxta te ambulātem · Tunc iuueis
stupens ⁊ se muniens signo crucis
remisit demonem confusu3 Ter
cio est malor̄ examinatiua · Audi
ui a quodā p̄dicatore fide digno
q̄ semel duo predicatores ibāt p̄
viam · quor̄ vnus erat penitētia-
rius dn̄i pape ⁊ sanctus homo · et
alter erat multū ignoscens ⁊ pi9
Cum ergo irent p̄ viam ⁊ ad qd̄-
dam castrū venissent · in quo erat
mulier que adulteriu3 cōmiserat
cu3 quodā de pentela sua · ⁊ p̄pter
enormitatem pcti · ⁊ erubescētia3
humanam · xj · annis absq3 confes-
sione retinuiss3 · Du3 vidisset illos
fratres in ecclia celebrātes dixit
intra se · jsti non ognoscunt te nec
vnq̄ redibunt ad istas p̄tes · ⁊ jō
istis dices pctā · Celebrata missa
ad penitentiariū accessit · stāte so
cio ex opposito · ⁊ cum pctā sua cō
fiteretur · ad quālib3 expressione3
vnius pcti vnus buffo exibat de
ore eius saltando exiebat ecclia3
Tandem confessis omnib9 pctis
cum venissz ad illud pre verecun
dia noluit confiteri · Et dū absol-
tieret a penitentiario · ⁊ ipa vellz
recedere · soci9 penitētiarij vidit
q̄ oēs illi bufones qui exiuerant
cum vno alio maiori ⁊ enormioris
forme ingressi sunt om̄s os mulie
ris ⁊ ventrem · recedit mulier nō
confesso pctō · scilicz adulterij · re-
cedunt fratres · Et cum p̄ vnam
leucam iuissent · socius penitētia-
rij ei reuelauit visionem quaz vi-
derat de muliere ofessa · Qui ter-
ritus tristis dixit · certe celauit a-
liquid in sua confessiōe · ⁊ cum re
dissent vt eā cōuerterent · ea3 suf
focatam inuenerūt · Qui otristati
modo mirabili cum ieiunijs ⁊ oro
nibus cep̄unt implorare diuina3
clementiam vt dignaretur osten-
dere quid sig̃ficabatur p̄ visionē
ostensa3 · Tercia die apparuit eis
mulier equitans sup̄ draconem ⁊
duo s̄pentes crudeles angentes
collum eius · sugebant ei9 vbera ·
duo bufones terribiles erāt sup̄
eius oculos · ac de ore eius ignis
sulphure9 expirabat · duo canes
deuorabāt manus ei9 crudeliter ·
⁊ due sagitte ignite imittebātur
in aures eius · jn capite ei9 stabāt
lacerte · Quam cum vidissent fra
tres territi corruerūt · jlla autem
nolite timere amici dei · Nā ego
sum illa maledicta mulier q̄ alia
die vobis fui ofessa · ⁊ quia celaui
in ofessione tale pctm̄ · sum adiu-
dicata p̄petuo huic pene · Tūc pe
nitentiarius · Adiuro te per xp̄m
verum ⁊ viuū vt informes me de

duobus dubijs. Primū quid signi
ficat hec diuersitas penaꝝ. Tunc
illa. Lacerte capitis sunt in puni
tionē ornamētoꝝ capitis. bufones
oculoꝝ in punitōnem corruptoꝝ
aspectuū. sagitte ignite. in puniti
onez corrupti auditus. ignis oris
in punitōnem diffamatōnuz. oscu
loꝝ. cantationū. z īmūdoꝝ ūboruz
Serpētes sugentes vbera in pu
nitionem. qꝛ sustinui īmundos ta
ctus. Sz crudelitas canū istorum
crudelissimoꝝ ī punitionē tactuū
īmundoꝝ. et quia multa bona de
di porcis z canib⁹. de quibus po
terāt nutriri paupes xp̄i. Equito
autem sup hunc draconē. qui īex
pressibili dolore me cruciat. z cō
burit omnes tibias meas z omīa
viscera mea in punitionem īmun
daꝝ opationuz que in secto gessi.
Tunc penitentiarius dixit. Rogo
te secūdo vt soluas mihi secūduz
dubium meū. Que sunt pctā ex q̄
bus gentes magis dānantur. tūc
mulier. Homīes p omnē viaz pctī
ad infernuz descēdunt. Sz mulie
res p quattuor genera pctōꝝ scz
p pctm̄ lingue. p pctā ornatus et
pictōnis. p pctā sacrilegij. z p eru
bescentiam ofessionis. Cum ergo
interrogaret an possz iuuari. dra
co cū mirabili cruciatu subito ele
uans ad infernū portauit. Itez
ad idem. Legitur in li. de vij. doīs
spūss. q̄ fuit quidum iust⁹ z hone
stus valde. qui hn̄s vxorem steri
lem. rogauerūt ambo deum. vt mi
sertus eoꝝ eis ꝓlem ocederet. eā
diuino seruicō manciparēt. Cūqz
exauditi a deo. z filium simul ha
buissent. z trāsacta puericia moā
chum statuissent. ipse quoqz san
ctissime suo creatori deuote serui
uit. Et qꝛ pr̄ alium filiū non habe
bat vnacū vxore sua. suas faculta
tes sic distribuebāt paupibus vt
iam pr̄es paupum vocarētur. Cuz
aūt quidam iuuenis ꝓuitor domī
vxorem dn̄i adamassz. z ip̄a incli
nata ad pctm̄ ab eo ocepit filium
z oceptum occultauit otinuando
z augendo largitionē elemosina
rum dictaꝝ. Tandē peperit filiuz
z eūdem extinxit ꝓprijs manibus
z sub lecto ꝓprio sepeliuit. Tādē
moritur maritus ei⁹. Quo mortuo
ip̄a mulier plus instanter. et sine
freno libidine incepit vacare. Et
ideo secūdo ocepit. z iteꝝ filium
pepit. z extinxit ꝓprijs suis ma ni
bus sicut primuz. nec ofitebatur
hec pctā alicui. sed in multitudīe
elemosinaꝝ ofisa. sine confessione
sperabat saluari. Tandem mulier
infirmatur monitur ad ofessionez
sed illa otemnit. tandem mortua
est. z finaliter ad infernum porta
ta. Cui⁹ mortem audiens moāch⁹
instanter p ea incepit orare ieiu
nare celebraē disciplinas accipe
Et duz quadā die deuotissime ce
lebraret vidit mr̄em suā iuxta se.
et duos dracones horribiles ma
millas z totum corpus cruciātes
Cum aūt fili⁹ interrogassz q̄liter

ei esset·respondit flens ⁊ eiulans
ꝙ damnata erat ꝓpter verecūdi
am penitendi·Qꝛ nullū bonū pro
ficit vbi virtus ꝯfessionis deficit·
Tūc filiꝰ·Quid significāt isti dra
cones·tunc mr̄·Fetus quos lacta-
re debui ꝓprijs manibus extinxi·
Et ideo sunt mihi dati in penam
eternā· ¶ Quarto est deo recōci-
liatiua·Legitur in li·de vij·donis
spūssancti·ꝙ fuit quidā sacerdos
deuotꝰ·qui celebrata missa·retro
altare vidit diabolū scribētem ī
ꝑgameno longissimo·Cunqꝫ ꝑga-
menū deficeret ei incepit cū den
tibꝰ ampliare mō sutoris·vt maio
rem possꝫ recipe scripturā·Ad q̄ꝫ
accedēs sacerdos in virtute jhū
xp̄i diabolo p̄cepit vt in p̄sentia
totius ppl̄i dicerꝫ quid ibi scrip-
sisset·respondit demon·Hic scrip-
si omīa mendacia ⁊ detractōnes·
aspectus impudicos·cogitatōnes
īmundas·vanitates· ⁊ oīa pecca-
ta ppl̄i tui·q̄ hodie in ista eccl̄ia
cōmiserunt. Hec facta in ecclesia
deū offendūt·⁊ letificant nos ini-
micos·Tūc sacerdos assumpto ꝑ-
gameno·⁊ lectis pc̄tis ppl̄o nun-
ciauit· Cūqꝫ ad monitionez sacer-
dotis ꝑfecte fuissent ꝯtriti ⁊ ꝯfes
si·tota illa scriptura fuit de ꝑga-
meno deleta·⁊ demō ꝯfusionē at-
tendēs recessit dolēs· ¶ Itez ad
idez·Legitur ꝙ sanctꝰ Paulꝰ sim
plex staret in foribꝰ cuiusdaꝫ ec-
clesie·venit vnꝰ iuuenis lasciuus
ornatus ⁊ compositꝰ sup cuiꝰ hu-
meros stabat diabolus in figura
symee ⁊ catti ⁊ fimo turpitudine
sputis ⁊ alijs spurcicijs implebat
eius faciem ⁊ eū totum·Angelus
autem seq̄batur eū a longe cōfu-
sus tristis ⁊ verecūdus·Tandē in
greditur iuuenis eccl̄iam ⁊ audi
uit verbum ꝓphete· lauami mun
di estote ⁊c̄·Cum ergo his verbis
premeditatis fuisset contritus ⁊
confessus egreditur de eccl̄ia·vi
dit beatus paulus ꝙ bonus āge
lus amplexando eum tenebat·et
cuꝫ lintheo pulcerrimo tergebat
eius oculos faciem ⁊ cetera men-
bra·Demon vero seq̄batur eum a
longe verecundꝰ ⁊ confusus· tūc
sanctus vocans iuuenem·req̄siuit
quid operatus fuissꝫ in eccl̄ia·et
cum sciuisset ꝙ fuerat confessus·
narrauit sibi suam visionem·⁊ q°-
modo fuerat deo reconciliatꝰ·
¶ Item ad idem· Legitur in li-
bro de septē donis spiritussancti.
ꝙ quidam cl̄icus in diuersꝭ ⁊ ma
ximis peccatis impliçatꝰ deo in-
spirante confessus est·et peccata
sua scribens iuit parisius ad san-
ctum victorē·⁊ quia pre nimio do
lore non poterat legere suā scrip
turam·confessori suo eaꝫ tradidit
vt eam legeret ⁊ ip̄e responderet
sic vel non·Confessione facta con
fessor deliberatōnem retinuit de
pn̄ia iniūgenda·⁊ vocatis multis
cum cartulam apuissꝫ inueit totū
deletū·⁊ ꝑgamenū ita mūdū ⁊ al
bum·ac si nunq̄ fuisset scriptum·

Et rediens ad eum plenitudinem remissionis et abundantiam diuine mie nunciauit. ¶ Quinto est demonis oditiua. Refert Ces. quod quidam doctor mirabilis fuit pisius de ordine fratrum predicatorum. Cuius nomen est sanctus Thomas de aquino. Qui cum infirmaretur et diabolus transiret subito per cameram eius. non valens perfectam sanctitutem eius ferre. sanctus Thomas vocauit eum. Tunc totus timidus stans in angulo camere clamabat Dimitte me lucerna veritatis quia nihil pro nobis. sed contra nos in tua vita aspicio. Cumque sanctus Tho. perciperet ei vt dicet. quid plus odiebat in religione xpiana. et quid ei plus noceret. respondit. coactus dico sed merita tua arguunt me. et ideo notifico quod confessionem plus odio et nobis displicet et plus nocet. Nam pctam mortalia prouocant iram dei auferunt beneficia. tenent pctores ligatos. sed confessio omnia soluit et restaurat. ¶ Item ad idem. Refert jacobus de vitriaco. quod cum quidam magnus pctor infirmaretur ad mortem. diabolus timens ne confiteretur. in forma sacerdotis ei apparuit. cui confessus. Dum post mortem peruentum fuisset ad iudicium. demon allegabat eum non fuisse confessum. eo quod ipse deceptorie eius audiuerat pctam. Sed sancti angeli oppositum asserebant eo quod contritus fuisset. et ex impositione demonis locum sacerdotis tenentis. alteri sacerdoti non fuisset confessus. Cum igitur diuina iusticia mandasset vt ad corpus rediret et confiteretur si vellet. demones incepunt clamare. Traditus est ei gladius nre iugulationis. ¶ Item ad idem. Refert Ces. quod quidam sacerdos fuit in Colonia iuuenis multum immundus Cumque sacerdos se suspendisset. eius concubina audita eius morte terribili multum penitens monasterium est ingressa. Tunc demon in specie sacerdotis ei apparens. instabat eam vt confiteretur ei. Cumque illa renueret ei confiteri instabat nocte ac die ab eo. Que stupens et dolens. Dum enim proposuisset confiteri generaliter priori fratrum predicatorum. et ille iam venisset ad monasterium. demon incepit clamare. Nunquam te remptabo. nunquam tibi apparebo. nunquam te molestabo. solum quod non confitearis. Quia hoc est nostrum venenum. Cumque illa propter hoc non omittet. ille volitabat per aerem. et cum confessionem incepisset confusus recessit. ¶ Item ad idem Legitur in vita et perfectione fratrum predi. quod quidam frater audiens confessionem cuiusdam pctoris. vidit in collo eius cathenam quam tenebat diabolus in spe hominis vsque ad portam ecclie pretensam. et confesso vno pcto cadebat vnus nodus. et tandem perfecta confessione cathena penitus est destructa. Cum autem diabolus rogaret de porta ecclie vt saltem vnum nodum dimittet.

Tunc frater dixit iuuenī ofitenti
Vade dic illi hoī qui stat in por-
ta ecclie vt veniat ad me si vult
ofiteri. Qd cū iuuenis dixissz. dia-
bolus clamauit volādo p aerem.
Maledicta sit ofessio q̄ de amicis
inimicos facit. ¶ Item ad idem.
Fuit quidā clicus qui implicatus
in diuers pctis venit ad sermonez
cuiusdam frīs de ordine fratrum
p̄dicatorū. Cūqz ille fuissz compū-
ctus in sermone. z p totā noctez re-
uelauerat sua pctā. cū pposito cō
fitendi in crastinuz illi fratri qui
p̄dicauerat in aurora. januis eniz
clausis eo iaz induto in sua came
ra appuit sibi q̄daz senex alb⁹ te
nens ī maū crucē cū imagine cru
cifixi. z dixit pax tibi. Cūqz clicus
apta fenestra eū fuissz intuit⁹ vt
eū ognoscēt. interrogauit q̄s essz.
vel q̄d vellet. Tūc senex. ego sum
xp̄s q̄ attēdens ad bonū cogitatū
tuū. z veni vt informē de via salu
tis. Tu pponis ofiteri illi frī iuue-
ni q̄ heri p̄dicauit. z qz ī iuuenib⁹
nō est magna scīa vel discretio. li
cet ille sit lector cōsulo vt vadas
pisius ad ofitendū z ad hn̄duz cō
silium de pctis. Tūc iste. Pn̄e. nō
essz meli⁹ q ego isti dicerez z po-
stea irem pisius. qz timeo mortez.
Nō. qz fr̄ ille horrebit enormita-
tem pctōrū tuorū. z ex diuersia re-
p̄hensionis tanq̄ fatu⁹ deducz te
ad despationē. nec oportz te dubi
tare de morte. qz ero defēsor tu⁹.
Cūqz iā ille acquiescēt. senex gau
dens pn̄tauit sibi crucē in q̄ erat
imago crucifixi z dixit. adora hūc
deū qui ē hic in cruce. Tūc iuue-
nis sicut didicerat ab illo fratre
in q°dā alio sermone. flexis genib⁹
dixit sic. Adoro jhm̄ xp̄m z veruz
hoīez de v̄gine natū p nobis pec
catorib⁹ crucifixū. z in signū vere
adoratōnis huic sue imagini. non
tanq̄ deo. sz tanq̄ imagini genua
flecto. tūc senex hec audiēs. v̄sus
in colorē carbonis īcepit clamaē
Maledict⁹ sit ille q̄ te docuit fu-
gere vitā nr̄am z adherē xp̄o de-
structori nr̄o. z dimissa camera cū
horribili fetore tanq̄ fulgur eua
nuit. Iste aūt subito domū exiēs
z ad ecclīaz fugiēs. fratri genera
liter est ofessus. z facta absolutio
ne vt ognoscēt fallaciam diaboli
apud curiā Romanā eū misit vt
cū melioribus mgr̄is in theologia
de suis pctis collocutionē habēt
Qui nihil mutātes in osilio dicti
fratris. letus rediēs. deo de toto
corde seruiuit. ¶ Sexto est ofusio
nis phibitiua. Refert Vincētius
q quedā nobilis dn̄a fuit in Ro
ma. q̄ ex viro suo filiū habuit. Cuz
aūt ip̄m summe diligeret q ex in
mia dilectione in suo lecto dormi
ret. Eunte viro suo ad pegrinatō
nez sepulcri dn̄i. hec a pprio filio
impgnatur. z malū malo oiūgēs
duz filium pepisset ip̄m extinxit.
Transacto vno anno demō in spē
clici seruicio jmpatoris se obtulit
z reuelauit omēs latrones z ma-

leficos occultos. Cū autem q̄dam
die jmpator p tribunali sedēt cle
ricus surrexit ⁊ sibi fieri iusticiam
postulauit. exprimit causā. stupēt
om̄s ⁊ dolēt. eo q̄ illa dn̄a mater
pauperū ⁊ castitatis nomiaret. sz
ne iusticia deficēt. citat' mulier.
vt ad obiecta rn̄deret si possz. Cū
ergo ad statutā diē venissent et
diabolus in spē clici audacter p
poneret req̄siuit. q̄ si verū essz qd̄
ip̄e asserebat ipsa comburētur. si
vero ecōtra nō posset pbare. ipse
comburētur p ea. Cōcedit dn̄a. sz
breues inducias petit respōdēdi.
Cū aūt ocessuz esset ab jmpatore
ip̄a cū lacrimis ecclīaz beate vir
ginis ingrediēs ofisa de ei⁹ mia.
ofessa est omia pctā sua cuidaz sa
cerdoti. qui dn̄icam orōnē ei iniū
gens eā beate v̄gini humiliter o
mendauit. Venit mulier ad diem
statutā. ⁊ requisito clico sibi ipo
nitur vt pbet illa de q̄b⁹ illā do
minā accusauit. Cui demō vel cle
ric⁹ hāc dixit nūq̄ accusaui ego.
q̄ tante sanctitatis ⁊ boītatis ē q̄
beata v̄go cum suo pallio eā tenz
cooptam. Tunc omēs pre stupore
se signo crucis signātes viderūt
clicum ad modū fulguris ab eo
rum aspectib⁹ euolare relicto ibi
magno fetore. ¶ Item ad idem
Refert Ces. q̄ quidaz miles fuit
qui hn̄s vxorem. ex eo suscepit fi
lium. Qua mortua cum q̄dam cō
traxit ex qua nulluz poterat hr̄e
filium. sed sterilis pmanebat. Cū
ergo hec domina inuidēt puero
prime vxoris. propinato veneno
eū intfecit. Quo mortuo dū semel
audito s̄mone essz compūcta. fle
uit vberrime ⁊ doluit p pctō per
acto. licz suo viro dicēt q̄ ppter
displicētiaz mortis filij lugēt. sic
ergo pfecte cōtrita fuit cuidā sa
cerdoti ofessa. qui iniūxit sibi vt ī
q̄rtis ferijs ieiunaret ī pane ⁊ aq̄
camisiam nō portaret. cingulum
ferreum iuxta carnē deferret. Et
disciplias cū catheis ferreis ter
ī septimana recipet. Cūqz illa hu
militer acceptassz ⁊ ⁊ otinuarz sn̄
defectu. diabolo īstigante sacer
dos ille iurgiū hūit cum fr̄e dn̄e
ofesse. Et qz dn̄a frēm suū carna
lem sustinebat otra g̃ues ⁊ iniu
stas iiurias sacerdotis. Sacerdos
accedēs ad virū suū totā ofessiōz
p ordinē ei reuelauit. Cui nō cre
dens miles. dixit sacerdos. in sig
num veritatis inuenies q̄ ip̄a cō
plet talē p me sibi iniūctā pn̄iam
⁊ hoc in tali die. Miles igitur vo
lens veritatē scire. finxit se in q̄r
ta feria ire ad ptes longinq̄s. Et
cū dn̄a hora prandij inclusissz se ī
sua camera ⁊ verberasset se vsqz
ad sang̃nez. sine mappa posuit se
ad comedēdū panē ⁊ aquā. porta
to tota die cingulo ferreo ad car
nē. Dū sic essz. vir su⁹ subito hospi
ciū ingredit'. portas camere fran
git. ⁊ aspexit mēsā dn̄e ⁊ vidit ibi
mappas splēdidissiās. carnes d̄li
catissiās. vinū ⁊ vocās eā secreti⁹

dixit sibi vt expoliaret se ibi·que
ofisa de mia dei·pceptuz viri im-
pleuit·z carnes eiꝰ apparuerunt
ita albe z viride sicut carnes pue
ri·ac cingulus ferreus fuit factus
cingulus sericꝰ. Tūc dña ad virū·
Dñe quid vultis de me·z q̄re hāc
pbationē fecistis· Tūc miles·tak
sacerdos dixit mihi q̄ tu cōmise-
ras tke pctm̄·z idō p illo pctō fa-
ciebas talem pñiam·z ideo pba-
re volui· et muem q̄ ftm dixerat
mihi·tūc dña sentiens grām sibi
factā a deo· Hoc reuelauit cuidā
sancto viro·fuiens postea m ma-
3. gna pfectōne deo ¶ Item ad idē
Refert Ceb·q̄ cū quidā piscator
fuisset adulter pessimꝰ·attendēs
q̄ debebat m curia accusari·con
fessus est plenarie sua pctā· Et q̄
moris erat illiꝰ curie·vt negans
accusatōnē accipet examē cāden
tis ferri· z interrogās a confessore
quid facēt·cōfessor rndit· cōfisus
de mia dei· z de vtute ofessionis·
Cuz ad examē pductus fueris ac-
cipe ferr̄· q̄ dei bonitas te iuua
bit·qui se psentans examini a fer
ro ignito non est lesus m aliquo·
Cūqz resiliret ad prima pctā· z a
quodaz requirētur qūo possit ne-
gare·iste dixit·scio vnū q̄ ita par̄
nocebit mihi ferr̄ sicut ista aq̄·z
imittens manū m aquā manꝰ eiꝰ
aruit z oino est combusta· ¶ Item
4. ad idem· Refert Ceb·q̄ quidam
sacerdos occulte peccās cū vxoē
cuiusdam militis ·suspitione hita
miles voluit veritatem probare·
Dñ p modum spacij duxit eaz ad
q̄ndam villam m qua erat demō
inclusus qui veritatē dicebat·de
ommbꝰ requisitis·Cū ergo hoc p
penderet ·nec copiam sacerdotis
hiet·contritus vere·ingredit' sta
bulum·z pnolutus ad pedes cuiꝰ
dam rustici·loco sacerdotis omia
pctā sua est ei confessus·Cū ad p
sentiam demonis ambo venissent
Requirit miles q̄d sibi videtur
de sacerdote· rndit demon·nihil
de eo scio· Dz m ligua latina quā
sacerdos solus intelligebat sub-
iūxit·m stabulo iustificatus est
¶ Septimo est doloris mitiga- 7.
tiua·Dñ refert Ceb·q̄ quidam ru
sticus Euticus nomīe·qui infirma
retur z morti appropinq̄ret·vidit
supra se lapidē ignitum in aere·z
cū eiꝰ ardore minimū estuaret·cla-
mauit·Lapis qui immimet capiti
meo me totum incendit· Vocatur
sacerdos·z facta cōfessione repit
q̄ q̄ndam lapidez mutauerat ad
ampliationē suor̄ agror̄· Tandez
facta absolutione z satisfactione
liberatꝰest ab illa tremēda z ho-
ribili visione· ¶ Octauo est tem
pestatis elōgatiua· Refert Ceb·q̄
cū multi pegrini transfretando
essent m piculo tempestatis·dum
naute desperarent· vnꝰ inter eos
pctōr maximꝰ· surgens corā omni
bus dixit· Credo certissime q̄ ꝓ
pctā mea hec tempestas est orta·
Et ideo rogo vt omīs audiatis cō-

fessionem meam. Cum ergo euo-
muisset pctā talia. vt aures hoim
horrerent audire. statim facta est
tranq̄llitas. ita vt sine piculo ve-
nerūt ad portum. ⁊ accepta terra
deus de memoria singulorū illa
peccata deleuit. acsi nunq̄ aliq̄d
audiuissent. ¶ Nono est mortis
liberatiua. Refert Ces. q̄ q̄dam
clericus iuuenis ⁊ paup dixit cui
dam aurifabro q̄ ad domum suaz
veniebat quidam mercator q̄ vo-
lebat emere vasa aurea ⁊ argen-
tea diuersaꝝ formaꝝ. Cunqz iste
aurifaber sua vasa parasset ⁊ ve-
nisset ad domuz iuuenis. ille pat⁹
in introitu porte ip̄m occidit. ⁊ so
rori sue vasa tradens ip̄m in cloa
cam proiecit. Cūqz aurifaber tar-
dasset venire. requiritur iuuenis.
⁊ reperto scelere iuuenis ⁊ soror
iudicātur combustioni. Cūqz soror
pfecte contrita ofiteretur. fratre
abhorrente sacramētalem ofessio
nem. duz. ambo eēnt ligati ad sti-
pitem ignis copiosus dispersus ē
⁊ iuuenem osumpsit subito sorore
manente illesa. ¶ Item ad idez
Puer quidaz in molēdino manēs
quotienscunqz exiebat. veniebat
mirabilis multitudo coruoꝝ. qui
eum volebant extrahē oculos. cū
nullus añ eum apparēt ibidem.
Cūqz vocassz vnum frēm predica
torem ⁊ ei fuissz cōfessus sua pec-
cata. facta confessione corui nūq̄
comparuerūt nec ei in aliquo no-
cuerunt.

De Confessore.

Confessor debet esse p
fectus istis conditio-
nibus sequentibus.
Primo debz esse mun-
dus. Refert Vincenti⁹ q̄ quidaz
fuit prope Lugdunū qui de volū
tate vxoris vnicam filiam cuidaz
iuuenī nuptui tradiderat. ⁊ filiaz
⁊ virum in domo ꝓpria tenentes.
īuidia orta est inter geneꝝ ⁊ ma-
trem puelle. eo q̄ sibi videbatur
q̄ plus diligētur a suo marito q̄
ip̄a. ⁊ etiam malicōse suspicando
ne ad eum sicut ad filiam accede
ret pro nefario actu. Cum ergo iu
uenis semel dormiuit in lecto pa
tris sui. nurus accepto gladio euz
iugulauit. ⁊ in loco sue filie collo
cauit. Cum ergo appropinquasset
hora comestionis mater precepit
filie vt suum virum vocarz. que in
gressa cameram. ⁊ inuenisset eum
in suo sanguine cruentatum. Cla-
mans ⁊ eiulans ac seipsam disser-
pens totam familiaz conuocauit.
Cum ergo premissis mltis exhor-
tationibus eam de terra leuassēt
⁊ iuuenem sepeliuissent. interfe-
ctrix precognita sua malicia. do-
lere cepit multum de scelere per
petrato. ⁊ ad sacerdotez accedēs
fuit clare confessa. Tandē lis po-
nit' iter sacerdotē ⁊ eā. eo q̄ nol-
let acq̄escē petitōib⁹ suis īmūdis
⁊ ideo ad iudicē iuit confessionez

integram p̄dicte dn̄e reuelauit·q̄
capta ⁊ confessa· dum fuiss; data
sententia vt seq̄nti die comburē-
tur·illa nocte cum lacrimis maxi
mis inuocare cepit xp̄m·vt ꝑ me-
rita beate virginis ⁊ ꝑ virtutem
ofessionis ip̄am dignaretur iuua
re·jn crastinum ad ignē ducitur·⁊
beate virgini se omendans humi
liter·dū accēsus fuiss; ignis ī me-
dio flāmaꝝ stetit illesa·Cūq; tota
congeries lignoꝝ fuisset cōsump-
ta·⁊ ignis quasi fuiss; extinctus ī
ea nullum vestigiū combustionis
appuit·Cum ergo pl̄a ligna addi
dissent·nec sic in aliquo ledētur·
stupens judex ⁊ visa virtute dei
⁊ beate virginis ip̄am absolutam
dimisit ⁊c̄· Item ad idem ·Re-
fert Ces·ꝙ fuit quedā diues ma-
trona que hn̄s pctā enormia ·no-
lebat alicui confiteri·licet de eis
multum doleret·Cum nutriuisset
quēdam cl̄icum·⁊ ille esset factus
sacerdos ac veniret de bonis sui
hospicij·ex hoc securitate assūp-
ta fuit illi confessa·Cūq; ille solli
citaret eam ad actū immūdum·et
illa ꝑfecte rēnueret·jlle turbat⁹·
reuelando ofessionez eius eā dif-
famare decreuit· Cūq; ꝑ vicos et
plateas ipse narraret mala illius·
deus qui adiutor est in tribulatio
ne ouertit suam cogitationem·et
credens dicē pctā ⁊ mala dn̄e·di
cebat om̄s eius ꝑfectiones ⁊ boī-
tates· Cūq; gentes omendassent
sacerdotez eo ꝙ tot bona diceret
de dn̄a·ip̄a gracias deo referens
cum magna deuotione plus deo
se dedit·sed sacerdos subito per-
cussus a fulgure expirauit· Se-
cundo debz esse discret⁹·Refert
Ces·ꝙ quedam virgo fuit ofessa
cuidam sacerdoti· Cūq; ille inter
rogaret de pctis virgini ignotis
ip̄a sic fuit sollicitata a demone
de illis pctis· ꝙ fere ꝓpter noti-
ciam habitam a sacerdote in illis
est lapsa· Itez ad idem·Legit
ꝙ quedam dn̄a nobilis ⁊ delica-
ta fuit semel infirma·Cūq; visita-
ta fuiss; ꝑ medicum q̄ndaz ·jnter-
rogauit eam in quo loco patētur
Et ip̄a respōdit·nescio·interroga-
uit ꝑ quem modū euenisss; infirmi
tas·⁊ ip̄a respondit·nescio ·jnter-
rogauit eam quo die sibi euene-
rat·⁊ ipsa respondit nescio ·Tunc
medic⁹·Vos facietis vnuz empla-
strum optimum·nescio de quo·et
ponitis nescio vbi·Et eritis cura-
ta nescio quando· Unde cōfessor
multuz debz considerare ⁊ discer
nere ea que sibi dicuntur· Itez
ad idem·Legitur enim ꝙ quidaz
in diuersis peccatis vilibus im-
plicatus·ad quendam confessorē
accessit· ⁊ confessis diligēter pec
catis·jnterrogauit confessor qua-
re tam diu distulerat cofiteri·tūc
ille·Ex timore grauitatis penitē
tie mihi debite ex meis peccatis
grauissimis·Cunq; sacerdos tan-
tum orationem Dominicalem sibi
imposuisset· ille deuote eam sic

dixit· ꝙ iterũ rediens maiorem
pñiam sibi iniungi pecijt ⁊ totiẽs
ꝙ ex verecũdia ꝯfessionis omnia
pctã sua fuerunt deleta · Vñ mul-
tum debꝫ attendere cõfessor per
quem modũ pñias iniũgit· qꝛ me
lius est animas ducere ad purga
toriũ q̃ ad infernum· ¶ Item ad
idem· Qui dam cõfessor ꝯfessionẽ
cuiusdaꝫ pctõris audiens· incepit
spuere ⁊ obturare nasum· Qd̃ at-
tendens ille qui ꝯfitebatur· omia
pctã grauia retinuit· ⁊ ceteri cir-
cumstantes sacerdotem illũ dimi
serũt omino· eo ꝙ videbat' eis ꝙ
ꝑ signa confessionẽ reuelaret

¶ Tercio confessor debꝫ esse cle
ricus· vt possit discernere inter le
pram ⁊ lepram· Legitur em̃ in li-
de septeꝫ donis spũssancti ꝙ qui-
dam cecus ducebat' ꝑ viam a q°-
dam iuuene· Cunqꝫ venissent ad
quẽdam fluuiũ· ⁊ iuuenis nõ esset
ausus transire ꝓpter obscuritateꝫ
aque· cecꝰ instabat ꝙ omino tran
siret· Cũqꝫ ille omino recusasset· ⁊
venissꝫ quidam alius rusticꝰ· dixit
cecus rustico· pone te sup̃ collum
meũ ⁊ dirige baculum meũ ⁊ au-
dacter transibo· ⁊ socius meꝰ hic
remanebit in ripa· Cũqꝫ ille tãq̃
fatuus acquieuisset· duꝫ essent in
medio fluminis ambo ꝑiter sub-
mersi sunt· Iste fluuiꝰ est enormi
tas pctõrum· Sed iste iuuenis vi
dens est clicus discernens pctã·
qui timet accedere ad audiẽtiaꝫ
confessionũ· Cecus autẽ ignorãs
confessor· qui ex hoc ꝙ non videt
picula· igerit se ad transitũ huiꝰ
fluminis· ⁊ ideo peccator se ꝯiun
gens tali summergit' vnacum eo
Qꝛ si cecus ceco ducatuꝫ prebet
ambo in foueam cadunt· Quar-
to debꝫ eẽ pius· Legiturin libro
de septem donis spũssancti ꝙ qui
dam pirate tẽpestate grauati vo
uerunt ꝙ si liberarẽtur ꝑ deũ cõ
fiterẽtur peccata sua· Cũqꝫ venis
sent ad terram ⁊ mgr̃ nauis fuissꝫ
confessus cuidã heremite· ille sic
dure eum increpauit ꝙ cõfitens
turbatus eum occidit· Item fecit
de secũdo confessore· Cũqꝫ venissꝫ
ad tercium· ⁊ ille cũ mirabili mã-
suetudine ⁊ beniuolẽtia recepissꝫ
ille compũctus humiliter pñiam
pecijt· Tunc confessor· nolo ꝙ fa-
ciatis aliam pñiam nisi ꝙ iuuetis
mortuos sepeliri· ⁊ cogitetis ꝙ mo
ri debetis· Cũqꝫ ille diu fecissꝫ sic
fuit mutatus ex hoc ꝙ mundum
omino dimittens humiliter deo
seruiuit· ¶ Item ad idem· Legi
tur enim in vitaspatrum Qꝫ cum
quidam monachus de temptatio
nibus turpibus temptaret' ⁊ hoc
fuisset confessus cuidam seni· ille
eum sic acriter reprehendit· vt si
bi diceret ꝙ non erat dignus no
mine monachi· Qui desperans et
ad seculum rediẽs· occurrit ei ab
bas Appolonius· Qui dum co-
gnouisset egressionis causam et
rem gestam ⁊ consolaret' eũ blã-
de· reduxit ad cellam· Tunc deus

misit bellum temptationis illi se-
ni crudeli· ⁊ accensus vehemēter
reuertebatur ad secl'm· eo ꝙ de-
mon in spē ethiopis misissz sagit-
tas ignitas in euz· Cui occurrens
abbas Appollonius dixit· Fr̄ disce
cōpati mēbris xp̄i· et orōne facta
statim liberatus est· ⁊ ad monaste-
rium reductus ¶ Item ad idē· Re-
fert Ces· ꝙ cū quidaz iuuenis de
ordine cistercien̄· admonitōnez cu-
dam Ep̄i auūculi sui· cū essz ꝓfes-
sus ⁊ sacerdos· suadente diabolo
de suo ordine exiuit· ⁊ ꝯiūgens se
multitudi latronū· deterior ē effe
ctus· Cūqz in obsidione cuiusdam
castri telo ꝑcussus ad extrema ꝑ-
uenisset voluit ꝯfiteri· Cui deus tā-
tam ꝯtulit ꝯtritionez vt freq̄nter
impediretur ꝯfessio ꝓpter singul
tus ⁊ lacrimas copiosas· Tandem
facta sibi vi ait· Dn̄e peccaui sup
arenam maris· ordinē meū dimi-
si· p̄donibus me coniūxi· infinitos i
terfeci· vxores et v̄gines violaui·
incendijs multis vastaui· ⁊ multa
alia enarraui· Tūc sacerdos fatuus
dixit· Maior ē iniq̄tas tua q̄ veni
am merearis· Tūc infirmus· deus di-
xit· jn q̄cūqz hora īgemuerit pec-
cator· oīm iniq̄tatum eius nō recor
dabor amplius· etiā rogo vt impo-
natis mihi pn̄iam· Cūqz sacerdos
rēnuissz· ymo asserēt eum esse dā-
nanduz· ait ille· Cōfido de mia di
⁊ ex quo nō vultis mihi dare pe-
nitentiaz· ego assumo eaz mihi· vt
anima mea stet ī purgatorio duo
mille annorū· Cūqz petiuissz corpus
xp̄i ⁊ sacerdos ei penitus negassz
rogabatur ab infirmo vt saltem
sua pctā scriberet ⁊ mitteret illi
Ep̄o auūculo suo· Cūqz mortuus eēt
⁊ sacerdos misissz pctā scripta illi
Episcopo· jlle cōuocatis omnibus
sacerdotibus sue dyoces iniunxit
missas ⁊ orōnes ꝑ eo· Tandē ī ca-
pite anni defūctus sibi appuit g̃-
cias referens· eo ꝙ per suffragia
illius anni essz liberatus a pena pur
gatorij mille ānorū· Tūc Ep̄s per
aliū annum ꝯtinuans· in fine āni
vidit euz cum mirabili claritate
ire ad gl'iam beatorū· Quinto dz
esse secretus· Refert jaco· d' vitri·
ꝙ cū quidā miles vellz audire cō
fessionē sue vxoris accepta stola
⁊ suppellicio induto caputio po-
suit se ī sede ꝯfessoris· Tūc vxor ꝯ-
fessa ē sua pctā q̄ nō erāt magna·
⁊ ille sitiebat audire maiora· Cū-
qz vxor in modo loq̄ndi eū ꝯgno-
uisset· dixit· juuenis fui ⁊ dilexi v-
num iuuenez· ī maiori etate exn̄s
dilexi militez· nūc diligo sacerdo
tem· Cū ergo ille inquirēt an ille
sacerdos tunc viueret· dixit illa·
Vos estis ille quem diabolus fe-
cit sacerdotem· Nam dilexi vos
in iuuētute vestra dum essez iuue
nis· ⁊ in milicia in perfectiori eta
te· Tunc ille confusus recessit·

De Consiliario·

Consiliarius ad hoc ꝙ sit
ꝑfectus ⁊ bonꝰ debꝫ hr̄e
istas ꝑfectōnes seq̄ntes.
Primo debꝫ esse iustꝰ. Le-
gitur in historijs regū frantie ꝙ
Comes tholozanꝰ habuit q̄ndam
militē sibi fidelē. Cunqꝫ pauꝑate
grauatꝰ ⁊ hr̄et. xij. filias supplica
uit Comiti vt eū dignaret' iuuaē
Ille aūt ꝑplexꝰ cogitare incepit
qūo possꝫ militē iuuare. Et qꝛ ibi
erat vnus ꝯsiliariꝰ suus diues et
potens. ⁊ eū interrogassꝫ Comes.
ꝑ quē modū posset ꝓuidere mili-
ti. rn̄dit ꝯsiliarius. Dn̄e vos estis
grauatꝰ nihil habetis. differatis
mō. Tunc Comes. Mentiris certe
tanq̄ iniquꝰ cōsiliarius. Qꝛ satis
habeo. Naꝫ hēo te seruū iniquū
Et vocato milite dedit eū sibi. Et
ꝙ ip̄m de carcere non educēt q°
usqꝫ habuissꝫ x. milia libraꝝ. Qui
eum accipiēs. hīta pecunia filias
suas maritauit. ¶ Item ad idem
Legitur i historijs regum Frātie.
ꝙ Philippꝰ rex hēbat q̄ndaꝫ cle-
ricum bonū ⁊ dignū sed pauꝑem
Cūqꝫ vacassꝫ q̄dam ꝑrochia q̄ va-
lebat in redditibus q̄ngentas li-
bras. Sꝫ cl̄ici sui iuissent ꝑ consi
liarijs. ille pauꝑ cl̄icus hoc atten
dens intrauit ad Regem quem
solū in capella inuenit. Cui se hu-
milians dixit. Dn̄e tale bn̄ficium
vacat. ꝑ deo ꝯferatis mihi. Quia
pauꝑ cl̄icus sum. Cui rex hēo con
silium suꝑ hoc. Tunc cl̄icus. Dn̄e
cl̄ici tui iam iuerunt ad informā-
dum ꝯsiliarios. ⁊ ideo si petas cō
siliū non hēbo. Tūc rex ꝯcesso be-
neficio ip̄m emisit. Cum g° venis-
sent ceteri cl̄ici cū ꝯsiliarijs ꝓposi
to negotio Rex exp̄ssisset cui de
derat. Tūc cum illi assererēt eum
non esse dignuꝫ. Dixit rex. Peruꝫ
dicit cl̄icus ꝙ ꝯsiliarij iniqui euꝫ
impediuissent. ¶ Item ad idem
Refert jacobꝰ de vitri. ꝙ fuit q̄-
dam febricitans qui mō mirabl̄i
sitiebat. ⁊ hīto ꝯsilio a medico. cō
suluit medicꝰ ꝙ biberet multam
aquā mixtam cū vino. Cūqꝫ infir-
mus vinū appetēt sine aqua ⁊ nō
ꝯcedētur sibi a medico. dixit. sal-
tem bibam vinuꝫ primo ⁊ postea
bibam aquā. concessit medicꝰ. Cū
qꝫ iam bibisset vinū. ⁊ fuisset sibi
p̄sentata aqua. Rn̄dit infirmus.
Non sitio. infirmꝰ est pctōr. vinū
sunt ꝓsperitates mūdi. Medicus
bonus est consiliarius iustꝰ. Sed
aqua est tribulatio vel mia. Con-
sulit ergo iustus consiliariꝰ vt mi
sericordia sit mixta cū iusticia. et
tribulatio cum ꝓspitate. Sꝫ hoc
rēnuens pctōr mortem incurrit.
¶ Secūdo consiliarius debꝫ eē
pius. Refert Helinādus ꝙ q̄daꝫ
imꝑator fuit in Roma pius ⁊ iu
stus. ⁊ rōne pietatis non poterat
respicere mortem maloꝝ. Habito
aūt de modo punitōnū. Dixit vnꝰ
consiliariꝰ. ꝙ ip̄e aduenerit opti-
mū modū. Fecit nāqꝫ fieri vaccaꝫ
eneam cōcauam ⁊ magnā in qua
positi condemnati suppoīto igne

ponerentur interficiendi. Cogni-
ta autem ab impatore crudelita-
te consiliantis. ipm in illo tormē-
to fecit peni. Vacca enea est bur
sa regum z principū quam mali a
siliarij fabricant. vt supposito ig-
ne auaricie depdētur subdici boī
z iusti. Et ideo frequēter est vt ta
les cōsiliatores primo patiantur
de mala fuitute inducta. ¶ Ter-
cio debz esse secretus. Refert Ma
crobius. q cū quidam consul Ro
man9 cum suo filio ad consiliū ac
cessisset. illis reuerſ sollicitat mī
filium vt reuelaret qd in consilio
erat dictū. Cum puer rēnueret er
illa cū minis z pmissionibus ista-
ret. Tunc puer. Ordinatum est vt
vnus vir possz habere plres vxoes
Cūqz illa iuisset ad vicinas. z ille
ad alias. z tandez diuulgatū fuit
p totam vrbem. z in crastinum fa
cta ogregatōne oms nobiles mu
lieres de tota vrbe accesserūt ad
osilium. requirētes opposituz ei9
qd fuerat ordinatū. s. q vna plres
viros haberet. Cunqz illi fuissent
mirati. et inqsiuissent causam. tūc
scita veritate iuuenem laudauerūt

¶ Quarto debet esse discretus.
Refert Heraclius q fuit quidaz
rex multum iuuenis. et ideo iuue-
num cōsilio vtebatur. Pn de eorz
consilio ordinatōnem fecit q oīs
homo sexagenarius interficeret.
Et quia in illo consilio erat vnus
iuuenis qui hēbat vnum militez
ne interficeret occultauit euz in
camera sue vxoris. z iste iuuenis
omnia secreta consilij reuelauit
pri. z pi cum essz prudētissim9 in-
formabat quid rnderet in cōsilio
tanq prudētior inter oms hono-
rabatur a rege. Tandē emuli isti
gantes Regem otra eum. iuuenī
rex mandauit. vt ad eum accedēt
cum suo fuo. cum suo ioculatore.
cum suo amico. z cuz suo inimico.
Qui habito consilio cuz pie. azmū
p seruo duxit. filium vnicum p io
culatore. canem p amico. vxorem
p inimico. Qd illa aspiciēs. statiz
incepit clamare. Si essem inimi-
cus vester. octo anni sunt q fuisse
tis suspensus. eo q piem vestrum
contra preceptum Regis viuuz
fuastis. Tunc iuueis. Ecce domi
ni rex q iam apparz q inimicus
meus est. Tunc rex scita veritate
q a pie sene iuueis tam bona cō-
silia habuissz. iussit vt senes viue
rent z in consilio ponerētur.

¶ Item ad idem. Fuit quidā mi-
les qui vxorem habuit familiarē
cuidam sacerdoti. Cūqz ex hoc ha
beretur suspecta. rogauit Miles
scutiferum suū vt interficeret sa-
cerdotem. Tunc scutifer respōdit
Vel vxor via est bona vel est ma-
la. Si est bona iniuste occiditur
sacerdos. Si ē mala. mortuo illo
adherebit alteri. z illo mortuo al
teri. z sic in infinitum. Tūc miles
hoc audiens noluit vt interficē-
tur sacerdos.

De Consuetudine.

Consuetudo mala peccandi multa mala inducit in nobis. Primo est nature destructiua. Refert Ces. quod quidam puer fuit statim post natiuitatem proiectus in nemore et ablactatus a lupa. recte vlulabat ambulabat comedebat vt lupus quando fuit magnus effectus. Nemus est status peccati. lupa nutriens. delectatio peccandi. Et ideo in loquendo. in comedendo. in ambulando ipsi tenent conuersationes peccandi. ¶ Item ad idem. Fuit disputatio semel inter aliquos sapientes. quid erat maioris virtutis vel natura. vel consuetudo. et ostensum fuit quod consuetudo. Vnde circa hoc fuit ficta fabula. Semel fuit quidam diues qui porcum suum sic nutriuit delicate vt non comederet nisi furfur. Cum leo fecisset omnibus animalibus conuiuium et dedisset fercula maxime nobilitatis. et porcus non iuisset. narrauerunt ei alia animalia solemnitatem festiuitatis. Tunc porcus incepit inquirere si fuisset ibi furfur. et audiens quod non contempsit et derisit festum. Iste porcus est peccator assuefactus per diabolum ad dilectionem immundorum vilium et terrenorum. Et tantum se dedit istis quod recte oremmit vitam eternam et omnem statum perfectionis. quia ibi non sunt delcabilia carnis. ¶ Secundo est associantium nociua. Fingitur fabula. quod lupus semel considerando mala que fecerat. penitentiam voluit facere de forefactis suis. et cum confitebatur de rapinis et maleficijs suis vidisset gregem ouium et infestabat confessorem vt expediret eum. Cumque reprehenderetur. respondit. Consuetudo dedit mihi hoc. ¶ Tercio est diuine gracie expulsiua. Legitur in libro de vij. donis spiritus sancti. Quod semel quidam rex rogauit quendam sapientem vt ostenderet sibi quod erat illud quod plus impediebat receptionem gracie quam aliquid aliud. Respondit iste quod consuetudo peccandi. et hoc declarauit tribus exemplis. Balsamum difficilius ponitur in vase in quo continue fuit corruptio et turpitudo quam in illo in quo fuit transitorie. Sed consuetudo peccandi continue lutum peccati seruat in mente. ergo hec maxime prohibet aduentum gracie dei. Secunda sua ratio fuit. Difficilius flectitur immo et in pluribus numquam arbor antiqua quam iuuenis. Sic peccator assuefactus in peccatis est tanquam arbor antiqua. et ideo raro aut nunquam ad bonum flectitur. Tercia autem racio fuit ista. Nam difficilius ditatur qui bona propria consumpsit et bona patris quam qui consumpsit bona propria tantum. Sed assuefactus in peccatis consumpsit bona propria et bona dei patris. scilicet innocentiam. virginitatem. et sic de alijs. et ideo difficilius venit ad diuitias

paradisi. ¶ Quarto est dānatio-
nis prenūciatiua. Legitur in libro
de vij. donis spūss. Quidaz vir san
ctus vidit q̄ndam mulierē nigerrimā stantem supra q̄ndaz furnuz
ardentem z hec tenebat vnū circulum infra quē erant multe per
sone non valentes exire. Cūqz interrogasset que essent. Rn̄dit ꝙ
ip̄a erat portaria inferni z requisito nomine respondit ꝙ vocabatur cōsuetudo peccādi. Quid igitur dixit ille sāctus est ille circulus. ait illa. Iste circulus ē amor peccati infra quez teneo adherētes mihi z sicut homo exn̄s ī puteo profundo clauso insuper non potest exire z ignis nō potest nutriri in aqua nec infirmitatē hn̄s infra medulla ossium potest curari sic nec assuefactis in pctis.

De Consolatione mortuoꝝ

Consolari debent om̄s isti desolati sequentes. Primo amicos ꝑ mortem perdentes. Legitur ꝙ semel fuit quidam rex habēs vnicum filiū. Qui cum esset strēnuus z prudētissim⁹ Rege existente sene mortu⁹ est. Cui⁹ dolorem non valens portare pater tanq̄ fatu⁹ solus existebat in camera. nec poterat consolari ꝑ aliquem amicoꝝ. Cunqz hec audiens quidam histrio ad eius curiaz accessit z requrebat vt regē videret. Cunqz repelleretur a seruitorib⁹ dixit. venio de paradiso locutus sum filio regis. et sibi de eo porto rumores. Quod cum rex audiuisset precepit vt introducētur z salutato rege dixit. Domine ego iui ad ꝑadisum ad rep̄hendēdum dn̄m z dixi sibi ꝙ ipse nesciret regere mundum z feci vnam rōnem fortissimam contra euz sic dicendo. Vnus em̄ erat in vno genere z ille vilificabit z vituꝑabit totum genus suum et consumet ī malis vsibus hereditates parentum z mors non tangat istuz. Erit alius qui exaltabit totum genus suum. erit discretus z bonus z statim mors veniet z percutiet istum Si petam⁹ pluuiaz. vos datis nobis summersionē. Si a vobis petimus siccitatem vos dabitis pluuiam. Si pluuiam siccitatem. Et sic videtur ꝙ vos nesciatis modo regere mundum. Tūc rex dixit histrioni. Quid respondit deus. tūc histrio. Deus īterrogauit me. Si ego habeam aliquā possessionem Et ego respondi sibi ꝙ ego hēo vnum ortum in quo erant multe arbores z diuerse. Tunc deus. sūt ne omnes fructus illarum arboꝝ boni in eodez tempore. Ego respōdi ꝙ non. ymo aliqui circa festuz sancti johānis. aliqui circa mediū augusti. aliq̄ circa festū Michaeł Tunc dixit mihi deus. Ortus me⁹ est mundus in quo sunt homines tanq̄ arbores z ideo non omnes

fructus eorum sunt boni in vno tpe
nec mihi grati. Sed aliqui i pue
ricia. aliqui in iuuentute. aliqui in
senectute. Et ideo vade et dic regi
quod ego de viridario meo accepi fi
lium suum tanquam pomum odoriferum
et si plus remansisset ibi. fuisset feti
dum corruptum et putrefactum. et
hec audiens rex extunc consolatio
nem accepit. Item ad idem. De
bent consolari. quia sunt irreuo
cabiles. Refert Vincentius quod fuit
quidam imperator qui habens vni
cum filium puulum. dum deberet
ire ad prelium omnes nobiles ci
uitatis vocauit et tradidit filium.
sic quod in morte pueri esset mors eo
rum. recessit imperator. et puer dili
genter ab omnibus custoditur. Sed
post tres menses deo volente pu
er mortuus est. Quo mortuo et no
biles Romani scirent imperatorem
venturum congregauerunt se ad ha
bendum consilium quomodo respon
derent. et quomodo possent mortem vi
tare. Tunc vnus sapiens dedit ta
le consilium. Consulo vt de omni
bus bonis ciuitatis. et etiam de ho
minibus faciamus quattuor turmas.
et ponemus illas in via. per quam im
perator debet venire. In prima turma
ponemus omnia animalia cum om
nibus iocalibus et diuicijs nostris
In secunda omnes dominas et iu
uenculas pulcras. in tercia omnes
iuuenes. et ad bellandum promptos
Et in quarta omnes senes et sapi
entes magnos. Cumque imperator ad
primam turmam veniret. et interro
gauerit quid sibi volunt ille di
uicie. respondebit sibi vnus statutus a
nobis. Dum in ciuitate ista erat v
nus lapis precosus mirabilis vir
tutis et mirabilis excellentie. Cuius
nobilitatem sciens vnus alius rex
maioris nobilitatis quam vos estis.
venit et voluit habere istum lapi
dem. Cum ergo presentassemus ei
omnes istas diuicias vt eum di
mitteret noluit. presentauimus sibi
vxores contempsit. noluimus sibi
resistere per potentiam. quia fortior
nobis erat. voluimus sibi ostendere
per rationem vt acquiescet. noluit. eo
quod esset sapientior nobis. Tunc in
terrogabat imperator sapientes. quis
erat ille sapiens. et quis erat ille
lapis tam precosus. Respondebant illi
Domine iste sapiens est deus qui
omnem creaturam in diuicijs. in
sapientia. in honore. in potentia ex
cellit. Sed iste lapis precosus est
filius vester. hunc voluimus reti
nere. et dare omnes diuicias filios
et filias contempsit. voluimus bel
lare contra eum nec potuimus. vo
luimus eum superare ratione nec va
luimus. Cum ergo omnia illa fecis
sent ex discretione eorum imperator
fuit consolatus et remisit mortem
subditis suis. Item consolationem
debemus recipere ex mortuis quia
non plangimus eos nisi propter no
stram necessitatem. Legitur in li
de septem donis spiritussancti. quod
quidam vir sanctus fuit rogatus

ad visitandum vxorem cuiusdam
principis. Qui cum accessisset ad
ad eam dixit sibi duo exempla.
Primum exemplum fuit istud. jn
monasterio meo quidam azim? op
timus z vtilis nobis. Et accidit q
quidam princeps magnus vemisz
ad monasterium nostrum. z audi-
uisset bonitatem azimi. omnino vo
luit eum habere. Et quia eramus
ei mirabiliter obligati. negare ñ
potuimus donationem azimi. Cun
qz fratres de eius perditione mi
rabiliter doluissent. z semt reuer
tente principe ad monasterium.
vidissent azimum esse portatorem
vestum principis. z ceperunt euz
amplius plangere. Tunc dixit eis
vnus sapiens. Quare plangitis
vos sic azimum. Respōdebant qz
onera nostra portabat. finum et
huiusmodi. Tunc sapiens. Vos er
go plangitis damnum z non azi-
num. nam modo melius comedit
magis quiescit. minus laborat. et
ita plangitis damnum vestrum z
non diligitis azimum. jta domina
dico vobis. vir vester erat azimus
vester. z portabat omia onera ho-
spicij. z prouidebat de omnibus
necessarijs. Cum ergo rex celorum
eum voluit habere. et nunc sit in
maiori quiete etiam habeat locū
immortalitatis. z habeat cibū vi-
te z nihil laborat. Vos autem nō
doletis nisi de damno vestro. z ñ
propter dilectionem quam erga
eum habeatis. Secundum exem-
plum quod induxit ad consolatio
nem domine fuit istud. Semel
fuit quidam Miles qui habens
vxorem filios z filias multum di
lectos fuit infirmus ad mortem.
Cum ergo vxor z filij eius stantes
iuxta eum cum plangerent. et in
suo planctu quibus pretenderet
suam necessitatez. miles resumēs
vires dixit vxori. Ego dimitto vo-
bis fratres consanguineos z pa-
rentes. possessiones z diuicias. et
redditus magnos. z hec z omnia
ista z plura alia dimitto vobis z
filijs meis. z attendi ad planctuz
meum z filiorum meorum z null?
vestrum plangit nec plorat me.
Quia vado ad terram qua nulluz
scio me habere amicum. nec con-
sanguineum. in qua nullaz posses-
sionem habeo. nec diuicias. nud?
recedo z solus. nescio a quib? ero
interrogatus. nec cum quib? ha-
bere potero consilium. z in q° ho-
spicō reclinabo. Et ideo cum plā-
gitis me ppter damnum vestruz
z non ppter meū z lugeatis prop
ter vos. z non ppter me ego meip
sum plangam. z vocato notario ō
struxit testamentuz factum. z me-
dietatem omnium bonorum suorū
statim dedit pauperibus. Itez
ad idem. Consolatōnem debemus
recipe. quia a natura hēm? mortē
nec est aliquis qui posset vitare
hunc passuz. Unde refert Vincē-
tius q quidam Magister acces-
sit ad regē Philippū q pdiderat

consangumeā· ⁊ ad consolatōnez
eius vsus est tali fabula· Dñe dū
milites vestri cum canib⁹ ⁊ equis
⁊ auibus venissent ad qdam ne
mus ꝓpter venatōnem·lepores in
ter se consilium habuerūt vt irēt
ad mare ⁊ p̄cipitarent se ibi· Cuz
ergo venissent ⁊ essent ī ripa ma-
ris viderūt delphinos fugere·qꝛ
inseq̄bantur a piscatorib⁹·⁊ voca
to vno interrogauerūt quare fu-
giebat· Rñdit delphinus·qꝛ ha-
bebant timorē ⁊ inseq̄bant·· Cum
ergo starent in istis verbis venit
ceruus currens ⁊ fessus·⁊ cū fuis-
set interrogat⁹ quare· rñdit quia
inseq̄batur ⁊ timebat· Tūc lepoēs
dixerunt· Stultum fuissz si preci-
pitassem⁹ nos ꝓpter insecutōnez
⁊ ꝓpter timorem·qꝛ hoc non solū
nobis competit sz etiā alijs crea-
turis·ita dñe dico vobis a simile
mors non īcepit a genere vestro·
nec termīabitur in eo·nec ē clic⁹
dñs·princeps· iuuenis vel senex·
quin ꝑcuciatur a morte· Et ideo
stultissimum est p̄cipitare seipsuz
⁊ tristari multū·si mors venando
in nemore vite p̄sentis venet' ali-
quem nr̄m· ¶ Item ad idem·Con
solationē dēmus recipe·qꝛ irreuo
cabilis est snīa· Vnde a quodam
sancto viro ī q̄dā visitatione mor
tuoꝝ audiuit talē fabulaz· Semel
vulpis ibat ꝑ viaz ⁊ venit ad viri
dariū cuiusdam militis in q° erāt
tilia cum racemis pulcerrimis·⁊
qꝛ erat alta ·circūibat vulpis ⁊ t'
babatur·quia non poterat attin-
gere ad racemos· Cum ergo diu
laborasset ⁊ nihil habuissz·dixit·
nolo·qꝛ acerbi sunt ⁊ destruerent
mihi dētes·ita dico vobis· Deus
bñdictus habz vnum viridarium
in q° est tilia pulcerrima sue bea-
titudis·⁊ ī qua sunt racemi·id est
electi·qui in statu gr̄e de hoc mū
do recedunt·nos aūt sumus sicut
vulpis· Et ideo cum impossibile
sit nobis ex quo sunt in gl̄ia eos
reducere ad nos·cōsolemur sicut
vulpis faciebat·⁊ dicam⁹ ꝙ nolu
mus eos habere· ¶ Item ad idez
Cōsolatōnem debemus recipe qꝛ
termīatur nostra miseria· Legit'
in libro de vij·donis spūss·ꝙ cum
semel quidam religiosus cōtrista
retur de morte cuiusdam fr̄is sui
deus misit sidi angeluz suum sub
specie cuiusdaz cartatarij·qui cū
hac sil̄itudine consolatus est euz·
Dñe dixit angelus· ego hēo duas
domicellas sub regimine meo·et
sub ordinatione mea· vna em̄ est
pulcra ⁊ pulcerrima·leta et cum
magnis diuicijs· ⁊ etiam cuz ma-
gna dote ⁊c̄· Sz suum gen⁹ habz
talem ꝓprietatez ꝙ semꝑ vermes
comedūt eos·⁊ om̄e hospitium in
quod intrant deducūt ad mirabi
lem peuꝑtatem·⁊ q̄nto pl⁹ homo
moratur cum domicellis illi⁹ ge
neris·tanto pl̄a infortunia ⁊ pl̄es
dolores eueniunt ei· Scd̄a domi-
cella est turpis nigra ⁊ pauꝑ· Sz
hanc gr̄am habent mulieres sui

generis·q̃ q̃cunq̃z ꝓtrahunt eū
bono homine semp deducūt eum
ad mirabilē psperitatem·Fuant
eum ab omī dolore·omē bonuz ei
adducūt·Et si cum malis ꝓtrahūt
malū eis ꝓducūt· Cum qua ergo
istaꝝ ꝓtraheritis vos·si vos ope-
teret vel quā daretis nepoti vīo·
Rñdit religiosus·certe cū nigra
Tūc angelus dicit· pulcra ē vita
presens cuī fimis sunt vermes·ō-
paupatio·pditio gaudij z ūtutis·
Bcōa nigra est mors·q̃ liberat a
corruptione mūdi·dat hēditatez·
corroborat m amore dei·z ab omī
dolore ppetuo·si est bonus exclu-
dit·Cū ergo hāc dederit deus ve
stro fratri mānū murmuratis z
hoc dicēs euanuit· ¶ Itē ad idē
Fuit jmpator qui hns filium vm-
cum·misit eū ad bellādum·cunq̃z
fuisz ibi iterfectī·z hoc fuisz no-
tificatum pri·Pī letus coronā po
suit i capite·z dixit·Grās ago ō
qui filium meū a portatōne fumi
amouit·z ō Fuitute suprema·z li-
bertatem eternam cum corona p
bitatis donauit· Cūq̃z oms mira-
rent' dixit jmpator· hō viuens F-
uit q̃ttuor mimicis mteriorib·q̃t
tuor mimicis exteriorib· q̃ttuor
mimicis iuxta se·et q̃ttuor mimi-
cis supra se·extra se q̃ttuor elemē
tis·mtra se q̃ttuor humoribī· iux
se diuicijs nobilitati honori z cu-
piditati· supra se amicis pentib
dñis z mimicis·z mhilomī mer-
cedem nō habz ex istis· ¶ Itē ad
idem·Refert Paleri q̃ cū ana-
xagori fuisz nūciatū q̃ filī suus
erat mortuī· Rñdit·mhil mexpe
ctatum mihi accidit·nec aliquez
ex me natum sciebam esse imorta
lem· ¶ Item ad idē·Refert Pa-
lerius q̃ fuit quidā Comes q̃ hns
pulcrum viridariuz dedit eū cui-
daz militi z successoribus suis q̃
principalis m illo genere qui vte
tur fructib illī viridarij tenere
tur m carcere·et q̃n ille moreret'
magis ꝓmquus·Cū aūt vnī esset
mortuus z filī eius oīno horribi
liter fleret·fuit mterrogatus q̃re
sic ꝓtristabatur·tūc iuuenis· non
q̃ mortuī est·sed q̃ succedo i car
cere·Carcer est tribulatio·virida-
riū est mundus· Miles est hō cui
mūdus ē datus· vt i sudore vultī
sui vescetur pane suo·multi ergo
flent mortuos q̃ succedūt m tri-
bulatōib·z nō quia sunt expedi-
ti de vita· ¶ Item osolandi sūt pe
mtentes·Legit' m li·de vij·dom
spūss·q̃ cū quedā mulier recogm
tis pctis suis freq̃nter osolaretur
a deo·z careret semel osolatione
optata · allocuta est suas ūtutes
theoloycas sic dicens· Fides va-
de z ascende p omnes articulos·z
adduc mihi xpm bndictum ama-
torem peitentis· Spes accede ad
xpm z optima donaria pmissa pe
mtenti·Caritas mtra p omia vul-
nera xpi·p thezauros sue mie·per
cameraz sue pietatis·p cellarium
sue bomtatis·p aurem sue potētie

z apposita mihi victuz amoris·m̃dumẽtuz doloris·potũ ꝯsolatõm̃s gaudiũ deuote oiom̃s q̃ sunt promissa pmitẽti· ¶ Quarto cõsolãdi sunt tribulatõnez paciẽtes· Audi ui a q°daz sancto viro m̃ pdicatione ꝙ mũdꝰ iste erat tanq̃ arbor· Nam arbor hz folia z hz fructus z de vtroqz facit vtilitatẽ suã domꝰ arboris· qr m̃ folijs habz prohibitõnez ab ardore z a nociuo· sz ex fructibꝰ hz ditationẽ z saturationez· Sibiter m̃ arbore mũdi sũt folia tribulationũ· z fructꝰ ꝯsolationũ·ꝙ fructꝰ ꝯsolationũ hnt cognitionẽ tribulatiom̃s·sed per folia tribulatõnuz vitat ardorẽ dãnationm̃s eterne· ¶ Item ad idem Legit' fabula ꝙ semel q̃dam mercator cũ azmo suo ibat ad forꝝ. Et qr cupiebat ibi esse ꝑ tempe·cuz aculeo·z cũ fusta azmũ ꝟberabat· Tũc azmus attẽdens ad tantã afflictõnẽ mortem desiderabat·Cũqz vemissz ad forꝝ·z vidissz qũo pelles azmorꝝ mortuorꝝ ducebãtur ꝑ pedes·qũo ꝑcuciebãtur cũ bacul z scindebãtur·dixit m̃tra se· Melius est viuẽ m̃ tribulatõne q̃ mori z sustinere ꝑtes dolores· Iste azinus ẽ hõ ꝑctõr ꝑcussus tribulationibus qui desiderat mori vt illas possit vitare· Hz si vidissz quo coopantur illi qui sunt ĩ p'gatorio· ista essent dulcia essent sibi· Itez ad idem· Legit' ĩ vita z ꝓfec·fratredi·ꝙ cũ quidã cõuenꝰ m̃ q̃dã tribulatione essz ꝑter hẽticorum maliciam·letam̃am omnibꝰ horis dicerent·visa est beata virgo coram filio suo stare z dicẽ· Fili exaudi eos·qr aduocata tribulatorꝝ sum ego·z maxie illorꝝ q̃ patiẽter dolores sustinẽt ¶ Itẽ ad idẽ·Legitur m̃ li· de vi·z ꝓfect·fr̃m prec·ꝙ cũ quidã molestaret' a b aĩcis tpalibꝰ·z a vicijs m̃tioribꝰ·z ab ĩfirmitatibꝰ corpis·ad crucifixum accedẽs dixit· Dñe jhũ xp̃e q̃ oẽz tribulatõnez m̃ tuo corpe ꝑtulisti esto ꝯsolatio mea·qr aĩ me z post me m̃ mũdam̃s·m̃tra me m̃ vicijs juxta me m̃ rebꝰ tẽporalibꝰ·supra me m̃ hõribus·ꝯsolationẽ non iuenio· Tũc vox de celo audita ẽ·Taliũ amator z ꝑtector z consolator ego sum·Et ideo veni ad me z cõsolatõmbꝰ ĩplearis:z recepto corpore xp̃i migrauit ad dñm ¶ Itẽ ad idem·Cũ quidã religionẽ deserens·vxorẽ duxissz z filios ꝑcreasser·dũ m̃firmaret' occurrerunt ei beatus Andreas z beatꝰ Greg· ip̃m ĩ omibus mẽbris crudeliter verberãtes·Tũc clamauit ifirmꝰ· Nõ verberãt me qr dimisi moãsteriuz·mõ qr duxi vxorem· modo quia sex nũmos a quadã muliere vidua retinui· Et surgens ꝯ lecto accepta cuiusdaz circũstantis veste venit ad ecclziaz dicens per ꝟba corporalia ꝑ dei gr̃am liberatus sum·a spũalibꝰ·z audito euãgelio requieuit m̃ pace·

Contemplatio celestiũ mꝝ ta bona facit ꝫ nobis. Primo illumꝫnat. Refert Valeriꝰ ꝙ q̃dã rex egipti fuit semel. Qui vt dicitur fuit pr̃i naturalis alexandri. ⁊ iste habebat duas tabulas eburneas ligatas ⁊ vmitas simꝫ. jn qualibet erant septem stelle auree. quibꝰ visis. statiz ꝓporcõnabat ⁊ ognoscebat omꝫs motus celoꝝ. ⁊ nõ solum ipe sed ⁊ illi qui ꝫ eis studẽ volebant. Loquẽdo spũaliter. iste rex est deus. tabula eburnea ẽ vita contemplatiua. ꝫ qua sũt due spẽs. Prima est ogꝫtio opis creatõꝫs. Secũda est opis ogꝫtio iustificatõꝫs. jn prima sunt septẽ stelle. Prima est pductio materie. secũda cogꝫtio purificatõꝫs formaꝝ. Tercia ogꝫtio effectuuz naturę. Quarta ogꝫtio humane ꝫdustrie. Quꝫta ogꝫtio ꝫstinctꝰ ognoscitiue aꝫme. Sexta ogꝫtõ subtilitatis rõꝫs. Septima ogꝫtio affectus voluntatis. jn secũda tabula sunt septem stelle. Prima est ogꝫcio bñficõꝝ sumptoruz ex ymone ad carnem. Secũda ogꝫcio gr̃e expulsiua culpe. Tercia ogꝫtio gr̃e confirmãtis. Quarta ogꝫtio donoꝝ. Quꝫta ogꝫtio v̄tutuz Sexta ogꝫtio sacramẽtoꝝ. Septima ogꝫtio maiestatis diuine ex articulis hãta. Secũdo ditat. Legitur ꝫ li. de septẽ domꝫs spũs. q̃ cum quidam hõ cum duobꝰ filijs iret ad q̃ndam regem oberrãtes ꝫ via. nemus maximum ꝫtrauerant. ⁊ ꝓoccupati nocte pr̃i dixit filijs. sic hãc noctem diuidamꝰ nobiscum. Ego vigilabo ꝫ prima pte noctis. ⁊ custodiã vos. jn secunda pte noctis vigilabit maior filius. ⁊ custodiet nos. jn tercia pte iuꝫior filius vigilabit ⁊ custodiet nos. Cum filij noluissent vt pr̃i vigilaret ꝓpter senectutem. sed ipi diuidentes noctẽ ꝫ duas partes laborem voluerũt sustinere. Dum ergo iuꝫior frater vigilaret ⁊ patrem ⁊ frẽm dormientes custodiret. venit ꝓpens qui voluit iuuenez deuorare. qui euaginato ense ⁊ ꝓcusso serpente ipm ꝫterfecit. ⁊ carbũculum capitis ꝫ sua pera abscondit. In media nocte surgit frater maior. qui frẽm mioreꝫ cũ patre custodiret. In secũda pte noctis. ⁊ ecce auis terribilis forme accessit vt deuoraret eos. Qui cũ ꝓcussisset eam cũ lancea. ⁊ illa ignem ꝓ nemus spiraret. dũ ꝫseq̃retur ab isto. iste vidit turrim cũ lumꝫne claro. ⁊ dum accessissz. et ꝫ pede turris vidissz canem ferocissimum. ⁊ ꝫterfecissz eum. ꝫgressus est turrim ꝫ qua ꝫfinitas diuicias repiens. vidit ibi filiaz regis. ⁊ dato sibi ab illo anulo ad piem ⁊ frẽm ꝫcolumis est reuersus. Iste miles est liberꝰ arbitriũ juꝫior filius impugnatꝰ a ꝓpẽte ꝫ prima pte noctis. est ꝫtellectꝰ practicus. qui impugnatur ab accidia ⁊ ociositate. Maior filius q̃

impugtur ab aue qui est itellectꝰ speculatiuꝰ·q̄ impugtur ab ignorātia·ꝛ iste accessit ad turrim cōtēplationis·in cꝰ pede intdum inuentus ē canis iuidꝰ erroris. Et i ista turri sunt accessus siue gdus Primꝰ ē ogmitio visibiliū ac eorū admiratio·Scdꝰ de visibilibꝰ ad visibilia deductio·Terciꝰ ē inuisibilis ogmitōnis augmtatio·Quartus ē rōnis ofirmatio·Quintꝰ ē ꝑ itelligibilia deueire in ogmitōnē dei·Latera aūt hꝰ turris sunt q̄ttuor·Primū est ogmitio maiestatis diuine oim ꝓductiua·Scdm ē iusticie oim placatiua·Terciū ē cogmitio diuine oim spandoꝝ collatiua·Infra aūt hāc cameraꝫ stat rōnalis aia cū mirabilibꝰ ornamēcis·s·cū volūtate cogitationū·agilitate imaginationū·ingenij acumine·discretōnis examie·cū capacitate meōrie·ꝛ viuacitate intelligētie·ꝛ cum affectōnis volūtate· Hac turre custodiūt se i bois operibꝰ exercitātes·mūdi desolatorij desolati·taciturni·gti·huiles·q̄eti patiētes·ꝓximos diligētes·meditantes orātes·Fenestre turris sūt obediētia·carnis supatio bona cōsuetudo·amor doctrie informatio recta ꝑseuerātia·ꝛ iuste seq̄tur iudiciū rōnis·anulꝰ datꝰ ē amor siue caritas ꝑfecta vel scia btōruꝫ·

De Contritione

Contritio ꝑfecta mlta bona iducit i nobis· Prio a morte corpali liberat·refert Ceſ·ꝙ dū q̄daꝫ p̄dicator i q̄dā ſmōe acrit rep̄hēdisset·surgit q̄dā mlr i p̄ntia ppli iterrogauit an ocubine sacdotū poterant saluari·tūc ille sic·si trāsierit furnuꝫ ardētez·ꝛ qꝛ ꝑ furnū iste itellexit ꝑfectōꝫ p̄nie· illa n̄ audita expositione·sꝫ tāq̄ simplex licꝫ otrita accessit ad furnū ardētez ꝛ imersit se iter flāmas· Cūqꝫ ibi diu stetisset sn̄ lesiōe aliq̄ nullū vestigiū incēdij i ea appuit ꝓpt otritōnis virtutē· Scdo dm placat·Refert Ceſ·ꝙ cū q̄dā mlr d suo ꝓpo filio filiū habuisset·ꝛ ad papā ꝑ p̄nia accessisset·sibi iniūxit vt i crastio i eadē veste corā eo apparēt·in q̄ accedebat ad filiū dū omittebat pctā·Que dū in sola camisia p̄sentassꝫ ait papa·hec sit p̄nia tua·et qꝛ aliqui otra eū murmurare ceperūt·dixit papa·si non iuste feci diabolꝰ intret in me· si iuste feci diabolus vexet vos· Cūqꝫ illi statim fuissent arrepti a demone cōtriti liberātur a mia dei· Item ad idem· Refert jaco· de vitria· Q, cū quedā mulier opūcta in ſmone in p̄sentia totiꝰ ppli vellꝫ ofiteri sua pctā·ꝓhibita a p̄dicatore·iussit vt ingredētur ecclaꝫ·et eum ibi expectaret·Que vadēs ꝛ crucē aspiciens·dū eam nimia cōtritione oscularet·p̄ magtudie cōtritionis emisit spm̄·Tūc ppls vidit fulgorē tāte refulgētie egredi ab eccla ꝙ qdāmō obfuscabat lumen sol·ꝛ illa lux celū ascendit

qui cum magno impetu fuissent
ingressi ecclesiaz ad pedem crucis
inuenerūt mulierē mortuaz nulla
alia psona ibi inuenta. ¶ Itez ad
idem. Legit' in li. de vita z pfecti
one frm predicatoꝝ. ꝙ cū quidaz
fr predicarz verbū dei. z inter a-
lia cōmendaret miam dei z dicēt
ꝙ maior essz mia dei omnib9 pec-
catis. vna mulier compūcta post
sermonez est ei ofessa. que p nimia
cōtritione ibidem loqam pdidit
z spūs exalauit. Tandem reuela-
tum est fratri illi ꝙ virtus cōtri-
tionis illā mulierē absoluerat. et
deum placauerat z ad gliam de-
duxerat beatoꝝ. ¶ Item ad idez
Refert Ces. ꝙ cum quidā iuue-
nis canonic9 pisiens delicate vi-
uens z imunde de suis pctis i in-
firmitate fuissz confessus. z sūpsit
viaticum. Post mortem apparuit
cuidam auūculo suo. z sigficabat
ꝙ erat dānatus. z causaz assigna
uit. Qz licz fuissz confessus z absti
nere nō pponebat si viuēt ofessio
nō habuerat vtutem. et in signuz
hui9 corp9 meū inueietis adustū.
Cūqz illi apuissent sepulcꝝ iuene
rūt sicut dixerat eis. ¶ Tercō cō-
fusionem retardat. Refert Ces.
ꝙ in anglia fuit quidā iuueis cli
cus. qui allect9 a quadā iuuencla
judea. solicitare eam cepit d pctō
imundo. z osentiēte illa. ordiaue-
rūt vt in die pasceues cōuenirēt
secrete. qz illa die pr min9 aduer
tisset de ea. Aduenīēte die iuue-
nis clam hospiciū ingreditur. ad
lectū puelle se ingerit. z dū simul
nudi essent in lecto. jude9 ingres-
sus est camerā filie. dū vidissz sce
lus. ait. O vilissime xpiane vbi est
fides tua. Et cum nollz euz occidē
qz Epi erat. decreuit hoc manife
stare auūculo suo. z in vigilia Pa-
sce dum Eps officium faceret. in-
greditur jude9 cum magna tur-
ma ecclesiam. Qd aspiciēs iuuenis
indutus ad legēdum Eplam. z sci
ens causam eoꝝ aduent9. otritus
z plorans deo pmisit. vt si eum a
ofusione eriperet ei mūde suiret
Cui9 contritōnem de9 nō despici
ens. Dum judei coram Epo venis-
sent. vtute diuina muti facti sūt.
z ora eoꝝ nullum sonum resonā-
tie emittebant. Cūqz viliter fuis-
sent egressi de ecclia. iuuenis at-
tendens ad gram sibi factaz Epo
confessus est peccatum z religio-
nem intrauit. ¶ Quarto in iudi
cio excusat. Refert jacobus de
vitriaco. Qz quedā iuuēcula fuit
que peccans carnaliter cum pre
suo rephendētur a matre. Cūqz i
terfecissz mrm z hoc sciuissz pr ac
propter hoc molestaret eam. duz
dormiret interfectus est a filia. z
facta meretrix publica. Dum au-
tem venisset semel ad quendam
sermonem z ibi audiuisset ꝙ infi-
nita erat misericordia dei. iterro-
gauit predicatorem. si ita erat si-
cut ipse affirmauit i sermone. Cū
ille idem assereret. confessa est

omia sua pctā·Et quia ꝓter enor
mitatez pctōꝝ confessor vellz de-
liberare sup pnia mīūgenda ·jlla
dixit·videtur q̃ despatis de salu-
te mea·z ille·nō facio ·sed vt sciaz
qūo eritis obediens p̄ceptis meis
impono vt vsqz post prādiū m ec-
clesia me expectetis· Qd cuz gau
dio accepisset z cū dolore mirabi
li oteretur de suis pctis·diuisum
est cor eius z mortua est·Cūqz pre
dicator cū ppls aduemissz z omīs
simul orarēt ꝑ ea·vox de celo ēso-
nuit·jndigetis suis precib? ·z ipsa
cū deo exñs non mdiget vīis
¶ Item ad idem·Refert Ces· q̃
dū iuueis q̃dam ordīnē Cisterciēn·
dimisisset·z m quadā ecclia fuissz
factus sacerdos· ocubma filios z
filias multos genuit·z mter cete
ros vnū mutuz·Cūqz beat? Bern·
hospitatus fuissz m claustro illi?
ecclie sacerdote illo absēte dixit
beatus Bern·puero muto ·Vade
z dic dño tuo vt ad recipiendum
nos veniat ad hūc locū·puer iuit
z a deo sibi restituto verbo q̃ sibi
a beato Bernardo fuerāt ipetra
ta nūciauit· Tūc sacerdos mirat?
ex miraculo·festināter venēs ad
hospicium·ognouit beatū Bern·
z non est ogmitus ab eo·z proster
nens se ad ei? pedes cū lacrimis
sibi expssit q̃ fuerat ei? monach?
z volebat reuerti cū eo·Tūc btūs
Bernardus·vado aliqntulum·fe-
stināter ducam te mecū cū redie-
ro·Tūc sacerdos·Dñe quid fuerit
si mortuus fuero·jterum respōdit
Bern·Deus respiciet contritōnez
tuam·Recessit Bern·z post pau-
cos dies mortu? est sacerdos z m
hitu clicali sepultus· Qd audiēs
beat? Bern· dum redisset ad illū
locum iuit cum clicis ad sepulcꝝ
sacerdotis defuncti· z illo aperto
muētus est cū hitu candidissimo
monachi tante fragrātie vt totus
ppls miraretur·Tunc omīs bndi-
xerūt dnm ex virtute cōtricionis
visa· ¶ Quinto est damnatōis i-
peditiua· Refert Cesari? q̃ cum
miles quidā subito essz preuētus
ab mimicis z vulnerat? ad mortē
mori mcipet·clamauit cū otritio-
ne magna·Dñe miserē mei· Cūqz
quidam obsessus a demone· tunc
illo mortuo mō mirabili grauare
tur a demone· mterrogat? de cā·
Rndit demon·multi congregati
fuim? m morte talis militis· z q̃ a
mia z otritio ipm abstulerūt a no
bis volo me vmdicare i isto·Tūc
vnus·adiuro te ꝑ xpm viuū vt di
cas q̃d ille dixit i morte sua·Tūc
demon·letantur letificātur z glo-
rificātur angeli ex eis· ¶ Itez ad
idem·Refert jacob? de vitria q̃
cum m q̃dam regione quidā prm
ceps latronū habitaret·tante mi
licie tante ferocitatis erat vt oēs
transeūtes iugularet· Hoc audi-
ens quidam sanct? abbas·cuz bo
no equo z mdumētis ad locum m
quo morabatur prexit·z capt? sta
tim duct? est ad prmcipem latro-

num. Et cum interrogasset eum quid
vellet. respondit latro. equum et ve-
stes. Tunc abbas. Iustum est hoc
quod petis. quia ista dei sunt comu-
nia. et cum multis annis fueras v-
sus et iustum est vt et vos vtamini
sed volo vt dicatis mihi quid fa-
cietis de eis. respondit latro. ven-
dem⁹ et emem⁹ victui necessaria.
Tunc abbas. Fili quere cum tanto la-
bore et periculo acquiris victum et ve-
stitum tuum. veni mecum et omnia ne-
cessaria tibi ministrabo. Cumque ille
renueret ex hoc quod non posset come-
dere fabas etc. dixit abbas. Dabo
tibi carnes et pisces et vinum electum
et panem. et lectum optimum. et ideo seque-
re me. Qui acquiescens. Dum essent
in monasterio seruitorem ei statuit.
qui quotidie ministrarat omnia promissa
Et postquam latro comederat mona-
ch⁹ in penitentia illi⁹ de mandato ab-
batis comedebat panem et aquam
requisita cum tante penitentie a latrone. re-
spondit monach⁹. non propter peccata
que fecerim hanc penitentiam facio. sed vt
habeam deum propicium in morte et in
iudicio hoc facio. Tunc latro compun-
ctus cum contritione dixit. Ego miser
et infelix qui tot furta. tot homici-
dia. tot adulteria. tot sacrilegia fe-
ci. nunquam ieiunaui. quomodo ergo deum propi-
cium habebo. et prouolutus cum lacrimis
ad pedes abbatis. sic se afflixit in
penitentijs vt omnes in abstinentia
superaret.

De Conuersione.

Conuerti debet peccator ad deum
propter rationes sequentes
Primo debet conuerti propter
hoc ne deus illaudatur.
Refert Petrus clauensis Quod fuit
quidam sacerdos qui implicatus
in diuersis vicijs ad quoddam mona-
sterium cistercien. est adductus. Cum
que ingredi proponeret: conuerti ad
dominum differebat de die in diem
Tandem infirmatus grauiter. in-
cepit clamare ad priorem. Pater
ora pro me. quia duo dracones hor-
rendissimi ad deuorandum me ve-
nerunt. Cumque illi cum lacrimis
orassent. et ille fuisset liberatus a
dracone. rogauerunt eum vt imple-
ret promissum et per susceptionem
habitus conuertetur ad deum. Qui verba
eorum contemnens. post paucam horam
incepit clamare. ignis occupat me.
Vnde cum aperiret cooptorium per orationes
fratrum liberatus est. nec propter hoc
implere curauit promissum. tunc post pau-
lulum raptus in extasi. sententiam sue dam-
nationis audiuit. et ideo ad se rediens
clamauit. Ecce duo demones ve-
niunt ad me cum sartagine magna
vt fligar in ea in inferno. Cumque que-
retur causa. Respondit. viam penitendi
non incepi cum hiem breue tempus
et longam viam et difficilem. dominus me
expectauit. et dum claudetur porta
non preuidi saluationem meam. et nunc
eleuant me. et ponunt in sartagine.
Vt cognoscatis quod verum di-
co. videte carnes meas que sunt
deuorate vsque ad ossa tantum per

p vnam guttam sartaginis·z nūc
vnitur mihi sartago·et hec dicēs
expirauit· ¶ Item ad idem· Legi
tur in li·de vij·donis spūss·q̄ q̄dā
rusticus vaccaz z vitulū ducebat
ad forum·Cūqz piclitaret' in trā-
situ cui9dam flumīs·pmisit d̄o z
beato michaeli p sua liberatōne
vaccā z vitulum·Cunqz essz iuxta
ripam·incepit dicē intra se· Dñe
de9 z sancte Michael sufficit vo-
bis q̄ vos habeatis vitulū z ego
hēo vaccam·Cūqz essz extra aquā
totaliter·dixit de cetero nec vac-
cam nec vitulū·tunc subito venit
fulgur z interfecit eos· Rusticus
est pctōr·vacca est corp9· vitulus
est īfirmitas·in qua hō offert d̄o
corp9 z animā pmittēdo cōuersi-
onem· Sz dum incipit curari sub-
trahit deo corp9·z ad hoc pponit
deo seruire q̄ntū ad spūalia· Sz qñ
est plene curatus· subtrahit sibi
omīa seruicia corporalia z spūalia·
Qd̄ deus attēdens·fulgure dam
natōnis eterne talem pcutit·vbi
oculi hēbunt tenebras·aures plā
ctus z voces terribiles· nares fe-
torem terribilē sulphureū z cada
uerū·os famē z sitim·manus z pe
des vincula ignea· sensus tactus
glaciem z flāmas acutissimas
¶ Item ad idem· Refert jacob9
de vitriaco q̄ fuit quidā clericus
īmūdissime vite·cui in visione se-
nex appuit·in manu libr̄ vite te-
nentē·in quo erāt scripta nomina
saluādor̄· Et q̄ iste ctrit9 religio-
nem infrauerat· Pū in libro legēt
nomen suū ita freq̄nter casum in
uenit q̄ vix potat sustinē pgame-
num·z petens ab angelo causam
ait·pposuisti pl'ies correctōnem·z
tūc eras scriptus z resiliēdo dele
tus·Et nisi mō religionē intrasses
damnatus fuisses· Scd̄o debet
cōuerti pctōr·ne spūs ad īfernuz
trahatur· Le' in li·de vij·do·spūs.
q̄ cum essent duo cl'ici· multuz se
inuicem diligētes·vn9 illor̄ infir
matus ofessus fuit z recepit via-
ticum·z q̄ pmiserat socō suo post
mortem redire·in crastinū mortis
sue ei appuit·nūciauit ei q̄ essz dā
natus·Cūqz cl'ic9 miraretur·eo q̄
fuissz ofessus· rñdit mortu9. sicut
quo ad corp9·sic quo ad aīam p-
scriptio magnā virtutez hz· Et q̄a
toto tempe vite mee excepta pue
ricia·fui possessus a demone·nec
ex corde ppter amorē· sed ppter ti
morem·z ideo damnatus recedo·
¶ Item ad idem· Legit' in li·de
vij·donis spūssā·q̄ quidam fuit q̄
iuuētutem suā z totum temp9 suū
expendens ad vitupium dei· duz
infirmaretur z videret magnam
multitudinem demonum astātiuz
incepit clamare· Date mihi indu-
cias obsecro saltē vsqz mane· Tūc
vnus demonum respondit· In lu-
to fetidissimo semper fuisti· z cuz
posses surgere ibi noluisti·ignez
comburentem omnia spiritualia
in domo tua habuisti·z cum habe
res aquam extinguere neglexisti

Deus ꝑ promotionē mirabili cuz
lr̄is scriptis in sua carne. ⁊ cū san
guine suo te vocauerat ⁊ ire tota
liter ꝯtempsisti. malum elegisti. ⁊
malū habebis. ⁊ arripiētes eū ad
infernū traxerūt. Tercō debet ad
deum pctōr cōuerti ne a demone
decipiatur. Refert Beda in ge-
stis anglorꝫ ꝙ rex anglie habuit
vnū militem in armis ꝓbum. Sz
in vita corruptū. Et āmonitus fre
quenter vt se corrigeret. ꝯtemne-
bat. Tandē infirmat' visitat' a re
ge ⁊ ad pñiaz moniretur. Qui ait
Si ego nūc peniterer vidētur ꝙ
essem timidus. Et ideo cū habeaz
satis de tempe peniteam adhuc.
Cūqz infirmaret' grauiꝰ. jterū ad
pñiaz moniētur. Tunc ille. domie
rex. jam tempꝰ penitendi deficit.
Nam paululū añ vestrꝫ egressuz
duo iuuenes cādidissimi venerūt
ad me librꝫ portantes scriptū lr̄is
fulgidis ⁊ aureis. ⁊ collocassent
se. vnꝰ ad caput. alius ad pedes.
dixerūt ad inuicem. jste infirmus
iudicatus est morti. ⁊ ideo videa-
mus si habemus aliqđ ius in eo.
Et apientes librꝫ nullū bonuz in-
uenerūt factū ꝑ me. nisi q̄dam ꝑ-
ua in puericia. Et dū sup instarēt
venerunt duo nigerrimi đmones
⁊ portātes vnū librꝫ nigerrimum
ī quo mihi legerūt oīa pctā mea
⁊ cum legissent duo fulgidi iuue-
nes dixerūt. O maledicte dimitti
mus te qr non donasti ꝑ peniten-
tiam equū corporis tui. Qr nō ad-
hibuisti remedia vulneribꝰ tuis.
Qr non restitisti hostibꝰ tuis. quo
usqz omīa bona tua occupauerūt
⁊ abstulerūt. Et recedētes dimise
runt me cū duobꝰ demonibꝰ quo
rū vnus stat ad caput ⁊ alius stat
ad pedes cum quibꝰ recedam. Et
hoc dicens expirauit. ¶ Item ad
idem. Legitur in libro de septem
donis spūssā. ꝙ fuit q̄dam mulier
sortilega que ex quibusdaz fatui-
tatibꝰ dogmatizabat. ⁊ asserebat
ꝙ quicūqz in prima die Maij au-
disset quinq̄es cantare cuculum
in illo anno non moreretur. Cun-
qz fuisset infirmata et moniretur
a parentibus vt peniteret ⁊ con-
fiteretur. Dixit se non posse mo-
ri de quinqz annis eo ꝙ quinq̄es
vocem cuculi audiuisset. Tandez
grauata plus ⁊ ꝑdidissz vocem. ⁊
plus moniret' extrahens manum
extra pannos cū quiqz digitis si-
gnum faciebat. Tūc venit demon
in figura fulguris ⁊ p̄cisa sibi ma
nu eam suffocauit. ¶ Quarto dz
pctōr conuerti ad deū ne tempus
penitendi ei subtrahat'. Legitur
in vitaspa. ꝙ fuit quidaz diues q̄
nec in iuuētute. nec in media eta
te. nec in senectute vicia declina-
uerat. Sz cōtemnens penitentes
de ꝓpria cōuersione non curabat
Cū aūt infirmatus leuiter adhuc
conuerti non curabat Dum ꝓpter
grauitatez infirmitatis morti ap
propinq̄ret vidit maximā multitu
dinem demonum ad se venire. vt

animam eius ad infernum porta-
rent· Tunc infirmus cepit clama-
re· Deus adiuua me· Tunc vnꝰ de
mon eum arripiēs· dixit· maledi-
cte tu vis icipe horas qñ dicitur
bñdicamus· tu vis transplantare
arborem qñ trabs est sicca ⁊ anti
qua· tu vis salire carnes qñ sunt
putride· ⁊ imersit ferrum ignitu⁊
in guttur eius ⁊ extinxit eum·
¶ Item ad idem· Refert jacobꝰ
de vitriaco ꝙ scolaris quidā pisi
us fuit deliberās intrare religio
nem· Cūq⁊ essꝫ in tali ꝓposito ⁊ in
duceret sociū suū ad simile opus
jlle respondit· Manebo pisius vt
sim mgr̄ in artibus· postea mane-
bo ꝑ q̄ttuor annos in monte pes-
sulano vt sim mgr̄ in medicinis·
postea ꝑ quinq⁊ i Bononia vt sim
mgr̄ i legibꝰ· ⁊ postea intrabo re-
ligionem· Tūc intrantes cu⁊ istis
verbis lectū· cū in crastinum pro
lectōne vacaretur inuentꝰ ē mor-
tuus· ¶ Item ad idem· Refert
Petrus alphonsus· ꝙ semꝫ fuit q̄
dam latro qui ingressus est opto
rium cuiusdam mercatoris i quo
erant omīa iocalia· vasa argētea
panni serici· ⁊ armature militum
multe nimis· Qui apiens omīa ar
maria· In prima ꝑte noctis reuol
uit ⁊ aspexit omīa iocalia ⁊ arne-
sia que erāt ibi· Tandem in scd̄a
ꝑte noctis respexit omīa vasa au-
rea ⁊ argētea diuersoꝝ generum
que erāt in scd̄o· jn alia om̄s pan-
nos sericos ⁊ laneos q̄ erant i ter
cio· ⁊ in q̄rta omnia genera armo
rum q̄ erant in q̄rto· Et cum tunc
aurora essꝫ dn̄s hospicij surrexit·
⁊ latronez cepit ⁊ curie tradidit·
Et cum essꝫ iudicatꝰ suspendio et
nudus expoliatus essꝫ i pede fur
ce dixit· Heu miꝭ vbi sunt tot pul
cra iocalia· tot pulcra vasa aurea
tot mutatoria vestim̄toꝝ· tot pul-
cre armature sicut tu tenuisti ista
nocte in manibꝰ tuis· nunc video
ꝙ veꝝ est ꝓuerbiu⁊ cōmune· Qui
tempꝰ habꝫ ⁊ tempꝰ expectat· tē
pus deficit ei· ⁊ sic suspēditur sñ
illis· Iste latro est homo· sed iste
mercator est deꝰ· optorium eiꝰ est
vniuersitas creaturaꝝ· hec est vi
ta pn̄s· Sed diuersa armaria sūt
diuersa q̄ appetūtur in mūdo· In
primo ꝯtinētur delicie· vana gau
dia· pulcritudies· q̄ respiciūtur in
prima ꝑte noctis iuuētutis· In se
cundo sunt diuicie redditus ⁊c̄· q̄
cōtemplantur in scd̄a ꝑte noctis
In alio sunt honores· ꝓmotōnes·
vanitas vestiū· que respiciūtur in
alia ꝑte noctis· In alio sunt nobi
litates· potentie ⁊c̄· q̄ respiciūtur
in vltima ꝑte noctis· Tandē in au
rora mortis deꝰ surgit· ⁊ capit ho
minē ⁊ ad iudicium suū ducit· tūc
spoliatus omnibꝰ bonis dum iu-
dicatur damnationi· incipit dicē
itra se· vbi sunt delicie· vana gau
dia· diuicie· honores· nobilitates·
⁊ potentia omīa euanuerunt· Qr
tempus habui penitēdi· ⁊ tempꝰ
expectaui· ⁊ tempus deficit· ⁊ sic

miser suspenditur ꝫ inferno
¶ Item ad idem·Fingitur fabula
q̃ aquila rex auiũ semel ogrega-
uit plamentum suum ·in quo fue-
runt omia genera auiuz·vt ex eis
fuitorem sibi eligeret· Tandẽ ex-
posuit eis dignitatẽ regni·Et idõ
petiuit vt sibi assignarẽtur Comi
tes z Barones ad suã associatõnẽ
Milites et scutiferos sez z domi-
cellos ad suum fuicium· aduoca-
tos ad psecutõnem causarꝫ·capel
lanum z clicum ad complemtum
capelle·Tũc hito z deliberato cõ
silio·assigũerunt vt grifaldi eẽnt
Comites·lianstor Barones·falco-
nes milites·sparnerij scutiferi·co
lumbe domicelli·pica aduocatus
gallus capellan?. Sz mõ fit q̃stio
de clico·aliqui dixerũt de philo-
mena·sed qꝫ nesciebat latinũ non
fuit accepta a rege·aliqui dixerẽt
de calandria·z eadez rõne fuit re
futata· Et requisitis omib? nulla
auis inuenta est·que sciret bñ lo-
qui latinuz nisi corui?· qui licz eẽt
turpis z haberet malã vocez Qꝫ
sciebat dicẽ cras·factus est clic?
regis·Qui attendẽs ad pulcritu-
dinẽ aliarꝫ·z turpitudinẽ ꝑriam·
licentiaz petiuit a rege radendi
tonsuram suam z barbã·abluẽdi
caput·z cõponẽdi se· Qui cũ iret
inuenit cadauer fetidum·z posuit
se desup·z fact? est turpior q̃ eẽt
prius·Tũc appropinq̃nte hora of
ficij·missum est p eo· qui air·cras
cras·Sed nũcius mittit z eodẽ
modo respondit·Tercius accessit
z visa obstinatõne sua·proiecit ia
lum z interfecit eum·ac i luto po
suit·Loq̃ndo spũaliter· Ista aq̃la
est xp̃us bñdictus qui in arbore
crucis velut Aquila sua brachia
extendit·z iste voluit habere ser-
uitores idoneos · Vñ habuit pri-
archas sicut comites·apl̃os sicut
Barones z principes·martires p-
fectos sicut milites: innocẽtes si-
cut scutiferos·ꝑphetas·euangeli
stas·doctores·sicut aduocatos·cõ
fessores sicut sacerdotes· vgines
sicut domicellas·Licz pctõrem fe
tidum z ingꝫ tanq̃ corui habuit
suum clicum· Qui attendens ad
pulcritudinẽ aliorꝫ z voluit se ab
luere p pniam· Sed dum accedit
occurrũt sibi delicie carnis·amor
pentum·amor rei terrene·in q̃bus
implicatus inmundior efficitur q̃
ess prius· Tũc deus mandat sibi
tres nuncios· Prim? est interna i
spiratio z externa predicatio·nec
auditur iste·nec ꝑdicatio custodi
tur·sed dicit·cras cras cõuertar·
Secꝯs qui est afflictio· tribulatio
infirmitas z ꝑditio rerꝫ· tandem
mittit z eodem mõ rndet· Tandẽ
mittitur tercius·z iste est mors·q̃
pcutiendo eum ponit in luto dã-
nationis eterne· ¶ Quinto debet
pctor ad deum cõuerti· ne in mal
occidatur· Refert Alphonsus q̃
duo clici euntes p ciuitatem·in q̃
dam taberna audiuerũt dulcissi-
mos cantus·z tunc accedentes i-

uitati p residentes ibi·dixit vnus
alteri·dicit sapiēs q̄ non est tran
seūdum p sedes gentis inique·sz
fugiendi sunt·z ideo nullo mō in-
traret·Alter vero allect⁹ ex dul-
cedine cantus·ex auiditate pot⁹·
itrauit ad eos alio recedēte·Duz
ergo ibi situeretur leticia subito
venit rector ciuitatis z cepit oms
eo q̄ alij fecissent homicidiuz· Et
cuz oms fuissent adiudicati suspē
dio z clicus vnacū eis·dū esset in
morte incepit dicē intra se·Nūc
ognosco z expimento percipio q̄
malum est malis associare vestez
suam·qn̄ non potest lauare pānuz
p̄ciosissimum in maū mali sutoris
ponere·vas balsami plenuz in la-
trinam proijcere· Sz qr tarde do
lui·iustum est vt sic sim cōdemna
tus·Isti duo socij sunt duo status
Status iustoꝝ z status pctōꝝ· sz
taberna est complacētia peccādi
in qua sunt potus delectatōnum·
cibaria diuiciaꝝ·cantus vani gau
dij·justus nō ingreditur istam ta
bernam sed poti⁹ pctōr·Et qr oēs
pctōres q̄ntum in eis est occidūt
xp̄m·z ideo in morte capiuntur a
deo·z dū sunt iudicati dānationi
eterne·incipiūt agnoscē q̄ maluz
fuit vestes anime p cōtritōnē nō
abluere·vestes ip̄aꝝ virtutuz ad
scindēduz demoni exponere· vas
in quo fuit ymago dei preciosior
omi balsamo·in latrinam tantaꝝ
feditatuz imergere z omnib⁹ pec
catis se associare· Sed qr temp⁹
penitendi tūc non est·mortem re
cipit dānationis eterne Sexto
pctōr debz cōuerti ad deum·quia
p oms creaturas p̄dicatur·Legi
i libro de vij·donis spūss· Q, fuit
quidam pastor qui ꝓpter occupa-
tionē custodie gregis nunq̄ audi
uerat ꝑmonem·Quadā aūt die in
gressus ciuitatem ·dum in platea
p̄dicaretur verbū dei transeundo
a p̄dicatore audiuit istud verbuz
jn omni creatura potest pctōr q̄n-
tumcūqz rudis accipe exemplum
diligendi deū z declinatōnis pec
catum·Cū ergo venissz ad nemus
z sup baculum suū se appodiaret
vidit iuxta oues bufonē maximū
Tunc ait intra se· Videam⁹ si est
hoc veꝝ qd̄ dixit predicator·z in-
cepit imaginari cōditiones bufo-
nis·z dixit intra se· Istud animal
est plenū veneno z corruptione·si
tu es hō habens sensum z rōnem
ergo pl⁹ teneris deo q̄ istd̄ aīal·
jstud animal comedit terrā z fu-
git alia aīmalia· Sz tu hēs panē
habes vinū·incutis timorez aīali-
bus·jstud animal est ita deforme
sine manib⁹·sine pfecta virtute·z
cum te talem potuit fecisse deus
cum ergo nō fecerit magis es ob
ligat⁹ deo·jstud animal nūq̄ pec
cauit·nec offendit deū·nec trans-
gressum est eius preceptū·sed vi-
uit semp ꝑm regulam sibi datam
a deo·sed ego vilis pctōr nunq̄m
vnum preceptū ꝑuaui·omibus vi
cijs me exposui·z ꝑm sacramenta

ecclie me nō rexi· iste laudat dm
p suam vocem·ego nec orōnez di-
co·Et dum sic meditaret cōtritio
z fletus maximus inuasit in eum
z informatus p q̄ndam sanctū p̄-
tereūtem i sanctitate deo seruiuit·
¶ Item ad idem· Legitur i libro
de vij·donis spūss·q̄ fuit quidam
Comes i pictauia scelerat9 z ma-
lus·z quia abūdabat in humana
sapientia·vix volebat aliquez do-
ctorem audire·qui de sua peruer
sione ip̄m moueret· Tunc quidam
simplex homo accessit ad eum·et
p̄posuit sibi hāc p̄abolam ·Azin9
z miles q̄stionem ad inuicem ha-
buerunt·z cū ad iudicium p̄uenis
sent·miles venit cū p̄incipib9 cū
clicis cum armatis·sed azin9 veit
cum illis cum quib9 fuerat nutri
tus·scz cum porcis cū herbis·cuz
aīalibus cum canibus zc·examia
ta questione azinus obtinuit fcm̄
Nūc quero a te o Comes·an tal
miles deberet multum eē ɔfusus
Rñdit Comes vere tm̄ q̄ si ego
fuissem loco eius nunq̄ homo ex
tūc me vidissz ·Tūc simplex·Vere
tu es miles ille·z ego sum azinus
z hēmus q̄stionem·An vacare de
licijs vanitatib9 z pctis sit malū·
Tu cū rōnibus tuis vis opponere
q̄ non·z ego q̄ sic·z ideo sum9 vo
cati coram diuino iudicō· tu veis
cum militibus· cum potentia·cuz
nobilitate·z ego cū creaturis·z si
respicis omnē creaturam·omnes
laudāt deum z sunt obedientes
ei·Respice celum z terrā z omia
que in eis sunt· Respice astra et
omnē naturam cū suis actibus z
q̄litatibus z dispositionibus sine
linguis z oculis deum cognoscūt
pctm̄ fugiūt·Laudant herbe flo-
res·arbores floribus suis z fructi
bus· Laudant aues z ɔgnoscunt·
nam oua fouent z pullos nutriūt
De precepto dei pulli statim seq̄n
tur mr̄em· z agni q̄pcito nati sunt
ad balatum mr̄ez ɔgnoscunt z se-
quūtur·Porci nati currūt ad vbe-
ra·quilibz ad suum s̄m diem na-
tiuitatis sue · Canes sunt fideles
suis dñis z se opponunt volētib9
nocere·Cum ergo omis creatura
q̄ntumcūqz vilis conditionis exi-
stat suo obediat creatori·nec i ali
quo trāsgrediatur suū p̄ceptum·
Ego vnacū eis q̄stionem lucrabi-
mur in die judicij nō obstāte sapi
entia z nobilitate tua.Tūc comes
illa precogitās ex istis verbis cō
uersus ad xp̄m suam vitam pleis-
sime emēdauit· ¶ Septimo debz
cōuerti ne pestilentie infligātur·
Legitur in libro de vita z p̄fectio
ne fratr̄ predicator̄ Q, quidam
mgr̄ interrogauit mgr̄m jordanē
que erat causa q̄ ex quo p̄dicato
res z minores fuerant i mūdo nō
fuerat bonū seclm̄·Rñdit fr̄ jor-
danis·Deꝰ imittit tempestates z
dolores s̄m grauitatez z enormi-
tatem pctōr̄·z q̄ p9 aduentuz p̄-
dicator̄ gentes agnoscētes deuz
plus eum ɔtempserūt· ideo plus

puniūtur. Itez ad idem. Legit' in eodem libro ꝙ cum quidam fr̄ corde hr̄et conuerté ad xp̄m q̄ndam scolarē delicatuz iuit ad domum suā. qui videns frēm p̄uenit eum ne loq̄retur de deo. Tūc frater concessit solum ꝙ i fine possz dicere duo verba. Cōtinuatis verbis fr̄ voluit recedé. z dixit iuuenis. duo verba mea dicam nunc. Scitis vos q̄liter tectū hēbunt ī alio secto qui nolunt penitere in isto rn̄dit iuueis. Tūc frater. ysa. sic dicit. Substernet' tinea. z coo p̄imentum tuū erit vermes. Qui reuoluēs diligenter in corde ad pn̄iam est adduct⁹. ¶ Octauo dz cōuerti ad xp̄m ne acrius puniat'. Legitur in libro de vita z p̄fectōne fratrum predicatoꝝ Q, cuz q̄rétur a fratre jordane q̄re pl⁹ peniterent rustici q̄ magni clici. et freq̄ntius cōuerterētur. Respondit. Facili⁹ inebriātur bono vino rustici qui aquā ꝯsueuerunt bibé. q̄ nobiles z ciues qui nō reputāt qz vsum hn̄t. Item ad idem. Legitur in eodem libro ꝙ fuit interrogat⁹ fr̄ jordanis. q̄re pctm̄ dicebatur porta inferni. Rn̄dit. hō q̄ stat in porta videt' affectare igredi domū. z qz pctōres ꝯtinue morantur in pctis. jdeo videt' ꝙ affectent in penis inferni eē quarū pctm̄ porta esse dicitur. Itez ad idem. Legitur in Colk. patrum Q, fuit quidā p̄itissim⁹ tonsor qui d̄ lucro suo excepto victu centū denarios ī suo marsubio recōdebat a quolibz sumēdo denarium tm̄. Cūqz in quadam ciuitate remota audiuissz ꝙ ꝓ q̄libet tonsione. xij. denarij donarētur. sumptis indumentis ad illam p̄rexit. z incipiēs opari. prima die magnas pecuias est lucrat⁹. z veniēs ad vesperuz dum ad macellū iuisset ꝓ emptione ciboꝝ īuenit cibaria esse ī maximo precio. z exigue viuens totū lucrꝝ suuz sine diminutōne alic⁹ denarij erat necessariuz expendé. Tūc ad se reuersus dixit. perfectior fuit acq̄sitio d̄narioꝝ q̄ solidorum. Naz in primis implebā bursam z splēdidissime vixi. sed nunc viuo p̄cissime z nihil supest mihi. sed omia cōsumūtur. z reuersus ē ad locum primū. Iste tonsor ē hō iste due ciuitates sunt stat⁹ pn̄ie z stat⁹ pcti. jn pn̄ia homo lucrat' necessaria ī hac vita z p̄mia eterna in alia. Sz in pcti statu licz hō plus abūdet z lucret' de diuicijs z honoribus delicijs z vanis gaudijs. nihilomin⁹ omia cōsumūtur z hō sitibūdus et famelic⁹ remanet. nec ꝓpter hoc bonis spūalib⁹ ditatur. Si hō etiam ꝯsiderat q̄ care emūtur ista z cū q̄ntis doloribꝰ. credo ꝙ omissa ciuitate peccati hō rediret ad locuz pn̄ie prime. ¶ Itē ad idē. Fulco massilien̄. cum essz ioculator z semel ī lecto delicatissime iacét. incepit ꝯsiderare ꝙ essz sibi magna pena non posse recedé ab eo. Qui ex h° attē

dens ad acerbitatem penarum ifer
m cōtritus·magne pñie se dedit.
¶ Item ad idem· Legit' in li·de
vita z pfectione frm pdicatorum
q cū quidā iuuenis illā religiōez
ingressus eēt z solicitaret' a pen-
tibus vt exiret·qz nō possz sustinē
austeritatem ordinis· Rñdit·vel
ero dānatus vel saluat9·si ero dā
natus·hic volo addiscē sustinere
penā z facē pñiaz·si sum saluatus
hēbo maius meritum· ¶ Nono
debz ouerti ad deum pctōr qz ab
eo dulciter expectat'· Legitur in
quodā libello de exemplis q sel
quinqz boni hoies fuerūt cōgre-
gati disputātes z oferētes d hoc
verbo Euāgelij·arta est via q du-
cit ad vitam· Qz cū caritas pona
tur p via vite z hec sit latissima·
dubitabāt p quē modū illud vbū
intelligētur·z deliberatōne retē-
ta statuerūt diē in qua quilibz di
ceret qd de9 mistrarz sibi· Cuz g°
venissent ad diē statutuz·Primus
sic respōdit ad dubitatōnez· legi
tur dixit iste q semel fuit Burgēs
diues nimis·z iste habuit vnicuz
filiū·cui tradidit ptem bonorum
suorum·vt expiretur qūo se hiet cuz
eis· Tunc iuuenis attendēs q pr
suus ptem sibi reseruauerat in bo-
nis ofisus vt illa etiā hiet i malis
vsibus sua bona osumpsit· Cunqz
nudus vitupat9 z famelic9 venis-
set ad prem suū adiutoriū postu-
lauit·Tūc pr attēdens ad ei9 ma
liciam subsidiū negauit expresse·

isti ergo erat arta via recupandi
diuicias z hñdi diuicias pris·iste
pr est deus·filius est pctōr· Sed
thezaur9 datus est tēp9 ad bene
opandū collatuz·z qz pctōr sub cō
fidentia tpis futuri·qd deus sibi
reseruat expendit temp9 preteritū
z psens in cōtumeliaz dei·dū spo-
liatus omibus bonis attendit ad
mortē·huic arta est via veniendi
ad vitam· Scds soluit qstionē·et
sicut prim9 premisit parabolam·sic
iste·Duo lusores fuerūt semel lu-
dentes ad scatos· quorum quilibet
erat pitus· Vt g° vnus hiet glo-
riaz sup alterum·dimisit vt alter lu
craret' totam familiā· z veniēdo
ad angulum tabule ipe vires re-
sumēt·z cum paucis lucraret' lu-
dum· sed mētita est vanitas sibi·
Naz cū pdidisset pedones z pau
cos retinuissz sibi·duz vellet resi-
steret ludenti·ipe cum tota fami-
lia sua cōclusit sibi z eleuauit lu
dum· Iste cum tota familia fuit i
arta via lucrandi ludum· quia si
cū tota familia vix pōt supari·al-
ter min9 cū paucis· Isti duo luso-
res sunt diabolus z pctōr·tabula
est mund9 siue vita·familie hoīs
est iuuentus·sanitas·pulcritudo·
diuicie·fortitudo·z c·Et qz hō ista
dimittit diabolo· credēs peitere
in angulo vite·mētitur iniquitas
sibi·Et ideo talium arta est via q
ducit ad vitam· Terci9 rñdit pre-
mittendo parabolam sicut primi
Quidaz nobilis vidit scalā aureā

a terra vsq; ad celum tangētem
ita artā q̄ non poterat ꝑ eaz ascē
dere nisi vn⁹ successiue·ex vtraq;
ꝑte eius erant fixi cultri infiniti·
nec bñ poterāt ognosci·draco de
terrim⁹ erat in pede scale·vñ isti
ascendēti arta est via veniēdi ad
vitam· Hec scala est pñia in qua
vnus sol⁹ pōt ascēdere·Naz hñs
pctm̄ nō est vnus· sed hñs gr̄am
est vnus· Latera huius scale sunt
duo·scz appetit⁹ vicōꝝ spūalium
z appetit⁹ vicōꝝ carnaliū·sed cul
tri sunt varie z infinite cogitatio·
nes·draco vero est dānatio eter·
na·Penitētes g° artam viam hñt
veniēdi ad vitaz· Quart⁹ sic eam
soluit·Duo milites semꝫ pugnabant
in quodā duello·quoꝝ vnus ex fa
tua audacia proiecit lanceā mas·
sam ferreā z scutuz volēs cū ense
alteꝝ debellare·Alter vero cum
essz ꝓbissimus cū lancea eum ad
terram ꝓiecit·z stante sup gladio
alteri⁹ dixit·arta est mihi via vi·
ctorie·Primus miles ē diabolus·
Scd̄s miles qui ꝯtemnit arma ē
pctōr· qui lanceaz·i·bona fortune
massam ferreā·i·bona nature·scu
tum·i·bona gr̄e dat diabolo·z re
tinet sibi ensem·i· volūtatem pei·
tendi· Et ideo qñ ꝓstrat⁹ aliqua
graui infirmitate vel senio vl̄ pe
tētie·arta est via penitēdi·ne a d̄
mone vincat'· Quint⁹ soluit sic q̄·
stionē· Ambulātes ꝑ alta īdigēt
latiori via q̄ ambulātes per yma
Et quia demoīs est alta ꝑ supbiā

Via aūt dei est yma ꝑ huilitatez·
ideo pria est lata·z scd̄a ē stricta

De Chorea·

Corea multa mala īducit ī
nobis·Prio em̄ demoī fa·
cit solatiū·Le' in li·de vij·
d o·ss·Q; quidā iuueis moāch⁹ in
gressus ē purgatoriū bti patricij
Et dū inspexissz ibi horribilia tor·
menta·int̄ alia videbat vnū·vide
bat em̄ circulū ibi plenū acutissi·
mis clauis·z sup illos vidit corei
zantes incedē·sup eos pluebat cō
tinue ignis sulphure⁹ z paulatim
dracones q̄ ī medio coree stabāt·
scindebant viscera eoꝝ z deuora·
bāt· Tādez ī fine illi⁹ circuli erāt
duo lupi crudelissimi z eradican
tes brachia illoꝝ q̄ erāt in corea·
sulphur ignitū z sal emittebāt ꝑ
defessatōnes·Cūq; iste q̄siuissz ab
angelo q̄ eum ducebat·q̄lia pctā
isti omiserāt·rñdit isti sūt coreizā·
tes· Nā corea ē tanq̄ gladi⁹ scin
dens ex oī ꝑte·añ·retro·a dextris
z a sinistris·abstract⁹·q; expoliāt
se ī coreis·z q̄dq̄d ihoēstatis hñt
z attractōnis ad malū·ibi oñdūt·
Lunat⁹ z lucidus est per compo·
sitionem z ornamenta varia·et jō
non est mirum si tales tali graui·
tate pene affliguntur·Cunq; ille
monachus exiuisset z vidisset co·
reizantes aliquos clamabat· Fu·
gite karissimi· quia chorea ignis
est ad quem calefaciūt se īmundi

Unde sicut ignis non durat sine
lignis· sic nec chorea placabilis
est sine mulieribus ¶ Scdo ē do
obprobrium· Legitur em̄ in libro
de vij· d onis spūss· ꝙ cum quidaꝫ
nobilis filium suuꝫ amotū a lacte
deo dedicassꝫ· ꝛ iuuenis ī religio-
ne ꝓfecisset· instructꝰ a quodā bo
no ꝛ sancto abbate· Dum semꝫ co-
ram cruce dn̄i oraret· occurrit si-
bi in mente q̄d erat illud qd̄ plꝰ
ad pctm̄ alliciebat· ꝛ in quo deus
plus vituꝑabatur· Dnm ergo ī la
crimis orans vidit q̄ndam pulcer
rimū· ꝛ cum eo coreizatio magna
Qui transiēs circa crucez facien-
do circulum primū· quilibꝫ dabat
vnum ictum sup clauos crucifixi·
Cūqꝫ fecissēt scd̄m circulū cū ma-
nibus ꝑcutiebāt vulnera xp̄i· Cun
qꝫ fecissent terciū circulū eleuan
tes coronaꝫ crucifixi ꝛ īfra pedes
cōculcabant· Sꝫ in q̄rto circūitu
eius planctus deridebāt· jn quīto
circūitu in faciem eius spuebant
In sexto circūitu latꝰ crucifixi ꝑ-
forabant· Sed in septimo eū blas
femabāt· Cūqꝫ ille iuuenis d̄ oro-
ne surrexissꝫ· ꝛ vellet vidicare tot
vituꝑia· que in eiꝰ presentia īpen
debāt crucifixo· jlle qui ducebat
coream app̄hendit eū dicens· De
siste aliq̄ntulum ꝛ audi me· Tu ro
gasti deum vt tibi dig̃retur ostē-
dere· quid erat illud qd̄ plꝰ alli-
ciebat hominē ad pctm̄· ꝛ in qº dꝰ
plus vituꝑabat· ꝛ ideo ex p̄cepto
dei· ego qui sum princeps inferni

ꝛ coreizatōnes precurro· veni huc
cum mīstris meis vt tibi exponaꝫ
omnia mala coreizationis· ꝛ qº mō
sub pulcro pallio facio vituꝑare
xp̄m· Nam in coreizatōnene pri-
mo est motus peduꝫ· ꝛ ostēsio cal-
ciamētorum· Et hoc fit in vituꝑiū
conclauatōnis pedum xp̄i· ꝛ quot
saltus ꝛ passus fiūt· tot ictꝰ ad fir
mandū pedes xp̄i in cruce q̄ntuꝫ
in eis est inducunt· Secundo est
ibi extensio brachiorum ꝛ oiūctō
digitorum· Et hoc fit in vituꝑiuꝫ
brachiorum xp̄i· Tercio est ibi co-
rona vel sertum herbarum ꝛ flo-
rum· ꝛ tunc conculcatur corona
xp̄i· Quarto est ibi cātus· in vitu-
perium planctus xp̄i· Quinto est
ibi ornatus· ꝛ isti spuūt xp̄m· Sex
to est ibi leticia cordis· ꝛ isti ape-
riunt latus xp̄i· Septimo est ibi
transitus· ꝛ hoc fit in derisionem
xp̄i· Quare in corea multoplꝰ vi-
tuꝑatur xp̄s· ꝛ in ea vtor omibus
armis meis· scilicꝫ tactu· visu· ꝛ lo
cutione· ¶ Item ad idem· Legi-
tur in libro de vij· donis spūss· ꝙ ī
quadaꝫ ciuitate consuetudo erat
vt in quibusdam festiuitatibꝰ co-
ree ducerētur per villam· ꝛ iuue-
nes cuꝫ laruis turpissimis starēt
super ligneos equos· Cum autem
quidam predicator hoc reprehē-
disset· eo ꝙ diem diei preponerēt
diei mundi· ꝛ laborem requei· dū
propter eius predicatōnē nō desi
sterent· ꝛ in platea cītatis in quo-
dā festo coreizarēt veit q̄dā mlti-

tudo demonum in spē iuuenum ꝛ
mulierꝝ coreizando·ꝛ ꝯiūxerunt se
coreizantib⁹ illis de illa ciuitate·
tunc vn⁹ illoꝝ demonū icepit cā-
tare ꝛ dicē sic·anssels quimian a-
mat amaseran deysonraret demō
met aues vsat· ꝑsonueil que scias
pagatz·Tunc apta est terra ꝛ flā-
ma magna eos iuoluit·et om̄s ad
infernū deduxit·¶ Item ad idem
Narrat Galks malueri⁹ in histo-
ria sua ꝙ anno dñi millesimo·de-
cimotercō Heinrico scd̄o jmpatoē
ꝛ Bn̄dicto papa· clviij· p̄sidente·
In quadaz villa saxonie vbi erat
ecclia Magni martiris·jn vigilia
natalis dñi Robert⁹ p̄sbiter pri
maz missam ichoauerat·ꝛ in cimi
terio q̄daz Obert⁹ nomie cū xviij
sodalib⁹ viris ꝛ xv· feminis coreā
ducens ꝛ cantilenas seculares ꝑ-
strepēs ita sacerdotē ipediebant
vt ip̄a verba eoꝝ inter sacra mis-
saruz solēnia intus resonarēt· jlle
mandat vt tacerēt· quo neglecto
imprecat⁹ est deū dicēs· Placeat
deo ꝛ sancto Magno vt ita cātā-
tes maneatis vsqz ad annū·verba
itaqz pond⁹ habuerūt·et itaqz ꝑ
totū annū ꝑmāserūt·Fili⁹ p̄sbite-
ri johēs sororez suā cantātez per
brachia arripuit· ꝛ statim istud a
corpore euulsit· sz gutta sang̃nis
nō exiuit· jlla vero toto ānno cuz
cetis ꝑmāsit coreas ducēs· ꝛ plu-
uia nō cecidit sup eos·nō dolor·n̄
frig⁹·n̄ sitis·n̄ fames·nō lassitudo
eos affecit· indum̄ta eoꝝ vel cal-
ciam̄ta n̄ sunt attrita·sz q̄si vecor-
des cantabāt·prio vsqz ad genua
deide vsqz ad femora terre diuul
si sunt· fabrica recta aliqn̄ sup e-
os erigebat' nuto dei vt pluuias
arcēt·Anno reuoluto· Erbertus
colomen̄·ep̄s eos absoluit a nodo
q° man⁹ eoꝝ ligabāt'·ꝛ an̄ altare
sci Magni recōciliauit· Filia p̄sbi
teri cū alijs duab⁹ ꝯtinuo extīcta
est·Ceteri v̄o ꝯtinuis trib⁹ dieb⁹
ꝛ noctib⁹ dormier̄t·ꝛ p⁹ea obier̄t
ꝛ miraculis vt fert' claruerūt· qz
valde penituer̄t· ¶ Tercō est dā-
nationis initiuz· Refert jaco·de
vitri·ꝙ fuit q̄daz domicella mlt̄ū
lasciua q̄ntuz ad coreizatōnes·Cū
qz fuissz mortua:cuidā sancte mo-
niali appuit·ꝛ ducebat coream sy
meaꝝ maximā·ꝛ cū desistēt aliq̄n
tulū a ductōne coree· circūdabāt
eā symee·ꝛ deuorabāt oclos eius
ꝛ cet̄a mēbra capitis· ꝛ cuz maxis
clauis ꝯfigebāt manus eius ꝛ pe-
des ad lignū ꝛ supponebāt ignē
ꝛ picem· Cūqz illa sancta moniat
requireret causam tormentorum
jlla respōdit·Chorea est causa tā-
ti doloris· Nam hec frangit pa-
ctum dei in baptismo·recitat can
tus diaboli condemnatos in ordi
ne·Est archa fractionis matrimo-
nij·est porta inferni·ꝛ mercatum
diaboli·est fractio pacis·est ignis
incendens iram dei·ꝛ est venenū
mortis· ¶ Quarto est fatuitatis
indicium·Refert jacobus de vi-
triaco·Qz fuit quidam nobilis·

qui habuit filiam valde castam ꝛ
que se multuꝫ trahebat a choreis
ꝛ ab alijs lasciuijs mūdanis. Cum
q; ꝛcrepata fuissꝫ a pie quia gau-
dijs non adhebat ꝛ vanitatibus
mundi. Ad hūdit illa. Pi fatuissimū
est choreas ducere in hac vita. et
hoc ostendo p multa exēpla. Pri-
mum fuit tale. Princeps hns ve-
stem pulcraꝫ vtitur ea. vel dat al-
teri principi. non dat histrioni do
nec sit antiqua. Princeps est de-
vestis est ouersaris. histrio est mū
dus. Et ideo nō debeo dare florez
iuuētutis mee histrioni. Beda rō
fuit hec. Qui pdidit castꝫ pulcer
rimū ꝛ hēditatem infiniti laboris
dum actu eaꝫ videt gaudē nō pōt
Et quia nos pdidimꝰ hēditatē ce
lestem ꝛ ideo ꝛc. Tercia racō fuit
ista. incarceratꝰ ꝛ victus duꝫ mo-
ratur inter inimicos letari nō pt
Et q: sumꝰ victi diuerꝭ pctis ꝛ in
ter inimicos. ideo ꝛc. Item ad
idem. Refert Gregoꝛ. q cū q̄daꝫ
iuuenis audiuissꝫ q chorea esset
porta iferni ꝛ ipe asserebat q eēt
porta btitudinis. letricia ꝛsolatio-
nis. dum ducēt choream sub quo-
dam portali: lapis molaris subi-
to cecidit ꝛ ipm cōprimens ꝛ iter
ficiens. ambo simul absorpti sunt
a terra.

De Correctione

Correctio ad hoc q sit vi-
tuosa debꝫ hīe ꝛditiones
seqntes. Primo debꝫ eē
dulcis. Vñ Anshel. refert q q̄dā
abbas cum mirabili duricia nutri
ret pueros ꝛ corrigēt. nec ex hoc
multum vtutes augmētarētur in
eis. requisiuit Anshelmū que est
causa. tunc Anshelmꝰ quia de ho
minibꝰ facitis bestias. ꝛ q̄ntuꝫ ho
sit pintiosum ostendo tali exēplo.
Si aliquis plantassꝫ virgulam. ꝛ
ex omi pte circūcingeret eaꝫ ne
dilatari possꝫ alterꝫ duorꝫ essꝫ. vel
essꝫ inutilis. vel recubata flectēt
se ad yma. Sic pueri ꝛ iuuenes.
dum p aspitatem correctionis cir
cingūtur. nec exemplum pietatis
aspiciunt. vel fiūt inutiles ordinē
dimittēdo. returbātur ꝛ reflectū-
tur ad yma. id est ad puersas co-
gitatōnes. eo q non pnt habere
exteriorem cōsolatōnem Secū
do debꝫ esse caritatiua. Legit in
libro de vij. domis spūss. Qꝫ quidā
iuuenis fuit qui religionē ingres
sus non erat soluꝫ vicōsus in se. sꝫ
alijs scandalum ministrabat. Cuꝫ
autem per sanctum Paconuꝫ fuis
set correctus. ꝛ ille ad eius moni-
tionem fuisset compūctus quotiēs
cūqꝫ fratres videbat flebat ꝛ cāꝫ
huius assignauit. quia dicebat se
vallatum obsequijs taliuꝫ fratrū
quorum pedum puluis sibi debe
bat esse venerandus. Tercio
debꝫ esse vera. Vnde legitur in vi
ta ꝛ cōuersatōne fratrū predica-
torum. q cuꝫ frater jordanis fuis-
set requisitus a friderico impera
tore que de eo dicebātur ī mūdo.

Ad̄dit· domine vos mittitis nun
cios ꝑ diuersas mūdi ꝑtes· ⁊ cer-
tos rumores de vita vr̄a auditis.
Sed video ꝙ facitis sicut xp̄s· q̄
sciens omīa que dicebātur de eo
mihilomi⁹ interrogabat discipl̄os
suos· Et ideo ego dico vobis ꝙ d̄
vobis dicitur ꝙ eccl̄ias grauatis
sentēcias ꝯtemnitis· augurijs itē-
ditis· judeis ⁊ sarracenis nimis fa
uetis· cōsiliarijs vr̄is non acqnie-
scitis· vicarium dei dehonestatis·
¶ Quarto debz esse iusta· Legi⁹
in eodem libro· Q, cuz papa Gre-
gori⁹ correctōnem quoꝝdam mo
nasterioꝝ cōmisisset q̄busdam fra
tribus· ⁊ illi non ꝑuato iuris ordi
ne iustam correctōnem fecissent·
rep̄hensi a papa· Ad̄dit fr̄ jorda
danis· Pr̄ sancte frequenter mihi
accidit cum vellem declinare ad
aliquā abbatiam cistercien̄· ꝙ in-
uenī aliqn̄ viaz cōmunem q̄ ducit
ad porram longam vel circularē
ꝙ tediū erat mihi tm̄ circūire cū
tamē abbatia esset ꝓpe ocl̄os me-
os· ⁊ aliqn̄ iui ꝑ prata ⁊ cicius ꝑ-
uenī ad portam· Crudelis g° fuissz
portarius si compulisset me ad re
deundum ad viam cōmunem· ⁊ si
sup hoc me grauassz· jta dico ī ꝓ-
posito· via iuris est longa ⁊ circu
laris· Sed hec correctio ⁊ dispo-
sitio iusta fuit ⁊ breuis· ⁊ ido gra
uari non debemus si breuem viā
eligim⁹ dimissa longa·

De Corpore christi

Corpus xp̄i est in sacramē-
to altaris· ostendūt omēs
creature sequētes· Pri-
mo apes· Refert jacob⁹
de vitriaco· Q, dum quidā sacer-
dos deferret corp⁹ xp̄i ꝑ viam· et
custodiret negligēter ip̄m ꝑdidit
cum pixide in qua portabat· ⁊ qz
iuxta via erant aluearia apū om̄s
exeuntes de suis cauernis circū-
cinxerūt pixidem· circūquaqz edi
ficauerūt tabernaculuz in modū
eccl̄ie· nec aliqua res īmunda au
debat appropinquare illi taber-
naculo· Sz statim qn̄ transibāt ai
malia ab apibus viriliter repelle
bantur· Cūqz hoc fuissz denuncia
tum eccl̄ie· ⁊ sacerdos illuc cū de
uotione iuisset· tunc apes se diui-
dentes ꝑ medium ꝑ quoddaz fo-
ramen illius tabernaculi illi sa-
cerdoti pixidem ostēdebant· Qui
recordatus de perditione pixidis
cum fletu corpus xp̄i recuperans
apes ad sua aluearia reuertūtur·
¶ Item ad idem· Refert Ces· ꝙ
quondam fuit quedam mulier q̄
aluearia apum habens· vt melius
venirēt ⁊ magis multiplicarētur
didicit vt si corpus xp̄i ponētur ī
medio apum sequeretur quod op
tabat· Tunc semel recepta cōmu-
nione ⁊ abscondita in alueario a-
pum posuit· Tunc omnes apes al
uearium exeuntes ad flores mitis
simos auolantes vnam ecclesiam
cū altari fenestris cuz cāpaīli fe-
cerūt· ⁊ sr̄ altaē corp⁹ xp̄i locauerūt·

Cūqz columna lucis de nocte staret sup aluearium. gētes mirati cū deuotōne apierunt. z in presentia epi de alueario sine fractōne illa ecclia extrahitur. z corp9 Dñicuz in altari videtur. Scita aūt veritate a muliere cui9 erant apes. z repto corpore xpi cum illo tabernaculo ad ecclam tante virtutis ponitur esse cera illi9 tabernacli. vt igni exposita nō immutet.

Scdo agnoscūt eum animalia Refert Ces. Q, quidaz sacerdos dum ad q̄ndam infirmum distantem deferret corpus xpi i pascuis animaliū sibi cecidit. tūc omia aīmalia oues z boues azini z equi circulum rotūdum faciētes circa eum cū mirabili rugitu circa corpus xpi flexis genibus stabāt. Et dum pastores stupefacti venerūt z in medio albā hostiā iuenissent dū vellent ingredi nullo mō poterant. z ipi etiā compuncti de suis pctis pstrati deū flēdo laudabāt Cūqz sacerdos venissz ad infirmū corp9 dñicum nō inuenissz. cū dolore rediens. inueit corp9 Dñicuz omino illesum. z recepto honorifice aīmalia ad pascua recesserūt cum añ se mouere nō possent.

Item ad idem. Accidit in dyocesi andegauēsi. Q, dū sacerdos quidā ad coicanduz infirmos accederet. z p q̄ndaz locū cōmunez transiret. obuius fuit ei q̄dam judeus cū pulcerrimo equo. Cunqz judeus absqz omī reuerētia subito vellz trāsire. equ9 genua flexit z cū lacrimis reuerētiam exhibebat. z suo supplicabat creatori. Qd cum judeus calcaribus z verberib9 eum compellēt ad surgenduz nunq̄ amoueri potuit donec corpus xpi reuerēter transiret. z vox h9cemodi audita fuisse narratur. Agnosco creatorē meū q̄m tu negas de virgine natū. Tūc judeus compūctus ex taz magno z euidenti miraculo. z xpo credidit z baptismuz suscepit. Tercio ipm ofitentur pisces. Accidit in pvincia Narbonēsi q̄ quidā heretic9 informaret vel doceret q̄ndaz piscatorē p quem modū possz abundari in captura pisciū. Tūc piscator diligēter requirens modū. respondit jude9. Recipe corp9 xpi z sua in ore. z ad domū tuam porta. z in ore primi piscis pone corpus xpi z extūc quotq̄t pisces volueris retinebis. Qui camplēs audita. z ex hoc ditatus. p verecundia p. xxx. annos sine ofessione stetit. Accidit g° vt ille heretic9 q̄ hoc docuerat cōuertētur ad xpm z mirabili mō iduceret ppl'm ad susceptōnē z ad reuerētiaz sacramenti altaris. Qd audiens piscator. pñia ductus cōfessus est hoc pctm et non absolut9 a sacerdote monitus fuit vt a coione desistēt quousqz ipe absolutōnez habuissz Qui mirabili modo compūct9 ad locum in quo cōmiserat pctm accessit z flens z dolēs. Dū eleuassz

caput vidit in alia pte flumīnis piscem stantem corpus Pñicū in ore ostendētem· z ad eum directe accedētem· ipe vero non audens tangere nec recipe piscez· currēs celeriter nūciauit sacerdoti· z venientes ambo dum nō viderēt ceperūt cum maximis lacrimis dm rogare vt grām suaz ostenderet· Statim piscis appuit z in ore corpus xpi retinuit· z ad euz directe veniēs in manu sacerdotis illd reposuit· Qui corpus xpi z piscez recipiens· hoc miraculū ppto predicauit· ¶ Quarto ofitentur z cognoscūt demones corpus xpi esse in sacramto altaris· Dicitur q cū quidā dmones aduocassz· z sacerdos cum corpore xpi trāsiret per cameram demon se pstrauit in signum reuerentie· Cūqz fuissz reqsitus ab icātatore qre hoc fecissz· Rñdit demon q quia erat pctōr suus· in cui9 ptāte celum· angeli· demones· z infernus sunt posita· Tandē redeunte sine corpore xpi dyabolus flexit genua· Et cū iterrogaret' quare hoc faceret· cū ibi non essz corp9 xpi· Rñdit qz ipe est locus in quo māsit· vbi debēt addiscē xpiani q̄ pnitiosum sit q corpus xpi recipiens in luto voluptatum proijciat'· ¶ Item ad idem· Frater jordanis pdicatoruz Mgr· dum ad qndam ecclīaz in q erat demoniac9 venisset· coraz mltis astantib9 demoni impatur vt ab obsesso exiret· Qui rēnuit tūc·

Et ido frater jordanis ad fenestraz vbi erant hostie non osecrate accessit· z vnam accipiēs z in ore dmoniaci posuit· pcipiendo vt i virtute dei exiret· Tūc demoniacus cū dentib9 destruens hostiaz sub sannādo incepit rodē dicens· nō exibo p te· quia hic nō est xps· Et tandem vnā osecratam accipiēs dixit· Hic est xpus· tūc demon respondit verz est· z ideo pñiam ei9 non possuz ferre· z recedo ab isto· ¶ Item ad idem· Legit' in miraculo beati Petri martiris de ordine fratrz pdicatorz q cū ipe quēdam hēticum cōuertissz· z ille per alios hēticos fuisset puersus· Accidit vt beatus Petr9 cum iteruz visitaret eum post cōuersionem· Qui respuens ei9 consortiuz· amiciciam z hospiciū interdicēs· beatus Petr9 interrogauit causā rei· Tūc heretic9 qdammō increpando eum dixit· Decepisti me cuz vbis tuis z falsitatib9· Tūc sanct9 Quō ostat tibi vt deceperim· tūc hēticus dixit· Frēs mei duxerunt me ad qddam templuz mire altitudinis magtudīs z pulcritudīs in quo vidi xpm z mrem ei9 virginem cū celesti curia in cathedris aureis residē· a qb9 misericordiaz sum cōsecutus· z ab eis audiui q tu falsitatez errorem z nō veritatem doces· Tūc sanct9· Si ista vera sunt· z hoc cū tuis potestis mihi ostendere vobis adherebo· et qd pdico reuocabo· Qui accedēs

ad alios hereticos·⁊ factū expli-
cans·gauisi valde.i crastinū diez
statuerunt·⁊ sanctum adduxerūt
ad locum prefatum·Tunc sanctus
mane consurgens missaz celebra-
uit ⁊ duas hostias ɔsecrauit·vnaz
assumpsit ⁊ alteram reuerēter in
pixide secum portauit·⁊ ad locuz
predictuz vnacū hereticis prexit·
Qui videns claritatem pallacij ⁊
pulcritudinem·fulgorem residen-
tiū in thronis·⁊ pulcritudinē assi
stentiū·subridere icepit·Tūc illa
que ab hereticis credebatur mr̄
dei·dixit sācto·Cur maledicte pe
trè cum etroribꝰ ⁊ falsitatibꝰ tuis
decipis ⁊ corrumpis creatos ⁊ re
demptos ꝑ meum filiū·Tunc san-
ctus·Que estis vos que talia dici
tis·tūc illa dixit· Ego sum mater
dei·⁊ hic est jhūs xp̄s filius meꝰ·
⁊ hic sunt seruitores mei angeli
Tunc sanctꝰ corpus xp̄i extrahēs
de pixide quā secum portauerat·
ait·Si vos estis mr̄ dei·⁊ isti sunt
ꝓuitores vestri· exhibete reuerē-
tiam filio vestro·qui est verꝰ deꝰ
⁊ verus homo·Statiz fulgura ce-
ciderūt·⁊ cū maximis flāmis ⁊ fe
toribus illa illusio euanuit·⁊ iue-
nerūt se om̄s in loco fetido ⁊ cor-
rupto·⁊ ex tam magno ⁊ mirabili
miraculo cōuersi sunt ⁊ ꝓuierunt
xp̄o· Item ad idem·scz ꝙ d̄mo-
nes confitentur xp̄m· Accidit in
partibus tholozanis ꝙ dum q̄dā
hereticꝰ pessimus fuisset ductus
ad ignē·⁊ fuissz in medio maximi
ignis·tunc incepit clamare· Deꝰ
meus adiuua me·tūc ignis in me
dio est diuisus·⁊ circūquaqz diui-
sus non ei nocuit· Scd̄o accendi-
tur ignis·⁊ in eo proiectꝰ·dū cla-
masset sicut priꝰ·aqua maxima d̄
celo descendit ⁊ ignē extinxit·Cū
qz ppl̄s vellet eum liberare·⁊ in-
quisitorem fr̄m predicatoꝝ cōbu
rere·inquisitor accepto corpe xp̄i
secrete prexit ad locum in qᵒ erat
prepatus copiosissimꝰ ignis ⁊ ex-
trahens corpus xp̄i in pn̄tia totiꝰ
ppl̄i sic dixit· Dn̄e jhū xp̄e qui p̄-
cepisti zizaniam colligē ⁊ in ignē
mittere·rogo ꝑ hoc sacrum corpꝰ
tuum qd̄ hic est· vt ostendas po-
tentiam tuā sup hoc mēbꝝ diabo
li·qui negat ꝙ tu non es hic ī hᵒ
bn̄dictissimo sacramēto· Cū ergo
hereticꝰ fuissz proiectꝰ in ignez ⁊
clamaret· Deus meꝰ adiuua me·
Demon respondit·non possum·qz
deus verus ⁊ verus homo in illa
hostia est·qui non solum meū pos
se abstulit· sed etiam expellit ne
hic plus valeam īmorari· sed īua-
lescēte flāma hereticꝰ est combu
stus· Item ad idem·Fuit q̄dā
incantator qui habēs demonem
inclusum in quodam anulo·Dum
q̄dā die loq̄retur cum eo·demō in
cepit clamare· Dimitte me obse-
cro vt fugiam paululum·⁊ reuer-
tar statim ad obsequiū tui·Cunqz
ille concessisset ⁊ demō reuersus
fuisset·īquisiuit causam recessus·
tremoris ⁊ doloris·Cunqz demon

se recusare diceret ⁊ ille ostrinxis
set eum·ait·in sacramēto est verus
deus qui creauit celū ⁊ terram ⁊
omnia que in eis sunt·Et ideo fer
re non potui eius presentiam Qr
tunc portabatur ꝑ carteriam ad
infirmum·Cūqꝫ sic loquerētur et
sacerdos reuertētur·incantator ī
virtute jhū xp̄i ei precepit vt nō
recederet·Qui tremens ⁊ dolens
Duꝫ iret sacerdos·ait demon·ad
orabo locum vbi steterunt pedes
eius·⁊ prostratus iacuit quousqꝫ
transissꝫ· ¶ Quinto cōfitent' eū
ibi esse pctōres ⁊ infideles · Mr
quedam ꝑ multos annos in ceci
tate manens·in dn̄ici corporis sa
cramēto dubitauit·de quo dolēs
affligebatur·ac consilium a viris
sanctis petebat·Tandem Romā
redijt·⁊ dubia adhuc rediens ec
clesiam in qua missa erat celebrā
da intrauit· ⁊ deuote rogauit vt
deus hāc dubitatōnem auferret·
Tunc in eleuatione corporis xp̄i·
vidit xp̄m in forma homis· ⁊ eā a
cecitate curauit ¶ Item ad idē
In ꝑtibus vltra marinis dum q̄
dam scismatic⁹ sacerdos celebra
ret missam ⁊ añ receptionē sarra
cenī inuasissent eū·ipe subito san
guinē assumpsit· ⁊ corp⁹ in manu
posuit·qui credentes ꝙ essꝫ pecu
nia·interrogabāt quid essꝫ· Tunc
ille·caro xp̄i est·⁊ apiens manuꝫ·
visa est pecia carnis· jterꝫ secūdo
dixit·Lux dei est·Statim appuit
ī figura lucis·⁊ quotiēscūqꝫ diuer
sificabat nomina·ꝑ que hoc sacra
mentum exprimitur·statim ī illis
specieb⁹ mōstrabatur·⁊ tunc ter
riti sarracenī fugerūt· ¶ Itē ad
idem·Legitur ꝙ soldanus in die
Pasce vocauit aliq⁹s xp̄ianos cap
tiuos·qui illa die coicauerant·et
interrogauit eos quo ibat corpus
xp̄i post assumptōnem· ⁊ qr erant
simplices ⁊ ignorātes·nec scirent
quid rn̄dere deberent·Vnus aūt
illoꝝ ait·Dn̄e ad caput·Et statim
ex precepto soldani illi caput am
putatur·⁊ diuiso capite in medio
inuenta est candidissima hostia·
Que in figura pueri cōuersa cum
mirabili claritate celos ascendit
Tūc soldanus timore ꝑterrit⁹ oēs
xp̄ianos a seruitute liberauit·
¶ Sexto iusti· Frater Gallus de
campis magister in Geometria d̄
ordine fr̄m predicatoꝝ de sacra
mento altaris dubitabat·⁊ de du
bitatione dolebat· Quare ī missa
rogauit deum vt istam temptatō
nem auferret·Tandem apparens
ei xp̄s in missa in forma iuueis pl̄
cerrimi·cedebat eum in facie cuꝫ
manibus dicens·Noli ampli⁹du
bitare ego suꝫ·⁊ sic temptatio re
cessit· ¶ Item ad idem·Cum pari
sius oms doctores cōmisissent sā
cto Thome d̄ aquino ordis predi
catoꝝ vt ipe materiā corporis xp̄i
termiaret·⁊ oms assentirēt sibi ⁊
sue sententie· sanctus p̄dict⁹ hoc
attendens·in quibusdam q̄ternis
omnia scripsit· Cum autem ad le

Nota.

gendum deberet accedē cū maxi
mis lacrimis rogauit deuz dicēs
Domine deus ppter caritatem q̄
dilexisti humanuz genus ipediui
linguam meam vt non possim p̄
ferre Ala que scripta sunt in istis
quaternis de sacramento altaris
si fit ibi aliquid otra fidem · Tūc
statim xp̄s steriit super quaternos
cum mirabili claritate · z ait · Dia
recta sunt z vera · Et cum socius
suus hoc videns · p priori pisiensi
iuisset z alijs · z venissent vnacuz
socio · viderunt cameram plenam
claritate · z sanctum Thomaz per
duos palmos stantem z eleuatuz
a teria ¶ Item ad idem q̄ iusti
ognoscunt · Legitur in historia lō
bardica · q̄ cum Hugo de sancto
victore in ifirmitate vltima labo-
raret · z nullum cibum retinē pos-
set · corpus dñicum cum multa in-
stantia postulabat · Tunc fratres
eius turbatōnem sedare volētes ·
simplicem hostiam ad instar cor-
poris Dñici sibi detulerunt · Qd
ille p spiritum agnoscēs ait · Mi-
sereatur vestri deo frēs · quia me
deludere voluistis · Naz ille q̄m
portastis non est deo meus · Tunc
illi currētes ad corpus dñicuz de
tulerunt · Qd ille videns cum fle
tu sic ait · Ascendit filius ad pīez
z spūsanctus ad deum qui fecit
illum · Et hec dicens emisit spiri-
tuz corpore Dñico eriā disparēte
¶ Item ad ad idē · Refert Ces
q̄ quidam monach⁹ de ordine ci-
stercien · cum in die natalis in q̄-
dam altari celebraret cum lacri-
mis · facta trāssubstantiatōne iaz
non speciem panis sed infantem
pulcerrimū vidit · cui⁹ amore suc-
census z pulcritudine delectatus
z complexus est euz · z dum sic su-
per corporale reposuisset formam
sacramentalem reassumpsit ·
¶ Septimo cognoscunt ipm esse
pueri · Frater quidam familiaris
cuidam nobili viro domū ei⁹ fre-
quētabat · z filium eius vnicū plu
rimum diligebat · z quia puerilia
ei afferebat · puer seq̄bat eū vbi-
q̄z · Et cum ad ecclesiam fuisset euz
secutus vbi frater otinue celebra
bat · stans puer iuxta fratrem vi-
dit manifeste in eleuatōne corpo-
ris xp̄i puerum in manibus dicti
fratris · vidit postea fractōnem z
sumptōnem · z ideo fugit z absco-
dit se in turri · Quesitus autem z
inuentus nullatenꝰ venire voluit
Cunqz frater ille iuisset vt eum
adduceret puer clamabit · Salua
te me saluare me · qz iste vult me
comedere sicut hodie comedit v-
num pulcerrimum puerum · inqui
rentes vero causam dicti · inuene
runt q̄ de sacramento altaris h⁰
vidisset · ¶ Octauo probat eum
ibi esse igms · Legitur in Mariali
q̄ quidam puer filius Judei du-
ctus ad ecclesiam christianorum
cum alijs ad communionem ac-
cessit · Quod cum patri innotuissz
eum in fornacem ardentē piecit ·

Quod aspiciens mr̄ tanq̄ furiosa ciuitatem totam vocibus dolorosis impleuit· concurrūt xp̄iani ⁊ ī cēdia ab ore fornacis huc ⁊ illuc dispergi aspiciunt· ⁊ dissipato igne inuenerūt puerū quasi super plumas mollissimas discūbentē Et abstracto illeso ab igne· referebat q̄ mulier illa in cui⁹ basilica panem accepat sedens in cathedra cum paruulo filio me suo pallio ne ignis mihi nocerē operuit· Et tunc intromittētes p̄rem in fornacem consumptus est ī momento ¶ Item ī baiona fuit cōbusta vna ecclia· ⁊ cum corp⁹ xp̄i essē in pixide argentea· in bursa linea combustis omibus· ⁊ liq̄facto argento· bursa cum corpore xp̄i ī medio flāmarum stetit illesa.

De Cruce

Crux multas virtutes operatur in nobis· ¶ Primo est demonis fugatiua· Legitur in vita beati Longini q̄ dū īmundus spūs exiuisset ab ydolis intrauerunt gentiles· ⁊ dū fuissēt requisiti causam hui⁹· Rn̄derūt vbi non est xp̄s nec eius signum· ibi est habitatio nostra· ¶ Item ad idem· Legitur in passione Cypriane ⁊ iustine virginis Q, cū vnus magnus hō adamauerat iustinam· nec precib⁹· nec promissis vel minis vellet ei consentire· vel eius coniugio copulari· voluit eā rape· sed facto ab ea signo crucis pdidit virtutem supandi· Cunq̄ ille Cipriano incantatori dedisset duo talenta vt p maleficia eā haberet· Dum q̄dam vngētum dedissē diabol⁹ ad q̄d seq̄batur mirabilis temptatō· facto signo crucis· demonem cōfusum victū fugauit· Cūq̄ fuissē vocatus ali⁹ fortior ⁊ dedissē medicamentum fortius· etiam p signum crucis ipsū abiecit· Tandē vocatur princeps demonū qui in spē mulieris v̄ginis se transfigurās· dum ip̄am inflāmaret ad cōiugiū· ⁊ rediret ad seip̄am· demonem ofusum emisit· Cūq̄ demon fuit cōiuratus a Cypriano p quid vincebatur coact⁹ Rn̄dit p crucem xp̄i· qui infernī claustra confregit ¶ Itē ad idē Legitur in libro de septem donis spūss· q̄ cū quidā diabolus ītrasset corpus cuiusdam iuuenis mortui· fact⁹ est cuiusdā Ep̄i seruus· ⁊ cum strēnuissime seruiret fact⁹ est eius camerarius· Cum aūt iret ad cameras luna lucente· ⁊ ip̄e portaret lumen· q̄siuit q̄nta essē luna Rn̄dit iste· xxiij· ⁊ Ep̄us ait· Quō tu sciuisti hoc ita cito· cū nescias lr̄as· respondit seruitor· ⁊ ego vidi q̄n facta fuit· ⁊ postea continuaui semp eius cursum· Tunc ep̄us stupens sig̃uit se signo crucis· ⁊ demon cadauē relicto· sicut fulgur euanuit· ¶ Item ad idem· Legit' in libro de septem donis spiritussancti· Q, quidam homo fuit qui

vt dicebatur de nocte ibat cū bo
nis dominabus. Cunqz reprehen-
deretur a quodam sacerdote eo
ꝙ videbatur esse figmentuz. Re
spondit homo. Si vultis ire me-
cum hac nocte ego ostendam vo-
bis veritatem rei. Qui cōsentiens
dum in primo somno nudus surre
xisset. inuenit ante hostium trabē
quam ille de mandato illius q̄si
equum ascendit. z inhibuit ne si-
gnaret se signo crucis. Tunc subi
to rapti z portati ambo ad qdda
cellarium maximum. vidit ibi ma
ximam multitudinem dominaruz
psallentium. Et quia ibi erant lu-
minaria z mense posite. dum om̄s
intrarent mensaz ad comedendū
sacerdos sicut consueuerat ciba-
ria benedixit. Tunc subito lumia-
ria illa euanuerūt. z demones cū
maximo impetu inde fugerunt. z
sacerdotem illum nudum in lom-
bardia in quodam cellario solum
z inclusum. ac super quoddaz vas
5. vinaticum reliquerunt. ¶ Item
ad idem. Legitur in libro de sep-
tem dois spiritussancti ꝙ fuit a-
pud tholetum quidam maximus
nigromanticus. ad quez accedēs
quidam scutifer pauper propter
diuicias se eius seruicio mancipa
uit. Cum autem quadam die vna
cum magistro domino suo ad ne-
mus cum aue venatica venissz. vi-
sum fuit illi scutifero ꝙ ad ripaz
cuiusdam fluminis venissent. vl-
tra quod erat castrum mirabilis

structure. Cunqz requisiuissz ma-
gistrum cui⁹ essz illud castrum. re
spondit. domini mei est. z cuz ipo
pnoctabimus. z para te ad facien
dum homagium sibi. Cunqz ince-
pissent ambo transire fluuiuz spe
culator castri clamauit q̄s esset q̄
fluuium trāsiret. Respondit ma-
gister. ego sum amicus domini re
gis. Tunc porte apiūtur. pons tor
natilis inclinatur. z quadraginta
iuuenes cum corticijs eis occur-
rerunt. z etiam milites incliti. Cū
qz introducti fuissent pallatium.
z rex descendisset de aureo solio
iuxta se posuit magistrum. z que-
siuit causam sui aduentus. Tunc
magister. ideo veni vt dites sociū
meum. z ab eo recipies homagiū
Cunqz pro homagio fuissz requisi
tus vt abnegaret patrem z filiū
z spm̄sanctum. iuuenis stupens z
dexteram manum eleuans signa-
uit se z ait Et ego reddo me pri z
filio z spirituisancto. Tunc subito
tota illa curia cum rege et magi-
stro in abissum descēdit. z solo iu-
uene pterrito remanente. ¶ Itez 6
ad idem. Legitur in libro dyalo-
gorum ꝙ cum quidam judeus de
campania iret Romaz. nocte ve-
ro aduenente. necessitate cogen
te intrauit templum appollinis.
in quo ptimescens signauit se si-
gnaculo crucis. Tunc circa medi-
am noctem vidit malignos spiri-
tus congregatos coram quodam
presidente. Et cuz retulissent que

mala contra bonos fecerant·vnꝰ
inter alios dixit·ꝙ inter alia ma-
la que fecerat erat ꝙ quēdaꝫ epi
scopum sanctum amore allicitum
cuiusdam monialis induxerat in-
tantum ꝙ eam cum palma retro
percusserat·tunc exhortatus a p̄-
side vt compleret incepta·pre ce-
teris singularē gloriam obtinuit
tunc judeus palpitans pre timo-
re·intuetur a principe·Et cum mi
sisset ministros vt eum raperent
Cunqꝫ demones venissent ad euꝫ
clamauerunt·ve·ve vas vacuum·
sed signatum·tunc omnes cū ma-
gno impetu discedentes ·nec no-
cere ei valentes· jn crastinum re-
diens episcopo omnia nunciauit·
ꝛ baptizatus ab eo deo diu serui-
uit· ¶ Secundo crux est infirmi-
tatum curatiua·Legitur in histo-
ria triptita· ꝙ ī ciuitate gampoli
erat arbor pisopolis nomine plā-
tata vt dicitur a jeremia tante v̄-
tutis·vt portantes eius folia·co-
medentes eius fructus·aspiciētes
eius florem a diuersis infirmitati
bus curarētur·ꝛ hec vt ibideꝫ di-
citur christo se inclinauit descen-
denti in egipto·Hec arbor ē crux
christi de qua colligitur triplex
vita·nature·gracie·ꝛ glorie·folia
illiꝰ arboris sunt opera pietatis·
Sed fructus ex vna pte sunt isti·
quia crux est restauratio angelo-
rum·gloria redemptorum·redēp-
tio captiuorum·reconciliatio reo-
rum·destructio peccatorum·defē
sio iustorum·inflāmatio aliquorū
consolatio tribulatorum·refugiuꝫ
naufragantium·deiectio inimico-
rum·restitutio proboruꝫ·vitā ger
minat ·iocunditatem fructificat·
oleum stillat·balsamum fundit·
Fructus autem alterius ptis sunt
isti·summe dilectionis represēta-
tio·xp̄ianitatis consignatio· diui-
ne pietatis pticipatio·inferni spo
liatio·demonum repressio·mundi
renouatio·veritatis promulgatio
iusticie decor·humane nature iu-
stificatio·damnatoꝝ saluatio·mor
tuoruꝫ suscitatio·ciuitatis celestis
restauratio· Vnde est arbor quaꝫ
vidit Daniel q̄ habebat situs li-
beralitatem· quia in medio terre
altitudinis sublimitatem·magni-
tudinis dignitatem· fortitudinis
infragilitatem· rectitudinis con-
gruitatem·pulcritudinis speciosi
tatem·fructuū vbertatem·vmbre
securitatem·liquoris iocunditatē
Legitur in historia triptita ꝙ q̄-
dam paganus fuisset conuersus·
hoc solum videbatur sibi ab ho-
mine ꝙ crux adoraret in qua do-
minus sic fuerat vitupatus·Cum
autem graui ꝛ periculosa infirmi
te fuisset grauatus· angelus do-
mini apparuit dicens· Impossibi
le est ꝙ tu cureris·nisi cruceꝫ cuꝫ
deuotione adores·quam veneran
tur omnes angeli dei ꝛ adorant·
quia hec est medicina cuiuscunqꝫ

languoris·Quod cum ille faceret
statim curatus surrexit· ¶ Item
legitur in hystoria triptita q̃ cuz
christianus mansisz iuxta sinago
gam judeorum mutato hospicio
in eo in quo manserat·reliqt ima
ginem crucifixi satis compositaz
quam adorabat secreta adoratio
ne·Cunqz judei eam inuenissent·
conuocatis multis alijs·illaz ima
ginem clauis nouis affixerunt·et
alia passionis domini facta inno-
uauerũt· Cum autez venissent ad
lateris apertionem cum lancea·
statim exiuit sanguis z aqua·Qui
recipientes in vase·stupefacti·in-
firmos suos illo liquore vnxerũt
qui omnes fuerũt curati·Hec re-
ferentes episcopo baptizati sunt
ab eodem z sinagogam in eccle-
siam dedicauerunt· Requisitus
vero xp̃ianus vnde talem imagi-
nem sic compositaz habuerat· re-
spondit· Nicodem? moriens re-
liquit eam Gamalieli· Gamaliel
zacheo·z iste jacob·Et ita per di-
uersas generationes et successio-
nes ad eum venerat z per eũ diu
in secreto custodiebatur·z cũ de-
uotione venerabatur· ¶ Itẽ ad
idem·Refert Beda in gestis an-
glorum·q̃ cuz Edwardus rex an-
glie factus fuisz xp̃ianus·z mul-
tos apostotas a fide interfecisset
Dum insurrexissent contra euz la-
trones·i medio sui exercitus cru-
cem erexit·in cui? pede ortus est
fons·cuius aqua omnes equos z
homines vulneratos sanabat et
hita plena victoria glorificabat
christum· ¶ Tercio crux christi
est viuificatiua· Legitur in Eccle
siastica historia q̃ quedam ĩrati-
cia erat in alexandria quam gen-
tiles sacramenta vocabant· hns
signum crucis·et hanc vocabant
vitam venturam·Cui? virtus cõ-
tra actum bellorum erat multuz
mirabilis·et interdum vulnerati
ad mortem curabantur per eam·
Hec ĩraticia est crux xp̃i figurata
in lecto Helye z in lectulo Elysei·
habens dimensiones suas·vna in
altum ianuam aperiens· alia i la-
tum brachia extendens·alia in p
fundum demonez deuincens·Le-
gitur in historia triptita q̃ cũ he
lena nesciret discernere iter cru-
ces inuentas· dũ crux christi fuit
posita super mortuum·statim su-
scitauit eum· ¶ Quarto est crux
christi in periculis confortatiua·
Legitur i passione Gallicani mar
tiris·q̃ cum quidã gentilis pellz
habere Constantiam virginem in
vxorem·illa affectans eius cõuer
sionem concessit post reditũ bel-
li·Cum ille in prelio deficeret vo
uit deo vt si eum dignaretur iu-
uare christianus efficeretur·Tũc
statim apparuit ei quidam iuue-
nis pulcerrimus habens signum
crucis in humeris z gladiuz i ma
nu·qui air· sequere mei· Cunqz p
medios hostes euz duxisset ad re
gem·ligatum regem ei tradidit·

tunc cum victoria rediēs· postea baptizatus martir est effectus·

¶ Item ad idem· Legitur in historia triptita q̃ cum quidaz portaret vexillum crucis timens impetus hostium ·illud tradidit socio suo ad portandum ·ex quo secutum est·q̃ dimittens vexillum est occisus·z ille qui vexilluz portauit irruentibus telis z sagittis in nullo est lesus· Sed in signum omnia in se tela z sagittas immissas recipiebat·nec fuit lesus ī exercitu quicq̃· ¶ Quinto est malorum reuocatiua· Legitur in historia triptita Qz cum judei recepissent licentiaz a juliano apostata reedificando templum·quantum foderant in die inueniebant in mane repletum·z cum congregassent multa milia egipci z calcis subito a procella venti totum est sufflatum·Cunqz etiam violenter vellent edificare· fundamēta iacere ·fundamenta resilientia aliquos occidebant· alios comburebant·z tunc subito visum est signum fulgidum in celo ad instar crucis·z in vestibusieorum cruces nigre inuisibiles apparuerūt·tūc timore perterriti aliqui sunt conuersi· reliqui vero fugerunt·

¶ Item legitur in passione quiriaci·qui alio nomine judas fuit vocatus·qui inuenit crucem dñi·cum julianus apostata eum compelleret ad negandum nomē xpi z ille nollet hoc facere·proiectus est in foueam plenam serpentib9 Cum igitur ille signum crucis fecisset·omnes mortui sunt·Cuz etiam secundo in ollam bulientem plenam oleo fuisset proiectus·facto signo crucis in ea absqz lesione mansit·Quod percipiens incātator qui serpentes inuocauerat. ad christum est conuersus·

¶ Sexto est mortis retardatiua Legitur in libro de septem donis spiritussancti q̃ fuerunt duo scilicet vir z vxor ī sanctitate z pace viuentes·Temptati vero a demone voluntatem ambo habuerunt finiendi vitam suam per suspendium· Cum igitur ex hac temptatione improba z cogitatione ipportuna tristes efficerentur·nec somnum caperent·nec comedere possent·quesiuit alter ab altero causam sue tristicie·Respōdit vir q̃ super omnia magnam voluntatē haberet se suspendendi· Mulier respondit similiter·Consenciētes igitur ambo laqueos coaptauerunt·Tunc similiter ait viro suo Domine consulerem vt prius bibatis de illo vino quod fecimus· de quo nondum gustauimus·vt ī ebriati suauius moriamur·placet hoc viro·vinum defert· Quod cū vellet bibere sicut consueuerat illō signauit z bibit z dedit vxori· Cūqz ambo gustassent·sic tēptatio ab eis recessit vt cum confusione ad ofitendum statim irēt

¶ Item ad idem· Refert Gregorius quod Justinus Imperator cum semel quadam die p pauimentum pallacij deambularet in quodam lapide vidit signum crucis impressum· z eleuans ipm cum reuerentia· dixit crucem adorandam esse z non conculcãdam Cum ergo illa fuisset amota sub ea inuenta est tabula crucem habens· z illa amota iuenta est alia crucem habens· Et sub illa etiam thezauri infiniti· ¶ Primus lapis est penitentia· secundus est caritas· tercius est passio christi sub qua infiniti consistunt thezauri·

¶ Septimo est elementorum dominatiua· Legitur in historia anthiocena Q, quidam peregrini pertimescentes mare refugiebãt transitum· z ideo Constantin9 de duobus clauis christi fecit fieri frenum vt esset imobilis· De tercio fecit fieri crucem quam proiecit i mare adriatico· quod erat vorago nauigantium· z ex tunc tempestates fuerunt fugate· ¶ Itẽ ad idem· Legitur in vitaspatrum Q, cum mare intumesceret z videretur cooperire totam superficiem terre· beatus hylarion tres cruces opposuit· ac mari in virtute crucis precepit vt vltra non p cederet· Tunc mare se recolligẽs z ad modum muri se erigens reuersum est ad suum locum· nec vltra redijt· Vnde cũ virga ad cui9 tactam mare diuiditur pharaon submergitur· z jsrael liberatur

¶ Octauo est confortatiua· Legitur in libro dyalogorum Q, cũ Babinus lumen oculorum pre senio amisisset· Quidam archidyaconus eius ambiens episcopatum per puerum fecit ei dari poculum venenatum· Tunc sanctus hoc cognoscens dixit puero· bibe tu primo de hoc quod ministras· Tunc puer verecundia coactus bibere voluit poculum venenatum· Qd attendens sanctus dixit ei· Noli hoc facere fili· Ego venenum bibam· Sed dominus tuus episcopus non erit· z facto signo crucis cum illud bibisset nihil ei nocuit Sed archidyacon9 mortuus est· statim ac si per os episcopi venenum bibisset· ¶ Item legitur in vita beati Ignacij· q̃ cum diuersis tormentis cruciatus continue fortior inuenireturtanq̃ granum sinapis· quesiuit ab eo tyrannus quare in eo z in alijs christianis erat tam mirabilis fortitudo· respondit Ignatius· Di sanguis agni animat z fortificat elephantes maxime sanguis christi et figura crucifixi· Ideo tantam fortitudinẽ habemus· Quod cum tirannus experiri vellet eo interfecto fecit extrahi cor· z illud scindens· in quacunq; particula facta de corde eius videbatur depicta ymago vt in speculo figura crucifixi·

9 ¶ Nono est deo recōciliativa. Legitur q̃ cum quidam gentilis fuisz baptizat⁹ z post baptismuz fuisz damnatus. compūct⁹ in mēte a quodam sancto viro req̃siuit q̃ quem modū possz deo recōciliari. Tunc sanctus. respice ad signū crucis. qd̄ est signum recōciliatōis. z ideo ponitur inter laycos z clericos ī medio ecclie. q̃si archa federis inter deum homines z ā̄gelos. Est signum cōmunicatōis z ideo ponitur in campanili templorum. in capite lecti morientiuz z eis mortuis reseruat⁹. Est signū liberationis. z ideo est signum in fronte z in postibus hostiorum

10 ¶ Decimo est hominum signatiua. Unde dicitur in libro de septem donis spiritussancti. q̃ cuz q̃dam predicaret de cruce. inter alia hoc dicebat. Crux christi est sicut pons quem fecit nobis. in q° fecit nobis tres archus. Primus est summa penalitas. Secundus summa pauptas. Tercius summa liberalitas. Primū fecit otrariuz cōcupiscentie. Secūdum otrariuz superbie. Terciū contrariū auaricie. ¶ Secūdo crux est tanq̃ nauis mercatoris portans xp̄m bn̄dictum. dans imortalitatem z recipiens mortalitatem. dans diuicias z recipiens pauptatem. dās honorem z accipiens ocumelias dans quietem z recipiens laborē dans gl̄iam z accipiēs ignomiaz ¶ Tercium quod dixit est q̃ pe-

stigium crucis est impressum ī homine. z precipue in capite in quo est vita z omnis sensus. Nam a pilis vsqz ad summitatez nasi est altitudo z profundum crucis. supcilia oculorum sunt brachia crucis. Item a naso vsqz ad mentum est altitudo z profundum crucis. vt vita hominum sit in cruce z viuat in cruce. qui vult crucifixum placatum videre. ¶ Quarto est sicut scala celi quam vidit jacob

Quinto est sicut porta celi. Ꝑ ꝑfiguram huiꝰ. post mortē summi pontificis redibant exules ad suas hereditates. Est sicut clauis regia. est sicut paxillus in medio ciuitatis in quo repiuntur amissa Est sicut sigillum summi regis. Est tanq̃ moneta perfecta. Cum aūt hec z similia predictus frater p̄secutus fuisset. subito crux fulgida z lucida in medio omnium apparuit. de cuiꝰ circūferentia vox audita fuisse narratur. Lignuz vite est his qui apprehendunt eaz et. q. t. e. beatus.

De cruce signatis

Cruce sigtis diuersa pri-
uilegia concedūtur a deo
Primū est demonuz libe-
ratio· Legit' ⁊n li·de sep-
domis spūsl·q ⁊ dyocesi carnacen
tempe beati Ludouici quidā mi
les ibat p siluam cū trib⁹ scutife-
ris ⁊n q audiuit horribiles plāct⁹
demonū dicentiū· Ve ve nobis q
omia nra amittim⁹·z iam pro ma
gna pte amisim⁹ ppter crucis si-
nationē z susceptōnez· nam tales
Barones z tales·z nomiabāt eos
suis nomib⁹ quos diu possidera-
mus amisim⁹· Qd audiens miles
territus corruit sed oforat⁹ a scu
tiferis ·cum fecissz crucem de fo-
lijs z eam assumpsissz cū voto· de-
mones magis horribili⁹ clamaue
rūt dicentes· O tu maledicte cur
nos fugas de hac silua· Nonne
sufficit tibi q essem⁹ eiecti de ca
stris principū z Baronū·z his di-
ctis recesserūt de loco· Item ad
idem· Legit' ⁊n li·de vita z pfect·
frm pdicator q cū quidā frater
pdicator exercens officiū pdica-
tionis crucis·ctlicum diuitē z de-
liciosum ⁊n voluptatib⁹ z honori-
bus cruce sigūit·qui volēs ofite-
ri·cōsuluit vt differret vsqz ⁊ cra-
stinū·q: essz ⁊n ecclia·vbi erat hī-
tatio sua· Qui acquiescēs·duz illa
nocte lectum ⁊ntraret diabol⁹ ei
appuit dicēs·quid est hoc qd fe-
cisti·ego omnib⁹ dieb⁹ vite tue ti
bi fuiui·puidens tibi ⁊n diuicijs
z honorib⁹ mūdais·z tu me sper-
nes nūc·z vis me totaliter dimit
tere·sed certe nō sic effugias ma
nus meas· Tūc ctlicus timens de
bursa subito signuz crucis extra-
xit·z sup ventrez suū ponens air·
Certe ⁊n me ptātem habere non
poteris q: ecce scutum z arma d-
fensionis mee cōtra te extendo·s·
sanctissimū signum crucis ·quo vi
so diabol⁹ statim disparuit·z ipse
libera⁹ quieuit· Item ad idez
Miles quidaz magm valoris cru
cem ⁊n remissionē pctōr suor re-
cipiens iter arripuit·et duz ⁊ via
⁊nfirmaret' grauiter diabolus ei
appuit multis rōmbus probauit·
q deberet esse suus· Sed Miles
ecōtrario allegabat pctōr suoruz
factam cōfessionem·crucis assūp-
tionem·z firmum ꝓpositū pficien-
di votum z non ⁊nchoauerat viā·
Tandem cum ex istis nō poterat
a presentia demonis liberari·ac-
cepit suptumcale suum·⁊n q° erat
signuz crucis consutum· z ait· Ec-
ce signum crucis qd accepi ad d-
fensionem meā contra te· Quo vi
so demon recessit· Item frater
pdicator ⁊n quadam villa predi-
cans de cruce ⁊nhil pficiebat eo
q ciues iuramento firmauerant
q nullus signaretur cruce· Tunc
frater ⁊n principio vm⁹ sm̄ois ait
sic· Dm̄s facite signum crucis ⁊n
frontibus z ⁊ pectore· vt diabol⁹
et eius ⁊nsidie pcul sint a vobis·
Quod cum illi fecissent·ait· Nō
certe sunt piuri qui iurauerāt se

non signati qui modo fuistis omnes signo crucis signati. Tūc multi compuncti et edificati signum crucis receperunt. ¶ Secūdū priuilegiū est mortis vitatio. Legitur in historia transmarina Q, quidam Episcopus cū multis peregrinis cruce signatis mare trāsiens. cui⁹ nauis est subito scissa. Tunc Episcopus scalam ascendēs cum paucis peruenit ad ripam. ⁊ quia vnus seruus suus saliens in vndis marinis fuerat inuolutus. Dum Episcopus venissz ad littus seruum ibi reperit sanum. protectum a cruce ⁊ a virgine benedicta ¶ Item ad idem. Legitur ꝙ peccator quidam enormis desperatus. temptauit frequenter in aquis se submergere. vl laqueo se suspendere. Qui attendens ad p̄dicationem ⁊ tantam graciam et indulgentiam audiens. ⁊ tantam virtutem crucis contra hostez cū ꝓposito de cetero abstinendi crucis signum assumpsit. Quo facto statim amore vite sibi occurrit. ⁊ mors cum temptatione demonis est edita per eum. ¶ Terciū priuilegium est damnationis exclusio. Legitur in libro de miraculis beate virginis ꝙ cum nauis cruce signatorum prope terram fuisset submersa. quot cruce signati ibi erant tot columbe candidissime vise sunt volare ad celum.

¶ Item dum frater quidaz predicaret de cruce. quidam Miles fuit compunctus et motus ad susceptionem crucis. Cum autez h⁹ rēnueret propter filiorum amorē in nocte illa visum est sibi ꝙ erat super pontem altissimum. ⁊ subt⁹ erat chaos maximuz ⁊ profunduz Et cum vellet cadere. ⁊ terrore inenarrabili essz perterritus. beata virgo ei affuit. afferens in manu sua signum sancte crucis. Cui dixit. Vis liberari ab hoc periculo ⁊ timore. Respondit miles. vtiqz domina. liberaberis in hoc signo filij mei. ⁊ vade ad fratrem jordanem ex parte mea vt te muneat signo crucis. quia cito es recessurus. Cum autem miles cum filijs fuissent cruce signati. ⁊ visionem narrasset infinitos ad similē actū promouit. ¶ Quartum priuilegium eterne glorie promotio. Legitur in libro de septem donis spiritussancti Q, dum quidam in platea crucem predicaret gentibus visa est beata virgo in medio eorum consistere ⁊ suum filium cruce signatis in precium ⁊ in premium dare. ¶ Item legitur de septem donis spiritussancti. Quidaz miles gallicus crucesignatus dū omnia loca sancta ⁊ christi vestigia visitasset. dum venisset ad mōtem oliueti. ait. Domine jhū xp̄e qui ꝓ humano genere fudisti tuum sanguinem preciosissimum in hac terra scā. q̄ntū valui vestigia

tua sum secutus·modo vero quia
ad te volare nequeo vt auis quia
alas non hēo· Rogo te vt in pa-
ce suscipias spm̄ meū ⁊ statiz ī glo
riam est assumptꝰ· ¶ Item quidaz
miles ꝓbissimus duz inuasissz sar
racenoruz aciem·sic allocutus est
equū suum· O bone maurelle per
multas dietas velociter portasti
me ad torneam̄ta· ad hastiludia·
ad guerras contra deum ⁊ etiam
aduersus infernum·modo emēda
mihi·vt in hac die portes me ad
paradisum· et hoc in virtute cru
cis qui equitauit super lignum·
Tunc equus ita virtuosum impe-
tum fecit sup inimicos xp̄i vt q°t
tangebat tot interficeret· finalit̄
equus interficitur cum domino
suo·⁊ ī morte eius visa est colum-
ba lucida·in cuiꝰ capite anima il
lius militis portabat' ad eternaz
gl̄iam cum magna comitiua san-
ctorum · Item legatus quidaz cuz
magna comitiua magnorum cle-
ricorum predicabat crucem·⁊ cū
non posset per se nec per socios
nec per religiosos fratres facere
pecijt·si essz aliquis qui possit vl̄
sciret ꝓponere verbum dei· Et cū
presentaretur quidam sacerdos
simplicissime lr̄ature qui prochi-
anis suis predicabat de legendis
sanctorum·⁊ reputabat eum po-
pulus predicatorem egregiuz·ro-
gatus a legato ⁊ coactus per vir
tutem sancte obedientie surrexit
violenter ⁊ sine auctoritate aliq̄

sacre scripture populum alloqui-
tur in hunc modum · Est ne aliq̄s
hic de villa mea· surrexerunt mlt̄
ti dicentes· ita domine nos sumꝰ
de loco vestro· Tunc sacerdos ꝓ-
posuit eis talem questionem·que
ro a vobis: Quis est maioris labo
ris·vel ventilare bladum vel fla-
gellare· Responderunt· domine
flagellare· Nam vnus homo ven
tilat vna die quantum decem fla
gellarent· Tunc sacerdos· verum
est· Nam isti clerici scientes sa-
cram scripturam ⁊ habentes ma
ximam fortitudinem flagellaue-
runt vos per totum diem sacris
scripturis ⁊ verbo dei· Et quia sci
unt me esse debilem in sciencia·
elegerunt ad ventilandum ·quia
nescio flagellare sicut ip̄i· Et q̄a
ventilare nihil aliud est nisi mit-
tere granum ad vnam partem·⁊
paleam ad aliam· Idcirco adiuro
vos per passionez crucifixi· ⁊ per
effusionem sanguinis eius quem
effudit in cruce propter peccata
soluenda vt omnes qui voluerint
tanq̄m triticum electum reponi ī
paradiso·in horreo dei veniāt ce-
leriter ⁊ accipiant crucis signum
Pallee vero vadant ⁊ succendan
tur in ignem eternum. ¶ Quin-
tum priuilegium est infirmitatuz
curatio· Legitur in libro de vita
⁊ perfect· fratꝝ predicatoꝝ ꝙ fr̄
jordanis semel deuotissime p̄dica
bat crucē scāz· ⁊ cū nihil ꝓficēt li
cet diu p̄dicasset· surrexit mulier

habens manum aridam ⁊ omino inutilem. Et accedens cū magna deuotione crucem assumpsit. post eius assumptionē statim eius manus arida est perfecte curata.

¶ Item miles quidam brico cū vidisset multos cruce sigtos ⁊ eos irridēdo esset multū infestus. cum in quodā festo a derisione nō cessaret. loquelam amisit. Qui videns diuinā vltionem cū digitis signū fecit ⁊ huiliter supplicauit. vt signum crucis sibi daret. Qui cuz magna deuotione fuisset crucesigtus vocem miraculose recepit.

Sextum priuilegiū est penarū purgatorij diminutio. Legitur in historia trāsmarina ꝙ cum q̄daz nauis ex tempestate suborta pijsset. lapides precōsi ⁊ fulgidi visi sunt eleuari a mari. ⁊ cuz a flāma exñte in aere retardarētur. illi lapides ex suo fulgore ignē peitus extinxerūt. ⁊ in celi palatio visibiliter sunt recepti. ¶ Item duz q̄dam fr̄ predicaret crucē in q̄dam ciuitate. inter alia dixit in suo sermone ꝙ quilibz poterat reddē ꝑticipes sue indulgētie suos ꝑētes ⁊ etiam sibi associare p̄rem ⁊ matrem in sua ꝑegrinatione. Qd audiens q̄dam filiꝰ qui anime p̄ris sui multū afficiebat eo ꝙ eēt nuper mortuꝰ. accepit sigculum sancte crucis ea intentione vt aīma p̄ris a peis purgatorij liberaret. Qui cum esset de sero in lecto vox ad eum venit dicens. Dormis ne fili. iuuenis. quis es tu. Ego īquit sum p̄r tuus. ⁊ bñdicta sit hora q̄ te genui in hoc mūdo. Qr ꝑ signū qd hodie recepisti liberatus sum a pena purgatorij magna. Septimū priuilegiū est pctōrū relaxatio. Legitur in libro de vita ⁊ ꝑfectione fratrū predicatorū. ꝙ cuz q̄daz frater p̄dicaret de cruce. int̄ alia ꝓposuit talem ꝑabolam. Mlr quedam fuit que a viro suo cōcepit filium pulcerrimum. Et cū sciret se esse pregnantem aborsum procurauit. extinxit fetum. nunq̄d ergo talis deberet suscipere mortem. vtiqz dilectissimi. Vxor est cōscientia. fetus est ꝓpositum suscipiendi crucem. Et ergo illi qui extinguūt hunc ꝓpositum sunt digni damnatione eterna. Cuius verba audiens quidam qui conceptum susceptionis crucis exterminauerat. ꝑterritus ad domum suā veit ⁊ non valens dormire. causaz vxori interroganti explicauit. Cuz āt consolatus ab vxore ⁊ indutꝰ ad susceptōnem crucis dormiret. vidit in somnis se esse in īmundissimis fetidis ⁊ turpibus vestibus. que sibi nimium displicebat. ⁊ audiuit vocem. vis talibꝰ exui ⁊ mūdissimis indui. Respondit volo. Vade inquit vox ad fratrem Johannem qui exuet te his indumentis. ⁊ per signum sancte crucis induet te mundissimis. Qui surgēs accessit ad euz. Et facta plena cōfessione fuit ab eo cruce sigtus.

¶ Item scolaris quidam in mon
te pessulano in q̄daz predicatōne
crucem assumpsit·z dū venissz ad
socios suos inuenit eos comedere
electuaria z spēs·z cū inuitassent
euz·dixit·karissimi ego offero vo
bis optimum electuariuz·videlicz
meritum passionis xp̄i qui est sa-
lus nr̄a·z datur in susceptōne cru
cis·Et si q̄s voluerit accipe ex eo
poterit·Tunc vnus socōꝝ respon-
dit·nolo ego quia nimis lōge du-
ceret me· Tūc iste·longiꝰ ducent
te pctā tua· vnde in crastinū mor
tuus est inuentꝰ· ¶ Item duz sek
in quadā platea crux p̄dicaretur
quidam sanctus religiosus vidit
beatā virginē stantem iuxta pre-
dicatorem cū suo filio·qui singul
accedētibꝰ ad signatōnem crucis
cū lintheo pulcerrimo deaurato
abstergebat om̄s maculas z īmū
dicias ip̄oꝝ ·Vnde dicebat filius
cuilibz·remittūtur tibi pctā tua·
Ero ꝓtector tuus z merces tua·
¶ Item cū miles quidā strēnuis-
simus·Dum in q°daz ꝯflictu vidis
set cruce signatos ꝑterritos ait·
Vere nollez eē mō in ꝑadiso·alijs
admirātibꝰ suū dictuz explicauit
dicens· Si mō essez ī ꝑadiso essez
ibi sicut ꝯfessor· nūc vero ꝑ v̄tutē
crucis ingrediar ibi sicut martir·
¶ Octauū priuilegiuz est remu-
neratōnis augm̄tatio·Legitur in
hystoria āthiochena Q, miles q̄-
dam habēs pulcerrimos filios·si
gnum crucis accepit·Et cū esset ī
domo sua·ꝑties in secreto pueros
ad se vocabat et eos deosculans·
z creberrime amplectens z inter
brachia detinebat· Cum aūt q̄rē-
tur ab eo·quare hoc faceret·cum
tamen eos in breui relinqueret·
Rn̄dit·ideo facio vt ostendā do-
mino jhū xp̄o ꝙ istos ad quos ta-
liter afficior ꝑ eo dereliquo z mi-
hi tribuat in futuro· ¶ Item ad
ad idem·Mulier pauꝑcula vnige
nito filio suo mane ad opus egre
dienti sic bn̄dicebat semꝑ·ꝑ vias
quibus deus incessit incedas fili
dilecte·mortua matre z factꝰ adl
tus incepit īquirere ꝑ quas vias
xp̄s ambulasset·Et cum didicisset
ꝙ in Bethleem z circa· statim as-
sumpta cruce ad terram sanctam
accessit·z ꝑambulans omnibꝰ lo-
cis in quibus xp̄s fuerat·mortuꝰ
est in loco sui ascensus· ¶ Item
nobilis quidam de alemonia cru-
cesignatus cum impediretur ab
amicis a via·z nullo mō acq̄euissz
Cum venissz Massalias infirmatꝰ
decessit·z traditus sepulture a so
cijs·Post multum tempꝰ venerūt
ꝑentes vt corpus ad ꝓpria depor-
tarēt fodientes inuenerūt colora
rum z rubeum clamide indutum
habētez burdonē z peram ad hu-
merum z alia signa ꝑegrinatōnis
licet nulla posuissent ibi·

Deceptio·

Deceptio siue dolus multa mala inducit i nobis. Primo est vicinorum lesiua. Refert Palphonsus ꝙ quidā iuuenis hēbat domū iuxta diuitem nec volebat ei vendē ꝑ volūtate sua. Et ideo hoc attēdens diues dolose decē vasa posuit in hospitio iuuenis. quoꝝ quinq; erāt plena oleo. ⁊ alia quinq; semiplena. ⁊ semiplena aqua impleuit. Tandem pauꝑem accusauit de furto olei. Tūc pauꝑ ducēs secū quēdaꝫ phm̄. Hn̄dit ꝑ eo in hūc modum Mensurētur feces olei sicut oleū mensuratur. Qd̄ cū factuꝫ fuisset inuenta est legalis mensura. et iō exiuit ꝓuerbiū ꝯmune. Qui habꝫ malum vicinū non habꝫ quietem neq; pacem. ¶ Scd̄o deceptō ē amantiū ⁊ vrentiū deceptia. Refert petr⁹ alphonsi ꝙ tres hoīes ꝑ deꝑtum incedebāt nō hn̄tes nisi modicū farine de qua facerent panem. quē cū coxissent. duo volētes decipe terciuꝫ qui simplicior videbat' inter se ꝯcordati dixerūt. Ponam⁹ nos omnes tres ad dormiendū ⁊ qui somniū maius fecerit illi⁹ sit panis. Cūq; dormierūt simplex finxit se dormire. ⁊ stertebat. alij duo dixerūt ad inuicem. Tu dices ꝙ somniasti de ꝑadiso. ⁊ ego dicam ꝙ somniaui de inferno. Et cū nihil maius possit excogitari. hēbimus panez. Tūc cū toralit̄ dormissent. surrexit simplex ⁊ comedit panem. et cum fuissent euigilati ⁊ narrassent sua ficta sōnia dixit simplex. Ego somniabaꝫ ꝙ tu eras in ꝑadiso. ⁊ ꝙ tu eras i inferno. ⁊ quia illi qui sunt i istis locis nunq̄ redeūt. surrexi ⁊ ꝯmedi panem. ¶ Item ad idem. Fingitur fabula ꝙ mus voluit trāsire fluuiū. ⁊ ideo petiuit subsidiuꝫ a rana. ꝙ cū illa dolose cōsentirꝫ. ꝑauit sic lignum ꝙ mus fuit ligatus in ligno ⁊ etiā pes rane in eodem ligno fuit ligatus. Cūq; precederet rana. ⁊ trahēt lignū sup qd̄ erat mus. ⁊ essent i medio fluminis. rana ad ꝓfundū descendē voluit ⁊ submergē murē. Sꝫ mus ecōtra hoc ꝓhibebat. Cū autē sic litigarēt ex oppoīto venit miluus ⁊ assumens murem extraxit cū eo ranam alligatā ⁊ comedit. Et ideo dicit' ꝓuerbium. ꝙ vnde veit dolus inde regrediet' damnū. Mus est deceptor officialis vel principalis. Sed rana sunt nuncij ⁊ seruitores eoꝝ quoꝝ ꝓcurationibus deceptiones fiūt. ⁊ isti dū vident suum locū nō parcūt eis quin deꝑdantur eoꝝ bona ⁊ decipiāt q̄ntum pn̄t. Sed miluus iferni vtrūq; deuorat. ¶ Item fingitur fabula ꝙ aīmalia ⁊ aues bellū fortissimū ad inuicem habuerūt. cuꝫ animalia separent aues. hoc attēdens vespertilio q̄ indifferētez se faciebat cū animalib⁹ pacem firmauit. Tūc subito venit aquila et sustinēs ꝑtem auium victoriā de animalib⁹ habuerūt. qd̄ attēdens

vesptilio recessit ab ammalib9. z adhesit auibus. Tandem firmata pace inter aues z ammalia. audita deceptione vesptilionis data ē sentēcia vt plumis auiū priuaret' lucem fugēt z inimicicias cū omī bus hīet. Sic accidit deceptoribus qui dolose ptem volūt fouē.

Tercō deceptio est mortis ad iudicatiua. Refert Pe. alphōsus. q cū q̄dam magnā pecuniā cuidā tradidisset. facta via in regressu eā negauit. Tūc accessit ad vnum sociū z dixit sibi. obsecro vt ipleas decem ollas arena z cooptas tradas tali diuiti p dposito. tūc ego supueniēs. z ipe timens ne pdens pecuniā tuā q̄ apparz maior restituet mihi meā. Cum aūt oia eēnt facta. z iste cū ollis loq̄retur diuite. diues eum aspiciens statim dixit. amice nimis dimisisti pecuniā tuā apd me. z accepta i cophinis recessit. Tandē accusatus de ista z alijs deceptōnib9 vtiliter est suspensus

De decimis.

Decime debēt solui a nobis multiplici rōne. Prio pt fructuū multiplicatōnem Refert Cesarius Qz fuit q̄dā miles in prouincia qui baiulū suum cōpellebat ad redditionē deciar sic dicēs. Nūq̄ i terris meis erit tempestas si bñ soluis decimas. z ideo si in possessionib9 meis cadit tēpestas signū est q̄ male soluisti de mercede tua restituas. Cuz g̃ optime baiulus complēt pceptuz dñi alijs possessionib9 vicinor tesis sua nūq̄ tedebat'. Item ad idem. Refert Cesarius. q̄ quidaz miles fuit qui mirabilem deuotōnem hēbat ad solutōnē decimar Cūqz vindemiasset suas vineas. z quadrigā oneratā plus dedissz d̄ decima q̄ debuisset. Bū quadam die cū socijs ad spaciādum iuisset ad vineas. inuenerunt eas plenas racemis acsi nullz fuisset amotz.

De Delicie.

Delicie mundi z carnis multa mala inducūt in nobis Primuz est penar aggrauacio. Legit' in libro de septē donis spūsancti q̄ quidā iuuenis delicatz z in delicijs viuens ingresz est ordinē predicatorū. Cū aūt parentes eius z amici instarent vt exiret ordinem eo q̄ finaliter nō posset pati labores. Tunc iuuenis rndit. pter hoc intraui. quia scie baz me esse delicatū. z nihil asperitatis posse sustinere. Et qr cogitaui q̄ i inferno erat acerbissima pena cū sit ibi frigus insupabile. ignis inextinguibilis. vermes immortalis fetor intolerabilis. tenebre palpabiles. flagella cedentium. horrida visio demonū. Cōfusio pctōr. despatio oīm bonor. Et ideo elegi magis hanc penā ordinis sustinere q̄ illā. que tanta est

ꝙ exprimi non potest. ¶ Itē dū
quidā predicator ꝯtra delicias p̄
dicasset. ⁊ q̄dā ioculator cuiusdaz
principis fuisset in ꝑmone in pla-
tea in presentia militū ⁊ baronuz
ꝓposuit talē ꝑabolaz. Ego sicut vi
deris deditus sum vanitatibus ⁊
delicijs mundi. nihilominꝰ de no-
cte iacens in lecto delicato cogi-
taui in corde meo hāc ꝯsideratōz.
Si aliqui venirēt ⁊ ligarēt te in
isto lecto ⁊ in eo ligatꝰ maneres
ꝑ. xx. annos nōne omnē vanitatez
⁊ delicias mūdi dimittēs vt pos-
ses liberari. Certe sic. Quid ergo
facies de supplicō eterno inferni
si te ꝯtingat illuc demergi. vbi e-
rit fletus ⁊ stridor dentiū. cōman-
ducatio linguaꝝ. planctꝰ ex desi-
derio mortis blasfemia creatoris
⁊ tanta vehemētia doloris ꝙ īpe
tus cogitatōnum alibi ferri n̄ po-
terit. ¶ Item ad idem. Quidaz
vir pinguis deridebat q̄ndā iuue
nem macilentū ⁊ dixit sibi. videt'
ꝙ veneris de inferno. Rn̄dit iu-
uenis. Dn̄e si ego hēo faciē redeū
tis de inferno. vos qui estis pin-
guis hētis faciem eūtis illuc. Dn̄
delicatio ⁊ pinguedo carnis ignē
inferni accēdunt. ⁊ corruitis tāq̄
ceci in precipitiū eternū. ¶ Itez
ad idez. Quidaz pctōr accedēs ad
q̄ndam sanctū virū rogauit eū vt
daret sibi pn̄iam: sed breuē. Tunc
sanctus dixit famulo suo. Vade et
duc eū ad vallem vicinā. ⁊ dic pri
mo q̄z inuenies vt faciet sibi fieri
breuem pn̄iam. sed tu redibis sta
tim. Cū aūt fuisset acceptꝰ ꝑ illuz
qui custodiebat vallē incepit cla
mare lamētabilit'. statim reductꝰ
est ad virum dei. Cū aūt vir dei li
cenciaret eū vt recedēt. dixit pec
cator. absit hoc a me. Naz custos
vallis duxit me ad horribilem lo-
cum penaꝝ. ⁊ solū ex visu p̄ timo-
re corrui quasi mortuus. hoc tam̄
subaudi ꝙ illa penaꝝ genera vbi
aliqui plumbo liq̄facto subflama
bant'. aliqui igneis cathenis liga
bant'. dabant' ꝓpter delicias ī h'
mundo dilectas. ⁊ ideo illas volo
ꝯtemnere ⁊ facere pn̄iam tecum.
¶ Scd̄m maluz est corpis puni-
tio. Refert De. damianꝰ ꝙ cū q̄-
dam dux vxorem h̄iet sic delica-
tam ꝙ in rore celi balneabat' se-
cū fuscinulis aureis mīstrabāt si-
bi cibaria ⁊ in lecto delicatissimo
quiescebat. Tunc diuino iudicō ꝑ
cussa vndiqz tātꝰ fetor ex suo cor-
pore exalauit ꝙ nullꝰ posset ferre
eius fetorem. vermes scaturiebāt
ex toto corpe ⁊ vix vnam ancillaz
hēbat. ⁊ sic punita in sua miseria
est defuncta. ¶ Item legitur in
libro de septem donis spūssancti.
ꝙ quidā Eps voluit ꝯsecrare q̄n-
dam ecclesiam. ⁊ in ea erat sepultꝰ
quidā comes qui delicatissime vi-
xerat. aptum est sepulcꝝ vt expel
leretur extra. ⁊ ī corpe repti sunt
duo bufones maximi sup faciē eiꝰ
eā corrodētes. ⁊ alij infiniti vermes
et ꝑpentes horribiles scz aspectꝰ

os ⁊ totū cadauer auidētissime d̄
uorātes. Tūc filiꝰ comitis hoc au-
diens accessit. ⁊ visa facie pīna v̄-
miū diuersitate horribilitate ple
na dixit. heu isti sunt amici nostri
quos nutriūt delicie. hos tegimꝰ
raubis deauratis. Hos quiescere
facimꝰ in mollibus lectis ⁊ thala-
mis pictis. ⁊ augm̄tamꝰ diuersita
te ferculoꝝ. meliꝰ est g° v̄t extin-
guant' ī vita ꝑ pn̄iaꝫ. discooꝑant'
ꝑ pauꝑtatē. molestemꝰ ꝑ ieiuniuꝫ
vt interfecti a nobis nō occurrāt
in mortē. Et tūc dimisso comitatu
in hītu vilissimo ⁊ dissitato romā
venīt ⁊ factꝰ carboneriꝰ. Qui cuꝫ
statū suū cuidaꝫ cardīali reuelas-
set. Tādem mortuus receptis sac-
mētis ecclīasticis in eiꝰ morte oēs
campane de Roma siue tāgente
fuerūt audite. Terciū malum
est dei indig̃tio. Legit' de septem
dōis spūssancti. ꝙ quidā rex fuit
qui habuit viridariū. ⁊ illd̄ tradi-
dit cuidam ceco ⁊ cuidaꝫ ꝯtracto
ad custodiendū. qꝛ vero ꝯtractus
nō poterat accedē ad fructꝰ arbo
rū. rogabat cecū vt eū eleuaret d̄
terra ⁊ comedēt sibi fructꝰ ꝑcep-
tos. qui cū acq̄escens ⁊ eū eleuas-
set arbores destruxerūt. Tandem
venit rex ad viridariū suū. ⁊ cū vi
disset arbores destructas. interro
gauit ꝯtractum qui hoc fecerat.
rn̄dit. Dn̄e cecus fecit. qꝛ ego non
possum me mouē. ecōtra cecus di
cebat. ȳmo ꝯtractus qꝛ ego n̄ pos-
sum vidē. Tūc rex ꝑcipiens ꝙ am
bo fuerant oꝑati. ambos interfe-
cit. Iste rex est deus. viridariū est
perfectio virtutum. bonorum spi-
ritualium ⁊ donarum dei in quo
sunt tot arbores quot ꝑfectōnes
creature. ad seruicium hominum
destinate. Sed custodes sunt am̄
ma que est cecus. ⁊ cor quod est ꝯ
tractus. am̄ma portat corpus. sed
corpus destruit ordinem delicia-
rum. ⁊ ideo vterqꝫ habent dam-
nationem eternam. Item ad
idem. Legitur in libro. de septeꝫ
dōis spiritussancti ꝙ fuerūt duo
frēs. vnus prudēs ⁊ alter fatuus.
qui ad longinquam regionem ac-
cedentes. dum in via a pastoribꝰ
sunt edocti ꝙ duas vias hēbant.
vnam asperam sed securam. aliaꝫ
planam. sed latronibus plenam.
Tunc cum sapiens elegisset aspe-
ram. ⁊ stultus planā ⁊ delicōsam.
victꝰ sapiens p̄cibꝰ stulti. cū eo ꝑ
viam planā īcessit. in qua dū fuis-
sent capti a latronibꝰ vulnerati ⁊
spoliati. ⁊ ducerentur ad mortem
Dixit sapiens stulto. Maledictus
sis quia duxisti me ad hanc viam
Tunc respondit fatuus. Maledi-
ctus sis tu quia secutus es me cū
scires me esse fatuum. ⁊ sic ꝑcussi
a latronibus ambo perierunt. isti
duo fratres sunt corpus ⁊ am̄ma
Vnde am̄ma est tanq̄ sapiens fr̄.
Corpus vero est tāq̄ stultus. ⁊ am
bo accedūt ad p̄iaꝫ vl̄ ꝑegnatōꝫ
eternā. Et qꝛ occurrūt eis due vie
scꝫ pn̄ie paupertatis. ⁊ amoris dei

que est via aspera. Et deliciaꝝ di
uiciaꝝ ⁊ bonoꝝ. que ē lata ⁊ pla-
na ⁊ in qua morātur latrones in-
fernales. Pastores. i. p̄lati ⁊ predi
catores ꝯsulūt vt incedam⁹ ꝑ pri-
mā ⁊ cōsideram⁹ scd̄am tūc aīa q̄
frater sapiens elegit pn̄iaꝫ. Cor-
pus vero qd̄ est frater fatuus di-
ligit pulcritudinē ornam̄torum. ⁊
vanitatē leticiaꝝ. irregularitateꝫ
lasciuiaꝝ. elegit viam planā deli-
ciaꝝ. ⁊ tādem suis affectionibus
suis motib⁹ sic trahit animam vt
ducat eam secū. ⁊ cū sunt spoliati
omnib⁹ virtutib⁹ omnib⁹ meritis
sanctoꝝ. omnib⁹ suffragijs ecclie
⁊ sunt vulnerati ꝑ infinita pecca-
ta dū trahūtur ad diuinū iudiciū
anima maledicit corpori. ⁊ corpus
aīme ⁊ sic ambo adiudicātur dā-
nationi eterne. ¶ Item ad idem
Cleric⁹ quidā vicijs carnalib⁹ de
ditus pn̄iam facē cōtempnebat.
Cui apparēs xp̄s in nocte ī ea for
ma qua crucifixus fuit ostēdit ei
sua vulnera cruētata dicēs. O ma
ledicte cur n̄ attēdis quot vulne-
rationes quā coronatōnē ⁊ lācea-
tionē sustinui ꝑ pctis tuis. Cur p̄-
ponis ornamēta tui capitis coro-
nationi mee. Cur p̄ponis indumē-
ta tua nuditati mee. cur audis va
nitatē cantuū. nō attēdis ad plā-
ctus lacrimabiles meos. Cur non
ꝯsideras sotulares tuos ⁊ clauos
pedum meoꝝ. Cur etiā augmētas
lutum in facie mea ⁊ abstergere
contemnis. necesse est vt qui am-
plectit' delicias. et meis dolorib⁹
eas p̄ponit vt a gaudijs humani
generi acquisitis ꝑ meos dolores
sepetur ⁊ ducatur ad dolorē eter
num. ¶ Quartū malū est laborū
accumulatio. Refert jacobus de
vitriaco. ꝙ pulex ⁊ febris semel ī
vno loco ꝯuenerūt simul. ⁊ cuꝫ so-
laciarēt pulex dixit. Ego hospita-
ta sum ī lecto cuiusdam abbatisse
in quo erāt duo lintheamīa albis
sima ⁊ culcitra mollis. Cūqꝫ cepis
sem carnes illi⁹ pingues comedē
clamauit cādela accēdit'. ego fui
insecuta. ⁊ ita de tota nocte quie-
scere n̄ potui. Tūc febris. ego pes
simū hospiciū inueni. Nā cuidaꝫ
mulieri pauperi me ꝯiūxi q̄ de me
dia nocte surgens fecit lexiuiū. ⁊
pānos ad lauādum assumpsit. In
aurora ad aq̄ frigidissimā acces-
sit ꝑcussit pānos. cibū nō sumpsit
⁊ sic ego fatigata de tāto labore
recessi. Tūc pulex dedit ꝯsiliū. va
de tu ad abbatissaꝫ. ⁊ ego ibo ad
pauꝑem mulierē. qd̄ cū fecissent
⁊ in crastinū ꝯuenissent q̄libꝫ mi-
rabili mō ꝯmendauit dn̄aꝫ suam.
Un̄ ita videm⁹ maīfeste ꝙ q̄ plu
res delicias hn̄t min⁹ viuūt ⁊ fre
q̄nti⁹ infirmātur. ¶ Quintū ma
lū est extrema damnatio. Refert
Gallus. ꝙ fuit malefica vtēs mi-
rabilib⁹ delicijs. Que cū q̄dā die
agnoscēt sibi īminē mortez. voca-
tis filijs suis. ait illis. Rogo vos
ꝑ materna viscera. vt cuꝫ mortua
fuero consuatis me coreo crineo.

z includatis me in sepulcro lapideo. z coopturam eius ostringatis cũ ferro z plumbo. trib⁹ cathenis ferreis z magnis totũ sepulcrũ ligate. z cũ trib⁹ dieb⁹ ibi fuerint p me cãtate missaz. Si i q̃rto die me inueneritis. in terra me sepelietis. Cũ aũt omia fuissent opleta primis duab⁹ noctib⁹ cũ mirabili strepitu irruẽtes circa sepulcruz duas cathenas ofregerũt media integra remanẽte. Sz i tercia nocte circa gallicãtum aduenit cuz magno strepitu magna z mirabilis multitudo. hostiũ templũ in q° sepulcrũ erat positũ a fundam̃to visum est moueri. Tũc vnus demõ terribilior ceteris accessit ad sepulcrũ clamauit dicẽs. surge maledicta z accipe i tuo corpore maledictõnem eternã eo ꝙ totũ corpus tuũ z cor deditũ fuit delicijs vanitatib⁹ honoribus z pctis. Qd cũ illa rñdisset. de sepulcro ñ possum qꝛ ligata sum viculis. Ille accedens ad sepulcrũ cathenã z ligamẽta vt stuppam ofregit. z ide eam extrahẽs de sepulcro. super equũ igneũ eaz posuit. z i p̃sentia oĩm ad infernum deduxit. Sextum maluz est euidens deceptio. Refert valerian⁹ ꝙ quidã iuuenis fugiebat a facie vnicornis. et dum fugẽt cecidit in baratrum. z dũ cadẽt extens̃ manib⁹ arborez app̃hendit. Cui⁹ pedẽ duo mures rodebãt. sed de ei⁹ summitate distillabat paululũ mellis. Cũ autẽ inferius respexisset q̃ttuor dracones in ꝓfundo putei vidit ꝑatos ad deuorãdum eũ. Tũc ille deceptus ex dulcedine mellis. vt sic cõsiderabat ferocitatem vnicornis. casum arboris. z ferocitatẽ draconum. Loq̃ndo spũaliter. fugiens ẽ hõ. puteus ẽ mũdus. vnicorn⁹ est mors. arbor est vita. mures rodentes dies z nox. q̃ttuor dracoẽs q̃ttuor elemẽta. sed deterior draco ẽ diabol⁹. que oĩa otemnũtur ꝓpter modicas delicias mũdi. Item ad idem. Legit' in li. de septez donis spũssancti. Q, cũ quidã rex mltos inuitasset ad prãdium. quidaz rusticus illuc accedẽs aqua fetida i pleuit ventrẽ suũ. Cunqz rogaret' vt desisteret. eo ꝙ optimũ vinum mistraretur sibi nõ acquieuit. Et ideo veniẽs cũ alijs. iste ꝓpter fetorem alijs trãseũtib⁹ est expuls⁹ Loq̃ndo spũaliter. iste rex est de⁹ Sz illoꝝ qui recipiũt inuitatõnẽ sunt duo genera. Quidã abstinẽt a delicijs z vanitatibus mũdi. Et tales saciantur vino glificatõnis eterne. Quidaz aũt sunt q̃ iplent se aqua fetida deliciaꝝ. Et ideo ẽ necessariũ vt tles tanq̃ fetidi expellãtur de curia dei. Item fingitur fabula ꝙ ceruus venit ad fontẽ magnũ z clarissimũ. z dum ymaginẽ suã aspexisset in aq̃ summe diligebat sua cornua ꝓpt̃ pulcritudinẽ. Sz tibias z crura summe odiebat ꝓpt̃ turpitudinẽ. Cum aũt ꝯtinue aspiceret z attenderet

circa pulcritudinē cornuū· ⁊ dele-
ctaret' in eis· jnterim venit vena-
tor cū canib⁹· ⁊ cū inseq̄ret' ceruū
velociter ceruus ingredit' nemus
⁊ discurrēs iter arbores ⁊ ramos
arborum detent⁹ est ꝑ cornua. Et
ideo venator accedēs ip̄m cepit·
tūc ceruus intra se dolens· dixit·
Cornua induētia tibi mortē dile-
xisti ⁊ laudasti. Sz crura q̄ sepe li
berabāt te a morte ꝯtempsisti et
vitupasti. Et ideo iusta est captio
tua. Loq̄ndo spūaliter· jste ceruus
est hō vt mulier· sed crura sunt pe
nitentia ⁊ humilitas· Quid g° fa-
cit miser pctōr ꝯtemnit humilita
tem ⁊ pñiam· ꝟmo reputaret' val-
de vilis ⁊ coardus ac ꝯtemnētur
ab alijs. Sz si quis pñiam dilige
ret: diligit tñ cornua· i· delicias·
Sz finaliter venit iusticia d̄i que
venator ⁊ cū caib⁹ suis fugat pec
catorē· cū afflictōnib⁹· dum pctōr
fugit ⁊ credit saluari in v̄tute ti-
biaꝝ pñie ⁊ huīlitatis cornua de
liciaꝝ ip̄os inter v̄gulta affectio-
num ꝑentum· Et ideo dū vidēt si
bi īminē mortem eternā dicūt· ve
nobis q̄r dilexim⁹ qd̄ erat morti-
ferū· ⁊ ꝯtempsim⁹ qd̄ donabit vi-
tam· Item ad idem· Fingitur
fabula ꝙ nobilis fuit qui habuit
canem optimū ⁊ fidelissime custo
diebat res suas. Quadaz aūt die
dum canis iret ad spaciandū· iue
nit lupum in via macilētum ⁊ de-
bilem· Cui caīs. Frater cur sic es
macilētus ⁊ tremuis· Tūc respon-
dit lupus· discurro nemora ꝑam-
bulo mōtes studio circa deceptio
nes ouiū· comedo nimis auide· sz
tu dixit lupus cani· qūo es ita pi-
guis· Rñdit canis· sto i domo di-
ligētissime· custodio dñm meū· fi-
delitatē ꝓuo· ⁊ ideo dat mihi pa-
nem ossa ⁊ carnes· ex quib⁹ īpingū
tus viuo· tūc lupus· possum ne eē
soci⁹ tuus· rñdit canis· jta si fide-
liter feceris q̄ ego facio. Cunqz
irent ꝑ viam lup⁹ attēdit ⁊ vidit
cathenā aculeis plenā in collo ca
nis ⁊ dixit· quid sibi vult hec ca-
thena· ⁊ rñdit canis· hec est ꝓte-
ctio mea ab hostib⁹ meis· Tūc lu-
pus· plus volo esse macilēt⁹ ⁊ nō
portare hāc cathenā q̄ cū pīgue
dine eam hīe· Pñ dimittēs canez
⁊ laqueis est interfect⁹. Loquēdo
spūaliter· Bñs est de⁹· canis ē iu
stus īpinguat⁹ v̄tutib⁹· gracijs et
donis spūssancti. Lupus est pctōr
qui totum temp⁹ suū ponit in cor
ruptionib⁹ in delicijs ⁊ vanitati-
bus mūdi· i quib⁹ est maior labor
⁊ afflictio q̄ in seruicio dei· omēs
prudētias totum ingeniū ⁊ subti-
litatē ponūt ad deceptōnem ꝓxi-
moꝝ. Et ido qñ ꝯsiderāt priuatos
omnib⁹ bonis spūalib⁹ tūc volūt
sequi viam iustoꝝ· Sz postea qñ
ꝑcipiūt ꝙ cathena ꝑfecte obedi-
entie dei ⁊ temꝑantie est in collo
rōnis iustoꝝ· hoc nō valētes pati
seq̄ntur delicias· in quib⁹ decipiū
tur ⁊ deducūtur ad damnatōnez
eternam·

Desperatio

Desperare non debz pctōr ꝓpter tria· Primo ꝓpt̄ sentenciā efficaciaz· Vñ legitur ꝙ quidā delectatōni vacauit intm̄ ꝙ nulli pctō q̄ntūcūqz enormi vnq̄ se negauit· filiā nō dimittebat ꝓpter mr̄ez nec ecōuerso neqz sororib⁹ vnq̄ ꝑcebat· Cū appropinquebat morti fuit vocat⁹ q̄dā sanct⁹ hēmita vt ei⁹ ꝯfessionē audiret· Tūc iste· vade qꝛ maior est mea q̄ mīa dei· tūc sanct⁹· fili carissime noli sic dicē· Qꝛ tāta est v̄tus pñie z ꝯfessionis· vt si doleas de pctis omīa tibi remittentur a deo· Tūc pctōr· magnuz est qd̄ dicis· tūc hēmita· fac qd̄ dicaz tibi· Ego spoliabo me omnib⁹ bonis z meritis meis· z tu spoliabis te oībus pctis tuis· z sic nō oportebit te dubitare· Qd̄ malefic⁹ ꝯcessissz z ambo fecissent cambiū dixit hēmita malefico nunc narra mihi q̄ mala fecisti vt sciam de quib⁹ habeo facē pñiaz· qui cū īfinita peccata exp̄ssisset· z nullū secum retinuisset· ait heremita· Tu doles d̄ istis z vis ꝙ hec sit sacramētalis ꝯfessio tua· rñdit malefic⁹ sic· tūc hēmita· z ego absoluo te· Cū autē mortuus fuisset z post mēsem hēmite appuisset· dixit ꝙ in via saluatōnis erat· Cū aūt heremita requirēt· quid esset de meritis suis· de q̄b⁹ expoliauerat se· Ait mortuus· Dñs ea tibi reseruat duplicata qꝛ z abstulisti desp̄atōz meā z signū maxime caritatis demonstrasti· Item ad idez· Legitur ꝙ diabolus appuit beato martino· qd̄ cū p̄dicasset beat⁹ martin⁹ rñdit diabolus· impossibile est ꝙ sim saluus· Tūc beat⁹ Martin⁹ ꝓmitto tibi ex parte d̄i ꝙ sic velis hr̄e veram pñiam indulgētiā conseq̄ris· Scd̄o ꝓpter meriti passionis xp̄i abūdantiā· Legit̄ ꝙ cū q̄dāz ꝓpter multitudinē pctōꝝ desparz appuit ei beatus Dñicus cui erat deuotus z ait· Cur desperas d̄ mltitudīe pctōꝝ· cum in xp̄o fuerit īfinitus dolor ꝓ medicina tuorum pctōꝝ· Cōsidera nobilitatē medicine z nō te rerrebit magnitudo morbi· quia mīma gutta sanḡnis xp̄i est efficax ad ablutōnē tuoꝝ sceleꝝ· Tūc ille ad se rediēs cōfessus est z pñiam egit· Tercō ꝓpter ꝑentis misericordiā·

Betractio·

Detractio multa mala īducit in nobis· Primo est dei oditiua· Legit̄ ī vitas patrū· ꝙ fr̄ culpabilis adductus est ad abbatez moysen· qui tollēs secum sportā vetustissimaz impleuit eam arena z portauit eā· illis vero admirātib⁹ z req̄rentib⁹ q̄d hoc esset· ait· Ista sunt pctā mea post me currētia quib⁹ totus plenus ñ video illa· ergo qūo possuz iudicare de alijs pctis nec mur-

murare de eis cū ea nesciā discer
nere. ¶ Secdo est primi lesiua. vñ
legitur ī vitaspatrū. q̄ cuz vnꝰ q̄-
reret qd̄ esset maximū pctōrū. Re
spondit sanctꝰ. comedē aias hoīz
Tunc mirātes iuuenes de hꝰ vbo
dixerūt. Quid ē hꝰ dictū. Tunc se-
nex. Detractor est sitis porco z fe-
penti. qui tortuose icedit. Primo
lambit z postea icedet. Detracto-
res gꝰ comedūt aias hoīm. qr vel
occulta pctā publicāt. vel publi-
cata augēt. vel fta īponūt. vel bo-
na occultāt. vel bonū ī malū con
nertūt. Ideō est mortis iductiua
Legit' ī vita sancti amādi. q̄ cū
p̄dicasset freqnter q̄dā ioculator
deridē cepit z detrahē vbis eius
tūc ad modū fulguris sup eū dia
bolus fuit z clamauit. Pem dapis
nr̄ vt satureris flāmis iferni. Qr
dilexisti detractores vbor.

Diabolus.

Diabolꝰ multa mala facit
ī nobis. Prio est vidicte il
latuus. Dicit' q̄ q̄dā mtr
hūit porcū q̄z diligētiꝰ nutriebat
Cui etiā vnicꝰ filiꝰ puꝰ erat quez
mr̄ ꝓter fletū freqntiꝰ maledice
bat z demoī cōmēdabat. Accidit
aūt vt q̄dā latro porcuz volēs fu-
rari. diabolo filiū volēti occidere
obuiaret. Cui diabolus. q' vis. q̄
rndit. vado ad hospiciū tūis muli
eris ad furāduz porcū. Et ego ait
diabolus illuc ꝓpero vt eiꝰ filiū ī
tficiā. q̄z mihi freqntiꝰ ōmdauit.
Ambo igit' ocordit' vemētes ho-
spiciū ītrauerūt. Puero gꝰ flēte mr̄
ait. tace maledicte. sinaūt diabo-
lꝰ te suffocz ista nocte. Diabolꝰ āt
hꝰ audiēs maū eleuato voluit suf
focare puerꝰ. Latro igit' cū furā-
ret' porcū z audiret a mre pueri
diabolus noiari. se sigꝰ crucis sig-
uit z diabolo ptātē suffocādi pue
rū vtute signi abstulit. q̄ idigtus
ait. reddā tibi vicē p vice. Cū āt
latro porcū ducēt. z fuisset ī me-
platee citatis diabolꝰ porci aurē
cū dētibꝰ arripuit z porcꝰ fortissi
me clamauit. tūc ouicina excitata
facibꝰ accēsis porcū ognouerūt z la
tronē cepūt. z plagis īpositis du-
xerūt ad iudicē. Qui fcā īq̄sitōe
diligēti adiudicauit vt pdēt pu-
gnū. Latro hꝰ audiēs ait. rogo vt
modicū aurē p̄beas vbis meis. et
ait iudex dic. Cui narrās rē gestā
scz qūo nisi ipe fuissz porcū furat-
tꝰ illa nocte diabolꝰ puerꝰ mēfecis
set. q̄z ipe īpediuit vtute signi. iu-
dex sniam mutauit di. cū scriptuz
sit q̄ nullū bonū irremuneratum
z nullū malū īpuitū. sint tibi ī pe
nā furti plage quas hūisti. z sis a
pēa alia liberatꝰ. Latro hꝰ audiēs
ad seipm redijt. z pristinā vitā ī
meliꝰ omutauit.

¶ Biligere.

Diligē dēmꝰ deū z p̄ximū
ꝓ mrta. Prio ꝓter na
ture īcitamtuz. Legit' q̄ cuz
q̄dā iterrogasset q̄ndaz senē p q̄z
mod̄ possz dm diligē. rndit senex.
Considera quid ī te fecerit. quia
corpus z aīmaz. Et ideo plus pa
tre z matre debes euz diligere.

¶ Secdo qualem te fecerit·quia ad suā ymaginem z cū omib⁹ mē bris·z cū grata figura. z ideo est plus diligēd⁹ cū restitutōne z cō fuacōne mēbrorꝝ. ¶ Tercō ꝓsidera ad quid te fecit. Qz vt omibus bonis celestib⁹ corpalib⁹ viuenti tib⁹ diuicijs z terrenis vtaris recte. insup ad beatitudinem te elegit. ¶ Quarto ꝓsidera ꝗ affectuo se te ꝗrit·qz si vis vendi·de⁹ te emet carius· Si vis dari·nullo digniori·qz otinet in se omē bonum Si vis p violentiā trahi·null⁹ est fortior ¶ Quinto ꝓsidera quis est qui te fecit. qz ꝗtissimus largitor largissim⁹ administrator·pi⁹ cōsolator·solicit⁹ gubernator·etern⁹·cō fuator·volūtarius ditator· copiosus redemptor· glificatōnis largitor ¶ Secdo debz diligi ꝓt creatura ꝓx documētum. Nn legitur ·ꝙ cū quidaz desparet vt posset plene deuz diligē·cum iuisset ad heremū ad ꝗndam piem·z suū ocep tum dixisset. ait pī . Attende fili ad lapidem ad pomū ad edificiū Lapis ꝗntumcunqz durus cauat' p aquā. pomū ꝗntumcūqz amarū dulcescit p ignem multitudo lapidum firmat' p cemētū. Beneficia dei tui data in tua creatione sunt tanꝗ aqua·que si otinue cor tuuz ꝓcuciant penetrabūt. Bnficia dei recepta i sua passione sunt tanꝗ ignis·qui amaritudinem vite tue dulcorabūt· Bona spūssancti sunt tanꝗ cementum que lapides virtutum firmabūt. ¶ Tercō ꝓter nrm augmtuz. Legit' in gestis romanorꝝ ꝙ fuit vn⁹ impator liberalissim⁹ z tāte libertatis ꝙ qncū qz mittebat' sibi extremū sibi gratum statim i donis excellētioribꝰ centuplū restituebat· Qz i enceio multas oditōnes reqrebat vt voluntarie esset missum. vt p domicellam esset portatuz·vt a corruptione eēt alienū· vt in theo eēt pcinctū· ¶ Item impator est de⁹ encemū est amor vel dilectio qui debēt mitti ex toto corde ex tota aia·z ex tota virtute Cooptum sapientia. sincerū. mundicia. delictū māsuetudie portatum p humilitatem. z tūc maiora dona restituuntur nobis a deo . Nota ꝙ diligē deū ex toto corde·est eū diligē sapiēter sine deceptione z cū puritate assentire articulis fidei· Diligē eū ex tota aia. ē diligē eū dulciter nō abducti blādicijs z lasciuijs. sed opati ei⁹ dolorib⁹. Qz ex tota vtute eū diligit q nō fractus iniurijs minis tormētis·iusticiam nō deserit· sed i dei amore otinue pseuerat. ¶ Quarto diligēd⁹ est de⁹ ꝓter executōnis oplemētum Legitur in vita beati Johannis euangeliste ꝙ in quolibet passu quando ibat ad sepulcrum dicebat· filioli diligite vos inuicem· Cunqz fuisset interrogatus quare hec verba totiens replicaret. Respondit quia hoc preceptum lucidum facile z vtile . Lucidum

Lucidus inquit est. ne aliqs dicat qd non potuit intelligē ne ꝓpter occupatōnem rerꝝ tempaliū ꝯtē-nat illud addiscē. Sz facile est qꝛ ab omib9. paupere. diuite ifirmo ꝛ sano pōt implē. Vtile est qꝛ per illud hēm9 hostiū victoriā. omniū bonorꝝ abūdantiam. oꝛōnis exau-ditōnem. in tribulatōne ꝯsolatōez ꝛ mutuā exhortacōnez. ¶ Quito diligēdus est ꝓximus ꝓpter natu-re expimentū. Legit' ꝙ q̄dam iu-uenis ad q̄ndam doctorē accessit ꝛ dixit. ꝙ impossibile videbat' ꝙ preceptū de dilectōne implēt' vt diligēt ꝓximum sicut seip̄m. Tūc rn̄dit doctor ꝙ istud preceptū vi-detur esse difficile. cuicūqz homi deus dedit vnū libꝝ in quo ē ex-positū hoc p̄ceptuz. Iste liber est corp9. Sz expositio precepti est or-dinacō ꝛ ꝯditio mēbrorꝝ. Videmus em̄ ꝙ vnū mēbꝝ non inuidet alti. vnū mēbꝝ actū suū sibi nō appro-priat. sed alteri coicat. Vnuz lesuz ab altero se nō vindicat. Itē vnū alteri compatit' ꝛ ꝯgaudet. ꝑmo ī firmū hōratur ab alijs. Item vnū sibi reputat fieri qd alti fit. siue sit bonū siue malū sit. Item vnuz lesioni se exponit ꝑ altero. Itē ci bum quē vnū mēbꝝ recipit oībus coicat. Itez vnū mēbꝝ timz sepa-ri ab altero. qꝛ postea est inutile. Item totuz corp9 timet qn̄ ab eo debz separi mēbꝝ. Fac ergo sicut faciūt mēbra ꝛ implebis p̄ceptuz

De Discursu.

Discursus vitand9 est a p-sonis seq̄ntib9. ꝛ in eis est piculosus. ¶ Primo reli-giosus. vnde refert Hiero. ꝙ tres homies se studiose diligētes mo-nachi sunt effecti. Vn9 elegit liti-gātes ad pacē reducē. ali9 ifirmis necc̄ia mīstrare. Terci9 in claustro q̄escere. Prim9 igitur laborās ꝓp̄t lites hoīm nō poterat oēs placa-re. ꝛ tedio vict9. venit ad scd̄m. et inuenit eū aīo deficiētez nec valē-tem īfirmis satisfacē. ꝛ ꝯcordātes hi venerūt ad terciū. narrātes ei tribulatōnes suas. qui ꝛ eū roga-uerūt vt dicēt eis q̄ntū ꝓfecisset. Tūc ille paululū subridens misit aquā ꝯturbatā in cipho ꝛ ait. At-tende ad hāc aquā turbidā. ꝛ cuz nihil vidissent ibi. ꝑmisit aquam quiescē vsqzquo esset clara. ꝛ cum iterꝝ aspexissent viderūt tanq̄ in speculo vultus suos. ita dixit iste terci9 qui est ī discursu hoīm tur-bat. nec videt pctā sua. Qui aūt ē ī sollicitudīe ꝛ in claustro optime ꝯgnoscit seip̄m. ¶ Scd̄o discurs9 piculosus est in iuueib9. Refert Cesari9. ꝙ cū q̄dam p̄positus iuis-set ad viridariū ꝛ ad prata cū iu-uene ꝛ occurrisset eis mr̄ volens p̄positus tēptare iuuenē. dixit si-bi. pulcra videbat' esse illa mr̄ q̄ nos salutauit. nec potui ei9 pulc̄-tudinē bn̄ discēnē. eo ꝙ salutādo īclinauerit caput. tn̄ mihi videt'

ꝙ sit vetula. Tūc iuuenis. nō dñe
ymo est pulcerrima ⁊ ego diligē-
ter attēdi ad eiꝰ pulcritudinē. tūc
ꝓpositꝰ vtinā māsisses ī domo. tūc
iuueis. vtinā dñe qꝛ nūc cor meū
non est meū. sed alterius.

Biuicie.

Diuicie īordinate possesse
multa mala inducūt ī no-
bis. ¶ Primo em̄ indu-
cunt dei ꝯtemptuz. Legit' in li. de
septem donis spūssancti. ꝙ q̄dam
rex habuit nobilissimā ⁊ muitissi-
mā ciuitatē ī mōte in q̄ regnabat
que hostes ñ timēs. cū hr̄et duos
filios vnuz maiorez quē ꝓponebat
hēdem facē. ⁊ aliū mīorem. terras
⁊ ciuitates q̄s dñs rex habebat ī
planicie eis dimisit. Tūc sarracenī
insurrexerūt ꝯtra maiorē. eū cum
terra sua cepūt. ⁊ in carcē artissi-
mo incluserūt. Qd audiēs pr̄ con-
gregato exercitu ⁊ sarracenos ex
pulsit ⁊ filiū liberauit. Vñ ex hoc
indig̃ti sarracenī. cū mirabili exer
citu cepūt inuadē regnū pr̄is. qui
vocās maiorē filiū sibi magis ꝓpī
quū in adiutoriū. Ille venire con-
tempsit. licet ꝑ diuersos nūcios ⁊
lr̄as fuisset vocatus. Tādem misit
vnā lr̄am sic dicens Fili carissime
rogo te vt motꝰ naturali pietate
venias vindicaturꝰ pr̄naz iniuriā
⁊ si hec pietas nō sufficit. moueāt
te bñficia suscepta. Fui em̄ ꝓpt̄ te
vulneratꝰ. hēditas tua tibi aufē-
tur. ⁊ corona gl̄ie remouetur. Qui
irridē cepit p̄ceptū pr̄is ⁊ ꝯtemp
sit venire. tūc iunior filius licz nō
esset vocatꝰ ⁊ eēt paup. ꝯgregato
exercitu. venit ad vindicāduz īiu-
riam pr̄is. ⁊ ꝓstratis inimicis. de
volūtate oīm Baronū heres reg-
ni ꝯstitutus est. filio maiore capto
⁊ carcē ꝑpetuo mancipato. Loq̄n-
do spūaliter. iste rex est deꝰ. Filiꝰ
maior est status diuitū. Filiꝰ mīor
est status paupum. ⁊ istis dimisit
planiciem huiꝰ mūdi. ⁊ qꝛ sarrace
ni infernales hos īuaserāt ⁊ īcar
cerauerāt ꝑ pctā. Venit filiꝰ dī in
campo ⁊ vulneratꝰ ⁊ iniurijs affe
ctus restituit hēditatem nr̄az. qd
audiēs diabolus direxit exercitū
suū ⁊ dirigit ꝯtra mr̄em eccl̄iam.
Qd attēdens xp̄s bñdictꝰ suppli-
cauit p̄latis. principibꝰ ⁊ diuitibꝰ
vt prestent subsidiuz. ne vilior sit
eccl̄ia q̄ stabuluz. ne viliores sint
anime q̄ porci eoꝝ. Qui ꝯtemnen
tes eū mandatū. nec curātes de a
more naturali. nec de bñficijs su-
sceptis ip̄m obliuiscūtur. Sz pau-
peres ⁊ humiles ip̄i afficiūtur ad
mr̄em eccl̄iam ip̄az hōrant. ipsam
sustinēt ⁊ ditant. Ideo istis datur
gl̄ia sempit̄na. diuitibꝰ in inferno
recluꝰ. ¶ Item ad idē. Narrat
Gregoriꝰ ꝙ quidā ep̄s Bonifaciꝰ
nomīe semel comedebat in domo
cuiusdam diuitis ⁊ in ꝓtinctu co-
mestionis quidā hystrio fuit ī ho
spicō ⁊ ludēs cū symea ⁊ cypano.
qd tangebat clamauit Bonifaciꝰ

heu heu mortuis subuenis: sed vi
uos pire pmittis ꝛc. Cūq; hystrio
comedisset ꝛ egredētur hospiciū
lapis cecidit sup caput ei⁹. ꝛ eo i-
terfecto dixit Bonifaci⁹. O miser
tu spūalit mortu⁹ nutriebas hūc
mortuū quo ad deum. sicut arbor
mortua nutrit terram. ꝛ ꝯtemnis
paupes in q̄bus est vita eterna. ꝛ
iō nisi paupes nutriueris. pditis
diuicijs gladi⁹ diuine iusticie oc-
cidit te. ¶ Scdo diuicie se amā-
tes decipiūt. Refert Pe. alphōsi
ꝙ q̄dā phūs duz respicēt tumbaz
alexādri dixit de eo. Iste heri mt
tos hūit aīcos ꝛ inimicos. hodie
nō hz amicū nec inimicū. diuicie
eū hōrabant ꝛ decipiebāt. Vnde
sum⁹ sicut canes q̄ applaudāt pe-
grinis postea nō curāt de eis.
¶ Itē ad idē. Legit' i libro d' sep
tem donis spūssancti ꝙ q̄daz p̄di
cator rep̄hendēs deceptōez diui-
ciaꝝ dixit. ꝙ debēm⁹ facē sicut fe
cit ypocras de mr̄e sua. ypocras
em̄ rediēs de studio de pfectione
maxima sciēcie. Sciens etiā incē-
sam dilectōnez mr̄is sue ne p̄ gau
dio ꝛ ꝯplacētia sui aduent⁹ morē-
tur. misit nūciuz q̄ omīa īfortunia
om̄s dolores. oīa mala q̄ ei accide
rant enarrauit. vt illis auditis tē
paret' gaudiū sui aduentus. Iste
ypocras est mūdus. sed ei⁹ mr̄ est
aīa. ne g° aīa interficiat seip̄az ex
ꝯplacētia ꝛ abūdantia diuiciarū.
mūdus mer mādat ꝛ notificat do
lores anxietates ꝛ timores. q̄ cum
diuicijs donātur. ¶ Tercō in ne
cessitate non subueniunt. Legitur
in libro de septem donis spiritus-
sancti ꝙ cum quidam longo tem-
pore seruiuisset cuidaz regi vt eū
ditaret. dum infirmaretur graui-
ter fuit visitatus a rege ꝛ inter-
rogauit eū si aliq̄d vellz. Rn̄dit
infirm⁹. Rogo dn̄e vt nō curetis
mihi dare diuitias. sed nūc saita-
tem tribuite. Tūc rex hoc cōuenit
tm̄. tūc infirmus. Heu quot itine-
ra feci p te tot picul' imiscui me
p te. quotiēs vigilaui. quotiēs ia-
cui induct⁹ vt hr̄em tuū amorem
vt hr̄ez diuitias. Heu prochdolor
ī necessitate laboraui. ꝛ d'o occur-
rente etiā in necessitate nihil fe-
ci. Sz voueo deo cui est gl'ia. ꝙ si
vixero mutabo modū viuendi. vn̄
curat⁹ fact⁹ est bonus hō. ¶ Itez
etiam ad idem. Legit' ꝙ beatus
Lodoivic⁹ dū infirmaret' ad mor
tem ꝛ medici desparēt de vita. o-
uocatis omnibus baronib⁹ mgr̄is
theologie. in cinere prostratus a
quolibz sanitatem requirebat ex-
primendo bn̄ficia eis collata. Cui
omnes respondissent. hoc solū cō
petere deo. ait rex. ego ditissimus
eram potētissim⁹ ꝛ nobilissim⁹ p
omnibus diuicijs meis potencia
ꝛ amicis non possum extorquere
mortem. nec ab infirmitate hac
inducas vt saltem per vnam ho-
ram non grauet vel ad vitam di-
mittat. Vn̄ decipiūt suos amatoēs
vt cū ipleti fuerint tūc esuriant.

Item ad idem. Quidã diues ĩ extremis laborãs fecit apportari coram se ĩfinitam multitudinẽ florenorũ. vasa aurea ⁊ argentea ⁊ iocalia pręcõsissima. dicebat aĩe sue. O amma ista sunt tua noli dimittere illa. quia vt delectetis ĩ eis ea acquisiui. Cũq; ꝓter hec v̄ba ĩfirmitas nõ dimittẽt sed crescerẽ. ait. Fallaces diuicie cur dimittitis me cũ acq̃siuerim vos cũ magno labore. ⁊ custodierim cũ tanta diligẽtia. exquo ergo ñ vultis esse mee sitis diaboli. Tũc demones cũ accipiẽtes cũ oib⁹ florenis vasis ⁊ diuicijs suis ad ĩfernum traxerũt. Quarto diuicie ad damnacõnẽ eternã ĩducunt. Legit' ĩ vitaspatrũ q̃ abbas helias dixit q̃ quatuor res ẋtibiles erãt. q̃ ĩcutiebãt sibi tm timorẽ. q̃ vix poterat dormire vt omedẽ. vel oplacentiaẽ recipe ĩ hoc mũdo. Prima res erat egressus aĩe a corpore. Secũda p quẽ modũ occurrat iudici. Tercia quid respõdeaẽ q̃ñ exigetur rõ de bonis omissis. Quarta q̃ñ dabitur sentẽcia otra omissa p me. Item refert beatus Bernar. q̃ vidit quĩq; viros mirabili fatuitate laborãtes. Primus masticãdo arenã maris totã volebat deuorare. Secũdus stabat sup furnuẽ plenũ igne sulphureo ⁊ totum fumũ suis naribus attrahere cupiebat. Tercio⁹ stabat sup fornacem. ⁊ oẽs scintillas ex ea p cedentes sibi ĩcorporare affectabat. Quarto⁹ sup pinaculũ templi residens. omẽs flato⁹ ventorũ aptorẽ. q̃ntuẽ poterat ad se trahebat. Quĩto vero rodẽdo carnes ⁊ oia mẽbra sua cum dẽtib⁹ lacerabat. Req̃rẽdo ergo causam tãte fruticie ⁊ singulis vnaẽ repio cãm. s. validissimã famẽ. Prim⁹ ẽ falsus mercator. qui ĩ põderib⁹ ⁊ mẽsuris semp fraudẽ omittit. Secũdus est latro qui ĩ itineribꝰ ⁊ ĩ vijs cũ fetida societate ceteros depredant'. Tercius est vsurari⁹. Quartus symoniac⁹. Quĩto crudelis q̃ paupib⁹ nõ opatit' ymo eis pseq̃tur. nec satisfacẽ curat ĩ vita. jõ mẽbra. i. sui posteri duorãtur per eum. Quĩto diuicie dolores augmẽtant. Burgens q̃dã hũit paupẽ vicinũ qualibẽ nocte cantãtẽ. qd audiens vxor diuitis ait. Vtinam fuissẽ vxor illi⁹ paupis. cũ hic vnum gaudiũ opletũ nõ hẽaẽ a vobis. Tũc diues. ego faciã q̃ ñ cantabit. Et ĩ nocte surgẽs cũ restibus. saccum plenum pecunia posuit ĩfra portã paupis. quẽ cum paup ĩuenisset ⁊ anxiaret' quid faceret de illa pecunia. p tres dies cessauit a cantu. Finaliter scita veritate a vicino. restituta pecunia redijt ad pristinũ modũ gaudẽdi.

Item ad idẽ. Fuit q̃dã sanct⁹ hõ cupiẽs scire malũ diuiciarũ. vidit talẽ visionẽ. videbat eĩ mulierẽ pulcerrimam ĩ posteriori pte ⁊ tante pulcritudinis q̃ iste fruebatur ĩ conspectu illi⁹. Cũq; ac-

celerasset iter suum vt eam videt in facie· ⁊ esset coram ea vidit eaz sine oculis· ex omni pte anteriori vermes erūpere ⁊ fetorem fetidissimū exalare· Cūqz ille requirēt q̄ esset· Rn̄dit ego sum vaitas mūdi· que retro habeo pulcritudinē fictaz· sed an̄ nō habeo nisi turpitudinē ⁊ laborem· ¶ Itē ad idez Aquila rex auium plamētuz generale vocauit vt q̄libet veniret ⁊ ostēsa sua pulcritudie· scd̄m eaz remunerat· quod audiēs coruus in via edificauit tabernā ⁊ a qualibz aue transeunte furabat· Ita vt tractis ill ip̄e exuit se plumis suis ⁊ induit se varietate aliaruz plumaꝝ· Cūqz venisset ad plamētum· ⁊ ꝓpter pulcritudinē suā summe honoraretur· Aquila fraudez cognoscens ait· corona debz dari pulcriori realiter ⁊ non ficte· ⁊ jō attendatis si ē aliqua auis que se ornauerit vr̄is plumis· ⁊ si est aliqua· quelibz recipiet qd̄ suuz est· ⁊ tūc iudicabim⁹ de pulcritudine vestra· Tūc aues om̄s attendētes ad coruum· quelibz vidit in coruo suā plumam· ⁊ eā accipiētes vilior ⁊ deterior est inuentus· Et ideo laceratus est ⁊ tradit⁹ morti· Loquēdo spūaliter· Aquila ista est de⁹· coruus est diues· cetere aues sunt om̄s alie creature ex quibus accipit suā pulcritudinez· Et quia gl̄ia nō dat' pulcris ficte sed realiter· ⁊ diues mal⁹ sublatis diuicijs abiectis ē turpior omib⁹· jd̄o iudicat' damnationi eterne·

Ebrietas multa mala iducit in nobis· Primo iducit dei indig̃tionem Refert Cesarius· ꝙ pegrin⁹ quidā sclauinam suā ꝑ vino forti exponēs tm̄ bibit ꝙ iebriatus ē· Dn̄ in spū ductus est ad locū penaꝝ in q° ospexit vas cū coopticulo stare· i quo residebat tenebraꝝ princeps· In cui⁹ dextera stabat calix plenus igne sulphureo· Et tūc adductus q̄daz abbas q̄ coact⁹ est bibē plenum calicē· ⁊ postea missus est in puteū ardētem· Tandez princeps tenebraꝝ clamauit· Adducite illum pegrinū q̄ vestē sue pegrinationis ꝑ vino exponēdo iebriatus est· Qui supplicans angelo bono emēdaz ꝓmisit· ⁊ notato die ⁊ hora· repit ꝙ ille abbas mortu⁹ fuerat illa hora ¶ Scd̄o iducit diuiciaꝝ osumptōnez· Fuit q̄dā qui ex nimia potatione om̄s suas diuicias cōsumebat· Cū aūt fuisset rep̄hensus a ofessore suo ⁊ ille ꝓmisisset emēdaz taxata fuit mēsura debita qua vteret' ꝑ potu· nisi aliq° casu ꝙ si vendēt vel emēt aliquā rem· possit ibi ponē aliq̄d ꝑ vino· Cū aūt semel venisset ad mēsaz et ip̄e cū vxoē bibisset portionē taxatā adhuc siciebat· Cū aūt vxor audiuisset pn̄iaz sibi iniūctaz dixit· dn̄e ego scio optimū remediū· nos hēm⁹ vnā vaccā ⁊ ego vendā eaz nobis cū potu ⁊ vino ⁊ vos vēdatis mihi cū alio· ⁊ ita freq̄ntantes

omnia bona sua ꝯsumpserūt· Iste ebriosus est homo. vxor est ꝯcupiscentia· Tercō inducit corporꝝ corruptionem·

Elemosina.

Elemosina multas ꝑfectiones inducit in nobis. Primo ē bonoꝝ tempaliū mltiplicatiua. Legitur in miraculo beati Dñici p̄ris fratꝝ p̄dicatorū ⁊ cum duo fratres vrbem Romanam ꝓ elemosina circuissent· nec inuenissent nisi vnum panē· ⁊ eos seq̄ret' vir pauꝑ vt amore dei subuenirent eius necessitati· ipi compassione moti· panē quē īuenerāt ei dederūt. qui eo accepto statim disparuit. Et q̄ statim fuit reuelatum beato Dñico ꝙ angelus dei fuerat. occurrēs fratribꝰ opus factum mirabiliter ꝯmēdabat. ⁊ cū fuisset ingressus ecclīam hīta ibi reuelatione fratres om̄s vocauit ad prādium· ⁊ dū bñdixissent mēsam absq̄ alio cibo ⁊ sedissent. venerūt duo iuuenes pulcerrimi onerati panibus· ⁊ corā quolibꝫ fratre panē albissimum posuerūt extrahētes refectoriū ad locū i quo doliū facuū residebat totum plenum de nobilissimo vino mōstrauerūt· Tūc disparētes subito per multos dies sustētati fuerūt ꝺ panibus portatis ab angelis ⁊ de vino. ¶ Item ad idem. Cum quidā Ep̄s predicaret ⁊ asserēt cētuplū recipe de eleōsinis datis· surgēs vnus magnū thezauꝝ ad erogādum pauꝑibus sancto Ep̄o tradidit. quo mortuo: cepūt liberi petē thezaurū ab eodem· dixit se accepisse ⁊ ei satisfecisse· Qui cuꝫ non essent ꝯtenti ait Ep̄us· Eamus ad mortuū ⁊ queramꝰ si satisfactum est ei. Qui eūtes cum magna caterua ⁊ exhumātes inuenerūt tabulam lr̄is aureis scriptam mire claritatis ꝯtinentem hec v̄ba. Sicut audiuimꝰ sic vidimꝰ in ciuitate dñi virtutū. ¶ Item ad idem. Refert Petrus damianꝰ ꝙ cū q̄dam ep̄s summe sitiret ⁊ p̄cepissꝫ afferri paululū vini qꝺ tm̄ hēbat affuit pauꝑ in eius p̄ntia· q̄ amoē dei poculū postulabat alioq̄n moreret'. Tūc ep̄s dari p̄cepit ⁊ bibito toto vino statim disparuit· tūc vas de quo fuerat haustū appuit plenum ⁊ nō solum illud. sed ⁊ totum cellarium redūdauit· Item ad idem· Refert P· damianꝰ. ꝙ quidā habens vnum denariū tm̄· illum vni infirmo dedit· ⁊ cū non habēt ꝺ quo prāderet· affuit q̄dā qui in panno. xx· solidos florenoꝝ sibi tradidit dicens hec tibi debentur a dño meo. ⁊ statim disparuit. Item legitur in gestis johā. elemosinarij ꝙ quidam miles spoliatus johanni elemosinario calamitatē suam exponēs iussit ei dari. xv. libras auri· Tūc dispensator suus tm̄ quinq̄ dedit. Cū aūt quadam die p̄dictꝰ sanctꝰ collectam de pauꝑibus facēt q̄dam mulier centenarioꝝ auri· q̄ngētos aureos

dedit ei. qui vocato dispensatore
requisiuit quot libras militi dedis-
set. qui culpā suam ognoscēs con-
fessus est veritatē. Tūc sanct⁹. Si
dedisses. xv. hec dedissz nobis mil
le quingētos. Item dicit⁹. q ī bur
degalia fuit q̄dā mulier hns vni-
cum filiū quē cupiebat ditari. Et
ideo eū tradidit cuidam auūculo
suo vt docerz eū ī mercatōibus
pagendis. Cū ergo posuisset ī so-
cietate. l. libras z iuuenis fuisset
missus ꝓter mercatōez ad q̄ndaz
ciuitatē ī ꝓmone audiuit q̄ nihil
erat qd̄ tm̄ ditaret hoiez sicut la-
gitio elemosinaꝝ. z qz ī itinē cor
ruerat q̄dam ecclia sancti nicolai
p cui⁹ ostructōne petebātur ele-
mosine. iuuenis suas quinq̄ginta
libras amore dei dedit. RedieS
ergo ad suū dn̄m. z narrato facto
expulsus est de ei⁹ hospicō. sz ad
fletum mtis reduct⁹ eo q pmisis-
set emēdaz. z centū libre fuissent
posite ī societate. Post multa vo
tempa iuuenis vltra mare mittit⁹
cū magna pecunia z cū naui. z qz
pirate rapuerāt filiam soldanī ex
hibuerāt venalē. cui⁹ pulcritudi-
nē mores z ouersatōnem bonā a-
spiciēs iuuenis precō centū libra
rū eam emit. z pacto nauigio ad
burdegalam eam adduxit. quam
cū vidisset pī suus z mr̄ suspican-
tes q ex hoc eam emerat. vt īmū-
dicijs cū ea vacaret ambos d̄ do-
mo sua eiecerūt. Tūc ad fidez xpi
ouersa est baptizata. z tāte deuo-
tionis fuit erga crucē. z circa bea
tam vginem. vt iuuenem qui eaz
emerat ad magnā sanctitatē pro
uocaret. Tandē sponsalia celebra
ret inter eos nec motus īmundi-
cie ꝓter virtutem crucis oriebat⁹ ī
eis. Et qz satis erāt paupes. ipa ī-
duxit iuuenez ad emptōnē diuer-
saꝝ spēꝝ serici z auri. ex quib⁹ fe-
cit iocalia mire pulcritudīs. z pci
pue vnum pānum aureū tāte pul
critudīs vt omnē vidētem vteret
ī stuporem. Tūc iuuenis p eā mis-
sus ad alexandriā. īformatus est
vt ī determiato festo sarraceno-
rum. iocalia cū pāno ī platea ex-
ponēt ad vēdendū z de pāno nō
mīn⁹ q̄ duo milia florēoꝝ recipet
qz cū ibi essent signa q̄ nullus iu-
uenis ī mūdo sciebat facē nisi ipa
ꝓter amorē filie pī dabit omē pē-
cium. De vno tm̄ fuit īformat⁹ iu
uenis vt p solutione pecunie non
iret ad castꝝ pīis. sz ī platea pec-
cuniam expectaret an̄ traditōnez
panni. Fecit iuuenis sicut ipa pce
pit. z ī die festo iocalia venalia
exposuit. pānus a soldano deside
rat⁹ q̄ntuz petit liberalissime elar
git⁹. Sz ad castrū soldani iuuenis
nō accessit. licz multū fuit rogat⁹
Regredit⁹ ad vginez cū magnis
z mirabilib⁹ diuicijs. possessiōes
emūt. nec ipa vult adhuc mūmo-
nū copulare. quousq̄z pkes diuici
as ogregassent. Emitur igitur ab
eo sericuz mire pulcritudīs z pcio
sitatis. fiūt iocalia lōge pulcriora

z melioza q̃ p̃ima. Et pãnus com
pomit' tante pulcritudis q̃ nũq̃
fuit visus tak. remittit' iuuenis a
pud alexandriaz cũ iformatõib⁹
primis. z i die magne festiuitatis
pãnus z iocalia extendũtur. z de
panno. x. milia libraz req̃runtur.
Cuiq̃ citati odescendẽs soldanus
ꝓter amorem filie verbis dulci
bus seduxit iuuenẽ. vt p solutõne
hõda. Qui cum fuisset castz igres
sus statim capit'. z eculeo eleuat'
z reuelat' ab eo q̃ filia soldam in
burdegala in camera z in tali ho
spicõ manet. Mittũtur galee illo
manẽte capto. iuuẽcula repit'. ca
pitur z ad p̃iem reducitur valde
tristis. juuenis liberat'. tota pecu
nia sibi soluit'. z apud burdegalã
est reuersus. Sponsa igit' non in
uenta posita pecunia in redditib⁹
apud alexandriã. est reuersus cũ
vno pulcro iocali. qd̃ sibi d̃derat
spõsa sua. p magnũ temp⁹ ibi mo
rabat'. nec põt eam videre. Tãdez
p subtilitatẽ sui hospitis cui secre
te hoc reuelauerat ductus ad qd̃
dam viridariũ eaz vidit. z ogmt⁹
est ab ea. repellũt' ambo. sed ipse
in ciuitate expectat. Tandem cor
ruptis custodib⁹ sub sititudine e
mendi illud iocale qd̃ ipa sibi de
derat. juuenis introducit' cum ea
loquit' z ouenũt q̃ in determina
to festo nauigiũ ppaaret. cũ tũc
ipa oportunitatẽ fugiẽdi hiet z ñ
alias Exit iuuenis letus. appropi
quat festum determinatum sed na
uigium minime repitur. Tãdem cũ
summo diluculo festiuitatis ẖstis
venisset ad portum. nec nauis ibi
esset aliqua. lugẽdo z flẽdo dixit.
O beate Nicolae modo possetis
optime restituere hoc qd̃ i fabri
ca vie ecclie ꝓter reuerẽtiaz dei
donaui. z dũ sic fleret vidit in ca
pite portus q̃ndam nauem dispo
nentẽ se ad recessum. z scita veri
tate q̃ apd̃ burdegalã ibat facto
precõ de naulo recessit ad locum
p iuuẽculam destinatũ z ecce iu
uencula venit onerata gẽmis et
thezauro mirabili. z clam fugien
tes ambo sunt recepti i naui q̃ cũ
apd̃ burdigalã terrã accepissent
z oẽs thezauros extraxissent subi
to nauis disparuit. z cõpleto mri
monio deum z vginem laudauerũt
Secõdo elemosina est dei placa
tiua. Refert johẽs elemosinarius
q̃ cũ pauꝑes starẽt ad solez z re
ferrent quis libẽter facẽt eis bo
num. in hoc ocordauerunt omis q̃
de vno diuite pessimo nunq̃ ele
mosinã poterãt extorq̃re. Tũc vn⁹
affirmauit q̃ omino elemosinam
hiet ab eo. alioquin soluet talẽ pe
nam. Qui vadẽs ad ei⁹ hospitium
z iportune ibi clamaz. ille tedio
victus proiecit ei vnũ panẽ siligi
nosum. qui eum recipiẽs letus ad
socios est reuersus. Tãdem iste di
ues infirmat'. z in pgressu ifirmi
tatis ad diuinũ iudiciũ rapit' de
mones aduenũt accusacõnes in
ducũt. et leti audacter pctã pbãt

ex pte oppoita. vidit dolētes an-
gelos. nec bonuz aliquid hñt qd
ponant in illa pte stare. Finaliter
venit vn9 qui proiecit ibi panē si
liginis quē pauperi dederat. z qz
pctā prepōderabāt. dictum est ei.
reuerte ad augmta hāc siliginez
si vis saluari. qui rediens maxim9
elemosinari9 est effect9. ¶ Itez ad
idem. Refert jacob9 de vitriaco.
q rex francie accepit multa mi-
lia librar a quodā mercatore eo
inuito. z exorta caristia de osilio z
assensu sue vxoris. q°t milia libra,
rum rex sibi abstulerat tot milia
paupibus erogaret. Cū aūt rex q̄-
dam die p ciuitatē z p multitudi
ne paupum corā ei9 domo existen
tiū. trāsire nō possz. credens q ex
despacione omia sua darz. eo vo-
cato cām requirit. cui rñdit diues
Dños tuos hēo. s. corpis z anime.
Et ideo q̄ntum do dño corpis. tm̄
volo dare dño aīe. Tunc rex cōfu
sus i se dixit. Nolo q faciatis mi
hi parem sed maiorē. z restitui p̄-
cepit omia ablata z maiora dari.
¶ Tercō elemosina est carce
ris expeditiua. Refert johēs ele
mosinari9. q quidā captiu9 a sar-
racenis est i carcere reclusus. Cū
quidaz de captiuis euadendis. z
euadētes z ad terrā ei9 venissent
dixerūt seipm pprijs manib9 sepe
lisse z fraudati eo q ei sitez sepe-
lissent. Et ideo pentes eius q°libz
anno q̄ttuor collecta faciētes pau
perib9 erogabāt. Tandē expedit'

iuuenis z ad terrā ppriam rediēs
audita q̄ faciebāt p eo. dixit q in
illis dieb9 q̄dam candidus hō in
grediebat' carcerē. z solutū duce
bat ad pastum. trāsactis illis die
bus iterato eum in carcere reclu-
debat. ¶ Quarto est miseror sub
leuatiua. Dña quedā pia i elemo-
sinis faciēdis audiebat missaz cui
aduenīēs paupcula mulier z nu-
da elemosinā postulabat. q̄ cōpa-
tiens z quid eligeret ignorās an
audire missaz vel puidere paupe
ri. opassione victa intrauit locum
secretū. z expolita veste pauperi
dedit. q̄ cuz fuisset reuersa ad ec-
clesiam. repit sacerdotē nō posse
adhuc dicē quousqz ipa venit.
¶ Item ad idem dum fr̄i de ordi-
ne fr̄m p̄dicator paup occurrēt.
petēs elemosinā. non hñs tunc in
promptu qd daret. suā sonam de-
dit ei. Cūqz fuisset igressus eccle-
siam. illa sona crucifixū vidit pre-
cinctū. ¶ Quinto est celestiū do
natiua. Fuit quidā canonic9 pisiē
sis. qui tante pietatis erat. vt oīa
q̄ hīe poterat paupib9 erogabat
Vñ canonici timētes ne ppter h°
suam p̄bendaz destruēt ei coadiu-
toriū dederūt. Sz ipe a consuetis
elemosinis non desistēs. culcitraz
z oīa suppellectilia. libros z oīa
vasa paupibus erogabat. z cū nō
posset aliud mortariū pauperi pe
tenti porrexit. Cū autē de9 d car-
cere corporis vellz eum extrahē.
infirmatur grauit dum petiuisset

coīonem·timentes vomitū·porta-
uerūt hostiā non ɔsecratam·quaz
cū ɔgnouisset z refutasset. dū ap-
portassent verꝝ corpꝰ dñi tantus
splēdor cameraz illustrauit vt vi-
deret' esse in ea· Tūc cū maximis
lacrimis hāc oīonem ɔposuit. Ec-
ce salus mūdi·verbuz pīis. hostia
vera·viua caro·deitas ītegra. ve-
rus hō.xp̄i corpus·aue mea crimi
na terge suaue·dignus adest san
guis·mala destrue q̄ pat anguis·
¶ Item ad idez· Refert Greg·
ꝙ quidāz dedit calciamēta īstru-
menta quibꝰ opabat' indigentibꝰ
summe·Cūqz quidā sanctꝰhō hoc
vidisset·in nocte seq̄nti vidit celū
aptum z edificiū pulcerrimū p̄pa
tuz illi elemosinario qui dederat
sua instrumenta· ¶ Sexto est xp̄i
receptiua. Fuit q̄dā Gregoriꝰ no-
mine mire sanctitatis·q̄ q°libz die
xij·paupes pascens·Dum q̄dā die
videndū om̄s venissz·tredeciz vi-
dit ibi· z req̄sito ꝓcuratore quot
ibi posuerat·dixit ꝙ·xij· tm̄ erant
Tūc Gregoriꝰ·xiij·quē nullꝰ vide-
bat nisi ip̄e ad se vocauit·z q̄s eēt
diligēter inq̄rit. Cui rn̄dit paup·
Cur queris nomē meū qd̄ est mi-
rabile·Ego īquit sum ille cui fre-
quēter misisti tuā scutellā argen
teā·cui post naufragiū pecuniam
donasti·Ego inquit sum angelus
dei ordinatꝰ ad ꝓtegēduz elemo-
sinarios z de thezauro meritoruz
passionis xp̄i reportare copiosas
mercedes· z spēaliter illis q̄ sunt
fideles dispensatores ecclie z pa
trimonij crucifixi· ¶ Item ad idē
Quidā p̄positus deuotōnē habēs
in natiuitate xp̄i oēs aduenientes
pascebat·z mltis donabat vestes
Dū aūt in quodā festo esset ī mē-
sa·audiuit fletū vniꝰ paupis stan
tis in porta·z surgens introduxit
eum·z qꝛ erat totꝰ lutosus accep-
ta aqua calida·dū inuoluissz eum
suo pallio voluit lauaē pedes eiꝰ
anteq̄ cū alijs ponētur ad mēsaz
Et cū accepissz pedes vidit eos ꝑ
foratos ad modū crucifixi·cū etiā
aspexissz manꝰ idem vidit·z cū vo
casset familiares suos statim ille
euanuit·z ī pelui eneo in q° aqua
fuerat pata ad ablutōnē pedum:
indelibilis scriptura repta ē huiꝰ
tenoris· Maledictꝰ a deo excelso
est ille qui ī magnis festiuitaribꝰ
induit scutiferos ꝓuiētes vanita-
tibꝰ mūdi·hystrionibꝰ dat cibum
pecunias z vestes· ɔtemptis pau-
peribꝰ quoꝝ sunt·z bn̄dictꝰ a dex
tra dei est ille cū tota sua ꝓgenie
qui pauꝑibus plus q̄ diuitibꝰ in-
tendit seruire· ¶ Septimo ē de-
monū liberatiua. Legit' ꝙ cū qui
dam in multis malis z vicijs īpli-
catus·z paupem vidissz mori pre
frigore·expoliata carpitra paupē
vestiuit· qui q°daz die submersus
in flumīe·dū demones eiꝰ dānati
onē in iudicō peterēt· angelꝰ dñi
carpitrā iudici p̄sentauit·cuiꝰ af-
fectōnez multū ɔsiderans expulꝰ
demonibus abstracto corpore de

flumine ꝑ virtutē angeli restitu-
tus ē pristine vite. Qui misericor-
dissim⁹ fact⁹ pñiam egit. ¶ Octa
uo est auaroꝝ oditiua. Refert ce
sarius ꝙ quidam diues vxori sue
appuit dicens ꝙ erat damnatus
Cū autem requirēt causam cū eēt
magn⁹ elemosinari⁹. rñdit. ꝓpter
timorem faciebaꝫ poti⁹ q̄ ꝑ amo
re. qd̄ cū dixissꝫ. statiꝫ diabolus q̄
eius ductor erat euꝫ secum porta-
uit. ¶ Item ad idem. Dū quidaꝫ
diues de male acquisitis vellꝫ fa-
cere elemosinā ecclīam cōstruxit
ab eis. Pñ cum quidā Eps venissꝫ
ad ꝯsecrādum eā. vidit in quoiibꝫ
lapide vnū diaboluꝫ sedere. Cum
fuissent interrogati a sancto quid
ibi facerēt. rñderūt. Ista capella
nostra est. qꝛ de forefactis est fa-
cta. ⁊ nō de elemosinis. Tūc prece
pit eis Eps. vt q̄cq̄d essꝫ eoꝝ por-
tarēt. Et assumētes om̄s lapides
vnacū diuite ⁊ totū edificiuꝫ. ter-
ram solam ibi delinq̄ntes ¶ No
no est penaꝝ diminutiua. Refert
jacobus de vitriaco. ꝙ cū quidaꝫ
Eps fuisset defunct⁹. ⁊ a quodam
sacerdote bono multū ꝯmēdaret
appuit ei in nocte cū mirabili tor
mento. Qui cū interrogassꝫ quis
esset. Rñdit. Ego sum ille infelix
eps qui subtrahēs a paupib⁹. no-
biles ⁊ potentes inuitabā. ⁊ in fi-
ne fui multum ꝯtrit⁹. ꝯsecut⁹ sum
mīam a deo. Sꝫ in istis tormētis
tamdiu stabo quousqꝫ de boīs re-
lictis ꝑ me tot elemosine sint fa-
cte sicut ego in vanitatib⁹ expēdi
Tūc sacerdos iuit ad ꝑentes vix
obtinē potuit. vt illa q̄ntitas pe-
cunie paupibus donaret. dat⁹ tñ
liberat⁹ est a penis.

Sacramētum eukaristie

Sacramentum eukaristie
multa bona inducit ī no-
bis. ¶ Primo est dānatio
nis liberatiua. Refert eī jacob⁹
de vitriaco. ꝙ quondā fuit q̄dam
mulier q̄ mirabili mō de suspēsio-
ne temptabat. Cū aūt temptasset
tempus locus ⁊ horā. Et dū missa
dicebat omēs suos expulisset de
domo hostiū clausissꝫ. ⁊ funem ad
trabem ligassꝫ. ⁊ dum vellꝫ se di-
mittē suspendio. audiuit signum
ꝑ eleuatione corpis xp̄i. ⁊ sicut ꝯ-
sueuerat dicere dixit. jhū xp̄e fili
dei viui miserē mei. Statiꝫ trabs
fracta est ⁊ demones cuꝫ magno
sonitu domū dimittētes. clamaue
rūt. virtus corporis xp̄i te libera-
uit a damnatōne eterna ¶ Scd̄o
est mēbroꝝ conſuatiua. Hō transi
ens ꝑ pontem ⁊ vidēs eleuatōneꝫ
corporis xp̄i ī quadā capella ꝓpt̄
multitudinē ppl̄i non possꝫ ingre
di adorauit sup pontem flexis ge
nib⁹ ⁊ pedibus retro extenſ. Tan
dē venit q̄driga onerata maximis
lapidib⁹ transiēs sup eius pedes
in nullo ei nocuit. ¶ Tercō est pe
naꝝ diminutiua. Fuerūt duo fr̄es
p̄dicatorū se mutuo mlt̄ū amātes

Cum autem vnus illoꝝ absq; coī-
one p̄uentus fuisset morte. Dū fr̄
viuens post matutinas cuꝫ maxi-
mis lacrimis in oīone extiterat.
vidit vnā vmbram volitātē circa
custodiā corporis xp̄i. ⁊ dū atten-
disset ꝙ nō erat fantasma. req̄si-
uit vmbram in virtute illiꝰ q̄ ibi
in pixide erat deus ⁊ hō. vt dicēt
ꝓpter quid moraret' ibidez Tunc
vmbra. ego sum aīa illiꝰ socij tui
qui nup mortuus sum. Volito aūt
hic circa pixidē vt saltim ostēdaꝫ
affectū recipiēdi eum. Tūc frater
viuens. Est inquit magnū bonum
sumē viaticū in fine. Hñdit mor-
tuus nō posset explicari quot pe-
ne remittūtur bonis digne recipi
entibꝰ. nec quot pene inducātur
malis indigne recipiētibꝰ. ¶ Itez
ad idem. Duo frēs se multum dili
gentes ꝑ mortē vnius sunt diuisi
Tandē appuit suo socō ⁊ insinua-
uit ꝙ licꝫ religiose vixissꝫ. xv. āīs
dēat ī purgatorio cruciari. nisi v̄-
tus sacrificij altaris eum iuuarꝫ.
Tūc viuēs diligēter ꝯfessus ī cra-
stinum missaꝫ ichoans dū essꝫ ad
sumptōnē corpis xp̄i. sic ait. Dñe
jhū xp̄e ego seruiui tibi absq; cogi-
tatōne pcti mortalis tot āīs ⁊ si
tm̄ fuissez preco soldam q̄ fui tuꝰ
qñcunqꝫ incarceratū petitū mihi
donarꝫ. Rogo ergo te p̄iem mise
ricordiaꝝ vt icarceatū sociū meū
velis liberare de penis illis. Tūc
post modicū tempꝰ visibilit' ei ap
paruit sociꝰ dicēs se esse liberatū
v̄tute corpis xp̄i ⁊ deuote oīonis.
¶ Quarto est hēticoꝝ dānatiua.
Dū q̄daꝫ hētici starēt ad ignē cuꝫ
q̄busdaꝫ iustis ⁊ loq̄rētur de cupi-
ditate ecclie. dixit vnꝰ hēticꝰ. vos
hētis talez dñm q̄ ꝑ vno denario
portat' cuicūqꝫ volēti ñ obstāte q̄
cunqꝫ īordinatione tēpis. ⁊ quod
hꝰ sit veꝝ exēplo mōstrabo. tādez
ī crastinū infirmitatē finxit sacer
dotē ⁊ corpꝰ dñicū pecijt. nec ꝓpt̄
intempiem tēpis sacerdos distu-
lit venire. q̄ p̄sentato ei corpe xp̄i
⁊ ille ꝯtemnēt recipe. mōstrata d̄-
lusione subito gladiꝰ igneꝰ d̄ ce-
lo d̄scēdit ⁊ ip̄m hēticuꝫ diuisit ꝑ
mediū. nulli alteri nocum̄ tū p̄stā-
do. Tūc hētici hoc vidētes ꝯuersi
sunt ad xp̄m.

Executor.

Executor dꝫ hr̄e has ꝯditio-
nes seq̄ntes. Prīo dꝫ eē fi
delis. Refert jacobꝰ de
vitriaco ꝙ fuit quidā hñs filiū q̄
ꝯmedebat caponē. qui cū filio re-
tro exñti dedissꝫ de carnibꝰ capo-
nis. veīt canis negrellus nomine
⁊ abstulit sibi. Tūc puer post pau
lulum ad patrem rediens. Tunc
pater ait filio. Fili vis de capone
volo pater. sed date mihi ante ⁊
ñ mittatis mihi ꝑ negrelluꝫ. Iste
puer ē moriēs. cais executor. capo
bñficia q̄ affectātur hic ī p̄sentia

¶ Scdo debz esse diligens. Miles quidā i exercitu regis karoli moriens. equū quem hēbat cuidā socō suo dimisit ad erogādum pro anima eius. quo mortuo ille facere ɔtempsit. ⁊ in ꝓpriū comodum mutauit. Tūc mortuus ei apparēs dixit. Qr fidelitatē in distributōne equi mei non habuisti. punieris a deo. Vn̄ quadā die p̄cipitatus de equo ꝓprio subito expirauit. Tercio debz esse iust⁹. Refert johēs. ꝙ quidā moriēs trib⁹ amicis executorib⁹ ɔstitutis dimisit trecentas libras. ip̄o mortuo cōgregati sunt ad erogādum. Et ait vn⁹. recedat iste. ⁊ cū recessisset ait. Iste habz vnam filiā nubilem demus ei centū libras. qd̄ aliud videns. ꝓcurauit alias centum libras ad maritādum filiā suam. ⁊ post duo dederūt tercias centū libras pro sua. ⁊ sic inuicem diuiserūt.

Excoīcatio.

Excoīcatio multa mala inducit in nobis. ¶ Prīo dei maledictōez. Legit ꝙ q̄dam excoīcatus dū ɔtemnēt ⁊ ecclīam beate v̄ginis intrasset. subito fulgur descēdit de celo ip̄m diuidēs in. xviij. frusta. a lijs non dedit aliqd̄ nocum̄tuz. ¶ Scdo corporum punitōez. Legit ꝙ q̄daz excoīcat⁹ obijsset coīcatione hīta ⁊ corpus eius fuisset sepultum. Dū ep̄us venisset ad absoluendum eum. eo ꝙ fuisset ɔtritus. ⁊ exhumassent vt reducerent ad cimiterium. fuit inuentū nigrum sicut pix. Tandē facta absolutione ab Ep̄o ita albuz redactum est sicut nix. Tercō inducit creaturaꝝ cōminatōez. Refert jacobus de vitriaco. ꝙ cuz q̄dam fuit excoīcatus ⁊ excoīcatione contempta panez porrigē porco famelico comedere contēpsit. ¶ Item legitur ꝙ cum quidā rex cōtemneret excoīcatōnem. Ep̄us volens ostendere eius virtutē. excoīcauit panem ⁊ effectus est nigerrimus. nec canes volebant de eo ɔmedere. facta absolutione panis effect⁹ est candid⁹ sicut prius.

Exemplum.

Exemplū maluz multa mala inducit in nobis. Primo est aliorum corruptiua. Legitur i triptita hystoria ꝙ beatus Anthonius vidit bordones ecclie in ignem proijci. ⁊ calices ⁊ altaria conculcari. Qui cuz ista summe abhorreret. dictum est ei. Isti sunt mali prelati qui p̄parāt sibi ignem eternuz ꝓpter sua mala exempla. ⁊ seruitores ecclie in conculcationez ⁊ contemptum ponūt sanctuaria dei ꝓpt eoꝝ mala exempla. Scdo est penarum augmētatiua. Legitur in vitaspatꝝ

ꝙ cum quidam audiuisset ifamias sacerdotū·ꝛ spēaliter vm̄ꝰ qui sacram coīonem portabat· ꝛ cum idem ille venisset ad coicandum eū non appuit ei·ꝛ factuꝫ est vox ad sollitariū dicēs·tulerunt a me homīes inditium·Tūc hēmita vidit in extasi puteū amenū cum fune·ꝛ situlam aureā ꝛ leprosuꝫ aq̄ limpidissimā ꝛ optimā hauriētez Et vox facta est ad eū·Cur non bibis de ista aqua cū leprose manꝰ eā non tangant·licꝫ ꝓpter suū malum accessit sibi pena·ita d̄ malis sacerdotibus·

Fatuus·

Fatuus quidā audiuit cōmendare ancipitrē domī sui·dum dn̄s recessisset ipsum interfecit ꝛ ꝯmedit· ꝛ qꝛ fuit grauatꝰ dū venisset dn̄s ad eū visitandū·ꝛ vidissꝫ ꝙ quasi omīa viscera sua emittebātur·req̄rit cāꝫ· Qui cū exp̄sisset ei· non soluꝫ sibi non fuit compassus·sed etiā ipsuꝫ carceri ꝑpetuo mācipauit· Fatuꝰ est diues·ancipiter sunt diuicie q̄ relaxant ad ꝑditōnem v̄tutuꝫ·Fatuus quidā dicebat· ꝙ si hō ꝯmederet cū sene· om̄s bonos morsellos comedēt·eo ꝙ nimis ille ꝯmedisset·qn̄ aūt comedebat cū iuuene·om̄s comedebat·eo ꝙ ip̄e multos esset comesturꝰ·Iste fatuꝰ est mundus qui ab antiquis subtrahit ꝛ decipit iuuenes cū ꝓmissis·

Fatuus quidaꝫ ductꝰ ad visionez hēticoꝝ ꝛ catholicoꝝ·nec deberꝫ facē verbum·hētici tenentes vm̄tatem ꝑsonaꝝ ostēderūt ei vnum digitū· tūc fatuus credēs ꝙ vellent sibi eruere oculum·eleuauit duos digitos ꝯtra eos ꝛ illi tres· ꝛ fatuus clausit pugnum ꝛ eleuauit·ꝛ illi credebāt ꝙ ille īueret eēntie vm̄tatem ꝛ ꝑsonaꝝ trinitatem·ꝛ hn̄tes victoriam· Catholici ab hēticis recesserūt gauisi·Notandū hic·ꝙ ponūtur omēs male ꝯditiones mulieꝝ· sed postea vbi tangitur de ista dictione mulier ponātur om̄s bone ꝯditōnes eaꝝ

Femina·

Femina multa mala īducit in nobis·· Primo est viroruꝫ deceptiua· Refert Valeriꝰ ꝙ cū quidā phūs fāiliaritates mulieꝝ rep̄hēdēt ꝛ hoc ad audientiā ip̄aꝝ venisset·vna illarū pignꝰ posuit ꝙ eū ad libidīnē ꝓuocaret·insup equitarꝫ sup eum Cū aūt diuersꝭ oblectamētis mētem eiꝰ diuertisset·ꝛ ip̄e actū illicitum postulasset ab ea·dolose cū vna conditione ꝙ primo per vnā totam aulam equitasset super euꝫ Tunc clam vocatis principibus ꝛ rege ꝛ mulieribus·Dum sapiens tanq̄m animal iret cum quattuor pedibus ꝛ ip̄a desuper equitaret Ingressus est rex cum magna mltitudine mulierum ꝛ principum·

Tūc sapiens ad deceptōnem attē
dens. regi dixit. O rex si me con-
stantem ꝛ fortem mulier decipit.
quid faciet illis qui ꝯtinue morā-
tur cū illis. jnduta aūt hec offēsa
magis est honorat⁹. ¶ Itē refert
Petr⁹ alphonsi. Q, dū quidā trā-
sitz ꝑ siluam vidit ꝓpentem a pa-
storib⁹ extinctum. ꝛ in palo suspē-
sum. quē accipiēs ꝛ calefaciēs dū
restituissz sibi vitā serpēs eū stri-
gere ꝛ mordē incepit. Cū autē hō
ip̄m rep̄henderz nec ꝓpter hoc d̄-
sisteret serpēs requirit iudicium
vulpis. Rn̄dit vulpis. Ex auditu
nunq̄ dat' certa sn̄ia. volo videre
ad oculū ꝛ tūc diiudicabo factuz.
serpēs ligatur ad palum hō elon-
gatur ab eo. Tūc vulpis. O serpēs
expedies te ꝑ teip̄m si potes. ꝛ tu
hō ad ei⁹ expeditōnē noli ampli⁹
laborare. jste serpēs est mulier q̄
semꝑ mititur ad deceptōnē viroꝝ
¶ Item ad idem narrator. Legi
tur ꝙ mulier q̄daz vocata est a vi
ro suo laborāte in extremis. q̄ vo-
cans ancillā suā ait illi. Cito vade
ad emēdum tres vlnas de burel-
lo ad sepeliēdum virum meū. Cui
ancilla rn̄dit. Cur vultis emē ali-
quid cū hēatis hic in domo q̄ttu-
or cannas de bona tela. tūc dn̄a i
dignata dixit. Fac qd̄ dico ꝛ por-
ta tm̄ tres cannas de burello. Cū
aūt infirmus hec audiuisset sicut
potuit. dic. failo tam cort comma
trocier. faciatis ita curtū sicut fe-
ceritis crocerio. Item ad idem.

Refert Petrus alphonsi. ꝙ q̄dā
ꝑrexit vt vindemiaret vineā suaz.
vxor autem ei⁹ credens eum diu
moratuꝝ vocauit amasium suum
dn̄s aūt ramūculo ꝑcussus ī ocko.
dum nihil viderz. cito redijt. ꝛ dū
pulsarz ad hostiū amasius ī came-
ra abscōdit'. ꝛ ianua apitur. Tan-
dem viro ꝓperāte ad lectuz. retra-
xit eum vxor dicēs. state vt super
oculum sanū dicam vobis carmē
ne infirmet' egritudīe infirmi. Et
cū clausisset oculum. tamdiu eum
clausum tenuit. q°usqz amasi⁹ su⁹
recessit. ¶ Item ad idem. Quidaz
ꝑegre ꝓficiscens. vxorē suā ꝯmisit
cuidaz socrui sue. q̄ vocās amasiū
filie sue. Dum semel epularentur
splēdide. venit vir de ꝑegrinatio
ne completa. tūc abscōso amico ī
camera sibi apit'. ꝛ dū q̄etez lecti
req̄rēt dixit filia mr̄i sue. Portate
illd̄ lintheamē vt on̄dam⁹ q̄d fa-
cim⁹ ī absentia dn̄i mei. Cū āt ap
portassz ꝛ explicatuz ponerēt an̄
ockos ei⁹ sub velamīe litheamīs
recessit amasi⁹ ei⁹ ¶ Itē ad idem.
Mulier hn̄s maritū q̄z n̄ dilige-
bat. Dū veisset de laboē īebriauit
eū. vt videtur mortu⁹. Tūc subito
vocās moāchos dixit eis. Dn̄i an̄-
q̄ dn̄s me⁹ ꝑdidissz v̄bū ꝓmisit vt
essz moāch⁹ ꝛ iō supplico vt cito
portetis eū ad monasteriū ꝛ īdua
tis sibi cucullā Qd̄ dū fecissēt dū
p⁹ diē seq̄ntē fuissz q̄etat⁹ a t'ba-
tōe vini vidēs se ī dormitorio mo-
nachoꝝ cū cuculla scita v̄itate di.

Mētita est iniquitas sibi·ꝛ exhē-
ditata muliere de omibus bonis
suis in hitu moāchali finiuit dies
suos· ¶ Scdo est iurgiū ꝓuocati-
ua· Refert Hiero·ꝙ socrates ha-
bēs vxorē iracūdissimā·duꝫ semel
litigaret cuꝫ eo· nec ipe rn̄derꝫ ei
verbum·dum fugēt ꝑ scalam oēs
īmūdicias sui hospicij proiecit su-
per caput eius·Tūc socrates·scie
baꝫ ꝙ de tātis tonitruis debebat
sequi pluuia· ¶ Item ad idē Re
fert Hiero·ꝙ cū gorgias fecissꝫ li
brum pulcerrimū de ꝯcordia·cum
requirētur ab eo q̄ erat causa q̄re
in hospicō suo non essꝫ ꝯcordia cū
ibi non eēnt nisi tres·scꝫ vxor an-
cilla ꝛ ipe· Rn̄dit vbi est aqua n̄
pōt viuē ignis ·ꝛ qꝛ cor mulieris
est deditū omni discordie·impossi
bile ē ꝙ vbi sunt mulieres ibi sit
pax· ¶ Tercō est īmundicie ama
tiua·Legit' in gestis scdi philoso
phi·ꝙ cū quidā iuuenis fuissꝫ mo
ratꝰ athenis·ꝛ ibi sapientia ꝛ scia
fuisset imbutus· licꝫ scirꝫ ꝑ docu-
mentū libroꝝ īmundiciam mulie
rum·voluit tn̄ hoc ꝓbare d̄ facto
Vn̄ rediēs ciuitatē ꝓpriam·ꝛ esset
ignotus omnibꝰ ꝓpter moram stu
dij tanq̄ aduena·hospitatꝰ est in
domo p̄ris· Et ibi solēni cena ince
pit iuueis mr̄eꝫ sollicitaē de acto
īmundo·qui cum instāter ꝑseuera
ret ipa primo negāte· tādē recep-
tis ab eo denarijs cuꝫ eo se nuda
posuit ad iacendū· Cūqꝫ trāsissent
tota nocte absqꝫ pctō·ꝛ ipa adue

niente die cū amplexibꝰ ꝛ osculis
excitaret iuuenem ad peccādum
Ille subito surgēs ait·vere nunc
ꝯgnosco esse tantā libidinē mulie
ruꝫ vt non ꝑcant ꝓprijs filijs·q̄ cū
mr̄ tunc ꝯgnouisset interfecit se-
ipam·iuuenis etiaꝫ dolens ꝙ ꝓpt̄
verbū suum ꝑimerat seipam ipꝑe
tuum silentiū ꝯuauit ¶ Item q̄dā
ꝑegre ꝓficiscēs·vxorem pulcram
dimisit·que adamata a quodā iu-
uene ei ꝯsentire nolebat·Cū autē
totus īmutatus cuidaꝫ vetule oc-
currisset ꝛ inquirēte causam suꝫ
ꝓpositum indicasset·vetula in ma
num promittit·Vn̄ accepta caīcu-
la duꝫ ꝑ triduanū ieiuniū afflixis-
set·dedit ei granum sinapis cum
pane cōfectuꝫ comedere·que p̄ a
maritudie cum icepisset lacrima-
ri·vetula eam accipiēs cum habi
tu honesto accessit ad domuꝫ dn̄e
ad amate·ꝛ req̄renti causaꝫ fletus
canicule· Rn̄dit vetula· Domina
confidēter loquar vobis· Hec ca-
nicula fuit filia mea pulcerrima
ꝛ honesta·que cuꝫ adamaret' a q°
dam iuuene ꝛ contemneret cōsen
tire·illo mortuo· in caniculam est
mutata·Tunc hec mulier cito de-
cepta·dum pulsaretur donarijs ꝛ
verbis·statim maculata est ꝑ euꝫ
¶ Quarto est cupiditatis augmē
tatiua· Refert Ouidius ꝙ fuit q̄
dam mulier Talenta nomine pul
cerrima ꝛ cursu velocissima·Tan-
dem adamata a duobꝰ·ne pro ea
inter se litigarēt·ait· Ego curram

z ille qui me capiat me hēat· tūc
vnus illoꝝ sciens cupiditatē mu-
lieris·fecit fieri tria poma aurea·
z ꝓiecit currēti vnuz post·ad que
cursim capiēdo poma capta est ꝑ
eū·Hec domicella est vita hūana
duo volētes eam hr̄e sunt deus z
diabolꝰ. Sz diabolꝰ proijcit tria
poma·delicias·diuicias z honoēs
in q̄bꝰ capit' misera vita nostra·
¶ Item ad idem·Legit' ꝙ fuit q̄-
dam mulier q̄ ꝑ pctm̄ miseꝝ cleꝝ
seduxit·z de ommbꝰ suis diuicijs
spoliauit paulatim·Cū aūt cuz tu-
nicis z capa cū ꝯfusione ad terrā
suā rediret·cū magnis fletibꝰ ex-
tra ciuitatē sociauit eū: Tūc clicꝰ
O fallax socia q̄re fleuisti sic·Re-
spondit illa·Credebam te adhuc
hr̄e pecuniaz z diuicias· z ideo vt
extorq̄rez omīa flebaz nō ꝓpter te
sed ꝓpter pecuniā·¶ Quinto ē om
niū p̄ceptoꝝ ꝯtraria opatiua·nar
ratur ꝙ mulier in omībꝰ viro suo
ꝯtradicens· ibat cū eo ad aquam
tūc vir·ne trahas te multū iuxta
aquā·tūc cū ipa magis appropin
quaret pede deficiēte in aquā ce
cidit·Tūc vir volētibꝰ eam extra-
here dixit·non q̄ratis eam īferius
sed supius·qr semp fecit ꝯtrariuz·
¶ Item ad idem·Legitur ꝙ vna
mulier sp oppositū faciebat eorū
q̄ precipiebātur a viro·Tūc eo re-
cedēte ipsa requirit q̄d facēt vir
eius rn̄dit Ne intres furnū quia
minat' ruinā·q̄ statim īgressa fur-
no cadente tibijs fractis ē abstra
cta ab eo·¶ Sexto est omis mali
cie inuentiua·Legit' ī libro d̄ sep
tem sapientibꝰ·ꝙ fuit q̄dā impa-
tor Byoclecianꝰ noīe·qui hīto fi-
lio ab vxore sua mortua ē. Vn̄ cuz
sapiētes romani vidissent pueruz
esse bone etatis·supplicauerūt im-
ꝑatori vt eū eis traderet ad docē
dum ꝑfectissime om̄s artes libe-
rales· qui ānuens votis eoꝝ·sep-
tem sapiētes elegit. quibꝰ filium
tradidit informādum·Et qr sensi-
bilia mouerēt z strepitꝰ gentium
impedit·req̄siuerūt vt hospiciuz
edificaret' in nemore in quo eēnt
septem camere·z in medio palla-
cium ꝑ puero ī quo eēnt depicte
septem liberales artes. q̄bꝰ com-
pletis vnacū puero illuc recedūt
z cū mirabili studio ip̄m docent.
Tūc barones romani ad īꝑatorez
accedētes supplicabāt vt vxorez
ducēt·ex qua suscepta prole impi
um nō deficēt in hēde·Req̄situs
etiā freq̄nter jmꝑator cōsensit. no
bilis z pulcra iuuēcula sibi eligi-
tur z in mr̄imonio ei copulat'·Tā-
dem ꝯpletis nuptijs. vxor q̄rit ab
jmꝑatore vbi est filiꝰ. Et nota tā-
q̄ nouerca dolositate īfecta ꝑ v̄-
ba exprimit signuz amoris.jmꝑa-
tor ergo volens satisfacē suis vo-
tis.cuz iam nouem āni transissent
in quibꝰ non viderat filiū·sed cō-
tinue fuerat cū mgr̄is raubis z e-
quitaturis mandauit mgr̄is vt fi-
liū suuz adducerent vt a nouerca
vidēt'.q̄ receptis lr̄is dū collatōz

ínter se habuissent·oueneruṅt i h'
omīs mgīi vt anteq̃ iter arripēt
examínarēt eū ín subtiliori scien-
cia si aliq̃d pfecisset· ne ínterroga-
tus ab aliquo sapiēte ipi pnt cō-
fundi·Eligit' arismetrica ⁊ ín tali
expimēto examínat'· ¶ Nam clam
sub q̃ttuor pedib⁹ lecti q̃ttuor fo-
lia ponuntur ede ⁊ mane iuuene
surgēte hīta cognítione de mēsu-
ra hospicij·dixit vel solariū ē ele-
uatum·vel tectū est depssum. vel
lectus est eleuatus·tūc mgīi attē-
dentes ad ei⁹ subtilitatē·ínceptū
disponé ꝺ recessu· ¶ Pz dormiente
iuuene ín meridie talis visio ē si-
bi móstrata· Videbatur q̃ q̃ttuor
vites egrediebātur de lecto ⁊ pr-
ducebāt septē ramos ⁊ ín medio
stabat coluber qui p folia ramoꝝ
ímittebat venenū ad ínficiēdum
iacentes ín lecto. Qui expgefact⁹
vocatis mgīis ⁊ narrato sommio
oms p ínterpretatione recurrūt ad
cursum stellaꝝ ⁊ ínuenīt q̃ q̃ttu-
or vites sunt q̃ttuor elemēta colu-
ber nouerca·rami sunt septē dies
seq̃ntes· ín quib⁹ si loq̃rer' moré-
tur statiz.Et q̃ necesse erat vt ad
pīem accedét ordínauerūt vt q̃li-
bet eoꝝ excusaret eum ín vna die·
⁊ eū subueníret ín omī tribulatio
ne futura· ¶ Clementib⁹ ⁊ ínterrā-
tib⁹ ciuitatem·pī occurrit filio·et
dum sup collum ei⁹ fleret p gau-
dio·⁊ de statu suo q̃rét·inuenis ní-
hil rndit·Tūc pī tristis dū reqsis-
set causam respōsum est a sapien-
tibus q̃ mutus erat effect⁹· Qui
dolens sine salutatōne rediēs de
nūciauit vxori·q̃ cum exhortās p
misit vt ipa facét eum loqui·⁊ oc
currēs puero cū mirabili affabili
tate eū salutauit·q̃ supplicādo ei
humiliter verbū nō dedit·ipa vo
nō molesta ex hoc·sed trahēs eum
p manū rogauit vt soli íngrede-
rent' cameraz·qr ei volebat rene-
lare secreta·qui ínclusi soli ín ca-
mera impatrix suū ꝓmonē p hunc
modū ín cepit· Fili dulcissime de⁹
ꝺdit mihi hoc bonū· ⁊ fecit mihi
hāc grām vt hzem talē filiū sicut
tu es cui⁹ nō volo esse nouerca sz
mr· non est viuēs ín mundo· quez
tm diligebaz· nec si te portassem
ín meo vtero nō tm essez attracta
ad tui dilectionem. ¶ Accipe ergo
me ín mrem veram· ⁊ de tuo cor-
de exeat verbū cōsolatoriū·⁊ rep-
sentatiuū amoris·qui rndere con
temnēs ad hoc ipsa subiūxit. Fili
carissime attēde ad pulcritudiez
meā·⁊ ad affectōnē quā ad te ha
beo·qr otempto amore pīis tui ti
bi ꝓuaui virginitatē meam·vtere
ergo nūc ocubito meo·⁊ cū delcā
tione p noctem oceptus mutuos
exprimam⁹· Qui totalit rēnuens
dum ipa ínterétur eum tāgere ipse
p cameram fugere cepit·Tūc no-
uerca tanq̃ coluber ínciptēs dif-
fundē suuz venenum delaceratis
carnib⁹ vestib⁹ preciosis·facie vul
nerata·capillis euulsis pstrata ad
terrā clamaē icepit·porte frāgūt'

jmpator intrat causam tāti dolo-
ris requirit·z tūc ipa cū lacrimis
rñdit·jngressus est filius tuus ad
me·z cū p verba ab eo plata non
possz me inclinare ad imūdiciam·
p violētiaz voluit violare gloriaz
tuā·Tūc jmpator furibūdus īclu-
so filio ī durissimo carcē·linire in-
titur doloēs vxoris·Et qr jmpator
multum alliciebat hystorijs z ex
pabolis dictis·ipa visa est euz in-
ducere ad intfectōnem filij semp
pabolā pmittēdo·vñ cum reclina
ret caput z essz oppodiata super
gremiū jmpatoris dixit· Dñe iam
video q vobis eueniet de filio ve-
stro·sicut accidit cuidam burgēsi
de viridario suo. ¶ Fuit quidam
Burgens qui hñs viridariū in q°
erat pinus tradidit eū laborato-
ri colēdum. Cū autē quadam die
venisset ad videndū viridariū vi-
dit q de pede pini q mutlos z op
timos fruct9 portabat nat9 est pi
nacellus·qui vsqz ad frōdes ma-
ioris iam erat ptensus· Et qr ma-
ior colorem suū pdiderat nec fru-
ctus ita copiosos· nec ita bonos
portabat·Requritur cā ab ortula-
no·qui ait q pinacell9 cā erat qr
attrahebat humorē maioris· Tūc
dñs iussit precindi maiorē ppt gci
am iuuētutis minoris· Sz quid se-
cutum est·naz pinacell9 etiā mor-
tu9 est·qr maior īfluebat sibi hu-
morē z vitā·Dñe mi jmpator·jste
ortus est dignitas impialis vra ī
qua vos estis pinus z fili9 vr pina
cellus·jste ribaldus iam honorez
vrm depressit volēdo violare me·
z misus est surripe fructus vros p
vim impgnare me volens· z ideo
cōmunitas romana duz attēderit
ad eius astutiam precindet vos z
eijciet de impiali honore·z h° ppt
fauorem filij vri· succidatis ergo
plantam vt vrm impiuz vobis ve-
raciter oseruet· Tūc impator mo-
tus ad interfectōez filij·cōuocato
toto cetu romano ppter scel9 ipo-
situm·filiū adiudicat morti·Tunc
erigens se prim9 sapiens z dixit·
O impator in quē respiciūt omēs
gentes z cui9 iusticia diuulgatur
vbiqz·Attēde ad hoc opus quod
agis·z vide ne finaliter tibi otin-
gat·sicut accidit militi de optimo
z fidelissimo leporario suo· Tūc i-
pator affectans scire pabolaz·licz
vix possz loqui sapiētib9·credēs q
ipi corrūpissent filium· requrit ex-
plicatōnē ei9· Tūc sapiēs dicit·sz
supplico q filius tuus hodie pre
seruet a morte·qui cū cōcessisset
prim9 sapiens sic dixit· Fuit vnus
miles in terra ista qui hñs lepora
riū poptimū z fidelissimum·mora
bat in quadā bastida poita extra
villam in qua erāt prata z fontes
Sz muri quib9 vallabat erūt rui
nosi z multū antiqui·Et qr qddaz
torneamētum debebat fieri ī pra
tis illis miles z dña militib9 oc-
currerūt ad psentādam bastidam
dimisso vnico filio ī cunabulis tri
bus nutricib9 que eum lauabant

lactabāt ⁊ pannos eius mūdabāt
Tandem incepto torneamēto nu-
trices cupiētes videre. relicto in-
fante in camera solo cū leporario
ad spectaculum ꝓcesserūt. Tandē
exiuit serpens maximus de scissu-
ris ⁊ fracturis muri antiqui. ⁊ in-
gressus est cameram infātis. ⁊ īce
pit ascēdere ad lectuluꝫ pueri ad
deuorādum eū. Tūc leporariꝰ hoc
attendēs insurrexit contra ꝑpen-
teꝫ ꝑ saluatōne pueri. Et facto ma
gno certamine ex vehemētia bel-
li cecidit. ⁊ versus est lectulꝰ īfan
tis puero sine lesione subtus ma-
nente. ⁊ lectulus sup euꝫ stetit. in-
terfecto ergo ꝑpente a leporario
⁊ diuiso intra frustra totum paui
mentū camere est sanguine macu
latū. Vñ cum nutrices venissent ꝺ
spectaculo ad ablactādum puerū
⁊ cameram ingresse fuissent. viso
lectulo reuoluto ⁊ maculatōne sā
guinis. ⁊ leporario iacēte iuxta le
ctulū crediderūt ꝙ ꝺuorassꝫ puerū
⁊ exeūtes cum clamoē ⁊ fletu. Cū
dñs ⁊ dña aduenissent. dñs idem
credens euaginato gladio lepora
riū interfecit. Tandeꝫ eleuato lectu-
lo puer sanus ⁊ incolumis est re-
pertus ⁊ aspiciēs circa angulum
camere viderūt ꝑpentem interfe-
ctum ⁊ in tria frustra diuisuꝫ. tūc
dñs cuꝫ fletu dixit. Heu interfeci
salutem ⁊ ꝓtectōnē hospicij mei.
Nūc cetus romanoꝝ vnacū īpa-
tore. attēdat quid significatur in
hac ꝑabola. Tu roma es tanq̄ in-
fans nutrita a tribus nutricibꝰ. s.
a mīa. a sapīa. a iusticia. Serpens
qui vult deuorare hōreꝫ romanuꝫ
est ista jmpa trix q̄ vult ponē ma-
culā in gl̄ia vr̄a. Sꝫ leporariꝰ ē fi-
lius q̄ pugnat cū colubro. ne occi-
dat' cetus romanꝰ. Tu g° jmpator
vis interficē leporariū q̄ custodit
nos. q̄ ꝯseruabit te ⁊ impium tuuꝫ.
Tūc jmpatrix in insaniā est versa
⁊ in nocte multū ex corde flere ī-
cepit atqꝫ lugē. Cui jmpator com
patiēs intebatur ei ꝯsolatōnē da
re. ⁊ vt eēt magis gauisa ꝓmisit ī
patrici vt in crastinū filiꝰ suꝰ mo-
reret'. Tūc ipa dixit. O dñe ꝓpt q̄d
creditis ꝙ ego affectem mortē fi
lij vr̄i. nō ꝓpter me. sꝫ ꝓpter vos qꝛ
ex his q̄ heri fuerūt facta p̄cipio
ꝙ ipse faciet de vobis. sicut fecit
pastor de apro. Fuit quidā aper ī
silua. qui elegit sibi quercum mi-
re pulcritudinis. nec erat animal
adeo in nemore quod audebat ꝯ-
medere glandes illiꝰ. nec requie-
scē sub vmbra eius nisi solꝰ aper.
Tandem venit vnus pastor ad col
ligendum glandes illius quercꝰ.
quod videns aper cucurrit cōtra
eum. ⁊ pastor ascendit quercum ⁊
saluatus est. Aper vero stetit ad
pedes arboris quod aspiciens pa
stor glandes collegit ⁊ apro proie
cit. ⁊ nō solū semel sed ⁊ bis ⁊ ter
⁊ cū fuisset saturatꝰ iuxta arborē
iacē īcepit. pastor vero clā descē-
dēs. cū vna maū quercū tenebat.
⁊ alta ventrē apri fricabat. ad cꝰ

fricationē dū obdormiuisset aper
euaginato gladio ip̄m interfecit
Ita domine mi erit de vobis·vos
estis aper·querc⁹ est dignitas im
p̄ialis·quā null⁹ fuit ausus īuadē
nisi solus iste maledict⁹ filius vr̄·
z qd̄ facit ip̄e·qr vos iam turbatū
z furiosum ꝓpter malū p eū factū
ip̄e colligit glandes·i·p̄suasiones
istoꝝ sapientū qui remittūt iusti-
ciam vr̄az·z cū obdormieritis dis-
sikando tm̄ malū ip̄e euaginabit
gladiū·z interficiet boitatē vr̄az
Tūc rn̄dit jmp̄ator·nequaq̄ sic e-
rit·sed cras moriet' summo mane·
Surrexit jmp̄ator z ꝯuocatis pr̄i-
cipib⁹ iubz filium de carcē extra
hi·z adducto ꝓlata sn̄ia iussit vt
ducatur ad mortē·Tūc surrexit se
cund⁹ sapiens z ait·Qūo sol p̄di-
dit lumē suuz·z fons copiosissim⁹
est exiccatus·Et hoc in sn̄ia huius
iuuenis in qua iusticia obscurat'·
z mīa ānullatur·Sz vere ꝯgnosco
z principes romaī hoc attēte cre
dunt·q̄ si nūc hanc sn̄iam execu-
tiom dederis de⁹ puniet te sicut
puniuit ypocratem·quā punitōnē
affectās scire jmp̄ator·sapiēs dif
ferebat dicē quousqz ab jmp̄ato-
re fuissz ꝓmissum q̄ de illo die iu-
uenis n̄ recip̄et mortē·Quo facto
z iuuene reducto ad carcerē·Se
cund⁹ sapiēs sic dixit·O jmp̄ator
z princeps roman⁹·ypocras fuit
medicus p̄itissimus·z habuit ne-
potem eo subtiliorē·Et ideo ypo-
cras q̄ntū poterat occultabat si-
bi exp̄imēta curandi·nepos tam̄
optime attēdebat·z ad infirmita-
tes z ad modū curādi·z hec omīa
ꝯscribebat in libris·Tunc accidit
vt infirmaret' filius cuiusdam co
mitis·z qr ypocras ire non potuit
cū fuissz vocat⁹·nepotem suū mi-
sit qui ꝯsiderās q̄litatē egritudīs
z complexionē infirmi·ac p̄entuz
ꝓp̄etates·rep̄it ī infirmo non esse
aliqd̄ vestigium comitis z vocata
mr̄e secrete dixit ei iuuenē nō pos
se curari·nisi vidissz plene ꝯplexi-
onem p̄r̄is·Tūc illa amore iuuenis
mota reuelauit qūo erat de adul-
terio ꝯcept⁹·z p̄r̄em veꝝ sibi ostē-
dit·Qui ꝯgnita eius ꝯditione·z p
porcōnata medicina cū oppositis
s̄m artem iuuenē curauit·z redi-
ens cuz magnis donarijs ad ypo-
cratē quid fecerat nūciauit·Qui
magis inuidēs ei⁹ subtilitati du-
xit eū ad viridariū herbaꝝ z req̄
rit an determinatas herbas ꝯgno-
sceret·qui cū respōdissz q̄ sic z ex
p̄imēto ꝓbassz·ait ypocras·Colli-
ge mihi de tali·qui cuz reclinassz
se·ypocras euaginato gladio ne-
potem occidit·Trāsactis g° mr̄tis
diebus·fluxus ventris ypocratez
inuasit·quē sedare nepos suus su-
per om̄s viuentes meli⁹ sciebat·
Unde cū vas magnū cereū p̄uo-
ratū multis foraminibus z plenum
aqua ypocras cū medicinis absqz
clausura foraminū restrinxisset a
fluxu ait·Justū est dei iudiciū vt
ab hac īfirmitate nō possiz curari

quia interfeci illũ qui in hoc sup
oms florebat. restringo insensibi
lia. ꝛ meipm sustringere nõ valeo.
ita dico tibi jmpator. Filiꝰ tuus i
bonitate ꝛ scientia viget sup oẽs
romanos. ꝛ ideo si tuipe interfici-
as eum ex hoc ꝙ discernit omnẽ
maliciam dum fluxuꝫ viscerũ ha-
bebis post eius mortez ꝑ tuã vxo-
rem. Tũc tu dices maledictꝰ sim
ego. qꝛ interfeci illum ꝑ quez fui
proiectus. tũc jmpatrix istis audi
tis jmpatori vultum malum ostẽ-
dit. ꝛ dum fuisset in secreto cubi-
culo ait. Heu dñe jmpator hacte-
nus erat dictum ꝙ verbuꝫ jmpa-
toris stabile erat. Sed nũc video
ꝙ ꝓmissio vr̃a non cõtinet verita
tem. nec facietis iusticiaꝫ de filio
vestro. quousqꝫ vobis cõtingat si-
cut contigit cuidam militi i terra
mea. qui a rege fuit positꝰ custos
turris. in qua ꝟuabat eius thezau
rus. a rege ꝯgrua stipendia militi
donabãtur. surrexerunt inuidi. et
post. xx. annos miles expellitur d̃
hoc officio subtracta pensione et
stipendio paupimus est effectus.
Qui vocans filium ꝓpriũ ꝯsidera-
ta ingtitudine regis ꝯuenerũt vt
clam violarẽt turrim. ꝛ de thezau
ro recipent necessaria vite. Facto
qd̃ dixerant. ꝛ ꝑ multos annos te
nuissent diminutio thezauri mani
feste appuit. Ingressus diligẽter
requiritur ꝛ foramĩe inuento. tũc
custos secrete impleri fecit visco.
ꝛ apponi iussit iuxta foramẽ. tãdẽ
miles egrediens ad furãdum. si-
cut semp cõsueuerat. illaqueatus
est in visco. Et dum hoc notificas-
set filio qui extra remãserat filiꝰ
euaginato gladio caput pr̃is pre
cidit ꝛ secum portauit. ac in cloa-
cam magnam proiecit ne cogno-
scẽtur quis vel cuiꝰ generis esset
O dñe mi si vultis attendere sic
faciet vester filius. Nam iducet
vos ad rapinas ꝛ illicita. Sed qñ
videbit vos esse inuiscatuꝫ diuer-
sis malis. prescindet caput vestrũ
In crastinũ scꝫ in tercia die surre
xit jmpator. ꝛ acquisitis centurio
nibus ꝛ producto filio iussit eum
duci ad mortem. Tũc surrexit ter-
cius sapiens ꝛ ait. Heu nobilitas
romana attendat ad monstꝝ qd̃
nunc oñdit natura. vt pr̃ sit iter-
emptor filij. ꝛ in pr̃nis visceribus
erga filiuꝫ mĩa est extincta. Sed
sum certus ꝙ jmpatori accidet. si
cut accidit cuidam militi de ter-
ra mea de iuuene vxore sua. Cum
aũt jmpator suscitaret quid esset
dixit sapiens. Qũo potero loqui.
vt videam discipl̃m meum trahi
ad mortẽ. Prolõga ergo hodie si-
bi vitam ꝛ declarabo quod optas
Concessa petitõne ꝛ reducto iuue
ne ad carcerez. terciꝰ sapiens sic
ait. Dñe mi in terra mea fuit mi-
les antiquus. qui cũ iuuẽcula pul
cerrima ꝯtraxit. que ipm ꝯtemnẽs
amasium facere affectabat. Et qꝛ
hoc ꝑ se facere non poterat sine
mediatrice. mr̃i sue voluntatẽ suã

declarat. Cui mr̄. filia tu ignoras adhuc q̄nta sit indignatio viri antiqui. Et ideo consulo primo vt ꝓbes si posses indulgētiam inuenire cū eo si reuelatio adulterij venissz ad eum. Cui filia. ꝑ quez modum ꝓbabo. Tūc mr̄. Cognosco q̄ vir tuus mirabili mō placat' in q̄daz arbore sita iuxta camerā suaz prescinde ergo illaz. z pone in ignem. z si factū vir tuus dissikauerit signū erit qd̄ de adulterio indulgentiā cōsequeris. q̄ cum fecisset z vir suus dissikasset multum fuit animata ad complēduz actuz īmundum. Tunc mr̄ adhuc proba alio signo. Tu em̄ hēs vestes pulcerrimas. in quib9 mō mirabili d̄lectatur vir tuus. habz etiā catulum gratissimū. Si ergo veste destructa z īterfecto catulo vir tu9 non irascitur. signuz erit tue liberationis. q̄ cū fecisset z vir su9 dissikasset omīno voluit vocare amasiuz. Tūc mr̄ proba. obsecro z alio signo. z tunc facies qd̄ cupis. Vir tuus debz facē conuiuiū tali die. in quo om̄s nobiliores z potentiores isti9 terre esse debent. tu g° ligabis summitatem mappe ad claues zone tue. z cuz omnia fercula erunt posita. voca ꝑ ordinatōnem tuā ancillam. z surgēs subito oīa proijcias ad terrā. Si vir tu9 hoc totaliter dissikauerit fac p9ea qd̄ affectas. q̄ cum fecisset z om̄s inuitati deturpati z ꝯfusi recessissēt vir eius vocat barbitōsorē z fecit extendi in moduz crucis brachia mulieris. z aptis venis de ea tm̄ fecit extrahi de sangne q̄ vix respirare poterat. tūc mr̄i eam visitanti dixit. Nūc probaui iram viri antiqui. nec curo facē amasium solū q̄ viuere possim. Ita dico imꝑator. tu em̄ es senex. z hec vxor tua vult facē amasium. Et ideo si duxerit te ad interfectōnē filij faciliter. om̄e scel9 aliud ꝑpetrabit Tunc imꝑatrix magis turbata ex auditis. Cū īꝑator illa nocte fuissz ingressus cameram ipsa ꝓuoluta ad pedes eius dixit. Obsecro dn̄e vt occidatis me. qr plus volo mori ꝑ vos q̄ꝑ ꝑ filiuz vr̄m vel ꝑ istos sapientes. vn̄ ipi conātur facē de me. sicut fecit q̄dā senascalcus de vxore sua. Vnus rex fuit in terra mea. qui vocabat' rex grossus. qui occupatus grauissima infirmitate z cum odiret summe mulieres. nec societate earꝝ gauderet. cōsultum est sibi vt faīliaritatē mlierꝝ hr̄et. z vxorem recipet. Qui vocās senascalcū suum ei īposuit ꝓcurationē vxoris. z intrim vt de muliere ꝓuiderz sibi. cui senascalc9. q̄d dabit' mulieri volenti ad te accedere. tūc rex. trado tibi clauē thesauri z da q̄ntum tibi videt'. Tūc ille auaricia motus. vxorē ꝓpriam de nocte sibi supposuit. z aduenīēte luce recupare cupit quā nolēs rex dimittere. cū eam fuissz ītuit9 otra senascalcū suspendi eū fecit. Ita dico in ꝓposito. isti sapientes

cupiditate moti. voluerūt me sup
ponere filio tuo. sed ego attendi
ad tuū honorem ꝛ indigtionem fi
lij. ꝛ indigtionem sapientum con
tempsi. ꝛ video ꝙ meliꝰ mihi ac
cidissꝫ si credidissem eis. Tūc ipa
tor ei ꝓmisit vt in crastinum occi
deret iuuenis. Unde facto mane
cōuocata curia iuuenis ligatꝰ car
nifici traditur vt ad mortem festi
nanter eū ducat. Qd aspiciēs q̄r
tus sapiens sic ait. O discretō ro
manoꝝ vbi es mō. O discretio pa
terna q̄re recessisti. attēdat ergo
impialis dignitas quia tritꝰ sum
ꝙ tibi accidet sicut militi summe
diligenti vxorem suā. Cū ergo im
pator affectaret scire narratōnez.
ille nolebat dicē. nisi illo die dis
sikaret filij mortez. qui ānuens vo
tis eius. ait sapiens. Hñe ciuitas
q̄dam est in terra mea. vbi est tal
ꝯsuetudo vt oms inuenti in aliq°
loco vel tarreria post signū noct
num factum. suspēdunt in crasti
num. ibi em̄ erat vnus miles qui
summe diligens vxorez suā extra
murum in quadā turri eam custo
diebat. Illa vero corruptioni va
cans dum feruor dormitōnis arri
puerat viruz. surgebat ꝛ ibat ad
corruptores suos. Qd cū vir per
cepisset ꝛ quia ipa in nocte reces
sisset clauso hostio post eam. d no
cte ꝯtemplabatur regressum. que
rediens ꝛ portā clausam inueniēs
supplicabat viro vt aperiret sibi
ne curia inueniret eā ꝛ interficēt
me cum honore tuo. Tunc accep
to maximo lapide finxit se velle
submergi in puteo. ꝛ proiecto ibi
lapide clam rediens iuxta hostiū
se abscondit. Vir vero territus ti
mens ne hoc factum sibi imputa
ret ab amicis. accepto fune dscē
dit vt extrahēt eam d puteo ꝛ se
peliret. Qui cū fuissꝫ egressus ap
to hostio. illa que latebat ingre
ditur ꝛ clausit hostium post eam.
ꝛ stans i fenestra ait. ribalde nūc
dep̄hēduntur adulteria tua. quā
rogans vt apiret ꝛ nollet. intrim
venit curia ꝛ inuento viro cepit ꝛ
in crastinum interfecit. ita dico i
ꝓposito O imperator ista vxor tua
fingit amorem summū. ꝛ hoc non
facit nisi vt detegātur sua mala.
Unde inquantū potest nititur te
interficere ꝛ tuum imperium. spe
cialiter quando cognoscas mali
cias suas. imperator de nocte ad
cameram imperatricis accessit.
que vix loqui valens. sic ait impe
ratori. Heu misera quomodo sum
vendita. quia isti cuz astucijs suis
volunt me iterficere ꝛ auferre vi
tam meam vobis tam vtilem. Sꝫ
nunc domine mi vobis eueniet si
cut cuidam regi terre mee.

¶ Fuit enim quidam rex in terra
mea habens ciuitatem pulcerri
mam ꝛ potentissimam. ad quam
venit Virgiliꝰ. fecit ibi duo mira.

Nam ignem ꝯtinue ardentē po-
suit in vna ꝑte ciuitatis qui abs-
q3 lignis viuens nunq̄ extingue-
batur·pauꝑib9 p̄stabat subsidiu3
summu3· juxta ignem erat miles
eneus arcū extensum hn̄s· jn cui9
collo hec scripta erāt· Qui ꝑcus-
serit me extinguam ignē· In alia
vero ꝑte ciuitatis virgili9 erexit
columna3 ⁊ sup columnam posuit
speculum·in quo rep̄sentabantur
om̄s apparat9·om̄s ꝯgregatōnes
q̄ fiebant ad destructōnē illius ci
uitatis·⁊ q3 rex cicilie hēbat bel
lum cū isto rege·nec poterat pre-
ualere ꝓpter rep̄sentatōnem spe-
culi·misit aliquos ctīcos ad p̄di-
ctam ciuitatem ad videndu3 per
quē modum capi poterat· qui ac-
cedētes didicerūt ꝙ ver erat de
igne ⁊ d̄ speculo·⁊ ꝙ rex illius ci
uitatis erat summe auarus· Vnde
ad destructōnē speculi vsi sunt ta
li dolo·vnde reuersi ad regē cici-
lie quinq3 cophinos plenos auro
req̄runt ab eo·quibus datis vene
runt ad ciuitatē in qua erat spe-
culum·⁊ in tribus annis ciuitatis
tria fossa ꝓfūdissima de nocte fe-
cerunt·⁊ in vno vnū cophinum·⁊
in duobus alijs duos sepelierunt
Et trāsactis aliquibus diebus ve
nerūt ad regem ⁊ p̄sentauerūt se
ꝑuicio eius· Qui req̄rens de q̄bus
scirent seruire· Ꝛn̄derunt ꝙ de ī
uentōne thezauri·⁊ q3 in toto mū
do nō erant tot thezauri sicut ī il
la ciuitate· si medietatē oīm inuē
tor daret eis sup omnē hominem
mūdi eum ditarent· Qui gratis ꝓ
mittētes q̄d optabāt post q̄ttuor
dies· Primus ad eū accessit ⁊ ait·
Dn̄e mi rex· in nocte vtebar scia
mea ⁊ ꝯgnoui ꝙ in tali portali ē
absconditꝰ magnus thezaur9·mit
tunt' nuncij thezaurus repitur·⁊
rex in amore ctīcor se firmat· Si-
cut ergo iste jta ⁊ alijs de cofris
alijs fecerūt· Tandem firmato re
ge in ista opinione·om̄s simul ve-
nerūt ⁊ affirmauerūt ꝙ in tli por
tali subtus colūnam speculi erat
īfinitus thezaurus·⁊ ne rex time-
ret fractōnem speculi dixerunt ꝙ
cū appodiamētis stante colūna ⁊
speculo ille infinitus thezaur9 po
terat haberi· Qui cupiditate mo
tus eis ꝯsentiens·cū magna mul-
titudine hoīm foderūt iuxta colū
na3·nec ꝑiclitabat'· eo ꝙ ꝑ ligna
maxima tenētur· Tandē in media
nocte ad ignem accedētes ꝑcusse
runt militē eneum·⁊ ignis q̄ erat
in subsidiū pauper extinctus est
statim· Tandem accepunt ignem
alibi ⁊ posuerūt in lignis q̄ susti-
nebant columnā ⁊ speculū·⁊ fugi
entibus illis colūna cecidit ⁊ spe
culum est confractum· In crasti-
num vero ciues attēdentes ꝙ ꝓpt̄
cupiditatē auri tm̄ bonum ciuita
tis fuit ꝑditum·ligātes regem·ꝑ
omia foramīa sui corporis eū au-
ro liquefacto implebāt· Nūc im-
pator attēdas ꝙ sic est in ꝓposito
Actu em̄ hēs bellum cū filio tuo

cum filio tuo·Et in dignitate tua
imperiali duo sunt·scilicet ignis
iusticie·z speculum·z illud specu-
lum sum ego que preuideo omes
pditiones tibi factas·Et ideo qd
faciet filius tuus· conatur me de-
struere·z ideo misit clericos istos
z sapiētes·vnde si tu es nimis cu-
pidus audire verba eorum erit fi
naliter destructio tua·Tandem in
crastinum ante diem surrexit im-
perator vt executioni mādaret mor-
tem filij sui·ad cui? pedes se pro-
iciens·quintus sapiēs sic ait·Po
mine mi imperator non precipitet
mors filij tui·sed dicas obsecro si
tu vidisti q̄ opprimē volebat tuā
vxorem·Cui imperator·certe nō·sed
hoc audiui·Tunc sapiens·nūc cer
te video q̄ tibi euenet sicut bur-
gensi de pica sua ·quā narratōnē
affectans scire Imperator·postulat
sapiens vt saltim illa die mors fi-
lij differatur z dato dono sapiēs
sic dixit In terra mea fuit burgē
sis habens picam que omnia que
fiebant in hospicō suo domino re-
ferebat· Et quia vxor burgensis
habebat amasiuz·z hec pica vidē
do eum ingredi suo domino retu
lisset·Domina igitur indignata p?
recessum viri ad aliquas ptes lō-
ginquas·vsa est tli astucia·Acce-
pit eniz picam z posuit imediate
iuxta tegulas·z missa ancilla sup
tegulas cuz marcello tomtrua vi-
sa est facere chorruscatōnes cū p-
iectōne aque pluuiam finxit·Tan-
dem reuenente dno pica ex tem
pestate ficta nullū solacium ei fe-
cit·qui eam apprehēdens·cū cale
fecisset z pauisz eaz·pica incepit
dicere toitrua chorruscatōnes plu
uie fuerūt hic·Tunc dns requirit
si esz vex·z domina rndit q̄ non·
qui accedēs vlterius ad vicinos·
scita veritate q̄ temp? tranquillū
otinue fuerat·ait vxori· Modo po-
testis pcipere q̄ stultum erat cre
dere in alijs isti aui· vnde pacem
nō hēbimus q̄ndiu viuat· tūc mi-
les volens placere vxori picam in-
terfecit que erat custos sui hospi
cij·Hec pica est filius vester q̄ re-
uelabit mala vxoris vestre· z idō
ipm intitur interficē cum dolosi-
tatib? suis·Cunqz illa nocte impa
tor ingressus fuisz ad imparricez
illa scissis vestib?· dissoluto crine
dicebat affectare mortem eo q̄ im-
perator non tenet verbuz suū de
morte filij · Pn dne apte ognosco
q̄ isti excecauerūt iusticiā vestrā
sicut septē sapiētes excecauerūt
herodem regē·Fuit enim quidā rex
in hierm herodes nomine· z iste
sic adhesit septem sapiētib? vt p-
ceptum darz in toto regno suo vt
omns faciētes somnia ad eos acce
derent p expositione z darent dō-
narium auri·Qui cum fuissent di-
tiores rege fecerunt eum fascina
ri tali fascinatōne vt q̄ncunqz ap
propinquabat ad portalia ciuita
tis perdebat visum·Sed redeun
do ad domum priam recupabat

Hoc aūt ideo fecerant vt eo mor-
tuo sibi diuiderēt regnuz·sic g° p
decez ānos fuit herodes ꝙ ciuita
tem n̄ est ingressus·Pū g° quadā
die essz i solacio dixit herodes sa-
pientib⁹ omī ppto z nationi p̄nū-
ciatis futura·z declaratis cogita-
tiones eoꝝ· Et ideo sub pēa mor-
tis p̄cipio vobis vt dicatis mihi q̄
sit cā q̄re pdo visum qn̄ approxia
bo ad portalia ciuitatis·qui petē
tes inducias dū nō iuenissent illū
qui fecerat illā incātatōnez·vene
rūt ad vnū merlinū nomīe·qui d̄
mr̄e sine pr̄e erat nat⁹·z qr iste re
uelabat qd̄cunqz secretuz offerūt
donaria vt declararz cāz excecatō
nis·qui cū asserēt se scire cāz· sed
eā nō reuelaret nisi regi·ducunt
eū ad regē herodē·Tūc herodes
introgauit cāz· Merlin⁹ respōdit
Exeāt om̄s istud hospitiū z ingre
diam' soli camerā tuā z ibi reue-
labo factū clare· Cūqz factū esset
vt merlin⁹ dixerat iussit remoue-
ri lectuz regiū·z soli exn̄tes in ca-
mera eleuauerūt lapidē vnū sub-
tus quē erat testudo pua·z in me
dio erat ignis·z sup ignē olla bu
liens·z in circuitu ignis septez in
flatores cuz follicib⁹ accēdentes
ignē·Tūc merlin⁹ q̄ndiu ista olla
erit sup ignē tādiu sine excecutō
ne nō poteris egredi cītatez· sz si
ollā amoueres n̄ amotis inflātib⁹
statiz mortu⁹ esses·Cūqz rex q̄rēt
p quē modū possz fieri·rn̄dit mer
lin⁹ ·Isti septē isufflātes sunt·vij·
demones qui sunt hic positi ad p̄
sapiētuz tuoꝝ·Si g° occides vnuz
sapiētez vn⁹ isufflator recedit·Si
vero oēs recedūt z tunc remoue-
bis ollā z eris curat⁹·Et vt ogno
scas deceptōez eoꝝ exeam⁹ foras
aliq̄ntulū z stati i forib⁹ pallacij
affuit iuuenis q̄·vij·sapiētes q̄re-
bat p intp̄tatōne cuiusdaz somnij
sibi dixit z intp̄tatōez somnij som
niū tuū tale fuit· Videbat' tibi ꝙ
tu eras i ripa fōtis· z duz aspicēs
claritatē fōtis intrasti eius aq̄·z
ibi in q°daz foramīe riuos aureos
aspiciebas· jsta ripa ē talis terra
tua sita iux̄ tale fluuiū in q̄ est ar
cha lapidea plena thezauro·in q̄
fodiēdo dū manū imiseris cogno
sces maifeste somnij veritatē·Pro
ba g° z p⁹ea vade ad sapientes z
videbis quid de somnio dicent·z
statim referes regi z mihi·qui cū
inuenisset thezaurū z somnium sa
pientib⁹ explicasset·z illi cuz mē-
dacijs euasissent· facta relatione
ad regem·ait Merlin⁹· Fac ergo
quod tibi dixi· Cum fuisset antiq̄-
or sapiens vocatus·secrete z iter
fectus·statim vnus sufflator eua-
nuit·z ideo omnes illi occidūtur·
z om̄s insufflatores euanuerūt·Et
sic extincta igne z olla deposita
herodes ingredi z egredi potuit
ciuitatem absqz pditōne visus·jō
dico tibi O ipator isti sapiētes ex
cecauer̄t te ne posses igredi ad i
terfectōnez filij tui·jnt̄fice g° eos
prio z tūc claē vid̄bis q̄ iiustū sit

filiū tuum conſuare ad vitā. Tūc
īpator. optime locuta es. ⁊ ꝓmit-
to deo ⁊ tibi vt inꝑfecto filio etiā
ipi cras occidentur. ſummo mane
añ clarum diem jmpator ſurrexit
filium carnifici tradidit. ⁊ ait vt
non regredētur ꝓpter verbū alicꝰ
quouſqꝫ filius eēt interfectꝰ. Tan
dem cū ducētur ad mortē. hoc vi
dens ſextus ſapiēs qui nōduꝫ ſur
rexerat. aſcēdit equū ⁊ ꝑuenit ad
eos extrahēs anulū de digito du
ctori exercitꝰ dedit vt oſuarꝫ iu-
uenem quouſqꝫ fuiſſꝫ cū jmpatoē
locutꝰ. Qui ad jmpatorem feſtinꝰ
currens proſtratꝰ coram eo coraꝫ
nobilitate roānoꝝ īcepit clamaē
tanq̄ furioſus dicēs. Heu cur ele-
cta nō diſſoluūtur de tanto faci-
nore. qꝛ innocens occiditur ꝓpter
veꝝ. falſum vniꝰ maliciose mulie-
ris non ꝓbato facto nec ſuato or
dine iuris. Sꝫ nunc apte ognoſco
q̄ tibi eueniet ſicut militi iuuenī
diligenti vxorē ſuam. Cūqꝫ jmpa-
tor affectarꝫ ſcire factum. ait ſapi
ens. Qūo loqui potero vt tam bo
nus diſcipulus ducat' ad mortez.
Jube ergo euꝫ reduci ad carcerē.
⁊ hodie differatur mors eius. Et
dicam tibi poſtea mirabile docu
mentū. Completis omnibꝰ ad vo-
luntatē ſapiētis. Sextus ſapiens
ſic ait. In terra mea erat quedaꝫ
ciuitas in qua ꝑ regem extitit or
dinatum vt omīs vicariꝰ ꝑ totam
noctem cuſtodirꝫ inꝑfectos ꝑ cu-
riam. ne ab aliquo poſſent furari.

⁊ ſi caſu aliquo ciuitatē ingrede-
rent' īterficerētur ſine dilatione
aliqua. In illa ciuitate erat vnus
iuuenis miles. qui cū pulcerrima
iuuencula cōtraxerat. ⁊ tm̄ ſe mu-
tuo diligebant. vt amor non poſſꝫ
ymaginari. Tandē poſt annū mor
tuus eſt miles iuueīs. ⁊ tātus do-
lor inuaſit vxorem q̄ poſita ſuper
ſuū ſepulcrū non poterat remoue
ri ꝑ quacūqꝫ neceſſitate ab aliq'.
Qd attēdentes amici domūculaꝫ
ei fecerunt ſupra ſepulcꝝ viri ī q̄
vxor viri ꝯtinue morabat'. ⁊ ei ab
amicis mīſtrabātur neceſſaria vi
te. Cūqꝫ poſt menſem de nocte me
dia fuiſſꝫ. exorta tempeſtas maxi-
ma. ⁊ vicariꝰ ville p̄dita ſua ſocie-
tate. ⁊ grauitatez tante tempeſta-
ris non poſſꝫ ferre. ingreſſus ciui-
tatem nec tñ auſus eſt īgredi do-
mū ꝓpriam. nec cuiuſcūqꝫ alteriꝰ.
ſed vagādo hincinde hītaculum
huiꝰ mulieris ſtantis ſupra ſepul-
crum viri finaliter eſt ingreſſus.
⁊ eam exhortans. ⁊ cōſolatōnez ꝑ
uocans a pulcritudīe illiꝰ mulie-
ris. ⁊ facunditate verboꝝ mō mi-
rabili eſt tracta in corde. ⁊ iō cuꝫ
hylaritate vultus incepit eum in-
terrogare ſi vxorem hīet. Tunc vi
cariꝰ. Dña nō miles ſum ſed vica-
rius illiꝰ ciuitatis. nec eſt mulier
viuens cum qua libentiꝰ cōtrahe
rem q̄ vobiſcum. Tūc ipa. recede
qꝛ dies iam appropinquat ⁊ voca
cras ꝑentes meos ⁊ īpone eis vt
cras educant me de iſto hītacto

ad domum ꝓpam. ⁊ transacto ali-
quo tempe ero vxor tua. Cũq; vi-
carius recessisset ⁊ venisset ad cu-
stodiaꝫ suspẽsorum reperit ꝙ vnꝰ
erat motꝰ in illo interuallo. de q°
rex plus volebat vt eius punitio
mõstraret. Qui subito est regres-
sus ad dominam licentiam pecijt
fugiendi. Et timebat ꝙ loco fura
ti in patibulo ponẽtur. Tũc mter
apporta ligones vt fodiẽdo eum
extrahemꝰ virum nouiter hic se-
pultum. ⁊ ponamꝰ in patibulo no-
uiter furati. Dũ extra fossaꝫ fuissꝫ
ductus. ait vicarius. nihil facimꝰ
quia qui amotus est de paribulo
vulnus maximum habebat in ca-
pite. ⁊ quia iste non habet timeo
vt fraus ognoscatur. Cui mulier.
Extrahe gladiũ tuum ⁊ ꝑcute ca-
put eius. et imprime simile vulnꝰ
in eo. Cunq; ille abhorrẽt. illa ac-
cepit gladium. ⁊ habita informa
tione de figura vulneris atrocissi
me caput viri percussit. ⁊ vnacum
vicario ad patibulum portauit. ⁊
eum i furcis suspendit. Tũc vica-
rius attendens ad eius maliciam
dum fuisset eam abusus contra-
here contempsit cum ea. jta dico
tibi O jmpator postq̃m filius tuꝰ
fuerit mortuus ⁊ tu solueris debi
tum mortis. hec pessima mulier
cum alio contrahet. nec recorda-
bitur de te sicut de cane. Tũc jm-
perator. magna est dolositas mu
lieris. Tunc congregans jmpera-
trix omnes principes ⁊ parentes
cum maximis lacrimis pecijt licẽ
tiam fugiendi de terra ex quo no
lebat inimicos suos delere. Tunc
jmpator. Promitto tibi absq; du-
plicitate ꝙ cras ante diem moria
tur filius meꝰ. Et illa. Domine fre
quenter promisistis mihi talia. sꝫ
scio ꝙ nihil facietis quousq; vo-
cabis. acciderit illd̃ quod accidit
cuidam militi de terra mea de fi-
lia sua. Fuit quidam miles qui ha
bens filiam predilectam in sua iu
uentute eam corrigere contemne
bat. Tandem hec impgnata a q°-
dam scutifero. ⁊ miles ꝓpter pau-
pertatem quam habebat non au
debat se vindicare de eo filiã suã
verberauit ad mortem. ⁊ curata
dimisso patre fugit ad terram lõ-
ginq̃. Tandem insequit' a patre ⁊
inuenitur in domo cuiusdam prin
cipis. Quod filia attendẽs acces-
sit ad dominam terre ⁊ ad princi-
pem in cuiꝰ hospicio morabatur.
⁊ dixit de suo patre ꝙ erat ribal-
dus. qui secutus eam fuerat per
partes diuersas vt eam corrum-
peret. Tunc miser pater capitur.
⁊ in patibulo suspendit'. Tũc illa
attendens patrem suum esse mor
tuum clam ad terram ꝓpriam est
reuersa in suis immundicijs per-
seuerans. Sic erit de te O jmpe-
rator si permittas filiuꝫ tuum e-
uadere ne cras occidatur omĩno.
Et quia septimus sapiens intelle-
xerat ꝙ añ diẽ discipulus dẽbat
mori añ foras pallacij ꝑnoctauit.

Et dum circa auroram iuueis du
ceret' ad mortez·septim? sapiens
dato denario aureo carnifici vt
differet mortē sic locutus est jm
patori·¶ jmpator nunc dies exul
tationis est tibi ⁊ exponā me mor
ti·nisi dicam tibi tales bonos ru-
mores ⁊ ita letos q̄ ī vita tua nū
q̄ sites audisti· ¶z hoc non face-
rez nisi duo donaria ocedēs mihi
Cum requisisset q̄ essent donaria.
Rñdit sapiens.¶rimuz donum ē
vt hodie nō moriat' filij? tuus.¶e
cundū donū est vt ab ista hora vs
qz cras ad talē horam nō loq̄ris.
nec videas vxorem tuā· Cū h° cō-
cessisset ⁊ iuramento firmasz·ait
sapiēs.¶ñe mi jmpator vos hēbi
tis filiū sanctū prudētissimū ⁊ bo
nū.⁊ hūc de? pbare voluit·¶nde
si p istos·vij. dies trāsactos locu-
tus fuisz·statim mortu? cecidisz·
qr iam cras erūt trāsacti.expono
me morti ⁊ ponatis me statim ī
carcere cū eo nisi cras loq̄tur me
lius ⁊ sapiēti? q̄ aliq̄s hō viuens
intrim de patibulo iuuenis redu-
cit' ad carcerē.¶t cū trāsirz coraz
pre suo·pi p gaudio flens ⁊ expe-
ctata bñdictōne. sapiēs septimus
sic ait.¶ñe mi ī terra mea fuit q̄-
dam burgens hñs filiū de prima
vxore·cui iuidēs nouerca·vt pos-
set eñ ofundē furata fuit ciphum
aureū q̄ iuuenī ad custodiendum
fuerat tradit?.⁊ posuit intra stra
mētum camere iuuenis·¶? aliq°s
dies nouerca vir excitat ad scru
tandum camerā iuuenis·tū p̄ter
hoc·tum p̄ter alias malicias fte
impositas a nouerca submergit'
⁊ de mādato patricide· Cūq̄z pen
tes iuueis submersi h° sciuissent·
interfecerūt nouercā·parētes no
uerce intfecerūt burgēsem ⁊ ita
filius ⁊ nouerca ⁊ pī mortui sunt
¶i g° tu interficis filiū tuū·parē
tes interficiēt jmpatricez·pentes
jmpatricis intficiēt te·Fuge ergo
tua pmissuz ne eam audias ⁊ eui
tētur tot mala·tūc jmpator equū
ascēdens ad nemus distans p ve
natione accessit·⁊ qr in nocte non
est reuersus.jmpatrix tristis dum
summo diluculo vellet ire ad euz
vt instaret p morte iuueis.Custos
carceris clamare incepit q̄ filius
jmpatoris rectissime loq̄batur.va
dunt cursores ad jmpatorē.⁊ ille
festinanter venit·⁊ educto filio ē
carcere filius prostratus coraz eo
ait·¶ater mi indulgeat tibi deus
grauamina mihi facta iniuste·et
nunc postulo iudicium cōuocatōz
plamenti vt percipias quanta sit
iniquitas vxoris tue·⁊ quanta sit
innocentia mea·¶unc pater vocē
dulcissimam filij audiens deoscu-
lans ⁊ ruens super colluz eius cū
fletu iussit eū indui ipialib? indu
mētis·⁊ ouocato plamēto.filij? ī p
sentia oīm retulit q̄ sibi dixerat
sua nouerca. ⁊ iō iusticiā postula-
bat.ecōtra illa negabat·⁊ assere-
bat oia eē vera q̄ ipa dixerat·q̄e
dant' pugiles pro vtraq̄z parte.

Et quia pugil impatricis p pugi-
lem filij fuerat deuictus. ipa cap
ta cũ duceretur ad ignem ofessa
est plenariam veritatem de impo
sitione fka. z ait. Nũc veritatẽ ex
piar somnij mei. Videbat' eĩ mihi
q serpẽs egrediebat' de ore meo
z septem aues inseq̃rẽtur ꝓpentẽ
Cunqz cũ adiutorio aquile cepis-
sent serpentem. z reduxissent euz
ad me. vnacũ eo ardebã in igne.
Hic serpens est fkitas mea. Sep-
tem aũt aues sunt septem sapien
tes. aquila filiꝰ tuus qui denuda-
uerat fkitatem meã. Tandem cuz
combusta fuerat. z redissent cum
magno gaudio dũ pabantur ciba
ria vt aliquã pulcram narratõnẽ
ꝓponat. Tũc filius in hũc modum
pferre icepit. Pr̃ vnus miles fuit
z dñs vnius castri. qui filium ha-
buit tante subtilitatis vt voces a
uiũ sic intelligẽt vt voces huma-
nas. Et qr castrum pr̃is erat insu-
la maris. Dum quadã die omnes
irent ad castrum z aues mkte cã-
tantes seq̃rentur nauem. dixit pr̃
filio z vxori. q̃ mirabilis v̄tus eẽt
intelligẽ istas aues. Cui filiꝰ. Ego
optime quid dicũt intelligo. Cui
pr̃. Obsecro expone z reuela. Tũc
filius rñdit. Dicũt q vos veietis
cũ domina mr̃e mea ad tãtã pau-
ꝑtatem q panem non habebitis
ad omedẽdum. Et ego veniam ad
tam nobilem statuz. vt p lotione
manuũ detis mihi aquam. Tũc pr̃
indignatus eum proiecit in mari
et inuento postea de naufragio a
nautis de sardina est eleuatus a
mari. z tandem venditus cuidaz
militi de cicilia. Pr̃ vero ꝓpter sce
lus z proiectõnem iuuenis a suis
hominibus est exhẽdatus a castro.
z cuz vxore apud ciciliaz est exilio
relegatus. Tũc tres corui seq̃ban
tur regem cicilie quo ibat. z quia
p quinqz annos tenuerãt hoc. nec
de die nec de nocte dabãt ei req̃-
em. Fecit preconizari rex vt q̃cun-
qz veraciter exponeret sibi p̃sagi
um coruoꝝ z causam sequele. ipe
daret sibi filiam suã cũ medieta-
te regni sui. Tũc iuuenis hꝰ audi-
ens accessit ad militem dñm suũ
rogando vt p̃sentaret eum regi.
Et qr ipe sciebat significatõnem
coruoꝝ. Tunc miles gauisus p̃sen
tauit eum regi supplicãdo iuuei-
vt hito bono et medietate regni
non esset imemor sui. tandem rex
requirit causam. iuuenis vero re-
quirit cõfirmatõnem ꝓmissi. q̃ fa-
cta iuueis sic ait. Hic sũt duo cor-
ui z vna corua. vnꝰ antiquus. z al
ter iuuenis. vñ antiquus lasciuijs
vacans coruam hanc dimisit cum
qua diu cohabitauerat. z coniun-
xit se iunioribus. Iste coruus iu-
uenis hãc derelictã ab alio i suaz
recepit ac nutriuit z protexit vs-
qz nunc. z quia antiquior coruus
dimissus est a iunioribꝰ. nũc vult
recuperare istam quam gratis et
absqz culpa dimisit. eo q non po-
test inuenire aliam coruã iuniorẽ.

z mititur auferre ab isto qr sic eaz
ptexit. Et qr iste iunior modo non
vult eā dimitté. sequūtur te. z re-
quirūt iudiciū cui9 debz esse. tūc
rex hito cōsilio. z ouocatis coruis
ad p̄sentiam suā dedit sniaz vt iu
nioris corui essz corua nō ātiqoris
Tūc antiquus solus recessit z iu-
uenis cū corua sititer. Tūc iuueni
datur filia regis. z militem dn̄m
miorem in suo hospicō ostituit. tā
dem sic sublimatus est ad tm̄ ho-
norē dū quodam mane eq̄taret p
messanam vidit p̄rem z mr̄em se-
dere ad portā cuiusdam hospicij
in vilissimo hitu. z non ognit9 ab
eis. Sz ip̄e eos ognoscens descen
dit z misit p cibarijs vt in domo
earū prandēt. qui portātes aquaz
ad ablutōnē manuuz. z accepisset
a p̄re z mr̄e aquaz. Dum sedissent
ad mensaz. ait iuuenis p̄ri. qua pe
na dign9 est p̄ri qui talem filiū si-
cut ego sum interficit. Cui p̄r. Nō
possent satis multiplicari pene o
tra enormitatē tanti pcti. Cui iu-
uenis vos estis ille qui proiecistis
me in mari ꝓpter declaratōnē vo-
cum auiū. z ideo non reddam vo-
bis malū pro malo. qr a deo ordi-
nata sunt illa. Ita dico p̄r. Si int̄
fecisses me malū tibi ꝓcurasses. sz
deus me custodiuit a tanto malo

De fide.

1. Fides multas ꝑfectōnes i
ducit in nobis. Primo ē
veritatis oformatiua. Legitur i le
gēda lūbardica. ꝙ dū quidā Ep̄s
missam celebraret vidit tres gut
tas clarissimas equalis magtudi
nis sup altare emissas. q̄ simul de
fluētes in vnam gēmam sunt vni-
te q̄ cū in medio crucis posita sta
tim ceteri lapides corruerūt. tūc
Ep̄s cōfirmatus est ad credēdum
vnitatem in essencia. z trinitatem
in ꝑsonis. Scdo est fortitudi-
nis donatiua. Legit' in gestis Co-
mitis montis fortis. ꝙ dū ip̄e pu-
gnans p fide sol9 i vno castro so-
lus fuisset obsessus cū paucis. die
quadā exiens ad oflictū vidit cō
tra se multitudinē hostiū īfinitaz
Cūqz rogarz deum p adiutorio. af
fuit ei domicella pulcerrima mit
tens multa iacula contra hostes
Qui dū deuicti fuissent. z fuissz in-
terrogata q̄ essz. rn̄dit. Ego sum fi
des vera. Item ad idem. Qui
dam rex voluit edificare turrim
fortissimā. z dum ꝓiecissz fundam̄
tum. z turris statim incipet cadē
cōsilium recepit a quodam sapiē
te. ꝙ nunq̄ firmū fundam̄tuz pos-
set facere. nec turris possz fortitu-
dinē hr̄e. nisi puer virgo z inocēs
subtus fūdamentuz ponētur. Qd
cū fuissz factum. z turris fuissz cō-
pleta. tāte fuit fortitudis vt nec
machine ei nocerent. Iste dn̄s est
spūssanctus. turris. fides. locus. za
bulosus est mūdus in quo ꝑfecte
radicari non potuit quousqz di fi
lius in fundam̄tum fuit proiect9

¶ Tercō est donoꝝ accumulatiua. Miles quidā visitans reliq̃as cuiusdam abbacie. dum cor beati Augustini oblatum sibi fuisset ad osculādum. ⁊ quidā legeret in q°dam libro de trinitate. statim cor in pixide īcepit saltare p̄ gaudio. Tunc miles. q̃ntum gaudium pōt habere in celis eius anima cū sic letatur in terris. ¶ Item domicella quedam curiēs ad martiriū dum fuisset interrogata a quodā infideli quo iret. respōdit. amicuz meum querē. Tunc infidelis. mittatis mihi vnuz capellum de his rosis que dabūtur vobis ab amico vestro. cūq̃z fuisset martirizata statim affuit cum cophino pleno de rosis dicēs. hoc tibi mittit spōsus meus. ¶ Item ad idem. Legitur q̃ quidaz sapiens hesitans circa ea que erant fidei non dubitando sed inquirēdo. ⁊ creditur q̃ fuit beatus Dyonisius positus in extasi. vidit viridarium pulcerrimum. in quo licz essent mlte arbores pulcerrime. vna erat ibi excelsior hns folia aurea infinite pulcritudīs. cūq̃z requirēt a ductori que essz illa arbor. Rndit. ista est fides. ficus rubei sunt martirisationes ⁊ tormēta xp̄i ⁊ sanctorum. ⁊ q°t vides folia deaurata. tot pnt dici laudes de fide. Nam fides ē porta celi. porta virtutum. porta dei. thezaurus abscōditus. pulcrificatio intellectus. mirimonium di ⁊ anime anulus aureus. virginitas montin. primogenita vtutum. scutum firmissimum contra hostes. vexillum erroris. medicina vulneris. oculus anime. lux dirigēs. scala paradisi. columna nubis. stella cardinalis. corona honoris habēs quinq̃z flores scilicz. consilium intellectum. prudentiam. cogntōez ⁊ fortitudinem. Fides est initium vite. radix salutis humane. ⁊ bonorum omniū mater. ¶ Quarto est errantium directiua. Legitur q̃ vir quidam katholicus fide armatus. sed lr̄arum ignarus. dum inter hereticos ⁊ infideles loqueretur de deo. Affuit quidam peritissimus hereticus ⁊ eloq̃ntissimus ⁊ duz vellet reprobare eius dicta iste ad celos oculos eleuans. sic ait. Precipio tibi in virtute fidei catholice. vt nullum verbū exprimas contra fidem. Qui statim effectus mutus loqui non potuit. ymo lucem vidit descendere que illuminabat illum fidelem de trinitate loquentem. Tunc hereticus compunctus cōuersus ad christū erroes fortiter extirpauit. ¶ Item hereticus quidam videns Episcopum xp̄ianorum miracula facientem. cecos illuminantem. ⁊ leprosos mundantem. doluit. quia Eps hereticorum non faciebat simile. Cunqz discere erroes discurrisz terras. finaliter perdidit oculos. ⁊ coactus est petere subsidiuz Epi fidei. Qui ḡtis ⁊ cū deuotōe ipm

illuminans· tanta virtus fuit im-
pressa ī mente eius·vt ꝑ omnia lo
ca discurrēt in quib⁹ semīauerat
errores·fidē katholicam omendā
do. ¶Item ad idem. Legit' in le-
gēda beati Petri martiris·ꝙ duz
p̄dicaret de fide·z eloq̄ntissimus
hēticus cū rōnibus appentib⁹ re-
ciꝑet ei resistē. Facta oīone a bea
to Petro·sic balbutiēs fact⁹ ē hē
ticus·vt fatuus z amēs ab omīb⁹
credētur· ¶Quinto est honorum
subleuatiua. Legit' in li.de v̄tuti-
bus ꝙ fuerūt duo homīes qui as
sociauerūt se in via. vn⁹ mag⁹ ori
entalis z alter iude⁹. Mag⁹ equi
tabat mulam quaz nutriuerat ad
palacium suuz·q̄ portabat oīa ne-
cessaria sua quib⁹ indigebat via-
tor· Judeus vero īcedebat pedes
non hn̄s cibum neq̄z alia necessa-
ria. Dum g° fabularētur ī via·di-
xit magus judeo. Que est lex tua·
z q̄ fides tua. Rn̄dit·iude⁹ sum·
z credo ꝙ in celis est de⁹ quē ad-
oro·z expecto ab eo omne bonum
anime mee z remuneratōnē·z ilt
qui coīcant mecum in lege z fide
mea. Et credulitas mea est·ꝙ qui
discrepant mecū in fide mea·lici-
tum est mihi tollē sanguinē suuz·
pecuniā suam·z om̄e suū·i·vxorez·
parētes z genitores· Insup ē ma-
ledictū mihi si seruo ei fidem·vel
iuuo ip̄m·vel facio secū mīam·vel
parco ei·Cōseq̄nter inquit judeus
mago· Demōstraui tibi iam fidez
z legem meā·redde ergo me cer-
tum de fide z lege tua· Cui mag⁹
Fides z credulitas mea ē hec· In
principio volo mihi bonuz z filijs
generis mei· nolo alicui creature
dei malū· neqz seq̄ntib⁹ legē meā
neqz etiā discrepātib⁹ mecū ī ea-
dem·z credo equitatē z mīam ꝑ-
uandā cuilibet viuenti·z nulla in
iuria placz mihi. Videt' etiā mihi
ꝙ si malum accidat alicui viuen-
tiū ꝙ illud malum ꝯtingat mihi·
z me ꝯturbet· Affecto etiā ꝓsperi
tatez z incolumitatē z felicitatez
accidē omnib⁹ homībus vniuersa
liter·tūc jude⁹. Quid si iniuria vl
offēsa fiat tibi· Cui magus· Scio
est deus iust⁹ bonus z sapiēs· cui
nihil latet·nihil secretū·nihil pe-
nitus celatur de his q̄ latēt ī cre-
aturis· Qui remunerat bonos iux̄
suas bonitates·malos vero z trās
gressores punit iuxta suas trans-
gressiones· Cui jude⁹· Quare g° n̄
ꝑuas legem tuaz· Magus dixit q°
modo fiat hoc·z jude⁹ rn̄dit· Ego
sum filius tui generis·z tu vides
me ambulare peditē·fatigatuz·z
famelicū·z tu es eques saturatus
z quietus· Cui magus·veritas est
hoc· Et descēdens de mula apuit
manticā·z extrahēs cibaria ciba-
uit eū· Deinde fecit eū equitare
eq̄taturam·postq̄ vero bn̄ firma-
uit se in equitando iūxit calcaria
festinādo·relinquēs magum· Tūc
cepit Mag⁹ clamare· Expecta me
q̄ ꝯfusus sum· Judeus vero dice-
bat· Nōne īdicaui tibi legē meā

r eius odiriōē·r ego volo sikiter
ofirmare ipam ope·Tunc festina-
bat mulam·r magus seqbatur ve
stigia ei? dicens·O judee noli me
delinquere in hoc deserto r horri
bili ne more·ne forte interficiar a
leonib? r moriar mala fame·r do
lorosa siti·Age ergo misericordiē
mecuz sicut ego misericordiē egi
tecū·Judeus vero magis festinās
equitādo pcedebat·nec respicie-
bat retro·nec intēdebat dictis ei?
nec cessauit judeus fugere donec
latuit visum eius·Quando g° ma
gus despatus fuit de succursu re
cordatus est pfectōnis sue legis·
r fidei sue r eius qd dixerat vido
sez q in celo est iustus judex· cui
nihil est occultum nec secretuz·d
his que in creaturis suis latent·
Dirigens ergo caput suū ad celū
dixit·Deus mei? tu nosti q credi-
di in te in tua lege·in tuis mādā-
tis sanctificaui te sicut precepisti
Cōfirma ergo apud judeū laudez
meā in te· Dis dictis nō lōge iue-
rat magus·r ecce inuenit judeuz
pstratum r eiectum de mula·con
fracta tibia r leso collo· mula er-
go stabat ex oppoito a remotis·q
videns magum cognouit eū dnm
suū pter mucerculā suā·Equitās
ergo ipam r delinquens judeum
i dolore mortis recedebat· judei?
ergo clamās dixit· Bone fr p deo
habe miam mecuz· qr ofusus sum
r morior· indigeo pietate· miserē
r serua legem tuā q contulit tibi
victoriam qr supasti me· Tunc ce
pit eum magus increpare dicens
Tu maledicte·peccasti in me·deli
quisti me sine mia·Cui judei?·noli
rephēdere· qr ostendi tibi q hec
est lex mea r fides mea in q certi?
sum·r iuenī pentes meos antiq°s
in hac lege pseuerātes·Tūc mis-
tus est eius magus·r portauit pi?
se donec pueniret ad locū destina
tum·r ipm tradidit genti sue·qui
post dies aliquos expirauit·Au-
diens vero rex illi? ciuitatis op
isti? magi fecit eum vocare r con
stituit eū baiulum suū pter ope-
ra sua pia·

De filijs·

Filij erga pentes debent
se hīe hoc modo· Primo
debent eos diligē·Legit
q quidā hns vxorē suspectam de
adulterio·scita veritate q d alie
no duos filios habuerat r vnum
de eo Cū ipa i morte nollet reue-
lare qui esset legitimus·r qui spu
rij·finaliter dū post mortem eius
vir eius moritur·in testamēto suo
qdam viridariū qd hēbat lega-
uit filio legitimo· Tūc eo mortuo
quilibz voluit hīe viridariū·eo q
quilibz affectaret q essz legitime
nat?·Tandē veniūt ad iudiciuz et
iudex visa difficultate iussit extra
hi corpus piis de tumulo r ligari
in porta viridarij r qui recti? euz
pcuteret circa cor ei adiudicaret
viridariū·Cū accepissent sagittas

z arcum. z duo spurij proiecissent
alter circa cor. z alter circa colluz
Filius legitim⁹ noluit proijcē. sed
pelegit pditionem viridarij. ymo
sagittas d̄ vulneribꝰ extrahebat
z lintheo tergebat. Cunqz hoc vi-
dissz iudex. hūc ognouit esse legi-
timū z ei viridariuz assiguit. alios
exclusit de terra. Loqndo spūalit̄
Iste dn̄s est christus. vxor sua est
vita q̄ parit tria genera hominū.
Quidā sunt raptores. quidā blas-
femi. quidā iusti. sed iste est legi-
timus filius dei. viridariū legatū
est vita eterna. sed blasfemi iacu-
lant christū iuxta cor. raptoēs cir
ca mēbra. qr intendūt deprimere
depaupare z ofundere iustos qui
sunt mēbra xp̄i. sed fili⁹ legitim⁹
iacula z vitupia emissa otra xp̄m
detergit z linit. z ideo est dignus
vita eterna. ¶ Item ad idez. Le
gitur etiā ꝙ quondā fuit q̄dā rex
qui habuit vnicū filium in cuna-
bulis. dumqz appropinq̄ret morti
tradidit eū cuidaz pcuratori suo
fideliter nutriēduz. z qn̄ tempus
ogruū aduenisset restituēt. morit̄
rex. infans cū alio infante eiusdē
etatis illi⁹ procuratoris nutritur
in loco ignoto. et cū temp⁹ ogruū
aduenisset ciues requirūt vt rex
naturalis suscipet regnū. Et quia
pcurator suū filiuz ꝓpriū sublima-
re voluit in regē. z semp nutriēdo
dixit ꝙ filius suus erat fili⁹ regis
z filius regis erat fili⁹ suus. Cum
ciues nescirēt discernē eo ꝙ occl

te fuerāt nūtriti. a quodā sapiēte
tria signa pbationis habuerunt.
¶ Primū signū erit tale. Vos acci
pietis statuta regis mortui z in p̄
sentia iuuenū aliqui reprobabūt.
z aliqni omenda būt. z ille puer q̄
adheret omendātibus est fili⁹ na
turalis regis. z ille qui adhēt cō-
temnētib⁹ est filius procuratoris
¶ Scd̄m signū siue expimentum
erit tale. Veniet vnus vr̄m ex vna
pte. z alius ex alia pte. z dicet̄ in
p̄sentia pueroꝝ ꝙ vnus vr̄m vul-
nerauit regē mortuū z alter ꝓui-
uit sibi ex corde. ille puer qui mo
uebit se otra vulnerātem z adhē
bit diligenti ille est fili⁹ regis. sz
qui dissikabit ista audire est fili⁹
pcuratoris. ¶ Terciū expimentū
erit tle. Vos ducetis ambos istos
p omia edificia p̄ris. z p omia ho-
spicia in quib⁹ fuerat moratus et
vltimo ducetis eos ad sepulcꝝ re
gis mortui q̄d erit aptum. z ille q̄
cum diligētia aspiciat z cuz gau-
dio edificia z hospicia regis mor-
tui. z stare in illis est sibi delecta
bile. z viso corpe p̄ris flebit forti
ter. ille est fili⁹ naturalis regis z
alter est fili⁹ procuratoris. Cunqz
ciues istis signis eos pbassent in-
uentuz est ꝙ ille quez procurator
volebat sublimare nō erat filius
regis sed pcuratoris. z ideo ciues
suū dn̄m naturalē accipiētes. pro
curatorē z filiuz ei⁹ in vinculis li-
gauerūt. Loquēdo spūaliter. iste
rex est xp̄s. procurator ē mundus

filius regis est iustus. filius ꝓcu-
ratoris est vanus pctōr vel mal⁹
qui in hac vita eq̄liter nutriūtur
Et qꝛ ciues celestis curie vel mr̄is
ecclie filiū naturalē req̄rūt. ⁊ mū
dus vult ꝓponere suū. trib⁹ expe-
rimētis ꝓbant'. In custodia p̄cep
toꝝ. sacramētoꝝ. ⁊ consilioꝝ. que
sunt statuta xp̄i. Scd̄o in extirpa
tione. ⁊ in odio vicōꝝ maloꝝ. ⁊ in
dilectōne bonorum qui seruierūt
xp̄o. Tercō in complacētia virtu-
tum. caritatis pn̄ie. iusticie. humi
litatis. ⁊ temp̄ātie que sunt edifi-
cia ⁊ icōpassione lacrimabil' mor-
tis xp̄i qui aspicitur in cruce.
Scd̄o debꝫ eis bn̄ficium impē-
dere. Legitur ꝙ fuit quidaꝫ bur-
gens qui hn̄s duas filias quidq̄d
hēbat d edit eis ꝓ dote. cūqꝫ pau
per effectus. nūc ab ista nunc ab
illa recipet necessaria vite. ⁊ ille
iam grauarētur. accepto consilio
a quodā sapiente repleuit archā
seratam magnis lapidib⁹. nec cui
q̄ clauem p̄stabat. Filie vero attē
dentes ad diligentem custodiam
arche. credentes ꝙ essꝫ thezaur⁹
honorabāt p̄rem ⁊ seruiebāt ei at
tente. Tādem infirmat' p̄r ⁊ facto
testamēto archaꝫ cū contento fi-
liab⁹ legauit cū ista cōditione vt
non apiret' quousqꝫ essꝫ sepultus
pater sepelit' honorifice ⁊ postea
apitur archa in qua inuenti sunt
solidi lapides cū malleo quo fue-
rant ofracti. in cui⁹ cauda erat ce
dula tal' tenoris. de quest marcel

syensucat qui ꝑ suos enfans ses d̄
seretat. De isto marcello sit excre
bratus qui ꝓ filijs est exhēdatus
Item legitur ꝙ fuit quidam
miles qui cū vxore sua dederunt
omīa filio vt possent meli⁹ vxora
re eum. tandē pauꝑes effecti cuꝫ
venisset mr̄ ad domū filij vt p̄ris
debilitatē ostēderet ⁊ subsidium
postularet. Fili⁹ subito audito ad
uentu mr̄is. abscōdit gallinaꝫ q̄m
assabat ad ignem. ⁊ negato subsi-
dio cū gallinam in mēsam sump-
sisset primū morsellū. morsell⁹ ver
sus est in bufonem. ⁊ intrās ꝑ ei⁹
viscera faciebat eū discutē ꝑ ter-
ram i ingr̄itudīs exemplū. Ter-
cio dꝫ eos nutrire. Legitur ꝙ fuit
quidam p̄r qui donans omīa filio
suo. ip̄m emācipauit. tandē vilifi-
catus a filio dum in angulo dom⁹
sue quasi totus nud⁹ iaceret. fili⁹
filij em̄ compatiēs freq̄nter eum
visitabat. Tandē supplicat patri
vt det sibi q̄ttuor cannas de bu-
rello. Qui cū fecisset duas ꝓuauit
P̄ri quidem req̄renti q̄re duas ser
uaret. rn̄dit. vt induam vos d̄ eis.
qn̄ deueneritis ad illam miseriaꝫ
in qua est iam auus me⁹. Tunc p̄r
compūctus ex tunc honorifice ser
uiuit ei. Quarto debꝫ eos ho-
norare. Quedam filia mr̄em suaꝫ
frequenter cum conuicijs afflige
bat. tandem moritur filia ⁊ in ec-
clesia sepulta. clamoēs horribiles
audiuntur de nocte. Cūqꝫ surrexis
sent capellaꝫ ⁊ inuenissent portaꝫ

ecclie aptam. viderunt duos de-
mones iliam extrahētes de sepul
chro z secum portantes. Tūc iuuē
cula clamabat. Ve ve mihi q̃ dā
nata sum ĩ corpore z, aĩma ꝓt
ĩhonoratōnez parentum. ¶ Qui
to debent eis obedire. Legitur ꝙ
fuit quedam mulier hns tres fili
os. duos de adulterio. z vnum de
marito suo. Cū haberet vnū pirū
tm ꝑ dote ne discernerētur spu-
rij a legitimo ꝑ piem ĩ suo testa-
mento pirum sic diuisit. maiori le
gauit rectuz z curuū arboris. me-
dio legauit viridum z siccum ar-
boris. tercō legauit q̃dquid erat
ĩfra terram z extra terram arbo
ris. Mortua mre quilibet voluit
habere totam arborē. z ideo vem
unt ad iudiciū. Tūc iudex dixit ꝙ
eius esset arbor qui laudaret se d
maiori agilitate. Tūc primus lau-
dauit se si lep? curit z ego post
eum aufero sibi pellez sine retar-
datione aliqua sui cursus. Hcdz
dixit. Equus velocissim? curit au
fero sibi ferꝫ. depono militem si-
ne retardatōne aliqua sui cursus
vel mei. Terci? dixit. Ascēdo sup
montes altissimos ĩ medio quorū
flant oms venti expādit̃ur culci-
tra. tante subtilitatis sum ꝙ licet
venti flent pluma sic subtilissima
culcitra sit apta ĩfra retineo oes
plumas. Hec mr est vita. pir? hō.
tres filij mund?. Prim? fili? volū-
tas vel racio q̃ expoliatur omi ꝑ-
te. Hcdz fili? mors. equus corp?.
miles aĩma. feria q̃ttuor sunt pul
critudo. diuicie. nobilitas. z fort.
tudo. Tercius filius demon. duo
montes duo testameta. vent? do-
na spūssancti. culcitra plena plu-
mis osciencia plena pctis. Et isti
datur pirus. id est hō ĩ iudicō di.

¶ Item fuit quidaz ĩfirmatus
ĩfirmitate ĩcurabili a medicis
cogĩtōnem hūit ꝙ nunq̃ curari
poruit quousq̃z habuissz de aqua
fontis viuentis. q̃ erat medicina
omis languoris. Dñ vocatis trib?
filijs suis supplicauit vt tras di-
scurrent aquas probarēt z ille q̃
portaret aquā viuentis illi dimit
teret regnū. Tūc filij accepta pe-
cuĩa diuiserūt totam terram sic
vt antiquior iret ꝑ riparias. medi
us vero ꝑ plaĩcies. juĩor autē ꝑ
montes. Finaliter iste iuĩor dum
iuissz ꝑ maxima nemora venit ad
domum cuiusdam senis a q° esset
edocturus vbi esset fons iuuentu
tis. sed pericula multa z diuersa
sunt ibi exposita ab eo. q̃ nisi pos
ses aggredi z supare meliuſ esset
remanere q̃ ire. Primū em ꝑicl̃m
erat obuiatio cuiusdaz colubri q̃z
debebat ĩterficē. Hcdm erat cō
positio iuuēculaꝫ quā non debe-
bat aspicere. Terciū piculum erat
obuiatio militū z baronum qui ꝑ
sentabāt qdcunqz gen? armoruz
si aliqd illoꝫ reciperet. Quartum
erat apertio pallacij ĩfra qd erat
domicella tenens clauem fontis
iuuētutis. nam ĩ porta erāt cam

panule ⁊ statim qñ tangebantur campanule sonum faciebāt·milites veniebāt ⁊ interficiebāt tangentē·⁊ ɔtra illud ꝑiculum heremita dedit spōgiam qua implerētur campanule ne sonū causarēt· Tandē iuit iuuenis ⁊ cū coluber ī uasissꝫ eum cū lancea ipm aggrediens leuiter iterfecit· ingredit' postea pratum mulieres pulcerrime sibi occurrūt·sed ille velās faciem absqꝫ verbo recessit ab eis Et cū ad qdam castꝝ pulcherrimū venisset milites ⁊ barones sibi occurrūt·omē genus armorum gratis offerūt·equos pulcerrimos sibi ꝑsentāt· sed ille omnia ɔtemnens ad pallaciū ꝑuenit·⁊ īplens campanas spongia·duꝫ ingressus fuissꝫ pallacium vidit pulcerrimā mulierē cui huiliter supplicauit vt de fonte iuuētutis ꝑberet·Tūc illa·Dictum est mihi a dño patre meo ꝙ cū illo milite cōtraham si hita victoria·de omibus impedimentis sibi obiectis in via·ad me saluus ꝑuenerit·⁊ qꝛ tu es ille nō solum de fonte iuuētutis habebis sed me hēbis in spōsam· Qui reueniens ad pr̄em ꝑ aliā obtinuit regnum ab eo·accepta iuuēcula in vxorez·Loq̄ndo spūaliter·isti tres filij humani generis qui est pr̄ infirmus sunt tres stat⁹ hoīm· Vn⁹ status est req̄rens diuicias· ⁊ iste vadit ꝑ riparias· alius est req̄rēs delicias ·⁊ iste vadit ꝑ planicies· terci⁹ vadit ꝑ penitentias· ⁊ iste vadit ꝑ montes·huic occurrūt q̄t tuor impedimēta·affectō vindicte qui est coluber carnis ɔplacētie· q̄ sunt mulieres·affectō rei t̄rene ⁊ timor pauꝑtatis· qui sunt milites·appetit⁹ honoris·qui sunt cāpanule·primū vitat' ꝑ lanceā memorie passionis christi·scd̄m ꝑ fugam pauꝑtatis·terciū ꝑ spem remuneratōnis · q̄rtum ꝑ spongiam huilitatis·Tandē ingressus ī pallacium gracie·inuēta ibi caritate q̄ est filia dei·nō solum aquaꝫ remissionis culpe obtinet· sꝫ ⁊ ipsuꝫ habet·

De furto·

Furtum multa mala īducit in nobis· Primo eniꝫ vtentes ɔfundit· Legitur in li·de septē donis spūss·ꝙ cū q̄dam barbitōsor fuissꝫ furat⁹ porcum vicini sui· quidam ꝑ rasione barbe ad eū accessit·⁊ cum deposuisset caputium·⁊ barbitōsor eleuasset pilos vidit ꝙ ille habebat duos oculos retro· qui suspectus clamās·quis eēt·Tūc ille·Ego suꝫ qui videt in abscōdito·⁊ cūcta sūt añ oculos meos apta·⁊ vidi quando furatus fuisti porcū vicini tui Qui cū multi essent ɔstituti ī eius ꝑsentia ab omnib⁹ est ɔfusus·

Item ad idem· Quidaꝫ dñs cū leta facie sic ait·Scio qui furat⁹ est porcum·nā humeros suos plenos sanguine hꝫ adhuc·Tunc ille q̄ fecerat manum eleuauit vt ꝓbaret si sanguis est in humeris·

statim deprehensus est de furto.
¶ Item ad idem. Quidaz latro
furatus est anserem pauperis ho-
mis. sacerdos in ecclia sic ait. Se
deatis oēs. z cū dicerēt se sedere
dixit. Nō sedetis om̄s. ymo iqui-
unt om̄s. Tūc sacerdos ille inquit
non sedit qui furat⁹ est anserem.
Tūc ille p̄occupatus dixit. ymo se-
det. Tūc sacerdos. redde ergo eū
¶ Item ad idem. Refert jacob⁹
de vitriaco ꝙ cū quidaz latro ad
hesisset cuidam mercatori ꝑ mod̄
socij. z ognouisset ꝙ portaret pe-
cuniā dum vidisset locum aptum.
accepto ense mercatoris. ait. mo-
rieris statim. Tunc mercator. Fac
mihi hāc gr̄am vt pri⁹ abscindas
mihi pugnuz cum q° tradidi tibi
ensem. z posito pugno sup̄ truncū
cū ille cuz magno impulsu ensem
submittēt. ille retraxit manū. gla
dius firmissime fixus est in ligno
Tūc mercator amplexās latronez
tādiu simul luctauerunt quousqz
gentes ambos capiētes duxerūt
ad iudicem. Et qz latro asserebat
ꝙ res sue erant. mercatore cōtra-
rium dicēte. ꝑ q̄ndam sapientem
deprehensus est latro volens res
mīori precio vendē q̄ valerent. z
sic latro suspenditur. mercator li-
beratur. ¶ Item legit' ꝙ q̄dam
furatus fuit ouem. cūqz non inue-
niretur quis fecisset. beat⁹ patri-
cius in p̄sentia omniū sic ait. Pre-
cipio in virtute dei vt ouis balet
in ventre eius qui eam comedit.
z statim balatum dedit. ¶ Itez
cum quidā xp̄ianus se associasset
cuidā judeo in passu occultissimo
ꝓpter amorē pecunie ip̄m vellet i
terficē. ait judeus. non facias hoc
malū. Et ille. quis hoc reuelaret.
Et judeus. Perdices q̄ coraz te vo
lant. sed ille paꝝ curans de v̄bis
judeū interfecit. z pecuniā secū tu
lit. Quadam die dum esset ad ig-
nem z in veru perdices captos a
dn̄o suo verteret. ꝑdices ceꝑunt
cantare eo modo quo carnes co-
cte sonitum faciunt. Tūc ille terri
tus z mutat⁹ in facie. hn̄s in me-
moria qd̄ dixerat sibi judeus. duz
aspiceret hincinde suspect⁹ hēba
tur a suo dn̄o. z captus. cōfessa ve
ritate. laq̄o est suspēsus. ¶ Scd̄o
decipit. Refert jacob⁹ de vitria.
ꝙ cum latro quidam insecutus a
curia ingressus fuisset molēdinuz
z vidisset ibi q̄ndam caluū. ait. Fu
ge miser. quia rex precepit vt om
nia capita caluorum auferantur
ad faciendum ciphos. qui fugiens
inter sepes z arbores veniētibus
persecutoribus z querētibus pro
latrone ip̄emet respōdit. Ecce an̄
vos. Et cum accinxissent illum cal
uum miserum. ipsemet clamauit.
Per deū de capite meo nō facie-
tis ciphum. intrim latro ꝑ aliam
viam recessit. Itē ad idem. Re
fert jacob⁹ de vitriaco ꝙ cū q̄daz
sacerdos transiret cū pulcerrimo
palafredo ꝑ locum vbi erāt latro
nes. occurrit ei princeps latronuz

dicens. Volo confiteri. ⁊ cū inter alia pctā expssisset ꝙ a quodam moācho abstuletat equū sitez illi quē ducebat sacerdos iniūcta est ei pñia ab eo. vt quīqz solidos daret ꝑ missis celebrādū rōne equi furati a moācho. Tūc latro extrahens. x. solidos d̄ bursa sua. sic ait Quīqz do tibi ꝑ equo monachi. et quinqz ꝑ tuo quē volo retinē. ⁊ accepto equo depdatum dimisit eū

¶ Item ad idem. Refert jacobus de vitriaco. ꝙ cū q̄daz vendidissz bouē in foro. ⁊ p̄ nimio estu sitiret inuitat' ad potū ꝑ q̄ndaz latronē Et qꝛ iste bursam nō hēbat. latro de camisia sua ꝑtem accipiēs alti tradidit vt suā pecuniā ibi ligarz Quo facto dū post potū ille recederet. latro post eū clamauit. Capite illū latronē qui furatꝰ est pecuniā meā. Cūqz fuissz captꝰ ⁊ ductus ad curiam. latro oñdit abscisionem camisie. asserens ꝙ ī strepitu ppli eam absciderat. Finalit latroni reddit' pecuīa. ⁊ pauꝑ hō patibulo eleuatur. Loq̄ndo spūaliter. Latro est diabolꝰ. homo mercator. pecunia amor rei terrene. Camisia delectatio pcti quā ɔtra nos oñdit diabolus ī extremo iudicō. ¶ Item ad idez. Refert jacobus de vitriaco. Q, cū quidam Burgens hr̄et cupam aureaz. sed cōcussam in pede. Hoc sciēs q̄daz latro. empto luceo pisce ad dñam accessit ⁊ ait. Dñs mādat vobis. vt paretis istū luciū. qꝛ inuitauit hospites hōdie ad prādiuz. ⁊ mittatis sibi cupam. qꝛ vult ꝙ reparet' vt bibat ī ea. Que ei tradens. Dū ille fugisset ⁊ socio enarrasset ait socius. Ego ad hoc recupabo lucium. Et dū dñs discurrēt hinc inde scita veritate de furto scd̄s latro accessit ad vxorem flentem ⁊ ait. Gaudete qꝛ inuētus ē latro ⁊ dñs mādat vt mittatis sibi luceum qꝛ debz suspendi ad colluz latronis vnacū eo. Que gaudēs tradidit ⁊ remāsit magis delusa. Loq̄ndo spūaliter. Isti duo latrones sunt demon ⁊ mūdus. Demō habz animā ꝓpter res tempales. sz mūdus eas recupat. priuando hoiez omnibꝰ bonis tempalibꝰ. ¶ Tercio punit. Refert jacobꝰ d̄ vitriaco. Q, cū quidā latro ꝑrexisset ad q̄ndam ecclīam vt furaret' argētum quarūdam imaginū Duz venisset ad imaginē beate virginis. illa impinxit pedē ⁊ proiecit eum de altissīo loco ⁊ fracto collo mortuus est. ¶ Item ad idez refert jacobꝰ de vitriaco. ꝙ dū duo religiosi ꝑ qd̄daz nemꝰ transirent. hꝰ scientes latrones miserūt ad eos vt venirent p̄textu cōfessionis audiende. ⁊ dū vidissent principem latronū ⁊ magnā multitudinē. inuocato adiutorio beate virginis. princeps latronū mortuꝰ corruit ⁊ ceteri excecati fuerūt. tandem ɔtriti ɔfessi recupauerūt visum.

¶ Item ad idē. ꝙ cū quidā latro ꝑ horribilitatē sommoꝝ fuisset ꝑ-

territus. dū ꝯpunctus veniret ad
pñiam iniūctum ē sibi a cōfessore
vt vbicūqꝫ crucē dñi iueniret fle
xis genib⁹ dicēt pr̄ nr̄. Cū aūt q̄dā
die inseq̄ret' ab hostib⁹ obuiasset
cruci nec voluit omittē genuū fle
xionē ⁊ pñiaꝫ iniūctaꝫ. capit' ⁊ int̄
ficit'. Sꝫ in pñtia oīm ꝑ scōs āge-
los aīa ei⁹ ad celū portat'. ¶ Qui
to terret Le' ꝙ cuꝫ duo latrones
ꝯuenissent vt furarētur nuces et
alter carnes p̄uenīēs ad fores ec
clesie q̄ furat⁹ fuerat nuces ince-
pit frangē ⁊ comedē eas ibi. cui⁹
sonitū audiens ille q̄ custodiebat
ecclīaꝫ. credēs ꝙ eēt demō īgres-
sus est claustꝝ. ⁊ cuidaꝫ claudo q̄
ire nō potuit ⁊ forti rustico viden
ti nūciauit. tūc duo volentes ire
claud⁹ supplicat vt portet'. ⁊ duꝫ
īgressi fuissent ecclīaꝫ latro ꝯme-
debat nuces credēs ꝙ eēt socius
suus q̄ portaret arietē. īcepit cla
mare. Est ne bñ pinguis quē por-
tas. Tūc rustic⁹ territ⁹ q̄ portabat
claudū credēs ꝙ essꝫ demō. nescio
si ē pinguis vel macer. sꝫ nūc reli
quo eū vobis. ⁊ ꝓiecto claudo ad
terrā tibiam aliā sibi fregit.

De gloria dei.

Gloria dei affectari debet
a nobis ꝓpt̄ multas narra
tiones. ¶ Prīo qꝛ ad sup-
na eleuat. Le' in li. d̄ vij. do. spūss.
ꝙ cū quidā sanct⁹ affectarꝫ scire
ꝯditōeꝫ ꝑfecte glie. rapt⁹ est in q̄-
dam domo vidit coronā tāte pul-
critudīs vt eius mēs totaliter ra
petur. Cū q̄rētur a ductore q̄ esset
illa corona. Rñdit hec est gloria
beatoꝝ. ⁊ hi lapides sunt septem
ꝑfectōnes q̄ ꝯtēplabūtur ī ea. Pri
ma agnoscat potētiaꝫ ⁊ ꝑfectōnē
pr̄is. secūda ꝯtēplabit' ꝑfectōnes
filij. tercia ꝯtemplabit' boītatem
spūssancti. Ceteri vō lapides d̄ no
nem ordīb⁹ angeloꝝ. ⁊ cū iste vix
vellꝫ recedē. ait ei angel⁹. vade ⁊
ī reb⁹ terrēis ꝯtēplare ei⁹ pulcri-
tudinē. ei⁹ hōrem. ⁊ ei⁹ valorē. pul
critudo eius oñdit' ex ꝓductis a
natura ⁊ ab arte. in q̄b⁹ sunt mi-
re pulcritudīes ⁊ opa pietatis. va
lor ei⁹ ꝑcipitur ex p̄cio q° emitur
ex opibus q̄b⁹ decorat'. ex lapidi
bus q̄b⁹ adornat'. sed honor ei⁹ ꝑ
cipitur ex capite in q° portetur. ⁊
loco in quo claudit'. ⁊ ex his a q̄-
bus aspicit'. ¶ Scd̄o saciat. Legi
tur in li. de vij. domis spūss. ꝙ cuꝫ
quidā fr̄ saciari nō possꝫ fructib⁹.
dep̄cat⁹ est deū vt illū appetituꝫ
remoueret ab eo. ⁊ cū semꝫ roga-
ret cū lacrimis. rapt⁹ in extasi vi-
dit se esse ī ripa fōtis. de cui⁹ me-
dio arbor pulcerrima fructib⁹ ple
na eleuabat'. Et dū q̄dā auis ꝓie-
cisset ad sinū eius vnū de illis po
mis ⁊ ille vnū morselluꝫ gustasset
licꝫ ab alia ꝑte vidēt copiaꝫ dile-
ctoꝝ fructuum ab eo. affuit iuxta
eū domicella pallida ⁊ dū req̄rēt
q̄ esset. rñdit. Ego sum pñia missa
tibi a deo ad declaratōeꝫ rei vise

Fons quem vides est dei gracia. arbor quam vides est dei gl̄ia. in qua ē sanitas absq; īfirmitate. iuuenis sine senectute. sacietas sine fastidio. libertas sine seruitute. pulcritudo absq; d̄formitate. agilitas sine grauitate. subtilitas sn̄ grossitudie. īpassibilitas sine nocumēto. vita sine morte. abūdantia sine īdigētia. pax sine ꝑturbatione. securitas sine timore. ꝯgnitio sine ignorantia. gl̄ia absq; ignominia. gaudiū sine t̄sticia. Nō soluz dēs accedere ad hos fructꝰ sed ad arborem in qua sunt nō solum isti sed infiniti alij. sicut illa bonitas est infinita. ita ꝯtinue īfinitas delectatōnes causabit ī nobis. Qui tūc rediens ad se nec appetitum nimiū habuit comedēdi illos fructus gustato de vno sibi ostenso. Tercō cogitatōez clarificat. Legit' ꝙ quidam affectās aliquid ꝯgnoscē de gl̄ia beatoruz cuidam sancto lr̄am scripsit vt sibi mandaret. Tunc ille fecit fieri pixidem argenteā sex lateruz. In primo posuit deū cum virgine. in scd̄o sculpsit viridariuz. in tercio q̄ndam pulcrā societatem. in q̄rto q̄d̄dam tentorium. in quito q̄ndaz coquinā magnā cum igne plenaz Et in sexto q̄d̄daz hospiciū. Et vocato illo principe dixit ꝙ ī illo pixide poterat aliquid cognosci de gl̄ia beatoꝝ. In primo angulo dz ꝯsiderare qūo infinita boitas trinitatis ex sui visione infinitas delectatōnes causabit. ⁊ qūo omnes delicias ⁊ omīa bona p̄sentis miserie sunt tanq̄ ꝑuissime gutte q̄ fluxerunt ab illo fonte in quo bibunt electi. intrim ibi videbitur humunitas xp̄i homīs cōditricez. Item debz cōsiderare q̄ mirabile gandiuz exit in eis qn̄ ꝯgnoscerent mirabilē modum vnionis nature humane ad diuinā. vbi fr̄ s̄m carnem aspicit' deus. In scd̄o angulo debz considerare ameitatem ꝑadisi. in quo est infinita botas. loci puritas. ⁊ latitudo sūma. In tercio angulo ꝯsiderabit societatem angeloꝝ sanctoꝝ. que erit ꝑfectissima amicabilis ⁊ nobilissima. In quarto angulo aspicies corporis tui clarificatōnez habēs omnē pulcritudinē. subtilitatem. agilitatem. ⁊ īpassibilitatem. in aspectu alioꝝ erit summa delectatio. in conspectu īferioꝝ sūma dominatio respectu sui spūs ꝓmpta executio. In quīto dēs ꝯsiderare gaudiū qd̄ ꝓuenit electis ex damnationis vitatōne. vbi est locꝰ summi cruciatꝰ. hostes stant ibi ligati. ⁊ pctm̄ stat ibi inclusuz. In sexto dēs ꝯsiderare gaudiū. qd̄ ꝓuenit electis dei q̄ exiuerūt carcerē huiꝰ mūdi. in q' de morte ad vitā de naufragio ad securū portū. de bello ad triūphum ꝑuenerūt. Hic nl̄lū gaudiū plenū. nullū gaudiū securꝝ nl̄lū puꝝ. cū ille hāc int̄p̄tatōz pixidis didicissz. tāta fuit iundatio lacrīaꝝ ⁊ ꝯpūctō vite vt vix

in re temporali complacētiam re
ciper·z vēdito lōgo tpe ꝓuiuit d̄o
¶ Quarto quietat· Legitur ꝙ q̄
dam affectans scire differētiā ho
noris presentis miserie z supreme
glorie· Dū rogasset deum vt mini
mā scintillam sibi ostenderet per
angelū dei fuit ductus ad virida
rium in quo audita voce philome
ne·dum stetisset ꝑ quingētos an-
nos visum fuit sibi ꝙ nō fuit per
horam·z reductꝰ ad monasteriuz
ex p̄latione abbatis illiꝰ tempis
reꝑtuz est ꝙ diu steterat licz ipe
diceret se illo mane iuisse.

De gr̄aꝝactionibus.

Gratiaꝝactō multa bona
inducit in nobis· ¶ Primo
est honorum subleuatiua·
Refert Barlaam ꝙ quidā iuue-
nis ditissimi principis monitus ē
vt contrahēt cū filia eiusdem re-
gis·et quia iuuenis nullo mō vo-
luit hoc facere·relicta p̄re i fugā
versus est· z ambulans decliauit
ad domum senis cuius vnica filia
virgo sedēs ante ianuam opabatur
manibus suis· z assidue crea-
torem suū laudabat· Cui iuuenis·
Cum sis ita pauꝑ z tenuis ꝑ qua
re sic laudas largitorem omnium
bonoꝝ· Tūc illa· Sicut parua me
dicina cū magnis languoribꝰ ho-
minē sepe liberat· ita in ꝑuis dei
donis graciuꝝactio que est domi-
cella ꝑadisi·magnoꝝ bonoruz du
ctrix efficitur·vnde multa magna
dona recepi a deo· Nam creauit
me ad suam imaginē z supra alia
rōnem donauit· portam paradisi
mihi apuit·z patiēter me ad pei-
tentiam expectauit·post expecta-
tionem longam me ouertit· z suis
consolatōnibus me confirmat· Li
berat de vinculis peccatorum·et
de morte eterna·tempus penitē-
di non subtraxit ·hostes meos su-
ꝑauit ·qd̄ alijs negauit mihi do-
nauit·non ex meis meritis sed ex
dono sue gracie· Tunc iuuenis ro-
gat patrem vt eam sibi det vxo-
rem·Cui pater· Non decet diui-
tem accipere vxorem pauperis·
maxime cū sit mihi vnica nec pos
sum eam dimittere vt ducas eam
in domum tuam· Tunc iuuenis n̄·
sed manebo hic z addiscam con-
uersatōnem vestram· Tunc senex
videns eum firmatum introduxit
eum in quandam cameram secre
tam z ostendit infinitos thezau-
ros quos graciarumactio amica
filie sue detulerat eis· ¶ Secū-
do ad bonuz excitat· Refert Pe-
linandus ꝙ erant fratres simul
loquētes miris ordinibus dei·Cū-
qz quidam dixisset ꝙ nihil aspice
ret de quo non edificaretur· Qui-
dam satis ꝑromptus ad loquēdū
dixit· Quid tibi confert edificatō
nis visio bufonis·ait ille·certe mr
tum·nam nihil merueram deo·vt
plꝰ facēt de me hoiem q̄ bufonē
Et ido quotiēscūqz video bufonez

gracias ago· quia ñ tribuit mihi tam execrabilem formam.

De Gula·

Peccatum gule multa mala facit ⁊ nobis. ¶ Primo est damnatōnis ⁊ductiua· Refert Grego· ⁊ li. dyal· q̄ fuit quidā presbiter Atthanasi⁹ noīe qui dieb⁹ suis vcome rem terribilez narrat euenisse· ibi nāq; qdā monasteriū habz qd Congolaten dicitur· ⁊ quo quidaz monachus magne estimatōnis hēbatur· bonis quippe tenebat· moribⁿ· ⁊ omni actōne sua opositus· sed sicut ex fine patuit longe aliter q̄ apparebat fuit· Nā cum ieiunare se cuz fratrib⁹ demōstraret occulte mādducare consueuerat qd ei⁹ vicini frēs omino nesciebāt. Dz corpus superueniēte molestia z ad vite extrema pductus est· Qui cū esset ī fine· frēs q̄ qui ⁊ monasterio erant ad se vocauit· Qui illi vt putabant moriēte tali viro magnū qd ac delectabile se ab eo audire crediderūt· Quib⁹ ipe afflict⁹ et tremēs compulsus est pdere· cur hosti tradit⁹ exire· Nam dixit q̄ ⁊ me vobiscum ieiunare credebatis occulte comedebā· z nūc ecce draconi tradit⁹ sum q̄ cauda sua mea genua pedes z collum ligauit· caput aūt suū ⁊tra meū os spirituz meū abibens abstrahit· Quib⁹ dictis statim defunct⁹ ē atqz vt peī tendi liberari potuissz a draccone expectatus non est· qd ⁊mirū cōstat qz sola vtilitate audientiū vi derit· qui cū hostem cui traditus fuerat z ⁊notuit z non euasit·

De heresi·

Heresis multa mala ducit ī nobis· ¶ Primo eternā damnatōne· Refert jacobus de vitriaco q̄ quidam hereticus monitus a suis amicis vt ī adventu inquisitoz se fatuum similaret ī ecclia se ligari pmitteret· ne comburētur z genus suū ofunderet· Ille acqeuit z fecit· z clausa ianua quidam demoniacus qui ibi erat fractis vinculis ad hēticum accessit dicens· Tu credis euadere manus inquisitoz p fraudem· sed ego faciam officiū eoruz z congregās multa ligna ipm cōbussit· ¶ Item ad idem· Dū quidam monachus semel iret p viaz occurrūt ei heretici z ipm reprehendunt· quia solus pgebat· Tūc respondit monach⁹· allegādo dictum Euangelij· misit discipulos binos· Tunc monachus· hoc ⁊ mtelligitur de loco ad quem ipe erat venturⁿ z non recessurⁿ· z qz deus recessit a vobis· z demon ad tollēdum vos venit ego considerans q̄ iste locus vester erat locus corruptōis solus veni· Tunc diabol⁹ subito veniēs eos d medio subtrazit· Ecdo ducit sacōz prima tōz

Quidam heretic⁹ fuit qui nunq̄ ab indignis misterijs volebat recipere sacr̄a. nec audire verbū dī Quadā die videbat' sibi q̄ sūme sitiebat. ⁊ leprosus cuz corda pulcerrima trahebat aquā pulcerrimā de puteo. ad quē accedēs hēticus rogabat vt sibi potū donaret. Cui leprosus. Quō potes a me petē cū sim leprosus. ait hēticus. Licz sis leprosus tn̄ nō tāgis aq̄ nec corrumpis. jta dico tibi ait leprosus de sacram̄tis. Itē hēticus quidā dicebat q̄ nō erāt nisi duo v̄ba ī p̄dicatōne. scz declina a malo ⁊ fac bonū. Ad̄dit ali⁹. Si hō iret ad sanctū jacobū ⁊ petēt viā sufficēt ne ei q̄ dicēt. vade p̄ bonas ⁊ dimitte malas. certe n̄. v̄mo oportet on̄dere p̄icta malaꝝ ⁊ directōnē bonaꝝ viaꝝ ¶ Tercō īducit alioꝝ corruptōnē. Legit' in li. de. vij. dom̄s spūss. q̄ dū quidā hētici venissent ad cellam cuiusdaz sancti viri. tantus fetor repleuit cellā q̄ vix poterat respirare. Cūqz sanctus post ꝯmestionē ⁊ recessum eoꝝ rogarz deū vt on̄dēt causam fetoris. reuelatū ē ei q̄ īgressus hēticoꝝ cā erat ¶ Itē ad idē Dū Ep̄s Tholosan⁹ p̄dicaret semt ⁊ ī suo s̄mone dicēt q̄ hētici erāt lupi. ⁊ fideles erāt oues. surrexit vn⁹ hētic⁹ quē excecauerat ⁊ nasum absciderat. comes montis fortis. ⁊ clamauit. Vidistis vnq̄ ouez q̄ sic momorderat lupū. respondit Ep̄s. Tu vides q̄ in istis abbatijs om̄s oues morātur ibi. Sz aliqua in grangijs q̄b⁹ dātur canes ad dilatōnes lupoꝝ. Roma est sicut abbatia. sz cetere p̄uincie sunt sicut grangie. in q̄ sunt mt̄te oues. quib⁹ dati sunt canes. i. latrones ⁊ principes vt lacerēt vos Quarto īducit veritatis maīfestatōnez Refert Cesari⁹ q̄ dū multi hētici fuissent ducti ad ignē. vn⁹ illoruz p̄nia duct⁹ incepit dubitare si penitētia sibi p̄ficeret. ⁊ dū cōfortatus a quodā fideli ꝯfiteri inciper q̄nto plus prodi dicebat ī ꝯfōne. tanto ignis in q° dēbat ꝯburi diminuebat'. ⁊ ꝯpleta p̄fecta ꝯfōne ⁊ abnegatis erroribꝰ ⁊ ꝯfessa veritate ignis app̄uit extinctus.

De histriomibus

Histriones multa mala faciunt. ¶ Primo defraudant. Vnde Philipp⁹ rex Francie ioculatores inspiciēs ait Demonibus immolauit vestes. et auferunt a menbris christi qui histriomibus eas donant. ¶ Scd̄o ad damnatōnem prouocant. Legitur q̄ cum quidaz frater esset familiaris cuidā sancte mulieri quā molestabat frequenter demon. nocte p̄cedēte an̄q̄ p̄dicarz fr̄ ap p̄uit ei demō di. cras p̄dicabo mirabili mt̄titudī in p̄n̄tia tat̄ fr̄is.

Cūqz in crastinū predicaret q̄daz ioculator veniēs añ ecclīaz vanascallos suos explicauit. z ppl'm totum ab ecclīa extraxit. Tūc demō ad mulierem. isti sunt ꝓcuratores mei z ꝑ eoꝝ industria impleo curiam meā. ¶ Item refert Fulgētius ꝙ dū Diogenes fact⁹ fuisset senex eorreptus febre. ad vmbraz cuiusdam arboris vidit turmam maximā ocurrere ad spectacla ioculatoꝝ. Tūc ait. O qual stulticia hoīm concurrūt ad feras hoībus repugnātes. z morlīa iacula amplexātur. z me ꝑtereūt cū naturali dolore certantē. ¶ Tercō nocumenta inducit. Refert jacob⁹ de vitriaco ꝙ quidā histrio pessime receptus in q̄dam abbacia occurrēt abbati caritatē receptoris mirabiliter omēdauit dicēs. ꝙ d̄ cetero om̄s omitteret z ipe ꝑ sex vl q̄ttuor leucas deuiaret ad ipsam Tūc abbas iratus dū in nocte ad abbatiā venissz. receptorē hospitū deposuissz z puniuit multuz. sz postea scita veritate reputauit se d̄ceptum. ¶ Item refert jacob⁹ de vitriaco ꝙ cū quidaz histrio venisset ad q̄ndam ecclīam z vidissz optimū prandium ꝑatum saltare incepit. sz sacerdos cui displicebat suus aduētus sic ait. Nō omedemus quousqz fecerim⁹ candelma q̄ ardeat corā deo. qui cū iuuarer eū z iuxta portaz oplicaret liemē Dum histrio extra portam pedes tenuisset. sacerdos clausit hostiū. z deint⁹ clamauit. Porta ad alios sanctos vigilias tuas. quia sancti nostri non indigent. ¶ Quarto ad dissolutōnem excitat. Refert jacob⁹ de vitriaco. ꝙ cū quidā latrones venissent ad domuz cuiusdaz histrionis de nocte ipe eos videns clamauit. karissimi. nescio q̄d potestis hic vidē de nocte. cū ego de die nihil inueniam.

De hospitalitate.

Hospitalitas multa bona facit in nobis. ¶ Primo ē xp̄i receptiua. ¶ Refert Grego. ꝙ cū quidā p̄familias recipet om̄s ꝑegrinos. z semel vnuz miserum in apparētia recepit. cui cū vellz aquā ad lauandū manus p̄bere vrceus subito euanuit. qd̄ ille admirās cū cogitarz q̄s esset ognouit ꝙ christ⁹ erat quē receperat. ¶ Scd̄o ē tēpalium reruz mltiplicatiua. Refert Gilibert⁹ ꝙ q̄dā ciuis fuit q̄ nūq̄ sine pauperib⁹ vellz omedē. Cūqz q̄dā die a mane vsqz ad vespaz expectassz vt hospitē paupez possz hīe vidit vnū senem i veste alba cū duob⁹ socijs in platea ciuitatis manē. z cū iuitasset eos ad suū hospitium respōsum accepit ab eo. ꝙ ñ poterat. qz summersioni ciuitatis erat intentus. Et cum senex quoddam sudarium extraxisset z extendissz super mediam ꝑtem vrbis. statiz summersa ē cuz hitatorib⁹ suis. z

cum alteram vellet pimere. roga
tur a socijs vt ꝓpt hospitalitatis
domuz que ibi erat desisteret ab
illo malo. Qui assentiens mediaz
ꝑtem dimisit illesam.

De humilitate.

Humilitas multa bona fa-
cit. ¶ Primo est demonis
liberatiua. Legit' in vitas
patrꝝ ꝙ cū abbati Machario dia
bolus cū falce occurrissz. nec vel-
let dimittere ꝓpter quācunqz vir-
tutem. dum opposuisset humilita
tem statim fugere cepit. qꝛ hanc
xp̄s in nascendo. in p̄dicādo. in so
cietate secum habuit. ¶ Itez ad
idem Legitur ꝙ cū diabolꝰ cū in
finitis laqueis apparuisset beato
Anthonio. beatꝰ anthoniꝰ flens
ait. Quis poterit euitare istos la-
queos. z responsum est sibi. Humi
litas frāgit omīa. qꝛ est oīm dono
rum spūssancti apertiua. sapiētie
introductiua. caritatis reformati-
ua. ꝓpentis īfernalis depssiua. fū
damentū bonoꝝ. aq̄ductus grāꝝ.
clauis ꝑadisi. balsamuz odorē dif
fundens z spōsa xp̄i vera. ¶ Itez
ad idem. Cū quidā senex īquieta
ret' a demone z interrogassz cām
Rñdit. qꝛ deposuisti armaturam
ꝑfectissimā huīlitatis. q̄ reformat
pacē inter deū z homies. z turris
fortissima. z cenamentum celeste.
Et iste armature portātur qñ ꝑso
ne humiles diliguntur. qñ fugis
altitudines. qñ cōtemni cūpis. qñ
huīlia officia diligis. qñ ꝯsilio ac
quiescis. qñ ꝯtumelias z correctō
nes q̄ete audis. qñ diligēter obe-
dis. ¶ Scd̄o est v̄tutis amplexa-
tiua. Legit' ī vitaspatrꝝ ꝙ cū q̄dā
frater. lxx. ebdomadis ieiunasset.
vt deꝰ sibi reuelaret secretū scrip
ture. occurrit ei angelꝰ dicēs. nō
ieiuniū sed huīlitas eleuat hoīez
ad deū. z hꝰ si homo ascēdit recte
Primꝰ ascēsus est se maiori subdē
z non p̄ferri equali. Scd̄s est sub
dere eq̄li. z ñ p̄ferre mīori. Terciꝰ
est subesse mīori. Quartꝰ est sp̄nē
mundū. Quintꝰ ē sp̄nere diuicias
Sextꝰ est sp̄nere seip̄m. Septimꝰ
velle sperni ab alijs. z in his v̄tu-
tes tibi dabūtur a deo.

De iactantia.

Iactantia multa mala īducit ī no-
bis. Prīo est huīlitatis priuatiua.
Le' in vitaspa. ꝙ cū duo frēs per
deꝓtuz eūdo ꝓpentē inuenissent q̄
volebat eos īuadē. z vnꝰ illoꝝ abs
qz lesione ip̄m cepisset. z de hꝰ ia
ctasset se abbas ip̄m rep̄hēdēt di
cēs. Hec iactātia humilitatez z ꝑ
ꝯñs oēs v̄tutes expoliat. Scd̄o ē
vicōꝝ īductiua. Le' in vitaspa. ꝙ
dū q̄dā moāchꝰ qꝰsdā frēs visitas
set. z iactādo mirabilia de celesti-
bꝰ enarraret. dū frēs instarēt apd̄
abbatem aliquid diceret. Rñdit
Sinite eū qꝛ celestis est. z iō d̄ ce
lestibꝰ loq̄tur. sz ego terrenꝰ d̄ tra

Statim temptatio mirabilis īua
sit monachū ⁊ hoc ꝓpter iactātiā
⁊ dum vellet societatē dimittere
hoc in spū ꝯgnoscens abbas ait.
Sine frater·fuge iactantiā ⁊ eua
cuabūtur temptatōnum radices

De virtute incarnatōnis·

Virtus incarnatōnis mlta
bona inducit in nobis·
Primo est pctōꝝ allectiua
Legit' in libro de septē donis spi
ritussancti ꝙ q̄dam monialis exi-
ens ordinem suū facta ē publica
mētrix· Tandē post multos ānos
cū cogitaret de iudicō dei ⁊ de ī-
ferno desꝑabat ꝓpter magnitudi
nē pctōꝝ ⁊ penaꝝ·dū cogitarz de
paradiso ⁊ ꝯsiderabat īmundiciā
suā desꝑabat eo ꝙ īmund⁹nunq̄
illuc ingredit'· Cū ꝯsiderabat de
passione ⁊ de his q̄ xp̄s ꝑ ea susti
nuerat desꝑabat· Sz qn̄ venit ad
ꝯsideratōnem natiuitatis· qūo ꝑ
nobis factus erat puer· ⁊ qūo ci-
to placabit' ingressa coram yma-
gine beate v̄ginis·tota ꝑfusa la-
crimis·rogabat vt ꝑ merita san-
ctissime incarnatōnis remittēt si-
bi pctā sua·⁊ dū diu fleuisset au-
diuit vocē dicētem sibi·ꝙ meritū
incarnatōnis ⁊ virtus infantie re
mittebātur sibi pctā. Scdo est
virtutū collectiua. Legit' de bea-
to Bernardo ꝙ dū in vigilia nati
uitatis xp̄i expectaret horam ma
tutinaꝝ·visuz est sibi vt virgo pa
reret filiū q̄ essz dulcedo oīs ama
ritudis·lum̄ toti⁹ obscuritatis·sa-
tisfactionis delicti·⁊ vestim̄tū vir
tutis ⁊c̄·ꝯgnouit plen⁹ vberiori g̃
cia q̄ erat hora natiuitatis xp̄i.
Itē ad idē·Le' in li·de do·spūs
sancti ꝙ q̄daz miles fuit ī Frācia
q̄ dū summā gerēt deuotōenz ad
natiuitatē xp̄i dū ī matutinis ora
ret illā bn̄dictā infantiā ⁊ fixe cō
tēplaret' eā raptus extra se vidit
btāz v̄ginē in gremio suū filiū ba-
iulātez·q̄ tenebat duo serta ī dua
b⁹ maīb⁹ de ros ⁊ clamabat·acci
pite frēs mei istos duos capellos
vnū ad expulsionez mali·aliū ad
ꝓmotōez boni Tercō ē angeloꝝ
letificatia·Le' ī li·de dois spūs·ꝙ
cū ī natiuitate dn̄i moāchi cātan
do recognoscerēt bn̄ficiū īcarna
tionis·Hugo cluniacēs vidit ordi
nes āgeloꝝ psallētiū· ⁊ oē genus
musicoꝝ ducētiū ⁊ clamabāt glo
ria ī excels dō. Quarto ē tēptati-
onū rep̄ssiua·Le' ī li·de dois spūs
ꝙ q̄dā clic⁹ ī q̄dā necessitate poī
t⁹·vouit btē v̄gini ꝙ si eū libera-
ret religionē itrarz ·Cūqz itrasset
p̄dicatoꝝ ordinez ⁊ g̃uit de exitu
tēptaret'· ad imaginē btē v̄ginis
accedēs·īfantiā sui saluatoris ro
gabat vt ip̄m iuuarz alioq̄n licen
ciaret eū exeundi ordinē qz illas
peītētias sustinē n̄ valebat· Cūqz
deosculat⁹ fuisset pedē imaginis
tot⁹ ꝑfusus lacrimis·tantā dulce
dinē sensit ī mēte vt firmissimus
eēt ad remanēdū ī ordine iam su
scepto· Quīto ē demonū fugiti
ua·Legit' in li·de sep·dois spūs·ꝙ

cum sanctus Haymo studēt ꝛ vigilaret eo ꝙ ī crastinū debēt disputare de īcarnatōne appuit ei diabolus. ꝛ cū vellꝫ se signare tenuit ei manū. Tunc sanctus. Ego signo me in nomine p̄ris ꝛ filij ꝛ spūssci Qui dimissus. Cuꝫ querēt cām sui aduentus. rn̄dit demon. ad impediendū te. ne aliq̄d elegāter posses dicere de incarnatōne. q̄ potestatē eoꝝ ꝯtriuerat nec h̄re poterant virtutez vbi esset deuocō ad incarnatōnē xp̄i. ¶ Item legitur in li. de septē do. spūssancti. ꝙ diabolus in spē mulieris cū maxima multitudīe iuuēculaꝝ apparens beato Theodorico. ille territꝰ venit ad sanctū Paconiū. Cūqꝫ q̄rēt sanctus a demone quis essꝫ. rn̄dit Ego sum ille qui iudam de cetu apl̄oꝝ abieci. Iuuenes ꝛ fortes ꝛ debiles ad vitupatōnem dei ꝓuocaui. ꝛ nūc huc veni vt deijcerem istū si possem vl̄ aliū de sua societate. sed vid̄o illos muro vallatos Tūc sanctus. Precipio tibi ī v̄tute dei vt dicas quis est ille murus ꝛ quid plus odis in nobis. Respōdit demō. Verbū incarnatū ē murus. ꝛ deuotio incarnatōnis ē illd̄ qd̄ deijcit omnē potestatē demonis ꝛ illaꝫ summe abhorrēt. vnde fugit omne cetū hūanū ¶ Sexto est hoīm exaltatiua. Legit' in li. d̄ septē donis spūssancti ꝙ dū q̄daꝫ morētur ꝛ in morte summe ridēt. rogant astātes vt cām sui gaudij eis exponat. Tūc ille. Nūc instat dies natiuitatis dn̄i. ī qua pater misericordiaꝝ nr̄am assumpsit miseriā. dn̄s infantiam. fons bonitatis nostre. vite penuriā. rex et̄nus mortis angustiā. gl̄ia p̄ris nostraꝫ ignominiā. ꝛ qꝛ video frēs meos letari ī tanto bono. ꝛ id̄o gaudeo ꝛ gaudēs recedo ad dn̄m ¶ Septimo ē errantiuꝫ directiua. Legit' in li. H. cluuē. ꝙ dum in nocte natiuitatis dn̄i. quidā monachus vigilaret vidit beatā virginē tenētem suū filium in gremio ꝛ ludentez cū eo. Tūc filiꝰ dicebat ad matrē. O mr̄ dulcissima q̄nta leticia ī est hodie homībus de natiuitate mea. in qua vite inocētiaꝫ. doctrine affluētiam. miracl̄oꝝ excellentiam. sacram̄toꝝ p̄eminētiaꝫ. secretoꝝ reuelatōneꝫ donaui eis. O q̄nto dolore q̄nta inuidia cruciatur demon. dum vidꝫ deū esse vnitꝫ illi quē ip̄e deiecit ip̄m deiciat in virtute mee incarnatōnis de quocūqꝫ loco.

De indulgentia.

Indulgentie sunt pctōꝝ solutiue ¶ Refert jacobꝰ de vitriaeo ꝙ dum semel quidā predicaret de indulgentia trāsmarina et quidam dubitaret an esset qd̄ asserēt. prostratꝰ in oīone. dubitās. vidit beatam virginez cū vno brachio filiū tenētem. ꝛ cū alio lintheuꝫ valde pulcrum. ꝛ accedēs ad oēs cruce signatos. litheo abstergebat eos sic dicēs. Dimissa sūt vobis pctā

vīa ꝓpter indulgentiaꝫ ⁊ nūc sup-
addo· qꝛ do vobis filiū meū in re-
tributōnē eternam. Tūc ille exp-
gefactus libēter lucratꝰ est idul
gentias prefatas. ¶ Scdo sunt
mortuoꝝ liberatiue· Legit' ꝙ qui
dam iuuenis ꝯtra sarracenos cuꝫ
multis xp̄ianis exn̄s· Post lx· dies
repatriare voluit· ⁊ qꝛ fortissimus
erat ⁊ eius probitas terrebat sar
racenos ⁊ ꝓtegebat fideles· Ro
gat' a quodā ep̄o fideli vt ꝑ alios
xl· dies remaneret cū eis. Tūc iu-
uenis· Indulgētiam plenaꝫ ꝓ me
habui· ⁊ si possem lucrari ꝓ parē-
tibꝰ meis libēter remanerē· Tunc
ep̄s· Per virtutē jhū xp̄i qui meri
tum sue passionis ad om̄s diffun-
dit eos ꝑticipes reddo istiꝰ indul
gentie. ⁊ a vinculis pctōꝝ absol-
uo. Tūc apparuerūt ei ꝑentes sui
velut stelle fulgide. bn̄dicēdo ho
ram natiuitatis sue ⁊ referendo
eoꝝ liberatōeꝫ. ⁊ sic iuuenis ibid
remansit·

De inuidia·

Inuidia multa mala facit ī nobis
¶ Primo est bonoꝝ oditiua· Legi
tur in vitaspatꝝ. Qꝫ quidaꝫ senex
motus inuidia ꝯtra abbatē pasto
rem eo ꝙ homies plus adherent
ei· Hoc audiēs abbas pastor cum
magna huīlitate ad eū visitāduꝫ
accessit. qui exire cōtemnens. jllo
āt ꝑseuerāte ⁊ expectāte ad por-
tam vidit demonē circa se cingu
lo igneo cingentē qui timore per
territꝰ· dū requirēt quis esset. ait
demō. Socius sum principis tene
braꝝ· ⁊ qꝛ vidi infra te cingulum
infernale inuidie q̄ est radix pcti
rethe nr̄m· venenū mortis· febris
pestilētialis veni huc ad cōmorā-
dum tecū. Qui subito ad abbateꝫ
exiens. benigne eū recepit. ⁊ ma-
ximi amici facti sunt ex illa hora
¶ Item ad idem. Audiui in quo-
dam ſmone ꝙ quidā hēbat ꝯtra
inuidos talē ꝑabolaꝫ. Pirus ⁊ cu
curbita se ꝯiūxerunt ad inuicem.
sed cucurbita se eleuans supra pi
rum. ⁊ extendēs sup ramos eius.
in quo ip̄m grauabat· Cū aūt rep̄
hendētur ab alijs arboribꝰ qꝛ hꝰ
sustinebat· rn̄dit pirus· dissitabo
paululū· qꝛ subito ascēdit ⁊ subi-
to ruet· Pirus est iustꝰ. sed cucur-
bita est inuidꝰ· ¶ Scdo est socōꝝ
defraudatiua· Refert jacobus d̄
vitriaco ꝙ q̄dam rex fuit qui cō-
cessit vni auaro ⁊ vni inuido qd̄cū-
qꝫ donū. jta tn̄ ꝙ donuꝫ qd̄ poste-
rius petēt' duplicaret'· ⁊ cuꝫ vt̄qꝫ
differret petē munꝰ· precepit rex
inuido vt prius petēt. qui petiuit
vt erueret' sibi vnus oculus vt ꝓ
ximo eruerētur ambo. noluit enīꝫ
petē aliqd̄ bonū ne ꝓximꝰ dupli-
catū illud hīet. ¶ Item ad idem
Refert Cesarius ꝙ quidā comes
fuit q̄ ꝯgregato maximo thezau-
ro· dum appropinq̄ret morti ⁊ in
vnam massam fecit totū ꝯflari ⁊ ī
mari iactari ne sui gauderent de
morte ⁊ de iuentōne thezauri. Dū

autem morētur vox demonuz au-
dita est dicentiū. Venit amicꝰ nr̄
ad nos·socius in nr̄o lucro ⁊ in sa-
nitate alioꝝ infirmitatē accipiēs
redolentia·ferentia putabat· ⁊ is
est corona nr̄a inuidie·mittamus
eū in cathedram sempiterni dolo
ris ⁊ luctus. Tercō est maloruz
punitiua·Moāchꝰ quidā inuidia
stimulatus alteri imposuit qđdā
crimez·⁊ cum abbas noluit credē
visitatori dixit·Cū aūt infirmatus
appropinq̄ret morti vidit demo-
nes coram se letari qui compūctꝰ
confessus est veritatem·

De jra·

Ira multa mala inducit in nobis
¶ Primo est demonis associatiua
Legit' ꝙ fuit quidā sanctꝰ nomie
ysaac qui summe a demonibus ti
mebat'·qui cū interrogaret' q̄ eēt
causa·rn̄dit·jra est tempestas dis
sipans·ignis īfernalis·serpēs pe-
stiferus·hostis destruēs habētez
defedatio officij diuini·corruptio
imaginum dei· mensa lucri demo
nis·lignū spinosum· ⁊ iō ex qº fui
monachꝰ cuz hoc summe diligat'
a demone nō intrauit cor meum.
¶ Scđo est laboris augm̄tatiua
Legit' in vitaspatꝝ ꝙ fuit quidaz
monachus qui ī ꝯgregatione abs
qz ira vix poterat esse Dū autem
egredētur ⁊ iret ad spelūcā solꝰ·
dum quadā die scitulaz aquā ple-
nam posuisset in terra subito ꝑsa
est·Deinde implens scđo ⁊ tercio
iteꝝ versa est· tūc repletꝰ furore
illud vasculū confregit·⁊ ad se re
uersus ait·Ecce solus sum ⁊ vicit
me ira·Reuertar ad ꝯgregatōez
qꝛ vbiqz est labor. ¶ Itez abbas
johānes referens exemplū cuius-
dam phi·dicebat ꝙ quidaz phūs
fuit qui habuit discipl'm quē sum
me dilexit ⁊ diligenter instruxit·
Cū aūt quadā die discipl's mgr̄m
offendissz mortaliter·dū sibi īdul
gi petēt dixit phūs· Nō īdulgeo
tibi nisi his tribꝰ annis portaue-
ris onera alioꝝ·⁊ mercedem de-
deris his qui iniurijs ⁊ ꝯtumelijs
te affligunt·Qui cū fecisset liben
ter ad suā gr̄am est receptus
¶ Itez quidā studiosus sedebat
in porta vrbis·qui om̄s intrantes
expiendi causa īpetebat cōuicijs
Cū autē quidā iuuenis pl'a facēt·
qꝛ dabat preciū his qui offende-
bant eū·Cū īterrogatꝰ a magistro
de cā huiꝰ·rn̄dit·a[illegible]icio ꝙ iracū-
dus vult sanari đ alieno vulnere
cum igne ollam vult refrigerare·
acuit gladiū sue pfectōnis·frāgit
pontem sui transitus·vult se occi
dere vt tunicam sui hostis possit
dilacerare·de seip̄o facit faculaz·
de qua hostis cōburitur·⁊ ideo ꝯ-
tra hº pctm̄ pugnare volui vt pos
sim hīe lr̄aꝝ hōrem·Tūc senex eū
introduxit dicēs· jngredē ciuita-
tem qꝛ dignꝰ es· ¶ Tercō ē meri-
toꝝ priuatiua· Legit' in vitaspa·
ꝙ cum quidam vellet omnino se

vindicare de alio. ⁊ hoc audiuissꝫ quidam senex cũ fletu dixit. Dñe jhũ xp̄e iam non est necessariũ vt ꝑ nobis sollicitus sis. qꝛ mtim' ꝑsequi illos qui thezauros nobis apportãt ⁊ vindicare intẽdim⁹ iniurias nr̄as. ¶ Item ad idez. Legitur de vij. donis spũss. ꝙ remis fuit quedã mulier rixis ⁊ litigijs multum vacãs. Cũ aũt quadã die pasce fuissꝫ rogata vt facẽt pacez ⁊ fecisset. dũ ad coĩonem venisset vidit corp⁹ xp̄i in carne realiter ĩuolutũ ĩ quodã lintheo. Cũqꝫ illd̄ recepissꝫ ⁊ illa die ad litigia ⁊ rixas redissꝫ in p̄sentia toti⁹ ppli lĩtheum cũ corpore xp̄i exiuit d̄ ore eius. ⁊ sn̄ia dei descendit q̄ eaꝫ ꝑ mediũ trucidauit. ¶ Quarto est iniusticie ꝯseruatiua Legit' ꝙ q̄daꝫ princeps fuit multũ offẽsus a q°dam ꝓuo suo. ⁊ qꝛ ira predñabat' in eo ait dñs. jn anterioribꝰ pulc̄. in posterioribꝰ fetid⁹ est ille q̄ cũ ira vult exercẽ iusticiã. qꝛ ira ĩpedit aĩm ne possit discernẽ verum ¶ Quinto ẽ penaꝝ accumulatia Refert Cesari⁹ ꝙ fuit q̄dam domicella q̄ ire sꝑ erat dedita. Cũqꝫ essꝫ mortua ⁊ sepulta ĩ sepulchro lapideo ignis emergebat q̄libet nocte d̄ eo. Cũqꝫ fuissꝫ aptũ sepulchꝝ vox lam̄tabilis audita est. h° pctm̄ ira damnat corp⁹ ⁊ aĩaꝫ. ¶ Itẽ refert jacobus de vi. ꝙ fuit quidã comes q̄ offẽsus a suis subditis q̄ntũcũqꝫ se huiliarẽt ꝑcere recusabat. Cũ aũt q̄daꝫ die vellet exire terram. ⁊ homĩes ꝓstrat⁹ coram eo indulgentiã postularẽt. et ip̄e ira infect⁹ equũ ascẽderꝫ. subito globus igne⁹ rapuit eũ ⁊ equũ ⁊ vox audita est q̄ dixit. Maledicte ira dei sup te est ⁊ sup iracundos ¶ Item ad idem. Quidã burgens fuit qui rancore infect⁹ ĩiurias sibi factas ꝑcere noluit. ⁊ cũ essꝫ mortu⁹ ⁊ portatus ad ecclĩaꝫ ⁊ psalmis ⁊ oĩonibꝰ dictis pro eo crucifixus retraxit man⁹ eleuatas de ligno ⁊ apposuit auribꝰ suis. ⁊ vox audita est. nec pepercit nec parcam ei.

De nomine jhũ.

Istud nomẽ jhũs mlta bona opatur ĩ nobis. ¶ Prĩo tollit rancorẽ Legit' in li. de. vij. donis spũss. Q, q̄daꝫ erat hñs rancorẽ ꝯtra aliuꝫ nec poterat placari. q̄daꝫ sanctus scripsit in frõte ei⁹ h° nomẽ jhũs ⁊ statim ip̄emet iuit ad eũ q̄ offẽderat ad remittẽduꝫ offẽsaꝫ ¶ Secũdo inducit amorẽ. Legit' in li. d̄ vij. do. spũss. ꝙ fuit q̄dam iuuenis ignar⁹ oĩ scĩa. sꝫ vitans om̄e pctm̄ Cũqꝫ orassꝫ deũ vt sibi formã orãdi donarꝫ vt cor suũ totũ ꝑ amorẽ ponẽtur ĩ eo. appuit ei angel⁹ dñi ⁊ portauit foliũ lauri in quo erat hec scriptura. jhũ xp̄e fili dei viui ꝓpici⁹ esto mihi pctõri. Et ait ãgelus ei. Aperi os tuũ ⁊ ꝯmede hãc scripturã. qꝛ tãte v̄tutis ponitur esse. vt demones vicat. celos ape-

riat·pctā expellit· sanctissimā tri-
nitatem attrahit· ⁊ angeli dei fa-
mulētur dicēti·Cunqꝫ comedisset
tāto duicore sunt repleta os ⁊ vi-
scera eius vt statim expiretur an-
geli verbū esse verum·

De judicō extremo·

Judicium extremum debꝫ timeri
ꝓpter rōnes seq̄ntes· Primo qꝛ ē
ꝯsolatōnis mundane repressiuum
Refert Damascenꝰ Q, fuit q̄daꝫ
rex magnus ⁊ gl̄iosus·⁊ factum ē
ꝓcedente illo in curru deaurato
cum regali obsequio obuiasse illi
duos viros attritis ⁊ sordidis ve-
stibꝰ·attenuatos macie·⁊ pallidas
facies hn̄tes·Rex autez ꝯgnouit
eos in maceratōne corpis ⁊ exer-
cicij sudoribus carnem ꝯsumptaꝫ
hn̄tes·Vt ergo vidit illos·exiliēs
ꝯfestim ꝺ curru ⁊ in terrā ꝓcidēs
adorauit·⁊ surgens amplexatꝰ est
eos ⁊ affectuose osculatꝰ·Magna
ti vero illiꝰ ac proceres de hꝰ val.
de indig̃ti sunt· arbitrantes eū fe
cisse indigna regali gl̄ia·non tam̄
ausi sunt in facie eiꝰ rep̄hendere·
sed germano fratri eiꝰ suggesserīt
vt loquētur sibi ne excellētie dia
dematis tantā inferret iniuriam·
Qui cū regi ista dicēt ⁊ eiꝰ inuti-
lem vt sibi videbat' humiliatōnē
rep̄hendēt·Rex ei rn̄dit qꝺ tam̄
de illo non intellexit· Cōsuetudo
aūt erat illi regi ꝙ qn̄ sn̄iaꝫ mor-
tis ꝯtra aliquem dictabat·p̄conē
an̄ ianuam illiꝰ cum tuba habuit
deputata clangē·cuiꝰ voce agno
scebāt om̄s illum reū mortis exi-
stere·Vespere ergo veniēte misit
rex buccinaꝫ mortis buccinaē an̄
ianuā fr̄is sui·Vt ergo audiuit tu
bam mortis de sua salute despa-
uit ⁊ tota nocte domum suam di-
sposuit· Summo aūt diluculo ni-
gris ac lugubribꝰ vestibꝰ indutꝰ
cū vxore sua ⁊ filijs ꝑrexit ad pal
lacium fr̄is sui· flens ⁊ lugens·q̄ꝫ
rex ingredi ad se iussit· videnſqꝫ
eum ita lugētez·ait illi· O stulte
⁊ insipiens·si tu hūc timuisti pre
conem fr̄is tui Germani aduersꝰ
quē nihil te deliquisse ꝯgnoscis·
qūo tu mihi rep̄hensionez intuli-
sti·qꝛ in huilitate salutaui p̄conei
dei mei· sonorabilē mihi mortem
sig̃ficantes·⁊ terribilez dei occur
sum·cui mlta ⁊ magna meip̄e pec
casse ꝯscius sum·ecce deniqꝫ tuaꝫ
arguens insipiētiaꝫ isto vsus sum
modo·Nunc ergo ꝺ illoꝝ qui ad
te meā sub misere rep̄hensionem
stulticiā arguere curabo·⁊ instru
ens frēm suum domū remisit·Fe-
cit aūt sibi fieri ꝺ lignis arcellas
q̄ttuor· Req̄re in caꝰ de baliuo si
ue rectore ciuitatis ī scꝺo exēplo
Itē ad idem· Dicit' ꝙ q̄dā rex
fuit quez nemo vnq̄ꝫ potuit facē
ridē·Cū aūt quidā mimus hoc au
diuissꝫ ait· Si mihi bonū castruꝫ
daret'·facerē ridē dn̄m nr̄m regē
Facta igit' ꝓmissione cū ad regē
accessisset ⁊ fecisset q̄dq̄d potuissꝫ

vt rex rideret· nihil ĩpetrauit·Et ait·Rex nr̃ optim⁹ moãch⁹ esset· nec ꝓpter h° risit·nec ei rñdit v̄bo sꝫ facto·Fecit em̄ fieri cathedram de lignis putridis q̄ vix clauē poterat recipe. jn summitate v̄o cathedre gladiū pendentē cū tenui filo·ꝛ ĩ ꝓfundo ignē copiosuꝫ. sic ordiauit vt si cathedra cecidisset mimū stantē ĩ cathedra ꝑ mediū diuisisset·si vero cathedra fracta fuissꝫ ꝛ cecidissꝫ ĩ ignē. quē nemo ꝓ tpe extraxisset q̄n fuissꝫ obust⁹. Flenti igit' mimo·rex ait·ride nūc ꝛ non fleas. Qūo possum inq̄t ridere cū ista ɔtra me sic videā ordinata·et ait rex·Sic nec ego q̄n video me ĩ cathedra.h° est in mortali corpore hñte q̄ttuor pedes.i. q̄ttuor elemēta.qđ si frangit' per mortē·video ignez inferni subtus me.ꝛ sup me gladium iusticie dei Sicut g° tu nō rides nūc. sic nec ego q̄n ɔsidero ei⁹ terribile iudicium· ¶ Scdo est veritas seu iusticie ostensiuū· Dicit' ꝙ semꝫ fuerūt duo socij·quoꝝ alter alteꝝ q̄ꝑ cari⁹ diligebat·Cū igit' vn⁹ in infirmitate posit⁹ forti⁹ grauaret'· soci⁹ aūt volens scire ei⁹ statū p⁹ mortez. sibi ait. Rogo care socie vt post mortez mihi appeas. vt si tibi bñ fuerit gaudeaꝫ·si male tibi ɔpatiar·Cui ille·Faciaꝫ qđ req̄ris dño ꝑmittēte·Eo igit' mortuo cū soci⁹ vna nocte ei⁹ expectaret aduentū appuit soci⁹ iuxta eum. Cui ille.Qūo vales.Cui rñdit. In

die qua migraui ad dñm fuerunt mortue sex milia ꝑsone.de quibus dū ad districtū dei iudiciū venissem⁹.nō fuerunt salue nisi sex·De quoꝝ numero ego sum vn⁹.Vnde veꝝ est illud v̄bum qđ dñs ĩ Euāgelio ait.Multi sunt vocati pauci vero electi·

De locutione inordinata·

Locutio inordinata multa mala ĩducit ĩ nobis Primo est demonū vocatiua. Legit' in vitaspa·Q; dū frēs ɔuenissent vt v̄ba edificatōnis audirent.q̄daꝫ senex vidit angelos dī stātes iuxta illos ꝛ letari.q̄n loq̄bant' de diuinis·sꝫ statim q̄n v̄cebant se ꝛ loq̄bātur de sectaribus ꝛ vanis· angeli fugiebāt ꝛ demones accedebāt ꝛ gaudiū maximū ostēdebāt ¶ Scdo est pacis turbatiua.Legit' in li·de sep·do·ss.ꝙ q̄dā vetula q̄ dicebat' diuinatrix· req̄sita fuit a q̄daꝫ iuuēcula quid possꝫ facē vt a suo viro diligētur multū·Cui illa·Sūmo mane ĩtrabis ortū tuū ꝛ nulli eūdo vl' redeundo facias v̄buꝫ.ꝛ ĩ eo ingressa ter genua flectēs v̄sus oriētez dicendo·pr̄ nr̄·ꝛ pones te ꝓstratam corā tali herba.q̄ est ĩ angulo orti·ꝛ q̄d audias ibi facias·ꝛ velata facie redibis ad hospiciū tuū·nemine salutādo.Cūqꝫ vetula preuenisset eū ad ortū·ꝛ abscōdissꝫ se iuxta herbā.ꝛ iuuēcula staret ibi ꝓ

strata·vetula mutãdo vocẽ dixit·
Tace pacẽ hẽbis· Cũqꝫ illa redis-
set ⁊ vetula qđ audiuerat nũcias-
set·illa hoc ꝯfirmãdo ait·bñdictũ
est tibi si tacueris·⁊ viro tuo ma-
le locuta nõ fueris pacẽ hẽbis·⁊
eris dilecta ꝑ eũ. ¶ Itẽ ad idez·
Legit' ꝙ q̃daz vxor militis mole-
stata ꝑ euz ⁊ verberata· freq̃nter
veit ad q̃ndaz matronã·iterroga-
uit q̃d facẽt vt diligẽtur a viro·
Cui matrona· Lepores q̃ insequũ-
tur a caib⁹ viri tui dabũt tibi do
cum̃tuz qũo eris dilecta·Cunqꝫ q̃-
dam die iuisset ad venatõez ⁊ vel
let loq̃ leporib⁹·q̃ntomagis loque
bat' tãto magis fugiebãt·⁊ min⁹
app̃ciabãtur eaz·Que rediens ad
matronã illusaz se credẽs ·verbis
iniurioꝝ mouebat' cõtra eã·Tunc
dña·Optime te docuit lep⁹ ⁊ si ñ
verbo tñ exẽplo·Sicut em̃ nõ re-
bellãdo·aut de verbis curãdo sꝫ
fugiẽdo ⁊ canes declinãdo vitat
eoꝝ laceratõnẽ· Sic tu fugiendo
respõsiones iordinatas·⁊ ñ curan
do de verbis pacẽ hẽbis· ¶ Item
legit' in li· de·vij·donis spũss· Qꝫ
dũ q̃daz vetula iret ꝑ viã iuueis
tristis cũ bursa plena denarijs·se
debat iuxta arborẽ·Qui iterroga
t⁹ a vetula q̃d hr̃et· rñdit· Demõ
sum ⁊ affecto summe ponẽ discor-
diam inter talẽ ⁊ vxorem suã·⁊ qꝛ
locutio humana mihi deficit· q̃ ẽ
instr̃m oĩs mali·iõ asseq̃ nõ possuz
qđ opto·sꝫ qꝛ locutio tua inirabil
est ꝑ isto facto·do istã pecuniã ut

deducas ad terminuz· Que acce-
dens ad domũ mlieris cũ vna iu-
uencula·affirmauit secrete ꝙ cuz
illa adulterabat' vir suus· ⁊ tunc
ad h⁹ venerãt·vt recipent tunicã
ꝑ nephario ope· Tũc accedẽs ad
virũ secrete indicauit ꝙ vxor sua
amorẽ illicitũ hẽbat cũ quodã cl'i
co ecclie cathedralis· ⁊ dũ loq̃rẽ-
tur siml retro colũnam·me exñte
ibi in oĩone·audiui eos mutuo cõ
uersantes·⁊ taliter ꝯuenientes ꝙ i
crastinũ tali hora redirẽt ⁊ ordia
rent de facto·Tũc misit iuuẽculã
ad suscipiendũ pannuz q̃z emerat
vetula·qñ viro retulerat ista v̄ba
de sua vxoẽ·Qđ aspiciẽs vxor sua
suspicata ẽ de eis om̃e malum·Et
dũ in cena nollet ꝯmedẽ vir p̃ce-
pit vt cogitaret de cl'ico· ⁊ tandẽ
ad ꝓcuratõez vetule cl'ic⁹ loquit'
cũ dña ·q̃ locutio viro fuit suspicõ
oĩs mali· Reuertit' vetula ad do
minã·ꝯsilium dat vt de pilis bar-
be viri cũ rasorio sumat·⁊ postq̃m
eos comederat omnẽ aliã mlierẽ
odibit· Iteꝝ accedit ad viruz ve-
tula ⁊ dicit·ꝙ de ꝯsilio cl'ici ꝑ vxo
rem i illa nocte erat mt̃ficiendus
⁊ iõ cauẽt ne i somnis opprimerz
eũ·Cũqꝫ vxor cũ rasorio vellz acci
ꝑe de pilis barbe ei⁹·vir arripiẽs
manũ ei⁹ clamauit·lumẽ accẽdit'
amici ꝯgregãtur· discordia maxi-
ma stabillt'·Qđ aspiciẽs demõ di
xit vetule·Per·xxx·ãnos dedi ope
ram vt hãc discordiam excitarẽ ⁊
tu i trib⁹ dieb⁹ ꝑfecisti eã·optime

em lingua giū hēs iferm̄ z digna es melius ꝙ ego·z rapuit eam et portauit secum. Deus autem p di scretōnem vnius sacerdotis decla rauit maliciam·z vir z mulier ad pristinum amorem sunt redacti

¶ Tercio est malorum amatiua· Legitur in li. de septem domis spi rituſsancti·ꝙ quidā princeps fuit qui non solum erat irregularis in lingua in se sed adulatoēs detra ctores corrupta verba tenentes summe diligebat·z frequenter se cum ducebat·Qd̄ attendens eius coquus pulchro exemplo eum cō fudit. Nam omia cibaria magne excellentie parauit· z in fine lin guas porcorū optime paratas do nauit·Cunq̄z de illis oms inuitati z dns libentissime comedissent oī bus alijs dimissis in sua camera· Dns interrogat coquū. que fuiss̄z causa male ꝓparōms cibor̄ viliuz Ad̄dit coquus· Dne dicā vobis· si absq̄z turbatione vultis recipe dictū meum. Cui dns·Dic secure. Tūc coquus·deus voluit vt ego ꝓ uirē vobis· eo mō quo vos ꝓuiui stis sibi. Dos em̄ nunq̄ꝙ de aliqua re vtili spūali vultis loqui·s̄z odi tis loqntes·sed de ribaldarijs· de mlieribꝰ·de imundicijs ·que sunt lingua porcor̄ comedentium ster cora·d̄ istis curatis· z ista optime ordinatis· Qd̄ audiēs dns ofusus in se·emēdauit vitā suā ¶ Itē fin gitur fabula. Q, terra semt pepit pulcerrimum mōtem·z iste mons otraxit mīimomiam cū sole· tādez oms creature respiciētes pulcri tudinē solis z pulcritudinē mōtis credidertūt ꝙ fructus·arbores·la pides ꝓciosos·herbas virentes z fontes summe valoris debēt par turire· vñ oms creature expectabāt partum eius·Finaliter pepit· z loco arboris produxit spinas·lo co fructuū pduxit tempestates·lo co herbar̄ pduxit ꝓpentes z mu res·loco lapidū ꝓciosor̄ produxit ignem sulphureū. Tunc creature dixerunt. Maledicta sit talis mr̄. que tales filios dedit nobis· Mōs est hō. sol sapiētia. qd̄ expectabatur sunt cōsolatōnes z oīones. z c̄.

¶ Quarto ē bonor̄ tpaliuz pri natiua· Refert historiographus ꝙ fuit i anglia quidā illustris rex dignꝰ memoria·diuicijs affluēs·nō solū illis q̄ sūt ouemēs boīs z ma lis·vex etiā illis q̄ aim facit opu lentū·vtutibꝰ honestus moribus z gratijs. is tres filios hūit q's q̄n tum valuit iustis z honestis mori bꝰ enutriuit. Cū igit' in extremis vite sue positus de hēde regni sol licitꝰ cogitaret volēs expiri q̄s fi lior̄ suor̄ sapiētior esset. z q̄z here dem p alijs ostituēt· Et deliberāt p quē modū expiri posset·acq̄sito primogenito ait illi. Fili karissime si me sciēs deū eē z tibi iur̄ votuz tuū me velle satisfacē. q̄d ē in mū do qd̄ plꝰ eligēs z ampliꝰ exopta res·Cui filiꝰ·Eligerē pcdubio ut eēm fortissiꝰ horz·z rex. q̄ ē rō q̄so vt eligēs istud p oībus·Et ille. vt

possem inquit om̄s hoīes meo im
pio subiugaē·om̄s inimicos meos
deuincē·Tūc rex illo licēciato ius
sit veīre scd̄ogenitū ꝛ facta supra
dicta qōne·rn̄dit. Eligerē inq̄t pr̄
vt eēm pulcerrim⁹ hoīm· Cui rex.
Hui⁹ tue dilectōnis cām sciē desi-
dero·vt oēs hoīes ad amorē meū
ꝛ fa īliaritatē allicerē·ꝛ sic me re-
gē sup om̄s alios ꝓpt̄ meā specōsi
tatē statuerēt ·Tūc rex illū abce-
dē ꝛ mīorem iussit veīre·Qui faci
enti qōnem quā fecerat alijs ille
cū magna maturitate rn̄dit· Eli-
gerē inq̄t pr̄ vt collū meū ita ma-
gnū eēt vt collū gruis·nō sicut d̄
siderauit phūs Epigori⁹ Pictago
ras tāq̄ delicat⁹ ferculoꝝ sapori-
b⁹·sꝫ potius vt verba singlorꝝ diu
añ in ore meo discuterē·admirās
rex illi⁹ tantā prudētiam ceteris
illū p̄tulit ꝛ heredē regni ostituit

De ludo.

Ludus multa mala īducit
in nobis· ¶ Prīo est peāꝝ
īductiu⁹·Leī in lib·de·vij·
do·spūss·q̄ q̄dā moāch⁹ ī die pa-
sceues ꝓstrat⁹ ꝛ rapt⁹ ad diē pa
sce·dixit q̄ viderat ī mirabili pe-
na q̄ndaꝫ militē q̄ bon⁹ castus et
hospitalis fuerat·Cunqꝫ q̄rēt q̄re
illa sustinēt·cū añ mortē ognouis-
set eū bonū·fuit sibi respōsum q̄
ꝓpt̄ placētiaꝫ quā habuerat in lu
do ꝛ in volatu auiū hec pena sibi
dabat·s·q̄ veniebāt q̄ttuor aues
ꝛ q̄ttuor canes ꝛ dilacerabāt oīa
mēbra ei⁹· vltimo veīebat vn⁹ de
terrim⁹ demō ꝛ taxillos igneos ī-
primebat ī vulnerib⁹ ei⁹·ꝛ cū dua
bus lamis igneis ostringebat eū
vnā añ ꝛ alteraꝫ retro·ꝛ dicebat.
Nūc hēs tabulaꝫ ꝛ taxillos lude
si potes. ¶ Scd̄o ē iram dei exita-
tiu⁹·Leī q̄ cū quidā sanct⁹ semt̄ d̄
bn̄ficio īcarnatōnis gaudēt·eo q̄
videbat altare ꝛ sup altare v̄ginē
cū puero·appuit ex alia pte d̄mō
ꝛ edificauit vnū aliud altare·ꝛ su
per illd̄ posuit taxillū·Cūqꝫ vidis-
set maximā mltitudinē adherē al
tari demoīs p̄cepit demoni vt īsi
nuaret ei q̄d eēt illd̄ altaē ad qd̄
sic auide ꝛ volūtarie currerēt ho-
mines·ꝛ q̄d sig̃ficabat illud qd̄ e
rat positū sup altare·rn̄dit demō
Altare est lud⁹ qd̄ est supraposi-
tum ē taxill⁹ in quo sunt viginti
vnū pūcta p vigintiunū mala que
ego extraho de ludo· Primū ma-
lū est cupiditas·scd̄m ꝓditio· Qꝛ
vult spoliaē illū cū quo ludit· ter
ciū rapina spoliās vsqꝫ ad bracas
Quartū est vsura·quintū afflictō·
sextū otempt⁹ p̄cepti ecclie·septi
mū scādaluꝫ ꝓximi·octauū blasfe
mia· nonū emissio boni·decimum
fraus·xj·ira·xij·piurium·xiij·con
uicia·xiiij·v̄beratio·xv· festiuita-
tū fractio·xvj·intdum hoīcidium
xvij·ydolatria·xviij·mēdaciū·xix
īpenitētia·xx·despatio·xxj·dei ab
negatio· Vn̄ sicut lex dei viginti-
vna lr̄a p̄t pfici·sic lex mea ꝛ v̄tus
mea ī ludo complet·Tunc vox ad
sanctū· Surge ꝛ nūcia q̄ vidisti.

¶ Tercō est demoīs aduocatiu⁹ Refert Cesari⁹ ꝙ fuit quidā miles qui ita erat dedit⁹ ludo. vt oī bus adueīentib⁹ suū p̄bēt hospiciū ad ludēdum cū eis. Quadā die demō in hūana spē ingressus est ei⁹ hospiciū. ⁊ cū fuissz inuitat⁹ ad ludū a milite. lusit cū eo. ⁊ cū demoni bñ succidēt lud⁹ ⁊ male militi. dixit miles. Jam dies appropinquat. recede vt quiescā. Tunc demon. ꝟmo nox ꝑpetua tibi erit. ⁊ moriēdo viues sine quiete.

De luxuria.

Peccatū luxurie multa mala inducit ī nobis ¶ Prīo est penaꝝ inuentiua. Refert Beda ꝙ fuit quidā vicō carnis dedit⁹. fuit captus ꝑ demonē ⁊ duct⁹ ꝑ diuersa genera penarū ⁊ qꝛ erat deuot⁹ beate ꝟgini. non fuit ꝑmissus demō vt eū ledēt. sz reductus ad domū oīb⁹ dimissis iuxta fluuiū Cōgelatū cellā suā ꝯstruxit. in q° se tot⁹ indutus īmergebat. ⁊ postq̄ diu ī glacie steterat balneū calidissimum ītrauit. Cūqz īterrogaret' de cā tā sancte ꝯuersionis. rñdit. Dñdit mihi dñs vilitatē pcti īmundicie. qꝛ est ibi anxietas. erubescēda p̄ñia. feditas ⁊ īfamia. Dñdit mihi penā īexp̄sibilē hui⁹ pcti. ⁊ si vidissetis ampliora me facētis. ¶ Item ad idez Fuit q̄dam iuuencula luxuriosa. q̄ post multas infirmitates defūcta est q̄ tñ tm̄ vno lintheamīe fuissz coopta om̄s canes ciuitatis ordinate venerūt ⁊ lacerauerūt lītheamen. inuito p̄re corp⁹ lacerare ceperūt. Tandē cōueniūt multi ⁊ expellūt canes. sed ī nocte ī maiori q̄ntitate veniētes apto sepulchro corp⁹ illud nō obstāte quacūqz ꝓhibitōne deuorauerūt. ¶ Itē legit' in vitaspa. ꝙ cū quidā p̄ī temptaret' a pctō īmundicie accēsa candela. dixit. Si pctōres ⁊ īmūdi ponūtur in igne īferni. vide g° si poteris sustinē hāc flāmā anteq̄ cōpleas pctm̄. Qui cū ꝯbussisset sibi totū digitū malū est peccaē inq̄t.

¶ Scdo est damnatōnis ꝓcuratiua. Refert Grego. ꝙ cū quidā in vigilia pasce deflorassz iuuēculaz ⁊ in crastinū timēt ingredi ecclesiam. Finalit timore postpoīto est ingressus. ⁊ dū scda ⁊ tercia die īgredēt' sñ timore. diuinū iudiciuz eum percussit. ⁊ cum expirasset ⁊ esset sepultus. flāma tamdiu eius sepulchrum combussit quousqz vnacum corpore fuisset ꝯsumptum

¶ Item refert Helimandus ꝙ cum quidam carbonari⁹ ꝓpter vite meritum familiaris esset suo domino. Cum quadam nocte vigilaret ⁊ custodiret fossam carboneriā vehem̄ter accēsaz. ecce q̄dā feīa nuda currēs ⁊ p⁹ eaz appuit eques nigꝝ eq̄tās euaginato gladio currēs ⁊ volēs ꝯp̄hēdē mlierē q̄ dū fossaz carboneriaz circuiuit. eques ꝯp̄hēdit eā ⁊ perfossā gla-

dio ꝫ ignē piecit ⁊ exustā. rursuz
retraxit ⁊ posuit eaz sup equū añ
se ⁊ abijt. ⁊ cū hoꝰ pries otigissz nar
rauit comiti dño suo. q̄ ofessus di
ligēter ambo venerūt ad siluaz. ⁊
circa mediā noctē cū signasset se
p totuz. ecce terribilis vox ⁊ strepitꝰ appuit eques cū muliere. et
cū piecissent eā ꝫ fossam igneā ⁊
retraxisset ⁊ vellet recedere sicut
priꝰ. comes p̄cepit sibi ꝫ virtute
crucifixi vt narrarz quis essz. Tūc
ille. Ego sum miles vī. ⁊ mtr ista
fuit vxor talis militis q̄ adulterauit mecū. ⁊ q: ꝫ morte peituimus
ad mille ānos sumꝰ positi ꝫ hac
pena vt ipa tm affligatur ꝫ ictu
gladij ⁊ ꝫ proiectōne ignis vt ñ
possit exprimi. nec ego possum enarrare dolorē quē patior ab isto
equo qui ē demō ifernalis. ꝫ quo
ncēio hēo equitare. sz misse ⁊ elemosine nos liberarēt si offerētur
p nobis. Tūc comes ꝗtanter ī hiseis puidēs sciuit postea eoz libe
ratōnē ¶ Item ad idem ¶ Refert
Cesariꝰ q̄ dū q̄dam ocubma sacer
dotis ifirmaretur ad mortē. fecit
fieri calceos optīe catonatos sup
plicādo vt sepeliret cū eis. Cūqz
factū fuisset ⁊ miles quidaz eqtaret iuxta sepulcrū eius splēdente
luna audiuit vlulatꝰ horribiles
⁊ fugiēs. Cōuocato ppto viderunt
vnū militē cū equo igneo ad modū venatoris cū cornu ouocātem
canes. ⁊ apto sepulchro illiꝰ p pilos eaz ligans brachia secū ducē
soluit. Hz cū illa vt appebat pilis euulsis fugēt ille dimissis eq
⁊ cambꝰ tamdiu secutus est eam
quousqz oph̄endit ⁊ secū adduxit
vñ ꝫ crastino ꝫ sepulchro nihil
peintꝰ est inuentū nisi tm capilli.
¶ Tercō est cōfusionis inciatiua.
Legit ꝫ li. de septez domis spūss.
Qz quidā archiepus familiaris regis Anglie scripsit epam hāc ꝫ
qua epa fuerūt hec vba. Gaudo
de pfectōne vite tue. q: es elemosinariꝰ pius iustꝰ ⁊ amator pacis.
Hz luxuria poit maculā ꝫ gloria
tua. Cōsidera obsecro q̄ntum doleres q̄ntum erubescēs. q̄ntū tibi
displicēt si filia tua formcaret. ⁊
ex teipo scies q̄ntum displicz deo
vt sis suus libidis. ⁊ q̄ tam vilis
ps dñetur ꝫ rege. ¶ Quarto est
malax familiaritatū ꝫuocatiua. Legit ꝫ li de sep. domis spūss. q̄ cuz
beatꝰ Hilarius iret ꝫtra hēticos.
occurrit ei diabolꝰ ī spē suiētis q̄
factis multis obsecis. ꝫduxit euz
vt vinū ⁊ carnes comedēt. ⁊ hoꝰ fa
cto q̄ q̄ndaz mulierē quā assere
bat statim visitaret. Cūqz sanctus
vir ei freq̄nter fuissz locutꝰ sic eū
attraxit vt ī suis carnibꝰ motū il
licitū sentiret. tūc scito a demone
quomodo ad eum venerat vt īcli
naret eum ad viciuz carnis omnē
familiaritatē mlieris extūc ꝫrēpsit
¶ Quinto est corruptōnis donatiua. Legit ꝫ vitaspatrū q̄ cū qui
dam fr exardescēt ex amore cuiꝰ
dam mulieris denūciatuz est ei q̄

q̄ mortua esset. Tūc de nocte veīt
vbi audiuerat eā sepultaz z fodi-
ens accepit putredīes eius in ve-
stimēto z tulit ad cellam suaz Cū
qz post modicū nimis fetēt posuit
añ oculos suos dicens. Ecce hēo
desideriū tuum saciate z sic casti
gauit se donec emorirētur ocupi
scentie sue. ¶ Sexto est demoīb9
associtiua. Legit' in li. de vij. do-
spūssancti. q̄ q̄dam mulier fuit q̄
de adulterio ocepit filium. q̄ non
hñs vnde nntriret eum eo q̄ vir
suus erat mortu9. z oīa bona eēnt
ab ea ablata. dolere multū īcepit
Et dū essz in tristicia diabol9 ī hu
mana spē appuit ei dicēs. Si vis
osentire mihi duplicabo omnia q̄
hēbas. Cūqz illa osentirz ait d'mō
Post vij. dies veniā ad te. quibus
trāsactis z illa fuissz summe dita-
ta. requirit demō vt in trib9 ſui-
at ei Primo vt oms religiosos in
suo reciper hospicō. z ꝓuocet ad
pctm̄ carnis. Scdo vt in ecclesia
sit garrula z semp loq̄tur. Tercio
vt in die paupes recipiat z de no
cte expellat Que cōplens fidelit
omīa. Tandē infirmata est graui-
ter. z osideratis omnib9 malis de
spare incepit. Qd agnoscēs filius
ad recursum diuine mīe prouoca
bat. z req̄rebat mr̄em vñ tot diui
cie erāt misse. q̄ reuelās ei omnia
dū fili9 sic ofortassz eā q̄ otrita z
supponēs de diuina mīa ofessorez
petēt. ille iuit festin9. sz mterī ad
uenīūt demones q̄ sic eā terruerūt

q̄ p̄ timore mortua ē. Tūc fili9 cū
ofessore eā mortuā inueniēs ofes-
sus ē ꝓ ea pctā sua. Et cū accepis
set vij. annos de pñia. z eos ople-
uissz appuit ei dicēs. Licz vicō mr̄
tum placabilis eēm demoni liga
ta. nihilomi9 vt9 dīne mīe ꝑ tuaz
mīam me liberauit ¶ Septimo ē
nature destructiua. Refert Vin-
centi9. q̄ quidā Benedict9 nomīe
appuit cuidam sancto viro in spē
cuiusdaz mōstruosi aīalis. naz au-
res z cauda erāt azini. cetera aūt
vrsi. Cūqz territ9 fugēt. clamauit
illud monstr̄ dicēs. Noli expaue
scē. scio hoīem me fuisse sicut tu
es. sz qr bestialit vixi. z ī carnali-
bus vicijs fui imersus p9 mortez
spēm bestie tenere merui. Cunqz
requirētur q̄ eēt ei9 pena. rñdit.
Bñdict9 sum noīe. sz maledict9 re
Nā vsqz ad diē iudicij ꝑ squalē-
tia loca z ferida z bulientia rapi-
or z ꝑtrahor. z post extremū iudi
ciū corp9 meū z aīa mea simul ir-
remediabili doloē z irreuocabili
cruciatu erit sine spe alicui9 gau
dij futuri. Et cū h° dixissz venerūt
d'terrimi vrsi z eū rapiētes. extūc
nō oparuit. ¶ Octauo ē criminuz
inuētiua. Refert Vincēti9 q̄ fuit
q̄daz mr̄ Eugeīa noīe. quā cū pr̄
ei9 vellz nupcijs tradē. illa fugiēs
cū duob9 eunuchis. in hītu virili
ordinē moāchoꝝ itrauit. c9 v̄tutē
abbas osiderās eū ad visitanduz
q̄ndā dñaz misit. q̄ attēdēs ad ei9
pulc̄tudīe ī amorē eugeīe exarsit

Cunq; illi deceptuz suū expssissent Eugenia eā expellens sic ait. Discede a viris dei deceptrix aiaruz hitaculum magnū demonis puidie plena illecebrata. Cūq; illa timeret ifamari accusauit Eugeiam virginem credēs q eēt hō id est vir q opprimē eam voluit. Et qr Philipp⁹ pī Eugenie tūc erat baliuus in terra. ille audito facto nephario iussit capi monachuz z pati tormēta. z cū ei psentat⁹ fuisset. dixit Philippus. Sceleratissime xpianorū jhūs xps tradidit nobis vt corupriom opam detis et mrimonialē pudicicia maculetis. Cui Eugenia. jhūs xps cui seruio castitatē docuit. z vere Quantib⁹ vitaz eternā pmisit. Cūq; illa meretrix mulier cuz suis ancillis reaccusaret instāter. dum fuissz exuta vestibus z indumētis apparuit mulier q̄ credebat monach⁹. tūc Eugenia ad Philippuz. Tu es pī meus z ego sum filia tua. z Claudia mr mea. z ego honores mūdi z delicias abhorrui vt liberi⁹ seruirem xpo. Tūc induta z eleuata in ambone vt xps laudaret de tāto facto. ignis visibiliter descendit de celo z ētricem cōsumpsit cum sequacibus suis.

Virgo dei genitrix.

Corrobora

Virgo dei genitrix maria grās dat humano generi Primo corroborat. Legitur in Mariali magno Qz i cōstantinopoli Ecclia beate vginis Marie mire magtudinis ostruetur. Et due columne pter immiaz magtudinē leuari nō possent. apparuit beata vgo mgīo opis dicēs. Appone tres pueros vgines iuxta colūnam. z qr puritatis z innocentie amatrix sum z eleuabuntur p eos colūne. Qui cuz fecisset statim illi pueri eas velut paleas eleuauerūt. Secdo vgo Maria malicijs pfidorū obuiat. Legit⁹ ei i mariali magno. Qz dū archiepīs Tholetan⁹ in assumptione beate ac gloriose vginis marie missaruz solēnia celebraret. vox de celo audita ē dicens. Heu heu xpiani q°rum sp sum aduocata. cur sustinetis vt p judeos fili⁹ meus iterum crucifigat⁹. illudat⁹ z conspuatur Tūc celebrata missa dū archiepīs cū magno exercitu itrasset hospicia judeorū. inuenit q in q̄dā imagine cerea inducebāt omia genera tormētorū. q̄ induxerāt i christo viuente. Item ad idem. Legit⁹ in Mariali magno q fuit quidaz in ciuitate Bissuntina. qui vanitatib⁹ deditus diuicias omis expēdit. z cū suos pentes grauassz mutuis etiaz p mutuo ad judeos accessit. z cū judeus nollet pecuniā tradē sine pignore vel fideiussore ait. Accipe jhm xpm deū viuū q̄z colo fideiussorem. Cui judeus. Credo q deus non fuerit. sed sanctus propheta. z ideo porta mihi eius

ymagine·xp̄ianus accepta manu
judei coniūxit manui xp̄i stantis
in gremio mr̄is·z accepta pecuīa
vltra mare recessit·z summe dita
tus·non fuit recordatus de missi
one pecunie nisi ꝑ vnum diem añ
solutōnem pecunie z ꝯtristatꝰ mk̄
tum·Dū fleret habita deliberatō
ne cū seruis facta archa z posita
in ea pecunia·diuinam bonitatez
sic alloq̄tur in hunc modum·Dñe
jhū xp̄e·peccaui exponēdo tuam
bonitatem iudeo· sed nūc addidi
pctm̄ sup pctm̄ qꝛ neglexi soluere
pecuniā cū hr̄em vñ tibi satisface
rem·vñ tibi qui es vbiqꝫ presens
eam nūc reddo·vt ꝑ me satisfaci
as iudeo p̄fato· archa cuꝫ pecuīa
in mari ponitur·z cū eēnt infinita
terraꝝ spacia in crastinuꝫ in ripa
aque sup quā iudei hospiciū erat
situm archa appuit·z rapta a ju
deo accepta pecunia abscōdit eā
Cūqꝫ post magnū tempus merca
tor redisset·z iudeus debitum po
stularet affirmat xp̄ianꝰ debituꝫ
fuisse solutum·z ꝓducit in testem
suū fideiussorem· Cū venissent co
ram imaginem xp̄i· ait xp̄ianus·
Dñe jhū xp̄e qui es veritas z vi
ta·dic quid est veritatis de hꝰ fa
cto·Tūc virgo locuta est z ostēdit
ꝙ solutum erat· z ꝙ pecunia i tk̄i
loco erat ¶ Item ad idem·Legi
tur in Mariali magno ꝙ cū Au
relianis q̄daꝫ Eccl̄ia essꝫ ꝯstructa
ad honorem dei z beate virginis
ad quam ꝯfugiebat ppl̄s qñ ipu
gnabatur ab hostibus·Dū quadā
die multitudo hostiū aduenissꝫ·ci
ues ꝯfugiebant ad eccl̄iam· dum
vnꝰ qui fortior inuasor hostiū fue
rat staret retro colūnaꝫ in q̄ erat
imago beate virginis· vnꝰ hostiū
acceptis iaculis·sic ait·Nunc vi
debo si te saluabit imago illa· et
dū proiecissent iaculū· imago pe
dem eleuando suscepit iaculum z
saluauit suū deuotum·sed mox sa
gitte igne cadētes de celo hostes
fugauerūt de terra· ¶ Tercō vir
go bn̄dicta verbum z instr̄m vo
cis restaurat·Legit' i mariali ma
gno·Q; quidā puer mutus ductꝰ
in vigilia purificatōnis ad matu
tinas beate virginis·dū obdormi
uisset aliq̄ntulum decātaret' re
spōsoriū·Gaude virgomaria· z vi
deret q̄ndam dñam letari·suppli
cauit vt eū iuuaret z statiꝫ fuit ei
ꝙ vna columba linguam z labia
eius mollificaret·z surgēs suibto
resumpsit sup oēs voces ecclesie
responsorium restituta sibi plena
voce ¶ Item ad idem·Legit' in
Mariali magno ꝙ fuit quidā cle
ricus qui mk̄tas diuicias z hono
res hn̄s·licꝫ mundaīs essꝫ deditꝰ·
Hic tn̄ in corde suo firmauit z te
nuit quotiēscūqꝫ igredētur eccle
siam z transiret corā imagine btē
virginis genuflexo salutatōes eiꝰ
dicebat hoc mō· Aue maria g̃cia
plena ꝛc̄·Bn̄dictus venter tuus·
z bn̄dicta sint sanctissima vbera
tua·Tandem in desꝑatōnē cadēs

Restituit loquelā.

propter infirmitates corporis lin
guam z labia cū dentib9 amputa
uit. Cūqz illis priuatis iaceret in
lecto vidit ad caput lecti sui ꝑso-
nam stare ꝑpulcerrimaz. z vt po-
stea expressisset erat angelus dei
plangens hui9 infirmi dolorem. z
dicebat. O mr̄ mie. fons pietatis
z corona glie. attende ad hūc ifir
mum priuatum. lingua q̄ bn̄dice-
bat sanctissimū ventrē tuū z vbe-
ra tua attende. O dn̄a qūo sperāt
in te homines. z qūo lingua hui9
ardēti affectōne te diligebat. ho
norabat. Vt ergo possit enarrare
ꝙ tu labores z dolores hominum
ꝯsideras. z oīm infirmitatū es me
dicina. non potenti loqui restau-
ra verbuz. statim affuit beata vir-
go vtriqz. z missa vbera ī ore īfir-
mi. z infuso lacte. linguaz z labia
recupauit integre. z surgens sta-
tim sanat9 ꝑfecte laudauit clemē
tiam genitricis. ¶ Item legitur
in Mariali magno Qz fuit quedā
puella q̄ ī die assumptōnis beate
virginis filaret. duz filum lingua
madefacēt sic ei adhesit. vt in tm̄
timorem etiā labia cōuertit vt in
figurā aliam essz mutata. Cūqz ci-
ues vnacum ea ad altare beate v̄
ginis venissent. z cum magnis ge
mitib9 veniaz postulassent libera
ta penitus sana recessit. Quar-
to a submersione saluat. Legitur
in Mariali magno ꝙ cū quedam
mulier docuisset puer suū saluta
tionez beate virgīs. z quādocūqz

timeret z essz in aliqua necessita-
te eam diceret. Dū semel cū alijs
pueris iuxta fluuiuz ludēt. subito
rapiūtur om̄s a flumine. z dū alij
deum blaffemarent ille salutatō
nem beate virginis dicebat. Tūc
vna pulcerrima dn̄a eum accepit
z in sinū suum ꝯfortauit z fouit z
aquis iam trāsactis puer sanus z
incolumis appuit. Et duz alie ma
tres pueros inuenerūt submersos.
z ꝯgnouerūt ꝙ ꝓtegente beata v̄
gine iste fuerat liberat9. ¶ Itez
legit' in Mariali magno qd̄ acci-
dit in Bascoma ꝙ quedā mulier
ꝓpinqua partui ꝙ dū ecclīaz bea-
te virginis q̄ erat ī loco in q° fluit
mare z refluit. dum rediret z ma
re ppl'os sequeret'. nec posset tm̄
fugere. ab vndis marinis rapitur
z inuoluitur in mari. q̄ ad beatam
virginē eleuās cor suū. cum maxi-
mis lacrimis suplicauit vt sicut ī
illa die fuit lux humani generis.
sic tunc esset sua adiutrix. statim
virgo beata affuit. z palliuz suum
sup eam extendens ab vndis ma-
rinis protexit. z cum in illo sabba
to ibidez peperisset mr̄em z filiū
sanos z incolumes transacto ma-
ri ppl'o demōstrauit. ¶ Item. Le-
gitur ī Mariali magno ꝙ quidaz
Ep̄s cum magno ppl'o pegrinatō
nem hierosolimitanam faciebat.
Cūqz fuisset in mari et tempestas
fuisset exorta naute. attendentes
qūo nauis ꝓpinqua erat submer-
sioni accepta barca cuz Ep̄o z cū

4
Liberat a submersione.

paucis nauem exiuit· q̄ attendēs vnus scutifer qui deuotus summe erat beate virginī voluit se ponē in illa barca ⁊ cū descenderet ab vndis marinis raptꝰ· descendit ī ꝓfundū maris· ⁊ ibi non īmemor erat virgine benedicta· Dum supplicaret ad eam· affuit ei eius adiutorium· ⁊ velut tentorium fuit palliū beate virginis sup eam. Finaliter nauis cōmunis submergitur· ⁊ ꝟm numeꝝ ꝑsoāꝝ ibi existētium videbat columbas ascendē ad celos vnā post aliam· cū attenderet deficere in illo numero animā sui scutiferi erat multū anxiꝰ ꝑ eo· Finaliter epꝰ venit ad ripaz ⁊ inuenit suū scutiferꝝ incolumē ⁊ sanum· Qui cuz narraret qūo btā virgo ei affuerat· ⁊ int̄ vndas maris eum nutriuerat absqz aliqua lesione· ¶ Quinto a cōfusione p̄seruat· Legitur ī Mariali magno q̄ fuit quedā abbatissa iusta ī regimine· deuota in vita· sancta ī cōuersatōne insolentes acriter puniebat· ⁊ ideo illoꝝ indigtionem habebat· ⁊ qꝛ non poterāt ei nocere aliter· ad eius ꝟuicium se ingerētes signa maximi amoris p̄tendebat ad eā· q̄ corrupta ab eis· a suo seruitore cōcepit filium· ⁊ cū eius impgnatio in vētre ⁊ in cibo esset p̄cognita· omibꝰ ⁊ singulis facta reuelant· ⁊ cuz lr̄is ⁊ nūcijs aduētum Epi instanter requirūt· cuiꝰ aduentū presentiens abbatissa· ingressa oratorium beate virginis· tota ꝑfusa lachrimis sic dicebat· O bn̄dictissima virgo· lucerna mūdi· refrigerium pctōꝝ· adiutrix in omni tribulatōne· cōsidera nunc instātem confusionem meā· Non em̄ suz digna ex fetitate pcti mei accedere ad tuā presentiā· sed superabūdat tua clementia· vbi superabundat delictum· Cum autez corde cōtrito lachrimis plena sic instaret· apud beatā virginem obdormiuit aliq̄ntulum ⁊ in illo sopore virgo benedicta apparuit ei dicens· Non em̄ est fas vt aduocata pctōꝝ vere cōtritis ī necessitate deficiam· ⁊ ideo obtinui tibi a filio meo pctōꝝ remissionē ⁊ cōfusionis liberationem· Tūc virgo precepit duobus angelis astantibus vt onere prolis eam priuarēt ⁊ filium vni heremite portarent· ꝑ septem annos nutriendum· Cūqz abbatissa fuisset euigilata· inuenit se priuatam p̄gnatōne· ⁊ aduenienti Epo cū honore cōsueto audacter occurrit· Qui repellēs eā cum opprobrio· dū ꝑ honestas ꝑsonas de accusatione requireret· munda ⁊ absqz signo corruptōis est inuenta· Qui etiam ꝑsonaliter intuens veritatē· ꝓstratus ad pedes eius veniā postulauit· ⁊ cum moniales puire vellet acriter abbatissa ei confessa sacram̄taliter· miraculum beate virginis nūciauit· Tunc Epus scita veritate de puero ip̄m nutriuit ⁊ ad magnaz sanctitatem ꝑduxit ¶ Itē legit

ī Mariali magno q̃ fuit quedaz
mulier q̃ dedita magīs īmundi-
cijs. hoc bonum hēbat q̃ omī die
gemīb⁹ discooptis angelicā salu-
tatōnē dicebat. ⁊ q̃ adulterabat
cuz viro cuiusdam vicine sue. illa
patiēter non ferens. cognita veri
tate rogabat beatā virginem vt
cōfunderet istam. Cū autem q̃dā
die vir suus fuisset molestatus si-
bi ꝓter amasiam. illa turbata ac
cessit ad altare beate virginis. ⁊
eam allocuta est ī hūc modū. O
dña karissima mī toti⁹ puritatis
⁊ mundicie. quare non confundis
istam mētricem q̃ cum īmundicia
aufert mihi virum meū. certe vel
tu confundes eam vel nunq̃ dili
gam puritatez sicut feci. Tūc ima
go beate virginis locuta est mu-
lieri. Hec de qua loq̃ris qualibet
die offert mihi incensū ꝗtissimuz
Et ideo q̃ndiu mihi obtulerit cō-
fundere non possuz. ymo protegā
eam a ofusione ex corde. tuis etiā
lachrimis subuenīā. q̃ compūctio
nem illi tribuam ⁊ odiū cuiuscun
q̃z pcti īmundi. Cūq̃z beata virgo
omia complesset iuxta promissa. ⁊
adultera se correxit ⁊ alia virum
castum vidit. ¶ Sexto puritatē
ofuat. Legit ī Mariali magno.
Q̃z quidam iuuenis a quadā iuuē
cula q̃ eum corrupte amabat. anu
lum recepit ī signuz amoris. Cuz
autem q̃dam die luderēt ad pilā
aī portam ecclie iuuenis timens
ne frangeretur īgressus ecclia z
cū aspexisset pulcritudinez beate
virginis. quadam deuotōne mot⁹
ipam elegit ī sponsaz. ⁊ ī signū
hui⁹ anulum īmpsit ī digitum
beate virginis. Tūc imago maū o-
stricta cum anulo signum osensus
monstrauit. qui territus socijs de
nūciauit. ⁊ illi mouebāt euz ad re
ligionis īgressum. sed attractus
a ocupiscentijs mundi Post modi
cum temp⁹ otraxit cum alia. ⁊ cū
de nocte īgressus fuisset lectum
imago sibi apparuit anulū demō
strans. arguēdo īfidelitatē eius
Qui excitatus de somno circa se
palpitabat q̃rens imaginem ⁊ nō
īuenēs eam iterum somno detē
tus. cū diuerꝭ verbis ⁊ cōminatō
ībus reꝑhensus. subito euigilā-
tus surrexit de lecto. ⁊ dimissis oī
bus vanitatib⁹ mundi ⁊ compla-
centijs ī heremo sue amatrici ꝗ
uiuit. ¶ Item legit ī Mariali
magno. q̃ fuit quidam miles qui
diues ⁊ ī bellis famosus tot⁹ e-
rat deditus corruptionib⁹ feiarū
Et q̃ torneamētum debebat fieri
ī Armandia. ad illud pgens cuz
apparatu magno. ī quodā castro
vnā pulcram iuuēculam aspiciēs
eam ocupiuit ardēter. vñ vocato
suo famko pecuias magnas ei tra
didit. cū quib⁹ piem ⁊ mrez ⁊ etiā
iuuenculam emolliuit ad illicituz
actum. Tunc parentes excitati ex
munere filiam tradant famulo. ⁊
post cibum ⁊ potum miles mutur
surripe virginitatem puelle. Et q̃

Puritatem conseruat.

sabbatum erat·illa corde deuoto se virgini cõmendauit·Cunqz miles requisisset nomen suũ·ac illa cum voce flebili respõdisset qꝑ vocabatur maria·retulit miles·Cur ploras·Cui puella·¶Neli? esz mori qꝑ turpiter viuere·¶Nam virginitatẽ meam deo voueram z ido suscepissem hitum monialium cũ sciam ĩras·nisi fuisset pĩis paupꝑtas·Tunc spũs domini tetigit mẽtem militis·z extinxit in eo omnẽ libidinem·z lacrimatus puelle respõdit·qꝛ hec dies est dedit? beate virginis honori·z nomen tuum est ei conforme·¶Nũc te integraz offero sibi teste deo·si vis venire mecum ad meas expensas in monasterium monialiũ te introducã·Cum illa secure dormisset z ĩ crastinum cuz eo recederet confisa ꝏ adiutorio virginis eaz collocauit in monasterio·pmittendo multas diuicias·post regressum moritur·miles in torneamento·z abbatissa iuuencule improperat militis occisi fallax promissum·insup viciuz corruptele sibi imponere conabatur·Et qꝛ nullum solacium hũanũ hic poterat subsidiũ beate virginis cuz maximis lacrimis assidue postulabat·Cui apparẽs virgo benedicta sic ait·¶Noli flẽ filia dulcissima·¶Nam miles qui tibi ꝓpẽ me tantam exhibuit graciam·in fine compũctus saluatus est·z qꝛ corpus suũ in loco torneamẽti sepultum remansit·dic abbatisse vt ad vestrum transferat cimiteriuz·Et in signum qꝑ locutus sum tibi·cum iam sit hiemps rosa pulcerrima repitur sup sepulchrum eius·z ꝓtenderet radix vsqz ad cor tui dilecti·Cũqz abbatissa noluit credere·reuelato sibi quodam pctõ occulto ꝑ puellam de mãdato virginis·contrita z confessa cũ ouentu suo illuc vadens signum dictuz inuenit·z corpus eius trãstulit ad cimiterium suũ·¶Septimo virgo bñdicta adiuuat tribulatos·Legitur enim in Mariali magno qꝑ fuit quidaz sacerdos·qui diuicijs z vicijs plenus·in sua prochia habebat vnum nobilem z diuitẽ virum·z etiã vnam pauperrimaz viduam·Cũqz ambo simul diues et vidua infirmarẽtur·vocat' sacerdos ꝑ confessore diuitis·qui attẽtus plus ad temporalia qꝑ ad spiritualia·rapinas z forefacta audire cõtemnit·z volens placere circstantib? amicis corpoream z eternam vitam pmittit·¶Interim veit quidam ex pte vidue·qui omia sacramenta ecclie postulauit·sed ꝑ sbiter intendens placẽ diuiti ꝓpẽ allegata tempalia ire cõtempsit·tũc dyaconus suus piculum cõsiderans·qꝛ sacerdoti imminebat ex illa vidua·illo dimisso·assumpto corpore xpi ad eam puenit·Cũqz ingressus fuisset pauperculuz habitaculum·famule dei iacenti in feno·z in puo stramine·assistẽ vidit beatam virginem z magna milia

Tribulatos adiuuat.

angeloꝝ. que tergebat vultum i
firme. ⁊ omne pietatis bñficium
impendebat. ⁊ quia diaconus ti-
mebat ꝯfessionez audire. monit⁹
a beata virgine ibi. post absolu-
tionē corpus xp̄i extraxit de pixi
de. beata virgo cum tota celesti
curia ei humiliter se prostrauit.
Tandem coīcara vidua. et datis
omnibus ecclīasticis sacramētis
felix eius anima cuz tota comiti
ua recessit. ⁊ dyacon⁹ cū magno
gaudio ad domum diuitis redi-
ens d̄ porta. vidit catos circūire
lectum diuitis clamātis ⁊ dicen-
tis. Tollite catos ⁊ subuenite mi
sero. ⁊ cum hic dolor aliq̄ntuluz
permansisset vidit ethiopem ni-
gram falcem accensam portātez
⁊ cum illam īmersisset in guttur
eius infelicem animā secū traxit
¶ Item legitur in Mariali ma
gno ꝙ fuit quidam monach⁹ re
ligiosus ⁊ beate virgini multum
deuotus. cui inuidēs alter mona
chus. q̄dquid agebat calumnia-
batur ab eo. Et quia iste deuot⁹
summe timebat tonitrua. insup
affligebatur gutta rosacea. Duz
quadam nocte in infirmitorio ia
ceret. increparet animā suam. qꝛ
istud miserrimum corpus nō de-
serebat cito. ⁊ dum sic staret. vi-
dit quandam processionē mona-
choꝝ ꝑ infirmitoriuz transeūtem
⁊ accedentes ad eius lectū dixe-
runt. Charissime in hoc monaste
rio fuimus monachi sicut tu. sed

paꝝ nunc a nobis diligitur quia
suffragia mortuoꝝ male soluunt
hore indeuote dicūtur. ⁊ reuerē-
tia trinitatis q̄ summe eos ꝓtege
bat est totaliter ānullata in eis.
Vñ ad Gl̄ia p̄ri in quo recogno-
scitur gl̄ia trinitatis in nullo īcli
nant quare cū regnemus cū xp̄o
affectam⁹ reformatōnem mona-
sterij hui⁹. Surgēs ergo iste vt
denūciaret abbati. ꝑ fenestram
occurrē vidit beatam virginem.
⁊ vtriusqz infirmitatis data ple-
na sanitate monachoꝝ visionem
predictam cōfirmauit. ¶ Octa-
uo honorātes se ⁊ suos dilectos
honorat. Legitur in Mariali ma
gno ꝙ fuit quidā nobilis qui in-
trans religionē cisterciensiū. duz
a magistro sibi dato non posset
lr̄as discere. Dum perciperet me
liorem esse humilitatez q̄ super-
biam. statim conuersionē elegit.
nec potuit plus addiscere q̄ aue
Maria. ⁊ quia hoc deuotissime ⁊
frequētissime dicebat. Eo mortuo
⁊ fossa eius visitaretur a quodaz
alio. lilium exibat de capite fosse
scriptuz intus ⁊ foris. aue Maria
Et conuocans abbatem ⁊ Episco
pum. dum fodissent inuenerunt
lilium de corde ad os procedens
ad extra. ¶ Item legitur ī Ma
riali magno. Qꝫ q̄dam cl̄ic⁹ vicio
luxurie deditus intm̄ ꝙ publice
esset infamis. hoc bonū hēbat ꝙ
sp̄ ī die semꝛ genua flectebat ad
orādū ⁊ laudādū v̄ginē bñdictā.

Honorant se honorat

Cunqz fuisset mortuus ⁊ de man-
dato archiepi extra cimiteriū se-
pultus. virgo benedicta archiepo
apparuit rephendēdo ꝙ de cimi-
terio eiecerat suuz dilectum eo ꝙ
in fine pfecte contritus dei miam
inuenisset. statim surgit Eps ⁊ ad
sepulchruz eius accedens inuenit
ꝙ lilium de ore eius exibat. ¶ Itē
legitur in Mariali magno ꝙ cuz
sanctus Homicus virgini summe
deuotus ecclam beati Michael
intrasset ⁊ in ea absconsus perno
ctaret cū lacrimis in media nocte
beata virgo Maria cū celesti cu-
ria ecclam intrasset. ⁊ cū missam
requirēt. oblatus est ei Homicus
qui timens accedē lapis in q° se-
debat se subtraxit ab eo. Tunc co
act⁹ ad altaē accedit ⁊ veste nup
tiali adornatur. Cūqz misteria cū
mirabili melodia ⁊ cantibus fuis-
sent completa. virgo bn̄dicta Ho
mico vestem mirabilez dedit. que
adhuc in eadez ecclia demōstrat'
dicens. Dn̄s venerantes ⁊ hono-
rantes me excellentiori veste or-
nant'. ¶ Item legit' in Mariali
magno ꝙ fuit quidā miles senex
qui deposito honore duz in religi
one pfessus. Cūqz aspiceret alios
laborare qui forte erāt nobilioēs
sanguine. ⁊ doctiores scia q̄ ipse.
dolebat summe. ⁊ in se cōfusus a-
marissime flebat ⁊ virginē roga-
bat vt maculam suoꝝ pctōꝝ dele
ret. nihilomin⁹ ꝟuiles refutabat
honores. nec plene ꝟuabat regle

disciplinam. Cūqz semel sederet ī
porta ⁊ laborātes de labore redi
rent. vidit beatam virginē eis oc
currē ⁊ materno amore eos fouē.
Cunqz amplexati essent p eam. sic
hilares visi sunt acsi nunq̄ labo-
rassent. ⁊ totaliter letantes sunt
effecti. Tūc ad illū senem v̄go bn̄-
dicta sic se conuertit dicens. Ego
sum laborātium quies. tribulato-
rum solamen. ociositatis vitatrix
Tūc ille nō obstante senectute la
borauit fideliter ⁊ alios ad labo
randū promouit ¶ Item ad idē
Legitur ī Mariali magno ꝙ fuit
quidam vir deuot⁹ beate Marie
virgini. Et ideo ad reuerētiam sui
nomis p quinqz lr̄is ibi contētis
quinqz psalmos dicebat. incipiēs
a singulis lr̄is nomis supradicti.
Primus psalm⁹ erat Magnificat
Scd's ad dn̄m cuz tribularer cla-
maui. Terci⁹ Retribue. Quartus
Incōuertendo. Quint⁹. Ad te le-
uaui. ⁊ in fine cuiuslibz psalmi di
cebat salutatōnem beate v̄gini3.
Cūqz quadam die alijs surgētib⁹
ille non compuisset in choro. prior
ad eius lectum accedens. discoo-
perta eius facie inuenit ꝙ quinqz
flores rosaꝝ egrediebātur de eo
Vnus de ore. duo de oculis ⁊ duo
de narib⁹. Et conuocatis alijs dū
cum magno gaudio ipsum depor
tassent ad ecclam diligentius in
tuentes viderunt ꝙ in illo flore
qui egrediebat' de ore erat scrip
tum. aue Maria. ⁊ tenentes eum

per septem dies laudauerunt vir
ginem benedictam. ¶ Item ad
idem. Legitur in Mariali magno
Q; fuit quidam subdyacon? in ci
uitate Tholetana qui summe de-
uotus erat beate virgini. Cũ autẽ
in quadam solẽni festiuitate ipi?
in altari ministraret presuli dum
diceretur Euangelium vidit de-
monem in porta ecclesie in specie
symee sedere. z rotulus maximus
erat in eius dextera z calamus ĩ
sinistra. qui oculos reuoluens ad
omnes exeuntes in ecclia rotulũ
scripturis impleuit. Et dum sic a-
staret z aspiceret. vidit btãm vir
ginem retro altare sedentes. que
a quadam symea cogebatur exie
Cunq; symea compleuiss; rotulus
z vellet eum cum dentibus extẽ-
dere. motus est lapis in quo sede
bat. z dum caderet cum maximo
strepitu z de manibus euanescẽt
rotulus. subdyaconus dimisso al-
taris seruicõ ad susceptõnem car
te accessit. Et quia hec visio vide
batur tantum ab isto. cum hec le
uitas displicuiss; Episcopo priua-
tus est executione ordinis supra-
dicti. Cui apparens beata virgo
consolata est eu;. z declarauit vi-
sionem premissa;. Nã symea erat
diabolus. scriptura peccata. fum?
expellens subsidiu; virginis erat
mulierum ornatus. qui in confusi
onem meam z mei filij portantur
z in signum mee displicentie. Va
de ad eas z lege eis oia peccata
eorum scripta in rotulo vnicuiq;
sua. z etia; alia que sunt secuta ex
ornamentis vanis. Virgo etiã ap-
paruit Episcopo z assignata cau-
sa illius leuitatis quam viderat.
eum fecit restitui ad executionem
ordinis supradicti. ¶ Itẽ ad idẽ
Legitur in miraculis beate vgi-
nis Q; fuit quidam monachus q
summe deuotus beate virgini q°-
tienscunq; nomen eius audiebat
flexis genibus ei reuerentiam ex
hibebat. Cum autem victus semo
seruitores essent sibi dati z semꝫ
absentes. dum monachus prostra
tus propter reuerentiam beate v
ginis. ait. Dulcissima virgo adiu-
ua me. Et statim affuit ei beata v
go cum duabus puellis. z erigẽs
eum ad fortitudinem iuuenis tri-
ginta annorum restaurauit.
¶ Item ad idem. Legitur ĩ libel
lo de miraculis beate virginis q
fuit quidam clicus z dyaconus fi
lius regis Vngarie. sic etiam de-
uotus vt anteq̃ comederet dicẽt
horas eius. Cum autem infirmita
te grauatus vouerat beate vgini
q si eum curaret perpetuam ca-
stitatem seruaret. statim vidit ca-
meram luce repletam. z se curatũ
omnino reperit atq; sanum. Tan-
dem moritur pater absq; herede
alio. z ideo inducitur ab amicis ne
regnum careret herede vt cõtra
hat. z electa sibi sponsa ipo cõtra
dicente. ipe z ipa ducuntur ad ec
clesia; pro benedictõnis nuptiau

susceptione. Et cum ambo essent coram altari recordatus iuuenis q̃ nonduz dixerat horas beate v̄ginis. z emissis omnibus foras sequestratus ad altare beate virginis. z dum cuz maxima deuotione dicet illaz antiphonam. q̃ pulcra es amica mea. splēdida virgo apparuit ei ante altare duobus assistentib9 angelis. z ait iuueni. Si pulcra suz z decora vt asseris cur me dimittis z aliam capis. Si ei adheres corruptōm. mundo z ei9 vanitatibus. me in sponsam habere nō poteris. His auditis. adolescēs clam fugiēs ab vrbe venit Aquileiam. z super rupem heremiticā duxit vitam. Tandez factus patriarcha instituit fieri festum cōceptionis. ¶ Item legitur in miraculis beate Marie virginis q̃ dū Hildefonsus contra Heliūduz hereticum librum fecisset ad honorem beate virginis. z in quolibet sabbato nouem lectiones composuisset dicendas. Dum in quodam sabbato audiuisset in ecclesia mirabilem armoniaz. credens q̃ sui canonici absqz eo matutinas dicerent. surgens subito dum cū suis ad ecclesiam peruenissent. videre mirabilem claritatē z choros angelorum matutinas beate virgis cantantes. Et quia virgo benedicta sedebat in cathedra archiepiscopali. finitis matutinis Hildefōsum ad se vocat z commendat et regraciatur illi que ad sui hōrem statuerat dicenda Et in signuz veri amoris de thezauris sui filij casulaz dedit sibi. cum qua celebraret in sabbatis ad honorē ipsius

¶ Item ad idem. Legitur enim in miraculis beate Marie virgis q̃ fuit quidam clericus valde deuotus beate virgini. z inter ceteraque habebat deuotōnem erat q̃ pro dolore quinqz vulnerū xpi que virgo benedicta etiam in suo mundissimo z sanctissimo corde sustinuerat quinquies vnā antiphonam flexis gembus quolibet die dicebat. Antiphona autem quaz sic legerat erat ista. gaude di genitrix virgo imaculata. Gaude qa gaudiū ab angelis suscepisti. gaude quia genuisti eterni luminis claritatem. Gaude mater jhū xpi Gaude dei genitrix virgo immaculata z sola mater innupta. te laudat omnis factura. genitrixqz luminis sis pro nobis quesumus perpetua interuentrix. Cunqz iste infirmitate grauat9 passum mortis z presentiam demonum multum timeret. apparuit beata virgo sic dicens. Veni dilecte mi vt partem recipias gaudiorum. Dignum est enim ex quo mea gaudia replicasti in meis gaudijs p̄tem recipias non perdendam.

¶ Nono peccatores suo filio reconciliat z ad suum amorem vocat. Legitur in Mariali magno N, fuit quedam judea in partu laborās mortē ptinue expectabat

Peccatores filio reconciliat.

Cum autez visitata fuisset a xp̄ia
nis mulierib⁹ z vidissent eius do-
lorem instabant vt se beate virgi
ni cōmendaret. Que in corde ad-
herens beate virgini cum pre do
lore non posset loq̄. sic ait. O dul
cissima domina licz nō sim digna
rogare te eo ꝙ sum de genere il-
lorum qui occiderūt filium tuum
hoc tamē audiui a xp̄ianis ꝙ cle-
mentia tua se extendit ad omnes
ad pauperes z diuites. pctōres z
iustos. Unde si hanc graciam li-
beratōnis mihi concesseris bapti
sabo me z prolem mihi datam a
te. Cūqz sic fleret subito absqz do
lore pepit filium. Et quia vir in ci
uitate non erat. subito surgēs cū
filio prexit ad ecclam z baptiza-
ti sunt. Tandez venit marit⁹ suus
judeus. z audita baptizatōne vxo
ris z filij. malicōse cogitans gau
dium fictum incepit ostendere. et
in media nocte surgens. euagina-
to gladio filiū interimit. Tunc mr̄
pre dolore tanq̄ insana hoc viso
incepit clamare. Surgunt vicini
fugit jude⁹. curia accedit. et quia
locū refugij judeus inuenire non
poterat. eo ꝙ clausa esset ciuitas
dum discurrendo per ciuitatē. vi-
dit oratorium beate virginis ap-
tum. z ingressus. dum staret ante
altare beate virginis z contēpla
retur eius vultum benignissimuz
z enormitatem sui sceleris z ꝓpin-
quitatē mortis flere icepit copio
sissime. assumpta fiducia virgini
loquebatur hec verba. Heu dn̄a
dulcissima q̄nta potest esse beni-
gnitas tua vt canem latrantez et
occidentem filium tuum tu ꝑmit
tis in domo tua z i presentia tua
domina lupus sum qui agnum oc
cidi. serpens sum qui multos mo-
mordi. z ido domina magnificet
bonitas tua in me. non ex me sed
ex te. Fac d̄ lupo ouem. sicut fili⁹
tuus fecit de Paulo. fac de prodi
tore fidelem. sicut filius tu⁹ fecit
de Petro. Fac me ꝑticipem in me-
ritis tui filij. quem veraciter cre-
do esse deum verum z hominez ꝓ
missum i lege. z de te natū absqz
humano opere. sicut Eua de hoīe
stāte tua virginitate itacta. Heu
dn̄a quare non absorbet me iusti
cia filij tui. cū viderim miraculuz
in vxore. z nihilomin⁹ iugulaui fi
lium. sed qr verus deus est. miseri
cordie eius non est numer⁹. Cūqz
sic fleret ex corde curia veit ip̄m
q̄rens. z a casu ingressa oratoriuz
inuenerūt eum z ligauerunt. Tūc
judeus. Vt ognoscatis ꝙ nō timo
re sed amoē baptizari volo. req̄ro
baptismuz ore z corde. z suplico ꝙ
in punitione mei sceleris. hūc pro
ditorem mutilando diuisim duca
tis ad turpissimā mortem. Si āt
negare vultis baptismum jhesuz
xp̄m quem credo ver̄ deum z re-
demptorē mundi accipio in dato
rem baptismi. z sanguinē meū ac-
cipio pro aqua. Tunc curia stupe-
facta eum baptizari ꝑmisit. z eo

baptizato dum ducerent eum ad
carcerem vxor in suis vlnis con-
templabatur filium suuz mortuū
z statim vidit eum viuere. dū ri-
deret matri. illa compassa viro.
audita ei⁹ baptizatione cucurrit
ad curiam. z ostenso puero viuo
cum cicatrice in collo z baptiza-
tus esset adductus puero data ē
vxor perfecta. z in presentia toti⁹
populi hec dicitur protulisse. ma
ter misericordiaꝝ. z totius conso
lationis virgo ante partum. vir-
go post partum. mater jhū xp̄i fi
lij dei intacta suum seruitorem
adoptat. Tunc omnes laudātes
virginem illum baptizatum libe
rum permiserūt abire. qui serui-
ens ex corde beate virgini mul-
ta contra judeorum perfidiam d̄
ea scripsit ¶ Item refert Cesa-
rius ꝙ prope florentiam fuit q̄-
dam miles qui deditus vanitati
bus mundi z lasciuijs. dum dissi-
passet omnia bona sua z dum ni-
hil amplius haberet. a quodam
villico qui demonibus adhēbat
consilium requirit per quem mo
dum posset ditari. qui euz ducēs
ad qd̄dam nemus terribile. z in-
uocato d̄mone eis occurrit. z ma
nifesta causa quare venerant. et
scita ꝙ ꝓpter ditatōnem illi⁹ mi
litis qui sic sua inutiliter expan
debat. respondit demon. Facilia
sunt mihi ista. solum vt velis an-
nuere votis meis. Miles vero as
sensit. Demon tria ꝓposuit. scilicz

abnegatōnem filij dei. abrenun-
tiatōnem suffragioruz matris ec
clesie z sanctorum virorū. Et ter-
ciū fuit ꝙ abnegaret virginē be
nedictā. z renunciaret suis subsi
dijs meritis z interuentionibus
Cūqz duo prima fecisset. sperans
de recupatōne. dum terciū nollz
facere demō ab eo z ip̄e a demo-
ne iratus recessit. z imaginato o
pere facto dum compūct⁹ fuissz
ingressus eccl̄iam corā imagine
beate virginis cū maximis suspi
rijs z lacrimis eius mīam implo
rabat. Et dū in suo dolore rapt⁹
nō attendēt ad clamorem sui ge
mit⁹. sed cū voce audibili dicēt.
Mr̄ mīe obtine mihi īdulgētiaz
pctōꝝ meoꝝ. Quidaz inclusus in
eccl̄ia cū eo. retro colūnaz se po-
suit vt posset audire q̄d ille tam
auide z tam deuote postularet a
v̄gine. z cū nihil distincte posset
audire vidit imaginē btē v̄ginis
loq̄ cū filio suo hec v̄ba. Fōs mīe
q̄ dixisti nolo mortem pctōris z c̄.
miserē huic pctōri. z fili⁹ v̄tisset
faciē ne vidēt illū militē. ait mr̄i
Qūo huic faciā mīam cū me ne-
gauerit esse d̄m. Et tūc mr̄. Fili si
hic peccauerit hostis hūani ge-
neris z etiā ꝟu⁹ suus induxerit eū
ad h° pctm̄. attende g° fili mi q̄d
ꝓmisisti hūano generi vt in q̄cū-
qz die īgemuerit pctōr oīm iniq̄-
tatum eius nō recordabor. Si g°
nō vis sibi pcere ꝓpter euz parce
ei ꝓpter me mr̄ez tuā. Tūc filius.

Dimissa sunt ei pctā omnia. qm̄ te
dilexit multum. Tunc vox ad eū.
Surge. vade ꝛ amplius noli pec-
care. q̄ merita mr̄is dei te ad pe-
nitentiā attraxerunt ¶ Item ad
idem. Legitur in libello de mira-
culis beate virginis. Q; fuit mlr
peccatrix quedā stans in biuinis
Et cū transiret quidā sanctus hō
coram ea. dixit. soror ora dn̄m pro
me. Cunq; illa ex hoc verba sump
sisset fiduciam q̄ndam de mia di
cū non desparet ꝓpter multitudi-
nem pctōꝝ ingressa est ecclesiaꝫ.
ꝛ recognitis omnibus pctis flere
incepit coram imagine beate vir-
ginis. ꝛ rogare ꝑ illo sancto viro.
qui se recōmendauerat ei. Tūc fi-
lius virginis dixit ad mr̄em. Ma-
ter attende admirabile factum.
inimica mea rogat me pro amico
meo. Tūc mr̄. ideo fili dilectissime
ꝓpter amicum tuū parce inimice
tue. Filiꝰ ergo respiciens mētricē
ait. Propter merita mr̄is mee re-
mittūtur tibi pctā multa. vade et
amplius noli peccare. Que ꝯfessa
diligēter in magna deuotōne ser
uiuit deo. ¶ Decimo demōes fu
gat. Legit' in Mariali magno. Q;
fuit quidaꝫ nobil' qui pius ꝛ ad v̄
ginem deuotꝰ q̄ndam orōnem cō
munem beate v̄gini ꝛ beato johā
ni euāgeliste. que incipit. O inte-
merata. qualibet die dicebat cuꝫ
magna deuotōne. Cui iuidēs dia-
bolus assumpto corpore cuiusdaꝫ
damnati. se presentauit illi militi

Demones fugat.

ad seruiendum attente. quē assu-
mens dum pium industriū atten-
tum eum vidisset in seruicō. eum
posuit in quodam hospitali quod
ipe edificauerat. ꝛ i quo infirmis
ꝛ pauperibꝰ ꝓuidebat vt eis ꝯui-
ret attente. Qui dum vt diligen
ter ꝛ cuꝫ mirabili caritate ꝯm ap-
parētiam exequētur mādatū dn̄i
ꝛ seruiret infirmis. ꝛ omnes mira
biles laudes ꝛ mirabilem carita-
tem de eo demōstrarēt. venit ad
dn̄m suuꝫ petendo pisces pro ali-
quibꝰ īfirmis qui vt dicebat alia
comedere non valebant. Dominꝰ
misit ad forum. ꝛ cum pisces non
fuissent reperti cum isto seruitore
nauem ad piscandum ascendit. ꝛ
cum esset in ꝓfundo fluminis. dia
bolus nauem intebatur subuertē
sed funis candidus eum cingens
in nullo ab eo noceri potuit. Tan
dem reuersi iterum a domino ve-
nationes postulat pro infirmis. q̄
dixit ꝙ aliter viuere nō valebant
Tunc dominus mane surgens. cū
eo acceptis iaculis laqueis cani-
bus ꝛ auibus. nemus maximum ī
trauerunt ꝛ cum dominus inseq̄-
retur predam iste retro intebat'
eum occidere mittendo iacula cō
tra eum. sed statim pānus pulcer-
rimus interponebat se inter iacu-
latorem ꝛ militem. nec in aliquo
poterat ei nocere. Unde reuersi
cum preda. Et quadaꝫ die iste no-
bilis inuitans quendam Episco-
pum rogat eū vt seruꝰ hospitale

visitaret ⁊ det ꝯsolatōnē ĩfirmis. Qui libēter accedens cū nobili ⁊ ab ĩfirmis audiuisset mirabiles cōmendatōnes de seruitore eorū eo vocato cum ex reuelatione dei ꝯgnouisset ꝙ esset demon· multis conuocatis precepit ei ĩ virtute jhū xp̄i vt diceret quis esset ⁊ ad quid venisset· Cui demon· Socius sum principis tenebrarū· ⁊ veni ad duo· Primo vt om̄s ĩfirmātes ĩ hoc hospitali confessione priuarē ⁊ sacramētorū susceptione. Scd̄o veni vt ꝑimerem istum militem q̄ contrariꝰ est opibus nr̄is· vtraq3 opatione priuatus sum. naz volui eum submergē ⁊ subuertere nauem ⁊ non potui. Qr corda serica de celo missa est que nauē firmauit· jaculare ĩ eum volui ĩ nemore· ⁊ dum emitterem sagittas· pānus aureus de celo elapsus ĩter ponebat se ĩter me ⁊ eum· ⁊ suscipiebat sagittas· jnfirmis etiā nocere volui ⁊ non potui· quia v̄tus mr̄is dei me reprimebat· propter vnaz oīonem quā iste dicit absq3 defectu quolibz die· Et cū istis dictis demon euanuisset· ĩterrogauit Ep̄s que oīo esset· Cui respondit miles· dn̄e· O ĩtemerata· ⁊c̄·

¶ Item ad idem· Legit' ĩ Mariali magno ꝙ fuit quidā iuuenis relictus a p̄re· ⁊ dimissus cuidam militi ad nutriēdum· Dū post mortem p̄ris dedissz se male societati ebrietatibus· ludis ⁊ ĩmundicijs· non obstāte correctōne tutorū ĩcepit vendere ⁊ alienare possessiones suas· Tunc iste miles qui remanserat ꝑ tutore volens sibi fidelitatē seruare ꝑ precō q̄ dabātur ab alijs retinebat sibi· Finaliter abstractis oībus ⁊ dū ĩhil ad vendēdum ampliꝰ hr̄et· dū iret q̄dam die ad venatōnem cū quodā malo ⁊ ĩmundo milite· iste dixit· Cōpatior tibi· qr miles tutor tuus decipit te ⁊ sibi appropriabit oēs res tuas· Sz si velles mihi acq̄escere ego ducerē te ad vnū dn̄m quē habeo· ⁊ ille ditabit te diuicijs magnis· assentit iuuenis· ⁊ dū iuuenis ĩgredētur nemus· ĩtrogauit socium suum quid iste dn̄s suꝰ vellet hr̄e ab eo ꝑ collatione tantarū diuiciarū· Tūc miles· Nō est vnicū verbum· Cūq3 venissent ad terminū· demō venit cū apparatu magno ⁊ gratāter recepit ⁊ militis ⁊ socij sui aduentū· Cunq3 exposuisset cām sui aduentus· ait demō· Vos aliqui xp̄iani estis mltum duplices· ⁊ ꝯfunditis nos ad iutorio marie· q̄ magnā amiciciaz habz ad xp̄ianos· ⁊ qn̄ estis ditati vertitis dorsum nobis· Si g° vis habē honores ⁊ diuicias abnega Mariā esse matrem dei· ⁊ renūcia omni adiutorio suo· Et qr iste iuuenis licet esset malus· quolibet die dicebat istum versum· Maria mater gracie· mater misericordie tu nos ab hoste protege ĩ hora mortis suscipe· Et ideo territus ĩcepit hunc versum clamare·

Tunc demon iratus otra militem eo suffocato secum portauit. ⁊ iuuenis territus remanens cū dolore ⁊ timore reuersus est ad ciuitatem. ⁊ qr in crastinum erat vigilia assumptionis beate virginis. dum ingressus fuisset ecclesiam imago di surgens caput ei inclinauit. Cum aūt hocipe non videret sed miles qui eū nutriuerat ⁊ tutor ei⁹ fuerat dū cum otritione vidisset eum amarissime flere coram imagine beate virgis. requirit causam sue conuersionis. Et dum dixisset sibi omia q̄ acciderāt. ⁊ miles nūciasset q̄ viderat. ille diligēter confessus. imaginem beate ꝑginis caput inclinātem sibi aspexit. Tūc recuparis possessionib⁹ lōgo tpe i sanctitate fuiuit deo. ¶ Itē ad idē Legit' in Mariali magno. q̄ fuit q̄dā religiosus qui dū meditaret' de celestib⁹ ogregatio maxia porcorū ad modū demonum ingressi sunt cellā eius. Cū autem ꝑtenderent q̄ vellēt eum deuorare ⁊ incipent rodere tibias eius. ille icepit clamare. Ab hoste maligno eripe me dei genitrix virgo. Tunc statim beata virgo visibiliter ei apparuit. ⁊ cū ꝗgo exercitum demonū fugauit dicens. Recedite maligni recedite. qr victoriā nunq̄ habebitis d̄ mihi deuotis. qui euanescētes sicut fumus. eū beata virgo osolatum dimisit. ¶ Undecimo a morte liberat. Legit' in Mariali magno. Qz fuit q̄dam pictor in Flandria q̄ imagines beate virginis pingebat cū omni pulcritudine. ⁊ imaginem demonis cū omni horrore ⁊ turpitudine. Cum autem quadā die depinxisset pulcerrimā imaginē beate virginis i altissimo piete. ⁊ sub pedibus depingeret horribilem ⁊ turpissimā imaginem demonis. Demō iratus confregit omnia illa sustentacula in quib⁹ pictor sedebat. ⁊ dū cadere clamauit. virgo Maria adiuua me. Tunc imago picta manum extendens apprehēdit brachium eius. ⁊ viso mira culo ab omnibus postq̄m scalam suppositorum sibi imago retraxit manum ⁊ dimisit eum. ¶ Duodecimo blasfemantes cruciat. Legit' in Mariali magno. Q, in lauana dū quidam blasfemaret filium virginis. vt ex hoc saciatus blasfemaret ventrem bēdictum qui eum portauit. stante serenitate. ⁊ etiam tranquillo tempore fulgur descendit de celo. et diuisit eum ꝑ medium. Item ad idem. Legitur in Mariali magno Fuit quedam mulier que insecuta a leccatoribus. dum retro colūnam super quam erat imago beate virginis se abscondisset. vnus illorum mittendo lapidem cōfregit pueri jhū brachium. et statim copiosus sanguis euulsit. Et dum omnes mirarētur de facto. ⁊ blasfemus intrepide acsi non fecisset staret. veit demō cū gladio igneo ⁊ in ꝑsentia populi suffocauit eū.

A morte liberat

Blasfemantes cruciat.

¶ Item ad idem. Legitur in libello beate virginis quod apud Constātinopolim quidā iudeus rapuit quādam imaginem beate vrginis. quā cum ꝓiecisset in latrinā. subito subitanea morte ꝑcussus nūquam vltra compuit. Et quia aīalia morātia iuxta latrinam. nullā feditatē poterāt facere nec comedē. sz statim qn̄ ibi erāt cū insania magna clamabāt. Hoc audiētes xp̄iani īgressi sunt locū z inueniētes imaginem. dum eam extractā leuassēt in presentia totius ppli in ecclesia collocata ꝑ vnum diē oleuz dedit

¶ Item legit' in miraculis beate virginis Q, in quadā ciuitate in basilica sancte Sophie est q̄dā imago quā iudeus affectās videre cū fuisset īgressus ecclesiam ad ipsam imaginē z filiuz eius proiecit gladium z affixit in pectore eius. z quia statim sanguinē incepit emittere. ille accepit eam z ꝓiecit in puteo. Et dum fugēt capit' a christianis eo quod totus sanguinolētus eēt Qui veritatē eis dicēs. dū extraxissent imaginē vulnus recens apparuit in eius pectore. qd̄ manz ibi vsqz hodie. z iudeus viso miraculo cōuertit se suscepto baptismo

¶ Tredecimo mēbra restaurat. Legit' in miraculis btē virginis Q, johēs Damascenus in Grecia summus philosophus vt liberius d̄o vacaret factus est monachus. Cū āt libētissime laudibus beate virgīs insisteret z dictamīa pulcerrima manu suā de ea scriberet. dū post q̄ndaz disputatōez iret ad litus maris ꝑ spacō pirate sarracenorum eū subito rapuerūt. z cuidā diuiti vēdiderūt. Qui ꝑpendēs eius ꝑitiaz filiū suū ad instruēduz tradidit sibi. z ipe cū tāta diligētia eum docuit vt eūdez modū dictādi z scribendi sicut ipe hīet. Tandē instar jmpator Cōstantinopolitanus apd̄ sarracenum. vt johēm recuparet z data pecunia remissus est ei. Et quia ꝓpter suā excellētiam regebat totā curiam jmpatoris. Hoc audiens suus discipl's Cōstantinopoli venit z motus quadā inuidia cogitauit quomodo potuit eū deijcere z obtinere exaltatōnem eius. Vnde scripsit lr̄am sub nomīe dicti johānis. in qua scribebat soldano Babiloīe quod jmpator debebat exercitum grecoruz ad partes remotas ducere. z quod veīret vt sine aliquo impedimēto possz terram obtinere. Cunqz lr̄am proiecisset īconsistorio z fuissz inuenta. cognitum est quod lr̄a johānis essz. z modus dictādi. Cū ꝫ johēs non possz negare. ait. Lr̄a mea est. modus scribendi meus est. sed deū testem inuoco quod hec lr̄a non est facta d̄ cōsciētia mea. Tunc de curia expellitur. manus dextra sibi amputat'. īporta suspēdit'. z ipe cogit' ingredi z egredi per eā. Cum aūt in vigilia beate virgīs fleret corā suo altari. excusando se quod dictamīa n̄ posset scribere sicut consueuerat

Tūc beata virgo appuit·z manū
aridam absq; omi dolore brachio
sanam restituit·z dū mane missaz
in p̄sentia omniuz celebraret·scita
veritate de omibus z capto filio
sarracenī suam nequiciam ofitet'.
¶ Item ad idem·Legit' in cōmē-
tarijs romanoꝝ pontificū·Qz fuit
quidā clicus carnaliter viuens a
beata v̄gine requirebat vt ab eo
hanc temptatōnem auferret. Cuz
aūt quadā die cū lacrimis īstaret
appuit ei beata virgo ꝓmittens z
pcti liberatōnē z ꝑsone exaltatōz
Tandez deuicto pctō factus ē pa-
pa·z dum ꝑseueraret in laudibus
z seruicio eius·dū in die assumpti
onis missam celebraret mulier q̄-
dam quaz in iuuētute sua amaue-
rat manū ei⁹ osculata est· ad cui⁹
pulcritudinē attendēs· ad molli-
ciem oris z ad suauitatez recorda
tus est pristine voluptatis· cepit
inclinari ad turpem cōsensum·Et
dum oculos eleuassz vidit reginā
glie transeūtem coram eo·nec re
spicē eum volētem·z ogmta ei⁹ in
dignatōne penitē incepit z abū-
danter flere·z dū sic flendo iteꝝ
eam respiceret·vidit ꝙ vultū ali-
q̄ntulum vertebat ad euz·z recep
ta aliquali osolatōne missam com
pleuit·z ingressus domū claz ma-
num q̄ fuerat materia scandali si
bi amputauit·Cū autē post aliqd̄
tempus ppl's Romanꝰ otra eum
murmuraret eo ꝙ nō celebraret
nec ingredētur ecclīam·ipe ad v̄-
ginez cū maximis lacrimis acces-
sit sic dicēs·O dña lingua mea d̄-
ficit·mens mea non sufficit· z oīa
interiora mea sollicita sunt·vt tā-
toꝝ bñficōrum tibi exoluant d̄bi-
tas laudes·nam ꝑ vite tue itegri
tatem mihi incorruptio donatur·
ꝑ tuā virginitatez anima mea d̄o
despōsatur· z ab eo adamat'·per
tuā fecūditatez captiuus sum re-
demptus·ꝑ tuum ꝑtum de morte
eterna sum exceptus·ꝑ tuam pro
lem ꝑditus sum restitut⁹·z de exi
lio p̄sentis miserie in patriaz eter
ne btitudinis sum reductus·adiu
ua ergo me ꝑ tuā fecūditatem·q̄
pctōres iustificauit·damnatū sal-
uauit·egrotum sanauit·mortuum
suscitauit·z laq̄os demonis cōcul
cauit·Tunc subito manus de celo
noua lapsa est z data flebili eum
sanum ppl'o demōstrauit· ¶ Item
fuit quidā clicus mirabiliter de-
uotus beate virgini·z dū propter
laudes quas dicebat de ea·fuissz
lingua priuatus ab hēticis·dum i
quodā festo eiusdem iste sicut cō-
sueuerat affectaret dicē eius lau
des·in corde suo sic dicebat·O ro
sa generosa·fons signatus·stella
splēdida·tronus glie z vitis odo-
rifera·suscipe laudes iterioris mē
tis·Tūc subito affuit splendor mi
rabilis de celo·lingua sibi nouit
data de beata virgine laudes mi
rabiles expressit. ¶ Itez ad idē
Fuit quidā homo qui priuat⁹ mai
bus dum in festo annunciatōnis

beate virginis intraret eius eccle
siam ⁊ cāz sue priuatōnis expone-
ret eo ꝙ occidisset quendā judeū
qui d̄ ea blasfemauerat. sic ait. O
dn̄a dulcissima omnib⁹ creaturis
hec dies gaudiosa apparet. nam
in hac die fuit mundus formatus
tuus filius incarnatus. ⁊ nr̄e natu
re inseparabili federe copulatus. ꝑ
nobis crucifix⁹ ⁊ mortu⁹. In hac
em̄ die exoritur tempus gr̄e. mie.
leticie ⁊ salutis. ⁊ rex nr̄ ad regio
nem nr̄am ad nos visitādos acce
dit. in hac etiā die primo letifica
ta es de filio tuo d̄ christi latere
ecc̄lia procreat'. in hac die primo
fidei fundamentum q̄ntum est ex
ꝑte humanitatis ponit'. ⁊ festū fe
stiuitatum oīm in ecc̄lia catholi-
ca celebratur. in hac die recupa-
tur gr̄a ꝑ Euam amissa. ⁊ ꝑ crucē
filij tui apitur regnū celeste. por-
tis inferni fractis ꝑ eum captiui
soluūtur. Et in hac die celi distil-
lant dulcedinē ⁊ terra germinat
saluatorez. Hec est dies desidera-
ta a cūctis. ⁊ ideo solacium impē-
de poscenti. Cū aūt sic fleret subi
to manus eius restitute sunt bra-
chijs. ⁊ laudare cepit virginē d̄i
benedictā. ¶ Quartodecimo pe
nas alleuiat. Legit' em̄ in libello
d̄ miraculis beate v̄ginis Q3 fuit
quidā monachus qui leuis mori-
bus. sed beate virgini deuot⁹ mor
tuus est. ⁊ i fine anni apparuit sa
criste dicēs. Fui i exilio in quadā
regione obscurissima posit⁹ ⁊ cuz
essem̄ in tormentis inexp̄ssibilib⁹
accidit vt regina mie transiret ⁊
cū suplicassem ⁊ implorassem eius
auxilium iam liberatus recedo.
¶ Quintodecimo a dānatione li
berat. Legitur de miraculis bea-
te v̄ginis. Q3 fuit quidā moāch⁹
plenus malis moribus. ⁊ ideo ab-
bas ⁊ om̄s erant otra eum offēsi.
Vnū tamen bonum hēbat ꝙ offi-
cium beate v̄ginis d̄uote dicebat
⁊ ter in septimana ei missas cele-
brabat. ⁊ q̄nto deuoti⁹ poterat ei
seruiebat. ⁊ toto mentis conamie
ei placere desidero. Cum aūt gra
ui infirmitate grauatus misisset
ꝑ abbate vt eum placaret ⁊ etiaz
circūstantes ad ecc̄liam mitterz.
vt ꝑ se orarent beatā virginez vt
anima eius liberaret' a damnatō
ne eterna. Cum solus remāsisset ⁊
abbas fuisset ingressus inueit eū
sine sensu ⁊ motu iacere. ⁊ ouoca-
tis omnibus monachis dū credē-
tur mortuus. subito icepit clama
re. O beata virgo Maria. grates
tibi refero. q3 liberasti me a dam
natione ꝑpetua. ⁊ rogasti tuum fi
liū. vt cum ꝑfecta cōfessione. ⁊ sa-
cramētoruz receptōne mori vale-
rem. ⁊ facta integra confessione.
⁊ corporis xp̄i susceptōne. ait. Di-
lectissimi. virginem bn̄dictaz omī
virtute ornataz. decore p̄fulgidā.
⁊ reginam ciuiū supnoꝝ honora-
te ex corde. q3 regis animum tra-
hit. ⁊ celestia dona largitur. ⁊ ad
eius nutum cuncta mouentur.

A damnatione liberat.

¶ Item legitur d̄ miraculis beate virginis Q, fuit quidaz clericus qui ingressus qd̄dam monasteriū in quo deuotissime dicebat' officium beate virginis·causam huius requirit·Cui p̄latus·Homo secta-ris fui aliqn̄· damnosis lucris z ī-mundicijs dedit⁹· sed hoc bonuz habebā·vt non obmitterem quin qualibz die dicerem officium virginis benedicte· Cum aūt quadā die fuissem tractus ad diuinū iudiciuz·z audiui ꝙ damnatio mea tractabat' z socōꝝ meorum· eo ꝙ ꝓpter timorem z amorem nollem⁹ cōuerti· Dum daretur sn̄ia dānationis nesciēs quid facerē·supplicaui mr̄i mīe ut dignaret' ꝓ me rogare·Tūc virgo accedens ad filium ꝓ me rogauit· qz suū officiū dicebam·z concessa gr̄a mee liberationis faciam posse meū vt īducam ad sīlem deuotōnem·vt ip̄m hoc bn̄ficium cōsequātur ¶ Itē legitur ꝙ fuit quidā sacrista·qui deuot⁹ beate virgini·qn̄cunqz an̄ eius altare transibat·salutatōnez angelicam flexis genibus ei dicebat· Cum aūt quadam die victus vicio carnis ad peccandum accederet z obmissa salutatōne z genuū flexione ꝑ vnum pontem magni flumīs transiret·cadēs de pōte submergit' z a demone amplexatur·Cum aūt boni angeli occurrissent·si forte aliquid dignum salutis inuenirēt in eo nec repirent demones secum portare z angeli recedere vellent· occurrit ei beata virgo· z eos coram suo iudice ire compellit· z ꝓpositis eius mat virgo bn̄dicta apud filiuz ꝓ salute istius·z dum virgini fuisset cōcessus monachis denūciatum est ꝙ sacrista eorum esset submersus Cūqz fuisset portatus ad ecclīam z ad preces beate virginis·aīma fuisset reducta ad corpus· surgēs miraculum nunciauit· ¶ Item refert Vincentius ꝙ fuit quidam vir diues z potens :z vxor ei⁹ nobilissima· Cūqz multas daret elemosinas z filios ꝓcurassent vouerunt ꝑpetuam continētiam creatori· z quia inimicus insidiat' bonis opibus·tm̄ ardorem libidinis excitauit in virū vt in vigilia pasche ad vxorē accederet ad complendū actum īmundum cum eaque turbata rōne tempis z rōne voti·dedit demoni q̄dquid ex illo cōcubitu sequeret'· concepit mr̄ z pepit filium ·z cuz ꝑuenisset ad xij·annū appuit diabolus·z quod sibi dederat petiuit instāter· Tūc illa dolore ꝑfusa· eo ꝙ summe diligeret filiū· omī aptitudine pulcerrimum·z recordata de ꝑnicōsa deuotōne flebat indesinēter· Qd̄ aspiciens filius mr̄em flentez frequenter sollicitat vt tanti fletus causam assignet· q̄ cum retulisset ei omia· iuuenis dolens de nocte fugit vt consiliū inuenret d̄ tam ꝑiculoso facto· Tandem ꝑagratis multis prouincijs venit romam·z

acceptis a papa lr̄is ad Ep̄m hie-
rosolimitanū accessit. qui audito
lacrimabili facto·flens remisit eū
ad quendā heremitaz sanctuz.ad
quem veniens cū labore mirabili
eo ꝙ summe distaret. dum in die
resurrectōnis domini a deo ꝑ an-
gelū duo panes eis missi fuissent
dixit senex ad iuuenem. Non vi-
deo consilium nisi ꝙ cū lacrimis
recurramꝰ ad subsidium beate v̄
ginis·qꝛ ip̄a conteret caput spūs
maligni. Cū autem se parasset ad
missam vt cū lacrimis hostiā salu
tarem offerret ꝑ iuuene·posuit iu
uenem inter se z altare·z fcā ele-
uatione venit diabolus z rapuit
puer z ad infernuz portauit· Qd̄
videns senex.totus resoluebatur
in lacrimis·z a virgine benedicta
subsidium postulauit.que non di-
stulit·sed corpus z animam pueri
de inferno extrahens·sancto red-
didit· precipiendo ei vt narraret
quid in illis locis vidisset·Cū aūt
senex diceret·Pax vobis·iuuenis
Et cum spū tuo respondit. Et tan
dem recepta benedictione a sene
ad ꝓpria est reuersus. ¶ Itē ad
idem Legitur in miraculis beate
virginis·ꝙ fuit quidā clericus li
bidini deditus. hoc maluz hēbat
ꝙ intentio sua omni libidini erat
dedita.nihilominꝰ horas beate v̄
ginis deuote dicebat ·Cum autez
ad sequēdum suam libidinez trā-
siret quēdam pontē in quo horas
beate virginis icepit dicere.irru-
entibus vndis submersus est z a
demonibus raptus· Cūqz compel
lerētur ꝑ beatam virginē euz du
cere ad iudicium vbi post mltas
altricatōnes beata virgo allega-
uit duo testimoīa sacre scripture
Primuz vbi te inuenero ibi te iu-
dicabo. Scd̄m fuit. Ex v̄bis tuis
iudicaberis· Et qꝛ in oīone eiꝰ est
īuenta salutatio mea angelica qn̄
mortuus est·idcirco debz saluari·
Tunc a iudice precipitur afferri
eius lingua.z qꝛ in lingua eius et
ī ore scriptura fuisset īuenta.aue
Maria.ait iudex · reuertē ad cor-
pus z age pn̄iam qꝛ dilatio datꝰ
tibi ꝓpter reuerentiam illius que
est oīm salus innocentie restitutō
victoria fortis de hoste maligno.
apiantur labia tua z lauda dul-
cissimā mr̄em meam· z dic ꝙ hec
est principiū humane repatōnis.
dn̄a prudens·dn̄a humilis.domīa
pia·z que ꝑ venenoso cibo amari-
tudīs dulcedinē parit fructꝰ etc.
ni. ¶ Item legitur de miraculis
beate virginis.Q, fuit quidā ab-
bas johānes nomine·qui dū labo
raret in extremis.licz fuisset tāte
sanctitatis ꝙ freq̄nter visum ē ꝙ
btā virgo sibi inclinauit.hic rap
tus est ad iudicium·z duz summe
plangeret rogatꝰ a monachis vt
dice ret quid vidisset.Tūc ille.Vi
di solem carentez omī nebula fō-
tem haurire sup angelos vt effū-
deret homibus aquam viuā· vidi
arborem ex qua omīs plenitudo

pietatis ⁊ honoris saturitatis bn̄
dictōnis diffunditur in nobis Et
hec est virgo Maria · vn̄ hoc solū
retineatis vobis ⁊ hoc vobis suf-
ficit · q̄ qui vult esse saluus freq̄n
ter salutet virginem beatam.

¶ Item ad idem. Legitur in Ma-
riali magno q̄ fuit quidā judeus
in Londonia qui p viā incedens
captus a latronibus · spoliatus ⁊
plagis inflictus missus est in car-
cerem obscurissimū. Cuz aūt post
multas iniurias ⁊ depredatōnez
oim rerum vinctis manibus post
tergum ligatum ad arborē euz so
lum dimiserunt. qui in dolore po-
situs ⁊ expectaret mortis aduen-
tum nō occurrebat sibi aliud ad-
iutoriū nisi virginis benedicte · et
flens ad eam sic suspirat dicens
O dna celi ⁊ terre viuifica in hoc
carne quod de te predicatur. Di-
citur em̄ q̄ ex plenitudine quam
habuisti supne gre celum ⁊ terra
⁊ etiam infernus bndictōnem re-
cepit · Nam ruina angelorū p te
repatur · omis mundus p te salua
tur · ⁊ detenti a demone p te libe
rantur · ergo dulcissima omi virtu
te precōsior · omni celo sublimior ·
omi sanctitate gtiosior · omni spe-
ciositate pulcrior adiuua me · nam
p te celis datur gtia · terris pax · fi
des gentibus · deus hominibus · vi-
cijs finis · ⁊ ideo adiuua me. Quq
trib⁹ diebus sic māsisset ⁊ ex las-
situdine paululum obdormisset.
assuit quedā dna splendidissima
cum duabus puellis. quarū vna
dissoluens vincula quibus miser
erat constrict⁹ cum absoluit · qui
p gaudio ⁊ āmiratōne euigilans
respexit que erat illa psona que
eū liberauerat · ⁊ vidit nō in som-
nis dnaz celi sibi assiste. Ex cuius
claritate totum diuersoriū reple-
batur · Ad quā judeus · que es tu
dna que tam bemignum affectum
mihi misero ostēdisti · at illa · Ego
sum Maria quā tu cum gemitib⁹
aduocasti ⁊ licz tu ⁊ genus tuum
negetis ptinaciter me peperisse
redemptorem mundi. vt modo p
malis bona reddā · ⁊ ab error̄ viā
veritatis reducam. ideo ad te ve
ni qd̄ vt tu euidenti⁹ cognoscas.
Egrediam' foras. ⁊ deducitur ad
altissimā rupem. Cunqz ibi posit⁹
de mandato dne respiret inferi⁹
vidit vallem pfundissimā sulphu
reas flammas · ⁊ fetorez intollera
bilem emittentē · ⁊ cum cerneret
horrida tormentorū genera ⁊ abs
qz misericordia torqueri ibi aias
a carnificib⁹ · ⁊ licz eiularet ⁊ lam
tarētur · non diminutio sed augm
tatio fiebat i penis. Territ⁹ jude⁹
corruit. Cui virgo. Hec tormenta
⁊ isti dolores dantur pfidissimis
judeis · qui ignorant ⁊ negant stu
penda · que in me fecit deus · nam
homo non capit · celum miratur ·
terra stupescit de beneficijs mihi
collatis a summo deo · Tūc duxit
eum ad quendā montem gratissi
mum · ⁊ sup omnes alios excelsuz ·

in quo mā̄siones splendidissimas aspexit. odores inestimabilis suauitatis sensit. cetus ciuiū celestiū vultu splēdidissimo psallētes. Cui v̄go. Hec est hēditas aīaꝝ redēptaꝝ sangume filij mei. ⁊ in eū credētiū. quā ⁊ tu possidebis si vere credas ⁊ ꝑfecte ⁊ deuotus sis incarnationi eius. Et ideo elegi tibi locū magis dilectum. Et sic recedente virgine Maria. d̄ mane venit ad villaꝫ. ⁊ suscepto baptismo cum magna deuotōne ꝓuiuit virgini bn̄dicte. ¶ Item ad idē. Legitur em̄ in libello de miraculis beate v̄ginis Q, fuit quedaꝫ matrona q̄ erat multū deuota beate virgini. informabat filios suos et filias ad sitem deuotōnem. ⁊ īter alia eos rogabat. vt ī omni tribulatōne. in omī dolore. ⁊ in oī ꝑiculo inuocarēt adiutorium virginis bn̄dicte ⁊ dicerēt. aue Maria gr̄a plena ⁊c̄. Hec aūt hēbat filiam satis pulcram. ⁊ mō muliebri mltū intebatur ⁊ intendebat ad vanos ornatus mulieꝝ. Cū aūt in quodā festo solēni hec discurrebat ꝑ villam. ⁊ p̄buisset materiaꝫ magnam spūalem magni scandali. Dum in seq̄nti die staret in quodā viridario appuit ei demō dicēs. Surge veni mecum. Cui illa. Quis em̄ es tu. Tūc ille. Ego sum ille cui⁹ intētionem cupis facē. cui⁹ tu es armatura. cui⁹ es rethe. ⁊ id̄o necessariuꝫ est vt venias cū illis. quos ad meū hospitiū inuitasti. Duꝫ g°

vellet eam rape. ip̄a īcepit clamare. virgo Maria adiuua me. ⁊ dicere incepit aue Maria. Tunc demon dimittēdo eam ait. Maledicta sit illa q̄ te docuit hāc oīonez qꝛ m̄si fuisset hec oīo. d̄ te fecissez hodie encenīū societati infernali ¶ Item ad idem. Fuit q̄dam nobilis dn̄a que hn̄s vnicum filium que deuota erat beate v̄gini multum. Cum aūt filius suus circuissꝫ ⁊ vellet eum mittere ad domum cuiusdaꝫ principis de cui⁹ raubis fuerat p̄ eius dum debēt recedē mr̄ eius vnum donum postulabat cum fidelitate cōplementi. quod ꝯcedens filius ait. Rogo fili karissime vt ad honorē beate virginis septies quolibꝫ die salutatōꝫ angelicā ei dicens ⁊ in fine cuiuslibet tu ꝯcludes sic. Virgo bn̄dicta esto mihi adiutrix in puncto mortis. recessit iuueis optime cōplens promissuꝫ. Sꝫ corruptus a mala societate deterior hō totius curie p̄ricipis effect⁹ est. Qui monitus a principe sed nō correctus ⁊ hoc freq̄nter vituꝑabilit̄ de sua curia expellitur priuat⁹ suis raubis. Qui suā ꝯfusionem ferre non valens. factus est princeps latronum. Et dum diu morat⁹ fuisset ī illo malo fuisset capt⁹ audita sententia mortis dū in nocte p̄meditaret' mala q̄ fecerat ⁊ ꝯfusionez quā inducebat i suo genere ⁊ dolorem mr̄is flebat. ⁊ eo flente affuit ei quidā iuueis splēdidissim⁹

qui liberatōnem ꝓmittens. soluz
ꝙ acquiescat votis eius. Captus
vero libēter ānuens. ait iuuenis.
Ego sum demō missus a principe
nostro. ꝛ solū ꝙ velis hoc facē qđ
dicam statim eris solut⁹. Cui cap-
tus. Dic secure. qꝛ qđ dicis imple
bo. Tunc demon. Abnega xp̄m ꝛ
omīa bn̄ficia eccl̄ie. Et ille. renun
cio. Renuncia adiutorio ꝛ hono-
ri Marie v̄ginis. Tūc captus. pl⁹
vellem scoriari. suspendi comburi
ꝛ sustinere om̄e genus tormenti.
q̄ si hoc facerem. Nam stante v̄
gine benedicta aduocatrice mea
necessarium est vt in quacūqz cu-
ria obtineam causam meā. vn̄ hoc
non facerem sed toto corde ꝛ ore
me sibi recōmendo ꝛ do sibi. Qđ
demon ferre n̄ valens statim eua
nuit. Tunc ille ad se reuersus co-
gnito malo qđ addiderat pecca-
tis suis cuz mirabili fletu ꝛ suspi
rijs cor suū eleuauit ad virginez.
cui⁹ salutatōnes nunq̄ dimiserat
ita dicens. Virgo bn̄dicta tēpluz
sanctissime trinitatis ꝛ oliua de q̄
fluit dulcedo mīe. attēde ad hūc
vilissimuz pctōrem. non pero libe-
ratōnem corpis. sed indulgētiam
delictoꝝ. ꝛ vt in puncto mortis si
cut semp rogaui sis mihi adiutr̄x.
O dn̄a p quem placabo filiū quē
negaui nisi p te in qua habitauit.
qūo recupabo suffragijs matris
eccl̄ie. nisi p te que habes illuz p
quem omīa creata sunt ꝛ donata
Adiuua ergo me ꝛ miserere mei.

Cum aūt sic cum mirabili contri-
tione petendo subsidium beate v̄
ginis cōtinue noctem duxisset in-
somnem. mane facto requisito cō
fessore ꝛ hīto diligētissime est cō
fessus. Et dum trahētur ad pati-
bulum licz in via continue roga-
ret virginem vt in puncto mortis
eum iuuaret. Dum transiret coraz
oratorio beate virginis visa eius
ymagine cū lacrimis incepit cla-
mare. Aduocatrix pctōꝝ adiuua
me. Tunc statim ymago ī pn̄tia to
tius ppl̄i inclinauit se ei ꝛ suppli-
cauit. Qui omnes mirati dum sta
rent iste supplicat vt det' sibi h⁹
donū vt possit osculari pedē yma
ginis. Qui concedētes. dum oiun
xisset se ymagini ymago extēdit
manum ꝛ apprehēdit ei⁹ brachiū
nec poterat remoueri quousqz in-
dulta sibi morte. Ille cum narras
set miraculum ꝛ qūo in fine cuius
libz salutatōnis rogabat virginē
vt in puncto mortis ip̄m iuuaret.
Tunc rediens ad patriam longo
tempe seruiuit beate virgini.

Sextodecimo errantes illumi-
nat. Legitur in libello de miracu
lis beate virginis. Q, fuit quidā
sacerdos qui deuot⁹ beate v̄gini
multū dubitabat in sacram̄to al-
taris. ꝛ ido rogabat assidue bea-
tam virginez vt eum dignaretur
iuuare. Cum aūt in sabbato cele-
braret missam an̄ pater noster di
sparuit hostia quā sacrificauerat
ꝛ dum respiceret stupefact⁹ vidit

Errantes illuminat

matrem glie ante se suū filium in
vlnis tenentem ⁊ ait. Ecce quem
sancta puerpa portauit. ⁊ ecce q̄z
cōsecras. ecce quē in manib⁹ tuis
tenuisti. quem tāgis. quem leuas.
quē comedis. quem bibis. ⁊ ecce
trado tibi filium meū accipe ⁊ p̄-
fice officium misse. Accepit ergo
sacerdos puer̄ ⁊ posuit super cor
porale ⁊ cū venisset ad locum ho-
stia deberz frangi non amplius ī
figura pueri panis mōstratus est
ei. ¶ Item ad idem. audiui q̄ q̄
dam mulier nobilis sed paup̄ ha-
bens duas filias quas īformauit
ad amorē beate virginis. paupta
te ergo grauata timēs corruptio-
nem mūdi: an̄ altare beate v̄ginis
eas adduxit sic dicēs. O dn̄a has
filias meas virgines ⁊ mūdas of
fero. ⁊ quia non habeo vn̄ possim
eas nutrire quidquid iuris in eis
habeo hoc tibi do. ⁊ acceptis ma
nibus puellar̄ in signum vere de
uotōnis oiūxit manib⁹ virginis. ⁊
dum recessissent iuuenez splendi-
dum inuenerūt in foribus dom⁹
sue qui obtulit eis centuz libras ī
quibus secrete erat obligat⁹ p̄ri
ear̄. de his mr̄ induit filias. ⁊ de
necessarijs p̄uidet optime. Qd̄ at-
tendētes gentes murmurare ce-
p̄unt q̄ de meretricio hoc habue
runt. Qd̄ mr̄ attendēs filiab⁹ ad
uocatis sic ait. ite ad mr̄em v̄iam
virginē Mariam. ⁊ instate cū fle-
tibus ⁊ deuotōne. vt tanq̄ mater
subueniat huic īfamie v̄re. que ex

corde v̄ginem rogātes dū in quo
dam festo solēni ip̄i⁹ virginis ad
s̄monem in platea sederēt. in pre
sentia totius pp̄li angelus descē-
dit d̄ celo portādo duos capellos
de rosis ⁊ clamādo sic ait illis iu
uenculabus. istos capellos mittit
vobis virgo Maria mr̄ vestra ī si
gnum virginitatis vestre. ⁊ ilt̄ di
missis disp̄uit. Tunc princeps t̄re
qui ibi aderat viso miraculo duo
monasteria cōstruxit ad honorem
virginis in quib⁹ istas duas con-
stituit priorissas. ¶ Decimosepti
mo ad ofessionem p̄uocat. Legit̄
in Mariali magno Q, fuit quidā
latro qui in omī hora die. etiā qn̄
ibat ad latrocinium aue Maria di
cebat. Finaliter capitur ⁊ suspen
ditur. Et dum suspēdentes quar-
to die ad videndū eum venissent
ridentem ⁊ viuentez eum inuene-
runt. Qui interrogātes causaz ait
Beata virgo cū suis sacris mani-
bus tenuit laqueuz ne suffocaret
me ⁊ adhuc tenet quousqz plene
confessus ⁊ pro pctis meis p̄niam
agam. Cum autem non possent ei
nocere cuz vellent viso miraculo
eum liberauerunt de furtis.
¶ Item ad idem. Fuit quidā prin
ceps latronum qui heremo veni-
niens ad domuz paupcule mulie-
ris. requirit quare in sabbatis ie-
iunarent pamuline filie sue. Re-
spondit mater. Domine audiui a
quodam sancto viro. quicunqz ie
iunat sabbatuz ad honorē beate

Ad Confessionē prouocat.

virginis nunq̄ moritur sine plena confessione. Tunc latro ⁊ ego voueo beate virgini ꝙ illo die in ꝑpetuum ieiunabo. Post multos annos ꝯtinuatis semꝑ ieiunijs vt ꝓmiserat latro capitur ⁊ sine dilatōne decapitat'. Tunc caput eiꝰ ꝑcisum a corpore incepit clamaē ⁊ ꝯtinue dicē confessionē. Tūc stupefacti capientes ad villam ꝑ sacerdote miserūt. Qui veniens caput vniuit corpori ⁊ statim est integratū ei. Tūc latro hoc bonum ad reuerētiam virginis feci in vita. ⁊ dum facta decapitatōne diaboli vellent rape meū spm̄. affuit beata virgo q̄ aīam meā non permisit exire de meo corpore quousq; contritus sim plene ꝯfessus. Et ꝯfessis omnibꝰ pctis postulatis d̄ uote suffragijs mortuꝰ est ī pace.

De Matrimonio

Matrimoniū magnū incōmodū infert in nobis. Primo ē ꝯtristatiuū. Refert Hiero. Q, q̄dā sapiēs q̄rit. an plꝰ expediat ducē vxorez an nō Respondit. Vxor vel est pulcra. bene morigerata. ex hoēstis ꝑentibꝰ nata. vel nō. si sic nō est ducēda Q, efficieris ꝟuꝰ liberoꝝ matronarū ancillaꝝ. ꝑ totas noctes erūt garrule. affectabunt gēmas. auꝝ. vestes. alioq̄n dicerēt. Ego in ꝯuētu dn̄aꝝ despitior. illa est honorabilior. Si est turpis de vili genere. in odio. in rancore. in ꝑiculo cōtinue te ponat. ⁊ cuꝫ de difficili custodiatur. ⁊ vult ab omnibus adamari ponat maculaꝫ in gl̄ia tua.

De medico.

Medicus debꝫ hr̄e has ꝯditiones seq̄ntes. Prio dꝫ esse discretus. Refert jacobꝰ de vitri. Q, fuit quidā diues qui ꝑ nimia pīguedīe nō valebat surgere d̄ lecto ⁊ vocato medico cū nollet vti nisi delicatis. ait medicus. ꝓcerto iste erit mortuus infra annū ⁊ hoc dixit satis alte vt infirmus posset audire. Tūc infirmus ꝑ nimia sollicitudine mortis quā hēbat ꝯtinue attenuatus sanatus est. vn̄ ꝑdicator debꝫ vti interdū asperis. Item ad idem. Refert jacobus de vitri. Q, fuit quidā prior pinguissimꝰ qui ꝑ nimia gulositate perdiderat appetitū comedēdi. Cū aūt amici quinquaginta libras dedissent cuidā medico qui ꝓmiserat eū curare. fecit eū includi in q̄dam camera. nihil ibi dimisso nisi pane nigro suspēso ad trabē ⁊ baculū duoruꝫ palmoꝝ. Cūq; ille diu ieiunassꝫ ꝑ nimia fame baculū ꝓiecit ad panem ⁊ de micis cadentibus comedebat. Cuꝫ g° eiulans fuisset sibi aptum sanatus exiuit. Diues ē infirmus. panis ē mors. baculꝰ ē cognitio. Scd̄o debꝫ esse firmus. Refert jacobus de vitriaco Q,

fuit quidē papa qui carerēt omī appetitu comedēdi·nō mueiebat medicū q̄ posset eū curare. Cuz āt quidā paup medicꝰ vemisz ad eū pmisit vt ipm curaret solū q̄ alti medico non acquiescēt·vadit ad appothecariū de siligine fecit fieri electuariū vnā pixidē plenam· Cūqz papa gustasset z vellet amplioꝰ·ille nolebat dare·ptendēdo precōsitatē. Cum aūt sic tenuisset p aliquos dies cū dieta z fuisset curatꝰ computātur expēse z fuerunt: xij·denarij·z rephensa gulositate pape ille se correxit z medicus bñ remuneratꝰ fuit· Tercio debz esse amicꝰ. Legit' m li. ix. dōms spūss·q̄ quidā medicus hēbat mfirmū mirabili mō dilectum. Cū aūt vidēt eum mori p ḡuitate mfirmitatū·cōsideratis oī bus cauꝭ mfirmitatis·dixit mfirmo·q̄ necesse erat·si vellz curari vt tot medicinas diuersas recipet quot ifirmitates hīet. Cū aūt ifirmus ꝑter debilitatē sustinē non posz·nec repiret' aliquis qui medicinas amaras p eo vellet bibē· medicꝰ cōpassus ifirmo· se ponēs i lecto oms medicinas bibit·z cū anhelitu suo mfirmū curauit· iste mfirmꝰ est hō·medicꝰ fidelissimꝰ xps. Qz vero mfirmꝰ hēbat acutā auaricie·z ideo sudauit emittēdo suū sanguē· qz hēbat apostema supbie·venas suas apuit·qz habebat terciana odij z iuidie virgis fuit attritus. cōtra gulā fecit diez·dtra luxuriā sumpsit fellis potatōnez·dtra impaciam fecit emplastꝝ de carne sua ctita·dtra mfidelitatez fecit balneū de aq̄ sui lateris·dtra mfamias vnctōnem mie·dtra crudelitatē fudit lacrimas opassionis z pietatis·cōtra accidiam fecit electuariū ex dulcedme verboꝝ suoꝝ zc.

De mendacio.

Mendaciū multū malū iducit i nobis. Refert jaco. de vitri·q̄ fuit q̄daz miles q̄ rogauit scutiferꝝ suū vt sp i curiis mentiēdo augmtaret q̄dq̄d dicēt Cū aūt m quodaz festo magno nō vellet caputiū deponē·e oq̄ esset aliq̄ntulū scabiosus·mrogatꝰ q̄d hīet·rndit q̄ hēbat aliq̄ntulū de excoriatōne i capite. Tūc scutifer· ymo dñe hētis totū caput plenuz scabie· Et illi auferētes ei capucium muenerūt sic esse.

De Mercatore.

Mercator debz hīe has odiciones seq̄ntes· Prio emizdz eē iustꝰ· Refert jaco· de vitria·q̄ q̄daz vidēs domū suā obustaz rogauit q̄ndaz vt sibi accomodaret suam ad standuz quousqz suam complesset. Qui ocedēs liberaliter. Dum iste vidisz istam esse meliorē sua·non curauit suaz reedificare ·z tractus ad iudiciuz probauit q̄ tradita erat sibi ad

standum sine determiatõne tpis quousqz sua esset reedificata. tũc judex videns fraudẽ ait. Verũ est ꝙ tradidit vobis ad standuz. sed non ad iacendũ. nec ad sedenduz comedẽdum. neqz aliq̃d aliud faciendũ. ⁊ ideo impono vobis sub pena capitis ꝙ nihil aliud facias tibi. ¶ Item ad idem. Fuit q̃daz mercator qui cũ fraude diuicias congregans. ⁊ cum ꝑmixtione aq̃ cum vino. ad terrã suaz ꝑ mare redire voluit. Et cũ quadã die ĩ naui dormiret. ⁊ om̃s diuicias suas in florenis ⁊ ĩ auro teneret. ad caput in quodam sacco venit q̃dam symea naute. ⁊ subito rapiẽs istũ saccum vsqz ad summitatez arboris ascendit. que apiens saccum singillatim om̃s istos florenos ꝓiecit ĩ mari. vno non dimisso. Qd̃ respiciens mercator. nec possz eã ad se reducere. flendo dixit. iniuste acquisiui. ⁊ iniuste ꝑdo. ¶ Secundo debz esse verax. Refert jacobus de vitriaco Q, fuit quidaz mercator q̃ vendẽdo equũ fuit interrogat⁹. q̃re vẽdebat ⁊ an hĩet aliq̃m malã ꝯditõnẽ. Rñdit vendo. qr pauꝑ sum. ⁊ iste equ⁹ nimis comedit. nec ꝯditõnez malã habz nisi ꝙ nõ ascẽdit arbores. Cũ aũt eũ optime vẽdidisset. ⁊ emptores vellent eũ secuz ducere om̃s mordebat. ⁊ oẽs ꝯmedebat. Tũc emptores verũ inq̃unt dixit vendens. qr nimis comedit. Cũqz venissent ad q̃ndam pontem ligneũ. ⁊ equ⁹ nollet transire. dixerũt. jn h⁹ etiã verũ dixit ꝙ arbores nõ ascendit ¶ Item ad idẽ. Fuit quedaz mr̃ q̃ iustificare volens seipaz. vt melius vendẽt mercatõnes suas. dixit. Si aliq̃d infidelitatis facõ in venditionib⁹ meis. rogo deum vt comburat hospicium meũ. statim descendit ignis d̃ celo ⁊ totã domum ꝯsumpsit. ¶ Tercõ debz eẽ sobrius. Legitur in li. de septẽ donis spũss. ꝙ fuit quidã comes qui voluit ꝓbare omia officia mundi Cũ aũt oĩa ꝓbasset. dixit. Q, melius officiuz mũdi est officiũ mercatoris. Qr in nũdinis emit ⁊ recipit quidq̃d vult. discurrit regiões ⁊ videt gentes ⁊ viuit optime. sz vnum habz grauissimũ redditõez computi solutõnẽ extremã. jta dico de vane viuentib⁹ q̃ faciũt q̃d quid volunt. omni vanitati se exponunt. omnẽ leticiam amplexantur. sed in morte ⁊ in extremo iudicõ erit dolor.

De Milite.

Miles dedz hĩe has ꝯditiones. ¶ Prio debz eẽ ꝓb⁹. Refert jacob⁹ de vitri. ꝙ fuit q̃daz miles strẽnuissim⁹ ĩ armis seminabat blada sua cũ rauba d̃ burello ⁊ sotularib⁹ magnis vñ vadẽs ad torneam̃tuz lucrat⁹ est om̃s eq⁹s suos. ⁊ statim posuit eos ad semināduũ blada. Cũqz rep̃hẽderet a trãseũtibus. rñdit. jux̃ me volo lucr̃i cũ q̃b⁹ possi ire lõge

¶ Scdo debz esse deuotus. Refert jacobus de vitriaco Q, cuz quidam miles faceret magnū cōuiuiū z vellet ꝙ sacerdotes lauarent primo. rñdit. Primo lauam⁹ z vltimi sedem⁹. Cui miles. Hꝰ rōnabiliter facimus. qꝛ primo debetis esse mundi z vltimo ebrij.

¶ Item ad idem. Refert jacob⁹ de vitriaco. Q, cū quidam miles transiret cum equo ꝑ viam. vidit ꝙ demon affligebat q̄ndam iuuēculam. ad quē miles. Cur istaz debilez crucias. veni obsecro mecuz ad torneamētum. Cui demon. Si dederis mihi habenas equi tui. vel sellam vel aliquid tale seq̄ꝛ te. At ille noluit. Tunc demon. Saltem pone me in summitate pallij tui. Tūc miles cōsentit cum cōditione nō nocēdi sibi. Cū aūt miles oraret. demō rep̄hēdebat eum dicens. cur murmuras. Cū aūt audiret ꝑmoēs dicebat. quid hic agis Cum aūt quadā die miles crucez aspexissz demonē voluit dimittē. Ad quē demō. Quid vnq̄ displicentie tibi feci. aut dimisi de ꝑuicijs tuis. ditam te z ꝑ me factus es gl̄iosus. cur ergo vis me d̄serē Cui miles. Volo deserē mundum. crucis z p̄nie arma assumē. z id̄o in noīe crucifixi tibi p̄cipio vt recedas. tūc dimisit euz z ꝑuiuit d̄o ꝑuiendo infirmis in quodā hospitali. ¶ Tercō debz esse liberalis Refert jacob⁹ de vitriaco Q, q̄dā miles petiuit a quodā doctoē que esset summa liberalitas. Respondit doctor. dare. Dixit ergo miles. Nos sum⁹ magis nobiles Qꝛ pl̄a damus q̄ꝑ vos. Tūc cl̄icus Scitis vos que est magis rusticitas. Rñdit miles. recipe z auferre. Tūc cl̄icus. ergo vos estis magis rustici q̄ꝑ nos. Qꝛ pl̄a recipitis z pl̄a aufertis. ¶ Quarto debet esse pi⁹. Refert jacob⁹ de vitria. Q, fuit quidam miles qui ex sua supbia pedē cuiusdam rustici amputauit. Qꝛ maculauerat aliq̄ntulum cum luto vestem ei⁹ nouam. Cunqz p̄nia ductus religionez intrasset. pes eius dexter icepit putrescere z ait. Nunc cognosco ꝙ virt⁹ z gracia dei est mecum. Qꝛ i hac vita vult me punire de malis meis.

De Misericordia.

Misericordia multa bona inducit i nobis. ¶ Primo est peccatoruz ꝓcuratiua. Fuit quidam sanctus summe misericors raptus. vidit quendam vrceum plenum foraminibus sub quadam tilia de quo emanabant aque dl̄cissime. Cūqz gustata vna gutta requirēt a domicella sibi assistēte q̄ eēt illa tilia z q̄s vrce⁹ Rñdit. tilia ē bonitas dei. Vrce⁹ est misericordia dei attrahēs omnem plenitudinez graciaꝝ de vulneribus xp̄i. z habz. xij. foramina. id est canoris ꝑm duodecim officia q̄ exercent' in nobis. Prio em̄

pctōrem in pctō exn̄tem expectat
Scdo ad conuertendū eum labo
rat· Tercō redeūtem benigne re-
cipit. Quarto penitēti integre in-
dulget· Quinto redire volētez nō
impedit. Sexto desolato ex timo
re cōsolatōnem venie prebz· Sep
timo spoliato amissa restituit·
Octauo indigenti necessaria pui-
det· Nono impugnato subuenit·
Decimo in bonis pmouet· Vndeci
mo familiaritatez dei inducit· Duo
decimo· regnum eternum tribuit
Et ideo dilige mīaz si vis obtinē
bn̄ficium dei· ¶ Item refert Hie
ronim⁹· Q, dum quidam sanctus
diu heremiticā vitaz duxisset· ora
uit deuz vt reuelaret sibi cui eēt
sitis in vita eterna· Cui apparens
angelus· ait· q̄ esset similis cuidā
symphoniaco qui morabatur in p
ximo vico· ad quem pgens z act⁹
eius inquirēs· ille dixit· Sepe fui
frater latronum z nullius bonifa
ctor nisi q̄ virginez q̄ndam raptā
a socijs a corruptōne seruaui· z s-
uatam cuidaz honeste mulieri do
mui pprie restitui· aliud bonuz re
cordor me fecisse vt motus mise-
ricordia cuidam mulieri erranti ī
heremo tricentos solidos dedi p
redemptione viri sui z filiorum q̄
in carcere tenebātur· quez ducēs
ad heremum· Dum post modicum
fuisset mortuus vidit q̄ misericor
dia eleuabat eum ad celuz· Scdo
orauit idem heremita· cui in gl̄ia
eterna esset similis· responsuz est
sibi q̄ primario ciuitatis· Ad q̄m
pgens audiuit ab eo q̄ operibus
misericordie q̄ntum poterat insi-
stebat· Et addidit· vxorem pulcrā
accepi z habitis filijs p triginta
annos a coniugali ocubitu absti-
stinui· quā etiam ducens ad here
mum· Dum post paululuz fuisset
mortuus vidit q̄ misericordia ele
uabat animam ei⁹ ad celum· Ter
cio orauit vt sciret cui in gl̄ia essz
similis· z responsum est ei q̄ cui-
dam mercatori qui hēbat naues
diuicijs z mercimonijs ornatas·
Ad quem pgens ex pte dei inui-
tauit eum ad pn̄iam z ad suscep-
tionem bn̄ficōr mīe dei· qui statiz
acquiescens venditis omnibus z
datis paupibus secutus est eum
z dum moreretur vidit q̄ mīa dī
eleuabat euz ad celuz· Tūc vltimo
cum sanctus heremita appropin-
quaret morti cōuocato sacerdote
cum multis· ait· Nemo siue fur· si
ue mētrix· siue mercator· siue pub
licanus debz contemni q̄r de om
nibus istis de⁹ elegit sibi amicos
z mīa dei in motu oculi eos scōs
facit z bonos· z cum narrasset om
nia dormiuit in pace· ¶ Item
ad idem· Legitur in libro de vita
z perfectione fratrum predicato-
rum· Qz fuit quidam scolaris Ho
nonie· qui deditus multis sceleri
b⁹· vidit q̄ erat ī cāpo magno in
q° tēpestas horribil̄ cadebat· Tūc
fugiēs a facie tēpestatis venit ad
q̄ndā domū z postulabat intrare

Tunc dña mtūs iclusa respondit
Ego que hito m hac domo voco
iusticia. vnde mecū habitare non
potestis cum nō sitis iustus. Tunc
recessit ad aliam domū. z cuz hu-
milit postularet mgressum. rndit
nunqp mtrabitis qz ego sum veri
tas z nunqp me dilexistis. idō me-
cum nō eritis. Tunc vltra pgredi
ens venit ad aliam domum. z ha-
bitans ibi respondit. Ego suz pax
z quia impijs non est pax. ad me
nullo modo mtrabis. sed consulo
tibi qp vadas ad sororem meam. q
oms miseros recipit. que est crux
aurea. clipeus contra omnē dolo
rem. vnguentū contra omne vuln?
z custodit totaz grāz dei. Tūc ille
pulsans ad hostium. dixit hospi-
ta. Ego sum misericordia que hic
habito. z apio hostiuz celi. sum ne
gociatrix prudētissima. qz de luto
acquiro gēmas. teneo thezauruz
dei. soluo omnes laborātes. facio
fertilitatē. sto contra tempestatē
z m omi re solēni pro legato mit-
tit me altissim?. Et ideo si vis ha-
bitare mecum renūcia mundo et
mgredi ordmem fratr pdicator
qz ibi est verum fundamentum z
vera salus. Qui statim ad fratres
accedens ordmem est mgressus.
¶ Secdo est fragilium sustenti-
na. Legitur m li. de septem doms
spūssancti. Q, fuit quidā iuuenis
multum misericors qui habēs ca-
strum m altissima rupe iuxta ma-
re. mueit qp vxor sua adulteraba-
tur cum alio. z cum vellet eaz oc-
cidē illa petiuit veniaz z correcti
one pmisit z liberata ē. sed dñs
eiecit eā de sua camera p. x. pass?
Secdo addidit peccare z etiā po-
stulans veniā pepcit ei dñs. s; elō
gauit eaz a se p. xx. passus. Tercio
addidit peccare. z cū dñz muemis
set. ait. Fuge a me p. xxx. passus. z
cū precipitiū rupis esset ifra illos
passus cadēs mortua est. Loqndo
spūaliter. iste miles misericordis-
simus est xps. castr est mundus.
precipitiuz est mfernus. spōsa aia
que adulterat cū demone. z hoc
m iuuētute z pcitur sibi. sed elon-
gatur a do p. xx. passus: qz pdidit
mnocentiā z vgimtatē. Secdo ad-
didit peccare m media etate z p
citur a deo sed elōgatur ab eo p
xx. passus. qz retinet osuetudmem
peccādi z mclmatōnez ad pctm.
tercio addit peccare m senectute
¶ qz tunc elongatur a deo p mor
tem. z ibi est tricesim? passus m-
fra quē est precipitium mferni ca
dit ad dānatōez eternaz. Tercō
est fugientiū vocatiua. Legitur i
Ecclesiastica historia qp dū p? mor-
tem xpi qdaz sacerdos ad tēpluz
accedēt p ymolatōne vacce. subi
to porte tēpli p se apte sunt sup
limiare tēpli scissuz est z vacca q
dēbat ymolari mt man? sacdotis
pepit agnū. Tūc angeli clamaue
rt. vocati estis blādiēdo. corripiē-
do. pmittēdo. ispirādo miaz repu
listis. z iō trāseā? ab his sedibus

¶ Quarto est demonum fugitiua
Legitur in vitaspatrum quod cum quidam
flagitiosus pctor declinans a pctis
et conuertens se ad dnm inclusisset
se in quodam sepulcro vt ibi peni
tentiam ageret. demones eum re
trahere volentes. Primo blandi-
ciis. postea pmissionibus. Et cum ni-
hil sic pficerent. addiderunt fla-
gella. Tunc lumen de celis descen
dit missum a mia dei. que demones
fugans penitentem confirmauit
in bono. ¶ Quinto est damnatio
nis liberatiua. Legitur i vitaspa.
Quidam habens sororem carna-
lem meretricem ad eam in egiptum
accessit. eo quod esset multis cam dam-
natonis. Que cum audiret eum ve-
nire occurrit ei. relictis omnibus
amatoribus suis. nudata capite.
et discalciata volens amplexari eum
requirens si mia dei locum habe
ret in ea. Tunc ille. soror sic. quantum
castrum est magis munitum et re-
belle. tanto est gaudium maius in
captione. quanto fera est magis sil-
uestris. tanto de ea fit maius fe-
stum in curia regis. quanto morbus
est grauior et desperatior. tanto me
dicus est maius gaudens si per eum
curatur. quanto filius a patre reces
sit longius. tanto letantius recipit
redeuntem. quanto filius magis pro-
funde in luto cecidit. tanto citius
mater succurrit. Et ideo veni et se
quere me. Sed prius vade velare
caput tuum et calciare pedes tuos
Que redire nolens ne inueniret
occasionem peccati. ne male ho-
mines edificarentur. misit eam per
aliam viam. Et cum reperisset eam
mortuam. et pedes eius plenis spi
nis. et fleret iuxta eam. vidit lucem
mirabilem. et reuelatum est ei quod
mia presentasset eius pniam coram
deo et deus propter feruorem quam habue
rat acceptauerat et remiserat sibi
plenarie mala sua. ¶ Item refert
sanctus Ozymas quod fuit quedam mlr in
egipto maria egipciaca nomine. quam
cum. xij. essent annorum. relictis parentibus
alexandriam venit. et ibi omni volupta
ti. iocis. ebrietati et libidini se dedit
intm fuit laqus diaboli et pctis ex
posita. vt dum videret homines ad
portum currere pro hierosolimita-
na peregrinatione. iuuenes senes.
clericos et laycos omnes ad perditonem
trahebat. Cum autem omnibus sordi-
bus se daret vt melius posset seruire
diabolo. circa partes hierosolimita
nas peruenit et per. xvij. annos omnes illas
adiacentes villas diabolo acquire-
bat. Tandem in die crucis curiosius
ornata. vt homines in ecclia exntes
posset ad libidinem prouocare ad ec-
clesiam venit. Et dum frequenter vellet
intrare repellebat a virtute diuina. tunc
cogitans sua pctam ad angulum se tra
hens. et flere vberrime cepit. Et quia de il-
lo loco potat videre ymaginem btem
Marie virginis. spopondit quod si sua
pietas et mia vellet pro ea fideiubere
numquam ad feditatem pctorum rediret. et
cum diu fleuisset sumpta fiducia sine
difficultate intrauit et crucem adora-

Et dum flendo staret coram altare beate virginis apparuit domicella dans velum ⁊ ait · Ego sum mia ⁊ induo te velo gracie dei. et vltra iordanem erit tibi salus. Cũ qꝫ illa die tribus denarijs datis amore dei emisset tres panes · ingressa est desertum qđ erat vltra iordanem · ⁊ ꝑ xvij. annos verbuꝫ dei fuit vestimẽtum. alimentum ⁊ documẽtum · Vnde dũ sanctꝰ ozynias illđ desertum fuisset ĩgressus vidit eam eleuatã a terra cũ splẽdore icenso. Et tunc conclusit · q̃nta erat virtus diuine mie q̃ hanc peccatricem sic subleuauerat ĩ amore. ¶ Sexto est indulgentie aportatiua. Legitur in vitaspatꝝ Q, quidaꝫ heremita impugtus a pctõ immũdicie venit ad q̃ndam ciuitateꝫ egipti · ⁊ ibi videns filiã sacerdotis ydoloꝝ adamauit eaꝫ · ⁊ petiuit a pr̃e vt eam sibi daret vxorem. Qui requirens consilium demonis loq̃ntis in ydolo. dixit ꝙ nullo mõ daret eam sibi nisi baptismum ⁊ deũ negaret. Qui cũ fecisset sacerdos vidit columbã de ore eius egrediẽtem · Et cũ adhuc nollet eam sibi dare · nisi iteꝝ habita collocutõne demonis. cuꝫ interrogasset demonẽ · Rñdit. Deꝰ xp̃ianoꝝ summe misericors est. et ip̃i negant eum · ip̃e autem nõ negat eos. Sed in omĩ tribulatõne ⁊ in omĩ dolore semꝑ eis assistit. ⁊ ideo licꝫ negauerint eum consulo vt nullo modo des eam sibi · Qđ ille audiens. cõmpũctus ⁊ reuersus ad cor suum · redijt ad hẽmuꝫ · ⁊ confessus est cuidam seni · qui ĩiungẽs sibi ebdomadaꝫ ieiuniorꝝ · Dum illam complesset vidit colũbam suꝑ eum volitãtem · Cũ autẽ scđaꝫ iniunxisset appropinq̃uit columba. Sed in tercia os eius ĩtrauit. ¶ Septimo est in ꝑiculis ꝓtectiua. Refert Helinãdus regine Q, ethiopio misit pictorẽ qui alexandri figuram ĩpingeret ĩ tabula · Cum autem filius regine ab alexandro subsidiũ postulasset. et ip̃e cum militibꝰ in similitudinẽ prĩcipis alexandri in adiutorium postulasset. habita victoria dum regina ethiopie oñderet sibi omnia sua pallacia ⁊ deuenissent ad camerã in qua erat eius pictura · cognitꝰ ꝙ essꝫ alexãder · qui timens ait regina · noli timẽ qꝛ faciã misericordiã tecũ sicut tu fecisti cũ filio meo · Loq̃ꝫdo spũaliter. Hec regina est mĩa · filius suus pauꝑ. diues alexãder · sed maior filius volens interficere diuitem. est iusticia dei. ¶ Octauo est amantium honoratiua · Legitur ꝙ fuit ĩ egipto quidaꝫ diues qui nolebat ꝑcẽ suo inimico ꝓpter ꝯfidentiã cuiusdam latronis q̃ erat adiutor. Tũc rogauit latronẽ quidaꝫ sanctꝰ vt ꝓpter ruuerẽtiam dei paceꝫ hr̃et · Qui acquiescens · confirmata est pax. Et cum abbas rogasset pro latrone. ⁊ latro ⁊ ipsi rapti sunt ad đi iudiciũ ⁊ discussa est vita ⁊

actus latronis. ⁊ ostensa est ei sua damnatio. Tunc cū sanctꝰ cui pacem concesserat rogaret deum ꝑ isto. dictum est ei a dño. licz damnatio eterna dēat induci sup istū qꝛ misericordit egit miam. Et tūc ad se rediens emendādo vitaz misericordiā est cōsecutus. ¶ Itez refert Cesariꝰ ꝙ i theuthoīa fuit quidā miles qui pr̄em alteriꝰ casualiter interficito. Cum aūt filiꝰ occisorem cepisset. ⁊ extracto gladio vellz int̄ficere. ille ad pedes eius ꝑstratus ait. Rogo vos dñe amore crucifixi q̄ misertus est mūdo vt miserami mei. quibꝰ verbis ille compūctus hominez illum leuauit. ⁊ ꝓpter reuerentiā crucifixi non solum culpā remisit. sed ⁊ cōsolatus est eum. Tandē ille transiens mare. dum eccl̄iam sepulcri dñi intrassz cum pl̄ibus ecce ymago crucifixi illi satis ꝓfundi inclinauit. Et qꝛ non poterat discerni cui inclinaret. Dum singillatim ītrasset quilibz. huic tm̄ est inclinatio facta. Et cuz cām interrogassz. dixit supradictā. ¶ Item ad idē Refert jacobꝰ de vitriaco ꝙ fuit quidā miles qui hn̄s vnicuz filiū duxit eum ad pratum qd̄ falcabatur. Cum aūt puulus ī herba dormiret. vnus de falcatoribꝰ falcem extendens ignorāter puerꝝ interfecit. Quod audiens pr̄ dolens ⁊ eiulans filium sepeliuit. Cum aūt in die pasceues. nudis pedibꝰ ecclesiā visitaret. venit ei obuiā homicida funem̄ hn̄s in collo. flexis genibus. fusis lacrimis. manibus iūctis. ⁊ ait. Dñe ꝑ illo qui hodie mortem suaz indulsit. supplico vt mortem vr̄i filij q̄z ignorās interfeci indulgeatis mihi. qui statim ei indulsit. Cum aūt īgressus fuisset eccl̄iam indultor ad osculādū crucez venissz ymago crucifixi clauis affixa. plicauit manus. ⁊ amplexata ⁊ deosculata est eum.

De Missa.

Missa multa bona inducit ī nobis ¶ Primo est hostiū supatiua. Legit' ꝙ Comes pictauiens consuetus erat deuouotissime missam audire. nec ꝓpt aliquā necessitatem volebat int̄rumpe. Quodā vero die dū missaz audiret. ab inimicis capitalibus quodā loco extitit exploratus. Et dum sui suaderēt vt recederet et fugeret. noluit. sed missam iuxta suā consuetudinē integre audiuit Celebrata missa cum non essz nisi cum decē socijs adiuuāte luce celesti hostes deuicit ⁊ vinculauit multos ¶ Scd̄o est mortis liberatiua. Legitur in li. de septez donis spūssancti. Q, fuit quidā Miles qui hn̄s armigerum bonuz et sanctū. accusatus est ꝑ emulos ꝙ nimis erat familiaris vxori militis. Et qꝛ miles hēbat furnum tegulaꝝ ⁊ vitri in nemore misit lr̄az de consensu emuli ⁊ eo consulēte

ad rectorem furnorum. vt in furnum ponerent primum. qui de hospicio suo ad eos veniret. Tandem missa hora summo mane armiger accusatus mittitur. sed in via declinauit sicut semp consueuerat. et missam audiuit. Tandem emulus volens scire an preceptum dñi esset completum de licentia militis illuc accessit. Et qui iste fuit primus. et preuenit alium. missus est in fornace. et combustus est. alius vero ignoscens audita missa vltimo veniens saluatus est. Et rector furni per eum dño mandauit rem gestam. qui videns iudicium dei sup mortuum laudauit deum. et postea multum dilexit armigerum. Tercio missa est audientium honoratiua. Legitur enim Qz quondam fuit quidam miles qui tantam et tam magnam deuotonem habebat ad missam qp p quocumqz re tempali nolebat omittere auditionem eius. Cum aut quadam die quidam amicus suus obsessus in q° dam castro petet eius auxilium. iste cum omnibus suis venit in adiutorium eius. et dum transiret per qdam nemus audiuit campanulam pulsari p missa declinas a societate illuc prexit. et inuenit qndam domum religiosorum descendens de equo. et depositis armis inuenit sacerdotem dicentem confiteor. Cum autem deuote missam audiret. et sacerdos in eleuatone esset. audiuit miles vehementissimos ictus fieri in clipeo suo. Cum autem nec pter hoc vellet exire. dum actu fiebat eleuatio vehementiores ictus audiuit. Qui pseuerans vsqz ad finem. audita tota missa equum ascendit et assumpsit clipeum conquassatum et pgebat versus castrum obsessum Tunc eundo intra se dicebat. bene reputabant te tui timidum et coardum. Nam non credunt qp p auditione misse remaneris. sed p timore hito ergo secum consilio ad qndam consanguineum suum qui fuerat in prelio. secrete venit et interrogat quid dixerunt ceteri milites de eo. Qui rndit. Dñe tam milites qp oms alij vna voce dixerunt. hodie qp in mundo non est miles tante pbitatis sicut vos estis. Apparuerat cum quidam miles cum armis et equo pfati militis et signo eius. et castrum ceperat et oms debellauerat. et sine vulnere exiuerat. Cumqz iste stupefactus ad alios milites accessisset. qui oms dixerunt sibi qp nemo tantam gtiam habuerat vnqp d vno facto sicut ipe illo die habuisset. Tandem iste agnoscens miraculum cum fiducia accessit ad principem p cuius adiutorio venerat. et rogando eum p pace et mia captiuorum concessit. Et dum pueniisset ad dnm castri captum et ad oes homies eius dixerunt. Tu dñe cepisti nos oms ita honeste qp nullum penitus vulnerasti. idcirco sumus ippetuum serui tui. Et quidqd de pace facere volueris parati sumus firmiter obseruare

Facta igitur pace ꝛ cōfirmata. ī
presentia oīm militum. miles nar
rat veritatem. potius volens dei
gl̄iam q̄ suum honorem. qui om̄s
audientes mag̃ficauerunt deum
¶ Item ad idez. Fuit quidā qui
tantam deuotōnem hēbat ad mis
sam q̄ nunq̄ fuit dies quin saltiz
vnam missam vellet audire. Cum
aūt semel nauigaret ꝑ mare ꝛ ac
cepta terra iste ascendissz ꝛ vidis
set ibi ꝓpe vnā eccl̄iam. illuc per
gens inuenit q̄ sacerdos missam
incipiebat dicere. Et cuz ille mis
sam audiret eleuatis velis. ꝛ illo
relicto naute nauigare ceperunt.
Cui compatiebātur summe socij.
eo q̄ solus ꝛ ī terra aliena erat re
lictus. audita missa. dum nauē re
cessisse vidisset patiēter portauit
Et dum regressus fuissz ad eccle
siam ꝛ comedisset paꝝ de pane. a
sacerdote dato aliq̄ntuluz obdor
miuit. ꝛ post somniuz inuenit se in
patria sua ꝛ in domo ꝓpria cū om
nib⁹ mercationibus ꝛ reb⁹ suis q̄
erant ī naui. ꝛ quas emerat vltra
mare. Et cū post multos dies ve
nissent socij sustentatis multis pi
culis. eum videntes laudauerūt
deum excelsum. ¶ Quarto ē pe
naruz diminutiua. Legitur q̄ fuit
quidam ad missam audiēdam de
uotissimus. ꝛ si decē vel .xx. posset
audire in die audiebat libenter.
Cum aūt requirētur q̄ esset causa
Rn̄dit. Vos alij dicitis q̄ nichil
valet tm̄ ad diminutionem pene
purgatorij sicut audire missam.
Si ergo valet eis qui eam nō au
diuit. et cum sim dignus ex pctis
meis multis penis purgatorij vo
lo ponere in thezauro dei aliq̄s ī
subsidium ꝛ remedium mei dolo
ris. ¶ Quinto est ditatiua. Legi
tur q̄ fuit quidam miles qui ad
tantam pauꝑtatem venerat q̄ ni
hil hēbat in quo filiuz vnicū quē
habebat heredem ostitueret. sed
vocato eo dum vellet mori dixit
sibi. Fili tria tibi precipio custodi
enda ad hoc vt ī diuicijs summe
abundes. Primū est vt missaz quo
libet die audias ꝛ legem dei non
frangas. Scd̄m est vt cum nullo
homīe contendas. Tercium est vt
dn̄o fideliter assistas. Cum autez
ille fideliter adimpleret omīa. et
quadā die ex inductōne cuiusdaz
emuli. precipitur sibi res impossi
bilis. scz vt in ꝓfundum maris de
scenderet ꝛ veniret ad narrāduz
quid ibi esset. alioq̄n in furno cal
cis comburētur. statiz ille ex vtra
qz ꝑte visa sibi morte parata. con
fessus est. missaz integre audiuit
ꝛ coīcauit. et dum recipet corpus
xp̄i sic ait. Dn̄e jhū xp̄e qui idiffe
renter saluas ī mari ꝛ in terra. ar
rende ad insidiatores anime mee
Nam mihi meli⁹ est vt exponaz
me tue mīe q̄ q̄ isti iniuste proij
cerent me in fornacem ardentez.
Et qꝛ saccus plenus auro erat ꝓ
iectus a dn̄o intrans mare saccuz
reportauit. ꝛ ip̄e sine lesiōe exiuit

Tūc princeps viso miraculo emulos in fornacem ardentem ꝓiecit ⁊ istum honoribꝰ ⁊ diuicijs exaltauit. ¶ Sexto est in necessitate adiuuatiua. Refert Gregor. ꝙ q̄dam nauta ī mari naufragiū passus fuisset ⁊ quidam sacerdos credens eū esse mortuuz. hostiā ṽmolasset ꝑ eo duz cruciaretur fame in mari. venit ad eū quidam ⁊ obtulit panem pulcerrimū. Qui cuz comedisset ⁊ ꝯfortatus fuisset aduenit nauis ⁊ receptꝰ in ea. inuētum est ꝙ illa hora panē recepit qua sacerdos ꝑ eo hostiam ṽmolauit. Ad idem potest induci illd exemplum de illo qui fuit oppressus in mineria argenti.

De morte.

Mors debz timeri ꝓpter mltas narratōnes. ¶ Primo ꝓpter status īcertitudinē. Legitur in vitaspatrꝝ ꝙ dum multi venissent ad arseniū eo ꝙ mortuus esset ⁊ viderunt eum flentē dixerunt qui cōuenerant. jn veritate ⁊ tu times mortē. quibus pr̄ jn veritate mortem timeo. Sz iste timor semꝑ fuit in me. eo ꝙ moriens destituitur a sua fortitudīe. a sua pulcritudine ⁊ a sua iuuētute sed non est timor deijciens sed ꝑficiens. ¶ Scdo timenda est ꝓpt passus artitudinē. Refert Greg. Q, cum fratri Anthonio deꝰ mādasset vt essz paratus quia mors mittebatur sibi. Rn̄dit. inducias peto qꝛ sumptus non habeo. Tūc angelus. licz mors timeri debeat eo ꝙ etiam ꝑfecti eam timēt. Si de pctīs agitur dimissa sunt tibi Si de spe beatitudīs glia dabit a deo. ¶ Tercio est ꝓpter receptorum promptitudinem. Legitur i libro de septē donis spūss. Qꝫ quidam princeps dedit optionem cuidaz militi suo qui cū alio magno hr̄et questionem vt eligeret iustum iudicem. Tūc ille. Eligo mortem ꝑ iudice. Nam apud illā non est ꝑsonaꝝ acceptio non ꝑcit minoribus. nō timet maiores om̄s capitali sentētia dānat. Qd ille audiens fecit iudicium ei.

¶ Item ad idem. Legitur in li. de septem donis spūssancti. Q, q̄dam deditus honoribꝰ ⁊ diuicijs Dum ꝓpter p̄dicatōnem ⁊ āmonitionem cuiusdam sancti viri. semꝫ iste sceleratus fuit positus ī raptu. et videbatur sibi ꝙ esset ī quodam ponte strictissimo. ⁊ dū inseqūretur a quodam inimico suo velocissimo euaginato gladio. Dum esset in medio pontis. pontem prescindit ad pedes fugiētis. qui dū rueret in ignem ⁊ sulphureū fluuium. affuit ei quedam domicella cum virga ⁊ eam extendēs eleuauit eum. Tūc ille. Vbi sum domīa Quis est iste pons. Quis ē iste inimicus. ⁊ q̄ estis vos. Rn̄dit illa. Ego sum pn̄ia. ⁊ virga extensa est crux xp̄i. in virtute cuius pctōres

salud. pons iste est vita. Sz inimi
cus velocissimꝰ est mors. ad quez
non soluz velociter curritis. sz ipa
icessanter currit ad vos. ille ergo
ad se rediēs in magna pñia emē-
dauit vitā suā. ¶ Quarto timēda
est mors ꝓpter accusantiū mltitu-
dinē. Legitur in vita beati johīs
elemosinarij ꝙ dū quidā amicus
suus morētur. vidit q̄ndam multi
tudinē aduocatoꝝ veniētium ad
iudicium. Cūqz fuissent interroga
ti qui essent z quo irent. Rñderūt
hic est gula. luxuria: auaricia. jra.
inuidia. accidia. detractio. supbia
que veniūt ad iudicium. vt argu-
ant ɔtra istum. vt possumꝰ eū dā-
nare. Cūqz vidissz bonos angelos
in dextra eius. letatꝰ est eo ꝙ au-
diuit i morte angeli demōes pec
cata. cōscientia accusant malum.
sed iustuz si tria volunt damnare
angeli eum ꝓtegunt ex opibꝰ iu-
stis. ¶ Quinto est bonoꝝ subtra-
ctiua. Refert johēs elemosinariꝰ
Qz impio cōstātinopolitano fuit
statutū vt coronato jmpatore ve-
nebant mgri sepulcroꝝ. z offere
bant ei q̄ttuor pecias marmoris
diuersoꝝ coloꝝ dicentes. jube de
quo istoꝝ vis fieri tuū sepulcrum
Qr mors iuuenibus est in insidijs
senibus i ianuis ɔtinue morimur.
z mors vnita est nobis. Cuz ergo
vita tua sit tanq̄ lucerna ad ven
tum. z tanq̄ vas vitreum dic per
quē modū edificabimꝰ. ¶ Item
ad idem. Legitur ꝙ dū alexāder
nauigaret circa fluuiuz cuiusdam
flumīs vt veniret ad originez eiꝰ.
Quidā senex apparēs ei de rupe
sua sit regressum. z cū dedisset ei
lapidem precōsum qui positꝰ i co
rona p̄cellebat oms. sed positꝰ in
terra vilior erat omibus. dixit. Ex
isto lapide ɔgnosce teip̄m. Nam
q̄ndiu hō viuit hōres diuicias et
bona hz. sed mortuus oīa perdit.
¶ Item legit' de vij. doms spūss.
Qz dum quidaz flagitiosus nollz
facē aliq̄ pñiam ꝓpter alexandꝝ
dedit sibi anulum diuersoꝝ colo-
rum. z ait. saltim hoc fac q̄ncunqz
poms anulum i manu consideres
q̄ttuor q̄ sunt in morte. Statuz. qr
nescit hō in quo statu morietur.
Item locū. Qr nescit vtꝝ in mari
vel in terra. Tempꝰ. qr vel iuuētu
re vel in senectute. Et modū. quia
nescit hō si moriet' paup vt diues
subito vel nō subito. Tūc ille sum-
me affligebat' rediens omnē pe-
nitentiā elegit. ¶ Item ad idem
Cum quidam mercator solus iret
ad foꝝ. z equitaret azinum. conue
nerūt q̄ttuor mercatores leccato-
res vt subtraherēt eum sibi. Vñ
ei se ɔiūgentes. dum in verbis eū
tenerēt. duo eleuauerūt eū. z duo
subtraxerūt sibi azinū. Et dum di
uertissent cū azino. ceteri tenētes
in lutum ꝓiecerunt eū. Azinꝰ est
corpus. leccatores elemēta eq̄tās
est aīa. auferunt ergo omnē pul-
critudinē. om̄e bonū. z tandem in
lutum proijciunt aīam. ¶ Itez ad

idem dicitur Q, quidā miles fuit qui duxit vitam valde voluptuosam. Dū aūt quadā die quā eq̄tādo expāderat fatigat⁹ ad qd̄dā pratuz delectabile veniss3. ait scutifero. Hic volo quiescē. z nolo q̄ me excites quousq3 ego p meip̄m excitatus fuero. Cū ergo forti⁹ ob dormiret vidit p sommū vnū militem inermem z debilē ac impotentez descendisse d̄ equo. ex vna pte scz dextera hēbat sex iuuenes pulcerrimos candidissimos aspectui gratos. Ex pte vero sim̄stra tres ingros aspectui ingratos. q̄ concitantes sex primos. di. p̄liem' ad inuicem cui⁹ sit iste miles. sex vero rn̄dentes dixerūt. Cū sumus iuuenes z ad preliuz indocti. vos vero expti. z ad bella fortissimi. timem⁹ pdere militē piter z vitaz Tres vero eis rn̄dentes dixerūt. Cum sitis sex z nos tres preliem' duo contra vnum. Si aūt volueritis esse ꝯfusione digni. Qui ꝯsentientes ab inuicē. duo ꝯtra vnum p̄liati sunt. Tres vero sex primos turpiter deiecerūt. Et id̄o cū vellent militē quē lucrati fuerāt accipe. fuit miles hoc sommās excitatus. z ait scutifero. Ubi suz ego Qui ait in loco bono z securo. q̄ inquit hora. rn̄dit media nox. Surgamus inq̄t q2 magna sum negocia tractatur⁹. Alter vero ait. jaz sum⁹ in optimo loco. z cuz sit nox nescim⁹ quo vadam⁹. oīno inquit oportz nos recedē. z eq̄tantes ad pedem cuiusdam montis deuenerunt. Cūq3 ascendissent inuenerūt q̄ndam hēmuz z cellaz cuiusdam senis hēmite. Et intrātes postulabat miles vt visum sommū exponeret. Qui exponēs ait. miles qui descēderat de equo suo iermis z impotens es tu. qui descēdens d̄ equo gr̄e z innocētie baptismalis dormiuisti i prato carnal' ꝯplacētie z voluptatis. Sex iuuenes q̄ a pte dextra erāt. sunt pulcritudo. sanitas. fortitudo. iuuētus. diuicie z spes lōge vite. Tres vero q̄ a pte simstra sunt infirmitas. antiq̄tas. z mors. qui p̄liātes aduersus primos deijciūt. infirmitas enim deijcit pulcritudinē z sanitatem. antiq̄tas fortitudinē z iuuētutez Mors diuicias z spem lōge vite. Tu inquit hēmita aduerte ne isti tres vna dierū p̄lient' in te cōtra sex primos z moriaris morte eterna. Qui ait. nimis dormiui z relin q̄ns diuicias z seclm. z egit pn̄iaz in illo monte. de quo ad montem padisi puenit.

Orare p mortuis.

Orandū est p mortuis ꝓpt multa. Prio ne ꝯtra nos clamēt. Refert Cesarius Q, fuit q̄daz miles q̄ rapinas incendia. adulteria. incest⁹. piuria exercens mltis mltotiēs appuit. et spēaliter cuidā filie sue quā adlterādo genuerat. Et cū nec p crucis signū nec p gladiū fugari pos

set. hitum est ꝯsiliū ab archiepo vt de aqua lotōnis clauoꝝ christi aspgētur domus. ⁊ ꝙ misse ⁊ orōnes dicerētur ꝑ eo. Qd cū factuz fuisset nūq̄ postea appuit. Item refert Cesari⁹ Q, cū fr̄ quidā morētur. circūstantes interrūpendo psalmodiā ei detrahebāt. ipe aūt reuiuiscēs ⁊ oculos ꝯcutiēdo ait. Parcat nobis de⁹. Qr detraxistis veritati. nā maximū impedimtuz generastis i me. Qr cū a vobis ⁊ diabolo vno tpe fuerim accusat⁹ nesciebā cui pri⁹ rn̄derez. Et si in articulo mortis aliq̄s vr̄m fuisset nō detractōni sed ꝯpassioni vacarem. ¶ Scdo vt nos hōrentur. Legitur ꝙ fuit quidā sacerdos q̄ ex deuotōne quā hēbat ad mortuos q̄si cōtinue missaz celebrabat pro mortuis. Volēs aūt de⁹ ostēdere q̄ gratū suū obsequz hr̄et. cōtigit vt cū q̄daz die missaz ꝑ ip̄is celebrarz. ⁊ ꝯpleta dicēt. Requescāt i pace. om̄s aīe in cimiterio rn̄dert Amen. ¶ Item ad idē. Fuit q̄daz Nicola⁹ noīe. q̄ ex deuotōne magna quā hēbat ad mortuos quoti die dicebat offm̄ defūctoꝝ. ⁊ duz q̄daz die dictis matutinis dicerz laudes ⁊ exprimēt illū v̄sum. Exultabūt sancti i gl̄ia. surrexert mortui om̄s de sepulcris cūctis vidētib⁹ ⁊ dixerūt. Letabūtur i cubilib⁹ suis ¶ Tercō vt ꝑ nobis orēt Legit' ꝙ fuit quidā miles tāte d̄uotōnis ad mortuos. ꝙ quotiēscūqz trāsiebat iux̄ cimiteriū equitādo descendebat ⁊ flexis genibus orando dicebat. De⁹ ꝓpicius esto aīab⁹ istoꝝ hic sepultoꝝ ⁊ absolue eas ab oībus pctis ⁊ penis. Cū aūt q̄daz die inseq̄retur ab inimicis nec hr̄et refugiū nisi eccl̄iam. Dū trāsiret ꝑ cimiteriuz om̄s mortui surrexerūt cū armis lucidissimis circūcingētes cimiteriū. t̄riti hostes ꝓstrati sunt. ⁊ viso miraculo. honorātes militē pacē ⁊ amiciciaz voluerūt de eo ¶ Itē ad idē Fuit quidā sacerdos in Hascoma q̄ post apl̄os summā deuotōez habebat ad mortuos. Et ideo mouebat ppl̄m sue ꝓrochie i die Dn̄ico vt in die lune intessent absolutioni defūctoꝝ. Cū autē hoc ꝑ aliq̄s septimanas tenuissz. ⁊ magna mltitudo ibi veniret. Dū q̄dā die missa celebrata exuta casula intrasset cimiteriū cū aspsorio aq̄m largiens bn̄dictam apta sunt oīa sepulcra ⁊ corpora defūctoꝝ extēsis manib⁹ aq̄m bn̄dictaz recipiebant. Cū aūt h⁹ miracl̄m denūciatum fuissz Epo ⁊ ille eccl̄iastica fide ꝓbassz d̄ die lune ⁊ nō de alio die septimane. reuelatū est sibi a spū sancto ꝙ illa dies erat fidelibus aīabus dedicāda. Et ideo in illa ꝓuincia statutū fuit. ⁊ nūc tenetur ꝑ totū mūduz vt i die lune cimiteriuz absoluatur ⁊ misse pro mortuis celebrētur

De Muliere.

Mulier multas pulcras et laudabiles cōditōnes hz

Primo est spōsi sui dilectiua. Refert jacob⁹ de vitri. Q, fuit q̄daz mlr hn̄s marituz q̄ tenebat amasiam. Dū correxisset euz freq̄nter z mihil ꝓfecisset. Dir volēs ire ad nundīas vxorē iterrogat si aliq̄d vellet hr̄e de eis. rn̄dit ip̄a. jta et vnā oblatam de sensu apportetis vobiscū mihi ī bursa vr̄a. Qui vadens. z duz in nūdinis audiuisset famā cuiusdaz sapiētis. ad eū accessit z narrauit sibi dictū vxoris Tūc sapiēs. Ego nō vendaz tibi sz dabo. Tu mutabis hītuz z denudut⁹ accedes ad domū amasie. et dices ꝙ oīa ꝑdidisti. jnteriz accedens ad vxorē z viliori hītu sitia dices. z apd̄ quā maiorē fidelitatem inueies hāc tene. Quo facto amasia noluit eū recipe. sed tota nocte diuulgauit. z sicut caīs cōtra eū latrauit. Vxor v̄o bn̄ cepit eū. dedit vestē. fecit prādiuz. cōsolata ē eū dicēs. qr hēbat aliq̄ bona q̄ ip̄e nesciebat. Tunc cū venissent trocelli z mercimoīa empta ꝑ euz mirabatur vxor. Cui ille. jn bursa cordis mei portaui tibi sensum de q° me rogaueras. z cognosco ꝙ vē diligit vxor bona. ¶ Secūdo mlr ē pacis ꝓnocitiua. Refert Ces. Q, fuit quidaz miles q̄ subripiebat bona cuiusdaz monasterij. Cū aūt rep̄hēsus ab abbate. jlle dicēt sua eē. dixit ei abbas Si in v̄itate q̄ es xp̄ian⁹ tu dices illa eē tua relinq° ea. Si aūt sunt moāsterij volo illa. Cuz aūt miles dixisset ꝙ sua erant z venisset ad vxorē suā sanctā z bonā. jlla eo viso clamauit. Recede a me pabulum īferni filiꝰ mortis. qr n̄ pacez sed guerrā ꝑpetuā acq̄siuisti tibi. Tūc miles ꝯpūctus redijt ad abbatem. z restitutis bonis z ꝯfesso pctō pn̄iam recepit. Cūqz redissz ad vxorez. z ip̄a optime cepissz eū Dixit. Frat̄ karissime sicut hō peccando facit guerram cum deo. sic ad ꝯcordiam reducēdo illos qui discordiam habēt. ¶ Tercō mlr ē īmundicie oditiua. Refert jacobus de vitri. Q, fuit quidā miles qui habens vxorem pulcerrimaz z honestam. que ab alio milite cōcupiscebatur affectu mordinato. z vt haberet liberiorē viam vidēdi eam mirabiles curiositates viro dn̄e faciebat. Quod agnoscēs dn̄a. nec sibi nec cuicunqz alteri volebat ostendē. Que cum reprehendētur a viro. eo ꝙ nolebat occurrere illi militi qui ostēdebat tot signa mortis. Rn̄dit domina Cras ostendā vobis q̄ntū diligit vos. Et cū in crastinū gratāter recepisset eū statim ꝯgnouit maritus dn̄e ꝙ ꝓpter eam z non ꝓpter eū veniret. ¶ Itē refert jacob⁹ d̄ vitria. Q, fuerunt tres mulieres q̄ colloq̄ntes de miserijs mundi. Pr̄ia dixit q̄ ꝑnitōsuz factū est adherē īmūdicie. si ꝯsidēm⁹ feditatē quā mlr hz ī cōcipiēdo. g̃uitatem quā hz in portādo. afflictōnes q̄s habz nutriēdo infern⁹ ē z n̄ vita

Scda dixit. Alius dolor debz considerari in vanitate mūdi. nā comedit ad alienaz sitim. dormit ad alienuz somnum. vigilat qn̄ d̄beret dormire. nō audet loqui. nō audet orare sp laborat. sp timet vel de morte viri vel filioꝝ. Et jō videtur mihi q̄ sit peior q̄ infernus. Tercia dixit. Vnū maluz pessimuz est ibi qd̄ nō ordināt ad deum suos labores z tūc vouētes castitatē. in magna mūdicia ꝓuierunt xp̄o. Quarta est orōnis cōtinuatiua. Refert jacob9 de vitriaco Q, fuit q̄dam mulier summe deuota. z orōni multū insistēs Cū aūt mortuo viro remāsissz mltis debitis obligata. qr in sua camera hēbat imaginē crucifixi. accipiebat anulum in quo erat aue Maria. z dicebat dn̄e jhū christe amator castitatis z integritatis. Despōso vos in spōsum eternum. Cū aūt creditores veniebāt. accedebat ad ymaginē crucifixi dicebat ad euz. Dn̄e exquo estis maritus me9 veniatis mecū iuuate me i debitis meis. z ex v̄tute xp̄i fuit secutum istud. vt remitterent maiorem ptem debiti. z aliam ad voluntatē dn̄e plongarēt. Quīto est boitatis conꝓuatiua. Refert jacob9 d̄ vitri. q̄ fuit q̄dā mulier q̄ accedens ad ꝓmones de dictis ibi vtiliter oꝓuabat. Cū aūt semt cōmendaret ꝓmones. z vn9 despiciendo interrogaret eā quid retinuisset de eis. Rn̄dit ipa q̄ttuor. Primū est odire pctm̄. Scdm penitentiā agendo pl9 diligē deuz. Tercium p̄pare ne ad iudicium. Quartū libentius comedēdo panem z aquā fugere infernum.

Sexto est hospicōꝝ reformatiua. Legitur in miracule beate v̄ginis Q, cū quidā miles vanitatibus dedit9 consumpsisset oīa bona sua. z demon sibi appuisset. et diuicias pmisisset si vxorez suā sibi adduceret. jlle acquiescens dū eā duxisset z ingressi fuissent qd̄dam nem9 in quo erat oratorium beate v̄ginis. dū miles iuisset pro demone. jlla ingreditur oratoriuz beate v̄ginis. z v̄go ei apparēs ꝯsolata est eā. vnde assumpta ei9 figura. dū cum milite ad demonez accessisset. demō incepit clamare Nō veias maledicte qr tu adducis mihi v̄ginem bn̄dictam loco tue vxoris. Tūc miles territ9 z pstratus corā virgine rep̄hensus p eā ꝓpter merita sue vxoris reformatum est hospitiū suū. Septimo est īfirmātiū ꝯsolatiua. quere de Passione. Scdo

De Murmure

Murmur multa bona īducit in nobis Prīo ē meritoꝝ ꝯsumptiuū. Legit' in li. de vij. do. ss. Q, dū q̄dā hispan9 medic9 i secto ordinē p̄dicatoꝝ i trassz z otra cibaria z modū viuēdi z ieiunia murmuraret. vidit q̄dam die q̄ndam dn̄am perlucidā ire ad refectorium fratꝝ. z erat ei

p̄uia quedaz iuuencula q̄ de pixi-
de extrahebat electuariū·z in pa
rapside cuiusdaz fr̄is ponebat·cū
puenisset ad eū ait· Tu nō gusta-
bis quousqz sis de ordie azinoruz
Et cū non itelligēt dn̄a subseq̄ns
sibi exposuit dicēs·azin⁹ nō mur-
murat de cibo de potu de onere
sibi imposito·Tūc ergo eris de or
die azinoꝝ qn̄ cessabit murmura-
tio tua·Qui contrit⁹ z veniaz po-
stulans est mīam cōsequut⁹· Se
cundo est iiusticie causatiuū. Fin-
gitur fabula. Q, quidā princeps
fuit qui habuit azinum z equū·et
qz equ⁹ hēbat custodē· z ꝓuiebat
sibi optīe z nihil faciebat· nisi ꝙ
iacebat in stabulo·murmurauit o
tra eum azinus qui portauit pon
dus diei z estus· qz nō sic tracta-
batur· Cū aūt quadā die existēte
azino in agro z dn̄s cum equo·ho
stes inuasissent dn̄m·ille cū equo
z debellauit eos z saluauit suā p
sonam· tūc veniente azino ad do-
mum dixit dn̄s sibi·dn̄e azine q̄re
non saluastis vos me hodie. Qui
ait·dn̄e nō potui·ergo nō murmu
retis si melius habz equus q̄ꝑ vos
qz in vno puncto pl⁹ mihi ꝓuiuit·
q̄ꝑ vos vnq̄ꝑ·azinus est illr̄atus e-
quus lr̄atus·qui z si hēat pl̄a bo-
na in vno puncto plus ꝓuit ecclie
q̄ꝑ illr̄atus vnq̄ꝑ· ¶ Tercō est fa-
tuoꝝ ꝓuocatiua·Refert jacobus
de vitriato ꝙ quidā cuz azino suo
vadens ad forum·murmurabant
videntes qz azinū non equitabat
qui ascendēs dum iuisset paululū
alij murmurabāt·qz n̄ equitabāt
sup azinū·z dum plus iuisset mur
murmurabāt·qz ip̄e ibat sup azi-
num·z puer iret pedes·qui descē
dens pueꝝ posuit sup azinū· z dū
plus iuissent murmurabāt·Q, po
tius ip̄i debebāt portare azinum
q̄ꝑ azinus eos·Tunc pr̄ ad filiū·fili
addisce hic optimā lectōnez quo-
cūqz mō iuerim⁹ gentes murmu-
rauerūt·z ideo non cures de ver-
bis·sz solū de h° ꝙ iuste possis fa-
cere vtilitatem tuam·

De Pace·

Pax multa bona īducit in
nobis·Primo eī nobilitat
Legit' in gestio alexandri
ꝙ dū ip̄e q̄rēt ab Arestotile quid
erat illud qd̄ summe nobilitabat
Rn̄dit arestotiles·vt sicut cupis
omīa regna subijcē tuo impio·sic
cor tuū studeas subijcē paci z cō-
cordie·Qz pax est domus ocordie
trāquillitas mētis ordinatio cele
stis curie om̄e desideriū eam affe
ctat loc⁹ est dei· finis ē orbis con
federatio huīlitatis ·adimpletio
obediētie·augmētatio vite·fuga-
tio iniusticie·remediū laboris· vn
gentū doloris·z fruct⁹ suauissim⁹
Scd̄o exaltat·Le' in vitaspa·ꝙ q̄
daz introgauit senē q̄d eēt mai⁹ ꝑ
hr̄e caritatē ꝑ hr̄e pacē·rn̄dit q̄ au
diuit malū verbū a ꝓxio suo z vī-
cit aīm suū·hic poīt aīaz suā ꝓ eo

¶ Item ad idem Legitur ꝙ duꝫ johēs elemosinariꝰ quendā principem moueret ad pacē. ⁊ ille nollet acquiescere ille rogauit eum. presente ppl̄o in ecclia vt orōnez dñicam diceret cum eo. Cum aūt esset ibi. dimitte nobis d̄bita nostra. ait johēs ad euꝫ attende q̄d dicitur. ⁊ cum ille verbuꝫ illd̄ nō potuisset exprimere: ait ad eū johannes. virtus dei te inducit ad parcendū ⁊ compūctus ⁊ recupato verbo pepercit.

De Negligentia

Negligentia multa mala īducit in nobis. ¶ Primo dei indig̃tionem. Fuit in hispania quidam clericus multis lasciuijs ⁊ delicijs deditus. Qui vt magis abundaret in istis. fecit cedulam de suo sanguine scriptaꝫ homagij demoni. Cūqꝫ diu in hac vita stetisset dum semel in sua camera sederet appuit ei quidā miles lapideꝰ cuꝫ equo ⁊ cū lancea de lapide ⁊ vibrata lancea volebat eum interficē. Cūqꝫ ille ex hoc interficē q̄ tādiu pctā dilexerat ⁊ ꝓmisisset emendā dimisit eum. Qui cū negligēt cōuerti. quadaꝫ die cuꝫ terribilissimo vultu dum emisisset lanceā contra eū. ille fugere cepit. ⁊ miles lapideꝰ resūpta lancea inseq̄batur attente. tandem currēs ⁊ saluans se in ecclia fratrꝝ p̄dicatorꝝ. miles ampliꝰ nō compuit. Qui renūcians secl̄o. et cū contritione vitam emendans. sumpsit hītum fr̄m p̄dicatorꝝ. Cū aūt diu orasset deū vt cedulā factam de suo sang̃ne recupare posset. dū quadā die in orōne flēt ab ymagine crucifixi est sibi ꝓiecta iste fuit fr̄ hyspanus qui multis miraculis claruit. Scd̄o īducit excecatōnez. Legit' in li. de vij. donis spūss. Q, cū quidā pr̄ requirēt filiū suuꝫ quo noīe vocaret'. rn̄dit puer. nescio. Cūqꝫ pr̄ plus instaret rn̄dit puer. nomē vr̄m est cito oblitus. q̄ cito obliuiscimi oīm bonorꝝ datorum vobis. oīm bonoruꝫ ꝑditorꝝ. ⁊ oīm pctōrꝝ opatorꝝ.

¶ Tercō est penarꝝ accumulatiua Legit' in li. de sep. do. ss. Q, cū q̄dam in orōne staret audiuit horribiles planctꝰ cuiusdaꝫ damnati ⁊ dū q̄reret' quid plꝰ plāgerꝫ. rn̄dit ꝙ tempꝰ. in qº pn̄iam agē ⁊ gr̄aꝫ acquirē poterat. in qº peccauerat ⁊ dei offēsam fecerat. ¶ Quarto ē demonū associatiua. Fuit q̄dā miles lasciuijs deditus ⁊ cōtemnēs om̄e p̄ceptum dei. qui familiaris cuidam nigromātico rogabat vt demones ostendēt sibi. Cūqꝫ ille quadam nocte ad binium euꝫ duxisset ⁊ circulum circa eum fecissꝫ venit demon ⁊ rogauit militē vt aliquod iocale velit sibi donare. qui rēnuens. duꝫ miles acquirerꝫ quid plus diligebat in hoīe. dixit ꝙ negligentiā. Cū aūt scd̄o introgaret eū vnde hr̄et tantā sciam.

Rñdit ognosco omīa que sunt ī celo ⁊ in terra· ⁊ infra terraz ⁊ in oscia tua·⁊ cum enarratis omnib⁹ pctis suis demon vellet eum rapere clamauit·⁊ liberatus socijs vitam emendauit.

De obedientia q̄ bona ⁊ q̄ placabilis est deo·

Obedientia mkta bona facit in nobis. Primo ē p̄ceptoꝝ conſuatiua. Refert Cesarius Q, fuit quidaz ſu⁹ qui freq̄nter audiēs loqui de inobediētia Ade·dicebat ꝙ misere v̄tutis fuerat·naz non reputabat obediētiaz esse magnā v̄tutez·tūc dñs secrete inclusit auiculā in pixide ⁊ ſuo suo tradidit p̄cipiēdo ꝙ ñ apiret nec respicēt q̄d infra esset·Postq̄m v̄o aliq̄ntulū pixidē tenuisset temptatus fuit apire·⁊ apiens auicula euolauit·tūc cōfusus ad dñm suū rediēs ofessus suā debilitatē. Loq̄ndo spūaliter·ſu⁹ est hō·dñs est xp̄s·pixis ē caritas vel obediētia hñs duas ptes· scz p̄cepta prime auicule tabule· ⁊ p̄cepta scde est gr̄a· qñ g° ista duo genera diuidātur gr̄a sepatur.

Scdo ē penaꝝ supatiua. Legit' in vitaspatꝝ Q, quidā hō pfect⁹ volens īgredi religionē·abbas sibi austeritatē obediētie ꝓponens dixit ꝙ tāta ꝓmptitudo req̄rebatur ī pfecto religioso ꝙsi dicētur sibi ꝙ ingredētur furnuz ardētez ꝙ esset patus cōsentire·homo religionem intrat quē post modicū tempus abbas volens ꝓbare p̄cepit vt ingredētur furnū ardētem qui subito īgrediēs inter flāmas stetit illesus·⁊ sicut in prato florido letabatur gaudens· Tercō est virtutū significatiua. Refert Seuerius ꝙ fuit quidam iuueīs ad obediendū patus quez abbas temptare volens plātauit lignuz aridum qd̄ diu fuerat in edificijs precipiēs iuueni vt tam diu irrigaret illud donec ꝓduceret fructus·Cum aūt iuuenis absqz trāsgressione tenuisset p annuz·in capite anni fructus dulcissimos produxit qd̄ eius obedientie ē ascriptum. Item ad idem. Refert Cassianus Q, cum quidam fuissz religionem ingressus cū vnico filio suo volens abbas probare ei⁹ obedientiaz· precepit vt filiū suū proijceret in furnum ardentem. Qui statim eū arripiens dū vellz eum proijcere in furnum a fratribus est retentus·⁊ tunc probatus est ꝙ perfectissim⁹ esset· Itez refert Gregorius· Q, fuit quidā monachus perfecte ⁊ summe obedientie·Cum autem fluuius rapidus possessiones ecclie destruēt· iuit ad ripaz dicēs. Sicut fui obediens creatori ⁊ ordini·ita p̄cipio tibi ꝙ de cetero nō noceas moāsterio·Et stati fluui⁹ diuertēs ad ptē aliā·extūc illas possessiōes nō lesit·q̄rto ē meritoꝝ accumulatia

Legitur ín vitaspatrum ꝗ ꝗttuor fratres ad quendam senem abbatem venerũt. vnus diligebat summe veritatem. alter nulli ínuidebat nec detrahebat. tertius summã caritatem habebat. quartus pfectus obediens erat. Tũc abbas ýtus istius maior et pfectior est. Qr vnusquisq; vím cum virtute quã possidet retinet ꝓpriam volũtatem sed iste virtutem et volũtatem obtulit deo.

De oratione.

Oratio multa bona índucit ín nobis. Primo est diplacatiua. Legitur ín li. de vij. doms spũssancti. ꝗ cum qdam raptus vidisset pratum pulcerrimum et regi psentaretur vínculatus quidam. quedã domicella accedens ad reginã supplicauit vt ínstaret ꝓ eo. tunc iste positus ín extasi requirebat que nam essz q̃ sic erat familiaris regine. Cui dictum est. Rex est xps. vinculatus pctor. regina virgo Maria. domicella oro ꝓ cui amore virgo bñdicta stat ante filium ostendẽdo vbera. filius añ piem ostendendo vulnera. Tunc ille ad se rediens oñdit q̃ beatum est bene orare.

¶ Secdo est angelorũ letificatiua Legitur ín li. de septem doms. ss. Qꝫ dum fratres ꝓ magnaz ptem noctis laborassent ĩ matutinis dicendis ín fine angeli transierunt ꝓ medium chori cũ oim ínstrumẽtorum genere eos letificãtes ex dulcedine soni. ¶ Item ad idez legitur de vij. doms spũssancti. ꝗ quedã mulier simplex cum tanta deuotione pr noster et aue maria dicebat vt Eps vidit columbam de celo descendere et haurire lacrimas eius. Cum Epus scita veritate eam docuisset aliquos psalmos psalterij. et cum illos diceret columba nõ descenderet rogauit eam vt eo modo quo cõsueuerat oraret deum ¶ Tercõ est ditatiuꝫ Legitur ín li. de septem doms. ss. Qꝫ rex francie habuit quendam famulũ qui cum diu fuiuisset regi remunerationez petiuit. Cum ãt rex cogitaret qũo posset eũ ditare. ait iste. Ego scio optimũ modũ sine dimmutione bonorũ nostrorũ vt qñ eritis ín presentia ppti veniam ad loquendũ vobis secrete. qd̃ concedẽs. statim habuit ifinita munera eo ꝗ videretur familiarissim? regi ¶ Dio spũaliter loqndo est tanq̃ filia regis vel orans regi celesti ad aurez loquit. Qui vult ergo ditari spũaliter cordialiter oroni ínsistat ¶ Quarto est hostium supatiua. Legitur ín li. de septem doms spũssancti. ꝗ fuit qdam deuotus qui semp ín principio diei orando dicebat. Complaceat tibi dñe vt eruas me ad adiuuandum me respice. Cũ autẽ semel ín extasi positus videret sibi ꝗ esset ínuasus a latromb? oppssus a ꝓdomb? ifernalib? succẽsus

vndiq; a desiderijs ⁊ temptatōni
bus carnalib⁹. jnsup lancea iniq̄
voluptatis volentem eū occidere
hunc v̄sum exp̄ssisset affuit sibi q̄
dam domicella porrigēs sibi scu-
tum p̄pulcerrimū ⁊ fugatis hosti
bus ait· Ego sum oīo tenēs arma
turas passionis xp̄i· Et ideo missa
sum vt te liberarē ab hostib⁹ istis
Quinto est demonū fugatiua
Refert jacob⁹ de vitri· Q; duz q̄
dam monach⁹ in extremis labo-
raret aduenīūt sibi demōes i ma-
gna multitudine. ⁊ spēaliter duo
dracones ad deuorāduz eū· Cum
aūt clamādo exprimēt qd̄ vid̄bat
orantes circūstantes dracones. ⁊
demones om̄s recesserūt· Tūc in-
firmus exprimēs q̄nta essz virtus
oīonis que sicut fum⁹ expulerat
demones mortu⁹ est in pace.
Item ad idem. Legitur in li. d̄
vij· donis spūss· Q; fuit quidaz p̄-
dicator qui dū laboraret in extre
mis venit ad eū multitudo demo
nū· Cum aūt frēs circūirent lectū
⁊ oīones multas dicerent. audita
est vox exeam⁹· q; isti cū murmu-
rationib⁹ suis molestāt nos· ⁊ va-
dam⁹ ad cantorē talis ecclie. ⁊ in
uentum est q̄ in illa hora cantor
migrauit qua audita fuerat illa
vox. Sexto est malor̄ afflictia·
Legitur in li· de· vij· donis spūssā.
Q; dum quidam monachi i disso-
lutis vigilijs stātes ad matutias
venissent dormire cepunt· Cunqz
hoc quidā senex p̄penderet dixit
pueris vt tacerent· Et facta aliq̄
pausa nihil dicto de matutis pu-
er clamauit Bn̄dicam⁹ dn̄o· Tūc
om̄s exp̄gefacti dixerūt deo gr̄as
⁊ in ɔfusionem eor̄ senex in crasti
num quid acciderat enarrauit·
Item ad idem. Legitur in libro
de septē donis spūss. Q; q̄dam ve
tula hn̄s galluz optime discernē-
tem horas noctis qd̄ moleste por
tans in principio noctis· ip̄m bal
neauit· qui ex hoc tard⁹ cantauit
jn crastinuz fecit sikiter. ⁊ sic tam
diu tenuit quousqz abstulit sibi ɔ
gnitionez horar̄. Loq̄ndo spūalit̄
Hec mulier est suggestio diaboli
ca. gallus est hūanus aīmus q̄ ad
adorandū ⁊ laudandū suū creato
rem surgit. ⁊ q; hoc displicz sug-
gestioni diabolice tm̄ balneat eū
in diuicijs ⁊ delicijs quousqz au-
ferat virtutē orandi Itē ad idē
Legitur i vitaspa. Q; dum abbas
machari⁹ fuisset īgressus ecclia;
in qua dicebat' psalmodia vidit
ethiopes p̄uos volitare sup capi
ta volantiuz ⁊ aliquos saltare su-
per humeros eor̄· ⁊ reuelatū ē si-
bi q̄ primi erāt vana cogitantes
scd̄i p̄uersa duz diuinū offm̄ dicē-
tur. Septimo est errantiū dire
ctiua. Quidā discipul⁹ bti Bern·
petiuit ab eo q̄re xp̄us clauso ho-
stio orare mādauerat cū tn̄ alibi
dicat i publicū. rn̄dit q̄ hn̄s p̄uū
ignem ⁊ de nouo succensuz debet
abscondē ne extinguat'. sed q̄ hz
maximū ignē expoītur vētis ma-

gis accenditur· Sic de habētib⁹ caritatez ꝑuam ⁊ magnā quando orant· Octauo est cordis sublevatiua· Legitur ī canonica historia· Q, fuit quidam filius regis qui mortuo patre ne resurgeret ⁊ recuꝑaret regnum fecit diuidi cor ⁊ corpus eius in diuersas partes· ⁊ congregatis de diuersis regnis vulturibus ad comedendu⁊ dedit ⁊ euolare ꝑmisit· Loquēdo spūaliter· iste est diabolus qui attendens ꝙ ꝑ orōnem resurgit cor ad susceptōnem regni celestis diuidit eum ad diuersa· ad delicias ad diuicias· ad honores· ⁊ sic diuisum comeditur a diuers⁹ peccatis ⁊ volant finaliter cum eo ad claustrum inferni· ¶ Nono est pictorum libertiua· Legitur ī triptita historia Q, rex ꝑsaꝝ vellet cape anthiochiaz· ⁊ ex impetu muri destruxisset muros ei⁹· dum xp̄iaī recursum non haberēt nisi ad xp̄m ⁊ ad orōnem· dum ꝑ totam noctē orassent· ⁊ rex persaꝝ ī mane vellet intrare vidit muros ciuitatis totaliter reꝑatos· ⁊ sagittarios celestes ꝑatos ad defendēdum qui territus ciuitatē dimisit ⁊ fugit· Cum aūt ꝑ exercit⁹ nollet fugere de fluuio exiuit nebula ⁊ mittēs tantam abūdantiam muscaꝝ contra illos vt dimissis omnib⁹ acq̄sitis dicerēt ꝙ xp̄s pugnaret pro xp̄ianis· Tunc Episcop⁹ ad ppl̄m q̄nta debz appreciari deuota orō vt liberet ab īcendijs· ab hostib⁹ a carcere ⁊ a morte ¶ Decimo ē lr̄arum nostraꝝ ꝑtitiua· Legitur in li· de septem donis spūssancti· Q, cum quidam rex haberet cursorem qui in ꝑuo tempore discurrebat terrarum spacia ⁊ peroptime ꝑagebat sui domini negocia· ⁊ interrogaretur a domino q̄ eēt causa· respondit ꝙ amor· nam q̄a fideliter ⁊ veraciter vos diligo· ideo precepta peroptime impleo Loquendo spūaliter· iste nuncius est orō que omnes petitōnes nostras ⁊ omnes lr̄as nostras coraz deo portat ⁊ ingreditur suū palatium solum ꝙ non habeat oditiones seq̄ntes ꝙ non sit nimis carnosus per appetitum deliciarum ꝙ non sit grossus per appetitum bonorum· ꝙ non sit nimis carus per appetitum diuiciarum· ꝙ nō sit nimis ponderosus per appetitum vindicte· ꝙ non sit infirmus per peccatum accidie· ꝙ non sit retroḡdus per pctm̄ inuidie· nec excoīcatus per peccatu⁊ malicie· ꝙ non sit claudus per rapinam· mutus per detractōnem· neq⁊ negligens quantu⁊ ad conuersionē· ¶ Vndecimo est pauperꝝ ꝓuisiua· Le' in li· de vij· do· ss· ꝙ dū de cluniaco ꝑisi⁹ fuissent missi aliq̄ moāchi ī loco· q̄ nūc d̄r scūs Martin⁹ de cāpis· ⁊ n̄ inueissent ibi nc̄cia cluniacū redierūt· ⁊ illa nocte fuit reuelatū scō hugoī cluīaceñ· ꝙ qꝛ paꝝ orauerāt parū habuerāt· ⁊ si multū orassent mltu⁊ habuissent·

¶ Item ad idem. Legitur ꝫ li. de vij· domꝰ spūſſ. Q; dum q̄dam paupcula mulier eſſ; multū ꝫtē ta oꝛom· z non hꝛet quid ꝫmedēt dum de oꝛione ſuꝛꝛexiſſ; panē candidiſſimū ad caput ſuu; ꝫuemꝫ. ¶ Item ad idem. Refert Greg. Q; cu; quidam iuuenis oꝛaret fideliſſime. dum lacrimis pfuſ aliq̄ntulum obdoꝛmiuiſſ; appuit ei domicella dās ſibi ſcabellum roſaꝛ. Cūq; querēt que eſſ;. Ego ꝫquit ſum deuotio · Et quot floꝛes ſunt ꝫ ſcabello iſto tot bñficia tibi z alijs conferūt oꝛiones. Nam oꝛio liberat a quocunq; piculo augmentat virtutes · impat quicq̄d hō petit illumꝫnat mentes· vꝫncit hoſtes· fugat tēptatōnes· excludit dꝫmones. nutrit z paſcit reparat honoꝛat vꝫdicat mumꝫt ſoluat deum placat z omnē creaturam ſupat exaltat· celos apit coꝛonat z pſeuerāter beatificat. ¶ Item ad idem· Fuit quidam miles frat cuiuſdaz Ep̄i· z q; equū habebat Ep̄s quē nolebat cōcedere fratri ſuo· z ſemp ille Ep̄s eūdo ad ſpacium dicebat hoꝛas ſuas· z raro ī ecclia· frater ſuus rogat vt ad q̄t tuoꝛ dies equū ſibi tradat· qui cōcedens quolibz die bis vt ter· miles cum equo ibat ad campos et clamādo. Deus ꝫ adiutoꝛiū meū zē· z pūgebat equū cu; calcaribꝰ z faciebat eum ſaltare z curꝛē· et ſic fuit edoctꝰ· q̄ quotiēſcūq; audiuit deꝰ ꝫ adiutoꝛiū zē· ſme calcaribꝰ cuꝛꝛebat z ſaltabat. tādez reddit equū fratri ſuo Ep̄o· z duz moꝛe ſuo iret ad ſpacium· z ibi ꝫcipet dicere hoꝛas ſuas equꝰ ſaltare ꝫcepit fortiſſime. z decuꝛēdo proiecit Ep̄m ꝫ maximo luto· ait frater· Dñe mi epiſcope· equꝰ vult militem z nō capellanū· vult prelia z non oꝛiones· z ſic habuit equū. Loq̄ndo ſpūaliter · Equꝰ eſt coꝛ nr̄m. z habz ſellam frenum et cetera oꝛnam̄ta. ſella coꝛdis nr̄i ē planctꝰ z compaſſio· ſed cingulu; huiꝰ ſelle eſt bñficōꝝ recoꝛdatio frenum huiꝰ equi hñs ſex coꝛrigias· duas cingentes z regulantes caput ſunt deprecatio z rogatio· Tercia cingens frontem eſt obſuatio. altera cingens collum ē allegatio· Due que tenentur a milite ſunt deuotio z ſupplicatio· ferrum huiꝰ fremꝫ eſt ſuffragiū. duo calcaria ſunt pſalmodia z laudacio. Et quia diabolꝰ vult habere iſtum equū facit vt amꝫmꝰ noſter equū equitans precipitet ꝫ ꝫ luto vt vadat ad prelia z ñ ad ecclia ſanctam dei·

De Ornatu·

Ornatus vanus mꝫta mala cauſat ꝫ nobis. ¶ Dꝫo eſt meritoꝝ priuatiuꝰ· Legitur q̄ fuit quidā ſanctus q̄ duz oꝛaret ſemel ꝫ exaſi poſitus vidit celum aptum· z dum ſtaz cu; mirabili gaudio. eo q̄ multi per

illam apturaz intrarent vidit ve-
nire duos dracoēs crudelissimos
z illi extendētes vnum maximum
rethe· z ponentes corā illa aptu-
ra ꝓhibebant omnes volentes i-
trare ne possent· Cū ille tunc flēt
a dō pecijt vt dmōstraret sibi q̄d
erat illud rethe· z qui dracones·
affuit ei angelꝰ dicēs· draco vnꝰ
est īmundicia· draco scdus est va
na gl̄ia· Sed rethe est lasciuus z
vanus ornatus mulierꝝ· z iste ele-
uatur inanem gl̄iam z īmundiciā
z tantam iacturam faciunt· vt ap-
turaz quā xp̄s suo sanguine fecit
in celo claudāt ne beneficia cele-
stia possint ascendere z anime nō
possint intrare ad gl̄iam beatorꝝ·
Et dico tibi ꝙ forte tot dānantur
ꝑ illicitas mulierꝝ allectatōnes z
ꝑ vanos ornatus q̄m ꝑ magnaz ꝑ
tem demonum infernaliū· ¶ Se-
cundo est damnatōnis ꝓcuratiuꝰ
Legitur in li· de vij· donis spūssā·
Q, dum quedam dn̄a rogarz fre-
quēter dn̄m deum quid plꝰ i mu-
liere odiret· vt de illis possz se cu-
stodire· rapta semel vidit q̄ndam
comitissam stare in tormentis ma
ximis z cruciari absqz mīa a cru-
delissimis canibꝰ inferni· dū autē
trahētur de pena ad penaz z trā-
siret coraz ista eo ꝙ fuissz sibi fa-
miliaris dū viuerz clamauit· Heu
heu miserta casta abstinens fui z
elemosinaria ꝑ alia re sic nō cru-
tior nisi ꝑ vano ornatu ꝑ quē fui
peior q̄ ignis infernalis· qui non
comburit nisi pctōres z sibi coniū
ctos· Tunc illa que hoc videbat
dixit ei· ergo vanꝰ ornatus ē illd
qd plus displicz deo in muliere·
Cui dānata· vanus ornatꝰ ē follex
inflāmans omnez ignem pcti est
ꝓditor vendens z tradens castra
dei demoni· est ymago damnatio
nis· Vn̄ sicut pulcritudo mulieris
fuit assumpta a ꝑpente in noua i-
ceptione pcti· sic nūc ornamentis
mulierꝝ ad ꝓcuratōnem damna-
tionis eterne summe vtitur· Tunc
venerūt duo deterrimi demones
cum lanceis igneis ꝑforantes eā
posuerunt in olla maxima plūbo
liquefacto plena ¶ Item legitur
in libro de vij· donis spūss· Q, fuit
quidā religiosus z sacerdos q̄ ꝑ
matre sua mortua ꝯtinue celebra
bat· z se magnis penitencijs affli
gebat· Dum autem quadā die cū
lacrimis deum ꝑ ea oraret vidit
eam coram se stantem z equitātē
sup draconem crudelissimū ignē
sulphureum spirantez· ab vtraqz
ꝑte ip̄ius stabat demō vnus z cū
cathenis igneis hn̄tibus aculeos
intrantes infra eam tenebāt eaz
ligataz· de capite eius exiebāt la-
certe mlte z maxīe que sugebant
cerebrum eius· in oculis eius scor
piones stabant· z in auribus eius
duo crudlissimi mures· symea sta
bat an̄ eam· z cū crudelissimo la-
pide cōminuebat· z frāgebat la-
bia os dentes eius· serpens maxi-
mus cingebat colluz eius z suge-

bat vbera. in manibus erāt anuli
ignei ꝛ pedes cingebātur subtus
ventrem draconis ferro candenti
Cūqꝫ iste hoc videns territꝰ rue-
ret ꝛ non posset facere verbū. illa
clamauit. Noli timere fili mi q̄a
ego nec illi qui mecū sunt pñt ti-
bi nocere. Ego īquit sum illa ma-
ledicta ꝛ infelix mr̄ tua. q̄ damna
ta eternaliter subijci dēo istis pe
nis. Tūc filius resumptis viribus
ait mr̄i. Cur estis dānata cū fueri-
tis confessa ꝛ suscepitis bñ eccle-
siastica sacramēta. Rñdit illa. or-
namentū vanuꝫ nihil aliud est q̄
saccuꝫ vel area plena ira dei. ꝛ qꝛ
totam iuuētutē meā in lasciuijs ī
picturis. in ornamētis vanis expē-
di. ꝛ de istis confiterer non tamē
omni ꝓpoito dimittendi. ideo dā-
nata sum. Tūc filius. quid signifi-
cant iste pene. Rñdit mr̄. Draco
iste quē equito est mihi datꝰ pro
corruptis sensibus quos ego feci
ꝛ affectaui. ꝛ dedi occasiones mr̄
tas peccādi. isti duo demoēs qui
ex vtroqꝫ latere me affligāt. vnꝰ
est ꝑ retractōne bonoꝝ quaꝫ ego
feci fieri pr̄i tuo. vt ꝓuiderē mihi
in vanis ornamētis. alter est ꝑ pro
uocatione quā ego faciebā ad a-
lias mulieres. vt sitibus ornamē-
tis ꝛ figuris raubaꝝ ꝛ picturis se
componerent. cathene sunt mihi
date propter vanitatem cingulo-
rum ꝛ zonarum argenteaꝝ q̄s li-
benter eūdo in tunica ostēdebam
Et quot clauos argēteos habebā
tot claui ferrei de ista cathena ī
trant īfra me. qui cruciāt me mi-
rabili mō. vinculatio manuum est
ꝓpter corruptos tactus factos. a-
nuli ignei ꝓpter ostēsionem. Et qꝛ
sustinui istos corruptos tactꝰ su-
git mea vbera cū dolore horribili
lapis frangens os labia ꝛ dentes
ꝛ linguaꝫ. est ꝓpter corrupta oscu
la. ꝓpter īmūda verba. ꝓpter lasci-
uos cantus. mures auꝝ ꝓpter cor-
ruptum ꝛ dissolutū auditum. sed
scorpiones oculoꝝ ꝓpter corrup-
tos aspectus. lacerte capitis sūt
ꝓpter alienos crines ꝛ ornatꝰ va-
rios ꝛ lotiones indebitas mee fa
ciei ꝛ mei capitis. vinculatō pedū
subtus ventreꝫ draconis ꝓpter co
reizationes ꝛ inordinatos discur-
sus quos ego feci. ꝛ ideo nec pre-
ces tue nec cuiuscūqꝫ alteriꝰ pñt
minuere penam meā. et subito eā
rapiens draco qui eam portauit
tanq̄ fulgur cū horribili vlulatu
recessit. ¶ Tercio est stulticie sig
ficatiuꝰ. Legitur in li. de septē do
nis spūss. Q, semel fuerūt due iu-
uencule constricte fame quibꝰda
tum est pomū. Cuꝫ aūt illd̄ vellēt
diuidere. vna elegit corticem. eo
q̄ videtur pulcra. ꝛ altera elegit
substāciam pomi. Cuꝫ autem hoc
fuisset pr̄i dictum. cognosceus q̄
illa ex discretione naturali esset
vanitatum amatiua eaꝫ ī carcere
reliquit. ꝛ alteraꝫ solēniter mari-
tauit. Loquendo spūaliter. Deus
habꝫ duas filias. vna est persona

humilis ⁊ deuota, altera est ꝑsoā
suꝑba ⁊ vana. Volens ergo deꝰ ꝓ
bare prudentiā vtusq; dat ei po-
mum scz bona terrena ⁊ est rotū-
dum non quiescens in vno loco. ꝑ
sona vana eligit corticem ⁊ indu
menta vana. pulcros ornatus. lau
datōnes vanas. ⁊ ideo q; fatua ē
in carcere infernali denudata oī
bono includitur. ⁊ dolore ꝑpetuo
cruciatur. Sed ꝑsona humilis eli
git substantiā q; elemosinas facē
de hoc ꝙ vanos ornatus emeret.
pauꝑes induere de hoc ꝙ ponēt
in longitudīe vestium. in ecclesia
orare. infirmos ⁊ desolatos visita
re. qñ alie ꝑ vicos ⁊ carrerias pul
critudies ostendāt. ⁊ hec tanq̄m
prudens filia maritauit in celo.

¶ Item legitur in vitaspatrum
Q; abbas serapion vadēs ī egip-
tum vidit ibi vnam mētricem va
rijs ornamētis captam añ hostiuz
ad capiendas aīas prepata. Ad
quam senex. in nocte volo venire
ad te ⁊ ideo expecta me. Que cuz
expectasset credēs ꝙ aliquid por
taret ad comestionē necessarium
Qui veniēs clausit ostium. ⁊ cū se
derēt ait senex. expecta me aliq̄n
tuluz. q; habeo breuiter orare ho
ras meas. Cūq; incepisset dicere
psalterium ⁊ multos psalmos di-
ceret incipiebat rogare deum vt
conuerteret illam. Qd̄ illa ꝯgno-
scens. etiā iuxta eum cepit orare.
Et cū meretrix ꝯgnosceret ꝙ non
ꝓpter pctm̄ ad eum venerat. Sed
ꝓ salute sua. prouoluta cum lacri
mis ad eiꝰ pedes req̄rebat an mi
sericordia dei pñiaz faciēdo locū
haberet in ea. Cui sanctꝰ. filia sic.
Oz obsecro quot ⁊ q̄nta expedisti
⁊ etiam tempaliter ad pascēdum
oculos alioꝝ. ⁊ qūo anima tua mo
riebatur fame. attēde qūo gaude
bas in vano ornatu qui est vestis
dāna toꝝ. ⁊ qūo a vilissimis crea-
turis recipiebas pulc̄tudinē tuaz
Tunc ducens eam ad conuentuz
virginū cū magna sanctitate cre-
atori suo ꝓuiuit. ¶ Item ad idez
Legitur ꝙ in curia regis anglie
fuit quidam miles stultus qui ad
ꝑiculosum belluz vadens pulcer-
rimis ornamētis vestiuit equum.
de se autem paruz. vel quia nihil
curauit. Cum aūt vulneratus ab
inimicis essz captus ⁊ interrogas-
sent causam stulticie dixit. crede-
bam ꝙ equus meus sic pastus sic
vestitus sic ornatus me de omī pi
culo liberaret. Tunc rex. accipite
eum ⁊ ponite eum in portali. ⁊ vo
lo ꝙ quicūq; ingrediēs in signuz
tante stulticie lutum ponat in fa
ciem eius. Loquēdo spiritualiter
iste miles est spūs. sed corpus est
equus. iste equus optime cibatur
optime vestitur diuerꝭ ornamen-
tis pulcrificatur nudo ⁊ spoliato
⁊ in vili fece pctī spiritu remanē-
te. Et ideo cum captꝰ in bello di-
uini iudicij fuerit ponetur in por
tali ĩferni. ⁊ quot creaturas assūp
sit ad corꝑis ornam̄ta. tot ꝓijciēt

lutum ꝛ stercorizabunt sup faciez eius. ¶ Item ad idem. Legit' ꝙ fuit quidam sapiens qui habens duos filios. Volens experiri quis esset prudentior vt illum heredē faceret. accepit duo pira. vnū corruptum interius ꝛ vermiculatum sed exterius rubicunduz ꝛ pulcꝝ aliud sanum interius sed non rubicundū exterius. Sed minus sapiens accepit pomum rubicūduz magis vero sapiens elegit pallidum. Et duz illos comedissent dolor ꝛ infirmitas inuasit fatuuz ex corruptione vermium. Qđ audiēs pater ait. apparētiam dilexisti et non existentiam. Et ideo infirmatus es. ꝛ sic ex insipientia tua perdes hereditatem tuam. Loquendo spūaliter. isti duo filij sunt status vanorum et deuotorum. istis deus ꝓponit dno pira. vnum ē corruptum interius sed pulcrum exterius. ꝛ istud est vanus ornatus Qꝛ impossibile ꝙ vbi sit van⁹ ornatus quin ibi sit corruptio mentis. Scđm est status ꝑfectōnis. ꝛ iste eligit penitentiam ꝛ imitationem xp̄i. Ad primum sequitur infirmitas. qꝛ vanos ornatus sequētes sectantur rapinas. proximos īficiunt. ꝛ specialiter mulieres tēpus perdunt ꝛ hereditatem celestem. ¶ Quarto est demonis attractius. Legitur in summa de vicijs. Q, quidam nobilis inuitauit quendaz potentem. ꝛ ꝓpter honorem eius nihil fuit in tota domo quin plenum pannis aureis esset Cum autem esset in conuiuio iste respexit vbi posset spuere. ꝛ nihil vidit ibi turpius q̄ barbam ꝛ faciem inuitātis. Cūqz in eaz spuissz ꝛ seruitores vellent eum interficere ꝓhibuit hoc princeps eo ꝙ sine causa hoc iste n̄ fecisset. Tūc inquirit rex đ causa. Et ille respōdit. spuere est humanum. ꝛ attendi ad quamcūqz partem. ꝛ vidi đ auratos et pulcerrimos pannos. Qꝛ vero barba ꝛ facies tua plēa erat tota pinguedīe ex malo mō comedēdi ideo ibi spui. Loquēdo spūaliter. Iste inuitans est ꝑsona vana. sed inuitatus est demō. ꝛ qꝛ ꝑsona vana efficit se vilioris oditionis q̄ quecūqz creatura eo ꝙ vilissimas creaturas inducit ad suam pulcritudinē. inde est ꝙ demon omne genus pcti radicat ꝛ spuit in faciem ꝛ in mentē ip̄oruz ¶ Quinto est ꝯfusionis causatiu⁹. Legitur ꝙ fuit quedaz mulier que multum familiaris erat cuidam sancto viro. Cum autem ille moneret eam vt desisteret ab īordinato ornatu eo ꝙ summe esset displicibilis deo. ꝛ quanto in hac vita studuit ad maiorē pulcritudinē tāto ī extremo iudicō maiorē hr̄et ꝯfusionez. qđ illa nihil reputās nullaten⁹ se correxit. Cū āt iste hō scūs rogarz đm ꝑ ea vt ꝯgnitōez tāte fatuitatis sibi daret dū ī solennissimo ꝛ maxīo festo in medio aliarum excellentissime ornata sederet. subito oīa ornam̄ta

capitis ⁊ omnes pili euanuerũt.
⁊ caput eius totaliter caiuũ.
ipsa ergo sic confuso mantello ca
pite cooperto ad domum vadẽs.
dum tristis exire nollet visitatur
a sancto viro sic ait. Rogo vt di
cas mihi si confessionem habui
sti. Tunc illa. ita maximam. Se
cundo dic mihi si tu in idumẽtis
persone mortue libenter iaceres
Respondit certe non. Dic michi
obsecro. si in isto castro libenter
poneres vexillum hostis regis et
eijceres suum. dixit illa. non. Tũc
sanctus. O misera q̃ntam confusi
onem habevis in extremo iudicõ
vbi oẽs angeli. omnes sancti. oẽs
homines erũt presentes quando
non dicam decaluata sed cum vi
lioꝛi veste que possit esse appare
bis in curia illa. Quanto ergo vis
placere ornamẽtis tanto odiunt
te magis virtutes. Tu enim nõ so
lum in terra regis poms vexilluz
demoms. sed vanum ornatum et
vanum modũ vestium suo castro.
Heu cur non times cũ aliems cri
mibus cum lasciuis ornamẽtis ia
cere que sunt partes rei mortue.
⁊ habitus demoms sic cum vesti
bus persone mortue. Tunc illa cõ
puncta ⁊ promissa emenda ad p̃
ces sancti viri recupauit pilos.

Item legitur in libro de sep
tem doms spũsancti. Q; contigit
q̃ndam mulierem duci ad diuinũ
iudicium ⁊ demones astare ex op
posita parte ipam accusantes in
multis. ⁊ inter cetera dum de va
nitate ornamentoꝛ de occasiom
bus datis hommibus sibi ⁊ alijs
mulieribus. ⁊ viris earuz. ⁊ d fra
ctione festiuitatum. ⁊ de ostensio
ne sue pulcritudmis. ⁊ de pditio
ne missarum. surrexit vnus demõ
loquẽtioꝛ alijs. juste judex atten
de ad maliciam istius ⁊ iudica eã
esse damnandaz ⁊ hoc duplici rõ
ne. Si enim aliquis proijceret lu
tum in ymagine tua vel in ymagi
ne matris tue sine dilatione dig
nus essz damnatione eterna. Con
stat autem q̃ dignioꝛ est ymago
viua q̃ mortua. Cum ergo ymagi
nem tuam ista maculauerat ⁊ de
fedauerat p suas pictõnes. ⁊ suos
vanos ornatus merito debz dam
nari. Preterea magis non potest
vilificari summ⁹ ⁊ pitus magister
q̃ quando vilis magister cum fe
tido luto vult melioꝛari in ymagi
ne facta. et quia omma ista fecit
hec. ideo merito debet damnari.
Tunc surrexit bonus angelus. Do
mme pemtentia lauat eam ab oi
bus istis. nam contrita est ⁊ ofes
sa. ⁊ pro parte satiffactõms omia
ornamẽta sua amore dei donauit
Tunc judex iussit eaz pro reliqua
pte per ducẽtos annos in purga
torio pom. Item quidam btũs
vidit in caudis vestium mulieruz
demones cũ laqueis tripudiãtes
gaudere. quia sperabant sicut ex
presserunt ammas illaqueare p
vanos ornatus.

De Mundo

Mundus multa mala īducit in nobis. ¶ Primo est beatoꝝ spoliatiuꝰ. Legit' in libro de septem donis spūsci. Q, fuit quidam sapiens a q' duo pegrini quodam biuio requisierēt viam directaz. Qui respondit. Si iueritis ad sinistrā inuenietis q̄ndam ciuitatem in qua per triduū recipiemī optime. sed post triduū eijcient vos spoliant z occidaut. Si vero ad dexteram inuenietis ꝑ triduum viam difficilem. sed postea inuenietis ciuitatez pulcerrimam vbi cum magno gaudio recepti coranabimī z ditabimī omnibus optatis. Loquendo spūalit' Peregrinatio est vita presens. prima ciuitas est mundꝰ vbi postq̄m ꝑ tres dies. scilicz diuiciarum deliciarum z honoruz quis voluptates suas compleuerit. spoliabitur z ducetur ad mortem. ¶ Secūda ciuitas est penitētia in qua pꝰ triduum contritionis confessionis z satisfactōnis iuerit in celesti gl'ia coronabitur z ditabitur omnibus optatis. ¶ Secundo est dolorum donatiuꝰ. Legitur in libro de septē donis spūss. Q, fuit q̄dā rex qui cuidam sapienti quinqz q̄stiones ꝓposuit. ¶ Prima fuit q̄s essz homo. Respōdit mancipium mortis. hospes loci. viator trāsiēs mancipiuz mortis dicitur qꝛ mortem euadere nequit. z om̄s labores eius consumit. hospes loci qꝛ cito obliuioni traditur. z licz cūz magno gaudio recipiatur. z multa in ingressu hospicij ꝓmittātur non soluūtur tamē. Viator transiens dicitur. qꝛ dormiendo comedendo sine mora z quiete appropinquat ad mortez z ad eam currit. ¶ Scda fuit cui sil'is erat hō qui respondit aceruo niuis rose matuē z pomo nouo aceruo niuis qui modico calore in aquā resoluitur z fumus apparet. sic homo ad modicam febrem in terrā mittatur z tūc apparet eius putredo Rose mature quia in iuuentute habz colorem mundum. sed in vespere senectutis habz colorē matidum. Pomum nouuz q̄ndiu pendet in arbore ad debitum cremētum peruenire creditur. sed modico verme īterius tactum cadit De homie in iuuentute mlta sperant'. sz aduenīēte morte cessant'. ¶ Tercia questio fuit. Quomodo se habet homo. Respondit vt lucerna que cito ad ventum extinguit' ut scintilla ad mare que cito absorbetur. vt lamiga que cito diffunditur. ¶ Quarta questio fuit vbi est homo. Qui respondit. in bello multiplici z diuerso. Qꝛ intra se habz bellum conscientie. vt si est in pctō vt a deo destruat' in corde habz coniūctum bellum. qꝛ electa contraria cōtinue bellāt ad inuicē. exteriꝰ hz bellū qꝛ res ꝯcupiscibiles pugnt aduersum cor vt ꝯuertāt eū ad se z auertāt a d'o

¶ Quinta questio fuit cū quib⁹ socijs essz homo. Qui rn̄dit ꝙ cuz septem qui ꝯtinue molestant euz. qui sunt fames sitis calor frigus lassitudo infirmitas ⁊ mores.

¶ Item legitur in vitaspa. Q, cū quidā arsenius exn̄s in honorib⁹ rogarz deuz ꝑ salute sua. Respōsuz est ei. Si vis saluari fuge mūdum qui est tanq̄ mare magnum in quo sunt q̄ttuor venti. vanus timor. vana spes. vanum gaudium. Et alij q̄ttuor collaterales scilicz ꝓspitas aduersitas gr̄a ⁊ malicia Et etiaz deꝑtuz de quo exeunt q̄ttuor bestie. vrsus voluptatis. leo supbie. ꝑdus auaricie. lamie malicie. Retinet etiā sibi aliquos serpentes ꝯcupiscētie. oculoꝝ scorpionem. ꝯcupiscētie carnis. dipsus supbie vite. Est etiam bellū ī quo totus status temp⁹ īfirmitas peccata hostes multi forte contrarij subtile veloces ꝓpinqui īuisibiles crudeles sapiētes expti stant cōtra hominē. ¶ Ter cō est diligentium deceptiuus. Legitur ꝙ fuit quidaz iuuenis qui summe timēs mortem q̄siuit si essz aliqua terra in qua homīes plus viuerent ista Et cū audiuissz ꝙ sic ⁊ illuc iuissz. Et dum quidam bon⁹ duceret eū ꝑ ciuitatem ⁊ deuenisset ad cimiterium legebat in epicasijs mortuoꝝ iste vixit ꝑ decez annos. iste ꝑ. xx. Et cum nulluz inuenisset qui ꝑuenisset ad. xxx. fleuit dicens. deceptus sum. qꝛ dictum erat mihi ꝙ hic gētes summe viuebāt. Tūc ductor mundus est dom⁹ ruinosa via tenebrosa. ⁊ viridariuz illaq̄arum. Et ideo anni quib⁹ homo viuit mundo nō computātur hic. sz anni quibus homo.

De Pacientia.

Pacientia multa bona inducit in nobis. ¶ Primo ē honoratiua. Fuit quidam Symeō nomīe qui deum timens. ieiunijs orōnib⁹ ⁊ disciplinas puritate vite cū huīlitate coopiebat Et qꝛ de corpore eius vermes scaturiebāt. Qd̄ attēdentes moāchi contempserūt eum. ⁊ ido eū eijciētes extra monasteriuz ad q̄ndam vallem cū feris ⁊ reptilibus hītaculum suuz fecit. ⁊ cū ibi post mltos dies hītasset. omīa animalia om̄s ꝑpentes obediebāt ei ad nutum venit vox de celo dicens ad abbatem. q̄re ꝑuum meū Symonem qui nocte ⁊ die famulat' mihi. ⁊ est indutus rauba pacientie ac rosariū virtutum tenz in manibus suis. vade cito. Qꝛ nisi statim euz reduxeris subito morieris. Cū aūt festinanter abbas iuisset ille recusabat redire dicens. Ego corruptus ⁊ infectus sum. qꝛ nō dēo hītare ī medio alioꝝ finaliter victus. dū in quadā columna altissima positus fuisset vermes qui cadebāt de ei⁹ corpore. cecos ⁊ oēs infirmitates curabant. Tādē cuz

deberet mori claritas sup euz ap
paruit vox ꝛsonuit. qꝛ vicisti ho
stem coniũctum z clauez carceris
scz ꝑ pacientiã vem mecuz. Et sta
tim illa anima sancta ad celos a
scendit. ¶ Item ad idez. Legitur
ꝙ quidã sapiens ꝛiuste detẽtus
a quodã jmpatoꝛe ꝛn carcere ar
tissimo. dum scita veritate carcer
fuissz aptus exiret ait. Duo sunt q̃
deuiare faciũt. scz timoꝛ mortis. z
timoꝛ carceris. Vt ergo homines
discãt ista duo nõ timẽ ꝛn isto car
cere volo mori. ¶ Item dũ q̃daz
latro ad cellã sancti macharij ad
furandũ res eiꝰ accessissz q̃si pere
grinus cepit euz iuuare ad hono
randũ res illas dicẽs. dñs dedit
dñs abstulit. nihil attulimꝰ ꝛ hũc
mundũ nec portabimus nisi pctã
nostra. Tũc latro compunctus ad
pedes eius puolutus ꝑmisit emẽ
dam. ¶ Secũdo est demonũ fugati
ua. Legit' ꝙ fuit quidã heremita
qui dum fuissz ꝑcussus a quodam
demoniaco statiz ꝑbuit ei alterã
maxillaz. Tũc demõ clamans. strẽ
uitas plus ostẽditur ꝛn tribula
tione q̃ ꝛn ꝑspitate. z miles libẽ
tiꝰ moratur ꝛn certamĩe q̃ ꝛn bal
neo. et qꝛ gloriuz te reputasti poꝛ
tando obꝓbꝛiũ z vestem bñdi
cti xꝝi. idcirco stare non plus pos
sum cũ isto ¶ Tercõ est desolatiua
Legitur ꝙ fuit quidaz pꝛ ad cuiꝰ
cellam ad furandum panes latro
frequẽtissime veniebat. et cuz ille
eum videret assilabat. z mꝛta di
cebat. indigentia coactus hoc fa
cit. laboꝛabo ergo vt mihi z sibi
necessaria habeam. Et cum pue
ꝛnisset sanctus ille ad extremã ho
ram ꝛnter alios vidit illum latro
nem z vocando eum osculatꝰ est
manus eius dicens. Gracias ago
deo z istis manibus quia multuz
occasionem bonꝛ operis mihi cõ
tulerunt. Quod ille audiens com
punctus z veniam postulãs post
modum ꝑfectissimus fuit. Quar
to est dei amatiua. Legitur ꝛn tri
ꝑtita historia. Qꝛ dum quidaz im
peratoꝛ hostes suos cepisset z mꝛ
ti ꝛnsta rent ꝑ morte eoꝛ. Cõdit
Vtinam possemus mortuos ad vi
tam vocare. vt ex sterilitate vber
tatem. ex verberibus sanitatẽ. ex
fame sacietatem. ex lapidibus pa
nes habere possemus. Non enꝛz
magnum est occidere viuentes.
Quia hoc possunt facere anima
lia z serpentes Sed magnum est
vt possibile mortuos z soli deo ꝑ
penitentiam resuscitare. ¶ Item
ad idem. Legitur ꝛn vitaspatrum
Qꝛ cum quidam frater ab alio ꝛn
iuriam grauissimam sustinuisset.
Dum cogitatio sua vindictam re
quireret. ei respondit. Si nõ essez
peccatoꝛ ꝛtollerabile esset. sed qꝛ
pctõꝛ sum. peccata mea meruerũt
¶ Item legitur ꝛn vitaspatrum
Qꝛ quidam requisiuit senẽ dicẽs

Dic mihi vnaz rem quā custodiā
z saluer p eā. Rndit ei senex. Ob
secro q audias z ex his vnaz cau
sam salutis reporta. tribulatō qd̄
dam salsam̄tum est ex trib9 spēb9
confectum. ex zincibere ogmitōnis
p̄mioꝝ celestium. ex pipere timo
ris infernaliū penaꝝ. z ex croco o
passionis mortis xp̄i. Et qr istd̄ sal
samentū conseruatur in olla patiē
tie pfectissima virtutū est. Prete
rea paciētia est mirra cōseruatiua.
sal mūdificatiuū. z quia conseruat'
in pixide pacientie pfectissima v̄
tutum est. ¶ Item ad idem. Le
gitur i vitaspa. Q; dū q̄dā senex
tribulatus fuisset visitat9 a quo
dam alio visitans ad osolatōnem
tribulati. tria exēpla ꝓposuit. Si
domus alicui9 esset igne succēsa
quē p se nō sufficeret extinguere
portans sibi aquā. dign9 est amo
re z nō odio. Conscia nostra ē suc
censa igne ocupiscentie. z qr de9
mittit nobis aquā tribulatōnis p
p quā extinguit' est laude dign9
z non odio. Preterea si aliq̄s cap
tus ab hostib9 suis sup equū velo
cissimū ducētur ad mortē. interfi
ciēs equū vl vulnerans esset sibi
gratus. Equus ducēs ad mortem
eternam est corp9 lasciuū sup q̄m
sedet spūs captus a pctis. z quia
deus hūc equū p īfirmitates vul
nerat vt biberet spm̄ laudādus z
amādus est. Terciū exemplū fuit
istud. Si miles bellans cum alio
milite inciperet deficere z ali9 pre
ualere gratum hr̄et. Si aliq̄s for
tiorem debilitaret intm̄ vt de eo
honorabilē victoriā hr̄et. Et quia
caro iam supabat spm̄ deus eam
debilitans ex hoc debet laudari
z ardenter amari.

De Passione christi.

Passio xp̄i bn̄dicta multa
bona inducit i nobis. Pri
mo est infirmitatū curati
ua. Legitur in historijs antiq̄s Q;
dum alexāder intima jndie pene
traret pūctus a quodā ꝓpente in
flari cepit. z tunc quidā pitissim9
sapiens misit sibi ramū in q° erāt
tres virgule. et i qualibz virgula
erant q̄ttuor folia. z in medio fo
lioꝝ fructus. z p̄cepit vt si otinue
sederet dormiret iaceret sup illa
folia. z comedēt de fructu ibi con
tento sine defectu recipet sanita
tem. Qd̄ preceptuz medici diligē
ter obseruans plenarie est curat9.
Loq̄ndo spūaliter. iste alexaāder
est homo qui penetrās z affectās
equalitarē sapientie. sed p vene
num supbie ꝓpentis. id est demo
nis est inflatus. Et ideo de9 pr̄ mi
sit ramū. i. filium dei bn̄dictum i
quo fuerunt tres substātie. diuini
tas corpus z aīa. z ab istis egres
sa fuerunt. xij. folia mirabilis pie
tatis id est. xij. verba circa passio
nem ꝓlata. Primū fuit pie exhor
tationis. vigilate z orate. Scd̄m
pie orōnis. Pater si fieri potest zc̄

Demtentia Passio christi

vt nos a preteritis malis vemaz. a presentibus tutelam. a futuris cautelā patraret. Terciū fuit pie oblationis. Ego suz si me q̄ritis sinite hos abire. Quartum fuit pie reprehensionis. amice ad quid venisti. Quintum pie respōsionis. Ego palam locutus suz mūdo zc. Sextum fuit interpellatōnis. qn̄ flagellis cesus. spinis coronatus. clauis constrictus. patibulo affixus. obprobrijs saturatus. oim dolorum ime mor ait. Pr̄ ignosce ilis. hec Bern. Septimum fuit fidelis associatōnis qn̄ quis vsqz ad singultū ipi amime semp in pctis fuit z in ipa hora expiratōnis latro p suis sceleribus crucifixus maliciam suaz confessus z culpam miam mueit. Hn̄ dictum est ei. h odie mecū eris in paradiso. Octauū est pie cōmissionis. Mulier ecce filius tuus. ecce mr̄ tua zc. O dna misericordissia quot fontes dicam lacrimaz eruisse. quot gemitus. quot singultus de dulcissimo pectore z corde tuo z de pudicissimis oculis tuis cuz attendes vnigenitū tuum inocentem ligari flagellari mactari z in cruce sine culpa extendi. z carnē de carne tua ab impijs crudeliter lacerari. cum suum pro filio. discipulum pro mgro recipes. Hec anselmus. Nonū fuit verbum cōpassionis. insultant judei spinis coronant. sputis dehonestāt. flagellis cedunt. obprobrijs afficiūt. ligno suspendunt. lancea confodiūt. postremo sepeliūt. z sic relicta ē dei veritas nō paternitas. z radius solis vnicus dicēdo. Deus meus vt q̄d me deliquisti. Clamat caput mēbris. Hec augustinus. Decimū fuit vbū feruentis dilectōnis. sitio. Vndecimū fuit osummate pfectōnis. cōsummatū est. Duodecimuz vltime fuit omendatōnis. jn manus tuas dne omēdo spm̄ meuz zc. In istis ergo foliis stat meritum passionis xpi. z jdeo si de isto fructu mentē saciaueris z in his foliis imoratus fueris. necesse est vt tam ipfecta infirmitas expellat a te. Secdo est honoratiua. Legit in li. de vij. donis spūsī. Qz fuit quidam principes noie artusius qui nunq̄ volebat omedē de qualibz die quousqz rumores nouos audiuissz de aliqua pte mūdi. Cuz autem q̄dazdie ieiunasset vsqz ad nonam expectādo rumores de fenestra sua aspexit. z vidit nauez pperare ad portum. Cūqz nuncios misisset vt audiret rumores. inuentuz est q̄ i naui tm̄ vnus mortuus iacebat. Et duz scrutati eū fuissent inuenerūt in latere eius vnā ifam septem sigillis sigtam. z in quolibz sigillo sua pscriptio erat. jn circūferētia primi erat scriptū pditio. jn circūferentia scdi oblatio. jn circūferētia tercij delusio. jn circūferentia q̄rti flagellatio. jn circūferētio q̄nti dānatio. jn circūferētia sexti appropinquatio. jn circūferētia septimi termiatio. Cūqz apperuisset

lram muenerunt a quibus fuerat
mortuus. Tūc ille ogregans exer
citum mortem ipi potētissime vī
dicauit. Loqndo spūaliter. p hāc
nauez crux xpi bndicti mtelligit
Dz p mortuum ibi iacentē mtel
ligitur xps bndictus. z qz huma
num gen qd nūc est artusius ex
pectabat rumores nouos alias m
auditos. sed accedam ad vulne
ra xpi. muemem lram cū septem
sigillis. z cū qmqz lmeis scriptā
¶ Prima lra m qua est pditio. sig
ficat eius venditōnem. m qua sa
pientia cūctis precōsior opibus. z
cui omia q desiderātur non valēt
compari p vilissimo pcio fuit ven
dita z data de virtutuz p vilissi
maz creaturā. dns p seruū. mgr p
discipłm. pater p filium. comedē
do. bibendo. salutādo. z osculādo.
non quidem iustis z sanctis. sz ag
nus lupis. mnocens homicidis a
micus mimicis. pius impijs. iust
minustis. z hoc totū factum est vt
se venditum redimēt. occisus di
ligeret. z pditum recuparet. Dz
scdm sigillum sigficat eius volun
tariam satiffactōez. jn cui circum
ferētia scriptum erat oblatio. qn
mistris crudelibus ad crudeliter
lacerādum fortiter ostringenduz
ad fustigandus. z qsi vilis latro p
vicos z plateas vinct ducenduz
se tradidit. Quo pctor letari pōt
cū nō sit liber. misi p vincula xpi.
Quo ogratulari potest cū non sit
saluus. misi p dolores xpi. Quo pt
vamtatib mtendē cum vitaz nō
habeat. misi p mortem xpi. Et ido
septies ligari voluit. scz m psepio
m orto. m domo anne. i domo cay
phe. m pretorio ad colūnaz. i cru
cis patibulo. m sepulchro vt sep
tem vincula pctōr mortalium dis
rumperet. ¶ Tercū sigillum fuit
humilitas. z m hoc fuit circūscri
ptio illusio. q m locis qtuor fuit
facta. m domo cayphe qn facies
sole speciosior fuit sputis judeor
vilissimis mquinata. alapis cesa.
blasfemis mhonestata i ludibriū
velata palmis interrogata. z huic
delusiom oiūcta est scda. qn i do
mo pilati vestimētis prijs exuit
m ludibrium a militib tanqp fa
tuor purpura circūdatur. spinis
coronatur. fte adoratur. rex judo
rum vocatur. z tanqp non valens
saluare a lōge salutat. caput eius
angelis tremebūduz z venerādū
spiritib beatis arūdme pcutitur
z tanqp fragilis. z nullā hns potē
tiam. baculus arūdineus m manū
eius dextera p sceptro regio poi
tur. z tanqp sit vermis vilissimus
z imundissim conspuitur. z tanqp
ab ommibus otemnendus vocata
tota cohorte gentiliū z iudeoruz
illuditur z irridetur altissimi fili
gtia angelor. salus iustor. decus
beator. Et huic delusiom addita
est alia qn ab herode rege z a to
to suo exercitu cōtemmit z irride
tur. z tanqp fatuus mdutus veste
alba remittitur. huic quarta ē ad

iuncta qñ pr̄ misericordiaꝝ cruci affixus ⁊ effūdēs viscera sue mīe ꝓpter salutem nr̄am a principib⁹ summis sacerdotib⁹ principib⁹ se moribꝰ ⁊ scribis ꝓpl̄is militib⁹ et etiam ab ip̄is ꝯdemnatis ⁊ latro nibus p̄tereūtibus ⁊ mouentibus capita sua. blasfemabant vitupa bant. subsannabant felle ⁊ aceto potabāt. ¶ Quartuꝫ sigillū ē pa cientia. In cui⁹ circūferentia scri tum erat verberatio. q̄ fuit facta liguis alapis flagellis spinis pū gentib⁹ barbe euulsione. sputorū impositōne. flagelloꝝ ꝯculcatōne ¶ Quintum. est sigillū fortitudo jn cui⁹ circūferentia scripta erat dānatio facta supple in domo an ne ad ꝑcuciendu ī domo cayphe ad occidendum in domo herodis ad irridenduꝫ. in domo pylati ad crucifigēduꝫ. vbi effudit saluator noster totius caritatis sue ꝓfluui um qñ scꝫ ꝓ nobis voluit iudicari condemnari crucifigi ⁊ mori.

¶ Sextum sigillum fuit dilectio jn cui⁹ circūferentia scriptū erat appropinquatio. qñ qui portabat orbeꝫ humero incuruato portauit crucē. qñ qui regebat solem g̃tis festinabat ad mortez. ¶ Septimū sigillū est obediētia. ⁊ in circūfe rentia ip̄ius erat scripta termīa tio. qñ fons pietatis fuit ꝑempt⁹ qñ nobilissimū corpas inter vilis simos latrones fuit extensum. qñ amarissima mors fuit iebriata et repleta dulcissima vita mūdi. cap tiuoꝝ libertas traditur. gl̄ia āge loꝝ illuditur. de⁹ oīm flagellat'. qñ speculum sine macula ꝯspuit' ⁊ vita oīm occiditur. Lr̄a ergo in qua sunt ista sigilla. compassio in qua ⁊ a quib⁹ fuit occisus. quia a judeis. ꝓ quib⁹ fuit occisus. qꝛ ꝓ pctōrib⁹. quare fuit occisus. qꝛ ꝓ veritate. qūo fuit occisus. qꝛ vilis sime. ꝓpter quid fuit occisus. ꝓpt̄ cōuersionem nr̄aꝫ. ¶ Item ad idē Legit' in li. de vij. dois ss. Qꝫ fuit quidā miles ꝓbissim⁹. ⁊ rex noīa tissimi regni qui ad terrā longin q̄ veniens ꝑdita via venit in deꝑ tum ꝑiculosissimuꝫ ⁊ malū. ⁊ quia nullū refugiū vel ꝯsolatōnem in uenire potuit. occurrēs ei quidaꝫ pauꝑ homo exñs in illo ad suum duxit. ⁊ de sua pauꝑtate sibi ꝑui uit. quia vero iste pauꝑ hō hēbat septē filias. q̄ se occupabāt totali ter in ꝑuitio istius regis. Duꝫ rex vellet recedē. req̄siuit a paupere q̄d vellet ab eo. Tūc pauꝑ. habeo vij. filias pulcerrimas. nec in boī tate nec ī pulcritudīe deficiūt. li cet sunt pauꝑes. nec in genere. et ideo supplico vt vnā illaꝝ vxoreꝫ recipiatis. vt alie ꝯueniētius ma ritati possint. Qui libēter ꝯcedēs ꝯtraxit circa horā completorij cū vna. Qd̄ attēdens scd̄a soror circa matutinas venit ad eum ⁊ suppli cat eū cuꝫ lacrimis vt etiā sit ma ritus suus sicut ⁊ sororis sue. Qui cōpassus etiā ꝯtraxit cum ista. jn prima h° audiēs tercia soror cum

lacrimis supplicat vt etiā efficia
tur vxor sua·z etiā cū hac ɔtraxit
Cetere vero etiā audientes·quar
ta in tercia·quinta i sexta·sexta i
nona ·septima i vespis ɔtraxerūt
cuz eo·vt verificetur verbū ꝓphe-
te·appꝑhendent septem mulieres
virum vnum in die illa·Tunc rex
celebrato mr̄imonio cum omnib⁹
istis diuicijs z honoribus ditauit
pr̄em istaꝝ z suos ꝑentes liberuz
egressum z ingressum dedit omi-
bus amicis istarū de regno z im-
perio suo·vt iam non pauꝑes sed
diuites vocarētur·Loquēdo spiri
tualiter· iste rex summ⁹ est filius
dei·sed nemus siue deꝑtuz ad qd̄
ꝑuenit est vita presens in quo ca
lorem z frigus famē z sitim·lassi-
tudinē infirmitatez z etiā mortez
habuit·iste pauꝑ homo qui eū re
cepit fuit humanuz genus quod
vestiuit eum raubis suis in vtero
v̄ginis bn̄dicte· Et quia habebat
septez filias que assidue ꝑuierūt
sibi· licz sponsalia ɔtraxerat cum
aliquibus qn̄ debuit reccdere ꝑ
mortem·in completorio contraxit
ꝑ verba de p̄senti cuz humilitate
qn̄ fuit captus ligatus zc̄·In ma
tutinis cōtraxit cuz pacientia qn̄
v̄beratus illusus colaphis cesus·
barba euulsa cū pedib⁹ z pugnis
mactat⁹ obmutuit tanq̄ ouis co-
ram tondēte·In prima contraxit
cum pietate qn̄ illusus zc̄·compa
ciebatur ppl̄o neq̄·In tercia cō-
traxit cū caritate qn̄ carnes suas
prebuit verberantibus humeros
suos baiulationi crucis zc̄·In sex
ta contraxit cum obedientia qn̄
crucifixus·felle potatus·tormētis
saturatus dixit consumatum est·
In nona contraxit cum pauꝑtate
qn̄ in cruce mortu⁹z derelict⁹ ste
tit·Sed in vesperis contraxit cuz
pace qn̄ fuit in tumulo collocat⁹
Et has horas representat mater
ecclia in die naturali in septē ca-
nonicis horis·Completis aūt istis
mr̄imonijs celestis rex humanum
genus ditauit portam celi nobis
aꝑuit thezaurum sacram̄toruz de-
dit·z liberum accessum z securuz
prestauit· ¶ Tercō est temptatō
num suꝑatiua· Legitur in libro d̄
septem donis spūssancti Q, fuit
rex qui ex negligentia z fatuita-
te sua regnum optimum perdidit
Et quia habebat filiam vnicam q̄
pauper remāsit post patris mor-
tem·requisiuit aliquem sponsum
probum·z nobilez in virtute cui⁹
posset recuꝑare hereditatez per-
ditam·Qd̄ audiēs vnus miles ꝓ-
bissimus nobilissimus z pulcerri-
mus cōtrahere cum ea voluit·eo
q̄ formositas z discrecō illi⁹ iuuē
cule sibi placeret·z celebrato ma
trimonio dū iste inuadēdo hostes
sue vxoris z recuꝑando totaliter
regnum vulneratus obcubuisset·
iuuencula tristis z mesta eum ho
norifice sepeliri precepit z omēs
armaturas z armesia sui corpis i
sua camera reponi mandauit·Et

qñcunqz illi a quibus abstulerat
vir suus hēditatem· ⁊ qui malicō
se expulerant pr̄em suum ⁊ procu
rauerāt mortem sui viri volebant
aliq̄d de terra sua vel facere pa-
cem ⁊ cōuentōnem cum ea· ip̄a in
grediebat' cameram suā ⁊ ɔtem-
plabat' fractōnes· ictus vulnera-
tiones· laceratōnes que appare-
bant i armaturis viri sui q̄ omia
sustinuerat ꝓpter amorem suum ⁊
vt recuparet sibi illud regnū. Pñ
tunc ɔtemptis hostibus nolebat
eis consentire. Loquendo spūalit̄
iste rex fuit primus homo habēs
plenum dñium sup se ⁊ creaturas
terrestres· quia vero ab hēditate
celesti ⁊ tempali fuit eiectus per
maliciam demoīs· idcirco mortuꝰ
est paup relicta vna filia scilicet
humanitate nostra· Et quia filius
dei benedictus contraxit cum ea
⁊ moriendo ꝓpter amorem suuz re
cupauit hereditatem sibi ꝑditaz
⁊ nunc qui pr̄em nostrum exhēdi
tauit· mortem xp̄i ꝓcurauit vult
facere pacem cū ea ⁊ p̄sentat mlt-
tos filios quos habz· vt in signuz
federis cum eis contrahat· debz
attendere fragilitas humana ad
cameraz sacre scripture vel mr̄is
ecclie· in qua conſuat armaturas
sponsi mortui· Et primo debz con-
siderare i rauba i armaturis car-
nis xp̄i· qūo altissimi filius sit vi-
rorum nouissimus· gl̄ia angelorū
est ludibrium pctōꝝ precōsum sa-
lutis precium vilissimū reputat'· i
oculis intuentiuz nemo sublimior
nemo despectior· esto vilis q̄ntuz
potes nunq̄ xp̄o vilior eris· Ipse
siquidem rex regum ⁊ dñs dñan
tium fuit vilissimo precō venalis
expositus· a vilissimo ppl̄o vilissi-
me passus· in vilissimo loco cruci-
fixus· ⁊ inter latrones positus est
iniquis ⁊ vilissimis homibus de-
putatus est· Et hoc primo dēmus
considerare. ¶ Scd̄o debemus
ɔsiderare curassim pauptatis eiꝰ·
Quomō i thezauro bonoꝝ omniū
fuit summa penuria ⁊ artissima
pauptas· non habuit vnde vitaz
redimēt· non habuit qui ꝓ eo co-
ram iudice staret· non habuit qui
nuditatē eius cooperiret· non hūit
vbi caput quiete reclinaret· non
habuit aque dulcis etiam vnum
haustuz· amici deficiebāt· inimici
insultabāt· mēbra sua languebāt
etiaz vltimo lingua aceto ⁊ felle
potabāt. ¶ Tercio considerāde
sunt blasfemie sue benigtatis q̄
non solū mala ꝑseq̄ntiuz sustinuit
sed nec nocuit eis nec nocere vo-
luit· ymo apud patrem excusauit
crucifixores ⁊ ꝓ his rogando cla
mauit· pr̄ ignosce eis· vnde here-
ditas sua facta est quasi leo in sil
ua· qui viso cruore prede magis i
seuit· in eo tamē maior fuit beni-
gnitas q̄ passio· qui compassionē
p̄posuit passioni· Attendat ergo
deuota mens ad istas blasfema-
tiuas que non timuerunt iudeos
armatos iudices iniustos coronā

spineam vestimentorum diuisionē·aceti ⁊ fellis potatōnez· militum irrisionē·inimicorum subsannatōnē crucis crudelē extensionē· lancee cōfossionē·qz qui nō rapuerat tunc exoluebat· ¶ Quarto debz attendere ad scutū paciētie ei⁹ vbi nō fuit dolor sup dolorez ei⁹ ⁊ angustie pturientis possidebāt eū·nec ꝓpter hoc iudicanti iniuste minabatur ad obiecta crimina·non respondebat ɔtra ꝓtitates·non murmurabat volūtarie ad pferēdum omia supplicia se pferebat·et cuz pacientia omia sustinebat· Unde Bern·Caput tremebūdum celestibus spiritib⁹ spinarum densitate cōfigitur·oculi mūdiores sole ī morte caligātur·aures audiētes cāt⁹ angelicos·audiūt pctōrum insulsus dicentiuz· crucifige crucifige eum·os qd̄ docz angelos felle et aceto potatur·facies specōsa p̄ filijs hoīm·sputis judeorum deturpatur·man⁹ q̄ celos fūdauerūt cruci affixe extēdunt'· pedes quoruz scabellū adorāduz qm̄ sanctuz est cruci clauis astringātur· Et quid pl̄a·linguā hūit adoranduz libraz ⁊ mr̄ez discipl̄o cōmendāduz·

¶ Quinto debz cōtemplari galea sue innocētie·vbi absqz pcti labe tam crudelē sustinuit passionem· Nam attrit⁹ est ꝓpter scelera nostra· ⁊ vulnerat⁹ ꝓpter iniq̄tates nr̄as· Et ideo impijssim⁹ esset qui huic nobili tam dura ⁊ ignomiosa passa nō cōdoleat ·tū nō ex sua sed ex nostra cl̄pa passus fuit dīa ista· ¶ Sexto dēm⁹ ɔsiderare coopturam equi·⁊ h⁹ fuit caritas vbi totus expāsus se totū in cruce dedit omib⁹ carnē suā in cibum·sanguinē in potum·aīam in precium brachia ī refugiū·crucē in clipeū cor in amoris iudiciū·aquā ī balneū·sudorem in medicamētuz·clauos in salsamētum·spineā coronā in ornam̄tum· verba in docum̄tuz vitā in mortez·ꝑtrqz in exempluz Quid ergo retribuet anima p tl̄i coopturā afferens fecūditatez·et ei datur sterilitas·afferens honorem ⁊ ei datur ɔtumelia·afferens medicinas ⁊ ei dant' vulnera·afferens vitam ⁊ ei datur mors· Attēde non solum ad coopturam hāc sz ad signa noue gracie que tibi xp̄iane monstrātur· ¶ Septimo considerāda est cella eius·Et hec cella fuit peitētia qn̄ mūde ⁊ optime complexionate carnes eius tam violenta ⁊ subita dissolutione rupte fuerunt· nec fuit mīma particula in qua summus dolor se non diffuderit·vnde p om̄s artus ⁊ per omnia menbra per totū corpus crudelissime extitit vulneratus·⁊ precipue ī manibus ⁊ pedibus in quibus nerui totius corporis coniūguntur·nec lingua immunis fuit a tanto dolore ⁊ cum aceto ⁊ felle sic afflicta· Octauo debz ɔsid̄raē cirothecas ⁊ cāberies vulnerum pedū ⁊ manuū· Nono dz ɔsideraē ensez iusticie ibi ɔfractū

Nam judei post egipti liberatō-
nem mane trāsuadatōnem·māne
cibatōnem·columne precessionez
terre optime donatōnē·regis insi
nuatōnem·ꝓphetaꝝ missionē· mi-
raculoꝝ choruscatōnem. infirmi-
tatum curatōnem. sacramentorū
salutis institutōnem· manus sacri
legas in eum proijciētes ·ceꝑunt
ligauerunt·illuserunt·flagellaue
rūt·crucifixerūt ⁊ occiderunt. At
rende ergo o anima qn̄ demō pa-
cem inire voluerit tecum q̄nte re
muneratōnis d̄bito abstringaris
dn̄o pacienti·respice sanguinē·su-
dorem ·cōtumeliā·flagelloꝝ instā
tiam·coronam spineam·sputa lu-
dibria·crucis vngariam·patibuli
suspendiū·vilissime mortis suppli
ciū·⁊ probra nefādissima ⁊ suz cer
tus ꝙ nūq̄ pacē facies cū d̄mone
nec miseram animam tuam filijs
suis sponsam donabis· ¶ Quar-
to est dicatiua·Legitur in libro d̄
septem donis spūssancti Q, fuit
quidam nobilis qui audiēs com-
mendatōnes mirabiles de illis q̄
erant liberales ⁊ abūdanter do-
nabant·volens omnes supare q̄d
quid habuit siue in indumētis si-
ue in alijs petētibus est largitus
⁊ vltra hoc se dedit in maioris li-
beralitatis signum. ¶ Loquēdo
spūaliter· iste nobilis est Christꝰ
benedictꝰ qui sua dedit incarna-
tione se in cōsortium·in cena in vi
cium·in passione·in redemptōnis
preciū·corpus crucifixoribus·dor-
sum flagellatōnibus·facientibus
⁊ cōspuentibꝰ genas ꝑcutiētibus
barguinē reis·sudorē infirmis·fō
tem lateris īmundis. lacribā vel-
lentibꝰ·cor redire volentibus·ve
stem lusoribus·discipulo matrem
symeoni syreneo crucē·paradisuz
latroni ·animam p̄ri·vitam morti·
in signum ꝑfecte liberalitatis vt
nos ditaret complete. ¶ Quīto
est pctōꝝ leuatiua·Refert Augꝰ
⁊ in libro de septem donis spūss.
reꝑitur Q, quidā fons est in quo
omēs faces accense extinguūtur
⁊ extincte in eo accendūtur·cuius
virtus tanta est ad lotionem im-
mundiciaꝝ ꝙ qn̄cūqz aliqua ma-
cula aqua illa abluitur statiz mū
datur q̄ntumcūqz sit antiqua ·Et
quia natura ibi operatur mirabi
lia·rex illiꝰ terre capsam marmo-
ream duoꝝ coloꝝ ibi fecit appoī
que per xij·foramina hanc aquaz
volenti diffundit. Loquendo spi-
ritualiter. Iste fons est meritum
passionis christi extinguēs omnē
ardorem libidinis ⁊ accendēs fa
cem ꝑfectissime caritatis·Capita
ias pidina est benedictum corpus
christi emittēs ad lotionē pctōꝝ
meriti passionis . Et scd̄m ꝙ duo-
decim macule ponūtur in nobis·
duodeciz irrigatōnes ad nos abū
danter fluunt·quia ꝑm Augusti
num omne peccatuz·vel est amo-
re nimis inflāmante·vel ex timo-
re comprimēte·contra p̄rimuz est
sudor sanguineus christi· contra

scdm dira vulneratio et flagellatio. Item ome pctm vel est cotra dei volutatem opando. vel cotra dei volutatem obmittedo. z quia voluntas pes noster est. cotra primuz est fluxus sangms pedis dextri. contra scdm est fluxus sanguis pedis sinistri. Item ome pctm vt est originale vt actuale. Si originale sic abluitur p aspsionez lateris xpi. Si actuale p aspsione sagumis. Item ome pctm vel icludit in se malum z est factuz mala intentone. vt includit in se malu. sed no est factum mala intentone Primu abluitur p riuu sanguinis manus dextre. Scdm p riuu sangnis sinistre. Item ome pctm vel e ex nimio gaudio in psperis. vel n compatiedo in alios aduersis. Primum abluitur p riuu lacrimaruz dextri oculi. Scdm p riuu lacrimaz sinistri oculi. Item ome peccatum vel est ex inordiata custodia sensuu. vel ex puersitate interiori. Primu abluitur p riuos punctionum spinarum. Scdm ex riuo mellifluo lacrimabilis verbi z sponsis. z ita nulla macula repit in nobis qn i passione xpi pfectissime purgationes repiantur.

¶ Sexto est maloz reprehensiua. Legitur in libro de vij. domis spi. Q, fuit quidam miles Placidus nomie. qui cum magna comitiua sui principatus ad siluaz vades vidit ceruu pulcertime forme i grege ceruoz ad que curzens elonga tus a socijs. Dum ingressus fuissz nemus stetit z in medio comuu apparuit crucifixus. z p os cerui hec verba Placido dixit. Placide ego sum jhus nazarenus qui postqp laui pedes discipkoz meoz in vilissimo loco z vilissima morte suscepi interitum pter inimicoz attractone. amicoz subleuatonem. pt captiuoz liberatonem. abundanter magna largitus sum. Et ipsi dura z aspera induxerunt mihi. dura verba. durioza verbera z horridissima tormeta. Et licz defectus humanos aliter repare potuissez plus volui hoc iniuriam mea z viciu ingratitudis a pctoribus remouerem. Cur ergo me creatore celi z terre sic psequeris. Tunc ille. domine adiuua me. Docuit aut eum articulos fidei. z ad domum veniens cum vxore z filijs baptizatus est. Cum aut secunda die venisset ad eu sibi etiam appuit. z confortans eum dixit. quo multa passurus erat pter cum. ¶ Item ad idem. Legitur q quidaz Bartholomeus nomie. qui dum summe denotionem hiet ad passionem xpi. xpus semel sibi appuit sicut i cruce fuerat ita dicens. Cur me molestant nefandissimi xpiani. bruta animalia. elementa lapides compatiutur mihi. z ipi abhorret passionem. Cur portantis ertum d floribus cu caput meu sit pforatum acutissimis spinis. Cur portat anulos z cirothecas in manibus cum

ego acutissimos clauos portem i
eis. Cur in vestibus albis z varijs
tripudiant. cum ego ductus per
plateas z vicos illusus existam.
Cur currunt z saltant cuz ego pe-
des meos i cruce clauatos habe-
am. Cur extendunt brachia in co-
reis in meum obprobrium habēs
latus apertum z pectus in signuz
vane glie z luxurie. Et ego latus
confossum mucrone dire lancee.
sed conuertātur ad me ego susci-
piam eos dicit dominus. eo q̄ pro
septem generibus hominū septē
dolores sustinueraz duros. Primi
sunt superbi. z istis datur remedi
um in mea coronatōne. Secundi
sunt auari. z istis datur remediuz
in mea flagellatione. Tercij sunt i
mundi. z istis datur remedium in
totius corporis mei dilacerrtōne
Quarti sunt inuidi. z istis dat' re
medium in illusionum z iniuriaꝝ
mearum representatōne. Quinti
sunt pigri. z istis datur remediuz
in pedum vinculatōne. Sexti sūt
gulosi in via amara cibatōne.
Septimi sunt iracundi. z isti ha-
bent remedium in lateris aperti-
one. ¶ Septimo est hostium su-
peratiua. Legitur in libro de sep-
tem donis spiritussancti. Q; qui-
dam Comes persarum regi Alex
andro misit armaturas tante for-
tudinis. tante nobilitatis. tante
puritatis z splendoris q̄ nō erat
aliquod iaculuz quod posset illas
penetrare. Et quia in illis erant
caracteres rosarij timens Alexā
der q̄ ibi latitaret aliqd̄ malum.
vocatis peritis. muentū est q̄ ille
armature fabricate fuerūt sub si
gnata cōstellatōne z q̄ v̄tute ce-
lesti tantam virtutē z firmitatez
haberēt. Loquēdo spūaliter. per
Alexandrum hō intelligitur cui
mittūtur armature a spūsancto v̄
tutis mirabilis. vt p iaculuz cui⁹
cūqz peccati nec frangi nec pene
trari possint. Nam galea ē coro-
na xp̄i. claui pro gladio. crux coo-
perta pelle xp̄i pro scuto. pro cal-
caribus pedum vulnera. pro lori
ca liuores flagelloꝝ. Et in omib⁹
istis relucet rosarium quinqz vul
nerum xp̄i. in quibus est impressa
virtus a supnaturali virtute di-
uinitatis vt frangi p pctm̄ nec su
pari possit ¶ Item ad idem. Re
fert Vincentius. q̄ serapion fecit
fieri armaturas otra hostes ifrā-
gibiles z insupabiles ab omnib⁹
ait. Iste nunq̄ frangi possint nec
supari quousqz filius nascens de
virgine sit a patre suo ad occidē-
duz datus. z virt⁹ sanguinis illi⁹
has armaturas confringet. Qui
vero non poterant intelligere q̄
filius de virgine natus patrē ha
beret illis armaturis subscriptōz
posuerunt. Hec fortitudo eterna
Dum autem xp̄us mortu⁹ z cruci
fixus fuissz. z gētiles ingressi fuis
sent templuz viderūt armaturas
ofractas z pforatas. vn̄ p⁹ h° mlti
de t̄ra cōuersi illa sūt z baptizati

8°

¶ Octauo est saluatiua. Legitur in libello de vij. sapientib⁹ Q, super columnā Virgilius fecit speculum p̄pulcerrimū hui⁹ ꝓprietatis ⁊ cōditōnis ꝙ qn̄cunq; aliqd̄ regnum prepabat bellū vel īsidias illi ciuitati statim in specto relucebant omnia. ⁊ tunc illi ciues muniebāt se. ⁊ ꝓperabāt ad bellū. ita semp ꝑ speculū saluarētur ab hostibus suis. Loquēdo spūaliter iste virgilius est spūssanctus. qui ī ciuitate vite presentis erexit columnā. ⁊ hec colūba est crux xp̄i. In hac siquidem columna posuit speculum. ⁊ istud speculū habens plumbum. ⁊ vitrum est xp̄s benedictus hn̄s diuinitatem ⁊ humanitatez in quo ꝑfecte relucent ⁊ representātur omnes ad salutem ⁊ saluatōnez nr̄am. om̄s insidie peccatoꝝ. ⁊ illa ꝑ que victoriaz d̄ eis hēmus. nam si aspiciamus ei⁹ caput coronatum de spinis penetrātib⁹ vsq; ad intima euellentibus pilos. ⁊ denudātibus carnez vsq; ad ossa tūc aspiciemus obediētiā insurgere contra nos que tolli n̄ potest nisi ꝑ alliditōnem ꝓprie voluntatis. Iterum si aspiciam⁹ caput istius speculi videbim⁹ in eo inclinatōnem. ⁊ hic cognoscemus magtudinem ꝑare insidias eo ꝙ supplicat ad nr̄am ꝯuersionem et contemnimus. vocat ⁊ rēnuimus. aspectat ⁊ fugim⁹. ¶ Tercō si cōsiderem⁹ in isto speculo lacrimarum effusionem. quas effudit pro pctōribus. vt nos ad miaz ꝓuocaret. ⁊ ad compatiendū tribulatis agnoscem⁹ ꝙ malicia parat insidias contra nos. ¶ Quarto si cōsidēmus in isto speculo aures ī q̄bus verba irrisoria criminoꝝ falsoꝝ impositio. ꝯtumeliaꝝ vltuꝑatio fuerunt impressa ⁊ tanq̄ ꝑfecte humilis. vt surdus non audiebat. videbim⁹ ꝙ pctm̄ suꝑbie insidias nobis parat. ¶ Quinto si cōsiderem⁹ in hoc speculo os ⁊ v̄ba que fuerūt summe clementie. dum ꝑ crucifixoribus orauit pro nobis doluit qui ꝑ se non habuit vnde doleret. ⁊ semp plusq̄ petētur donauit videbimus ꝙ blasfemia ꝑat insidias contra nos ¶ Si aūt cōsiderem⁹ eius nuditatē vanitas mundi parat insidias cōtra nos ¶ Octauo si ꝯsiderem⁹ aperturas manuū videbim⁹ ꝙ auaricia parat insidias ꝯtra nos. Nono si cōsidēmus brachioꝝ extensionem ꝓpter inimiā caritatez. idē videbimus de inuidia. Decimo si considēmus corporis toti⁹ liuoēs apparebit ꝙ luxuria insidiatur ī nobis. Vndecimo si considēmus lateris aꝑturaz ꝯgnoscem⁹ ꝙ ira insidiatur nobis. Duodecimo si ꝯsidēmus pedū clauaturas videbim⁹ pigritiam. ¶ Item ad idem Legitur in libro de. vij. donis spi. Q, fuit quidam leo qui in quodā nemore fuit a quodā ꝓpente astrictus. ⁊ cum immeret sibi mortis ꝑiculum venit quidam miles ve-

nando ꝛ interfecto serpēte salua-
uit leonem. Finaliter duo accide-
rūt. vnū ꝙ leo cōtinue secutus est
liberatorē suū. Scdm̄ qd̄ accidit
fuit ꝙ miles volens recedē in na
ui leonez nō potuit collocare. Cuz
ergo miles recedēt ꝛ leo eum se-
qui vellet in mari posuit se ad na
tandum. tādiu secutus est eū quo
usqz mortuꝰ est. Loq̄ndo spūaliter
Leo est homo. ꝑpens est diabolus
vel pctm̄. miles saluans xp̄s. ꝛ qꝛ
iste ascendit ī naul crucis nec eū
possumꝰ sequi seq̄mur eum ꝑ ma-
re pñie. ꝛ tādiu stemꝰ ī eo donec
mors nobis occurrat. ¶ Item ad
idem. Legitur in li. de septē dois
spūss. Q, fuit quidā pastor qui vi-
dens leonē captū ī vinculis libe-
rauit eum. ꝛ tandez iterꝝ capitur
leo. ꝛ regi presentat' ꝛ ī gabia cu-
stodit'. Cūqz pastor morti adiudi-
catꝰ. vulneratꝰ ꝛ plagatꝰ fuissz ꝓ
iectus leoni ad deuorāduz. leo eū
agnoscens. licz essz famelicꝰ ei nō
nocuit. ymo cuz lingua ꝛ vngulis
curialiter saniem vulnerꝝ detrge-
bat. Loquēdo spūaliter. Leo ē hō
ligatus vinculis pctōrum. pastor
nos liberās est xp̄s qui odemna-
tus ad mortem proijcit' nobis. ꝛc̄
¶ Item ad idem. Legitur in Vi-
taspatrꝝ Q, quedam leena cecos
habēs catulos eos ad q̄ndam se-
nem abbatem adduxit. qui cuz si-
gnis ꝛ vocibꝰ illumiationez postu
labat. Tūc sanctus emissis oīoni-
bus ad deum visus eis restituit'.

Qui nō ingti de omni p̄da capta
pellez ei apportabāt. Loq̄ndo spi
ritualiter. Leena est mr̄ ecclia. fi-
deles catuli ꝑ pctm̄ originale ꝛ ꝑ
ignorantiā excecati. ꝛ qꝛ illuminā
tur a xp̄o. pellē supfluitatū reruz
tpaliū ꝑ eleōsias dñt sibi afferre

De Pauptate

Pauptas multa bona īdu
cit ī nobis. ¶ Prio est ma-
lorꝝ fugatiua. Legit' in li
bro de vij. domis. ss. Q, dū quidaz
monitꝰ vt ordinē p̄dicatorꝝ ītrarz
dū retrahētur ꝓpt pauptatē ordi
nis. dum vna nocte ī camera sua
starz vidit q̄ndā iuuēculā portari
ī humeris xp̄i q̄ ait. Ego suz pau-
ptas sedēs ī dextra ꝛ amicos me-
os collocās. ī eadē pte me aman-
tes hōrant āgeli. xp̄us recipit. pa-
disuz diuidit ꝛ puritatē custodit.
Tūc ille summo mane surgēs car
ne deuicta ordinem est īgressus.
Itē ad idē. Le' in vitaspa. ꝙ q̄dā
pr̄ hñs vnū lodicē de medietate
se coopiebat. aliā sibi omittebat.
ꝛ qꝛ erat frigꝰ maximū. semꝫ sur-
rexit ꝛ ait. Gr̄as ago tibi dñe q̄a
multi diuites sunt ī inferno. ego
vero hic cum pauptate. que ē cu-
stos misericordie. fundamentum
xp̄iane religionis. sanatiua vulne
rum auaricie. īstructiua sobrieta-
tis. Hic hito ꝛ vado q°cūqz volo.
¶ Scda est ditatiua. Refert Ja-

cob⁹ de vitri. Q, dū fuissent duo
paupes vnus ꝓbus ⁊ alter humil
Humilis seq̄batur vestigia messo
rum humiliter ⁊ in nocte recede-
bat honorat⁹. sed sup̄b⁹ cū maxio
sacco ibat ad areas ⁊ gētes terri
te nihil donabāt sibi. ¶ Tercio ē
virtutum ostensiua. Refert Gili
bertus. Q, dum quidā paup̄ a q°-
dam summo diuite dño nauis ele
mosinā peteret. ⁊ ille negādo di-
ceret. ꝙ omia q̄ ibi erant erāt la-
pides. rn̄dit paup̄. sit sicut tu di-
cis. ⁊ tūc omia conuersa sunt in la
pides retenta tamen ꝓpria forma

De Peccato

Peccatū multa mala indū-
cit in nobis. ¶ Primo est
damnationis causatiuū. Legit' in
vitaspatr̄. Q, quidā vidit animā
cuiusdaz mali homis educi d̄ cor-
pore violenter. ⁊ vox facta est ad
eum dicēs ad demones qui eā ex
trahebāt. extrahite eaz velit aut
nō. ⁊ sicut nūq̄ dedit mihi req̄ez
in pctis. ita ogregate sup̄ eā ma-
la. penas crudeles eternalit̄. sic ꝙ
nullā quietē possit hr̄e. assit ei pe
na extranea. flāma succendens. sz
nō illuminās. timor iamissibil. do
lor dilaniās. pauor angustians
¶ Item ad idē. Refert Gregor̄.
Q, quidam miles romanus edu-
ctus de corpore. ⁊ postea cito re-
ductus. dixit ꝙ viderat pontē ar-
tum ⁊ altuz sub quo currebat flu-
uius nigerrim⁹. insup̄abilis feto-
ris. de q° eleuabat' nubes ⁊ quot
guttas pluuie mittebat tot torm̄
tor̄ genera noua causabat. vltra
pontem vidit prata virentia flo-
rentia ⁊ odorem suauissimū emit
tentia. de ponte mlti cadebant. ⁊
horribilib⁹ tormētis cruciabātur
justi vero secure trāsibāt. Et dcm̄
est ei. De ponte p̄cipitātur amato
res pcti ꝑ quo de⁹ odit omnē rez
nec potest esse ei placabilis cum
pctō. ¶ Scd̄o est excecatiuū. Le-
gitur in li. de septē donis spūss. ꝙ
quidā phūs venit ad temptandū
vnū scm̄ hominez ⁊ ꝓposuit sibi q̄-
stiones. Pr̄ia fuit. q̄s nō est natus
mortu⁹. Scd̄a fuit. q̄s ē nat⁹ ⁊ nō
mortu⁹. Tercia q̄s ē mortu⁹ ⁊ non
fetore corrupt⁹. Ad primā rn̄dit
ꝙ duo. Adaz ⁊ xp̄s de pr̄e eterna
liter s̄m dinitatē. Ad scd̄az rn̄dit
scz Enoch ⁊ iust⁹ q̄ n̄ morit' eterna-
liter. Ad terciā rn̄dit ꝙ due ꝑso-
ne fuerunt vxor loth ⁊ ꝑsona i bo
na fama. ¶ Tercio est fetoris in-
ductiuū. Legit' in vitaspa. Q, qui
dam senex iret ꝑ heremum ⁊ duo
cōmitterētur cū eo. Cū venissz ad
cadauer homis fetidū ⁊ senex ob
turassz nares suas illi duo n̄ cura
uerūt. Dū aūt occurrissent iuuem
p̄pulcerrimo statiz eū vidētes di
uerterūt a via ⁊ obturauerūt nares
Cunqz senex stupefactus requisi-
uisset causam dixerūt. nos dei mi
stri sumus qui fetorē spūalem sen
timus ⁊ non corporeā. Qr corpus

primi hominis erat amici dei. ⁊ in
anima istius est pctm̄ p qd̄ oīs ad-
uersitas in homie causatur. omīs
timor venit p eū. quidq̄d hō opa-
tur cōuertit in malū q̄ summe fe
tidum est. hūc abhorruimus ⁊ aliū
non. ¶ Quarto est oneratiuū. Re
fert Gregor. Q, dum sancti edifi-
cauerūt q̄ndaz domū beati Bern
ardi. ⁊ diabolus sederet sup vnuz
puum lapidem quotquot fuerūt
non potuerūt ip̄m mouere. ⁊ cum
ad preces beati Benedicti demō
fugatus sine difficultate lapidez
eleuauerūt. Tūc sanctus. fratres
pctm̄ nihil aliud est q̄ ymago de
monis elongādo a cōsortio scōruz
Vt ergo ognoscatis q pondus pec
cati summū est nec potest sustine
ri quin descendat ad pfunduz in-
ferni. inde est q demō tantaz pō-
derositatem faciebat in lapide.
¶ Quinto spoliat. Legitur in li-
de septem donis spūssancti Q, q̄-
dam miles pugnans in torneamē
to venit ad quiescendū sub arbo-
re. Qd̄ videntes septez latrones
inter se cōuenerunt vt spoliarēt
eum ⁊ furarētur sibi om̄s vestes
⁊ arma. Primus furatus est calca
ria ⁊ ensem. scd̄s loricam. tercius
scutum. quartus equū. quintus lan
ceam. sextus camisiam cingulū et
brachas. septimus galeam. Cuz aūt
excitatus inimicus suus sup eum
irruisset vulnerauit eum sine spe
vite. ¶ Loquendo spūaliter. Iste
pugil est pctōr. arbor delectatio
peccati. septem fures sunt septez
pctā mortalia. Supbia furat' cal
caria timoris mortis tēpalis eter-
ne. ⁊ ensez diuine iusticie. ⁊ vulne-
rat eū in oculis ne videat oditōz
ī pctis fragilitatis sue. jnuidia fu
ratur lorica caritatis q̄ omīa pre
cepta ⁊ v̄tutis onectit ⁊ totū cor-
pus cōmunit. jnsup eū vulnerat ī
naribus ne psp̄itatem ⁊ bonam fa
mam proximi possit inuenire. jra fu
ratur scutum pacientie. qd̄ ī sini-
stra maū aduersitatis debz tene-
ri. cuius cinguli tres sunt. paciētia
in cōtumelijs v̄boꝝ. pacientia in
ablatione reꝝ. pacientia ī ablatō
ne corporꝝ. jnsup iste vulnerat au
res. ne possit audire v̄bū correcti
onis monitōnis ⁊ p̄cepti. pigritia
furat' equū corpis dū totuz eū oc
cupat ⁊ lasciuijs ⁊ vaītatibus expo
nit. jnsup vulnerat pedes ne d̄ lu
to pcti exeant. Auaricia furatur
lanceā elemosine q̄ lōge ferit ho-
stem. Luxuria furat' otinētie bra-
chas. camisiā v̄ginitatis. ⁊ cingu-
lum castitatis. ⁊ vulnerat in lum-
bis. Gula furat' galeaz salutis p
quā caput rōnis custodit' ⁊ cingu
lū abstinētie ⁊ vulnerat in vētre.
⁊ sic miser deceptus pducit' ad in
fernuz. Sexto ē deceptiuū. Fuit
q̄dam religiosa q̄ duz introgaret'
a quodā sene p quē modū religio
sa facta fuerat. Rn̄dit. cuz fui p-
ua p̄iem habui eleōsinariū ⁊ piū
⁊ sanctum. ecōtrario habui mr̄ez
crudelē loquacē rixosaz īmūdam

Cunqz ambo morerētur in morte
mr̄is fuit trāquillitas summa. tē-
peries aeris. sed in morte pr̄is tā
ta cōmotio aeris ꝛ tanta tēpestas
ꝙ vix potuit sepeliri. Cunqz sola
exn̄s cogitarem quā vitā illorum
eligerem. appuit mihi quidaz ma
gnus cū terribili facie. ꝛ ait mihi
seq̄re me. ꝛ eduxit me ad campuz
p̄pulcerrimum. in quo erant pala
cia lucidissima. societas gaudens
abundātia pacis. ꝛ tanta abūdan-
tia complacētie vt d̄clarare non
possem. Cum aūt pr̄em vidissez cū
illis. ꝛ eum rogassez vt me resine-
ret cū eo. Rn̄dit non possum quo
usqz fueris secutus vestigia mea.
Tandē ductor duxit me ad domū
obscuram in q̄ vidi fornacē accē-
sam plenā ere liq̄facto. ꝛ cū vidis
sem mr̄em meam ibi īmersaz vsqz
ad dētes clamauit. Heu filia hec
patior ꝓpter opa mea adiuua me.
ꝛ noli despicere fletus mr̄is tue.
memto doloris mei ꝑturientis te
Tunc cū cōmota essem ꝛ vellē ad
eam accedē ꝛ vellem eā extrahē
ductor prohibuit dicens. Hec ꝓ-
stituit aīmam suā diabolo in pre-
sentia sponsi sui xp̄i. ꝛ q̄ntum ī se
fuit iterum crucifixit deum. Et qꝛ
deus summe odit peccatum ꝛ ꝑ-
sequitur eum in quocūqz loco eo
ꝙ destruit omnia opa repationis
idcirco eternaliter est damnata.
Tunc post hoc vitam pr̄is elegi ꝛ
non mr̄is. ¶ Septimo infatuat.
Quidam ꝓbus homo habuit tres
filios ꝛ quia omnes stulti erant ꝛ
fatui cōsuluerūt amici vt doceri
eos faceret ī artificijs. vt si forte
aliquaz conseq̄rentur discretōnez
ꝛ suam lucrarētur sustentatōnem
Tandem acquieuit eoꝝ consilijs
ꝛ primum posuit cū quibusdā for
nerijs. Scd̄m cuz fabris ferrarijs
Tercium cum latomis ꝛ cementa
rijs. Vidicit itaqz quilibz artē suā
sed non ꝓpt̄ hec diminuta est stul
ticia eoꝝ. ȳmo augmētata ꝛ intm̄
ꝙ dum primus derelictus fuisset
solus a suo magistro furnum cale
factum ex multis lignis intrauit.
ꝛ ibi combustus est. Scd̄s cuz fe-
cisset cultellum cum eodem se in-
terfecit. Tercius cum fecisset tur-
rim ꝛ esset in summitate seipsum
precipitauit. Loquendo spūaliter
Pr̄ est mūdus habens tres filios
Primus est auarus qui ligna con
gregat quibus incendatur in fur
no inferni. Secundꝰ est gulosus
qui cuz gladio ebrietatis ꝛ macu-
le se mactat. Tercius est ambitio
sus siue superbus. qui summe ele
uatus se precipitat ad fundum i-
ferni.

De Penitentia.

Penitentia multa bona in-
ducit in nobis. Primo est
salutis causatiua. Legitur

in vitaspatrꝝ ꝙ cum sancti patres
venissent ad mortē cuiusdam ab-
batis q̄ fuit ꝑfectissime vite subi
to facta est facies eius rutilās si-
cut sol. ⁊ dixit. Consolami fratres
ecce abraam venit chorus ꝓpheta
rum ⁊ apl̄orum ⁊ sancti angeli cū
eis. ⁊ ideo rogate eos vt ꝓlōgent
tempus pn̄ie. Cunqꝫ illi respōdis-
sent ꝙ nō indigeret pn̄ia. Rn̄dit
Cum pn̄ia sit clauis ꝑadisi. spolia
trix inferni. sponsa xp̄i. ⁊ dico vo-
bis ꝙ neqꝫ ad principium ꝑfecte
pn̄ie veni nec eam ꝑfecte ꝯgnoui
¶ Scd̄o est penaꝝ diminutiua
Legitur in libro de. vij. doñis spi.
Q, fuit quidaꝫ sacerdos in alma-
nia. qui cū se nimiū affligeret pe
nitentia cuidā querēti cur sic fa-
ceret respōdit. Si lacus iste ma-
gnus qui hic est esset totꝰ igneꝰ
vellem ibi esse vsqꝫ ad diē iudicij
vt possim euitare pn̄iam ignis p̄
gatorij. Et quia ibi est dolor sum-
mus. horribilitas mistroꝝ. ⁊ defe-
ctus ꝯsolationum. ¶ Item ad ideꝫ
Legitur in li. de septē doñis spūs.
Q, quidam g̃uissima infirmitate
correptus. rogabat deum vt tolle
ret eum de mundo. Qd̄ cū frequē
ter pecijsset astitit ei angelus di-
cens. missus sum ad petitōnē tuā
expediendū elige vel duobꝰ die-
bus esse i purgatorio aut duobus
āñis sustinuē hāc infirmitatē. ille
gaudēs eligit primū ⁊ mortuꝰ est
post modicā horā appuit ei exn̄ti
i p̄gatorio angelꝰ q̄ꝫ vidēs dixit.

Quis es tu. rn̄dit ego suꝫ āgelus
dei q̄ te huc adduxi. ⁊ ille n̄ es. qꝛ
āgeli nō mentiūtur ⁊ tu ꝓmiſas
ꝙ ꝑ duos dies esseꝫ hic ⁊ fui hic
ꝑ centū ānos. Tūc āgelꝰ. scias ꝙ
nōdum fuisti hic ꝑ vnā horā nec
adhuc disponit̄ de sepultura cor
ꝑis tui. Tunc ille. reduc me obse-
cro ad seckm. Qd̄ cū ille ex dispē-
satōne d̄ina iste oēs aduenientes
mouebat ad ꝯplem̄tuꝫ pn̄ie eo ꝙ
pn̄ia eēt mēsa vsuraria. ager fecū
dissimꝰ. ⁊ minera dicatiua. ¶ Ter
cio ē ꝯsolatiua. Le' in vita bti Pa
comij ꝙ cū orassꝫ deū vt on̄deret
q̄les erāt illi q̄ pn̄iaꝫ ꝯpleuerāt i
hac vita vidit vallē ꝓfūdissimā ⁊
cauernosaꝫ ad quā ꝯcurrebāt mk̄-
ti ⁊ in q̄ aliq̄ iacebāt ꝓstrati aliq̄
eleuabātur de peīs. aliqui clauis
acutissimis ifigebātur i mēbris ⁊
cū horribilia mēbra vidissꝫ affuit
ei q̄daꝫ domicella pulcerrima car
būculuꝫ portās i sinistra maū car
taꝫ cū ix. lineis scriptā. Cū aūt re-
quirēt q̄ essꝫ. rn̄dit. Ego sum pn̄ia
ꝯtēpta ab istis. ⁊ si me dilexissent
i vita ꝑ breui ſuicio expediuissez
eos de tātis tormētis. sed nūc ad
eos veni cuꝫ carbūculo spei et̄nak
retributionis. ⁊ tibi on̄di cedulaꝫ
eiꝰ mādata ꝯtinētem. jn prima li-
nea erat scriptuꝫ. jn oībꝰ obedite
mādatis maioꝝ. jn scd̄a scriptum
erat. Seruite domino in timore.
In tercia scriptum erat. pie ⁊ iu-
ste viuamus in hoc secko. jn quar-
ta scriptū erat carnē mortificare.

jn quinta orōm vacate. jn sexta su
pbiam vitate. jn septima mutuaz
caritatē habete. jn octaua d̄ disci
plina curate. jn nona linguas di-
strahētiuz fugite. z hec est lr̄a vi
te z prouocatiua oīm ordinuz an-
gelorꝝ. Tunc sanctꝰ freq̄nter mo-
nebat ad maiorez pñiam. Quar
to est errantiū directiua. Phūs q̄
daz qui longo tēpe studuerat ha-
bebat sententiam collegerat ait.
bonū indeficiens esset q̄rendum.
Tunc dixit intra se. vbi bonum in-
deficiēs potero inuenire cuz tale
sit p̄eligenduz. vt ex omībꝰ libris
z assumptis socijs z equis egres-
sus. venitqz ad terrā longinq̄z ca-
rentem rege. Et cum homies illiꝰ
terre audiuissent q̄ eēt pitissimꝰ
in scia fulgens. i eloquia pulcer.
in corpore fortis rubore eum sibi
vnanimiter elegerūt in regez. Cū
ergo electōnez p̄sentassent ei ille
qui pre omnibꝰ loq̄batur nunq̄d
possem istud regimē hr̄e ꝑpetuuz
z viuere i eo semꝑ. rn̄dit ille nos
non vidimꝰ regez qui semꝑ viuēt
Cui phūs. Ego de cōsilio oīm scia
rum quero bonum indeficiens: Et
ido nō accipio regimē vestꝝ. pro-
cessit inde z venit ad q̄ndam vr-
bem vbi erat puella pulcerrima
z gracōsa que erat dn̄a ciuitatis
Dixerunt igitur rectores illiꝰ au-
dita fama phi. z inspecta eiꝰ per-
sona q̄ eam sibi in mr̄imoniuz co-
pularet. Dixit phūs. nunq̄d iste d̄
licie durāt ꝑpetuo. rn̄derūt certe
non. ymo semꝑ cū doloribus amit
tuntur z de facili sepantur. Tunc
phūs. Bonū indeficiens ego q̄ro.
z ideo nō accipio regnum vestrū
Necessit z venit ad lōginq̄ regi-
onem. z ibi inuenit quosdaz fortis
simos in quadaz fortitudie ostitu
tos. in auro z minerijs locupletis
qui dixerūt sibi ꝑtem huiꝰ mine-
rie auri tibi dabimꝰ si nobiscū vo
lueris remanere. Tūc phūs. Cre-
ditis ne q̄ semꝑ sufficiat nobis.
Rn̄derunt. certe non. ymo ꝑfodi
facimꝰ. z inueniemꝰ finē eius z ci-
to posset consumi. Tunc phūs. Ha
beatis vobiscū vr̄m bonuz osump
tibile. qr ego bonum incōsumpti-
bile quero. Venit tandem ad q̄n
dam sapientē. z cum audisset euz
iquirē incorruptibilia bona z et̄-
na. dixit ei. talia bona bn̄ scio. sed
via est difficilis. z arbor quedā al
tissima est in via. z nullꝰ potest in
trare nisi ꝑ arborem ad illud bo-
num. Rn̄dit phūs. Quo de hꝰ fa-
cias mihi fidez. Rn̄dit. tu scis q̄
in ore duoꝝ vel trium testiuz stat
omne verbū. Ego adhibeo testes
septem. quibꝰ habitis z receptis
cepit festinare ad ꝓmissum bonū
Et dum festinaret. appuit ei dn̄s
jhūs xp̄s cōgaudendo dicens. pi-
tura bona secli dimisisti. ego tibi
largior sempiterna q̄ diligēter q̄
siuisti. z ostendit ei seip̄m qui est
summū bonum. Loquendo spūali-
ter. Regnum sunt honores. vxor
delicie. auꝝ diuicie. sapiēs vltimꝰ

spūssanctus· arbor pñia· Nam q̄
vult post deum venire oportet ꝙ
ascendat crucem pñie ⁊ inueniet
deū si quesierit diligēter· ¶ Qui
to est placatiua· Legitur in vitas
patrꝝ Q, quidā frater interroga-
uit abbatem pastorē dicēs· pr̄ fe-
ci grande pctm̄ ⁊ volo penitē p⁹
triduū· Ad̄dit abbas· Pñia ē lux
errantium est clauis burse diuine
mie· ⁊ est mensa in qua bñficia di
uina extendātur· ⁊ ido dico ꝙ mit
tum est· nam credo si ex toto cor-
de penituerit hō etiam triduanā
pñiam suscipiat deus· ¶ Sexto
est hostium supatiua· Legit' in an
thiochena historia Q, dum xp̄ia
ni añ captitatez anthiochie eēnt
in diuersis pctis implicati dū ob
sessi fuissent a turcis cuidā clico
fugienti dñs appuit dicēs· Quid
em̄ ꝓsunt mihi tot expense facte
de meo sangne· et tot dolores q't
sustinui in carne suscepta cū xp̄ia
ni omino videātur esse firmati in
pctis ⁊ in irreuerēcijs meis Ver
tamē si amplexati fuerint colum
nam refugij pñie ⁊ infra eius am
bitum fugerint ꝓtegit eos ⁊ sal-
uabit ⁊ liberabit de manibus ho
stium ⁊ iram meā placabūt· Cum
autē contriti ⁊ confessi irruissent
cōtra mltitudinē turcoꝝ habētes
xxviij· principes ⁊ sexcēta ⁊ xl· mi
lia hoim eos occiderūt ⁊ victoēs
extiterūt· ⁊ aurū ⁊ argentū ⁊ oīa
que habuerūt rapuerūt· ¶ Itē
ad idem· Legitur in eadē historia

Q, dum xp̄iani ex eoꝝ pctis eēnt
obsessi ⁊ iam in pūcto mortis posi
ti quidā defunctus surrexit nor⁹
fere ab omnibus· ⁊ in medio eoꝝ
clamauit· nihil est ita fetidū deo
sicut pctm̄· ⁊ eo ꝙ non solum ma-
culat corpus sed etiaz mentez· jrā
dei inducit· ⁊ odiuz de seipo facit
inutilem reddit hominē ⁊ durum
ad om̄e bonum complēdum· Suū
facit esse diaboli· ⁊ in animaz im-
primit suam ymaginem summam
obiectōnem facit· ⁊ in tempe bel-
li proijcit arma· ad amaritudinez
inducit ⁊ corrosionē facit i corde
nec est aliq̄d qd̄ sup pctōrez dñe-
tur· dum habz vestem ⁊ vexillum
pcti· nec est vobis refugiū qui sa
matis vexillum pñie qd̄ fugat de
mones placat deum attrahit sā-
ctos angelos ad subsidium porri
gendū· Tunc illi penitētes ⁊ do-
lentes fleuerūt· Et postq̄ fuerūt
confessi irruentes in ifinitaz mlt-
titudinē sarracenoꝝ pfectam vi-
ctoriam habuerūt de eis· Septi-
mo est honoratiua· Legitur in li·
de septē donis spūss· ꝙ fuit q̄daz
Simbaldus noīe· qui ex deuotio-
ne quā hēbat· d̄ volūtate sue vxo
ris castitatē vouit ꝑpetuam· Cuz
aūt instigatus p demonez votum
fregisset· ⁊ ognouissz vxorez ex ea
habuit fil um quē appellauit la-
tronē· Item postea eā ognoscens
filiā habuit quā appellauit lupā
Cum igit' istis vicijs ⁊ mltis alijs
venissz ligat⁹ ad btm̄ Germanuz

z cum ꝗtritione cordis fuisz ei cõ
fessus ꝑ pnia mclusit eum m quo
dam hiteculo vt septem ãms ibi
maneret· Cuz aũt m cena dni ille
pctor iclusus fleret z istaret apd
deum z suã pniam acceptarz· Ip
paruit ei angulus dni dicens· ac
cessisti ad viridariũ pnie m q° sca
turit fons diume mie· oim crimi,
num lauatiua· z jdeo egredẽ quia
acceptauit dei tuam pniam · z m
signum hui cũ porta sit formata
z signata cũ anulo remigij stãte
mtegritate sigilli eijciaz te foras.
Qd dum fecisz mnotuit btõ Re
migio z virtutem pnie ondauit·

De Peregrinatõne

Peregrinatio dz hic has d
itõnes seqntes ad h° qd
opetur opa deuotõms m
nobis· Primo debz esse sobrie
Legitur i libro d vij. doms. ss. Q,
cum multi vemissent ad pegrina
tionẽ cuiusdam sancti· z m via m
cantilems. m verbis coruptis z i
materia generalis igms occupa
ti fuissent· dum m aurora ad au
diendũ missam. z sacerdos Gtia i
excelꝑ diceret. facti est terremo
tus z tm tomtruũ ꝙ visum est sa
cerdoti ꝙ de gemb? suis tangerz
sup altare z tunc simul colũna et
fulgur mtrauerũt ecclam. z colũ
na ꝑtexit illos qui recte et mũde
pegrinatõnem fecerant. z fulgur
aliquos occidit· aliquibus fregit
brachia· aliquib? crũra de illis q
mordmate venerãt· nec fuit aliqs
qn pcuteretur a fulgure stãte se
remtate aeris· Secdo debet eẽ
fidelis. Legitur m vitaspa. ꝙ ab
bas Lõgin? dixit ad abbatẽ Lu
cium. Pi tres habeo cogitatõnes
Prima est vt pegrinatõnes faciã.
Secda est vt biduanũ ieiumuz cõ
pleam· Tercia vt aspect? hommũ
fugiam· Tũc abbas Lucius rndit
dicens. ad primã cogitatõnẽ tuaz
rndeo ꝙ msi tenueris lmguã tuã
vbicũqz prexeris pfectus pegrin?
non eris. Ad scdaz cogitatõnẽ di
co ꝙ ieiumũ tuum acceptũ non ẽ
msi a malis cogitatõmbus abste
nueris· Ad terciam dico ꝙ si non
prius corrigas vitã tuã iter alios
nec solus hitans corrigere te po,
teris· Item ad idez· Refert Ca
lixtus papa Q, cuz. xxx· lothrmgi
pmisissent pegrinatõnem bti ja
cobi· vnus aliũ non dimittẽt nec
deficẽt. z de hoc sibimuicẽ fidem
dedissent. cũ vnus eoꝝ ifirmaret'
ꝗiter. z ꝑ xv· dies eũ portassent·
aliq affecti tedio frãgentes dimi
serũt eum. nec remãsit cũ eo msi
vnus q se nõ abstrinxerat iuramẽ
to. Cũ aũt de vita ifirmi desꝑare
tur eũ portassz iste vsqz ad peduz
montis. duz sup euz deduxissz mor
tuus est mfirm?. cui? horrorez nõ
valẽs ferre iste eũ essz solus. z ter
ra essz piculosa flendo orauit bea
tum jacobum. Qui statim ei appa
rens m pegrina forma cũ eq° req

siuit causam fletus. Qui cū exp̄s-
sisset beat⁹ jacobus accepit mor
tuū sup equū añ se ⁊ ī spacio illi⁹
noctis p̄ xij. dietas eū portauit vs
q3 ad montem gaudij qui est ꝓpe
sanctū jacobum ad vnā leucam ⁊
precepit canonicis ex pte bti Ja
cobi vt sepelirēt corp⁹ portatum
Tūc dixit beat⁹ jacob⁹ socio fidli
quē supra equū retro se portaue-
rat vt dicēt socijs suis qui in ciui
tate longionēsi erant vt pñiam a
gerent de fide fracta. Qr cū pctō
nulla pegrinatio placabilis ē d̄o
⁊ statim dispuit. Qui ad eos acce
dens dū vidissent miraculuz ege-
runt pñiam de fracta fide ¶ Ter
cio debz esse huilis. Refert Gre
gorius. Q, q̄daz matrona sepe ec
clesias sanctoꝝ visitans. cum ma-
gna deuotōne pegrinos suscipie-
bat dicēs. jn pegrinatōne hō imi
tatur deū. ⁊ sanctus hō satiffacit
de pctis ꝓprijs. hō acquirit suffra
gia sanctoꝝ. homo vincit tres ho-
stes. mundū. terrena expēdendo.
carnem afflictōnem sustinēdo. de
monē celestia affectādo. Et ido ex
quo non possum pegrinatōnez fa
cere in pedib⁹ oīm ero ⁊ recipiaz
eos libēter. Cūq3 p̄cepissz dispen-
satori suo vt fauorabilit eos tra-
ctaret venerūt duo pegrini. ⁊ cuz
magna deuotōne elemosinam ab
ea suscepissent. dixerūt tu mō vi-
sitas nos. sed nos ī die iudicij re-
quirem⁹. ⁊ q̄dquid boni poterim⁹
tibi p̄stabim⁹. Sic g° pegrinatio
facta multa bona īducit in nobis
¶ Primo pascit. Refert Calixtus
Q, dū quidam venisset de sancto
jacobo ⁊ expēdissz omia bona sua
nec hīet quid comedēt. In nona
dum effectus tedio dormiret sub
arbore vidit beatum jacobū cuz
eum excitantem. Qui surgēs īue
nit ad caput suū panez albissimū
⁊ de eo comedēs xv. diebus vixit
sufficiēter. bis in die de eo come-
dens ⁊ semp de mane integꝝ īue
niens vsq3quo pueit ad hospitiuz
ꝓprium. ¶ Item legit' in historia
trāsmarina. Q, dum xp̄iani in ob-
sidione anthiochie p̄ fame vellēt
mori eo ꝙ nō hīent victualia. duz
fleuissent ⁊ de sua pegrinatōne a
deo adiutoriū postulassent. super
equos ros celestis cecidit. d̄ quo
pegrini gustantes sic sunt ꝯforta
ti. vt de tribus dieb⁹ comedē nō
curarent quousq3 om̄s hostes ex-
pulissent de terra ¶ Scd̄o a mor
te liberat. Legitur ꝙ dū quedam
mulier ī hītacto maris sancti Cle
mentis oblita fuisset suuz filiū. in
capite anni illuc rediens inuenit
eū dormiētem vbi eū dimiserat.
Et cū req̄siuisset euz vbi fuerat p
annū. rn̄dit ꝙ nusq̄ sed p noctez
⁊ diem dormierat. Tercō demo
nes fugat. Refert Hugo de scō
victore. Q, cuz quidā juueīs iret
ad sanctum jacobū appuit ei de-
mon in spē sancti jacobi. Et cū pe
grinatōnē ꝯmēdasset multum. vt
euitaret picula hui⁹ vite ad iter-

fectionem sui eū induxit. ⁊ eo mortuo cū diabolus animā eius vellz ad infernum portare occurrit ei beatꝰ jacobus. ⁊ compellens eos venire ad iudiciū. factis allegatōnibꝰ hincinde cōcessum btō jacobo vt aīma rediret ad corpꝰ. qui surgens in medio socōꝝ qui eum flebant mortuū narrat. ¶ Itē ad idem. Refert Ces. Q, dum q̄daz pegrinus fuissz receptus a q°daz milite. ⁊ ipe ꝓpter compassionem frigoris illa nocte inuoluissz eum in cappa sua optime. fugit pegrinus cum ea. Cum autē ille miles ad regiones distātes pegre vellz ire accepit anulum aureum ⁊ diuidens eum in p̄sentia sue vxoris dixit. vsqz ad quinquēnium me expectabis. Cuz aūt ad sanctū Tho. venissz. ⁊ coram suo sepulcro oraret. demon qui in spē pegrini receptus ab eo fuerat appuit ei cū cappa furata dicēs. agnoscis me Gerarde. Tūc pegrinus. agnosco cappam meā sed nō cognosco te. Ego inquit sum demon qui in spē pegrini furatus sum cappaz tuā. ⁊ preceptū est mihi vt portem te sic absqz lesiōe ⁊ fatigatōne crassis in domo tua. Qr vxor tua vult nubere alteri cuz p x. annos te expectauerat vltra illos licz per te assignatos. Qui in crastinū de india stans ī domo sua in theutoīa. in cipho vxoris comedētis cū spōso suo ptem proiecit anuli. q̄ aliaz ptez illi adiūgens suum maritum esse ognouit. ⁊ valedicens sponso suum maritum recepit. Quarto saluat. Refert Hiero. ꝙ cuz duo fratres essent. vnꝰ pegrinus ⁊ alter quieti deditus. cōtigit pegrinum mori ⁊ animaz eius p angelos portari ad celuz. Tūc dn̄s mō intret ita cito ꝙ negligens fuit vt purgaretur. post modicū vero dixit. deus ingrediatur qr pegrinus fuit. Cum aūt post aliqd̄ tempus alter frater mortuꝰ fuissz nullus angelus venit ad eum. Et cuz fuissz requisita causa. responsum est. iste pegrinus nullam osolationem hūit. ⁊ ideo recepit ab āgelis. Aliꝰ vero terrenā osolatōnez habuit. ⁊ ideo non angelicam.

De Peregrinatōne

Ad istam pegrinatōnez dz homo moniri in multis. ¶ Primo ī re naturali. nā q̄libz res diligit solum naturalit̄ sui ortus. Cum aūt hūana natura fuit ibi formata. ⁊ pr̄ noster jhūs xp̄s ibi natus. cōuersatus. mortuꝰ ⁊ sepultus. ⁊ mr̄ virgo Maria et mr̄ Ecclia ibi habuit originē. ad hoc etiam inducūt nos yrundīes ⁊ Ciconie que vnā alam tenēt in mari. ⁊ aliā ad ventum ⁊ trāffretant. pisces etiam hoc idem ostēdunt sicut patet in Cathone ⁊ in Salomone. Item omis creatura sicut sol ⁊ luna ⁊ hmōi talia eam otinue faciunt g° ⁊c. Preterea jus

naturale requirit vt qd vult suis
inferioribus velit facē suis supio
ribus·z hoc est Legit' in historia
transmarina vbi dicit' Q3 quidā
hēmita in templo domi de nocte
orans vidit xp̄m sibi apparētem
z oq̄rentez·q3 filij sui xp̄iani facie
bant eum tādiu exhereditari de
terra illa·z in signū hui9 visionis
ego quib9 aduenientib9 protecta
ero om̄s captiuos xp̄ianos cras i
uenies expeditos. ¶ Scdo debe
mus moniri ꝓpter bn̄ficōꝝ recep-
tionem Legitur in eadez historia
ꝙ cū ꝓpter pctā nostra illa terra
capta essz quidā paup ꝓuincialis
deuotus cū fugiebat venit ad tu
gurium puū·z cū terremot9 etiaz
fuissz tantus ꝙ ille non posset di
cere nisi de9 adiuua me·apparue
rūt ei duo viri quoꝝ vn9 iuuenis
z alter senex erat·z quia claritas
eoꝝ sūma erat obstupefact9 ille
cōfortati sunt eū dicentes ꝙ iret
ad Ep̄m podiensem· qui ibi erat
legatus z ꝙ monēt euz vt excita-
ret xp̄ianos fideles ad recupatō
nem terre illi9 eo ꝙ in ea omnia
opa opationis fecissz·z in signum
ꝙ vicka flagella mine claui crux
lancea spine z vulnera erāt i suū
z xp̄ianoꝝ adiutoriū·qn̄ igredie-
tur ecclam beati Petri due lam-
pades q̄ ibi erāt tm̄ splendorem
darēt ꝙ meridies videtur. ¶ Ter
cio dēmus moniri ex remuneratō
ne. Legit' i historia anthiochena
ꝙ dum quidā princeps in sua ca
mera vigilaret·vidit coram se q̄n
dam militē de domo sua qui i ob
sidione ciuitatis fuerat iterfect9
Et cū mirabilis pulcritudis z re-
fulgentie requisiuit vnde erat ei
causa mirabilis glia. Qui ait·nō
sunt mortui qui in xp̄o ꝟuicō vitā
finiunt·nec dēs mirari tantā pul
critudinē meā qui tam pulcerri-
mā habeo māsionem·z statiz ostē
dit ei in celo mansionē suam qua
nihil pulcri9 credi possz. Tūc mi-
les mortu9 longe pulcrior p̄pare
tur q̄ cras ꝑcipies :z h° dicto di-
sparuit. Dictus aūt princeps cum
essz incolumis cōuocatis sacerdo
tib9 mane reuelauit visionem cō-
fessionē z ecclastica sacramenta
recepit·z cum occurrēt turcis la-
pide cuiusdam machine ꝑcussus
mortuus est.

De Periurijs.

Periuriū dei maledictōnez
inducit· Refert Oratius
Q3 cuz Romani legatos
ad plres gētes misissent vt firma-
rent pacez cū eis· duz oī iuram̄to
firmassent ꝓditore z clam irruen
tes i eos occiderūt eos·z om̄s ro
manos q°tquot inuenerūt. Sz di
maledictō in detestatōnez ꝑiurij
z fractōnis fidei sup eos fuit·naz
panis qui frāgebatur ab eis san-
guinē emittebat. aīalia domesti-
ca z blanda cuz balatu z vlulatu
miserabili fugiebant ad siluas et

montes deserendo consortia eorum. Canes etiam cum lacrimosis latratibus oberrantes ad modum luporum vindictam postulabant de proditione facta. Cum autem auditis rumoribus per imperatorem romanum fuissent omnes victi exceptis quattuor militibus qui ascenderunt ad montes. isti statim congelati ad modum lapidis facti sunt immobiles a dei vindicta.

¶ Secundo euidentem punitionem. Legitur in historia Ecclesiastica quod episcopus israhelitanus iustissimus esset. et propter rigorem iusticie a multis subditis odiretur. crimen falsum imposuerunt ei et iuramento firmauerunt. Primus iurauit quod igne periret nisi ita esset. Secundus quod morbo regio. Tercius quod oculos amittat. Sancto g° recedente ad heremum primus testis falsus cum omni progenie sua rebus domo familia exuritur. Secundus a pedibus vsque ad caput morbo regio consumitur. Tercius hoc videns factum reuelauit. et ex magna tristicia lugens oculos amisit. ¶ Tercio proximi deceptionem. Refert Ces. Quod Decanus quidam Colonien. xx. marcas ecclie sue fratri suo cardinali militi nunciauit. Tandem mortuo decano. et canonici probationem non habentes petiuissent debitum a milite. ille negauit et iuramento firmauit. Cum autem rediret in medio via stetit nec vltra procedere nec retrocedere potuit. Et quia etiam lingue officio priuatus fuerat in corde vouit et promisit quod ad locum periurij rediret. et suam maliciam denudaret et pecuniam restituet iniuste receptam. quod factum est. ¶ Item ad idem. Fuit quidam vsurarius qui in morte compunctus duos amicos vocauit et pecuniam rapinarum et vsurarium eis tradens. Primum sub interpretatione ignis sacri. Secundum sub interpretatione lepre adiurauit vt fideliter et deuote cito exequeretur et emendarent fore facta iniusta. quia negligentes istis infirmitatibus sunt percussi.

¶ De Perseuerantia.

Perseuerantia multa bona inducit in nobis. ¶ Primo est penarum diminutiua. Refert Petrus damiani. Quod quidam diues promisit infra decennium religionem intrare. et cum post triennium terga verteret. in quarto anno infirmitate arripitur. et confessus et pauperibus erogatis multa bona mortuus est. et adiurauit suos ne tamquam mortuum ipsum lugerent. Cum autem abbas cui promissionem fecerat semel oraret apparuit ei iste mortuus totus tremens. et cum requiret ab eo causam tremoris. respondit erraui in quadam planicie. et imperator quidam cum exercitu suo me sequebatur. et cum ad omnem partem vertissem oculos non reperi refugium nisi quod ad te veni. Et cum sic loquerentur venit ille imperator cum exercitu suo. et vinculauit ipsum in presentia abbatis. Et cum cruciaretur multum clamauit adiuua me o ab-

bas. Tunc impator qui eum cepe
rat dixit. Cur petis eius adiutoriũ
cũ non pseuerauerit in sancto po
sito pmissio cruciaberis qr non p
seuerasti vsqz in finem. Et his di
ctis recesserũt. z abbas miũxit p
eo oiones multas. z tandẽ credi
tur qp fuerit liberat? ¶ Secdo est
demonũ liberatiua. Legit' qp fuit
qdam puella pemmẽs votum vir
ginitatis ad honorẽ beate vginis
diabolus ex hoc irat? visibiliter
ei appuit et dicẽs. nisi votum fre
geris de corpore tuo vermes sca
turire faciã. z si hoc nõ times pa
tre m tuũ z mrem tuã interficiaz.
Tũc puella. pl? diligo vginitatez
qp corp? meum qp pentes meos. z
etiã plusqp frẽs meos. Quod voui
dño reddaz. qd intulis dño pmit
tente paciẽter feram. Cũ aũt de
mon mltas iniurias intulisz ei vt
possz eius pseuerantiaz frangere
puelle ppetuo subijcit' z qdquid
ei mãdat in istanti complẽt. Cum
aũt qdam die qdam iuuenis ocu
los eiecisz in eam. z vba inhones
ta sibi dixit ait demoni cum cor
reptus p eam nolz desistẽ vt ver
berarz eam qd z fecit p mltos ã
nos non sentijt dolorem plagarũ
¶ Item ad idem. Refert hiero.
Qz cum diabolus temptaret bea
tum Macharũ vt Romam iret
pter multoz edificatõz. infirmo
rum curatõnem. z demonũ expul
sionẽ. otra quos multũ pualebat.
Intrẽdens sanct? qp demõ intẽde
bat ibi iterponẽ vagulã pstrauit
se pedes tenẽs extra limen celle
z clamauit. trahite me demones
si potestis. Quia aliter non egre
diar nec illuc ibo. z statim ex pse
uerantia illa temptatio recessit.
¶ Item ad idem. Legitur in li
bro de vita z perfectõne fratruz
predicatoram Qz dum quidaz cõ
uersus temptaretur de exitu ordi
nis vt possz in alio ordine promo
ueri ad sacros. z p cõsequens can
tare missam z melius saluare ani
mam. Pum semel pstratus in ora
ne essz vidit quẽdam ethiopem z
quẽdam angelum ppulcerrimum
coram se stare. Ethiops cum mul
tis rõnibus probabat qp deberet
exire. sed angelus per oppositum
racõnes validas reducebat qp re
manere deberet z non credẽt taz
vili persone. Tunc cõuersus. fũda
mentum firmum est pseuerantia.
qd non concutitur a ventis z lo
cus firmus yberiores fruct? pro
ducit qp mobilis. Ideo omnino re
manere volo. tunc demon ofusus
recessit. ¶ Tercio est virtutis et
fortitudinis ostensiua. Legitur in
libro de septem donis spũsi. Qz q
dam miles flagitiosus venit ad
quendam Epm facilem penitẽtiã
de suis pctis requirit. Cui Episco
pus. Quicquid est illud qd liben
tius in mundo facis. Respondit.
festa. Tunc iniunxit sibi vt in Do
minicis diebus z festiuitatib? pci
puis z aplorz oi ope fuili cessarz.

Ipse vero prima dñica seq̃nti ad agrum ꝑgens temptat⁹ boues diuisos coniũxit ⁊ errare incepit· et rediens ad Ep̃m dixit se fregisse pñiam. Qui ab eo quesiuit quem cibũ plus abhorret· Rñdit porros ⁊ alleca· tunc miũxit sibi ꝙ ꝺ cetero de illis nõ gustaret· dũ rediret vidit mulierẽ porros lauantem temptat⁹ comedit. Tunc agnoscens suam miseriã ad Ep̃m rediens dixit· pr̃ maxima virtutum est ꝑseuerantia· qꝛ qui eã optime custodit ⁊ cuicunq; virtuti p̃stat opa ad agendũ· ⁊ ideo do pñiaꝫ tibi gratam. Qui cũ dedissꝫ compleuit ꝑfecte. ¶ Quarto est meritoꝝ accumulatiua. Refert beatus Hiero· ꝙ quidaꝫ senex fuit q̃dum in choro doceret discipulum suũ admonendo ne oppresso somno dormiret· accidit vt vigilante iuuene continue senex fuissꝫ opp̃ssus somno· ⁊ licet iuuenis ad dormiendũ essꝫ freq̃nter temptatus· ne monitõnem frangẽt dormire nolebat. Cum aũt exꝑgefactus senex circa matutinas iuuenez misisset ad lectum· dum orarꝫ vidit q̃ndam oñdentem sibi locũ gloriosum· ⁊ cathedram siue sedẽ· ⁊ qꝛ ĩ cathedra erant septem corone ⁊ dictuꝫ est ei ꝙ discipul⁹ su⁹ illas lucratus fuerat illa nocte. Tũc senex mane facto interrogat iuuenem quid fecissꝫ· ⁊ ille· nihil· nisi septies restiti cogitatõni mee que suadebat vt irem dormituꝫ anteqũ licenciatus essem· Tunc senex ꝯgnouit ꝙ ꝑseuerantia esset maxima virtutum.

De Predicatore

Predicator verbi dei debet habere has conditiones. ¶ Primo debet esse humilis· Legitur in libro ꝺ septeꝫ donis· spũss. Q, quidã puer ãnoꝝ xij· custos pecoꝝ esset mirabili infirmitate grauatus curatus ꝑ eã raptus· ⁊ vidit beatam virginem supplicare pro infirmis et pro alijs habentibus ꝯnecessitudineꝫ grauem· ⁊ cuꝫ fili⁹ rñdisset matri ꝙ maris stella erat ⁊ ꝙ omnibus distribueret· ⁊ videret ꝟm voluntatem huic audienti sciam contulit vt sue humilitatis ⁊ bonitatis existeret predicator· qui reductus cum mirabili sciencia humilitatẽ summe cõmẽdabat in predicatoẽ verbi. ¶ Item ad idem. Legit' in li· de· vij· donis spũss. Q, cũ q̃dam iuuenis intrasset ordinẽ p̃dicatorum quidã monachi vellẽt eũ extrahere detrahendo illi ordini ⁊ suũ exaltãdo dixit iuueis· xp̃s dedit ne vobis rectã ⁊ ꝑfectam formã viuẽdi· Rñdit vtiq;· tũc iuuenis. Legitur dñm jhm̃ xp̃m ñ fuisse albuꝫ vel nigꝝ monachũ sꝫ humilẽ ⁊ pauperꝫ p̃dicatorẽ· ⁊ iõ pl⁹ volo seq̃ vestigia eius q̃ cuiuscũq; alteri⁹· ⁊ tũc illi ꝯfusi recesserẽt

¶ Scdo debz eē fidelis. Refert beat⁹ Hieronim⁹ Q, cum fuissz q̄dam sanctus interrogat⁹ q̄lis debebat esse p̄dicator. Rñdit ꝙ nō sicut candela q̄ alios illuminat ⁊ seip̄m consumit. non sicut puteus qui sordes alioꝝ lauat ⁊ sordes i se retinet. nō sicut campana que alios vocat ⁊ seip̄m ꝑcutit. sed sicut sol qui fideliter ꝑficiēdo cursum in se ⁊ alijs caritatem demōstrat. ¶ Tercō debz esse patiens Refert Ces. ꝙ dum quidam predicator fuissz mortuus. ⁊ cuidā socio suo appuissz post mortez dixit in exitu anime due societates demonum occurrerunt anime mee. Vna dicebat dānatus eris. Quia male seruasti ordinem tuum. alia dicebat damnat⁹ eris. quia ꝓpter manem gl̄iam p̄dicasti. Duz ergo territus starem appuit mihi dn̄s meus jhūs xp̄us dicens. Dimitte eos ⁊ seq̄re me. Nam labor ⁊ patientia ⁊ affect⁹ predicatōnis nominis mei erūt tibi in remissionē pctōꝝ ⁊ in augm̄tum gl̄ie ⁊ corone. ¶ Quarto debz esse cōpatiēs Legitur Q, quidam ignarus mitteret' ad predicādum eo ꝙ h̄ret summam cōpassionem ad pctōres Dum ille recusaret ꝓpter suam insufficiētiam appuit ei quidam digitus ꝑlucidus ⁊ tangens ei⁹ cor statim habuit ogn̄itōnem scripturaꝝ sanctaꝝ. ¶ Quinto debz eē feruidus. In vita beati Bede legitur Q, duz ex feruore verbi di ⁊ predicationis priuatus lumine oculorum adhuc predicare vellz. Dum quadam die a socijs fuisset positus in quodam loco vbi esset maxima congeries lapiduz ⁊ ip̄e predicassz feruēter ⁊ habere maximum ppl̄m putabat. duz terminando s̄monem diceret. Per oīa secl̄a secl̄orm. omnes lapides responderūt amen. ¶ Sexto debz esse mundus. Refert beat⁹ Hieronim⁹ Q, dum senex quidam ꝑ lxxx. dies ieiunassz. ⁊ semel in ebdomada tantum comedēt vt verbum sacre scripture possz intelligere. nec valeret. Dū iret ad aliū senem appuit ei angelus dicens Perfecta mūdicia doctrix est sacre scripture. ⁊ humilitas ꝯseruatrix ⁊ apiens ei verbum ⁊ dictuz sacre scripture eum cōsolatuz dimisit. ¶ Septimo debz esse deuotus. Legitur de beato Grego. Q, dum exponeret job ⁊ socij sui ꝑ cortinam ip̄m respicerent viderunt columbā qui rostrum in ore tenebat. ¶ Item ad idem. Legit' de beato Sebastiano Q, duz sel̄ predicaret feruenter ⁊ multa de gaudijs paradisi ⁊ de cōtemptu mundi. ⁊ de penis inferni dicerz. vxor Nicostrati que muta fuēat clamauit. Beat⁹ vēter qui te portauit. Qr video angelum dei corā te tenentē librum corā ocul̄ tui

¶ De Prelato.

Omnis prelatus cuiuscunq; cōditionis existat. siue papa siue quicūq; alij d̄bent hr̄e ꝯditōnes sequē-tes. ¶ Primo debz esse discretus Legitur ꝙ fuit quidā Ep̄us ꝑisiē-sis Gallus nomīe discretissimus. Qui rogat⁹ vt regi frantie dicēt rumores de vxore sua q̄ pepat ei filiam. Cuz hoc nollet facere Ba-ro aliquis ip̄e accedens ad regē dixit. Dn̄e mi rex rumores optīos vobis porto. Qr hodie domui frā-tie datum est vnū regnum. Nam dn̄a regina pepit vnam filiā que dabitur regi magno ꝑ quam ille erit vestis tanq̄ filius. z si filium habuissz dedisset sibi vnū comita-tum magnū. z sic fuissz diminutū regnū. Cum g° melior sit augmē-tatio q̄ diminutō. melior est filia filio. ¶ Item ad idem. Legitur ꝙ fuit quidā Ep̄s discretus ī frātia Qui inuitat⁹ a rege aquā nō po-nebat in vino. Et cuz vnus eū tru-faret dicendo. quia vrceus aque nullū offm̄ hr̄et ī mensa sua. Re-spondit ꝙ v̄mo. Qr sicut vos asta-tis regi ad ꝓhibendum ne aliq̄s dicat vel faciat inordīatum corā eo. sic ista aqua stat coram me vt si vinū essz ita forte sicut illud qd̄ vos bibitis. z vellz me inuadē pro-hibeam eū cum aqua. Tūc rex co-gnouit ꝙ vina erāt dissilia. z da-to sibi de meliori aqua fecit suuz offm̄. ¶ Item ad idem. Legit' ꝙ cuz papa ꝓuidissz cuidam de Epi-scopatu vno. z ille flendo recusa-ret. chorus vnus cardinaliū dixit Iste lauat oculos suos vt melius videat mitrā. ali⁹ dixit. onus ma-gnum est sup eū. z ido sudat. Tūc ip̄e rn̄dens ait. v̄mo sol iusticie o-culos meos fecit z ideo fecundor ¶ Item ad idem. Legit' ꝙ dum quidā sanctus abbas z credit' ꝙ fuit beat⁹ Bern. duxissz q̄ndā pec-catorē ad īgressuz sui ordīs. z ille recusarz eo ꝙ ꝑua m̄sura vini da-ret'. ei abbas fecit apportari vas maximū ligneū ꝓmittēs ꝙ in q̄li-bz comestiōe darz sibi illd̄ plenū de bono vino. Qui īgressus ordi-nē dū venissz ad primuz prādium sanct⁹ fecit appoī de pisce tm̄ in vase. ꝙ paruz plus tenuit q̄ vasa alia. Et finalit' iste saturat⁹ ex q̄n-titate illa vini. īterrogat' a scō si sufficiēter bibēt. q̄ rn̄dens ꝙ sic. q°libz die fecit diminuē ydriā q°-usqz deuentū est ad q̄ntitatē alio-rū. Et cū etiā sic eēt ꝯtent⁹. finali-ter on̄dit sibi ꝙ ex malo vsu z ex mala ꝯsuetudīe erat Itē ad idē Legitur ꝙ religiosus q̄dam erat familiaris cuidaz Ep̄o. z qr iste re-ligiosus in q°libz s̄mone v̄bū tru-fatoriū dicebat. ep̄s dixit sibi vos assilami vacce q̄ duz lac dat z re-cipit' in poto cū pede ꝑcutit z ef-fūdit. Tunc religiosus. z vos estis silis colatorio. qui totuz malū re-tinet z bonū effūdit. Scd̄o dz eē mūd⁹. Legit' ꝙ quidā cleric⁹ qui fuit adolēs ep̄o cuidā. z ei s̄uiēs

in his q̄ ꝑtinent ad imūndiciā car
nis· audiuit vocem dicētem sibi.
fac finez ludo q̄r lusisti satis.z dū
hoc audiuissz vidit se ī magno cā
po in q° erat sedes z cathedra cui
offerebat' Ep̄us dn̄s suus· Qui cō
patiēs laborib⁹ Ep̄i fecit eū bal-
neari in sulphure z pice z postea
in lecto ferreo igne supposito q̄e-
scere p̄cepit.z dū deum blasfema
ret Ep̄s ex vehem̄tia doloris.iste
ckicus euigilans accessit ad lectū
dn̄i z inuenit eum mortuū·Tercō
debz esse iust⁹.Legitur in libro d̄
vij·donis spūs.Q, fuit quidā ep̄s
qui multos hn̄s nepotulos ordīa
uit vt sederēt coraz eo in humili
mēsa·venit q̄dam magn⁹ z posuit
se ad sedēdum cū eis.Cū aūt req̄-
reret' q̄re facēt·Rn̄dit.nulla mē
sa scit dig̃tates nec p̄bendas nisi
ista·vt g° cognoscant me idcirco
me hic posui. ¶ Quarto debz eē
sanct⁹.Refert Ces.ꝙ quidā moā
ch⁹ clareuallis fuit elect⁹ ī Ep̄m
Qui cū recusassz accipe etiā nolē-
te abbate nō multuz post defūct⁹
est·Et cū appuissz cuidā familiari
suo·z illa requirēt q̄d d̄ illa īobe-
dientia essz. Rn̄dit.si suscepissez
ep̄atum eternalit̄ dānatus fuissez
Et subiunxit terribile v̄bū·adhuc
deueiet in q° ecclia erit in tl̄i sta-
tu in quo nō sit digna regi nisi a
rep̄bis· ¶ Quinto dz esse sollici
tus.Legitur in libro de vij·donis
spūss.Q, fuit quidā Ep̄s qui plus
diuicijs z vanis honorib⁹ vacans

ꝙ vtilitati z bono exemplo ouiuz
Cum semel egrotaret intrauit cur
sor cum lancea dicens·Citat te sū
mus papa vt venias coram eo ad
reddēdum rōnem de ouibus tibi
cōmissis· z de hereditate quā ac-
quisiuit suo sanguīe.Et facta hac
citatione visum fuit Episcopo vt
traheretur ad iudiciū .Et cuz essz
coram judice videbat' sibi ꝙ ma-
gna congregatio demonuz venie-
bat quoꝝ quilibz infinitas rōnes
sue dānationis adducebat z p̄ci-
pue quinqz. Prima fuit ꝙ spolia-
bat paupes z vestiebat diuites z
mētrices . Secūda fuit q̄r vestes
sacerdotales z omia ornam̄ta ec-
clesie erāt fetidissima·vestes aūt
particaꝝ z ornam̄ta dom⁹ z vten
silia erant aurea z argentea·Ter
cia erat ꝙ de fimo rei temporalis
optime curauit sed de anime īfor
matōne nihil·ymmo infinitas suo
exemplo malo interrupit·z osten-
derūt sibi plusq̄ duo milia q̄ dā-
nate fuerant suo malo exemplo·
Quarta erat ꝙ studium vanitatū
summum erat· studiuz scripturaꝝ
nullum· Quinta erat ꝙ nolebat
saluari nec ꝑmittebat ꝙ alij sal-
uarentur· Tunc summus papa di
xit sibi · O maledicte quem ego
acquisiui meo proprio sangume·
tu consumpsisti vt fulgeres in ap
paratu regio·Ego acq̄siui cū ma-
nibus crucifixis·z tu expēdisti cū
manib⁹ ludo et aleis dedit⁹.Ego
acquisiui coronā spineā portādo.

sed tu expendisti molle pulumar
capiti supponēdo· ego acq̄siui cū
obprobrijs ⁊ flagellis· ⁊ tu consu
mis in vas argenteis ⁊ scutellis·
Ego acq̄siui nudatus ꝓprijs indu-
mentis· tu expendisti in sericis· in
pelllib⁹ variatis· ⁊ in vestib⁹ vai-
tatis ⁊ obprobrij· Ego acq̄siui fel
⁊ acetuz potādo· sed tu expēdisti
in delicatissimis cibarijs vinū et
nectar addendo· Ego flendo cla-
maui vt reducerē ad ouile· sed tu
clamasti vt eas tanq̄ lupus ma-
ctares· Et ideo assigno tibi talem
diem ad audiēduz diffinitiua sen
tenciaz· Cū aūt de his sollicitus ⁊
anxiatus euigilasset narrauit fai-
lie quid nā vidissz· qui volētes ei
placere ⁊ pl⁹ curantes de reb⁹ q̄
de anima rep̄henderūt euz· eo ꝙ
curaret de sommijs· Et tandē ep̄s
labitur absqz pn̄ia vsqz ad diem
statutā· Et illo die ⁊ hora sibi assi
gnata venerūt demones horribi-
les ad cameraz suam dicētes· sur
ge maledicte vt audias sn̄iaz dif
finitiuā a summo pōtifice· tūc ip̄e
clamauit ad scutiferos ⁊ ad fami
liaz· Expellite illos expellite illos
Cum aūt ip̄i neminē vidissent li-
cet vocē audiuissent· Ep̄s hoc vi-
dens volēs in demones irruere ⁊
eos de camera expellē· cuz tanto
impetu venit ad colūnam q̄ erat
in medio camere ꝙ fracto capite
expirauit Item ad idem· Legit'
in li· de septē donis spūss· Q, cum
johēs archiep̄s lugdunens̄ naui-
garet ⁊ tēpestate cōactus eēt du
ctus ad q̄ndaz insulam inueit ibi
q̄ndam senez in domūcula subter
ranea sedētem ·⁊ ī tabula scribē-
tem ⁊ legētem· Et cum petiuisset
ab eo in latino q̄d scribēt· rn̄dit·
Ego ep̄us istius insule studeo sup
facta ⁊ dicta subditoꝝ meoꝝ pro
quib⁹ in extremo iudicō hēo red
dere rōnē· Tūc ali⁹· ego suz archi
ep̄s ⁊ hēo infinitas aīas sub regi
mine meo· veꝝtamē de istis nō cu
rabo nec vnq̄ curaui· Tūc senex·
īnumerabilia patieris tormenta·
¶ Sexto dz esse humilis· Legit'
in gestis romanoꝝ Q, fuit q̄dam
papa fili⁹ fornerij· ⁊ ne de sua di-
gnitate supbiret furnū fecit fieri
ī ꝓpria camera· vt euz hn̄s ꝯtinue
p̄ oculis originalē humilitatē ser
uaret in mēte· ¶ Item ad idem
Refert Ces· q̄ fuit quidā p̄lat⁹
qui hn̄s vnam ecclīaz satis bonā
multū erat sollicit⁹ ad hn̄dum so
lēniorez· vt in honorib⁹ mūdi essz
maior· Tūc accessit ad eū quidaz
senex ī hītu rustici· ⁊ sub silitudie
petēdi consiliū dixit sibi· Dn̄e ha
heo vxorem bonam sed paupem·
nūc sollicitāt me amici mei vt cō-
traham cū alia nobili ⁊ diuiti· est
ne licitum mihi dimittē primam
⁊ ꝯtrahere cū scd̄a· Rn̄dit p̄lat⁹
nullo mō· Tunc senex· Dn̄e ⁊ vos
vultis facere istud· Nam ecclīa
sponsa vr̄a est· q̄ vero ista nō est
ita diues· nec potestis on̄dere si-
gna vanitatis sicut cum tali· ideo

vultis istam dimittere ꝛ illā affe
ctatis. Tūc p̄latus cōfusus in sua
humilitate ꝑmansit. ¶ Septimo
debꝫ esse pius. Legitur in specto
exemploꝝ ꝙ quidā prelatꝰ ꝛ car-
dinalis rogauit q̄ndam senem vt
verbū dei ꝓponeret coram eo. ꝛ ꝙ
in serie ſmonis ad mores tangēt
aliq̄d contra vicia. Tūc senex in ſ
mone sic ait. Dn̄i cardinales nr̄i
sunt cardines terrei. Nā sicut car
do nō vnctus murmurat ꝛ clamat
vnctꝰ aūt suauiter claudit ꝛ apit
Sic cardīales nostri vncti donis
dulciter claudunt ꝛ aperiunt. ali
ter murmurāt ꝛ clamāt. Tūc car-
dinalis. pr̄ sufficit satis hēmꝰ. Itē
ad idem. Legitur in specto exem-
ploꝝ ꝙ cū beatꝰ Bern. sup pala-
freduꝫ equitaret ꝑisius occurrit
ei quidā goliardus dicēs. vtinam
hr̄em. xviij. pūcta sup palefreduꝫ.
Qd̄ audiēs beatꝰ Bern. ait. ponā
ꝯtra te palefredū ꝛ ludam tecuꝫ.
Qui ꝯsentiens. dū goliardus pro
iecisset ꝛ fecissꝫ. xviij. puncta. Tūc
beatꝰ Bern. iussit poni taxillū su-
per pedem suū. ꝛ dū ꝓiecisset vnꝰ
diuisus est ꝑ mediū ꝛ fecit. xix. pū
cta. Et sic lucratus est eum mona-
chum magne ꝑfectōnis. Octa-
uo debꝫ esse compatiēs. Legit' in
specto exemploꝝ. Q, dū quidā p̄-
latus vnū subditum suū religio-
sum vidissꝫ cū vna muliere cōmi-
sceri i nocte compatiēs. eo ꝙ pas-
sione fuissꝫ ductꝰ. in crastinū eum
rep̄hēdit hoc modo. Frater karis-
sime q̄re iacuisti hac nocte sine zo
na ꝛ nudus. Qui compūctꝰ ex taꝫ
dulci correctione opa maxīe ꝑfe-
ctionis extunc fecit. ¶ Item ad
idem. Legit' in specto exemplorū
Q, cū quidam rex improparet vi
liditatē generis cuidā Ep̄o. ꝛ ap
prehēderet de apparatu vano cū
māsuetudīe. Rn̄dit ep̄s videndo
furiam regis. Dn̄e mi rex q̄lem cū
q̄ꝫ me videatis. pr̄ meꝰ plꝰ tenuit
de bona terra in manu sua q̄ vr̄.
Tūc rex magis iratꝰ ille seip̄m ex
posuit dicēs. Dn̄e non mēdax suꝫ
Nam pr̄ meus fuit figulus q̄ fa-
ciendo vrceos sup terrā habebat
in maū. ¶ Nono debꝫ esse eleō-
sinarius. Refert Petrꝰ dam̄. Q,
quidam prelatus fecit emi vnam
lamp̄daꝫ. xx. nūmis. ꝛ cū essꝫ ꝑata
ꝛ apposita mensa veit quidā pau
per ad ianuam. ꝛ petit sibi omino
amore dei donari lamp̄dam q̄ pre
lato fuerat ꝑata. Et q̄ prelatꝰ sū-
me erat misericors. et eleōsinariꝰ
iussit in scutella argētea sibi por
tari. Et dū paup recepisset cūctis
videntibꝰ cū ꝑapside celos ascen
dit. ¶ Decimo debꝫ esse fidelis.
Refert Ceſ. Q, quidaꝫ prelatus
fuit Colonie religiosus qui bona
sui moāsterij fratri suo mercatori
freq̄nter donabat. Cū aūt ꝯtinue
depauparetur. ꝛ ceteri qui n̄ erāt
tāte astucie ditarētur summe. re-
prehēditur a fratre suo credens
ꝙ in malis vsibꝰ expēderet illa.
Tūc mercator. viuo parce. merca-

tum meū custodio·nullum offēdo
z cōtinue bona mea diminuūtur
expresse· Cum aūt hoc teuelasset
cuidā sancto viro·ille sibi dixit h'
facit pecunia fratris tui· nam de
furto·et ideo deuorat omia bona
tua·Eijce ergo omnia bona q̄ hēs
ab illo z sum certus ꝙ statim effi
cieris diues·Qd cum fecissz z sū
me ditatus fuissz· interrogatus a
fratre vñ tante diuicie venissent
z ille·Pecunia mihi data a re de
furto erat z eā subtrahebas a fri
bus tuis· Et qz paulatim restitui
tibi z moāsterio·z ido abiecta to
taliter sic sum ditat⁹·qui compū
ctus extūc non fuit tm̄ carnalis·
¶ Undecimo debz eē circūspe
ctus·Legitur i specto exemplorū
Qz in dyocesi Pictauieñ·dū q̄daz
miles interfecit q̄ndaz sacerdotē
z ad curiam Romanā vadēs ob
tenta absolutōne lr̄am portauit
Ep̄o vt imponēt sibi pñiam salu
tarem·Qui cōuocatis caute mul
tis de sua domo fecit eum capi·z
ait·jniūgo tibi et impono ꝑ pñia
salutari incarceratōnez ꝑpetuam
in pane z aqua·vñ in carcere po
situs moriēdo eam compleuit·

De Principib⁹ Regi
bus z Comitibus·

Principes Reges Comi
tes jmpatores z Barones
debent hr̄e has oditōnes
seq̄ntes· ¶ Primo debet
esse pius liberalis·Legitur i spe
exemplorꝝ Q, dum quidaz miles
paup ab alexandro impatore pe
tiuissz elemosinaz dedit sibi opti
mum castrꝝ· Et cum miles rēnue
ret eo ꝙ nō essz dignus tanti mu
neris·Rñdit alexander·si tu non
es dign⁹ recipe ego sum dignus
dare· ¶ Item ad idem· Legit' in
libro exēplorꝝ Q, fuit quidaz rex
qui intm̄ erat liberalis ꝙ q̄cquid
hēbat militib⁹ paupib⁹ indigen
tib⁹ donabat ·Cum aūt rep̄hēsus
a baronibus ꝓmisissz in verbo re
gis ꝙ de cetero nihil daret·dum
semel iret ad venatōnem cū pul
cerrimo eq° occurrit ei miles spo
liatus rediēs de torneam̄to·Qui
cuz adiutoriū postularz· Rex ait
ꝓmisi me nihil de cetero daturū
z ideo nihil possum tibi donare·
Cum autē flendo magis instarz ꝑ
elemosina rex compatiens ait·ju
raui nihil dare sed nō iuraui q̄n
possem vēdere·z dedit sibi equuz
ꝑ tribus denarijs· Loq̄ndo spūa
liter·Rex est deus·donaria sunt
celestia q̄ statu innocētie gratis
dabātur·equ⁹ est gl̄ia·miles pec
cator·tres denarij tres ꝑtes pñie
¶ Scd̄o debz esse pius·Legit' in
specto exemplorꝝ Q, quidam rex
cl̄icos paupes inuitassz vt cuz eo
in mensa comederēt·vidit vnum
in fine mense qui eaponē abscon
dit·quē vocans rex secrete inter
rogat quā sciam addiscēt·qui ait
dñe theologiaz·Tūc rex·ibi scrip·

tum est·nolite cogitare de crasti
no·q̄re ergo seruasti caponem·ad
quē clicus· dñe volebam deponē
solicitudinē· ⁊ nolebam nisi i scia
aliquid cogitare. ¶ Tercō debet
esse verax·Legitur in specto Exē-
ploꝝ Q, dum quidā mmis auide
clamauit coram rege petēdo bñ-
ficium ·Rñdit rex non facio·Tūc
petens·gr̄as vobis refero· Tunc
rex·de quo·Qui ait·q̄ in vno ver
bo me expediuistis·nec bona mea
consumē me fecistis·Qd̄ rex audi
ens omnē gratiam sibi fecit·
¶ Quarto debz esse humilis ·Le-
gitur in specto exemploꝝ ꝙ q̄daz
rex elatus volens extorquere ma
gnas pecunias a subditis ꝓposuit
vnam q̄stionem vt dicerēt sibi q̄n
tum valerēt· Qui stupefacti ⁊ int̄
se hesitarent·surrexit vn⁹ paupe-
rior ⁊ melior ⁊ dixit·mīoris precij
est ꝟuus q̄ rex· Cum igitur xp̄us
bñdictus sit dñs·⁊ portat⁹ ad fo-
rum non fuit vendit⁹ nisi·xxx·de
narijs·⁊ vos cuz sitis ꝟuus valea-
tis min⁹·dico ꝙ non valeatis nisi
xxix·denarijs ¶ Quinto debz esse
instus·Nota de baliuis tercio et
q̄rto· ¶ Sexto debz esse cōmunis
Nota omia que dicūtur supra d̄
Baliuis ⁊ rectorib⁹ ciuitatum·

De Puero·

Puer debz esse mitis· Le-
gitur in specto exēploruz·
Q, puer quidam clamās
de nocte non ꝑmittebat dormire
hospites·Cum autē cessaret ⁊ ap-
plaudēdo dicerēt hospites·q̄ bo
nus puer iste q̄ non clamat·Re
spondit·certe non sum·ꝟmo quie-
sco vt melius clamē ¶ Scdo dz
esse sobrius·Legitur in specto ex
emploꝝ Q, fuit quidā homo ha-
bens duos filios·quoꝝ vn⁹ de oī-
bus petebat q̄ ponebātur in men
sa·alius vero nō·Qui correctus a
p̄re·dum solus in cella coram p̄re
⁊ fratre suo sederet p̄ dedit illi
qui nunq̄ petebat ꝑtez carnis·Et
cum iste tussiret vt daretur sibi·
p̄ dissitaret se non audire ⁊ esset
in fine ꝯmestionis·iste ait· Frater
jen latossissie mais nos lamanias
¶ Tercio debz esse docilis· Legit̄
in specto exemploꝝ Q, fuit q̄daz
sacerdos qui hñs nepotulum ꝑ-
uulum·de veritate ·de mūdicia·d̄
legalitate ip̄m amouebat·Cū aūt
magn⁹ recessisset ab eo ⁊ fact⁹ est
seq̄strarius· Cum iuuenis quidaz
cum bono equo ⁊ cuz cappa rotū
da suo auūculo nūciauit·tūc auū-
lus· tam desꝑat⁹ sum ex eo ex q°
cum mēdacijs victum suū acq̄rit·
¶ Quarto debz esse solacōsus· Le-
gitur in specto exemploꝝ·Q, fuit
quidam hō qui quolibet die v̄be-
rabat vxorem suā·Cum aūt intra-
ret lectū ⁊ dicēt·ꝙ nescio q̄d tra
diderat obliuioni·Rñdit puer v̄
berare dñam meā q̄ hodie nō v̄-
berastis eam· ¶ Item ad idē· Le-
gitur in specto exemploꝝ·ꝙ q̄daz

puer ducebat capram ad pastum johanna nomie. Cum aūt ipa traheret eū inter vepres dixit puer dña johanna ego veni ad ducendum vos sed vos ducitis me.

De Purgatorio.

Purgatorium debz timeri ꝓpter multas rōnes. Prio ꝓpter pene acerbitatem. Refert Geraldus Q, de lemonicis Baro quidam fuit nobilis genere. diues possessiōe. iust⁹ gr̄a et bn̄dictōne. sz qm̄ in mltis offēdimus om̄s. z si dixerim⁹ qr pctm̄ n̄ hēm⁹ nosmetipos seducim⁹. z veritas in nobis nō est. vt dicit joh. ideo factū est dño disponente ita vt p̄dictus Baro ꝑcussione lepre corripetur a dño. z forsitan ad cōmissoꝝ purgatōnē z ad patientie ꝓbatōnem. vel ad meritoꝝ cumulatōnem. Cū igitur ꝑ quinquēniū supradicta passio corp⁹ ei⁹ vehementer vexarz. z ipe illā cuz mlta patientia z gr̄aꝝactōne huiliter ꝑtulissz. posit⁹ quadā die i anguria spūs allocut⁹ est dn̄m dicens Dñe pr̄ dñi nr̄i jhū xp̄i. pr̄ misericordiaꝝ: z de⁹ toti⁹ ꝯsolatōnis. q̄ cōsolaris nos in omi tribulatōne nr̄a. dñe z si dignus sum ista t̄bulatōne ꝓpter mea mlta pctā cum tua pia ꝯsolatōne z mia cōsolare dñe z fac hanc miam vt transeat a me calix iste z assumas tibi animā meam. sed tn̄ vt bn̄placitū est tue voluntati et expediens saluti mee. Cū aūt in amaritudie spirit⁹ ista secū reuoluēt appuit ei angelus dñi z ait. Quid clamas q̄d q̄ris. balus est anime qd̄ pateris. veꝝtamē optio tibi datur a dño. vel vt hic ꝑ alios quinqz ānos p̄gatōnem sustines. vel in purgatorio trib⁹ tm̄ diebus. Qd̄ ille audiens cum toto spū affatus est angelum. semꝑ ita volo ita sit ita fiat volūtas tua sicut i celo z i terra. mihi autē obsecro ita fiat vt n̄ solum tres sed etiaz eentum dies in purgatorio patiar. tm̄modo ꝙ euadem hūc corporis mei inestiabilem cruciatum. Quo audito angelus animā eius accepit z i purgatorio posuit z discessit. facta āt modica mora cepit illa aīa murmurare ꝯtra deuz z angelū z clamare. vbi ē veritas. vbi est pactū tres dies dati sunt mihi: nunc āt plusq̄ mille annos sustineo hanc penam z amaritudmē istā. Appa ruit ei angel⁹ dicēs. anima quid clamas q̄d murmuras. ille repetens p̄dicta respondit z angelus ad eum. Non trium horaꝝ spacō purgatoriū pertulisti. sed nec dū emptum est sudariuz ꝑ tui corporis sepltura. Reuertē igitur ad corpus tuum z illam penam patient sustine vt posses effugē istaz. Qd̄ z factum est.

De Questore

Questor res congregās maximas rep̄hensus ab Ep̄o eo ꝙ dictuz fuerat sibi ꝙ seminaret errores. Tūc q̄stor. Dn̄e non credēdum est omni spiritui sed audiatis me. et si non facio absqz errore ꝙ vos ponetis denarium in questa mea incarcerate me statim. Qd̄ ꝯsentiens. duz venissent ad ecclīam q̄stor vnum ꝑmonem quez sciebat de fide optime ꝓtulit. z i fine subiūxit. Hec fides ꝑ qua dn̄s noster Ep̄s ꝑmitteret se occcidi z mēbratim derrūcari. z vt meliꝰ credatis hic in p̄sentia vr̄a ponat denarium i mar subio meo. ne igitur ppl̄s dubitaret in fide coactꝰ fuit donare denariū. ¶ Item ad idem. Fuerūt duo q̄stores attendentes ꝙ ꝓpter diffamatōnem cuiusdaz mulieris nihil poterāt lucrari i terra. emerunt gallum albū z excecatuz posuerūt in sacco. Cūqz fuissent hospitati in domo cuiusdam simplicis hoīs. z rogātes euz vt vendēt eis vnū gallum quē domi hēbat. ille fecit libēter. Et duz loco illiꝰ portatum occidissent z posuissent ad ignem. dū nox essz cū gallinis emptum posuerūt. z cū dum i nocte cantaret mirati z in crastinuz q̄stores ꝑ miraculo retulerunt. z cum hospes affirmaret hoc eē verum maximas pecuias ꝯgregauerūt. ¶ Item. ad idem. Legitur i specto exemplorꝝ. Q, dū quidaz q̄stor nihil ꝓficeret in vna ꝑrochia surgens mane flendo in porta ecclesie stetit. Et dū requirētur causa fletꝰ ait. Hodie mane occurrit mihi demon z luctādo mecuz. duz nollet me dimitrē req̄siuit vt aliquid sibi darē. Cūqz petiuissez q̄d vellet dixit. da mihi vel ppl̄m cui p̄dicabis hodie. vel illud qd̄ dabunt tibi. z qr in electōne mea sic eligere hoc vel illud. z qr dubito ꝙ questa erit ita parua ploro z timeo ꝙ diabolus rapiat vos om̄s

De Rapina.

Rapina multa mala inducit in nobis. ¶ Primo est pauperū destructiua. Legitur in libro de septē domis spi. Q, quedaz mulier venit ad q̄ndā monachum album cū filijs suis q̄ iniuste exhēditare eā volebat dicens. domine ex quo i septimana comeditis carnes animaliū mortuorum nūc deuoretis me z filios meos. ¶ Secūdo est penaruz accumulatiua. Refert Petrꝰ damianus. ꝙ in theuthoīa fuit comes bone fame. Qui post mortē apparens cuidam religioso. z stabat i summitate cuiusdam scale ignee. in cuiꝰ pede erat vnꝰ suppinꝰ iacens. z in quolibz gradu erāt multi. Cūqz ille requirēt quid siginficaret illa scala. Respōdit ꝙ fuerat rapina facta ab illo qui fuēat quodāmodo iniciū sui generis. et qr nullus restituerat nec de hoc

curabat audire veritatez. idcirco om̄s successores fuerant damnati· z pene oim alioꝝ ogregabūtur in eo qui fuerat causa. qꝛ ego vero fui vltimus. ideo sedeo in superiori gradu· ne igitur pena accrescat mihi rogo vt dicas hēdi meo vt restituat· Tercō est excecatiua· Legitur in Specto exemploꝝ Q, laborante quodam principe ī extremis· venit ad eum sapiēs sacerdos inquiēs illi· audiui ꝙ multos innocentes dānastis· multas viduas z pauꝑes spoliastis· z iudicia iusta ꝑuertistis· z ideo oportet vos de omnib⁹ confiteri· Quo audito pr̄iceps respōdit· Ego habui mīstros meos videant ip̄i q̄d fecerint· Cui sacerdos· Si cut meruistis ꝑ bonos mīstros si habuissetis· ita potestis ꝑ malos mīstros quibus ptātem vestraz omisistis· Tunc princeps tanq̄ sapiēs om̄s mīstros vocari fecit eosqz ofiteri· omnia pctā que fecerant ex potestate accepta illi sapiēti· Quo facto dixit princeps sacerdoti· Mō scis omia opa mea mala· da mihi pn̄iam de omnib⁹ que isti cōfessi sunt· attendāt qui homines suos grauant mediantibus iudicijs z baiulis.

De Religioso bono·

Religiosus bonus debz habere conditōnes seq̄ntes ¶ Prīo dz esse misericors Legitur in Speculo exemploruz Q, cuidam religioso offerentur munera in sextis ferijs dicebat ꝑuitori· recipiunt ne alij· z quando dicebat ꝙ non· dicebat nolo esse singularis· quando dicebat ꝙ sic rn̄debat· nolo ꝙ caritas displicetur in me· Cum aūt semel pictātia d̄ anguillis daret sibi z seruitor ꝓhiberet ei eo ꝙ haberet q̄rtanā rn̄dit scio ꝙ recupabo q̄rtanam· sed nescio qn̄ recuparem anguillas· ¶ Scd̄o debet esse deuotus· Legitur ꝙ dum quidā religiosus totam vitam suā expenderet vel in oīone· vel in scriptura libroruz beati Augustini· semel molestat⁹ Qꝛ nihil intelligebat de illis· apparuit ei beat⁹ Aug⁹· dicens· missus sum a deo vt illuminē intellectum tuū q̄ntum ad libros meos· Et dans sibi intellectum oīm bonorum suoꝝ· iste mirabili mō profecit in Ecclia dei· ¶ Tercō debz esse disciplīabilis· Legit in Speculo exemploꝝ Q, cū quidam re-

ligiosi petiuissent a supiori suo re
ctorem· ⁊ ille misisset eis vnuz de
uotum sed remissuz post paululuz
eum cōtemnens eum remiserunt
sine hōre· Cūqz postulassent aliuz
⁊ fuissz eis datus vnus rigid⁹· P⁹
paululū eum sustinere nō potue-
runt· sed petebant aliū· Tunc re-
spondit eis sup̄mus p̄latus· Mis-
sus est spūssanctus in duplici spē
in specie ignis· ⁊ in spē columbe·
misi vobis simplicē in spē colūbe
misi vobis in specie ignis· ⁊ quia
neutrum acceptastis· Exquo vid̄o
vos indisciplinabiles video ꝙ de
monem in rectorem elegistis· q̄re
de vobis non curo ¶ Quarto de
bet esse discretus· Legitur ī spe-
culo exemploruz Q, fuerunt duo
religiosi· quorum vnus diuine sa-
pientie in suis orōnibus nihil in
speciali petendo· Alter vero op-
positum faciebat· Cum autem sit
de hoc collocutōnem haberēt vo
lentes experiri quis discreti⁹ pe-
teret cum quibus p̄esset in q̄dam
gracia· Vnus petebat pluuiaz se-
renitatez frigus vel calorez scd̄m
ꝙ iudicabat expediens terris si-
bi commissis· alter vero qui nihil
petebat in speciali totum dimisit
dispositioni diuine· Cum autez ve
nissent messes terre illius qui in
speciali petebat fuerunt omnino
steriles· sed terre alterius copio-
sissime abundantes· Et tunc ꝯgn̄
ta est ꝙ ille qui cōmittebat se di
uine sapientie erat districtior·

¶ Item ad idem· Fuit quidam
Parisius religiosus qui vadēs ad
forum lucium piscem emit· sexagī
ta toroñ· quem dispensator regis
refutauerat propter karistiaz· Cū
hoc fuissz dictum Regi· ⁊ vocato
eo eum rex reprehenderet· Re-
spondit religiosus· Domine hoc
bene ducenti religiosi de diuer-
sis terris ⁊ quilibz tradidit mihi
pecuniam vt pictantiam emerez
sibi· empto ergo lucio cuilibz non
stat pictantia nisi duos denarios
Tunc attendens ad eius discreti
onem commendauit eum· Qui
to debet esse sobrius· Legitur in
Speculo exemplorum· ꝙ fuit qui
dam religiosus qui factus ꝓuitor
illorum qui comedebant carnes
in domo infirmorum· in quodā ca
pitulo generali illorum dum ad-
ministrasset diuersa fercula· ī ad-
ministratōne cuilibz ferculi dice
bat· comedatis hoc quia nihil est
aliud· Cum autem de primis fer-
culis se repleuissent· ⁊ de vltimis
delicatissimis gustare nō possent
conuocato seruitore vt de mēda-
cio puniretur· Tunc iste· verꝝ dixi·
sed non intellexistis· Vos vultis
habere optimas vestes· optimas
equituras· optima cibaria· ⁊ quia
deus dat vobis ista restituit vo-
bis mercedem in vita presenti· q̄-
re post hanc vitaz nihil aliud ha-
bebitis· ¶ Item ad idem· Legit⁹
in Specto exemplorum ꝙ miles

quidam obuians cuidā monacho reuertenti de capitulo suo interrogauit quale capl'm fuisset. Qui cum respondisset maluz· iterrogat quare· Cui monach⁹. Consueuim⁹ habere quinqz fercula mō nō habuim⁹ nisi quattuor· Tūc miles tu vilissime gulose mihi sufficit vnū sed in veritate ego restituam tibi quintū· z auferens equū verberauit eū egregie· z tandē in luto p̄iecit· ¶ Sexto debz esse humilis Legitur in Specko exemplor̄ Q, cum quidam religiosi venissēt ad regem Frantie p̄ elemosina petēda· z ip̄i haberēt tunicas cū manicis strictis z sotulares curiosos z nimis strictos· dum ampli⁹ suaz pauptatem exponerent regi· Respondit rex· bene videtur q̄ sitis paupes· eo q̄ paruz de panno habuistis ad laxandū manicas· z parum de coreo ad laxanduz sotulares. Item ad idem· Legitur in Specko exemplor̄ q̄ cuz beatus Bern· p̄rem suum ad ordinē recepisset· z hesitaret qūo eum vocarz an p̄rem vel filium· ait p̄r cū huīlitate· Tu vocabis me frēz musar dum q̄rsoy vengut cantart Septimo debz esse obediens· Refert Ces· Q, dum quidaz abbas preciperet moācho indigēti vt carnes comedēt z ille nimis p̄tinax a d̄o p̄cussus p̄pter inobedientiā in rabiem versus ad agros currebat z carnes canum z alior̄ mortuor̄ auidissime comedebat Octauo non debz ad p̄entes multuz affici Refert Gregor̄· q̄ dum quidam religiosus ꝯtra voluntatē maioris accessisset ad visitādum suos parentes· dum reuersus fuisset mortuus terra nullo mō volebat corpus eius recipe· Cū aūt absolutus fuisset ab illa transgressione· et ibi portatū corp⁹ xp̄i stati eū recepit

De Restitutōne·

Restitutio debz esse certa· Legitur in Specko exemplor̄ Q, fuit quidam miles q̄ui habens guerram cū alio cepit eum· vnde p̄ certa redemptione vnam q̄ntitatem pecuie petijt· Qd̄ alius concedens z iurās ad amicos suos recessit· vt procurata pecunia tempe assignato veniret· Dum aūt per terram istius militis quidam abbas diues trāsiret cepit eum miles· z eo spoliato ait· De⁹ erat mihi fideiussor p̄ quodam captiuo· z quia vos estis de familia sua vos soluetis mihi Cunqz venisset ali⁹ miles tempe assignato cum pecunia· Respondit iste· Fideiussor tuus soluit mihi· tolle istam z sit tua·

De Sacerdote·

Sacerdos debz habere cõditiones seq̃ntes· Legit' in speculo exemplorũ Qz fuit quidam sacerdos habens ecclĩam pinguẽ· nihil omnino erat pauper z egenus· Et erat quidam alius habẽs paupem ecclesiam z diues z plen⁹ valde· Cũ autem paup requisiuisset ab alio vnde venirẽt sue diuicie· Respõdit sacerdos pauperis ecclie· habeo duas filias que domuz meaz regunt· vna est prudẽtia z altera abstinentia· z quia tu nullũ istaꝝ habes ideo es paup· ¶ Secundo debz esse deuotus· Legitur in speculo exemploꝝ· Q, fuit quedã vetula infirma· quaz visitans sacerdos promisit ei vnam gallinã· Cuz aũt in crastinum sacerdos veniẽs secum gallinam deportasset· post octo dies mulier curata requirit gallinam· z dictum est sibi a familia ꝙ sacerdos habuerat eã· Tũc ista· peiores sunt sacerdotes q̃ dmones· quia freq̃nter dedi demonibus z non accepant· semel dedi sacerdoti gallinã z eam comedit ¶ Tẽrcõ debz esse diligens· Refert Ces· Q, dum quidam sacerdos ludens ad aleas rogaretur a quodaz iuuene vt corpus xp̃i matri sue portaret· ille negauit vsqz quo ludo· tandem mortua illa sñ viatico· Dum sacerdos g̃uissime essz infirmus instabãt sui vt reciperet ecclĩastica sacram̃ta· Tunc ille· Apertum video os inferni z demones expectantes· z ideo habeo necesse ire ad eos· z h⁹ dicẽs expirauit·

De Sapientia·

Sapientia multa bona inducit in nobis Primo ẽditatiua· Legitur in spe· exemploꝝ Q, quidã famul⁹ vni⁹ magni mercatoris in mari vadẽs cuz onerata mercatõnib⁹ magnis flante opposito vento ad terram sarracenoꝝ venit· z ꝑcipiens ꝙ erant ꝑdite ad soldanum intrans ex ꝑte sui mgr̃i presentauit omẽs mercatõnes illas· Tunc soldanus letatus de tanto munere in cẽtuplo plusq̃ valeret nauis suo magistro remisit· ¶ Scdo est illuminatiua· Legit' in specto exemplo· Q, fuit quidã merlim nomĩe· qui verba mirabilis edificatõnis dicebat· nam semel iterrogaret' q̃d facẽt pater ei⁹· respondit de vno dãno facit duo· Sicut vn⁹ homo qui faciebat· qui claudebat viaz vni⁹ agri dixit ꝙ de vno damno faciebat duo· Item iterrogatus vbi essz frater suus· respondit extra vbi venat'· z q̃dquid capit ꝑdit ipe· z quicq̃d non capit remanet sibi· ipe videns sacerdotẽ ducentẽ pueꝝ ad tumulũ cantando z ꝑentes flere ait· Qui plorãt deberẽt cantare· z qui cantãt deberẽt plorare· qꝛ fuẽat fili⁹ sacdotis

De Satisfactione

Satiffactio multa bona in
ducit in nobis. Primo est
demonū fugatiua. Fuit q̄-
dam sanctus pr̄ ad quem
q̄ꝑplimi confluebāt ꝓpter graciaz
quā habebat in hortatōnib⁹ z cō
fessionib⁹. Contigit aūt ꝙ de quo-
dam castro ꝑgebant ad eum viri
z femine. z q̄siuit ab eis miles do
min⁹ castri quo irent z ad q̄d. Cui
cum fuit dictū ꝙ ad talez sanctū
ꝑgebant vt illi pctā sua ꝯfiteren
tur. cepit intra se cogitare dicēs.
Ego meli⁹ deberē ire quia semꝑ
raptor fui. z vniuersoꝝ dn̄i trans-
gressor mandatoꝝ. Sz ex alia ꝑ-
te dicebat sibi cogitatio sua ma-
la. nihil tibi ꝓdessz ire q̄r pn̄iaz n̄
posses sufferre. cogitatōnem tam̄
supans supauit se z ad eūdez iuit
z omia mala q̄ fecerat illi sancto
homī est cōfessus. Post ꝯfessionez
q̄siuit pr̄ ille ab eo. si septēnez pe
nitentiā possz facere. q̄ rn̄dente n̄
q̄siuit de tribus annis. rn̄dit non
Tūc de vno anno z vij. mēsibus z
vno mēse. rn̄dit nō. Tandez q̄siuit
si in quadā ecclia deꝑta q̄ an̄ ca-
stꝝ suū erat possz ꝑ vnam noctem
in remissionē pctōꝝ suoꝝ vigilaē
qua annuēte ait. non egrediatis
de tota nocte q̄dq̄d tibi ꝯtingat.
Redijt assumpta pn̄ia ad castrū
suū. Et cū venissz ad illam ecclia3
deꝑtam cogitauit secum. meli⁹ ē
ꝙ mō agas pn̄iam q̄ꝑ si differres
agē. non em̄ possz de facili rediē.
Descēdit aūt de eq° suo z posuit
eum in porta. ipe vero stetit corā
altari z orauit. Et cum ibi excuba
ret z nox venissz demones cōgre
gauerūt se de tota illa regione q̄
bus ꝯgregatis dixit vnus demon
q̄ ceteris maior erat. hodie amisi
m⁹ amicū q̄ndaz nr̄m qui semper
nr̄ fuerat. si tm̄ ꝑseueraz in pn̄ia
q̄ sibi fuerat iniūcta. nisi faciam⁹
ꝙ resiliat z pn̄iaz abijciat nobis
penit⁹ est amissus. Est ne igit' ali
q̄s inter nos q̄ calide sciat eū ab
ecclia expellē. Rn̄dit vnus. Ego
si mihi p̄cipitis abijciam. dixit ei
vade. Tūc trāffigurauit se demō
ille in spē cuiusdaz sororij militis
De cui⁹ ꝯsilio miles oīa faciebat
q̄r multū discretus erat. Penit g°
ad militez z dixit illi. Quo hic re
mansisti in loco deꝑto z sine d̄fē-
sione. an nescitis q̄r tales z tales
nobis inimicātur. q̄ si nos inuen
rent ī frustra diuiderēt. quo tan-
tam insipientiam egistis exeatis
cito z eam⁹ ad castꝝ. Cui ille. iniū
ctum est mihi in pn̄ia ne de tota
nocte egrediar. z jō nullaten⁹ hic
exibo. Rn̄dit aūt ei sororius. nisi
exiueritis de cetero n̄ dabo vobis
ꝯsiliuz z ꝑdetis amorē meū. z ero
vobis ꝯtrari⁹ in omib⁹ factis ve-
stris. Dixit ei miles. Quidq̄d inde
dēam ꝑdē. ex q° ꝓ remissione pec
catoꝝ vigilo nullaten⁹ hic exibo
redijt ꝯfusus. z retulit demoī q̄ p̄
erat sic z sic feci z n̄ potui p̄ualē
durior ē lapide q̄ neq̄t a pn̄ia sep
ari. q̄siuit scd̄o demō maior si eēt

aliquis qui eū deciper ⁊ ab eccle
sia expellēt. Rñdit quidā. prim⁹
nihil fecit ego decipiam eū. ⁊ ab
ecclia expellaz. Rñdit maior va
de. Qui iuit ⁊ ttāsfigurauit se in
speciem vxoris militis deferens ī
duob⁹ brachijs duos filios puu-
los quos ille miles habebat ⁊ ve
nit sine victa ⁊ clamide capilt oī
b⁹ laceratis. ⁊ dixit militi. hostes
vestri inuaserūt castr̄ vestrum. ⁊ ī
uaserūt omnia bona vestra. ⁊ du-
cunt homīes vr̄os captiuos ⁊ me
de domo ꝓpria turpiter eijecerūt
sed cito eos ꝑsequimī cum homī-
bus qui remāserunt potestis eos
capere ⁊ omnia liberare ⁊ vxo-
ris iniuriam vindicare. Respon-
dit miles illi sicut ⁊ primo. Tunc
illa. nisi veniatis. ecce filios vr̄os
proijcio ⁊ nunq̄ illor̄ curā de ce-
tero habebo. ⁊ proiecit illos cum
magno ictu in ecclie pauim̄tum.
nec ꝓpter hoc miles de loco oīo-
nis in quo fuerat est remot⁹. Re
dijt ergo ille ꝯfusus ad maiorem
diabolu; dicēs. durior est adamā
te. sic ⁊ sic feci. Et dixit maior. su-
mus ne victi. Iter̄ quesiuit tercō
si essz aliquis qui possz ꝯtra mili-
tem p̄ualere. Rñdit quidam. pri
mus ⁊ scd̄s nihil sciūt deceptōnis
Si vero iubes ego decipiam eū.
jussus iuit illuc ⁊ simulauit ꝙ ig-
nis essz accensus in oībus q̄ erāt
circa ecclam terris ⁊ arbustis in
tm̄ ꝙ flāma videbatur intrare ꝑ
foras ecclie ⁊ ꝑ fenestras. Cepit
ergo diabolus clamare. venite ve
nite iuuate ad extinguēduz ignē
Qd̄ miles audiens manebat īmo
tus. Tūc diabolus venit ad foras
ecclie dicens. Qualis homo estis
nōne omīs homo bonus iuuat ad
extinguēdum ignem. putatis vos
exauditi a deo ꝙ tot bona ꝑmit-
titis incendi. Cui miles. ꝑ nullo ī-
quit exibo qd̄ potest contingē. qr
hoc mihi in p̄nia est iniūctū. Re
cessit igitur ⁊ tercius confusus. ⁊
qualiter fecerat enarrauit. Tunc
maior demō ait. poterim⁹ aliū in-
uenire ne confūdamur omēs qui
sciat eū expellē. jniūctuz est cuidā
q̄ iuit. in sacerdotis spēm trāsfor-
mauit. venitqz ad cāpanas ⁊ pul-
sauit. ⁊ post accēdit cādelas ⁊ ce
pit ꝑare altare ⁊ ꝓspiciēs corā al
tari vidit militē ⁊ ait illi. nōne tu
es talis miles. Qui rñdit suz. Tu
es inq̄t excoīcat⁹. qr ignē posuisti
ī tali loco ⁊ ⁊ ꝑ tali fcō totaliter
egrediaris cito ecclia; Qr ñ dico
matutinas nisi pri⁹ exeas. Rñdit
miles sicut alijs. ⁊ addidit demō.
jnfelix nō sufficit tibi ꝙ tot mala
feceris nisi ꝙ mō auferas obseq̄-
uz suū. Ego eī volo dicē matutīas
⁊ p⁹ea celebraē. Exeas g° ⁊ ñ īpe-
dias dīna. Qui nullo mō acq̄euit
Cōfusus g° diabolus tūc recessit
Miles v̄o fcō mane iuit ad castr̄
⁊ inueīt vxorez ⁊ filios et sororiuz
suuz ⁊ totū castr̄ suuz sicut prius
reliquerat. nihil em̄ mali eis acci
derat ⁊ reuelatuz fuit scis p̄rib⁹

q̃ prefatus miles q̃ttuor coronas lucratus fuerat ꝫ celis paratas tꝫmptatõnes q̃ttuor supando. h° est contra illos qui ꝫhil resistũt diabolo·sed ad modicã temptationem frãgunt pñias sibi ꝫiũctas

Pcdõ est dei placatiua·Legitur ꝫ libro de septẽ domis spũs. Q, vxor cuiusdam comitis plecarens rogauit deuz p ea hñda. Et cũ ei non daretur pmisit diabolo q̃ si eo pcurante plem hãet illaz sibi darz·Que cõcepit z pepit filium·quẽ ꝫ baptismo vocauit Robertũ· qui puerul9 mãmas nutritum mꝫdebat adultas·alios percutiebat·rapmas faciebat·vgies ꝑflorabat·z adulteria omitrebat homies capiebat z occidebat·Et cũ pcedente tempe crescẽt ĩ malicia fact9 adultus miles fuit deterior·Cum aũt mr eius q̃relis cõquerentiũ cõmota dolẽt de eo q̃ circa eum frustra luborarett·Qꝫ cõstabat q̃ ꝫhil facẽt ꝫsi malũ. euaginato gladio dixit q̃ eaz occideret ꝫsi pãderet causam dicti sui·Ipa aũt timore pterrita retulit sibi q̃ũo eum diabolo dederat Qd cũ audisset iuit Romam confiteri pape· Et cum sepe ad hoc laborasset ĩ quodã loco tenuit pedes eius dicens·q̃ pri9 se occidi pmitteret q̃ recedẽt non ꝑfessus Qui cũ illum audisset misit illum ad quendaz inclusuz· qui circa eũ pplexus ꝫ missa rogauit dñm·vt ei notificaret pñiam quã sibi ĩpo nerẽt·Cui columba missa celitus cartam detulit otinẽtez peitẽtiã ꝫ hũc modũ·vt videlicz nõ loq̃retur sine dicti heremite licentia· Qui fatuuz se simularet. ꝫiurias sibi illatas patiẽter portaret·cuz caib9 iaceret·z q̃ ab eis auferret tm̃ comedẽt·Quã pñiam ille gratanter suscipiẽs tonderi se fecit ab hẽmita z pgens ad ciuitatem regiam· jnseq̃ntibus eum pueris aulam regis ascẽdit·ꝫ qua cũ camib9 pugnauit q̃ eis pijciebãtur rapiens·Curiales autẽ ossa z oia q̃dam carmib9 proijciebant·vt viderẽt illũ cũ eis pugnãtem·Perpendẽs aũt rex q̃ ea tm̃ comedebat q̃ camib9 abstuliss multa eis proijciebat vt illi essent ꝫ cibuz· Pic cũ camib9 iacens pnoctabat ꝫ oꝫone z fletu·Cui rex cõpatiẽs non sinebat eum molestari· Cum autez ille p rege oraret pcesserat em̃ ad bellum barbaros ipius regnum vastantes duxit eũ aũt angelus ad fontem qui erat ꝫ orto regio ibiq̃z imponẽs sup eũ militem albis armis·z cruce rubea ĩdutum monuit eum q̃ten9 victoria obtenta cũcta iuxta fontẽ poneret ·Qui ad exercitum pergẽs pstratus hostib9.qd angel9 dixerat adimpleuit·Filia regis muta hoc de fenestra camere sue videte·reuersus aũt rex quesiuit quis esset miles albis armis ꝫdutus. Cũq̃z non inueꝫrett predicta filia eius ipm digito ostẽdebat·Cuz ãt

hostes redijssent cū maiori exerci
tu Robertus ab angelo monit⁹
regem ⁊ eius exercituz liberauit
hostes supauit. Qd cernēs rex p̄-
cepit militib⁹ suis vt eū caperēt
si euz ducē aliter nō possent ip̄m
honorare cupiens. Vn⁹ aūt miles
volens eum cape ⁊ non valēs ip-
sum ī crure lancea vulnerauit. et
ferꝝ remāsit in vulnere. Ip̄e aūt
iuxta predictū fontem armis de-
positis ferrum abiecit ⁊ mustium
sup vulnus posuit. Qd vidēs filia
regis cucurrit ⁊ ferrum accepit.
Dicente aūt rege ꝙ filiā suā da-
ret in coniugē militi qui vicerat
si veniret suūqz faceret heredem
Senescallus ei⁹ crus vulnerauit
⁊ ferꝝ cuiusdam lancee apporta-
uit. quē fraudulētum ꝯgnouit mi
les qui Robertuz vulnerauit. nō
tamē dicē audebat ferꝝ illud nō
esse suū. Cum aūt puella deberet
a Senascallo despōsari signis q̄-
bus poterat resistere fatuū ostē-
debat. Cūqz verberibus vrgētur
a p̄re aperuit dn̄s os eius. q̄ visa
referens ferrū reportauit. Qd mi
les suū esse ꝯgnoscens in sua po-
suit hasta. Heremita aūt diuina
reuelatōne aduenīēs. precepit ei
vt loq̄retur ⁊ veritatez diceret p̄-
dictoꝝ. qd vix fecit. Cum aūt rex
vellet ei filiam suam vnigenitam
dare in ꝯiugem. ⁊ regnū ei dimit
tere nō acquieuit. Et cū homines
p̄ris sui euz repeterēt vt eis dn̄a-
retur. auditis q̄ de ea narrabātur
cum de eis ire restuit. sed relictis
omibus cuz dicto heremita here-
miticā vitam duxit. ¶ Tercio est
virtutuz ostensiua. Legit' in li. de
vij. domis spūssā. Q, duo frēs ma-
nentes in hēmo rogauerūt deuz
vt ostenderet eis ad quaz mensu-
ram pueniant. quib⁹ res-onsuz ē.
ꝙ nondū paenerant ad mēsuram
eukarij pastoris ouiū ⁊ vxoris ei⁹
Qui relinq̄ntes hēmum eum q̄sie
runt. Et cū inuenissent ei⁹ vxorez
in tugurio īterrogauerūt vbi eēt
vir suus. Eukari⁹ vero cū q̄dragī-
ta ouibus veit. ⁊ vnamq̄qz lauit
pedes suos. Et cuz se nihil omino
gustātes dicerent. rogabāt eum.
vt sua ⁊ sue vxoris opa eis maīfe
staret. Tūc dixit se opilionem sim
plicem ⁊ nullū faciente bonū cō-
putatōne dignum. Et illis dicen-
tibus ꝙ deus eos miserat. sibi fa
cta reuelatōne timēs. Eukari⁹ di
xit ꝙ illas oues hēbāt a parenti-
bus suis. ⁊ quidq̄d ab eis ꝑcipere
poterāt in tres ꝑtes diuidebant.
Primā expēdebāt in vsus paupe-
rum. aliā in susceptōnē ꝑegrinoꝝ
Terciā vero in vsus ꝓprios. Et qꝛ
sp virgines de nocte seorsum ia-
centes indutis saccis. in die autē
vestibus assumptis custodiebant
oues ⁊ alia opa faciebāt. Eoꝝ āt
sectam nemo sciuerat an̄ illud tē
pus. Tūc illi mirati glificauerunt
deum.

De Socio.

Socius debet habere has cōditōnes seq̄ntes. Prīo debz esse fidelis. Legitur in speculo exemplorum q̄ duo socij fuerūt qui eūtes ad torneamentū. conuenerūt vt in damno ⁊ in lucro ⁊ ī labore essent eq̄les. Cum aūt vn⁹ eorum esset ingressus duellū. alio remanente extra. dum lucratus fuisset equos ⁊ arma alter petijt ꝑtem. Tunc iste. sicut non fuisti ꝑticeps in ictibus. sic nec etiam in bonis. Loquendo spūaliter. isti duo socij sunt xp̄us ⁊ homo. sed duellum est pn̄ia.

¶ Scd̄o debz esse discretus. Legitur ī Specto exemplorum q̄ quidam iuuenis se obtulit ad ꝓuitiū regis. ⁊ quia discret⁹ erat. ordinauit vt daret sibi vinum in mensa. tūc inuidentes ei socij sui fingentes q̄ essz de alio vino portauerūt sibi dicentes. qd̄ istorum melius est bonum fuit bonū erit. bonum est rn̄dit. Tunc rex posuit eum custodem sui capitis. eo q̄ sibi dixisset q̄ audacissim⁹ erat. Cum aūt quadam die rex equitasset cū pluuia ⁊ iste vellet excutere pluuiam de cappa. rex vertit faciem reflando cum ore acsi vellet eum mordere Tūc iste leuauit pugnum ⁊ dedit sibi talem ictum q̄ ad terrā eum ꝓstrauit. Et cū milites vellēt eum interficere. rex prohibuit dicens Duo dixit mihi. ⁊ q̄ erat bon⁹ cognitor vini. ⁊ q̄ erat audax vtrūq̄z optime ꝯgnoscim⁹ esse verum.

De Sortilegio.

Sortilegiū multa mala inducit in nobis. ¶ Primo facit deceptōnem. Legit' in specto exemplorum Q, fuit quedam vetula q̄ semꝫ veniēs ad q̄ndam sacerdotē dixit sibi q̄ bonū illa nocte tenuerat q̄ eūdo cum facis intrauerāt camerā eius. ⁊ īuenerunt eum discooptum. ⁊ nisi cooꝑuisset eum ip̄m fortissime ꝑberassent. Tūc sacerdos. ⁊ ꝑ quez locū ītrastis. ꝑ fornellū dixit illa. q̄ ꝑ quēcunq̄z locū voluim⁹ ītramus. Tunc sacerdos. veniatis hodie ad locū interi⁹. ⁊ dabo vobis pecuniaz. Que veniēs inclusit eaz infra. ⁊ duz eam baculis egregie verberaret. dixit exquo intrastis ꝑ fornellū exite ꝑ vicē eam vel ꝑ campaīle. Item ad idē. Legitur in Spe. exemplorum q̄ fuit mulier q̄ hn̄s amasium. viro suo dicebat. q̄ ibat cū sanctis qn̄ ibat ad hospitium amasij sui. Cū aūt īduxissz virū vt iret cū ea. ⁊ hoc ꝓnūciasset amasio. illi p̄ꝑati in quodā hospitio cū lumīaribus supplicijs et baculis tm̄ verberauerunt q̄ ex tūc bon⁹ nō fuit. ⁊ semꝑ dicebāt hoc tibi dabim⁹ q̄ nō diligis bonā vxorem tuaz. ille aūt miser delusus vxorem amplius dilexit

De Suspitione.

Suspitio multa mala ĩducit in nobis. ¶ Prima est veritatis depressiua. Legitur in libro de vij. doĩs spũss. Q, quidam monachus ꝓbatissim⁹ ꝑ longum temp⁹ intollerabili grauabat' ĩfirmitate cui fratres non poterant subuenire. q̃aque sibi necessaria erãt nõ hẽbãt Audiens aũt quedam famula d̃i de afflictõne eius rogabat p̃iem moãsterij q̃ ip̃m ad se deferri faceret. eo q̃ in ciuitate facilius necessaria inuenirẽtur. Cum aũt factum fuisset ⁊ ei obsequiuz ꝑ tres annos impẽdissz ceꝑunt homines mente corrupti malũ de sene ⁊ v̄gine suspicari. Cũ aũt appropinq̃ret suus trãsitus. facta oĩone ad deuz vt retribuẽ dignaretur v̄gini rogauit senex. qui cõuenerant papa eius transitum vt baculum suũ plantaret suꝑ fossam ei⁹. et si maneret in ariditate sua suspitio maloꝝ essz vera. si aũt fructus ꝓduceret essz fl̃a. Morit' senex. baculus plantatur. ⁊ statim frõdere ⁊ florere incepit. ⁊ fruct⁹ ꝓduxit multos. Qd̃ attẽdentes malitiosi compũcti gl̃ificauerunt deum.

¶ Item ad idem. Refert Hieronim⁹. q̃ quidã venit ad senem. et requisiuit qũo caueret a detractione ⁊ suspitione mala. Tũc senex. Ego ⁊ proxim⁹ sumus due ymagines. tuipsa est vna tm̃ ꝑ speculuz in quo speculo mea rep̃sentat'. et qñ ergo iudico suam ymaginem iudico meam. ⁊ qñ despitio suam despitio meam

De Sensu ⁊ tactu.

Sensus tactus mlta mala inducunt in nobis. Prĩo est pctis inclinatiuũ. Refert Hieronim⁹ q̃ cũ quidaz Hẽmita cum mr̃e sua iret ꝑ viam. et ip̃e portãdo debẽt trãsire fluuiuz inuoluit manus suas palio ne euz tangẽt aliquo mõ. Cum aũt fuissz requisit⁹ q̃re hoc facẽt. respõdit sensus tactus est ꝓpinquissim⁹ hostis ⁊ fortius libidinem carnis. ⁊ ideo q̃ caro mulieris ẽ ignis. hõ aũt stuppa vel stupula. ideo ẽ cauendum. ¶ Item ad idem. Legit' in libro de vij. doĩs spũss. Qz duz quidam cl̃icus inuitassz vnam reginam. et ip̃a ex ei⁹ pulcritudine mota corrupte ocupiscẽt eum sciens q̃ sensus tact⁹ est priuaricatio oĩm virtutuz. ait tenendo eius manus pulcras digne essent iste man⁹ pulcre tractare latera mea Qui manũ ad se trahẽs ait. Nõ dña decz vt digiti mei tractẽt ita vile cadauer cũ eis mediãtib⁹ habeo summẽ cibum meũ. ¶ Scd̃o est virtutum priuatiu⁹. Legitur i libello purgatorij sancti Patricij Q, dum quidã heremita starz in quodã monte iuxta quẽ demones ogregabãtur. in q̃libz nocte ante q̃ intrarz lectum dicebat septem psalmos cum letania. et faciebat

mirabiles abstinentias. demones
cōuenerūt qūo possent eum deij-
cere. Tunc surrexit vnus ⁊ ait. ꝙ
infra. xv. annos deiecisset eum. et
rogatus ab omnib⁹ vt compleret
posuit puellaꝫ in cunabilis in via
iuxta quā transiēs sacerdos queꝫ
affectabat deijcere dicēdo septeꝫ
psalmos sicut consueuerat. vidit
puellaꝫ ⁊ ex cōpassione nutrire fe
cit. adoptauit eam filiam docuit
eā lr̄as. ⁊ allectus ex pulcritudīe
eius dū venisset ad annos publi-
cos cepit eam tangē. ⁊ eam con-
stringere ⁊ in eam exardescē. Cuꝫ
aūt petiuissꝫ ab ea actum nefariū
⁊ illa consensisset ⁊ vsqꝫ in crasti-
num distulisset. illa nocte veniūt
demones ad locū solitū ⁊ exultā-
tes de casu illi⁹ sacerdotis. eo ꝙ
totam suā ꝑrochiam afferret eis
coronauerunt illum q̄ hoc ꝓcura
uerat. In crastinū sacerdos acce
pit puellā ⁊ posuit in lecto vt cor
rumpet. ⁊ sentiens carnem suā cō
motam rediens ad cor suuꝫ iussit
expectare puellam. ⁊ exiens foras
amputauit sibi genitalia dicens.
Comedite demōes. Et gaudete d̄
tam vili mēbro qui expectabatis
ruinaꝫ meā. nā ex vulneribꝰ meis
duco libidinē meam. Et ponēs iu
uenculam in monasterio sequenti
nocte fuit flagellatus demon qui
non fuerat assecut⁹ infra tempus
tam longum sibi impositū decep
tionem illi⁹ heremite.

De Temptatione.

Temptatio duplex est. que
dam proficua. De qua le-
gitur in vitaspatrꝝ ꝙ ab-
bas johēs. rogabat abbatem pa-
storem vt rogaret deum ꝑ amoti-
one suaꝝ temptatōnuꝫ. Tunc ille.
q̄ndiu homo temptat' homo est ī
bello ex quo anima coronatur. vñ
rogandus non est de⁹ vt tempta
tiones tollat. sed vt virtuteꝫ tole-
randi ⁊ resistendi tribuat. ¶ Se-
cundo temptatio est nociua. Legi
tur in libro de septem donis spūs
sancti. ꝙ dum quidam frater ī lū-
bardia predicaret. ⁊ expulso d̄mo
ne requirēt quod nomen essꝫ sibi
Respondit mille artes. Qr mille
modos habeo homines seducēdi
Et sciatis ait. ꝙ dico verum. Ego
sum qui decipio magnos theolo-
gos. decretistas. phisicos legistas
Barones milites p̄positos ⁊ mer
catores. ⁊ discurro omnia officia
vsqꝫ ad domicellas dominaꝝ que
seruiūt eis in cameris blandiēdo
adulando exposuit omnem modū
temptandi.

De Testimonio.

Testimoniū tm̄ multa mala inducit in nobis. Primo est pximi nociuū. Refert Ces. q̄ quidam p̄positus fuit in domo regis frantie qui ocupiscēs q̄ndam vineā cuiusdam boni homis nec vellz eam vendē vsus est tr̄i malicia. Nā illo mortuo vocatis testib⁹ falsis ad ei⁹ sepulcrū fuit z pecuniā infra inclusit. z intrans possessionem vinee. Dum vxor mirata requirēt causā ille affirmat eū emisse z viro suo pecuniam tradidisse. Cū aūt questio fuit deducta z ille sufficiēter pbabat sentētia lata est otra viduam de vinea sua. q̄ non desistēs ꝓpter hoc clamare ad regē. rex secrete examinat qui diuisi stabāt. vnde dixit scdo increpādo dicas veritatem. qz in veritate ego scio veritatez sicut pr̄ noster. Qui territus d̄uians a ppko. dū torqueri mādassz veritas inotuit regi. tūc rex vineaz z pecuniā dedit vidue z p̄positum viuū sepeliri mandauit. Secundo est dei oditiuum. Legitur in miraculis beati andree Q, dum q̄dam iuuenis excitatus a mr̄e ad opus nefariuz facere recusasset. et illa coraz p̄side eum accusassz de hoc scelere. captus iuuenis beati Andree adiutoriū postulauit. Tunc beat⁹ Andreas accedēs ad p̄sidem iuueis innocētiam oñdebat. sed ille non acquiescēs statim terremotus factus est carcerem ofregit iuuenē

liberauit. z fulgur cadēs de celo nefariam mulierē occidit.

De Vana gloria.

Vana gl̄ia multa mala inducit in nobis. Primo est bonoꝝ remotiua. Legitur in vita Marie q̄ dum quidaz p̄dicator iret ad visitandum eam añ eius aduentum videbat coraz se hominez nebulosum in supfluitate capilloꝝ cooptum. quē q̄daz mētrix plucida z ornata circūiēs ptez sue lucis ei dabat q̄ remouebat ptem tenebrositatis illi⁹. tūc dictum est. tenebrosus est habēs vanā gl̄iam quē exodit meretrix compūcta de se pctis. Item ad idem. Legit' in li. de vij. dois spi. Q, cum quidā cl̄icus somniassz q̄ de quodaz monticulo bñdicebat ppl̄m. opinionem habuit de se q̄ episcopari deberet. z ideo ꝓpter hoc auarissim⁹ fuit z incepit congregare magnas pecunias. Cum aūt questa debēt fieri z oms iudicarēt q̄ iste ꝓpter suaz auariciam optimus q̄stor esset. cōuocato populo induitur cappa serica. ponitur sup monticulū. brachiū argēteum sibi traditur in quo erāt reliquie ad bñdicendū ppl̄m. Et benedicēdo recordat⁹ est somnij sui z videns q̄ erat completū ꝓiecit brachiū. z cū fregissz indignatus ppl̄s tm̄ eum verberauerūt q̄ fē mortuuz dimiserūt. z accedentes

ad domū ꝛ ad archam om̄s pecu
nias ecclie dedicauerūt. ¶ Secū
do est malorum īductiua. Refert
johannes anachorita ꝙ duꝫ exn̄s
in heremo vitam angelicā agerꝫ
glorians d̄ virtutibus suis. intra-
uit in eū summa negligētia. dein-
de ardor libidīs. Et cū ad mensaꝫ
venisset panis suus appuit niger
Et dum lacrimas fūderet. sed nō
sufficientes in crastinū apparuit
sordidissim⁹ ꝛ a muribꝰ comestus
ꝛ laceratꝰ. Tūc magis estuans in
libidinē duꝫ ad ciuitatē vellꝫ ire.
ꝛ ꝑ cellas fratꝝ transire ꝛ rogat'
vt verbum edificationis daret. et
doceret qūo expellerētur cogita
tiones turpes. Tūc ad se rediens
ait qūo in īferno exn̄s potero do-
cere alios. ꝛ compūctus posuit se
in arta pn̄ia. ꝛ angelus dixit sibi.
ventus collidēs arbores cum va-
na gl̄ia. ¶ Item ad idem. Legit'
in collatōnibꝰ patrum Q, dū qui
dam summe gl̄iaret se d̄ suis vir-
tutibꝰ demon in sil̄itudine ober-
rantis mulieris ad cellā eius ve-
niens postulat recipi ꝓpter mīam
dei. Qui eam recipiēs dum ad tā-
tam libidinē inclinassꝫ eum vt nō
solum risus vel tactus sꝫ amplexꝰ
īmundos vellꝫ facere. illa euane-
scens de manibꝰ eius in aere cuꝫ
magna mltitudine demonum qui
ad hoc spectaculū conuenerāt in
cepit clamare. O qui te vsqꝫ ad
celum extollebas quomō dimer-
sus es in profundum.

De verbo dei.

Verbum dei audire est mlt
tum vtile ꝓpter rōnes se-
quentes Primo est ange
loꝝ letificatiuū. Refert Hieroī.
Q, dum p̄res ꝓpter verbū edifica
tionis fuissent ꝯgregati. dum loq̄
bantur de deo vnꝰ videbat coraꝫ
se angelos tripudiantes. ꝛ de ore
vniuscuiusqꝫ florē colligētes. Qn̄
aūt de mūdanis vl̄ varijs fiebat ī
eis verbuꝫ. tūc quasi dolētes ver
tebāt dorsum ꝯtra eos ꝛ ꝯtemne-
bant. ¶ Scd̄o est nutritiuū. Re-
fert jacobꝰ de vitriaco Q, dum q̄
dam mulier in seq̄la s̄monum de
villa ad villam expēdissꝫ oīa bo-
na sua. dum semel in summa pau-
pertate posita non h̄iet quid co-
medēt. ꝛ vellet mori fame subito
venit lepus ꝛ ponēs se in eiꝰ gre-
mio denarios ibi euomuit. ꝛ stati
fugiendo disparuit. ex qua pecu-
nia ꝑ magnuꝫ tempꝰ fuit nutrita
¶ Tercō est boni executiuū. Re-
fert Hiero. ꝙ cū q̄dā ꝯsideraret q̄
ꝛ quot bn̄ficia ꝓueniūt ex verbo
dei rogauit deū vt hoc donū sibi
ꝯcederet vt nunq̄ in s̄mone dor-
miret. Cum aūt obtinuissꝫ. ꝛ seml̄
ꝓponētur verbum edificatōnis. ꝑ-
ui ethiopes ibant sup capita iu-
uenū claudētes oclos eoꝝ excitā-
tes ad dormiendum. Et qꝛ iste ex
certa sciencia ꝓposuit verbū ocio-
sum vidit demones iuuenes exci-
tantes. ¶ Quarto est vite restau

ratiuū· Le' i miraculis bti Pauli
ꝙ q̄dā iuueis aliq̄ntulū obdormi
ens cecidit d̄ fenestra q̄dā· Cū āt
mortuus fuisset p̄sentatus Paulo
ait· In virtute verbi dei p̄cipito
ꝙ resurgas ⁊ statim reuixit ⁊ cla-
mando in ppto ait· Frēs audite li
bētissime verbuz dei· ⁊ verbuz dei
est dapifer mense dei est ꝓuiens ī
camera dei· est dispēsator thezau
roꝝ dei domus defēsionis· est cel
larium inebrians ī amore dei· est
medicina curans om̄s infirmita-
tes· est fons saliens in vita eterna.
⁊ est cōfusio demonū· est expolia
tio inferni· est sustentamētum· est
radix arboris ex qua surgit vita·
¶ Quinto est demonis fugatiuuz
Refert jacob⁹ de vitriaco ꝙ duz
quidam abbas cū quodaz mona-
cho lr̄ato de suo capitulo redirēt
⁊ errassent in via in silua occurre
runt eis monachi rogantes vt d̄-
clinarēt ad monasterium eoꝝ· qui
euntes inuenerūt pulcerrimā ab-
baciam alias eis ignotā cum ma
gna multitudie monachoꝝ ⁊ pe-
tentes verbū edificatōnis· dū p⁹
matutinas intrassent capitulum
iste abbas hospes fecit ꝓmonem
de angelis· ⁊ dū loq̄retur de ordi-
nibus prime jerarchie vna ꝑs mo
nachoꝝ exiuit· Qn̄ vero fuit locu
tus de scd̄a jerarchia· ⁊ de ilk or-
dinib⁹ scd̄a ꝑs monachoꝝ exiuit·
Et cum requirēt abbas quid hoc
essz· Respondit vnus· nos sumus
qui cecidimus de illis ordinibus

Et ideo isti non valentes ferre v̄-
ba sue deiectōnis· quando loque-
baris de illis ordībus recedebāt
nos autem sumus de supioribꝰ or
dinib⁹· nec volumus te plus au-
dire· ⁊ statim tota illa abbacia e-
uanuit· Et illi inuenerunt se d̄ via
in palude· ⁊ sic verbum dei omēs
illos demones fugauit cuz abba-
tia· ¶ Sexto est peccatorum ex-
pulsiuū· Refert Hieronimus· Q;
cum querētur ab abbate johāne
Quid maliciam ⁊ duriciaz cordis
posset reprimere· Respondit· ni-
hil durius lapide· Nihil mol-
lius aqua· ⁊ cum gutta sepe cadē
do lapidem penetrat· sic verbuz
d̄i· nihil venenosi⁹ ꝓpēte· nihil pu
rius fonte· sed fons expellit vene
num serpentis· cornua cerui pen-
nas rostrum et vngues aquile· et
sic est verbū dei ¶ Item ad idez
Legitur in libro de septem donis
spiritussancti Q, cum quidam ru-
sticus semp nutritus in fimo trā-
siret per apothecam specierum·
statim cecidit quasi mortu⁹· ⁊ cuz
remedium nullum proficeret vt
possit conualescere· vnus veniēs
cum fimo et cum stercoribus po-
suit ad nares eius· qui conuale-
scens surrexit· Apotheca est ver-
bum dei· que bonum conformat ⁊
malos molestat· Quia sunt nutri-
ti ī fimo corruptionū· ¶ Septimo
ē meritoꝝ accumulatiuū· Refert
Hieroni· ꝙ quidam pater in som-
nijs de nocte videbat ꝙ de ore

eius exiebat vitis q̄ erat pulcerri
ma·z totam terram replens·z q̄n
to volucres celi plus comedebāt
de fructib⁹ eius· tanto vberiores
z copiosiores erāt ibi· Tūc descē-
dentes ad eā angeli dei dormiēti
tradiderūt libꝝ scriptū int⁹ z fo-
ris dicentes·Hec tilia est meritu3
predicatōnis·z quot sunt ibi vue
tot animas ad deū deduces.

¶ Octauo est v̄tutu3 infirmatiuū
Refert Hiero·q̄ dū quidā venis
sent ad abbatē felicē cū q̄busda3
seckaribus vt verbū edificatōnis
ꝓponēt ait. jn rupe granu3 nunq̄
fructificat·ymo proijciēs fatuus
reputat'. jn fluxu aque nunq̄ g̃-
num fructificat·nec in aere .sed ī
terra culta z bona. Et ideo q3 isti
seckares adducti ꝑ vos hn̄t cōdi-
tionem rupis·ꝑ rancorem z iuidi-
am hn̄t ꝯditōnem aque· ꝑ corrup
tionē z imundiciam hn̄t ꝯditōnez
aeris ꝑ vanitatez z suꝑbiam z in
eis·jdeo nō fructificat verbū dei
sed in terra culta ꝑ paciētia3 vbi
optimos fruct⁹ ꝓducunt. ¶ Item
ad idem Legitur in Barlaam Q3
cum venissz ad: filiū regis scz Jo-
saphat· dixit se hr̄e lapidē q̄nda3
virtutis mirabilis ꝯtra omnē ifir
mitatem·contra om̄e pctm̄·etiam
ꝯtra seniū·ꝯtra om̄e venenū· Cu3
aūt ille requirēt ostensionē lapi-
dis·Rn̄dit sanct⁹· jste lapis pre-
ciosus est verbu3 dei q̄ positus in
anulo pietatis cordis om̄e pctm̄
expellit·om̄e venenu3 malicie fu-
gat·vetustatē erroris depellit·et
om̄e vuln⁹ cuiuscūq3 iuidie clau-
dit z sanat. ¶ Nono est virtutu3
conſuatiuū. Legitur in spe·exem·
q̄ dum q̄dam iuuencula v̄go ma-
ximā deuotōnem hr̄et ad verbu3
dei·z discurrēt de loco ad locum·
vt audiret sermonē. Quidā nobil
attendens ei⁹ pulcritudinē sollici
tabat eam ad actu3 corruptum·q̄
nullo mō acquiescēs·du3 semel ꝑ
viā eam audiēdi ſmonē·ipe cum
equo cucurrit post eā vt eā rapet
Qd̄ illa attendēs cū lacrimis d̄m
rogauit vt ꝑ v̄tutez sui v̄bi virgi-
nitatē suā ꝯſuaret·z statim deus
misit subsidium·z vertigo adhe-
sit capiti equi militis z p̄cipitan
do eū in aq̄m submersit. Dū autē
ista ſmone audito deū rogasset·
vt ꝑ v̄tutē sui v̄bi resuscitar3 istū
Post paululā horā iste surrexit·et
mirabilia de iferno z de vtilita-
te audiēdi v̄bu3 dei enarrauit·vn̄
cōuersus licz ignorās eēt cōtinue
p̄dicabat z loq̄bat' de deo· ¶ Itez
ad idem. Fuit quidā senex ē sum-
mā deuotōnez hn̄s ad ſmones·in
decrepita etate ꝑ q̄ttuor leucas
faciebat se portari·Cu3 aūt semel
portat⁹ dū i gressu g̃uarētur por-
tantes·z in pede mōtis q̄escendo
dormirēt·dū fuissent euigilati in
oppositā ꝑtē se iuenerūt iuxta lo
cū suū q̄ distabat ꝑ q̄ttuor leucas

Virginitas multa bona ꝑducit ꝑ nobis. Primo est dei amatiua. Refert Peraclides Q, dũ quedam vẽgo ꝑtrassz monasteriũ vt melius p humilitatẽ possz virginitatẽ obꝛuare fatuam se finxit. vt viliora z ꝑmunditiora officia totius moãsterij ꝑfũgebant sibi. Cum hoc per multos annos cũ mirabili cõplacentia compleuissz. nec ꝑ mẽsa comedebat. nec calciamenta portabat. nec velum ꝑ capite. appuit angelus dñi cuidam heremite sãcto dicens. vade ad tale moãsterium z ibi ꝑuenies mulierem sup caput pannũ fractum portantem cuius vita melior est tua. nam diebus z noctibus pugnat ꝓtra cor suũ. nec ꝓter hoc recedit a deo. Cũ autẽ illuc peruenisset vocatis monialibus. nec illa adesset supplicat vt oẽs venirent. Cũq; vidisset illam z vidisset signũ sibi datũ ab angelo. pstratus ad pedes eius bñdictionem eius petebat. illa etiã versa vice ab eo idem reqꝛebat. Cũ autem moniales abbati dicerẽt q̃ fatua erat. nec decebat hoc facere ait. ymo vos oms estis fatue. z enarrauit quid sibi fuerat reuelatum Tunc oms pstrate petentes veniam ofitebãtur de illusionibus z de verberatõibus eis factis. Secũdo ẽ virtutũ ostensiua. Refert Hiero. Q, cum q̃dam virgo nolens sacrificare ydolis fuisset ducta ad lupanar venit leo p mediã ciuitatẽ ponens se iuxta eam a corruptione eam seruauit.

De Vsura.

Vsura est demonum amatiua. Refert Cek. q̃ cum quidã vsurarius z summe auãrus moꝛẽtur supplicauit vxori sue vt ꝑ sua teca cũ eo dum sepeliretur ponẽt bonam q̃ntitatẽ pecunie. que complẽs. Pũ pentes quadam nocte venissent vt de sepulchro extraherẽt illã pecuniã. viderũt ibi duos demones tenentes denarios liq̃factos z vnus pijciebat eos sup pectus. alter vero os ꝑfũdebat. Ire ad idez. Refert Cek. q̃ cum quidam vsurarius moꝛẽtur vidit campũ plenum demonum ꝑ spẽ coꝛuoꝝ. Et dũ appropinquarent clamabat. modo sunt supra tectũ. modo sunt ꝓtra domũ modo ꝑtrant cameram. modo tãgunt lectum. modo sunt supra pedes meos. modo circa cor z statim moꝛtuus est. Secundo est pcti retentiua. Refert Cek. Q, pisius fuit quidam vsurarius qui compũtus requisiuit episcopo quomodo posset saluari. z quia de vsuris cupiebat facere ecclam. Episcopus dixit sibi. vade curre p vias z plateas z clama vt lesi z defraudati ad te. expolias te ꝑ psentia oim. omnibus bonis tuis. etiam camisiam restituas omnia. z sic dimittis peccata aliter nullum exiret.

Qui complens ⁊ postea nud⁹ cur
rens ꝑ villā clamabat· Ecce quez
principes ꝓpter suam pecuniā ho-
norabāt. ¶ Itez ad idem· Refert
Ces· ꝙ quidaz vsurari⁹ compūct⁹
omīa bona sua pauꝑib⁹ erogauit
Cū aūt hoc dixissz cuidā sacerdo-
ti· sacerdos iussit infra saccuz poī
de elemosinis taxatis. Et cū ī cra-
stinum vsurarius qui custodierat
saccū aꝑuisset inuenit eū plenum
buffonib⁹. Tūc sacerdos· tres fue
runt elemosine q̄s de alieno de-
disti. Tūc vsurarius· Quid g° dñe
faciam vt sim saluus. Tūc ille vt
includam te ex quo non hēs d̄ q°
satisfacias in archa cū buffonib⁹
istis· vt ꝑ vnā noctem iaceas cuz
eis· Qui acquiescēs in crastinū so
lum ossa fuerūt īuenta ⁊ effulget
tantis miraculis vt ei⁹ sepulcruz
curet a morsu buffonum. ¶ Item
ad idem· Refert jacob⁹ de vitri·
Q, dum quidā vsurari⁹ morētur·
volens vsuras suas ꝓpter verecū
diam restituē: largas elemosinas
erogauit· ⁊ suis hēdib⁹ precepit·
vt nihil restituerēt de forefactis
suis· Cum aūt mortu⁹ portaretur
ad sepulcrū· dum in medio platee
ꝓcessio sibi occurrēt descēderunt
due aquile eleuantes eum de se-
pulcro portauerūt nec vnq̄ p⁹ea
apparuit ¶ Tercō est dei oditiua
Duo vsurarij fuerūt quoꝝ vn⁹ in
firmat⁹· dum alter correctus visi
tasset eum ait· De⁹ mādat tibi ꝑ
lr̄as clausas vt corrigas te. Qd̄
ꝓmittens· dum curatus fuisset· et
exerceret peiores vsuras de⁹ ab-
stulit sibi visum. Tūc socius corre
ctus dixit sibi. iste sunt lr̄e aperte
quib⁹ de⁹ te correxit ⁊ cū nec sic
desistēt medietatē corporis ami-
sit ⁊ ꝑalitic⁹ factus est. ¶ Quar-
to est ꝯfusionis īductiua. Refert
jacob⁹ de vitri. Q, quidā sanctus
in suo ꝑmone volens ostendē q̄ ꝯ
fusibllis essz vsura ait. surgant fa
bri vt accipiant bn̄dictōnem dei.
⁊ sic discurrens ꝑ omnia officia ⁊
status· vltimo dixit· surgant vsu-
rarij ad bn̄dictōnem dei· ⁊ cuz ibi
multi essent nullus surrexit. ym̄o
abscōdebāt se ne viderētur· Tūc
sanct⁹· Heu miseri quid facietis ī
extremo iudicio qn̄ mala vr̄a de-
nudabūtur coram omni creatura
¶ Item ad idem Refert jacob⁹
de vitria. Q, cum quidā vsurari⁹
essz mortuus ⁊ nullo mō posset ex
trahi d̄ camera nec portari ad se
pulcruz sacerdos ait. isti vsurarij
multū diligunt se. ⁊ id̄o eligam⁹
quīqz vel· vij· vsurarios secrete et
rogem⁹ eos vt ip̄m portent· Qui
statim sumētes corp⁹ eleuarūt et
traxerūt· ⁊ ad sepulcrū portauerūt
qd̄ null⁹ potuerat facē añ. ¶ Itē
ad idem· Legit' in Specto exem·
Q, dū cuidaz fuissz negata eccle-
siastica sepultura ⁊ amici sui vel-
lent eū sepeliri in campo. Saliu⁹
regis dixit. Exquo rex celestis ex-
pulit eum de terra sua· nunq̄ ter-
renus recipiet eū in sua· ⁊ dimit·

156

tes euz volucres celi deuorauerẽt eum. Item ad idem. Legitur ĩ Specto exemplorꝝ ꝙ dum q̃dam vsurari⁹ esset mortu⁹ et sacerdos nollet eum ponere ĩn terra bñdicta. fuit sentencia oĩm vt poneretur sup azĩnũ qui ꝯtinue sumebat cibum ĩn cimiterio vt vbicũqꝫ eũ portaret ibi sepeliretur. Qui statim eum portans añ patibulũ ibi suspensus est.

Anno dñi Millesimo quadringẽtesimoctuagesimotercio: Liber iste vocat⁹ Scala celi Argentine impssus ꝑ jacobum Eber Explicit feliciter

1483.

16 21

BIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg